

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányu néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

Uj évtized küszöbén.

A „Református Híradó“ tizenegyedik évfolyamát kezdi meg.

Mikor az uj évtized küszöbén a multa visszatekintünk, megjelennek előttünk azok, akik a nagy összeomlás után ébredező hitéletben először érezték meg egy gyülekezeti lap szükségességét. Emlékezünk azokról is, akik a lap megindulását adományokkal lehetővé tették. Látjuk a vidám orcájú fürgé diákokat, akik az első számokat templomaink előtt árulták, míg az előfizetők gyűjtésében fáradhatatlan társaink annyi előfizetőt össze nem toboroztak, hogy a lap megélhetése biztosítottnak látszott. Nem felejtkezünk el arról a kedves szolgálatkészségről sem, amellyel segítségünkre siettek némelyek; most hivatalnok leányok, hogy címszalagokat irjanak, majd nyugdíjas tisztviselők, lelkes világi emberek, hogy a lap expedálásában segédkezzenek. A nyomda is mindent megtett, hogy az egyes számok szombatonként pontosan eljussanak az előfizetők asztalára, hirt vigyenek az egyre szélesebb medert vajú gyülekezeti munkáról.

Lapunk nem is akart egyéb lenni, mint szerény hírnöke annak, amit Isten Lelke a nagyvárad református egyházban az utolsó tíz év alatt végbe vitt. Ha valaki idők multával kezébe veszi ezt a kis lapot, látni fogja benne gyülekezetünknek mai életét.

Az uj évtized küszöbén alázattal ösmerjük be, hogyha csak rajtunk, erőnkön, arravalóságunkon gyarló és fogyatékos munkánkon mult volna lapunk léte vagy nemléte: sorsa régen az lett volna, ami azoké a lapoké, amelyek az elmúlt tíz év alatt születtek és ki is multak, Isten akarta, hogy lapunk az egyre súlyosodó gazdasági viszonyok között is megmaradjon. Célja volt vele. Reméljük, hogy továbbra is fel akarja használni gyülekezetünk építésében.

Az uj évtized küszöbén bizalommal fordulunk lapunk olvasóihoz: fizessenek elő a „Református Híradó“-ra. Egyenlítsék ki előfizetési hátralékaikat. Szeressenek uj előfizetőket; minden régi előfizető legalább egy újat. Kérjük egyesületeink támogatását is, amelyeknek a lap mindenkor szívesen állott szolgálatjukra.

Mindenekelőtt Istentől kérünk imádságunkban uj áldásokat az ujesztendőre.

A presbytérium gyűlése.

Dec. 21-én délután 5 órakor a presbytérium gyűlés tartott, amelyen Sulyok István püspök lelkészelnök és a főgondnok akadályoztatása miatt Hajdu György presbyter elnökölték. Jegyző: ifj. Forgó Lajos. Jelen volt 47 presbyter.

Lelkészelnök a gyűlést imával nyitja meg.

Napirend előtt: dr. Szeghalmy Sándor kérdést intéz az elnökséghez, hogy a dr. Gyenge János által szerkesztett „Evangélium Hírnöke“ c. időszakos lapban megjelent közlemény bizonyos „megállapodás“-ról, mely közte és az egyházközség elnöksége között éltetőleg létrejött: mennyiben felel meg a valóságnak? Megjegyz, hogy a híradást a presbyterek egyrésze kétkedéssel, másik pedig megütközéssel tárgyalta, most a gyűlés előtt s ezért kívánatosnak tartja, hogy a presbitérium megkapja a kellő tájékoztatást.

Lelkészelnök: részletesen ismerteti a tényállást: Dec. 6-án levelet kaptam Gyenge Jánostól, melyben kér, hogy „fogadjam el a békességet“ és tegyem lehetővé, hogy ő és Pálffy István elhelyezkedjenek a református egyház kebelében és pedig: Gyengét mint egyh.-ker. tanügyi előadót és Pálffyt mint v. velencei segédlelkészt helyezzem állásba. Erre tudattam őt, hogy válaszat szóval fogom megadni. Ezt meg kellett tennem ugyanis mint embernek, ugyanis mint püspöknek és egyh. elnöknek.

Dec. 13-án tanuk előtt nyilatkoztam dr. Gyenge Jánosnak, s vele megjelent nejének és Pálffy Istvánnak. Először is kijelentettem, hogy a nagyvárad egyházközség vagy az egyházkerület és ő közöttük nem kell „kibékülésről“ beszélni, mert amit az egyház vezetősége tett, azt nem gyűlöletből tette, hanem a törvényes rend fentartása érdekében, dr. Gyenge ellen a fegyelmi eljárást meg kellett indítani, mert megtagadta az egyházi felsősséget és az engedelmisséget. Hogy pedig valami állásban elhelyezkedjenek, erről ezidőszert beszélni sem lehet, mert hiszen ők „nem is reformátusok“. Mikor az uj kultusz törvény életbe lépett 1928. év elején: azonnal kiléptek a református egyházból és előbb presbyteriánusoknak iratták magukat, — aztán, mikor a miniszter ezt nem ismerte

el vallásnak, — azóta mint felekezeten kívüliek szerepelnek az anyakönyvben.

Hogy most már ők visszatérjenek a református egyházba: az teljesen az ő lelkiismeretükre van bízva. De Gyenge Jánosra nézve nem elég maga az áttérés ténye, mert az ő lelkész oklevelét az egyházi bíróság megsemmisítette, így tehát azt újra meg kell szereznie, ha tudja.

Ez a lényege annak a beszélgetésnek, (de nem „megállapodásnak”) amit dr Gyenge Jánossal folytattam. Most még azt kell kijelentennem a presbyteriumnak, hogy az Evangélium Hírnökében közölt istentiszteletek, nem a református egyház által megtartandó istentiszteletek lesznek.

A presbyterium az Elnökség választását megnyugvással veszi tudomásul.

A tárgysorozat rendjén: 1. Lelkészelnők jelenti, hogy az Őszi-telepen történt összeírásból megállapítást nyert, hogy ott 182 református család lakik, akik állandó lelkigondozást igényelnek, s e célból részükre valami állandó hajlékról kellene gondoskodni.

A presbyterium az ügy előkészítésére bizottságot küld ki, melynek tagjai: Mónus Sándor, Major Ferenc, Kiss Jenő, dr Soos István és Vargha László.

2. Lelkészelnők: jelenti, hogy a presbyterek negyedrészeinek kisorsolása a bizottság jelenlétében megtörtént s most már a választás időpontja is kitűzendő.

A presbyterium a választás központi helyéül az újvárosi templomot jelöli ki s amennyiben az ott megjelenő választók közül tizen szavazást kérnének, akkor a szavazás a négy parókláiis körben külön-külön lesz megtartva: a kiküldött bizottság előtt, melynek elnöke: Olasziban: dr Szeghalmi Sándor, Újvároson: dr Soos István, Velencén: Lehoczky József, Réten: Papp Dezső.

A választás időpontja 1931 január 11, a délelőtti istentisztelet után.

3. Lelkészelnők: felolvassa dr Thúry Kálmán főgondnok levelét, amelyben arra hivatkozva, hogy már 15 éve tölti be a főgondnoki tisztet és mert más oldalu egyházi munkálkodással még nagyobb mértékben lesz igénybe véve: kéri a presbyteriumot, hogy a most következő főgondnok választásánál tekintsenek el az ő személyétől.

Csernák Béla: úgy érzi, hogy nem lehet szó nélkül elmenni e levél mellett: küldöttségnek kell felkeresni és mindenképen más elhatározásra kell bírni a főgondnok urat, hogy engedjen a feléje forduló közbizalom és ragaszkodó szeretet megnyilatkozásának s vállalja még továbbra is eddigi tisztét.

Lelkészelnők: helyesli az indítványt, de úgy gondolja, hogy nemcsak egy küldöttség, hanem az egész presbyterium jelenjék meg a főgondnok előtt kérésével.

A presbyterium helyesléssel hozzájárul a tett indítványokhoz.

Az 1931. évi költségelőirányzat tárgyalása: Pénztáros részletesen ismerteti a költségvetést s különösen annak azokat a tételeit, amelyek eltérnek az idei költségvetéstől. Vita után:

a presbyterium egyhangulag elfogadja és a felettes hatósághoz felterjeszteni rendeli az alábbi költségelőirányzatot:

A) Szükséglet: I. Személyi 783,780. II. Iskolai: 1,101,450. III. Kegyelességi: 6,600. IV. Dologi: 269,208. V. Adók: 599,962. VI. Törlesztések: 353,300. VII. Tőkésítések: 25,820. VIII. Járadékok: 1,720. IX. Vegyesek: 145,800 Lei. Összesen: 2,987,640 Lei.

B) Fedezet: I. Ingatlanok jövedelme: 1,132,200. II. Alapok felhasználható jövedelme: 21,620. III. Alapok tőkésítendő jövedelme: 12,400. IV. Egyházi és iskolai adó: 750,000. V. Iskolai segélyek, adományok: 670,000. VI. Adományok: 90,000. VII. Vegyesek: 311,700 Lei. Összesen: 2,987,920 Lei.

5. Esperesi körlevél felhívása folytán a megüresedett egyházkerületi tisztségekre a presbyterium hatos szavazatát következőképpen adta le: Egyh. ker. főgondnok: dr Thúry Kálmán, egyh. ker. világi tanácsbíró: dr Kotzó Jenő, egyh. ker. tanárképviselők: Ligeti Imre és Bakcsy Gergelyné igazgatók, zsinati világi rendes tag: dr Böszörményi Emil szatmári ügyvéd, nagybányai e. m. gondnok.

6. Az 1931. évi egyházi adó kivétel és munkálatainak vezetésével

a presbyterium Papp Sándor biz. elnököt bizza meg, azzal az utasítással, hogy az a tavalyi rendszer szerint történjék meg.

7. Lelkészelnők bejelenti, hogy a „Takarékosság” hitelszövetkezet, melynek igazgatója Vargha László presbyter, 4500 Leit fizetett be az egyházi pénztárba bizonyos számú szegény tanulók tandíjának fedezetére s ezenkívül sok jutalomkönyvet is osztott ki elemi iskoláink takarékoskodó tanulóink jutalmazására.

A presbyterium hálás köszönettel fogadja a szép adományt, mint a szövetkezet által megindított takarékosági mozgalom látható eredményét.

(A gyűlés fél 7 órakor véget ért)

Presbyteri gyűlés előtt 4 órakor az újvárosi templomban a képviselőtestület közgyűlést tartott, amelyen jóváhagyta és megerősítette a presbyteriumnak azt a határozatát, amelyik a velencei csere dűlőben 1 és fél hold ingatlan eladására vonatkozik, azzal a megszorítással, hogy a befolyó vételár a velencei új lelkészlakás részére vásárolt Kertész-u. 12 a sz. ház vételárának törlesztésére fordítandó.

A presbyterium dr Thúry Kálmán főgondnok előtt dec. 28-án délután fél 5 órakor majdnem teljes számban megjelent az újvárosi tanácssteremben és igyekezett rábírni őt elhatározásának megmáskosítására. Előbb Sulyok István püspök, lelkészelnők tolmácsolta

a presbyterium óhaját, rámutatva azokra a nagy szolgálatokra, amiket 15 évi főgondnoksága alatt a váradi egyház érdekében kifejtett és kérte a presbyterium nevében, hogy tisztét továbbra is tartsa meg, mert az egész egyházközség az ő kezében látná legjobb helyen a főgondnokságot.

Dr Thúry Kálmán meghalódva mond köszönetet a közbizalomnak ilyen szép megnyilatkozásaért, amit most tapasztal s különösen kiemeli hogy közéleti pályáján sehol sem tapasztalt még olyan szeretetet és olyan megértést, mint a váradi presbyteriumnál. Soha egy bántó érzés, nem zavarta meg azt az összhangot, amely a presbyterium és az elnökség között mindig fenállott az ő működése alatt.

De immár 35 év óta dolgozik az egyház ügyében és ebből 15 évet a főgondnoki székben töltött — amilyen hosszú működésre nem lát példát a váradi egyház történetében, — tehát illő, hogy most már más kézbe téessék ez a tisztség, hogy a következő nemzedék is gyakorolja be magát az egyház vezetésébe.

Agárdy István, dr Szeghalmy Sándor és Udvarhelyi Béla felszólalása után, a presbyterium — mint hogy meggyőződött arról, hogy dr Thúry Kálmán erősen megmarad elhatározása melletti és csak mint egyszerű presbyter óhaját részt venni a váradi egyház ügyeinek intézésében, — sajnálattal nyugodott bele a helyzetbe és biztosítván őt további ragaszkodásáról, meleg szeretettel vett búcsút főgondnokától.

Egyházi adókiivetés.

Az 1931. évi egyházi adókiivetés Olasziban az egyházi adóhivatal helyiségében Strada Iosif Vulcan (Nagy Sándor utca) 14. szám (bejárat a Béres-nyomdánál) a következő napokon délelőtt 9 órai kezdettel történik:

Olaszi	1931 január 6—7-én
Olaszi-i hegy	" " 8-án
Ujváros	" " 9., 10. és 13-án
Rét	" " 14—16-án
Rét-hegy	" " 17-én
Velence	" " 20—21-én

Kérjük hiveinket, hogy önkéntes egyházi adó megajánlásait, mely az eddig fizetett csekély összegnél kevesebb nem lehet, az adókiivető bizottság előtt szóbelileg, vagy írásban a jelzett napokon tegyék meg s mindenki nagyobb mérvben érdeklődjék az egyházi adókiivetés iránt, hogy iskoláink fenntartására szolgáló adózásunk biztos alap lehessen és hogy egyházunk pénztárát a közöny és fizetni nem akarás bizonytalan helyzetbe ne sodorja. Fajunk állandó erősödését az egyház vezetősége csak a hivek áldozatkészsége mellett tudja biztosítani.

Az áldozatkészségen alapszik a jövő.

Az egyház elnöksége.

Áldozatkészség c. rovatunk helyszüke miatt jövő számunkra marad.

H I R E K

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje.

Olasziban: délelőtt 10 órakor Varga Gedeon, este fél 6 órakor Csernák Béla, a Hegyén: (Papp Sándor szülőjében) Nagysötétágon délután 3 órakor Kiss Bertalan,

Ujvároson: délelőtt 10, délután 3 órakor valamint az Össi-telepen (Bodó Imre házában) délután 5 órakor Szücs István,

Velencén: délelőtt 10 órakor Sámy Gusztáv, és délután 3 órakor Kiss Károly, a Méhes-telepen: (Kósa László atyánkfia házában) délelőtt 10 órakor Kiss Károly,

Réten: délelőtt 10 és délután 4 órakor dr Szabó Lajos szolgál.

Esteli órákon: Az evangéliumi világszövetség egyetemes Imahete. Vasárnap: A világ evangélizálásáról. Máté 24, 14. Csel. 1, 6—8. Luk. 24, 49. Csel. 2, 1—4. és 4, 12. Hétfő: Hálaadás és bűnvallomás Luk. 25, 30—53. Zsolt. 72. Kedd: Az egyetemes egyház. Könyörgés. Eféz. 4, 1—13. I. Kor. 12, 12—27. Szerda: Nemzetközi együttműködés. Ezs. 2, 1—15. Csel. 17, 24—31. Csütörtök: Misszió. Ezs. 11, 1—9. Márk. 16, 14—20. Péntek: Családi, iskolai és egyetemi élet. Márk 10, 13—16. II. Tim. 2, 1—15. Szombat: Belmisszió és Zsidók üdvössége. Luk. 24, 13—44. Róm. 2-ik rész.

Oroszlán Istvánt, aki közel két évig szolgált egyházközségünkben mint az ujvárosi parochiális kör segédlelkésze, a paptamási i rendes lelkészi állásba e hó 4-én iktatja be Sulyok István püspök ur. A körünkből távozó ifju lelkészt, aki lankadatlan buzgósággal működött a reábizottakban, új állomáshelyére gyülekezetünk tagjainak legteljesebb elismerése és áldása kíséri.

Karácsony ünnepén sok ezren keresték fel templomainkat és imaházainkat. Ünnepe első napján Réten az imaház szuterén helyiségében is tartottunk istentiszteletet, amely alkalommal egyik legátus volt a kíséző. Ugyanitt a leány-, férfi- és vegyes énekkarok felváltva énekeltek az ünnepek alatt.

A Lorántffy Zsuzsánna-Egyesület a karácsonyi gyűjtés eredményének felé a nőszövetségeknek engedte át, amelyek a szegények segélyezését végezték. Istené legyen a dicsőség, hogy a gyűjtés nem maradt mögötte a tavalyinak. Ugy az adakozók, mint a gyűjtők fogadják a szegények háláját.

A Lorántffy Zsuzsánna-Egyesület Árvaházában nagyszámu érdeklődő jelenlétében folyt le a karácsonyfa ünnepély, melyen az ünnepi beszédet Varga Gedeon vallástani lelkész, árvatya tartotta a bezáró imádságot pedig a gondnoknő. Közben az árvák énekeltek, szavaltak, imádkoztak. Mindegyik árva új cipőt s ruhát, szeretet-csomagot kapott. A megindító kedves ünnepély a megjelentek szeméből könnyet csalt elő.

Az olasz-i nőszövetség a vasárnapi iskolások ünnepélyén osztotta ki a szegény iskolás gyermekeknek szánt adományait, cipőt kapott 30, ruhát is 30 iskolás gyermek.

Az olasz-i paróchiális kör szegényei között negyven kenyeret osztott ki az egyházi algondnok, ezenkívül több, mint harminc nélkülszű részesült élelmiszer, ruhanemű és pénzbeli segélyben.

Az állami kórházakban az olasz-i nőszövetség karácsony szombatján ötven beteget vendégelt meg; Merza Sándorné és Pap Károlyné nőszövetségi tagok osztották ki a szeretet csomagokat.

Az Iparos Huk bibliaköre ünnep első napja délután jólsikerült ünnepélyt rendezett a Hegyen.

A fogházban a református foglyoknak szép karácsonyfájuk s karácsonyi ünnepélyük volt. Az olasz-i nőszövetség 50 foglynak szerzett karácsonyi örömet szeretet-csomagjaival.

Az üjlesztendő talán új életet is jelent annak a néhány református rabnak, akik most szabadulnisk a fogházból, ha ruhaadományainkkal lehetővé tesszük számukra, hogy tisztességesen felöltözve jelenjenek meg ismét a társadalomban. A ruhátlanság egyet jelent a munka-, kenyérnélküliséggel — és így egy újabb elbukással. Különösen egy, a napokban szabaduló lánytestvérünket ajánljuk egyházunk nőtagjainak adakozó szeretetébe.

A Réti H. Bibliakör ünnep első és másodnapján vallásos ünnepélyt tartott kézimunka sorsolással. Műsor megváltásból 7000 Lei adomány gyűlt össze, felerészben a nőszövetség, felerészben a bibliakör céljaira.

A Réti ref. Nőszövetség 23-án délután tartotta a szegények és a vasárnapi iskolás gyermekek karácsonyi ünnepélyét. Az ünnepély után 70 gyermek részesült ruha, 20 gyermek cipő segélyezésben és mintegy 140 család élelem adományban.

Régi anyakönyveinket az 1931-ik évben az olasz-i lelkész hivatalt kezeli.

Nem konfirmált Iparostanulókat, vagy háztartásban alkalmazott fiukat, leányokat gazdáik az illetékes paróchiális körök vallásánitónál haladéktalanul jelentsék be, hogy az 1931. év folyamán konfirmálhatók legyenek.

Hegyközszáldobágyon a karácsonyi ünnepek első és második estéjén a vasárnapi iskolás gyermekek karácsonyi tárgy, alkalomszerű szindarabot adtak elő. Az estéket változatossá tette a vasárnapi iskolások énekszámai, szavalatai s előadásai. Mindkét est komoly bensőséges est volt. Ugy a szülők, mint a gyermekek, valamint a jelenvoltak megelégedett boldogsággal, kellemes érzésekkel, egy-egy ked-

vesen eltöltött est emlékével távoztak otthonukba. Az ünnep rendezéséért kizárólag Gyökössy József ref. lelkész nejét illeti meg minden dicséret. Anyagiakban is jó sikert könyvelhet el magának a vasárnapi iskolások gárdája, amennyiben az alacsony belépő díjakból 1800 Lei jött be. De többet jelent ennél az az erkölcsi siker, amely sem aranyon, sem ezüstön, meg nem vásárolható!

Lépjön be a Népszövetségi Hitelintézet piculásába!

1-4

a Népszövetségi Hitelintézetet január 1-ével a XIX-ik évtársulatál nyílja meg, melybe letzés szerinti HETI vagy HAVI befizetéssel már is lehet belépni. — A tagok előnyös fizetési módokat mellett, alapszabály szerint olcsó kamat mellett kapnak kölcsönt. — HÁROM ÉVIG TARTÓ évtársulat lejártával a befizetett összeg az osztalékkal együtt kifizetetik.

Betétekre magas kamatot ad. Kölcsönöket földekre, házakra és kézi zálogra a legkedvezőbb kamat mellett azonnal folyósít a Népszövetségi Hitelintézet Oradea—Nagyvárad, Str. Prințul Carol 5. Katolikus Kör épület.

Legszebb alkalmi ajándék a Nagybetűs hangjegyes Énekeskönyv ára 120 lei Kisbetűs hangjegynélküli Énekeskönyv ára 82 lei

Kaphatók: **Béres Károly** könyvkereskedésében, Str. Iosif Vulcan (Hagy Sándor-utca) 14. a leánynevelő-intézet épületben

Kiadótulajdonos: a nagyváradai Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei. Egyes szám ára 4 Lei.

Református iparos ifjak!

Készüljete a jövő év tavaszán rendezendő kézműipari kiállításra, hogy a magyar református iparos ifjuság mindenkinek bebizonyíthassa nagy jövőre való hivatottságát. — Éppen ezért ne feledkezsetek meg az ifjusági tökegyűjtésről. — Számítunk arra, hogy a kiállításon valamennyien résztvesztek és munkaadóitok e nemes akcióban segítségetekre lesznek.

Takarékosság

segély- és takarékszövetkezet

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

Az egyházközség választóihoz!

A presbyterium az egyháztörvény rendelkezése szerint a megüresedett főgondnoki, aligondnoki, presbyteri és egyházközségi képviselői tisztségekre a választást az 1931. évi január hó 11. napjának délelőttjére az Istentisztelet végeztével olyképen rendelte el, hogy az összes választói jogosultak az újvárosi templomban fognak összegyűlni, ahol a választást vezető bizottság elnöke a választók döntését kéri a törvény szerint arra nézve, hogy közfelkláltással, vagy szavazás útján óhajtanak-e választani. Ha a szavazást el kellene rendelni, ebben az esetben az újvárosi parohiális-kör választói az újvárosi templomban, a réti-kör választói az újvárosi elemi iskola termében, az olasz-i választó-kör az olasz-i templomban és a velencei választó-kör választói pedig az olasz-i tanács-teremben szavaznak.

Szavazói jogosultsága csak annak van, aki az 1930. július 1-től jogerős választói névjegyzékben benn foglaltatik. Minden választó egyháztag szavazásra abban a parohiális-körben illetékes, ahol akkor lakott, amikor a legutóbbi választói névjegyzék készítettett.

Apró történetek.

„Lelkiismeretem Istené!” Mikor valaki azt mondta egy öreg puritánnak: „Sok ember kettéosztotta a lelkiismeretét; te nem vághatsz egy kicsit lelkiismeretedből?” azt felelte: „Nem, azt nem tehetem, lelkiismeretem az Istené!” De élni is kell! — mondta egyszer egy kapzsi üzlettulajdonos, hogy eljárását enyhítse, mert nem tudta másképp mentetetni. De meg is kell halunk! — volt a felelet — s azért nem szabad ilyet tennünk. A földi életnél van magasabbrendű élet. Ha nem élhetünk igazságtalanság nélkül, jobb, ha meghalunk.

A törhetetlen becsületesség jutalma. Egy csomó történetet tudnék elmesélni olyan fiatalemberekről, akik kezdetben sokat szenvedtek becsületességük miatt, de később Istennek hálát adtak, hogy olyan szilárdak tudtak maradni. Emlékszem egy barátomra, aki könyvelő volt egy bankban. Egyszer olyat hagytak meg neki, amit nem tartott tisztességesnek s ő megmondta főnökének, hogy ezt nem teheti meg. Egy hónapi gondolkodási időt kapott. Tán csak nem fogja olyan könnyen elhagyni állását. Gondolja meg a dolgot.

Számadások lezárása előtt.

Az „Áldozatkészség” rovata, bár kiszedve készen állott, anyagösszetorlódás miatt a múlt hétről a mai számunkra maradt. Egyik figyelmes olvasónk meg is jegyezte, hogy ez még nem történt meg a „Református Híradó”-val. Átvizsgáltuk lapunk múlt évi számaint és megállapítottuk, hogy csakugyan minden héten volt mit írunk azokról a pénzekről, amelyek a múlt év folyamán Isten dicsőségének szolgálatában egyik, vagy másik nemes célra befolytak.

Ha egyik külföldi lapársunk példája szerint, mely így esztendő kezdetén sorozatos cikkekben emlékezik meg a múlt év nevezetesebb dolgairól, mi is górra vennők azokat az eseményeket, amelyek emlékezésre méltók s amelyek gondolkodásra indítanak: legelőször is egyházunk tagjainak amaz áldozatkészsége mellett kellene hálás szívvel megállanunk, amelyet a jó emberekből még az az általános gazdasági leromlás és fojtogató nyomoruság sem tudott kiölni s amely az esztendő napjaival nem hogy fogyott volna, de egyre növekedett.

Ezeknek az adományoknak nagyobb része az özvegy asszonyok olajos korsajából és vékabeli lisz-

Felesége s gyermekei voltak s otthon nehezebbre esett elmondani feleségének, hogy kitünő állását el kell hagynia. De szilárdan állott. Bizott Istenben, hogy biztosan átsegíti ezen a dolgon s a legtávolabbról sem jutott az eszébe, hogy olyat tegyen, ami nem tisztességes. Elbocsátották, de egy éven belül elnyerte előbbi főnöke állását, aki az igazságtalanságra akarta rábírní, amely most kiderült. Ő pedig megnyerte azt azt az állást, amely sokkal jobb volt, mint amilyenre valaha számított. Azonban nem mindig van ez így; sokaknak hosszú ideig kell a viharban állni, de végül is nem hagyja Isten az ő hitveit elveszni. S ha hosszú ideig tartana is a megpróbáltatás, inkább mindent elveszít, mint beszennyezd becsületedet.

Jézust felöltözni. Olvastam egy nagy emberről, aki naponta két és fél órát fordított az öltözködésre. Ez inkább a kicsinységet, mint a nagyságot bizonyította, de ha valaki Jézust felöltözi közületek, annyi időt fordíthat az öltözködésre, amennyit csak akar. Csak az a fődolog, hogy Jézust, az ő igazságát, mint öltözetet vegye fel. De néktek, ha Jézust tökéletesen felöltöztitek, egész életetek igénybe vétetik.

tecskéjéből került ki. Az a lélek, amely a macedonia-belleket arra indította, hogy nagy szegénységükben sok könyörgéssel kérjék Pál apostolt: engedné meg nekik, hogy a jeruzsálemi szegényeknek ők is adakozzanak (II. Kor. 8, 4), ez a lélek itt munkált a mi egyházközségünk tagjaiban, még pedig épen szűkös, nehéz viszonyok között élő, sokszor nélkülöző tagjaiban. És ezek az áldozathozók megtapasztalhatták azt, hogy az áldozathozatal egy szent vetés (II. Kor. 9, 6), amelynek aratása nemcsak a jótett fölött érzett lelki öröm, hanem az adakozóknak az anyaglakban való gyarapodása is. Isten a legjobb adós, aki egy, vagy más uton bőségesen megjutalmazza, ha valaki nem fél a maga keveséből Isten szentséges céljaira áldozatokat hozni.

ALDOZATKÉSZSÉG

A) Egyházi célokra:

OLASZIBAN:

Karácsonykor urasztalára: Dragics Jánosné, Szabó Miklós és neje, Pompéri Nándorné, N. N., N. N., N. N., Krupp Lajos és neje, Szilágyi Mihály, Kiss Antal és neje, özv. Havassy Zsigmondné, Bondár László 100—100 Lei. Bokros Nővérek 60, özv. Száva Antalné, N. N., Szilvási Róza, Tar Etelka, Kozma Jánosné, Szondi Sándor 50—50 Lei. Ladányi S. 40, N. N., Melcher Juliánna 20—20. Összesen: 1540 Lei. Kenyeret: Papp Sándor, Lakatos Gyula, özv. Havassy Zsigmondné. Bort: Fülöp István, Kenéz András, Szentpály Gyula, Pató Károly, özv. András Gusztávné, Merza Sándorné, özv. Blaha Istvánné, Bóna, Kun Gábor.

Szegény gyermekek karácsonyi segélyezésére: özv. Száva Antalné 100, Szabó Miklós és neje 100, N. N. 100 Lei.

Egyháznak: özv. Wimlatin Ferencné 200 L.

Legátusoknak: Szondi Sándor 50, özv. Havassy Zsigmondné 60 Lei.

Szegényeknek: Balogh Istvánné 100, M. R. 50, özv. Barabássy Sándorné 100, özv. Wimlatin Ferencné 100, Ladányi S. 30, Domokos László 300 L.

Óssi-telepi imaház-alapra: Szücs Mátyás és neje 500 Lei.

Réti imaház-alapra: Bokor László örökösei 2750 Lei.

Özv. Szeghalmy Bálintné ifjusági énekkari alapítványra: Dr. Szeghalmy Sándor 3000 Lei.

Az olaszii templomban: az urasztalához szükséges kézi kendőket és a szószék és kerítés bevonására használt takarókat Futó Imre presbyter neje az egész éven át díjtalanul mosta és vasalta.

UJVÁROSON:

Urasztalára: Özv. Zih Imréné 100, Szabó László és neje 150, Nagy Sándor 50, Fráter Zsigmond 100, Madas Sándor 100, együtt: 500 Lei. Németh Pál kenyeret, Varga László, Töttös Mihály, Major Ferenc bort.

Egyháznak: Nagy Sándor 100, Földesi Imre és neje 100, Fráter Zsigmond 100, Csathó János (koszorúmegváltás) 100 Lei.

Legátusoknak: Szabó László és neje 100 L.

Nőszövetségnek: Szilágyi Lászlóné 100, Vargha Erzsébet 100, Nagy Sándor 50, Kovács Lász-

lóné boldogult huga emlékére 100, Fekete József 100 Lei.

Óssi-telepi imaház-alapra: Ellenés Sándor 100, Szekernyés Sándor 100, Popovics Györgyné 100, Sebestyén Ferencné 500 Lei.

VELENCÉN:

Urasztalára: Rollinger Vilmosné 40, N. N. 20, özv. Molnár Györgyné 26, ifj. Fóris Péterné 20, Herczeg József 100, Babuczai István 40, özv. Molnár Bálintné 20, özv. Sujtó Jánosné 100, K. Nagy Lajos 20, özv. Schlittenheim Alajosné 20, özv. Kincses Ferencné 40, özv. Kulcsár Sándorné 50, Szilágyi Mihályné 50, özv. Bereczky Istvánné 50, Vékony Imréné 80, N. N. 50, N. N. 50, Thury Sándor 60, özv. Bittó Lászlóné 20, Barna Sámuel 40, özv. Balogh Péterné 20, Farkas Jánosné 20, Szabó Istvánné 20, Siebert Emilné 30, Biró Albert 20, együtt 1006 Lei, özv. Nagy Lajosné bort, Boros Imre bort, Csösz Jánosné kenyeret. Méhes-telepen: Sorbán András kenyeret és bort, Kotlacsik Józsefné 50 Lei.

Szegényeknek: özv. Molnár Györgyné 100, N. N. 50, ifj. Fóris Péterné 30, Tóth Zsigmond 100, Gergely Ferencné elhunyt leánya Lillike emlékére 100, Babuczai István 50, Herczeg József 50, Csösz János 200, Kiss Lajos 100, Biró Albert 40, Sály József 20 Lei. 1—1 kenyeret adtak; Botos Károly, Mészáros Lajos, Papp Lajos (Közép-u. 35.)

Szegény gyermekek karácsonyi segélyezésére: Tóth Zsigmond 100, Fodor Sándor 8, Szilvási István 100, Török Ferenc 15, Török Sándor 15, Vékony Jolán 50, Vékony Mária 50, Kiss Endréné 60, Sánc utcai iskola tanuló 58, Iparos leányiskola tanuló 123, Csillagvárosi leánybibliakör 200, N. N. 69 Lei. Súlyom Eszter 2, Bálint Györgyné és Kiss Juliska 1—1 gyermekruhát varrtak, Lehoczky József 1 kalapot, Bódis Ilona 1 leány télikabátot.

RÉTEN:

Urasztalára: Rác Lajosné 50, Pénzes Viktorné 40, Szabó Sándor 50, Dézsi Ferencné 40, Hodák Mihályné 50, Incze András 100, özv. Dömötörné 25, együtt 355 Lei. Bort: Gáll Károly, Oláh Sándor, Szerző József, Erdel Gábor.

Templom céljaira: P. N. (XII. r.) 100 özv. Dömötörné 50 Lei.

Szegényeknek: özv. Gáll Józsefné 200, Czirják József 100, özv. Dömötörné 25, Máténé 80 Lei, Ruhaanyagot: Papp Dezsőné, Incze Andásné, Magyariné, Kovács Imréné, Venter Jánosné, Incze Istvánné, Vargáné, Szegényeknek élelmet: Zenevicsné, Bereczki János, Deákné, Monoriné, Illásné, Pappné, Kiss Bálintné, özv. Járainé.

Új teremre: Pénzes Viktor 200 Lei.

B) Az Árvaház céljaira:

Olaszli lelkesül hivatal utján: Kazay Kálmán 100, Madasné 20 Lei és apróságok, Bodó Imréné 60, Szabó Miklós és neje 100, Papp Ferencné 300, Székely Sándorné 200, özv. Balázs Lajosné 100, özv. Wimlatin Ferencné 200, Gábor Gézáné 50, Nagy Jánosné 20, N. N. 20, Szilágyi Mihály 100, özv. Havassy Zsigmondné 50, Kozma Jánosné 50, Biró Lajos (kisfia halála évfordulóján) 100, Ladányi S. 30 Lei.

Ujvárosi lelkesül hivatal utján: Szabó László és neje 150 Lei.

Gondnoknőnél: Balogh Ferenc (Nagyszalonta) 20 kgr. szappan, Erdőhátiné (Fugyivásárhely) 5 kgr. kalács, 4 kgr. alma, 5 liter tej, 1 pár csirke

Velencei névtelen 5 kgr. liszt, 2 kgr. borsó, 2 kgr. lencse, Nagy Lászlóné 5 kgr. liszt, Fazekas Lajosné 5 kgr. kalács és használt ruhák, Szentpály Gyuláné 8 kgr. dió, 5 kgr. répa, Józsa Károlyné fél kgr. szegedi paprika, Takács Endre 5 kgr. szalonna, Incze Andrásné 5 kgr. liszt, Fülöp István 5 liter bor, Würfel Erzsébet 4 kgr. alma, N. N. 15 drb kis kalács, Papp Károlyné 15 drb mosdószappan, 15 fogkefe, 15 doboz foppor, és levesbe való tészta. Az olaszí-leány biblikör használt ruhákat, Bartschné 5 kgr. dió, Frischmanné 7 kgr. kenyér, Labancz Mihályné ruhának való anyag.

VIDÉKRŐL:

Az érsemjéni egyház 500 Lei.

Mezőtelegről: özv. Zilahy Sándorné 100 Lei.

Paplamásiból: *Lisztet:* G. Tóth Lajosné, Bihar Erzsébet, id. Szekeres Imre, ifj. Szekeres Imre, N. N., Szűcs Mihály és neje, Z. Nagy Géza, id. V. Szabó Sándorné, összesen 43 kgr. *Paszulyt:* G. Tóth Lajosné, özv. T. Szabó Imréné, id. Szekeres Imre, Szűcs Mihály és neje, Z. Nagy Géza, összesen 20 kgr. *Borsót:* Szűcs Mihály 3 kgr. *Krumplit:* Szűcs Mihály és neje egy zsák. *Tojás:* Román Józsefné 8 drb. *Tengerit:* ifj. Szekeres Imre 6 kgr. *Pénzt:* Román Józsefné 40. id. N. Szabó Sándorné 50 Lei.

Egyházi adókiivetés.

Az 1931. évi egyházi adókiivetés Olasziban az egyházi adóhivatal helyiségében Strada Iosif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 14. szám (bejárat a Béres-nyomdánál) a következő napokon délelőtt 9 órai kezdettel történik:

Ujváros	1931 január 9., 10. és 13-án
Rét	" " 14-16-án
Rét-hegy	" " 17-én
Velence	" " 20-21-én

Kérjük hűveinket, hogy önkéntes egyházi adó megajánlásait, mely az eddig fizetett csekély összegnél kevesebb nem lehet, az adókiivető bizottság előtt szóbelileg, vagy írásban a jelzett napokon tegyék meg s mindenki nagyobb mérvben érdeklődjék az egyházi adókiivetés iránt, hogy iskoláink fenntartására szolgáló adózásunk biztos alap lehessen és hogy egyházunk pénztárát a közöny és fizetni nem akarás bizonytalan helyzetbe ne sodorja. Fajunk állandó erősödését az egyház vezetősége csak a hűvek áldozatkészsége mellett tudja biztosítani.

Az áldozatkészségen alapszik a jövő.

Az egyház elnöksége.

Felhívás.

Felkérjük hűveinket, hogy az iskoláink fenntartására szolgáló egyházi adó, valamint a "Református Híradó" előfizetési díj hátralékaikat igyekezzenek sürgősen befizetni.

Hogy a Híradó megjelenésében zavar be ne álljon, kérjük úgy vidéki, mint helybeli előfizetőinket, hogy szíveskedjenek az előfizetési díjakat lehetőleg előre, de mindenesetre a hó végéig mulhatatlanul befizetni, mivel egy a nyomdai költségeket, mint a postabélyegeket hetenként kell egyenlitenünk s ha a hűvek és az előfizetők hátralékban vannak, fizetési kötelezettségünket nem tudjuk teljesíteni. **Az Egyház Elnöksége.**

A nagyváradi-olaszi-i ref. Nőszövetség hatodik kultúrnapját 1931 január 11-én, vasárnap este 6 órakor tartja meg a leánygimnázium dísztermében a következő műsorral: 1. Mozart: B dur quartett, Menetto és Finale. Előadják a Boda quartett tagjai: I. hegedű: Radó László, II. hegedű: Boda Klára, brácsa: Boda Boriska, gordonka: Révész István. 2. Kiss Károly nagyváradi-velencei ref. lelkész előadása „A nő Tompa Mihály költészetében” címen. Előadás közben Tompa verseket adnak elő: Volentik Endréné: Levél Pogány Korneliához; Kiss Kató: Nép-dalok; Kiss Ilona: Náninhoz. 3. Liszt: Ha álmodom mély. Grieg: Solvejgs dal. Biret: Régi dal. Éneklő Nagy Gizella, zongorán kíséri Blayerné Garzó A. t. 4. Grieg: Anden Frühling. Zongorán előadja Thúry Klára. Beleptidij nincs. Önkéntes adományokat a szegények segélyezésére elfogad a Nőszövetség.

Felhívás. Kérjük előfizetőinket, hogy az esetekben, ha a „Híradó” címszalagján írt címzésök, vagy utca, házszám jelzésök téves, vagy lakásváltozás folytán változik, 1931 január 15-ig minden cím- és lakásváltozást szóban, vagy írásban az egyházi adóhivatalban (Nagy Sándor-utca 14, bejárat a Béres-nyomdánál) pontosan bejelenteni szíveskedjenek, hogy a január elején nyomtatandó 800-900 új címszalagon már mindenkinek pontos címe és lakása legyen feltüntetve mert a sok címszalag hetenkénti átváltása nagy idővesztést okoz. Az egyház elnöksége.

HIREK

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje.

Olasziban: délelőtt 10 és este fél 6 órakor Kiss Bertalan, a Hegyén: (Papp Sándor szülőjében) Nagysötétágon délután 3 órakor Csernák Béla.

Ujvároson: délelőtt 10 órakor Sulyok István, délután 3 órakor, valamint az Összitelepen (Bodó Imre házában) délután 5 órakor Szűcs István.

Velencén: délelőtt 10 órakor Kiss Károly, délután 3 órakor valamint a Méhes-telepen: délelőtt 10 órakor (Kósa László atyánkfia házában) Sámgy Gusztáv.

Réteu: délelőtt 10 órakor dr. Szabó Lajos, délután 4 órakor Szűcs János theologus szolgál.

Esteli órák: Hétfő: Isten személyisége. Zsolt. 103, 1-5. Kedd: A bűnbánat. Zsolt. 51, 3-6. Szerda: Istennel együtt dolgozni. Zsolt. 16, 5-11. Csütörtök: A hit és bizalom. Zsolt. 146, 1-5. Péntek: A hit eltorzulása. Luk. 18, 9-14. Szombat: A hit és az élet. Jakab 2, 14-21.

Hétköznapi istentiszteletet tartunk a Réteu január 15-én (csütörtök) délután 4 órakor a Heringoldalon (Rózsa János házában); ugyanakkor a Felfölditelepen is (özv. Fazekasné házában).

A Réti Református Nőszövetség vasárnap tartotta évi rendes közgyűlését, több, mint kétszáz tag jelenlétében. A közgyűlést megelőzőleg a tagok a rendes istentiszteleten vettek részt. A közgyűlést Papp

Dezsdné lelkes szavakkal nyitja meg, majd Péntes Irén titkár tartja meg alapos jelentését az elmúlt esztendő munkáiról. A tagok száma 400-ra emelkedett. A tagdíjakból szép összeg elhelyezve a Hitelbanknál. Gyönyörű könyvtár, könyvtári, játék, olvasó és kulturatermek, vallásos és kulturális ünnepélyek sorozata, kirándulások, szeretetvendégségek, több, mint 80 gyermek felruházása, 10 q. élelem szétosztása, stb. Minden sornál éreztük, hogy az Isten volt velünk és ő fog vezetni az új esztendőben is. A mindvégig lelkes hangulatu közgyűlés végeztével Árvay Árpád hírlapszerkesztő tartott értékes előadást „Feladatok az újévben” címen, kinek ezután is köszönetet mond a Nőszövetség.

Szücs István segédlelkész, aki előbb Szalárdon Surányi Lajos lelkész ur mellett működött, Püspök ur a Nagyvárad-újvárosi segédlelkézi állásra nevezte ki. Az ifju Timótheus új évben foglalta el állását. Munkálkodására Isten gazdag áldását kérjük!

Gyergyószénimiklósi kis református gyülekezetünknek nincs kántora, hanem a gyógyszerésznek felesége, egy komoly és intelligens uriaszony tanítja fáradhatatlan buzgalommal az egyházi énekeket és vezeti az istentiszteleten is az éneklést. A gyülekezet tagjai meglepő szépen énekelnek.

Protestáns kiállítás nyílt meg Londonban a protestantizmus történetének illusztrálására. Kiállításra került a legelső angol nyelven megjelent Biblia s a világ legkisebb Bibliája, amelynek fedőlapja alig nagyobb egy levélbélyegnél. Látható a kiállításon az a faláda, amelyben Totgel 1515-ben a bűnbocsátó-cédulák vételárát gyűjtötte, amelyre az volt felírva: „Kinek pénze a ládában cseng, annak lelke mennyországba leng”.

Galacon, Románia tengeri kikötő városában magyar református elemi iskola nyílt meg 25 gyerekekkel.

Erdélyi református nőszövetségeink a szászvárosi református árvaházban több árvának teljes ellátását magokra vállalták; így a kolozsvári 2, a nagyenyedi 1, a sepsiszentgyörgyi 2, a tordai 2 árva neveléséről gondoskodik. A nagyvárad-i Lorántffy Zsuzsanna egyesület maga tart fenn egy fiúarvaházat, ahol 16 árvát nevel.

Az olaszli templomban találtatott: Nagy énekeskönyv, „Szilágyi Sándor 1926. I-29” bejegyzéssel. — Nagy énekeskönyv, név nélkül. — Nagy énekeskönyv, régi kiadás, két darab, név nélkül. — Kis énekeskönyv, „László Lajos cl. V.” bejegyzéssel. — Kis biblia három darab „Székely Irén IV. o.” „Kriszta Bertalan” és „Kiss Lajos” bejegyzésekkel. Fél kesztyű, fehér zsebkendő. Átvehető a harangozónál.

Új évtársulatot nyitottunk 1931 január 1-én!

Minden református család váltson heti befizetési (piculás) könyvecskét intézetünkénél, mert csak akkor támogathatjuk egyházi és kulturális intézményeinket, ha anyagi erőnket is összpontosítjuk!

Heti befizetési könyvecskék jegyezhetőek az intézet pénztáránál s pénzbedőnkénél.

Takarékbetétek után előnyös kamatot fizetünk.

Folyósítunk váltó- és jézálog-kölcsönöket.

Képviseljük a trieszti Adriai Biztosító Társulatot.

„TAKARÉKOSSÁG” Segély- és Takarékszövetkezet

Oradea—Nagyvárad, Piața Unirii (Szent László-tér) 5. sz. Kovács-ház.

Lépjén be a Népszövetségi Hitelintézet piculásába!

2-4

a Népszövetségi Hitelintézet január 1-ével a XIX-ik évtársulatát nyitja meg, melybe tetszés szerinti HETI vagy HAVI befizeléssel már is lehet belépni. — A tagok előnyös fizetési módokat mellett, alapszabály szerint olcsó kamattal kapnak kölcsönt. — HÁROM ÉVIG TARTÓ évtársulat lejártával a befizetett összeg az osztalékkal együtt kifizetetik.

Betétekre magas kamatot ad. Kölcsönöket földekre, házakra és kézi zálogra a legkedvezőbb kamattal azonnal folyósít a

Népszövetségi Hitelintézet

Oradea—Nagyvárad, Str. Prințul Carol 5.
Katholikus Kör épület.

Legszebb alkalmi ajándék a Nagybetűs hangjegyes Énekeskönyv ára 120 lei
Kisbetűs hangjegynélküli Énekeskönyv ára 82 lei

Kaphatók: **Béres Károly** könyvkereskedésében, **Str. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 14.** a leánynevelő-intézet épületben

Gyűjtsünk előfizetőket lapunk részére!

Kiadótulajdonos: a nagyvárad-i Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Le
Egyes szám ára 4 Lei.

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

Tisztújító közgyűlés.

A törvényben megszabott három éves ciklus az 1930. év végével lejárván, a presbytérium által elrendelt választói közgyűlést január 11-én délelőtt az islentisztelet végeztével tartottuk meg az ujjvárosi nagytemplomban. A közgyűlést megelőző Istentiszteletet *Salyok* István püspök, lelkész-elnök végezte, aki az *Apostolok Cselekedeteiről* írott könyv 1. rész, 23—26. verseinek alapján hirdette Isten ígését, amelyben, mintegy tükörben tárta a nagyszámmal egybesereglett választó gyülekezet elé, hogy mikor lesz Isten akaratja szerint való az egyházi előljárók választása. Istentisztelet végeztével *Csernák Béla* lelkész nyitotta meg a választói közgyűlést, majd *dr. Soos István* vil. biz. elnök olvassa fel az E. T. vonatkozó szakaszait és ismertette a választási eljárást. Kérdésére a jelenlevők valamennyien kijelentették, hogy a megüresedett egyházi tisztségekre ajánlottakat szavazás mellőzésével, egyhangulag megválasztják, így választattak meg egyhangu lelkesedéssel a főgondnoki tisztségére: *dr. Thúry Kálmán*, algondnokoknak: *Olasziból*: *Szabó Gyula*, *Ujjvárosról*: *Csathó János*, *Velencéről*: *Kiss Gyula*, *Rétről*: *Jakab Imre*; ugyszintén a rendes és pótpresbíterek, valamint a rendes és pótközgyűlési tagok is, akiknek neveit a választás jogerőre emelkedése után közölni fogjuk.

Mikor a választói közgyűlésről ezt a rövid hírt közreadjuk, a történeli hűség kedvéért meg kell jegyeznünk, hogy végtelen megnyugvás és öröm szállotta meg a lelkeket, hogy az egyházközségi főgondnoki székben továbbra is *dr. Thúry Kálmán* vezéri alakját láthatjuk. Gyülekezetünk minden egyes tagja jól tudja, hogy *dr. Thúry Kálmán* ma már nemcsak a nagyvárad református egyházé, nem is csak Nagyvárad magyarságáé, hanem az egész romániai magyar református egyházé és az egész romániai magyarságé. Erős vállaira egyházunk és népünk egyre több és több terhet rak. Jó szerencse, hogy az Ur Isten úgy teremtette őt, hogy a teherből minél többet bírjon összeroskadás nélkül, s a rá váró feladatokat egyháza és népe üdvére becsületes és hívő keresztyén lélekkel megvalósuláshoz segítse. A Gondviselő Isten bizonyára meghallgatja a nagyvárad reformátusok imádságát és *dr. Thúry Kálmán*nak ad jó egészséget, erőt,

hogy egyéb előkelő magas tisztségei mellett az egyházközségi főgondnoksággal járó munkát is elvégezhesse, Isten d'csőségére.

A nagyvárad reform. egyházközség népmozgalmi adatai az 1930. évről.

A) Olasziban: Született: Törv. fi 40, törvénytelen 20; törv. leány 26, törvénytelen 20, tehát fi 60, nő 46, összesen 106. Meghalt: fi 94, nő 63, együtt 157; (ebből idegen illetőségű kórházi halott fi 37, nő 29, együtt 66.) Áttért: fi —, nő 3, összesen 3. Kitért: fi 2, nő 5, összesen 7. Házasságot kötött: tiszta pár 14, vegyes pár 9, együtt 23 pár.

B) Ujjvároson: Született: törv. fi 20, törvénytelen 5, törvényes leány 29, törvénytelen 8, tehát fi 25, nő 37, összesen 62. A szórványokban: törvényes fi 2, törvénytelen nő 1, együtt 3. Meghalt: az anyaegyházban fi 48, nő 29, együtt 77. A szórványokban: fi 1, Áttért: fi 2, nő 4, együtt 6. Kitért: Az anyaegyházban fi 5, nő 6, együtt 11. A szórványokban: fi 1, nő 1, együtt 2. Házasságot kötött: tiszta pár 11, vegyes pár 14, együtt 25 pár. A szórványokban: tiszta pár 1.

C) Velencén: Született: az anyaegyházban törv. fi 33, törvénytelen 10, együtt 43, törvényes leány 31, törvénytelen 2, együtt 33, összesen 76. A szórványokban: törv. fi 5, törvénytelen —, törv. leány 4, törvénytelen 1, tehát fi 5, nő 5, együtt 10. Meghalt: az anyaegyházban fi 47, nő 41, együtt 88. A szórványokban: fi 5, nő —. Áttért: fi 7, nő 3, összesen 10. Kitért: fi 2, nő 9, összesen 11. Házasságot kötött: tiszta pár 17, vegyes pár 12, összesen 29 pár.

D) Réten: Született: törvényes fi 25, törvénytelen 5, törvényes nő 30, törvénytelen 2, tehát fi 30, nő 32, együtt 62. Meghalt: fi 45, nő 35, összesen 80. Áttért: fi 1, nő 12, összesen 13. Kitért: fi 7, nő 11, összesen 18. Házasságot kötött: tiszta pár 8, vegyes pár 12, összesen 20 pár.

Az egész anyaegyházközségre vonatkozólag: Született: törv. fi: 118, törvénytelen fi 40, törv. nő 116, törvénytelen nő 32, tehát fi 158, nő 148, összesen 306. Meghalt: fi 234, nő 168, együtt 402;

ebből idegen illetőségű kórházi halott: fi 37, nő 29, ezek levonásával helybeli illetőségű halott: fi 197 nő 139, együtt 336. *Áttért:* fi 10, nő 22, együtt 32 *Kittért:* fi 16, nő 31, együtt 47. *Házasságot kötött* tiszta pár 50, vegyes pár 47, együtt 97 pár.

Szórványokat illetőleg: *Született:* törvényes fi 7, törvénytelen —, törvényes nő 4, törvénytelen 2, tehát fi 7, nő 6, együtt 13. *Meghalt:* fi 6, nő —, összesen 6. *Kittért:* fi 1, nő 1, összesen 2. *Házasságot kötött:* tiszta pár 1, összesen 1 pár.

Lélekszám 1930 dec. 31-én: Az *anyaegyházban:* fi 9166, nő 9213, együtt 18379. A *szórványokban:* fi 384, nő 374, együtt 758

A magyar reformáció néhány nőalakjáról.

[Felolvasás a nagyváradi—olaszi-református Nőszövetség 1930. évi október 19-iki vallásos délutánján]

Ki ne ismerné kálvinista hiveink közül lángelkű reformátorainkat, Déval Biró Mátyást, Szegedi Kiss István, Mélius Juhász Pétert, meg jeles társaikat, valamint a reformációt pártoló, reformátorokat támogató országnagyokat, a Perényi és Petrovics Pétereket, a Mágócsy és Drágfy Gáspárokat, akikről egyháztörténetíróink hálás előismeréssel emlékeznek meg? Annál kevesebbet emlegetik azonban azokat a nőket, akik mint anya, hitves, testvér magok is mindent elkövettek, hogy az evangéliumi hit új virágzást hozzon őseink földjére. Pedig nem is kevesen voltak! Kár, hogy a történetírók nem jegyezték fel mindazok nevét, akik mindenképpen méltók volnának arra, hogy nevük köré a hála koszoruját fonjuk s ne csak futólag, egy rövidre szabott visszatekintés keretén belül emlékezzünk róluk, hanem sorsuk, pályafutásuk, egyéniségük, jellemük, hitük mélységeit és szépségeit közelebbi vizsgálódásunk tárgyává tegyük.

Ez alkalommal sajnos, egyebet nem tehetek, mint hogy reá mutassak egy-kettőjük áldott alakjára, míg egy pillanatra tisztelettel állunk meg előttük.

Legyen az első a mohácsi csataterén halva maradt szerencsétlen királyunknak, II. Lajosnak hitvese: Mária.

Könnyű vérű, világias kedélyű asszony, akit az akkori bécsi udvar meglehetősen liberális szellemét hozta magával Budára. Leke világára fényt vet az az 1523-ból fennmaradt levele, amelyet férje gyámjának testvérehez, Albrecht brandenburgi örgrófhhoz, Poroszország fejedelméhez intézett: „Édes gonosz testvérem — szólítja meg a fejedelmet — úgy látszik, hogy ti ájtatos hugotokról egészen megfeledkeztek, mert régóta nem iratok nekem. Én azonban ájtatos imádságomban nem feledkeztem el rólatok; minden nap imádkozom értetek, hogy Isten olyan ájtatossá tegyen titeket, amilyen én vagyok. Kérlek, írjátok meg nekem, vajjon imádságomnak volt-e foganatja, vagy sem? Ha ez nem segített volna rajtatok, egy-két

fillérért szívesen áruba bocsátok nektek ájtatosságot, mert én ezzel tulong-tul bővelkedem. Szívesen irnék többet, de testvéretek György gróf (II. Lajos király volt gyámjának) kertjébe kell sietnem ebédre...”

Levelének hangja elárulja lelke világát. Ebben a világban ugyan az evangéliumi tan, a hit által való megigazulás, mélyebb gyökeret nem verhetett, — de a középkori katolicizmus számára még kevésbé van benne hely. Mária hát szívesen is látja, hogy udvari papja, Kordátus Konrád a reformáció igazságait hi deti s nem szűnik meg az egyházba becsuszott visszaélések, tévtanítások ellen küzdeni, Kordátus a királynő előtt is bátor hirdetője volt ezeknek az igazságoknak s a koronás asszonyt igyekezett a reformátori iratokkal megismertetni, amelyeket Németországon lakó testvére útján Wittenbergből szerzett be. Kordátust, aki budai pappá lesz, az udvari papságban a reformáció másik hű bajnoka, Henckel János vállalja fel. Mária udvarának hatása, hogy a város legtekintélyesebb polgáral a reformációval rokonszenveznek, úgy, hogy midőn az 1525-iki országgyűlésnek a reformáció hívei ellen hozott szigorú végzését (hogy a lutheránusok megégettessenek) végre akarták hajtani, mindjárt kezdetben fel kellett a szándékkal hagyni, mert végrehajtása esetén a várost legelőkelőbb polgáraitól fosztották volna meg. A budai bírák egyetlen embert ítéltek halálra lutheránus voltáért, de Mária annak kivégeztetését is megakadályozta. Zólyom vármegye néhány városát: Libetbányát, Korponát, Urvölgyet ő látta el reformáció szellemétől áthatott prédikátorokkal. Udvarában a külföldi tanácsosok, így a császár követe is, minden tartózkodás nélkül, nyíltan egyengették a reformáció útját. Ósmeretes az a cselekedete is, hogy az ágostai birodalmi gyűlésen bátyját, V. Károly császárt igyekezett az ágostai hitvallás benyújtói iránt kedvezően hangolni. Elég okot szolgáltatott arra, hogy itthon is, Németországban is, sőt Rómában is, mint az evangélium barátnéja legyen ismeretes. Mikor özvegyen maradt, Luther három zsoldárt fordít le s küld neki vigasztalásul. Ezeket a zsoldárokat Luther Mária királynőnek ajánlva nyomtatásban is kiadja s a könyvecske előszavában úgy említi a királynőt, mint a tiszta evangélium pártfogóját, VII. Kelemen pápa panaszt is emel Mária ellen a császár előtt. Ám Mária lelke nem volt elég erős, hogy szakítson a pápás egyházzal s mikor a császár Németalföld kormányzójává nevezte ki s felhívta, hogy eretnkséggel gyanúsított udvari népt bocsássa el, elbocsátotta udvari papját, Henckel Jánost is s bátyját biztosította, hogy semmit sem fog tenni, „ami házuk jó hírnevét elhomályosítaná”. A küzdelmek elől félrevonul.

Csernák Béla

(Folytatása köv.)

A velencei bibliaköri leányok által készített asztalterítő 6 szalvétával a 227-ik szám nyerte.

ÁLDOZATKÉSZSÉG**A) Egyházi célokra:****OLASZIBAN:**

Olaszi-i harangra: Özv. Lisztes Jánosné 1000 Lei.

Az olasz-i Nőszövetség útján a nők templomi padjainak rendbehozatalára: özv. Lisztes Jánosné 500 Lei.

Olaszi Nőszövetség szegényeinek: Homolya Etelka 100 Lei.

Szegény gyermekeknek: N. N. 8) Lei.

Iparostanulók bibliakörének: Varga József 100 Lei.

UJVÁROSON:

Ujvárosi Nőszövetség éléstárához adakoztak: Széll Ferencné 2 kgr. zsír, özv. Zalányi Lászlóné 5 kgr. liszt, 1 kgr. griz, 1 kgr. köleskása, 1 kgr. mák, Léval Sándorné 1 kgr. zsír, 5 kgr. liszt, Kollner cég 10 kgr. liszt, Janky cég 2 kgr. levestészta, Balázs-cég 5 kgr. borsó, 30 drb szappan, 3 pár cipőtalp üzletekből, dr Szemethy 2 vászon férfi ing, Flórica Györgyné 3 kgr. liszt, 4 tojás, Décsi Józsefné 1 kgr. kolbász, 1 kgr. levestészta, Demkó Ferencné 4 üveg paradicsom, N. N. burgonya, répa 3 kgr. Török Albertné 10 drb tojás, 6 kgr. liszt, 1 üveg paradicsom, Nagy Jenőné 5 kgr. liszt, Nagy Ilonka 1 használt cipő és hócipő, Cser Mancs 1 használt hócipő, Major Ferencné használt gyermek télikabát.

VELENCÉN:

Szegény gyermekek karácsonyi segélyezésére: Bancsik Jánosné 1 pár használt hócipő, ruha, kabát, harisnya. Koós Gyuláné használt hócipő és ruha. Botos Károlyné 6 kgr. liszt, 1 kgr. dió. Balogh Károlyné 2 leányka ing. Szűcs Lajosné 2 kgr. liszt, fél kgr. szaloncukor. Molnár Győzőné 1 kgr. dió, fél kgr. füge. Tamás Lajos 2 pár új cipő. Almási Lajos 2 pár cipőt javított. Ujlaky Károlyné szentjánoskenyer. Keresztési Irén használt leányka kabát. Barna Ilona 1 kgr. szaloncukor. Vadas Lajosné 1 kgr. szaloncukor. N. N. 3 drb használt ruha. Nagy Józsefné használt kabát és nadrág. iá. Fóris Péterné 8 kgr. dió. ilj. Fóris Péterné 6 kgr. dió. Incze Andrásné 5 kgr. liszt, 1 pár cipő, 1 drb ruha. (Folytatjuk.)

Méhestelepen szegény gyermekek karácsonyi segélyezésére: Kottlacsikné 20, Kiss Ferencné 60, Zétényi Andrásné 20, Kósa Lászlóné 30, özv. Opre Péterné 10, Biró Ferenc 10, Homoki Sándor 20, Farkas Gyula 20, Apáti Istvánné 10, Kristófné 10, Siposné 10, Réz Jánosné 10, Tarr Ferenc 20, Szilágyi János 50 Lei.

B) Az Árvaház céljaira:

Olaszi-i lelkészi hivatal útján: özv. Kágyi Lajosné 100, Pernyész Istvánné 100 Lei.

VIDÉKRŐL:

Tamásváralljáról: Oláh Mátyás 50 Lei.

Érsemlyénből: Ref. Egyház 500 Lei.

Egyházi adókövetés.

Az 1931. évi egyházi adókövetés Olasziban az egyházi adóhivatal helyiségében Strada Iosif Vulcan (Nagy Sándor utca) 14. szám (bejárat a Béres-nyomdánál) a következő napokon délelőtt 9 órai kezdettel történik:

Velence 1931 január 20–21-én

Kérjük hiveinket, hogy önkéntes egyházi adó megajánlásukat, mely az eddig fizetett csekély összegnél kevesebb nem lehet, az adókövető bizottság előtt szóbelileg, vagy írásban a jelzett napokon tegyék meg s mindenki nagyobb mérvben érdeklődjék az egyházi adókövetés iránt, hogy iskoláink fenntartására szolgáló adózásunk biztos alap lehessen és hogy egyházunk pénztárát a közöny és fizetni nem akarás bizonyítatlan helyzetbe ne sodorja. Fajunk állandó erősbödését az egyház vezetősége csak a hivek áldozatkészsége mellett tudja biztosítani.

Az áldozatkészségen alapszik a jövő.

Az egyház elnöksége.

Felhívás. Kérjük előfizetőinket, hogy az esetekben, ha a „Híradó” címszalagján lrt címzésök, vagy utca, házszám jelzésök téves, vagy lakásváltozás folytán változik, 1931 január 25 ig minden cím- és lakásváltozást szóban, vagy írásban az egyházi adóhivatalban (Nagy Sándor utca 14, bejárat a Béres-nyomdánál) pontosan bejelenteni sziveskedjenek, hogy a január végén nyomtatandó 800–900 új címszalagon már mindenkinek pontos címe és lakása legyen feltüntetve mert a sok címszalag hetenkénti átjavítása nagy idővesztést okoz. Az egyház elnöksége.

HIREK**Vasárnapi istentiszteletek sorrendje.**

Olasziban: délelőtt 10 órakor Kiss Bertalan, este fél 6 órakor Csernák Béla, a Hegyben: (Papp Sándor szülőjében) Nagysötétágon délután 3 órakor Kiss Bertalan,

Ujvároson: délelőtt 10 és délután 3 órakor valamint az Össi-telepen (Bodó Imre házában) délután 5 órakor Szűcs István,

Velencén: délelőtt 10 és délután 3 órakor Varga Gedeon,

Réten: délelőtt 10 és délután 4 órakor dr Szabó Lajos szolgál.

A Nagyvárad-olaszi-i Református Nőszövetség kezeli a kultúrestélyt január 11-én a ref. leánygimnázium dísztermében folyt le. A műsort a Boda-kvartett művészi játéka vezette be. A magyar klasszikusok ismertetése során most Kiss Károly váradlencei lelkész tartott előadást: „A nő Tompa Mihály költszetében” címen. Az előadás közben előforduló költeményeket Kiss Kató, Kiss Ilona és Volentik Endréné mutatták be. Az estélyt Nagy Gizella énekszám, akit Bleyerné Garzó Adél énektanárnő kísért és Thúry Klára zongorajátéka gazdagította. Ugy a nagyértékű előadást, mint a pompás művészi számokat a nagyszámmal egybegyűlt közönség hálás elős-

Esteli órákon: Hétfő: A keresztyén jellem próbája. I. Péter 4, 12–16. Kedd: A szenvedés értelme. Zsid. 2, 8–10. Szerda: Az égő csipkebokor tanítása. II. Mózes 3, 1–5. Csütörtök: Az építés titka. Máté 7, 24–27. Péntek: Az ő békessége. János 14, 25–27. Szombat: Számadás. Judás 20, 25.

meréssel jutalmazta. A nyolcadik kultúrest január 25-én lesz, amikor Nosz Gusztáv tanár tart előadást: „A nő Vörösmarty Mihály költészetében” címen.

Az ujjvárosi ref. Nőszövetség január 18-án tartja Szeretelvendégségét az Őr utca 1. sz. alatt az ujjvárosi tanácssteremben délután 5 órakor. E öadój sikerült megnyernünk dr Szemethy Géza püspöki titkár urat, aki „A nő, mint apostol” címen tartja előadását. Szeretettel várjuk nőszövetségi tagjainkat és azok családját. Belépés díjtalan.

Ugyancsak az Ujjvárosi Nőszövetség 1931 január 22-én délután 5 órakor tartja közgyűlését és beszámolóját az 1930. év működéséről az ujjvárosi tanácssteremben. Az érdeklődőket is szívesen kérjük és várjuk a megjelenésre. Tárgysorozat: 1. Előnöki megnyitó. Tartja: Sulyok István püspök. 2. Titkári jelentés. Tartja: Lázár Mártonné titkár. 3. Évváró számadás és költségvetés előirányzat az 1931. évre. Előterjeszti: Vásárhelyi Sándorné pénztáros. 5. Indítványok.

Hódmezővásárhelyen egy emeletes házat vásároltak hittestvéreink több, mint egy millió Lei értékben. Itt talál elhelyezést a Református Kör, a Református Ifjúsági Egyesület, valamint egyéb egyháztársadalmi munka.

Rejtélyes öngyilkosságról ad hirt a kecskeméti reformátusok lapja. Egy fiatalember esküvője előtt öngyilkos módon vetett véget életének. Senki sem tudja halálának okát. Nem hagyott irást. Egy dolgot tudnak róla, hogy ez a református fiatalember házasságkötése előtt reverzális adott. Szerelme miatt hűtlen lett magyar református egyházához. Arra készült, hogy születendő gyermekeinek ajkán elnémita a zsolnárt. Sokszor keserűen panaszkolta saját gyöngeségét A reverzális, amellyel egyházát elárulta, gyötrelmes súlyként nehezült lelkére.

Az olaszli templomban található: Nagy énekeskönyv, „Szilágyi Sándor 1926. I-29” bejegyzéssel. — Nagy énekeskönyv, név nélkül. — Nagy énekeskönyv, régi kiadás, két darab, név nélkül. — Kis énekeskönyv, „László Lajos cl. V”. bejegyzéssel. — Kis biblia három darab „Székely Irén IV. o.” „Kriszta Bertalan” és „Kiss Lajos” bejegyzésekkel. Fél kesztyű, fehér zsebkendő. Átvehető a harangozónál.

Uj évtársulatot nyitottunk 1931 január 1-én!
Minden református család váltson heti befizetési (piculás) könyvecskét intézetünknel, mert csak akkor támogathatjuk egyházi és kulturális intézményeinket, ha anyagi erőinket is összpontosítjuk!
Heti befizetési könyvecskék jegyezhetőek az intézet pénztáránál s pénzbeszedőinknél.

Takarékbetétek után előnyös kamatot fizetünk.

Folyósítunk váltó- és jézálog-kölcsönöket.

Képviseljük a trieszti Adriai Biztosító Társulatot.

„TAKARÉKOSSÁG” Segély- és Takarékszövetkezet

Oradea—Nagyvárad, Piața Unirii (Szent László-tér) 5. sz. Kovács-ház.

Lépjén be a Népszövetségi Hitelintézet piculásába!

3-4

a Népszövetségi Hitelszövetkezet január 1-ével a XIX-ik évtársulatát nyitja meg, melybe letetés szerinli HETI vagy HAVI befizetéssel már is lehet belépni. — A tagok előnyös fizetési módokat mellélt, alapszabály szerint olcsó kamat mellélt kapnak kölcsönt. — HÁROM ÉVIG TARTÓ évtársulat lejártaival a befizetett összeg az osztalékkal együtt kifizetetik.

Betétekre magas kamatot ad. Kölcsönöket földekre, házakra és kézi zálogra a legkedvezőbb kamat mellélt azonnal folyósít a

Népszövetségi Hitelintézet

Oradea—Nagyvárad, Str. Prințul Carol 5. Katholikus Kör épület.

Legszebb alkalmi ajándék a Nagybetűs hangjegyes Énekeskönyv ára 120 lei
Kisbetűs hangjegynélküli Énekeskönyv ára 82 lei

Kaphatók: **Béres Károly** könyvkereskedésében, Str. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 14. a leánynevelő-intézet épületben

Gyűjtsünk előfizetőket lapunk részére!

Kiadótulajdonos: a nagyváradai Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei
Egyes szám ára 4 Lei.

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: **Csernák Béla** lelkész (Emlék-tér 32).

Kegyes Jóltevők!

A Lorántffy Zsuzsanna Protestáns Jótékony Egyesület évenként február 2-án tartotta meg azt az estét, amelynek tiszta jövedelme a **Református Árvaház** fentartását szolgálta.

Az egyetemes gazdasági leromlás, az általános szegénység, az elviselhetetlen terhek, a magyar családok megélhetési nehézségei, amelyek alatt egyformán szenved iparos és kereskedő, üzemtulajdonos és mezőgazdasági termelő, munkaadó és munkás, legyen az szellemi, vagy testi munkával foglalkozó, arra indítják Egyesületünket, hogy folyó évi február 2-án a szokott mulatságot ne rendezze meg. Teszi ezt annak megfontolása mellett is, hogy a közönség fokozott kiadásai mellett begyűlő bálj jövedelem legnagyobb részét a 32%-os állami adó és a rendezési költségek felemészténék, s így a kitűzött célra csak aránylag csekély összeg jutna a közönség áldozatkész adományaiból.

Mivel azonban az árvák eltartásáról, ruházásáról valahogyan gondoskodni kell, azzal a kéréssel fordulunk a **Református Árvaház** jóltevőihez, hogy az idén se vonják meg segítségüket az árváktól, hanem **adományaikat az 1931 február 2-ának megváltása címén** a mellékelt borítékban (akár a templomi árvaházi perselybe helyezés, akár a lelkészi hivatalokba beküldés útján) bál nélkül is eljuttatni szíveskedjenek a **Református Árvaház javára**. Az adományokat hirlapilag nyugtázzuk.

Aki egy kis gyermeket befogad az én nevemben, engem fogad be. Máté ev. 18, 5.

Nagyvárad, 1931 január hó.

**A Lorántffy Zsuzsanna
Protestáns Jótékony Egylet.**

*

A Református Árvaházat fenntartó Egyesületnek ezt a felhívását, amelyet a kegyes jóltevőkhöz szétküld, leközzöljük lapunkban is, amely sohasem szűnt meg az Árvaház érdekeit szolgálni.

Tiszta református keresztyén felfogásból ered az elhatározás, mely ezekben a siralmas napokban, mikor úgy a hivatalában görnyedő tisztviselőnek, mint a boltjában fáradozó kereskedőnek, valamint a

műhelyében dolgozó iparosnak kezében is kisebb lett a kenyér, mikor nagyon sok család azt sem tudja, lesz-e a jövő héten betevő falatja, meleg szobája; mikor több az éhező, mint a jólakott, több a didergő, mint a jól öltözködött, több a könny, mint a mosoly, akkor ezekben a siralmas napokban mellőzi a mulatozást s azzal a kéréssel fordul a jóltevő szivekhez, hogy egy éjszakának átvirrasztása nélkül is hozzák meg áldozatukat az Árvaházért.

A felhíváshoz csatolt boríték arra szolgál, hogy az adakozó esetleg abba tegye bele adományát, s úgy helyezze el a templom perselyébe, vagy küldje be a lelkészi hivatalokba. Ott ahol a református keresztyén élet mély gyökeret vert már a szivekben, még az egyház fenntartására szolgáló járulékot is ez uton szokták a hívek az egyház pénztárába eljuttatni.

A nagyvárad reformátusok hitbéli ereje felől jóreményben vagyunk, hogy ez uton is össze tudják adni azt az összeget, amely más esztendőkhöz egy „jól sikerült” mulatság révén jutott az Árvaház pénztárába. Isten áldása legyen a kérészón, amely a jóltevőkhöz hangzik!

A magyar reformáció néhány nőalakjáról.

[Felolvasás a nagyvárad—olaszi-i református Nőszövetség 1930. évi október 19-iki vallásos délutánján.]

[Folytatás.]

Mária királyné palota hölgyei között volt egy habfehérorcájú, buzavirágkékszemű, szőkehajú szépség, Pemflinger Katalin, a szászok udvarbírójának leánya. Atyja, Pemflinger Márk, mint a többi szászok, maga is meleg rokonszenvvel kísérte a németországi reformáció eseményeit s akkor sem titkolta érzéseit, mikor II. Lajos a szászok grófjává nevezte ki. Az apa érzéseiben osztozó leánynak a királynő udvarában bő alkalma nyílt a reformáció igazságaival mélyebben megismerkedni.

A királyi udvarban ismerkedhetett meg Enyingi Török Bálinttal, a dunántúli jeles vitézzei, Nándorfehérvár kapitányával, akihez feleségül ment. A vallásjavítás mozgalmának férje ura is meleg pártfogója s így Katalin egészen férje meggyőződésének megfele-

lően cselekedett, midőn míg férjét, aki előbb Ferdinánd, majd Szapolyai János híve, az országos gondok elfoglalják, addig ő kitűnő segítőtársával, Bálint pappal előbb dunántúli birtokain, Eonyigen, Pápán gyökereztetni meg a reformációt, majd Decrecenben egyengeti annak utját.

Az evangélium vigasztalására Pemflinger Katalinnak hamar szüksége lett. Férjét, a kitűnő hadvezért, a törökök rémét, Buda elfoglalásakor, 1541-ben fogóságba vetette a szultán, Konstantinápolyba hurcolta és a Hét-toronyba zárta. Szapolyai János király árván maradt fia, János Zsigmond így vesztette el három gyámja közül azt, akire néki is, meg a nemzetnek is a legnagyobb szüksége lett volna. A Hét-torony rabját nem látta többé sem bánatos felesége, sem két kicsi fia, János és Ferenc, akiket édesanyjuk buzgó vallásosságban nevelt fel. Török Bálint hitvese a reformációnak hűséges pártfogója maradt s a kis király, János Zsigmond gyámja, Erdély min denható kincstárnoka, Martinuzzi György nagyváradi püspök állandóan ellenséges érülettel viseltetett „a lutheránus nőoroslán” iránt; (így nevezte őt a reformáció másik nagy ellensége, Szerémi György.)

A harmadik, akiről megemlékezünk, nemcsak pártfogója a reformációnak, hanem minden fegyvernél hatalmasabb fegyvert adott hívei kezébe: Isten igéjét magyarul.

Ez a nő Frangepán Katalin, a mohácsi csatában elesett Perényi Gábornak özvegye.

A nagy csapás után Ugocsa vármegye Nyaláb várába vonul vissza s ott a szentírás olvasgatásában kereste vigasztalását. Udvari papja, Komjáthy Benedek, urnője biztatására lefordítja magyar nyelvre Pál apostol leveleit.

A reformáció kezdettől fogva arra törekedett, hogy úgy az élőszóval folytatott vitatkozásokban, tanításokban, mint nyomtatott könyvekben a nép nyelvén hirdesse az evangéliumi igazságokat; főként, hogy a Bibliát a nép nyelvén adja oda a nép kezébe. Ez a törekvés szülte a bibliafordításokat. Miután pedig a harc a hit által való megigazulás kérdése körül dult, amely harcban Pál apostol levelei szolgáltatották a leghatásosabb fegyvereket: egészen természetes, hogy először Pál apostol levelei indulnak hódító ultra nyomtatott könyv alakjában a reformáció érdekében. Pál apostol leveleiben egytől-egyik ott vannak a reformáció alapvető tanításai, a hit által való megigazulás, a nemzeti nyelv használatának joga, szükségessége érdekében, imádkozásban, prédikálásban, — ezek a levelek hirdetik a tudományos vizsgálódás szabadságát stb., valóságos arzenáljai, kimeríthetetlen fegyvertárai a reformáció igazságainak. Nem véletlen, hanem egy bibliát szerető nagy asszonynak és egy tudós lelképásztornak tervszerű munkája a Pál apostol leveleinek magyar nyelvű kiadása. Komjáthy Benedek 1532-ben fordította le, özv. Perényi Gáborné 1533-

ban adja ki Krakkóban, saját költségén. A Frangepán Katalin által kiadott könyv örök becsét emeli az is, hogy ez az első nyomtatásban megjelent magyar könyv. Nemzeti Irodalmunkban elfoglalt ez az előkelő helye tette indokolttá, hogy a Magyar Tudományos Akadémia 1885-én hasonlóan újra kinyomatta. Ne felejtsük el, hogy az első nyomtatott magyar könyv a Biblia egy része és azt a reformáció szolgálatára adja ki Frangepán Katalin.

Csernák Béla.

(Folytatása köv.)

ÁLDOZATKÉSZSÉG

A) Egyházi célokra:

OLASZIBAN:

Árva gyermekeknek: Székely Kató 100 L.

UJVÁROSON:

Az ujbárosi Nőszövetség részére: özv. Orbán Ferencné férje halálának emlékezetére 100 Lei.

Karácsonykor urasztalára: Deczky Sándor 5 liter bort.

VELENCÉN:

Templomalapra: Balogh Károly és neje 200 Lei.

Építési alapra: Balogh Károly és neje 200 Lei.

Szegényeknek: K. Nagy Lajos 50, Szabó Lajos 20 Lei.

Szegény gyermekek karácsonyi segélyezésére: Ujtaky Károlyné utján: Varga Mária 10, Argyelán János 20, Germán Sándorné 10, Sály 30, Bereczkyné 10, Jeneiné 10, Józsné 40, Pikó Erzsébet 40, Jenei Mihály 50, Darvas Kálmánné 30, Zalogh Józsefné 50, Bóna Imréné 40, Szécsi Julika 20, Laczka Sándor 20, özv. Szabó Andrásné 40 Lei.

RÉTEN:

Szegényeknek lisztet és kenyeret adományoztak: 15 kgr. dr. Szabó Lajosné, 10 kgr. Puskás Jenőné, Kisded Andrásné, Saja Imréné, Kovács Józsefné, Jankay Mihály, Köteles Mihály, özv. Karajos Lászlóné, Putnoky Istvánné, Móra Lajosné, özv. Fevinczy Józsefné, Nagy Sándor, Jankay Béla, Jankay Mihályné, Bartha László, Novák Kálmánné, Oláh Jánosné, Nagy Lászlóné, Nagy Károlyné, Csathó Jenőné, Győrfi Istvánné, 9 kgr. Szilágyi Sándorné, Lőkös Béláné, 8 kgr. Földessy Istvánné, 7 kgr. Tamás Lászlóné, Barabás Jánosné, Brád Györgyné, Putnoky Imréné, 5 kgr. Roska Györgyné, Macán Péterné, Szilágyi Lajos, Szűts Józsefné, Lőkös Béláné, Pittis Jánosné, Balázs Györgyné, Horváth Imréné, Küllös Mihályné, Kósa Imréné, Kovács Elekne, Széles Sándorné, özv. Fazekas Andrásné, Szerző Sándor, Szalay Károly, Tivadar Józsefné, ifj. Pázmány Ferencné, Szilágyi Istvánné, Csukás Bertalanné, Szerző József, Péntes Viktorné, Papp Dezsőné, Balogh Sándorné, Nyisztor Jánosné, Turzó Józsefné, Tóth Istvánné, Kiss Balázs, Jakab Imréné, Lukács Sándorné, Huszár Istvánné, Dull Károlyné, id. Szabó Sándorné, Szilágyi Sándorné, Puskás Lajosné, Nagy Józsefné, Szatmáry Ferenc, Proj Józsefné, Pázmány Gyula, Gáll Gáborné, Forizs Dezsőné, Balla Józsefné, Tóth Lajos, Fehér Andrásné, Sütő Lajosné, Doszkocs Lajosné, Borcsay

Ferencné, Tóth Mihályné, Dézsy Ferencné, Szabóné, özv. Székely Gyuláné. (Folyt köv.)

Egy urasztali terítőt: Herczeg Annus adományozott.

Karácsonyi urasztalához: Bort: Bondár István.

B) Az Árvaház céljaira:

Gondnoknőnél: özv. Borbély Miklósné 10 drb meséskönyv, Nagy Gyuláné 3 kgr. buzadara, Müller Testvérek 1 üveg tinta.

VIDÉKRŐL:

Kisbábony: (Ugocsa megye) Református Egyház 412 Lei.

A nagyvárad olasz-1 református Nőszövetség vasárnap, január 25-én este 6 órakor a református leánygimnázium dísztermében tartandó *nyolcadik kulturstélyének* műsora: 1. Corelli: La folie. Hegedűn játsza Ferency Sándor. Zongorán kíséri Patzkó Magda. 2. A nő Vörösmarty költészetében. Előadja Nosz Gusztáv ny. főreáliskolai tanár. 3. Szép Ilonka. Irta: Vörösmarty Mihály. Szavalja: Materny Zsuzsika. 4. a) Barcarolle, b) Szerenád. c) Éjfél dal. Dalok: Szerzte és éneklé András Ede, zenetanár. — Belépti díj nincs. Adományokat a szegények részére elfogad a Nőszövetség.

H I R E K

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje

Olasziban: délelőtt 10 órakor Csernák Béla, este fél 6 órakor Kiss Bertalan, a Hegyén: (Papp Sándor szülőjében) Nagysötétágon délután 3 órakor Csernák Béla,

Ujvároson: délelőtt 10 és délután 3 órakor, valamint az Óssi-telepen (Bodó Imre házában) délután 5 órakor Szűcs István,

Velencén: délelőtt 10 és délután 3 órakor Kiss Károly,

Réten: délelőtt 10 és délután 4 órakor dr Szabó Lajos szolgál.

Esteli órák: Hétfő: A bebörtönözött lélek. 55. Zsolt. 2—8. Kedd: Kétségek között. V. Mózes 28, 65—67. Szerda: A lélekölő aggodás. Máté 6, 24—33. Csütörtök: A félelem királya. Zsolt. 18, 2—5. Péntek: A hit és hangulatok. János 12, 27. Szombat: A számontartó szeretet. Róm. 16, 1—8.

Lelkészelkutatás. Szerény külső keretekben, de annál bensőségesebben ment végbe f. hó 18-án a jákóhodosi gyülekezet ritka szép egyetértésben, egyhangu meghívás úján választott lekipásztornak, Sámy Gusztávnak beiktatása. A beiktatást Vadai Béla esperes személyesen végezte, a Zsidókhoz írt levél X. rész, 35, 36. verse alapján megrázó erővel vésve a szívekbe az Istenbe vetett bizodalomnak és a békességes türésnek mindenkor is ugyan, de e mostani nyomasztóan nehéz időkben kétszeresen szükséges voltát, minek alapján önként támadt mindnyájunk

szívében a szent vágyakozás ama nagy jutalom után, mely e két erkölcsi magatartásnak isteni ígéreten nyugvó következménye. Az ujonnan választott lekipásztor az Apostolok cselekedeteiről írott könyv XX. rész, 24. verse alapján tartott program beszédben kötelezte el magát a tiszta evangéliumi tudománynak alkalmas és alkalmatlan időben hirdetésére s a Krisztusban megjelent isteni kegyelemről nemcsak az élőszó hatalmával, hanem életében is mindhalálíg hű bizonyágtételre. A délutáni istentiszteleten a beiktatott lelkész volt főnöke Kiss Károly várad-velencei lelkész hirdette az ígét Pál ap. Filippibeliekhez írt levele II. részének 1—3. v. alapján, az egyetértés áldásainak s a visszavonás átkos következményének felemutatásával, szeretettel intve s kérve lekipásztort és gyülekezetet az egyetértésben, egyakarattal végzendő építő munkára. A 80 teritékes közebeden a már említettek kivül jelen volt Bartos Adorján világi és Szűcs László beszolgáló lelkész, lelkészi tanácsbíró, valamint a község köztisztvisletben és szeretetben álló jegyzője. Ha a lelkes pohárköszöntőkben s általában a nap minden eseményében megnyilatkozó összetartás a gyülekezetben, szép egység és jó békeség az egyházi és politikai vezetőség és atyafiak között eként állandóan, úgy lekipásztorra és gyülekezetre nézve egyaránt sokat ígérő, boldog jövőnek kiindulás pontja lesz ez a nap. Adja Isten, hogy így legyen.

Az újvárosi bibliakörök vasárnap, január 25-én délután 5 órakor vallásos ünnepélyt rendeznek Óssi-telepen (Bodó Imre házában).

A réti ref. Nőszövetség január 15-től kezdve szerda este 6 órai kezdettel tartja bibliáóráit.

Az újvárosi titkár látogatása. László Dezső az erdélyi egyházkerület belmissziói utazó titkárja, Magyarországról jövet kiszállott városunkba, hogy meglátogassa az egyetemi hallgatóknak nemrég alakult bibliakörét. Főiskolai hallgatóink sok szeretettel és hálával fogadták az utazó titkárt, akinek látogatása bizonyára sok áldást fog jelenteni bibliakörük életében. László Dezső több napig időzve köztünk, úgy gimnáziumi tanulóink, mint iparosflu bibliakörreink számára bibliáórákat és megbeszéléseket tartott. Ezen kivül ő vezetete le az olasz-1 Nőszövetség rendes heti bibliáóráját is és a vasárnapi iskolai vezetőkkel megbeszélést folytatott a vasárnapi iskola főbb kérdéseiről. Az utazó titkár ez alkalmi látogatásának annál is inkább örülünk, mert nagy elfoglaltsága miatt ez évben valószínűleg kénytelen lesz elhagyni kerületünkben a rendes évi látogatását.

A Nagyvárad—újvárosi Református Nőszövetség január 18-án vasárnap délután tartotta ez évben első szeretetvendégségét. Ez alkalommal dr Szemethy Géza, püspöki titkár tartott „A nő, mint apostol” címen előadást. Az előadó költői szavakkal ecsetelte a nő hivatását, mint feleség s mint anya a családban s így a társadalomban is. A magas szín

vonalu előadás a jelenlevőket mindvégig lebilincselte. A szeretetvendégségen részt vett Sulyok István püspök is.

Karácsonya alatt családjá körében ilve festette meg egy német festő Luther Mártont, holott Luther idejében még nem ismerték a karácsonyaállítás szokását Németországban sem.

Mohamedánok közé ment ki Bulgáriába Döbrössy Lajos református lelkész feleségével együtt, hogy hirdesse az evangéliumot. Döbrössy Pápán (a Dunántul) végezte a theológiát.

Világító példa. Dr Balogh János csökmői nyug. községi körorvos egész vagyonát a debreceni kollégiumra és az Egyetem orvosi fakultására hagyományozta végrendeletileg. A háborús idő szép vagyonát megzsilálta ugyan, de áldozatos érzületén nem változtatott. A kollégiumra házáat és szép ingóságait, az egyetemre pedig mintegy 600 kötetes könyvtárát és szekrényét hagyományozta Mindnyájunk előtt ragyog ez a világító példa!

Szomorú levél Franciaországból. Egy franciaországra vándorolt székelyföldi munkás szomorú levelét küldött lelképásztornak. A levélben elmondja szenvedéseit s e szavakkal zárja sorait: „Tiszteletes uram, ne engedjék ide a jóra való embereket“.

Az egri református templom felszentelése. Sokat foglalkoztatta az egyházi sajtót és közvéleményt az épülő egri református templom, mely az egyetlen református templom, melyen kereszt van. A sok áldozattal felépített templomot most avatta fel dr Ravasz László püspök. E fényes ünnepség alkalmából a gyülekezet nem fényes bankettet rendezett, hanem száz szegényt vendéglelt meg. Az egri gyülekezet ezen krisztusi cselekedete példaképpül szolgálhat!

A szegedi presbitérium elrendelte azoknak a 18 évet betöltött egyéneknek az összehívását, akik valami ok miatt elmulasztották a konfirmációt. Az új egyházi törvények életbeléptetésével egyházi jogokat nem gyakorolhatják, akik nem konfirmáltak. Minden református embernek érdeke, hogy konfirmációt oktatásban részesüljön!

Új évtársulatot nyitottunk 1931 január 1-én!

Minden református család váltson heti befizetési (piculás) könyvecskét intézetünkénél, mert csak akkor támogathatjuk egyházi és kulturális intézményeinket, ha anyagi erőinket is összpontosítjuk!

Heti befizetési könyvecskék jegyezhetők az intézet pénztáránál s pénzbeszedőinknél.

Takarékbetétek után előnyös kamatot fizetünk.

Folyósítunk váltó- és jézálog-kölcsönöket.

Képviseljük a trieszti Adriai Biztosító Társulatot.

„TAKARÉKOSSÁG” Segély- és Takarékszövetkezet

Oradea—Nagyvárad, Piața Unirii (Szent László-tér) 5. sz. Kovács-ház.

Lépjén be a Népszövetségi Hitelintézet piculásába!

a Népszövetségi Hitelszövetkezet január 1-ével a XIX-ik évtársulatát nyitja meg, melybe teljes szerinti HETI vagy HAVI befizetéssel már is lehet belépni. — A tagok előnyös fizetési módokat mellett, alapszabály szerint olcsó kamattal kapnak kölcsönt. — HÁROM ÉVIG TARTÓ évtársulat lejártával a befizetett összeg az osztalékkal együtt kifizetetik.

Betétekre magas kamatot ad. Kölcsönöket földekre, házakra és kézi zálogra a legkedvezőbb kamattal azonnal folyósít a

Népszövetségi Hitelintézet

Oradea—Nagyvárad, Str. Prințul Carol 5. Katolikus Kör épület.

Legszebb alkalmi ajándék a

Nagybetűs hangjegyes

Énekeskönyv ára 120 lei

Kisbetűs hangjegynélküli

Énekeskönyv ára 82 lei

Kaphatók: **Béres Károly** könyvkereskedésében, Str. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 14. a leánynevelő-intézet épületben

Gyűjtsünk előfizetőket lapunk részére!

Kiadótulajdonos: a nagyváradai Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei
Egyes szám ára 4 Lei.

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

A magyar reformáció néhány nőalakjáról.

[Felolvasás a nagyvárad—olaszi-i református Nőszövetség 1930. évi október 19-iki vallásos délutánján.]

[Folytatás.]

Végezetül Somlyai Báthory Annáról szólok, az első magyar protestáns zsinatok vendéglátó asszonyáról.

Mikor a magyar reformáció a kezdet nehézségeit legyőzte és az evangélium igazságai a magyar lelkekben is meggyökereztek, az evangélium világossága nem csak egyes előkelő családok udvarában fényelt, hanem már nagy számmal voltak gyülekezetek is, amelyek az istentiszteleten a fősúlyt az evangélium hirdetésére fektették, az úrvacsoráját két szin alatt osztották, a templomi éneklést, imádkozást, igehirdetést a nép nyelvén végezték: akkor elérkezett az idő, hogy a reformáció gyülekezetei egy közösségbe, külső- és belső egységbe kapcsolóssanak össze. Ezt a munkát végezték el a XVI-ik század zsinatai.

A magyar protestánsok első zsinata Somlyai Báthory Anna birtokán, Erdődön ült össze 1545. szeptember 20-án. Erdőd, ez a szatmármegyei városka, hajdan virágzó helye a magyar protes-

tántizmusnak. Ma már alig él benne néhány református család. Az ősi református lakosságot a szatmári béke megkötője, gróf Károlyi Sándor űzte ki Erdődről s az egykor szinmagyar városkába katolikus svábokat telepített. Az előzőtt református jobbágyok a mai szatmárhegyi egyházközséget alapították. Erdőd 1545-ben még Báthory Anna birtoka. Első férje Drágffy Gáspár hatalmas nagy ur, Szatmár, Kraszna, Középszolnok, Szilágyvármegyék főispánja, Mindketten a reformáció hívei. Báthory Anna férle halála után, özvegyiségében is szilárdan megállt hite mellett, bár a kormányzó kincstárnok, Martinuzzi haragja felfelviharzik ellene, ugyannyira, hogy a mindenható barát még birtokaitól is megfosztani igyekszik az özvegyet. Báthory Anna védőszárnyai alatt 29 lelkész jelent meg Erdődön az 1545-iki zsinaton. Kopácsy István elnöklete alatt. A hőselkü asszony birtoka Óvári is, ez az ugyancsak szatmármegyei városka, ahol az 1554-iki zsinatot tartják. Ekkor már Anna levetette özvegyi fátyolát. Második férje Ecsedi Báthory György a reformáció iránti buzgalmában nem marad nagylelkű felesége mögött, kiról a történelíró feljegyezi, hogy a zsinaton megjelent lelkészeket, nemeseket és népet asztallal

Az ital és a kártya.

Ki tudná leírni e két gonosz pusztítását? A családok, az édesanyák, feleségek, gyermekek legtöbbit ezekről szenvednek. A korcsma előtt hányszor várja, lesi a feleség, a nyomor asszonya, karján gyenge gyermekével, talán az éhség kínzó gondolatai között, hogy meddig iszik még férje társaival, mennyit ver el a kártyán a keresetéből, ami pedig a családja fenntartására nélkülözhetetlen volna. De a kártyás, iszákos férfinak kisebb gondja is nagyobb annál, hogy családjával törődjék. Bizony azok a családi tüzhelyek, ahova belopódzott az iszákosság és a kártya szenvedélye: valóságos poklok.

A társadalomnak nem szabad ölbetett kezekkel néznie e két szenvedély pusztításait. Az alkohol pusztításait. Az alkoholizmus (a szesz italok mértéktelen élvezete) a faj elkorcsulásának egyik főtenyezője. Nível az alkoholizmus öröklődik, azért nemcsak az egyes ember, hanem az egész társadalom leromlására vezet. Lássunk csak egy példát. Demme, a híres berni orvos megfigyelte 10 alkoholista és 10 józan életű

szülők gyermekeinek a sorsát. Az alkoholista szülőknek 57 gyermeke volt. Ezek közül születésük után nemsokára meghalt 12, elmebeteg, hülye, nyavalyatörős és nyomorék volt közülök 36, úgy, hogy az 57 gyermek közül csak 9 volt rendes. A nem alkoholista szülőknek 61 gyermeke volt. Ezek közül halva született 5, elmebeteg volt 4, testi nyomorék 2 és rendes volt 50 gyermek. Mily rettenetes különbség! De ha saját szemeddel akarsz meggyőződni az alkoholizmus elretentő példáiról, figyeld meg a kórházak, a börtönök, az elmeegógyintézetek lakóit. Ezek legnagyobb része alkoholisták közül való. Nem mondunk sokat, ha az alkoholizmust nagy társadalmi veszedelemnek minősítjük, amely ellen síkra kell szállani mindenkinek, aki népet szereti. Különösen a keresztyén emberekől várja el joggal a világ, hogy megtartóztassák magukat e veszedelemtől és legyenek példái, vezetői az embereknek tiszta, mértékletes, szent életük által.

Kezdjük a munkát ott, hogy ne tartsunk minden alkalmat ivásra szolgáló oknak. Szoktassuk le magunkat arról a helytelen világi eljárásról, amely szerint derűre-borura isznak az emberek. Ha fáznak

is ellátta. Gondoljuk csak el, mit jelentene, ha valaki a közeljövőben ismét összeülő zsinatunkat „asztallal ellátná”, azaz a zsinat ideje alatt a zsinati atyák teljes ellátásáról gondoskodnék; micsoda terhet venne le az egyetemes egyház válláról? Báthory Anna ott halad azoknak a magyar református nagy asszonyoknak élén, akik ő utánna annyi jót tettek egyházakkal, iskolákkal, az egyház szolgálival, az iskolák tanulóival; dajkálói voltak a magyar református egyháznak századokon át.

* * *

Shakespeare azt mondja egyik szindarabjában (VIII. Henrik), hogy az emberek bűnei ércbe vésvé élnek tovább, míg nemes tetteiket a vízbe írják. Cselekedjünk mi megfordítottan. Legyen feledve előttünk a mi rossz s emlékezzünk a mult eseményeiről, áldjuk azoknak a nagy magyar asszonyoknak nevét, akik anyai szeretettel álltak a magyar reformáció bölcsője felett.

Csernák Béla.

(Vége.)

ÁLDOZATKÉSZSÉG

A) Egyházi célokra:

OLASZIBAN:

1931 február 2. megváltása címén Árvaháznak: öz. Resch Mihályné 500, dr Czifra Kálmánné 200, Olasz Elemér 100, öz. Kuun Frigyesné 100, Kulcsár István 100, Szabó Miklós és neje 100, Görög Julia 100, B. Gy. né 100, öz. Száva Antalné 100, Homolya Etelka 100, Szeghalmy Julia 200, Incze Ilona 100, Incze András 200, Csikor Imréné 100, Csernák Béla 400, dr Szemethy Géza 300, dr Szőke Ferenc 100, Török Győző 100, öz. Tichy Gyuláné 60, Balogh Zsigmond 100, Árvaházi Naptár árusítói Olasziból 300, Balogh Zsigmond 100, Kovács József 200, öz. Szemes Lászlóné 100, Merza Sándorné 100, dr Thúry Kálmán 300, öz. Darvassy Lajosné 200, Tordai Ilona 200, Fráter Zsigmond 100, Fischmann Józsefné 100, öz. Tichy Gyu-

azért hogy ne fázzanak; ha nagy meleg van, isznak hogy lehűljenek; ha éhesek, hogy ne érezzék az éhséget; ha jóllaktak, hogy emésztelni tudjanak; ha álmosak, hogy el ne aludjanak; ha nem tudnak aludni, hogy elálmosodjanak; ha betegek, hogy meggyógyuljanak; ha egészségesek, hogy betegek ne legyenek. Ha névnap, születési évforduló, keresztelő, lakodalom, haláleset van, mindenkor isznak; örömben, hogy vigadjanak, bánatukban, hogy felejtessenek, szóval derűborura isznak. Mit költenek csak egy év alatt az emberek italra? Mi mindent lehetne ezzel az óriási pénzzel megvalósítani az emberiség erkölcsisége és közművelődése érdekében? Mennyi bünt, szenvedést és halált kerülhetnének el? Egyszóval, ha nem innának az emberek, boldogabb lenne az élet és megváltoznék a föld ábrázata.

Egy tudós orvos pontokba szedte, hogy miért ne igyunk szeszes italoknt; mert:

1. A szeszes italok (bor, sör, pálinka, konyak, likőr) megmérgezik az agyvelőt, tönkreteszik az idegrendszert.

2. A szeszes italok megtámadják a szívet, elmeszesítik a véreket.

láné 60, Pákozdi Márton 30, Szilágyi Mihály 50, öz. Blaha Istvánné 50 Lei.

Az egyházi adóhivatalban:

Egyházi szükségletekre: Földes István 100 Lei,

UJVÁROSON:

Az Ujvárosi Nőszövetség szegényeinek: N. N. 200 Lei, Diósy Lajosné míg a kenyérlosztás tart, minden héten 100 Leit ad kenyérré.

Karácsonykor: Balaskó vendéglős ur Szent János-utcáról az ujv. ref. isk. IV. osztályának egy tanulóját, Somogyi Józsefet teljesen felruházta, melyért hálás köszönet a derék jószívű adakozónak.

VELENCÉN:

Szegényeknek: Zsigó Györgyné 20, N. N. 500, öz. Szabó Lajosné férje elhalálozása évfordulóján 500 Lei.

Nőszövetség céljaira: Zsigó Györgyné 3 drb horgolt terítő, Röff Józsefné 1 drb kelim párnaalap.

Szegény gyermekek karácsonyi segélyezésére: Papp András 25, Fogel Imre 20, Szabó János 10, Barátky Zoltán 10, Barátky Béláné 10, Magyar Lőrincné 20, Rollinger Árpád 30, Barátky Lajos 10, Sály 20, Bencsi 10, X. Y. 15, X. Y. 5, X. Y. 5, Burda Lajosné 20, N. N. 10, N. N. 10, Olvashatatlan 30, Kövesdi Lajos 50, Csetkovits 20, Olvashatatlan 40, N. N. 30, Vadas Tusi 10, Dancse Lukácsné 100, öz. Kántorné 50, N. N. 20, Molnár Lajosné 50, dr Balajti Ernesztin 50, Hubert Félix 60 Lei, Mille Istvánné cukorka, öz. Lehoczky Józsefné 1 uj ruha és 1 használt kabát, Boros Imréné használt kabát, Schlesinger Ferdinándné 50 drb kalács, Sándor Zsuzsika 1 ruha, Ujtaky Zsigmondné 2 kgr. liszt, London Sándor keksz, N. N. 5 kgr. liszt, Szabó Jánosné (Kertész-u. 5.) 5 kgr. nullásliszt, dió, alma, Hajas Jánosné 30, Dancse Lukácsné 100 Lei, id. Pápa Józsefné 40 Lei, 3 kgr. nullásliszt, 2 kgr. bab, N. N. liszt, Egy kis IV. oszt. fiu 50 Lei.

RÉTEN:

Templomi padokra: 100 Leit: dr Szabó Lajos, Szerző Józef, Ravasz Miklós, Dészi Ferenc, Incze András, Takács Endre, Pázmány Gyula, Bodó

3. A szeszes italok elpusztítják a májat, a veséket s az emberi test nemes szerveit.

4. A szeszes italok hajlamossá tesznek a tüdővészre.

5. A szeszes italok nemcsak azt teszik tönkre, aki élvezi, hanem annak a gyermekeit is. Iszákos szülők gyermekei csenevésznek, vérszegénynek, gyengék. tüdővészesekek, idegesek, hülyék, siketnémák, elmebeteg, angolkórosok, nyavalyatörősök, nyomorékok.

6. A szeszes italok okozói a legtöbb bűnténynek. A javítóintézetek, fogházak és fegyházak lakóinak több mint fele szeszes italok hatása alatt követte el tettét.

7. A szeszes italok már kisebb mértékben is leszállítják az ember megfontolási képességét, könnyelművé teszik és ezen az alapon számos ipari baleseteknek okozói.

8. Gyermekeylikosságot követ el minden szülő, ki gyermekének szeszes italt ad, mert a gyermek azokat még sokkal kevésbé bírja, mint a felnőtt.

9. A szeszes italok nem táplálnak, nem melegenitnek, nem erősítenek. A lapokban hirdett szesz

Zsigmond, Szathmáry Ferenc, dr Kassay Kálmán, dr Szőke Ferenc, Konrád János. 50 Leit: Nagy Gyula.

Szegényeknek: Kisded András 100 Lei.

Szegényeknek lisztet, kenyeret adományozott: 2—4 kgr. Sztannik Jánosné, Fodor Andrásné, Kiss P. István, Péntes Ferencné, Karajos Mártonné, Tamás Jánosné, Nagy Imréné, Mészáros Jánosné, Olasz Lajosné, K. Kiss Sándorné, Kertész Károly, özv. Szemedy Lászlóné, Kocsis Zsigmondné, Szilágyi Lajosné, Nagy Lajosné, Csarmay Ferencné, Bajla Jánosné, Rácz Lajosné, Bodnár Istvánné, Rózsa Sándorné, özv. Berde Istvánné, Kenn Farkas, Gáll Piroska, Fábián Böske, Bodóky Istvánné, Nagy Lajosné, Oláh Sándorné, Erdey Gáborné, N. N., Szilágyi Imréné, Balogh Zsigmondné, Révész Mihályné, Sztankovicsné, Veres Józsefné, Papp Gáborné, Dézsy Józsefné, N. N., Veres Ferencné, özv. Molnár Lajosné, Kugyák Károlyné, Kovács Lajosné, Tóth Pálné.

B) Az Árvaház céljaira:

VIDÉKRŐL:

Az Őröndi református egyház hívei: (A gyűjtést négy hajadon leány végezte, u. m. Tolnay Margit, Szilágyi Erzsébet, Domján Juliska, Nagy Erzsike.) Lisztet 170 kgr., Paszulyt 112 kgr., Krumplit 290 kgr., Hagymát 10 kgr., Zöldséget 7 kgr., Diót 3 kgr., Szalonát és zsírt 4 kgr., Tojást 150 drb, Paradicsomot 10 üveg, Kendőt 14 drb, Szappant 4 drb, Pénzt 190 lei.

Szentjánosról: Kakóc Istvánné 8 tojás.

Értesítés.

Értesítjük hiteinket, hogy az 1931. évi egyházi adókövetések mind a négy parochiális kerületben és hegyi részen befejeztettek és az adókövetések az egyházi adóhivatalban f. évi február hó 2-ától kezdődőleg 15 napi közzemlére kitétettek s azok bárki által megtekinthetők.

A kivétel elleni felebbezések a hivatalos órák alatt írásban vagy szóbelileg ugyanott str. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-u.) 14 sz. alatt (bejárat a Béres-nyomdánál) a közzemle ideje alatt előterjeszthetők.

Az egyház elnöksége.

is ép olyan ártalmas, mint a bundapalinka; hazugság annak minden előnye.

10. Ha saját gyermekünk és embertársaink egészségát és jólétét megakarjuk óvni, akkor tartózkodjunk a szeszes italoktól.

*

A korcsában italt kér egy férfi:

„Nem adok, — mondta a korcsmáros — mert te már egysaer majdnem megőrültél az ivástól“. Ezzel a korcsmáros elfordult és néhány fiatalembert szolgált ki itallal. Az elutasított ember egy darabig mogorván, hallgatagon áll, de aztán hirtelen megszólal és így szól a korcsmároshoz: „Hat évvel ezelőtt épp olyan idős voltam, mint azok a fiatal emberek, jó erőben, a legszebb reményekkel eltelve. Ma testben, lélekben megtört, nyomorék vagyok. Te csábítottál el. Ebben a szobában szoktam meg az ivást. Most menthetetlen vagyok. Nekem mérheted már bátran az italodat; de azokat a fiatalembereket meg lehet menteni, azoknak ne adj inni. Nekem adhatsz, legslább előbb elpusztulok és nem leszek terhére a világnak, de azoknak ne adj az Isten szerelmére kérlek“.

H I R E K

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje.

Olasziban: délelőtt 10 órakor Kiss Bertalan, este fél 6 órakor Csernák Béla, a Hegyen: (Papp Sándor szülőjében) Nagysötétágon délután 3 órakor Kiss Bertalan,

Ujvároson: délelőtt 10 és délután 3 órakor, valamint az Össi-telepen (Bodó Imre házában) délután 5 órakor Szűcs István,

Velencén: délelőtt 10 és délután 3 órakor Kiss Károly,

Réten: délelőtt 10 és délután 4 órakor dr Szabó Lajos szolgál.

Esteli órákon: Hétfő: A király bevonulása — Máté 21, 1—11. Kedd: Krisztus és a nyerészkedők. Márk 11, 15—19. Szerda: Egy megtagadott megbízás. Márk. 12, 1—12. Csütörtök: Az Isten, vagy a császár. Péntek: Az új világ ára. János 12, 20—26. Szombat: A barátság adománya. János 12, 1—11.

Hétköznapi istentiszteletet tartunk a réten február 5-én (csütörtök délután 4 órakor a Hegyen (Erdei Gábor házában).

Az újvárosi ref. egyházi énekkar február 1-én, vasárnap este 7 órai kezdettel a leányinternátus dísztermében műsoros kultúrelőadást tart, melyre a n. b. érdeklődő közönséget ezuton is tisztelettel meghívja az énekkar vezetősége. A kultúrestély műsora: 1. Zenekari nyitány. Zenekarvezető Nagy Gyula, 2. Műdal. Az esti csillag, előadja az ujj. ref. énekkar. 3. Katalin. Vígjáték 1 felv. irta Fodor L. 4. Népdal. Szóló ének, éneklő Veress Mihály, kíséri Vásárhelyi Sándor ref. kántor. 5. Tavaszhoz, szavalja Petróczi Lajos, 6. Népdal, éneklő Veress Mihály, zongorán kíséri Vásárhelyi Sándor ref. kántor. 7. Nővér, szavalat, Francia anyák, szavalja Nemes Rózsika. 8. Agglegények, bohózat 1 felv., irta Foer Eliz. 9. Népdal. Két gyöngye volt a falunak, előadja a ref. énekkar. Karvezető: Vásárhelyi Sándor ref. org. kántor. Rendező: Széles Gábor. Szereplők: Balázs Manci, Ruzsa Margit, Venyige Böske, Széles Gábor, Veres Mihály, Petróczi Lajos, Szommer Dezső, Kiss Lajos, Török István, Venyige Károly, Köteles Lajos. Belépődíj nincs. Adományokat köszönettel fogad az Énekkar vezetősége.

A nagyváradi-olaszli református Nőszövetség vasárnap, január hó 25-én este 6 órakor tartotta nyolcadik kultúrestélyét, mikor az egybegyűlt nagyközönség mély részvétellel vette tudomásul, hogy Nosz Gusztáv tanár feleségének hirtelen halála következtében előadását nem tarthatja meg. A változott műsor zsolnár énekléssel kezdődött. Majd Ferenczy Sándor kitűnő hegedűjátéka következett, akit zongorán Megyery Blanka kísért. Csernák Béla Lorántffy Zsuzsánnáról tartott előadást. András Ede zenetanár saját szerzeményű kedves dalaival gazdagította a műsort.

Énekszámára nagy tetszést aratott. A kilencedik kultúrest február 8-án lesz, amikor Zágoni Dezső író fog előadást tartani: A nő Jókai regényvilágában cimen.

A nagyváradi-ujvárosi Ref. Hőszöveltség 1931 január 22-én, csütörtökön tartotta évvárási közgyűlését. A tagok szép számmal jelentek meg. Elnöki megnyitót Főtiszt. Sulyok István püspök ur tartott. Királyok 17. rész 8, 9, 10, 11, 12, 16 vers alapján. A hallgatókra nagy hatással volt a magas szárnyalású beszéd. Azután Lázár Mártonné titkár terjesztette elő a négy alelnöknő jelentése alapján az egész évben történeteket. A pénztár pontos kezeléséről Vásárhelyi Sándorné pénztárosnő számolt be. Jegyzőnek Kovács Lászlóné Gergely Katót választották meg. A jövő évre több szép terv megbeszélése után, ígérve kitartást és hitet a munkára, énekekkel és imával ajkuken távoztak otthonukba a résztvevő tagok.

Az újvárosi fiú és leány bibliakörök f. hó 25-én vallásos ünnepélyt tartottak az Őssi telepen. Szücs István s. lelkész hirdette az Igét. Papp Rózsi, Paragh László, Kalla Vilma, Nagy Sándor, Szekernyés Rózsi, Bodó Imre, Lucskay Cyula és Dombi Albert énekszámait és szavatait nagy figyelemmel és szeretettel hallgatta az elég nagy számban megjelent gyülekezet.

Az iparosfiúk bibliakörének igen nagy szolgálatot tenne az, aki az ujonnan alakult sakk-kör számára sakkot adományozna, vagy jutányos áron sakkot eladna. Az adományt, vagy megkeresést az olaszí-i lelkészi hivatal közvetíti.

Te vagy Jézus? Egy kisfiú elvesztette anyját, testvéreit, teljes árvaságban ott kuporgott édesapja frissen ásott sírjánál. Senki sem vette észre. Isten azonban gondot visel az árvára. Jött egy öreg ur, aki észrevette a kisfiút és megkérdezte: „mit csinálsz itt fiám?” A fiú felelet helyett azt kérdezte: Te vagy Jézus? Atyám azt mondta, mielőtt meghalt, ne távozzam el sírjától, míg a Jézus nem jön, aki majd elvisz magával. Ugy-e te most értem jöttél? Az ur olyan lélek volt, aki olvasta sokat a Bibliát és ismerte

Jézust! azt felelte: igen fiám számodra én vagyok a Jézus, jöjj velem! Házába fogadta, felnevelte az árvát s így vette fel Jézus kicsinyeinek gondját.

Az első román nyelvű biblia megjelenése I. Rákóczy György uralkodásának az idejére esik. Ugyanis I. Rákóczy a román nép részére iskolákat, templomokat építtetett; saját költségén lefordította román nyelvre és kinyomatta a gyulafehérvári nyomdájában a Bibliát.

Budapesten Protestáns Harmónia néven énekar alakult, amely országos propaganda eszköze kíván lenni a protestáns énekkulturának. Közlelebről egy házi hangverseny körútra indul és tudását mindenkéltől Debrecen, Szeged, Szombathely, Győr és Békéscsaba közönsége előtt fogja bemutatni.

A londoni karácsonyi könyvvásár legkeresettebb olvasmánya ez alkalommal a Biblia volt. Egyedül a Selfridge áruház könyvosztálya naponként átlag ezer Bibliát adott el. A Biblia-eladás terén az 1930. év egyébként is rekordot jelentett. Mert ez év folyamán nem kevesebb, mint 48 millió Bibliát adtak el. Az előző évihez képest ez a szám 8 millió többletet jelent, míg az 1928. évhez viszonyítva 13 millió Bibliával többletet adtak el az 1930. év folyamán.

Amerikai magyarok. Egy amerikai magyar lap közli, hogy Amerikában 115 központban tanítják a magyar gyermekeket, többek között a református énekekre is. 115 helyen — magyar iskolában — több mint 6000 Amerikában született gyermek ajkán hangzik fel: „Te benned biztunk eleitől fogva!”

Legszebb alkalmi ajándék a

Nagybetűs hangjegyes

Énekeskönyv ára 120 lei

Kisbetűs hangjegynélküli

Énekeskönyv ára 82 lei

Kaphatók: **Béres Károly** könyvkereskedésében, **Sír. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 14.** a leánynevelő-intézet épületben

Kiadótulajdonos: a nagyváradi Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei
Egyes szám ára 4 Lei.

Uj évtársulatot nyitottunk 1931 január 1-én!

Minden református család váltson heti befizetési [piculás] könyvecskét intézetünknel, mert csak akkor támogathatjuk egyházi és kulturális intézményeinket, ha anyagi erőinket is összpontosítjuk!

Heti befizetési könyvecskék jegyezhetők az intézet pénztáránál s pénzbeszedőinknél.

Takarékbetétek után előnyös kamatot fizetünk.

Folyósítunk váltó- és jélzalog-kölcsönöket.

Képviseljük a trieszti Adriai Biztosító Társulatot.

„TAKARÉKOSSÁG” Segély- és Takarékszövetkezet

Oradea—Nagyváradi, Piața Unirii (Szent László-tér) 5. sz. Kovács-ház.

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

Egyházközségünk kormányzata.

Az egyházi törvények szerint, az egyházközség, mint önkormányzati joggal bíró hatóság belügyeit önállóan intézi. Hatáskörébe tartozik: a szervezkedés, a hívek valláserkölcsei nevelése, iskolák állítása, szegényekről, árvákról gondoskodás, az összes ingó és ingatlan javak, alapítványok kezelése, jövedelmeztetése s ezekről számadás vezetése stb.

Az egyházközségnek jogait gyakorolják és kötelességeit végzik: a választott tisztviselők, a presbytérium, az egyházközségi közgyűlés és a választásra jogosult egyháztagok.

A presbytérium tagjai hivatalból: a lelkészek, vallástani lelkész és kántorok. Választás után a főgondnok, algondnokok és a választásra jogosult egyháztagok által választott presbyterek.

A nagyvárad egyházközségben a választott presbyterek száma 80.

Ez alkalommal alább közöljük a presbytérium összes tagjainak névsorát, abból az alkalomból, hogy a december hónapban megtartott időszaki választás eredménye jogerőre emelkedett és mert az 1927. évi választás óta a presbyterek sorában sok változás történt. Így szükségesnek mutatkozik, hogy az egyháztagok tudomást szerezzenek arról, hogy jelenleg kik a vezetői egyházközségünknek.

Az alább közölt névsorban egyesek neve után álló szám azt jelenti, hogy az illető presbyternek megbízatása 1942-ig tart, vagyis 12 év múlva kilép a presbytériumból, de újra választható. A többi presbyterek, akiknek neve után ilyen évszám kiténtetve nincsen, a 3 évenként megejtendő sorshuzás után lép ki a presbytériumból. Ezért vannak 3 évenként a megüresedett helyeknek történő egyházközségi választások.

A presbytérium tagjai: Lelkészelnök Sulyok István püspök. Főgondnok dr. Thury Kálmán. Lelkészek Csernák Béla, Kiss Károly. Vallástani lelkész Varga Gedeon. Algondnokok Olaszi: Szabó Gyula ny. tisztviselő, Ujváros: Csathó János cipész. Velence: Kiss Gyula szijgyártó.

Rét: Jakab Imre szőlőbirtokos. Kántorok: Juhász Károly, Vásárhelyi Sándor, Bancsik János.

Presbyterek: I. Olaszi: Agárdy István mázsoló m. Bányai Károly p. ü. ellenőr, Báthory Ferenc tanár, Béres Károly nyomdatulajdonos, Fülöp István vendéglős, Hajdu György postatisztviselő, Hajnal József kereskedő, Jégh Károly banktisztviselő, Könyves Ferenc villamosmű tisztviselő, Kenéz András mérnök, Molnár László villamosmű tisztviselő, Papp Sándor p. ü. főtanácsos [1942], dr. Sarkady Sándor ügyvéd [1942], dr. Sebess Lajos orvos, dr. Schilling Árpád orvos, Szabó Károly műasztalos [1942], Szabó Lajos „Hangya” üzletvezető, dr. Szeghalmy Sándor ügyvéd, Szentpály Gyula megyei főszámv. [1942], Szondy Sándor nyugdíjas [1942].

Póttagok: Domokos László, semmitőszéki bíró, Szilvássy János bádogos m., Kiss Antal vasuti főszertáros, Csorján Zsigmond gazdálkodó, Jeney Rezső fakereskedő, Papp Károly gyógyszerész, Székely Sándor mérnök, Szabó Miklós háztulajdonos, Fekete László kereskedő, Gara József vízművi főgépész.

II. Ujváros: Deczki Sándor csizmadia, Ercsey Lajos kereskedő, Fazekas Lajos pék m. Harmathy István kereskedő, Kiss Jenő áll. tanító, Kovács László magántisztviselő [1942], Kursinszky Kálmán tanár [1942], Lucskai Gyula hentes m., Major Ferenc építőmester, Molnár János csizmadia m., Mónus Sándor cipőgyáros, K. Nagy Lajos csizmadia m., dr. Soos István ügyvéd [1942], Szabó László kelmefestő, Szakács Antal nyug. tisztviselő [1942], Széles Kálmán műasztalos [1942], Varga László kereskedő, ifj. Vargha László szöv. igazg., Vass Károly birtokos, Töltös Mihály bádogos m.

Póttagok: Balogh Ferenc csizmadia mester. Birinyi Imre csizmadia m., Czirják Zsigmond ny. tisztv., Nagy Lajos bankpénztáros, dr. Bozsódy János ügyvéd, ifj. Forgó Lajos magántisztviselő, Török Albert pénzeszedő, Morvay András banktisztv., Péter Gyula tanár, Szabó Sándor gazdálkodó.

III. Velence: Barna Sámuel fakereskedő, Bóna Imre asztalos m. [1942], Boros Imre vas.

raktárnok, Dobi István gazdálkodó, Futó Imre nyugdíjas [1942]. Herczegh József ügynök, Herczegh Antal ács. Keresztési Károly borbély m. [1942], Lehóczky József tanár, Matkó Benjámín ny. tanító, Muszka János bérkocsi-tulajd., K Nagy Lajos nyugdíjas [1942], Papp Lajos pénzbeszédő, Péntes József építő m., Pikó János mérnök, Sáhy József magántisztv., Szilvásy István borbély, Tóth Zsigmond nyugdíjas, Turi Sándor lakatos, [1942], Ujlaky Károly nyugdíjas.

Póttagok: Józsa Károly p. ü. tisztv., Kövesdi Lajos vill. főellenőr, Rózsa Sándor nyugdíjas, Nánási Károly gazdálkodó, Titkos András gazdálkodó, Boros Mihály fazekas m., Bakó Bálint asztalos m., Molnár János bérkocsi-tulajd., Kiss Sándor gépész, Gulyás Ferenc munkavezető.

IV. Rét: Bodó Imre postaaltiszt, Bodó Zsigmond vendéglős, Dézsi Ferenc vasutas, Incze András ny. mozdonyvezető [1942], Huszár István vendéglős, dr. Kassay Kálmán orvos, Kudor János vasuti altiszt [1942], Kesztyűs János építész, Nagy László cipész, Papp Dezső fogorvos, Pázmány Gyula asztalos, Ravasz Miklós vasuti pénztárnok [1942], Szatmári Ferenc ny. vasuti raktárnok [1942], Szász Mihály ács m., Szerző József szőlőbirtokos, Szilágyi Lajos ny. postás [1942], dr. Szőke Ferenc orvos [1942], Takács Endre hentes m., Trombitás Gyula vas. raktárnok, Udvarhelyi Béla ny. árv. elnök.

Póttagok: Mányi Ferenc nyugdíjas, Péntes Viktor postaaltiszt, Erdei Gábor földmives, Nagy Gyula cipész, Szilágyi Lajos vasuti fűtő, Putnoki István nyugdíjas, Pethő Sándor nyugdíjas, Petri Sándor géplakatos, Oláh Sándor vasutas, id. Czirják József földmives.

A lavina. (A hógörgeteg.)

Egyik hegységben egy meredek hegy aljában fektült egy falu. A falu lakosai között sokan voltak kegyesek és istenfélők, de nagyobb számmal voltak benne a gonoszok és istentelenek. Karácsony előtt a kegyes és istenfélő emberek kimentek, hogy a közeli hegyről fenyőket hozzanak s ragyogó karácsonyfák mellett üljenek meg a szent karácsony ünnepet. Az istentelenek és gonoszok emiatt haragra lobbantak és azon törték a fejüket, hogy mimódon ronthatnák el egyszer alaposan a kegyesek és istenfélőkre nézve a karácsony örömet. Végül egy gonosz terv fogamzott meg agyukban. Mikor kítavaszkodott és a hó elolvadt, fejszéiket magukhoz vevén csapatostul kimentek a hegyre s a hegyen levő fenyőfákat kivágták s mint-hogyha a legnagyobb hősi tettet vitték volna végbe, ujjongva, dalolva tértek haza.

A rákövetkező karácsony nagyon szomorú karácsony volt. Egyetlen karácsonyfa sem égett a faluban. A hóval vastagon fedett völgyben levő faluba a nagy hó miatt máshonnan sem lehetett karácsonyfát hozni s így nagyon szomorú ünnepük volt ekkor. A korcsmákban azonban vig élet volt, az istentelen emberek örvendtek ott végrehajtott és jól sikerült gonoszítottuk felett. De egyszerre csak, mikor a kicsa-

ÁLDOZATKÉSZSÉG

Az Árvaház céljaira:

1931 február 2-ika megváltása címén:

Pénztárak: 1000 Leit: Magyar Általános Hitelbank, Erdélyi Bank és Takp., Biharmegyei Takp., Egyesült Bank, Agrár Takarékp., Diósi Lajosné. 500 Leit: Nagyvárad Tkp., Adorján Emil, 300 Leit; Népszövetségi Hitelintézet.

Olasziból: 500 Leit: dr. Schilling Árpád, Kiss Antal és neje. 300 Leit: Domokos László, dr. Szeghalmy Sándor, Székely Sándor. 200 Leit: Gyémánt Elek, dr. Sebess Lajos, Papp Sándor és neje, Fráter Barnabás, Papp Sándor és családja (Mészáros u.), Asztalos Károly, öz. Fekete Józsefné, öz. Kágyi Lajosné, dr. Medvigy Ferenc, Szabó Károly, dr. Verzár Istvánné, Csigai Sándor, öz. Major Istvánné, dr. Sarkady Sándor. 150 Leit: Dézsi István. 100 Leit: Szűcs Mátyásné, László József, öz. Demján Istvánné, dr. Bartha Andorné, Faur Mihályné, Balogh János, dr. Szentmiklósy Imréné, Sebess Gyula, Kádár Mária, Kiss Istvánné, Szondy Sándor, Szilvásy Róza, Áts Jánosné, Fábián Sándor, Dormány Sándorné, Sütő Gyuláné, Hajnal Józsefné, öz. Dajka Zsigmondné, Tóth Lajos és neje, Molnár László, Jégh Károly, Király Károly, Fekete Sándor, 335 ös szám, Balogh Istvánné, öz. Keresztury Józsefné, Csigai Lajos, Szénássy Gyula, Gara József, Fekete István, Micsiczay Gyuláné, Czira Kálmánné, Gyémánt Ernő, Gyémánt Mihályné, Papp Margit, dr. Roskopf Béla, Papp Emma, Szent-Pály Gyuláné, Könyves Ferenc, Tóth Mihályné, Asztalos Jánosné, Víz Mariska, Víz János, öz. Barabássy Sándorné, öz. Havassy Zsigmondné, 132. szám, Pató Károlyné, Szabó Lajosné, Tárnoki László. 60 Leit: Melcher Károlyné, 366-ik szám, Agárdy István.

pongás tetőfokát elérte, a közeli hegyről valami titokteljes dőrejt, recsegést-rofogást hallottak.

A lavina! A lavina! kiabálták össze-vissza azok, kik még előbb gunyolódtak. Megrémülten a félelem miatt halottsápadtan néztek egymásra, de mielőtt rémületükből magukhoz térhetek volna, a lavina elborította az egész falut s az másnap reggel úgy nézett ki, mintha réá hóból egy nagy halott szemfedőt terítettek volna.

Idélg a kivágott fenyőfák védelmül szolgáltak a falu számára a hegyről lezuhanó hőtömegek ellen, mivel azonban ezeket kivágták, a lavina minden akadály nélkül vehette útját a falunak s végezhetette azon a maga rettenetes pusztítását.

Ez a hasonlat azt akarja a keresztyénség minden ellenségének mondani: Ti balgatag emberek! Irtsátok ki a karácsonyfákat, irtsátok ki a keresztyén nevelést és erkölcsöt, semmisítetek meg mindent ami keresztyén, de aztán, amikor reátok jön a pusztulás, a romlás, késő lesz már akkor a bajt észrevenni, amit saját magatok idéztetek fel. Boldogok azok, akik még mindig hittel tudják a karácsonyt ünnepelni, boldogok azok, akik tudják és ismerik, hogy ki az, ki bennünk a romlástól és a pusztulástól megment, nem maga a karácsony ez, hanem az, aki az Úrnak nevében jött.

50 Lejt: Bokross Nővérek, 370. sz., 294. sz., id. Bondár László, Dobozy Zoltánné, Péntes Mária, Kiss Béláné.
40 Lejt: özv. Fekete Lászlóné, 232. szám, 53. szám.
30 Lejt: Puskás Viktória.

Ujvárosról: 500 Lejt: Leitner Józsefné, Mónus Sándor. 300 Lejt: Sulyok István. 200 Lejt: Molnár János. 100 Lejt: Morvay András, id. Balogh Ferenc. Szabó János és neje, Cser Lajosné, özv. Balogh Istvánné, Kiss Géza, Pázmány Ferencné, Egy öreg iparos, Czákó Lajos, Andriska János, 532. szám, Major Ferenc, Nagy Sándor (Timár-u.) özv. Piskolti Albertné, Kendi Albert, özv. Nagy Antalné, Kovács József, Kollár Antalné, Kimpál Gáborné, Erdődy József, özv. Zilahy Sándorné. 80 Lejt: 393. szám. 60 Lejt: ifj. Balogh Ferenc, Szabó Mihályné, 50 Lejt: Orbán József, Ecsedi József, Horváth Lajos, Kutassi Benedek, Nagy Lajos, Bodó Imre, Kovács Ilonka. 40 Lejt: Horváth Sándor, Papp Lajos. 20 Lejt: Gál László, Nagy Lajos.

Velencéről: 500 Lejt: Dancse Lukácsné, Kállai Gyula. 100 Lejt: K. Nagy Lajos, ifj. Nagy Lajos, K. Nagy István, Zsigó Györgyné, Kiss Károly, Bancsik János, Pékó János, Tóth Zsigmond, Matkó Mária és Ilona, Ujlaky Károly és neje, Zalogh József, Rollinger Vilmosné, Bika Istvánné, özv. Molnár Györgyné, Kiss Ferenc, Szabó Gábor és neje, Matkó Benjámín, Dobák Gyözőné, Báss János, Molnár Gyözőné. 60 Lejt: Illés Sámuel. 50 Lejt: Boros Imréné, Nánássy Géza, Pakó Bálint, Sáhy József, özv. Bittó Lászlóné, özv. Nagy Józsefné, Barna Sámuel, Kiss Gyula, Muszka János, Tapaszi Lajos. 40 Lejt: 741. sz., 719. sz., id. Török Sándor (Hid-u.), Pápa Józsefné. 30 Lejt: Deák Ferencné. 20 Lejt: Balogh Károly, Farkas Jánosné, Fábrián Sándor.

Rétről: 100 Lejt: Bodó Zsigmond, özv. Hunyady Jánosné, Albert János, Goldberg Ferencné, Domokos Sándorné, Ravasz Miklós, dr. Szabó Lajos, Konrád Jánosné. 60 Lejt: Péntes Viktor. 50 Lejt: Szilágyi Lajos. 40 Lejt: Dézsi Ferenc, Trombitás Gyula, Tivadar József. 30 Lejt: Id. Oláh János. 20 Lejt: Kovács András, Gál Imre, Szőke István, özv. Fehér Andrásné. 10 Lejt: Bene Sándor.

Az adományokért köszönetet mond az Árvaházat fenntartó Egyesület.

Értesítés.

Értesítjük hűveinket, hogy az 1931. évi egyházi adókövetések mind a négy parochiális kerületben és hegyi részen befejeztettek és az adókövetések az egyházi adóhivatalban f. évi február hó 2-ától kezdődőleg 15 napi közszemlére ki-tétettek s azok bárki által megtekinthetők.

A kivétel elleni felebbezések a hivatalos órák alatt írásban vagy szóbelileg ugyanott str. Iosif Vulcan [Nagy Sándor-u.] 14 sz. alatt [bejárt a Béres-nyomdánál] a közszemle ideje alatt elő-terjeszthetők.

Az egyház elnöksége.

A Református Árvaház borítékait küldjük be!

**A nagyváradi-olasz-l református nőszö-
vetség** február 8 án vasárnap délután 6 órakor tartja a kilencedik kulturstélyét a leánygimnázium díszter-
mében a következő műsorral: 1. a) Mi füstölög. b) Fehér galamb. c) Bölcső dal. Éneklí a tanítónőképző „Cecilia” leánykara. 2. Jókai M.: A munkácsi rab. Szavalja Pétery Lajos joghallgató. 3. Duett. a) Rubin-stein: Éjj dal. b) Brakett: A szív. Éneklík: Gyulay Béla, Csernák István. Zongorán kíséri Sebő Juci. 4. A nő Jókai költészetében. Zagoni Dezső előadása. 5. Trio. Oberon ouverture C. M. Wébertől. Andante Varie Jos Haydn 3-ik Symphoniájából. Játssák: Dr Bálint Sándor harmóniumon, Bálint Lillike zongorán és Bálint Emil (Róth József tanítványa) hegedűn. Be-
lépődij nincs. Önkéntes adományokat szegények se-
gélyezésére köszönettel fogad a Nőszövetség.

A Velencei Református Énekkar folyó hó 8-án este fél 9 órai kezdettel műsoros estélyt rendez a Kereskedelmi Csarnokban. Az estély műsora: 1. Prológ. Tartja Árvay Árpád író. 2. A Grand Cafféban. Műdal Szabolcska Mihálytól. Éneklí az Énekkar. 3. A csókon szerzett völegény. Operett. Előadják a ve-
lencei műkedvelők. 4. Népdalok. Éneklí az Énekkar. Konferánni fog Volentik Róff Etus. A színdarabot Lo-
sonczy Gábor rendezí. Az énekkart Bancsik János karnagy vezénylí. Az estély jövedelmét az építési alap növelésére fordítjuk. Kérjük azon nemes szílvü adako-
zókat, kik a büfféhez hozzájárulnak, hogy adomá-
nyaikat vasárnap délután 3—6 óráig jutassák el a Kereskedelmi Csarnokba.

HIREK

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje.

Olasziban: délelőtt 10 órakor Csernák Béla, este fél 6 órakor Kiss Bertalan, a **Hegyen:** (Papp Sándor szülőjében) Nagysötétágon délután 3 órakor Csernák Béla.

Ujvároson: délelőtt 10 és délután 3 órakor, valamint az Össi-telepen (Bodó Imre házában) dél-
után 5 órakor Szücs István,

Velencén: délelőtt 10 és délután 3 órakor Kiss Károly,

Réten: délelőtt 10 és délután 4 órakor dr Szabó Lajos szolgál.

Esteli órákon: Hétfő: Légy kész. Máté 25, 1—13. Kedd: Kockázatos vál-
lalkozás. Máté 25, 14—30. Szerda: A megtörtett kenyér. Márk 14, 12—26. Csütörtök: A Mester szolga. János 13, 1—20. Péntek: Az árulás. János 13, 21—30. Szombat: Atya és fiu. János 14, 1—12.

Gyermekistentiszteletet tartunk a Réten, va-
sárnap délután 4 órakor, a rendes istentisztelet keretében.

Hétköznapi istentiszteletet tartunk a réten a Felföldi-telepen (özv. Fazekasné házában) csütörtök (február 12 én) délután 4 órakor,

Dr Thúry Kálmán, egyházközségünk főgondnokát, a királyhágómelléki egyházközségek presbitériumal tulnyomó nagy szavazattöbbséggel, egyházkerületi főgondnokká választották. A 183 egyházközségből beérkezett 207 érvényes szavazat, amelyből dr Thúry Kálmánra 157, dr Nagy Sándorra (nagykárolyi egyházmegyei gondnok) 46, Pappszász Lajosra (érmelléki e. m. gondnok) 3 és dr Kölcsey Ferencre (egyházker. tanácsbíró) 1 szavazat esett. Egyházközségünk tagjai nagy örömmel fogadták a hírt, mert dr Thúry Kálmán kerületi főgondnoksága csak öregbíti a nagyváradai ref. egyház tisztességét, amelyet azzal ért el, hogy elnök-lelkésze püspöki tisztséget visel. A főgondnok urat a kerület tavaszi közgyűlésén iktatja hivatalába, amelyhez erőt, áldást Istentől kérünk.

A váradai ref. egyház elnöksége közhírré teszi, hogy az egyház 1930. évi összes számadásai készen vannak és megvizsgáltattak. A számadások az egyházi törvény értelmében a folyó évi február hó 7 től kezdődőleg nyolc napon át a lelkészelnöki hivatalban Váradújvároson közszemlére kitétettek s ott az egyháztagok azokat megtekinthetik. Amennyiben e tekintés után valakinek a számadásokra vonatkozólag valamelyes észrevétele volna, szíveskedjék azt akár írásban, akár szóbelileg közölni a lelkészelnökkel. Nagyvárad, 1931 február 5. *Elnökség.*

Az Újvárosi Ref. Egyházi Énekkar február 1-jei kulturstélye a ref. leánygimnázium dísztermében nagy közönség jelenlétében folyt le. Megjelentek dr Thúry Kálmán főgondnok, dr Soos István, Harmathy István, Csató János presbiterek is. Az énekkar vezetősége mindent megtett a siker érdekében s a megjelent nagyközönség az egyes előadott számokat hatalmas tetszésnyilvánításával honorálta. A kis szindarabokat és szavakat Széles Gábor és Széles Andor az énekkar önképzőkörének vezetői, az énekszámokat Vásárhelyi Sándor karvezető tanította be elismerésre méltóan. Az Énekkar vezetősége ezúton mond köszönetet a nagyszámu közönségnek. Belépődíj nem volt, sem műsor megváltás, csupán tetszés szerinti adományok és így is tetemes bevétele volt

az Énekkarnak. Az estély nagy erkölcsi sikerére tekintettel, március hó folyamán még egy kulturstélyt rendez az Énekkar.

A jugoszláviai (szerbiai) református árvaházi írja az odaváló egyházi lap (Magvető): a jugoszláviai református egyházközségekben a karácsonyi ünnepekkel kapcsolatban tartották meg az árvaházi házankénti gyűjtést. Karácsony előtt széthordták a borítékokat az egyes családokhoz s karácsony után összeszedték őket. A presbitérium aztán összeült és szép sorjában felbontotta a borítékokat s megállapította, melyikben mennyi adomány van. Külön rakták azokat, melyeket úresen adtak vissza. Azt mondotta erre egy nemesszívű ember: ezek sem úresek! Tele vannak gyűlölettel, fősvénységgel, hitetlenséggel és átokkal. Amazok pedig még akkor is, ha csak fél dinárt tettek bele, — mert több nem tellett — tele vannak „szerezzéssel”.

A Bukarestben megjelenő „Egyházi Ujság” útján, az ottani református egyházi hatóság a templombjáró református hittestvéreinkhez többek között, az alábbi szövegről figyelemztetést intézte: „Nincs módunkban megakadályozni, hogy nyilvános istentiszteleteink alkalmával templomunkba rosszakaratu és gonosz szándéku idegenek is be ne jöjjenek. Így bizony előfordul, hogy az ilyenek a nagy szorosságban ellopják a hozzáférhető dolgokat. Ezért különösen a karzatrajárókat figyelemztetjük: vigyázzanak dolgokra s különösen kalapjaikat jó ha istentisztelet alatt kezükben tartják”. Eddig tart és nincs tovább. Ehhez nem kell semmi kommentár!

**Legszebb alkalmi ajándék a
Nagybetűs hangjegyes
Énekeskönyv ára 120 lei
Kisbetűs hangjegynélküli
Énekeskönyv ára 82 lei**

Kaphatók: **Béres Károly** könyvkereskedésében, **Str. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 14.** a leánynevelő-intézet épületben

Kiadótulajdonos: **a nagyváradai Református Egyház**
Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Le
Egyes szám ára 4 Lei.

Új évtársulatot nyitottunk 1931 január 1-én!

Minden református család váltson heti befizetési (piculás) könyvecskét intézetünknel, mert csak akkor támogathatjuk egyházi és kulturális intézményeinket, ha anyagi erőinket is összpontosítjuk!

Heti befizetési könyvecskék jegyezhetőek az intézet pénztáránál s pénzbeszedőinknél.

Takarékbetétek után előnyös kamatot fizetünk.

Folyósítunk váltó- és jézálog-kölcsönöket.

Képviseeljük a trieszti Adriai Biztosító Társulatot.

„TAKARÉKOSSÁG” Segély- és Takarékszövetkezet

Oradea—Nagyvárad, Piața Unirii (Szent László-tér) 5. sz. Kovács-ház.

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

Farsang végén.

Farsang idején gyakran eszembe jut a kánai menyegző története (Ján. ev. 2, 1—11.), amelyet olvasva kedves lakadalmi kép rajzolódik lélkem elé, amelynek középpontjában az Ur Jézus áll. Ezen a farsangon, mikor megkevesbedett a lakodalmak száma, mikor csöndesebbek a menyegzők, a kánai menyegző történetében nem azt találom a legfontosabbnak, hogy Jézus bort szerez a vendégeknek, hanem tekintelem Jézus dicsőségére irányul, amely abban lesz nyilvánvalóvá, hogy egy természeti tárgyat képes átváltoztatni egészen más valamivé, mint ami előbb volt.

Ez az első eset, hogy Jézus a maga dicsőséges hatalmát a természeti világ dolgaiban kijelenti. A lelkek már megelőzőleg is megmulatta azt, midőn azokból az emberekből, akikkel találkozott, akiket tanítványaiul elhívott, új embereket teremtett. Ezek már első találkozásuk alkalmával megtapasztalták a Jézusból kiáradó csodálatos erő hatalmát s a kánai csuda csak megszilárdítja a bennök már előbb felébresztett hitet.

Jézusnak ez a lelket átforgató ereje nem lesz előttünk megfoghatatlan képtelenség, ha eszünkbe vesszük azt a mindennapi életben tapasztalható hatást, amelyet egyik ember a másik emberre átalakítólag gyakorol. Ez a hatás lehet különböző, erejében és irányában, de le nem tagadható.

A rossz nevelés szörnyű eredményei.

Az a kiváltságos helyzet, amelyben vannak az Egyesült Államokban a nők és gyerekek, talán még a „Zarándok Atyák” korából származik, amikor a honalapítók között nagyon kevés asszony és gyerek volt és bizony igen megbecsülték azt a keveset. Ez a kiváltságos állapot ma is meg van s az amerikai helyzetet ismerő emberek beszélnek, miszerint ott a gyerekeknek annyi sok minden meg van engedve utcán, iskolában és a szülei háznál, hogy a mi európai szemünkkel nézve ez már nem szabadság, hanem szabadosság. A gyerekek viselkedése a felnőttekkel szemben olyan nagyfokú liszteletlenséget áru el, hogy erre példa csak a mai bolsevista Oroszországban van. Természetes, hogy az ilyen ferde nevelés s a gyerekek szabadjára eresztése, sokszor terem keserű gyümölcsöket.

Vannak emberek, akik alighogy belépnek egy társaságba, ez már azonnal hatásuk alá kerül. Az emberek, akik addig hangosak voltak, jelenlétükben szinte megnémulnak; vagy ellenkezőleg: míg távolléjükben a társaság csüggeleg, szótalan vala, jelenlétükben bátorsággal teljesedik meg és diadalmas cselekedetek véghezvitelére buzdul fel. Mások hatása nem ilyen nyilvánvaló. Sok csöndes, szerény ember munkája eredménytelennek tetszik; csak mikor már nincsenek, akkor tapasztalják, hogy hatásuk átforgatóbb erejű volt, mint az önkényeskedő, erőszakoskodó szellemeké.

Az emberek hatásának iránya is különböző. Némely emberből csak úgy árad a gonosz. Elég, hogy megjelenjenek egy társaságban s megrontják azt; még egyetlen szavot, hogy mind az a salak és szenny, ami a lelkek mélyén rejtve volt, felkavarodjék és felszínre kerüljön. Egy régi hagyomány szerint János apostol, aki élete utolsó napjait Efézusban töltötte, egy alkalommal a vérosi fürdőben időzött, mikor oda belépett Cerinthus, a hamis próféta, aki sok bajt szerzett az efézusi gyülekezetnek. Az apostol meglátva a bajkeverőt, így kiáltott fel: Emberek! meneküljünk innen, mert ránk szakad a ház! — A ház bizonyára nem szakadt volna le, de abban igaza volt Jánosnak, hogy jó az embernek, ha megválogalja a maga társaságát. Bizony nem csekély erkölcsi bátorság kell ahhoz, hogy valaki kellő időben elhagyja azt a társaságot, amely rontására lehet.

Ilyen az alábbi történet is. Egyik napilapban olvashattuk, hogy egy nagy amerikai városban rablóbanda alakult csupa gyerekekből. A banda vezére egy jómódu szülők 17 éves leánya volt, a tagok pedig szintén gazdag emberek gyermekeiből verődtek össze.

Ez a különös rablóbanda nem játszás okáért állt össze, hanem egészen komolyan vette a dolgot és nemcsak súlyos ezreket rabolt, hanem többrendbeli gyilkosságtól sem riadt vissza. A rendőrség sokáig nem tudott üzelmek nyomára jönni, míg végre a napokban, amikor egy amerikai német embert gyilkolt meg a 17 éves vezér, a rendőrség leleplezte a rablóbandát. Maga a rendőrség is megdöbben, amikor összeszedte őket és kiderült, hogy az egész banda, amely annyi szörnyűséget hajtott végre, mind 10, 14, 15 éves gyerekekből áll, fiukból, leányokból vegyesen. Mindez meg nem történhetett volna, ha a szülők gon-

Különösen ifjainkra nagy jelentőségű az, hogy mi/ven társaságba kerülnek. Az ifjak lelke könnyen engedelmes a hatásoknak, könnyen átfarmátódik. Épen azért lehetetlen nekünk közömbösen néznünk azt, hogy fiainkat, leányainkat disznótoros és tánckolonos esték kilátásba helyezésével olyan egyletekbe hivatolják, ahol református egyházunk szellemével épen ellentétes szellemet találnak, amely szellem hatása alatt nem egy ifju hűtelen lesz ősi magyar református egyházához. Másfelől a család, vallás, egyház, nemzet ellenes társaságok igyekeznek őket magokhoz hódítani, hogy kiöljék belőlük a hitet és a nemzeti érzéseket.

Ne szünjünk meg figyelmeztetni ifjuságunkat a leselkedő veszedelmekre. De ne szünjünk meg továbbá azon munkálkodni, hogy ifjuságunknak megfelelő társaságot teremtsünk.

Ne nyugodjunk addig, míg minden tőlünk telhetőt meg nem tettünk arranéze, hogy fiaink és leányaink olyan körben tölthessék idejüket, ott találhassanak szórakozást, ott művelhessék lelküket: ahol Jézust közel érzik magukhoz! Jézus csak egyet akar: hogy az embert, a gyarló, elesett bűnös embert valódi emberré, Isten gyermekévé változtassa át; Simont Péterre, Sauli Pállá, a kevélyt alázatossá, a sirót örvendezővé, a sötétség fiát a világosság gyermekévé, a beteget egészségesé, a gyűlölködő lelket szeretettel, jósággal teljes lélekké.

Miként a szolgák a kövedreket odaállították Jézus elé, hogy cselekedje, amit cselekednie kellett, hogy dicsősége nyilvánvalóvá legyen: — ugy állítsuk Jézus elé ifjuságunkat, hogy mutassa meg rajta a maga hatalmát: „Imé én mindeneket megújítok!”

Esteli órákon: Hétfő: A Getsemáné. Márk 14, 32—42. Kedd: Követőktől elhagyatva. Márk 14, 43—50. Szerda: A nagy tagadás. Lukács 22, 54—62. Csütörtök: A megvetés keresztje. Márk 14, 55—65. Péntek: Az ítélet. Máté 27, 11—31. Szombat: Elvégeztetett. Márk 15, 21—32.

dos felügyelet alatt tartják gyerekeiket s nem engedték volna meg, hogy késő estig, sőt éjszakára is kimaradjanak a szülői házból.

Nálunk hála Istennek még nem fajultak ennyire a dolgok, de már itt sem romlatlan az ifjuság. Itt is vannak rossz erkölcsök, kisebb lopások, csunya trágár beszédek stb. terjesztő helyek; igen sok faluban, városban járnak késő este legények és leányok az utcákon viháncolva. És a szülők mindezekhez mintha semmi közük nem volna, olyan közönyösen tűrik, mintha bizony Isten nem tőlük kérné számon gyermekeik testi és lelki tisztaságát, ártatlanságát. A fa, míg fiatal tetszés szerint hajlítható, alakítható. A fiatal lélek is akkor alakítható legjobban, amikor hajlékony és az marad meg fehér lapján legmaradandóbban, amelyet az ifjúkorban írtak fel arra. A társadalom és egyház jövője az ifjuság nevelésétől függ! Szülők! Odamerlek-e majd állani gyerekeitekkel az Uristen tekintete elé s el tudjátok-e majd mondani: „Uram itt vannak, akiket reám bízál, azok közül egy is el nem vett?”

ÁLDOZATKÉSZSÉG.

A) Egyháznak:

OLASZIBAN:

Nőszövetségnek templomszékek lábartatójára: özv. Demján Istvánné.

Nőszövetségi szegényeknek: özv. Száva Antalné 100 Lei.

Szegényeknek: Asztalos Jánosné nővére halálának évfordulója alkalmából 100 Lei.

Templomi szükségletekre: Egy asszony 500 Lei.

Koszorúmegváltás címén: néhai Szilágyi Lajos halála alkalmából Szücs Mátás és neje az árváknak 100 Leit, a szegényeknek 50 leit.

UJVÁROSON:

Egyháznak: Erdősy I. villanyszerelő 50 Lei áru munka.

Nőszövetségi szegényeknek kenyérré: id. Vargha László 210 Lei.

VELENCÉN:

Szegényeknek: Nagy Gyula 50, K. Nagy Lajos 50 Lei.

Nőszövetség céljaira: Bartha Jánosné 1 drb díványpárna.

Szegény gyermekek karácsonyi segélyezésére: N. N. 50, Mihucz 10, N. N. 20, Glüekné 80, Olvashatallan 20, Német 10, N. N. 25, L. M. 20, N. N. 5, N. N. 20, Siebermann 20, N. N. 20, Draller 20, Olvashatallan 5 drb. szappan, Andrényi K. és fiai 100, Balázs Ödön 20, Olvashatallan füzetek, N. N. 10, N. N. 20, Bányai Lajos egy gyermek sapka, Klein Sándor két gyermeksapka, Leitner Márton 1 maradék, Bébé Áruház 3 pár harisnya, Olvashatallan 20 Lei, Szilágyi Ilona 1 sapka, Szabó fésű-áruház 10 drb ajándék, Kertész M. egy játék, Kain Eszter 20 Lei, Glücksmann-cég 3 m. flanel, Velur egy sapka, Szenszky 2 pár gyermekharisnya, Kováts testvérek egy maradék, Bleier 1 sapka, Bányai Lajos egy sapka, Róth Miklós 3 drb szappan, N. N. egy cipőkrém, Coloman László 1 doboz toll, Olvashatallan 20, Olvashatallan 20, Sz. M. 20 Lei, Astória c. 3 drb játék, London 1 sapka, N. N. 10 Lei, Engel 2 drb szappan, Elbe harisnyaház 1 pár harisnya, Gh. 10 Lei, Olvashatallan egy harisnya, „Ninon“ illatszer-tár olvashatallan, B. 2 szappan, N. N., N. N., Olvashatallan, N. T., N. N. 20—20 Lei, Hóféherke 2 sapka, Neumann írószerek, Olvashatallan cipőtálc, Bodáné írószer, N. N. 1 drb szappan, Rósenberg Mór 1 sapka, Moskovits Izidor harisnya, Fratti Komlós 6 kávésbögre, N. N. 4 kis pár harisnya, N. N. 10, N. N. 20 Lei, Sp. Fr. egy pár kis cipő, N. N. 10, N. N. 20, N. K. 20, N. N. 2 drb nyakkendő, Z. 30 Lei, Deutsch Ignátz és fiai egy sapka, Róth Henrik 1 pár leányharisnya, N. N. 10 Lei.

RÉTEN:

Ujpadokra: Jakab Imre, Kudor János, Mányi Ferenc 100 Lei.

Ujteremre: Szász Mihály 100 Lei.

Szegényeknek: 100 Lei: Szász Mihály, özv. Vímátiiné.

B) Árvaháznak:

1931 február 2-ika megváltása alkalmából:

Pénztárak: 1000 Leit: Takarékoság, Andrényi K. és fiai, Waiszlovich Emil. 500 Leit: Polgári Takarékpénztár.

Olasziból: Ágyalapítványra: özv. Herczeg Lajosné és Deák Ferencné néh. Herczeg Lajos emlékére 5000 Leit — 500 Leit: Jeney Rezsóné. 200 Leit: özv. Szodoray Tamásné, 51. szám, Hajdu György, Szilvássy János, Michis Lászlóné. 100 Leit: dr. Borbély Dezső, özv. Juricskay Dezsóné, Tolvaj Gyula, özv. Kelemen Kálmáné, Szabó Gyula, Varga József, özv. Steinhacker Mihályné, 365. szám, 533. szám, özv. Keller Józsefné, Máté Pál, özv. Nagy Károlyné, Fazekas Jánosné, Sz. L. Csernák Józsefné. 60 Leit: 348. szám, Héder Gyuláné, Vig Zsuzsika, Vig Mariska. 50 Leit: 366. szám. 40 Leit: 1000 szám 367. szám.

Ujvárosról: 200 Leit: Kursinszky Kálmán, Péter Gyuláné, Széplaki Sándorné, Szabó Sándor (Hosszu-u.). 150 Leit értékű kanalat Szabó Zsigmond. 100 Leit: Meriz Sándorné, Ambrózy Irén, Papp Sándor (Timár-u.), Bozsik Istvánné, Földesi Imre (Lajos), Hegedüs József, Szabó Sándor (Damjanics-u.), Tótlós Mihály, Gurzó István, özv. Széles Sándorné, Széles Kálmán és Gábor, özv. Cser Jánosné és Cser István, Kondor László, Vass Károlyné, Fazekas Lajosné. 60 Leit: özv. Mág Lászlóné, Bodó Imréné, Pallag Lajos. 50 Leit: özv. Nagy Jánosné, Almássy Ferenc. 40 Leit: 591. szám. 30 Leit: N. N., Técsi Józsefné. 20 Leit: Batori Lajosné. 10 Leit: Schlesinger Istvánné. Velencéről: 100 Leit: Ambrus István, Veres Vilmos.

Rétről: 200 Leit: Steiner Miklósné. 100 Leit: 883. szám, özv. Szabó Lajosné, Takács Endre, Pázmány Gyuláné. 60 Leit: 919. szám. 50 Leit: Dézsi László. 40 Leit: Duró Jánosné. 20 Leit: Kovács Elek, Szilágyi Sándor, Nagy László.

Az adományokért hálás köszönetet mond az Áruháznál fenntartó Egyesület.

HIREK

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje:

Olasziban: délelőtt 10 és este fél 6 órakor Kiss Bertalan, a Hegyén: (Papp Sándor szőlőjében) Nagysötétágon délután 3 órakor Csernák Béla,

Ujvároson: délelőtt 10 órakor Sulyok István, délután 3 órakor, valamint az Össi-telepen (Bodó Imre házában) délután 5 órakor Sücs István, Velencén: délelőtt 10 és délután 3 órakor Kiss Károly,

Réten: délelőtt 10 órakor dr. Szabó Lajos, délután 6 órakor Varga Gedeon szolgál.

Szilágyi Lajos presbyter, nyug. postaalfizst, életének 65-ik évében, e hó 9-én reggel elhunyt. A nemesszívü emberben egyházunk egyik leghivebb tagját s presbyterét veszítette el. Hű volt a reábizottakban. A hitet megtartotta. A nemes harcot megharcolta. Őszinte töredelemmel és alázattal ajánlta lelkét égi Atyánk irgalmába, hajtotta le fáradt fejét az örök nyugalomra párnájára. Temetésén, mely e hó 10-én d. u. nagy részvét mellett a réti imaházból ment végbe, dr. Szabó Lajos hirdette a vigasztalás evangéliumát. Áldott legyen emléke, mint áldásos volt élete!

Beküldted már

a Református Árvaháznak címzett borítékot?

Az ujvárosi ref. fiú- és leánybibiakör folyó hó 15-én este fél 7 órai kezdettel a ref. leánygimnázium disztermében Petőfi-ünnepélyt rendez az alábbi műsorral: 1. Kéler: Nyitány. Előadja a Lápossy zeneiskola zenekara. 2. Bevezetés. Tartja Tabéry Géza író. 3. Petőfi dalok. Énekli Balajthyné Sulyok Gizella, zongorán kíséri Török Margitka. 4. Ismertetés. Tartja Oroszlán István paptamási-i ref. lelkész. 5. Petőfi költemények. Előadja Papp Rózsika. 6. Magyar tánc: Kávássai Mancsi, Hári Margit, Erdősi Klári, Floruța Magda, Dombi Bertalan, Tarsoly József, Balogh Péter, ifj. Bodó Imre. 7. Petőfi költemények. Előadja ifj. Lucskay Gyula. 8. Petőfi Szalontán. Szindarab egy felvonásban. Irta Nagy Péter. Szereplők: Petőfi Sándor: Paragh László, Arany János: Dombi Bertalan, Arany Laci: Bodó Laci, István gazda: Tarsoly József, Ferenc szolgálégy: Ifj. Bodó Imre, Arany Jánosné: Szilágyi Mancsi, Arany Juliska: Floruța Magda, Sári-neni: Szász Irén, Erzsini: Házi Margit. 9. Brahms: Magyar tánc és induló. Előadja a Lápossy zeneiskola zenekara.

Vallásos és kulturális ünnepély a Réten.

A réti református Nőszövetség 1931 február 15-én (vasárnap) délután 6 órai kezdettel vallásos és kulturális ünnepélyt tart az imaházban. 1. Felálló ének: 7. dics. 1. v. 2. Gyül. ének: 89. dics. 1. v. 3. „Vasárnap” (hozsánna) énekli a vegyeskar, vezényel Soós András. 4. Imádkozik és prédikál Varga Gedeon vallásianító lelkész. 5. Gyülekezeti ének. LXXVII. zsolt. 1. v. 6. Schubert: Andante. Vonós quartett, játszik: I. hegedü Radó László, II. hegedü Boda Klára, viola Boda Boris, cselló Verő László. 7. Női feladatok és köteleességek ma c. tart előadást Zágoni Dezső a „Magyar Szó” felelős szerkesztője. 8. Ária Énekli Pázmány Ferenc, a „Gutenberg Dalkör” tagja. 9. Költeményeiből ad elő Papp Lajos író, a „Szigligeti Társaság” tagja. 10. Gyülekezeti ének: XC. zsolt. 1. v. Perselyadományokat köszönettel fogad a Nőszövetség.

Szép adományok. A debreceni református egyháznak Harangi Sándor és neje Kállay Erzsébet házukat és telküket azzal hagyományozták az egyháznak, hogy az épület tiszta jövedelméből 50 református árvát lássanak el téli öltözettel minden évben. Egy másik házukat és telküket felerészben az ispotályi szegényháznak hagyományozták. — Boldog István és neje Farkas Juliánna 250 hold földjüket és házukat a nevüket viselő árvaalpnak hagyományozták. — Bujdosó András 1 és fél hold földjét az ispotályi szegényháznak, Horváth János pedig a homokkerti templom-alap javára 165 négyszögöl telket adományozott. Isten áldása legyen a kegyes jöltevőkön és adományaikon!

A nagyváradi-olaszi-i református Nőszövetség 9-ik kulturestélyét február 8-án este 6 órakor tartotta a Leánygimnázium disztermében Nagyszámú közönség gyönyörködött a magas színvonalú műsor

tanulságos és művészi számaiban. Zágoni Dezső, a kiváló író tartott szabadelőadást Jókairól, kinek születési évfordulója e hó 18-ára esik. Az értékes előadást elismeréssel jutalmazta a közönség. A tanítónő-képző Cecília leánykarának református növendékei három kedves dalt énekeltek sok finomsággal. Jókai: A munkácsi rab drámai prózáját Péteri Lajos joghallgató jelenítette meg nagy sikerrel. A Patzkó ének-és zeneiskola két tehetséges növendéke: Gyulai Béla (tenor) és Csernák István (bariton), Sebő Juci zongora játéka mellett duettet énekeltek sok melegséggel. Nagy élvezetet nyújtott a Bálint trió: a kis Bálint Emil hegedű, Bálint Lilike zongorajátéka és dr Bálint harmónium kísérete. A nő zövetség legközelebbi kulturestélyén, február 22-én Tabéry Géza „A nő Ady Endre köllészetében címmel fog előadást tartani.

Anagyvárad-velencei reformátusok bálja vasárnap este hatalmas érdeklődés mellett folyt le a Kereskedelmi Csarnokban. A műsört Árvay Árpád hírlapíró megnyitója vezette be, majd a Református Énekkar adta elé Szabolcska Mihály „Grand Cafében“ című dalát. Szép sikere volt a „Csókon szerzett völegény“ című 3 felvonásos operettnek, melyet a velenceiek műkedvelőgárdája adott elő. A darab főszereplői: Sujtó Mariska, Mille István, Nóth Zoltán, Pakó Böske, Nagy Zoltán és Boros Margit. Rendező: Licsonczy Gábor. A zongorakíséretet Klein Ilona zongoratanárnő látta el. A műsört a dalkör népdalegyvelege zárta be. A műsorszámok előtt Volentikné Rólf Etus mondott konferánszót. A dalárdát Bancsik János ref. kántor dirigálta. A bál jövedelme az építési alapot szolgálja.

A japán leányok harca az alkohol ellen. A japán leányok elhatározták, hogy nem fogadják el az olyan fiatalemberek közeledését s nem mennek férjhez olyanokhoz, akik alkoholt fogyasztanak. Eddig már 34 leányegyesület tagjai irták alá ezt a határozatot s ebből látszik, hogy az amerikai alkohollelles mozgalom örvendetesen halad előre Japánban is.

Az erdélyi református nőszövetség egyházmegyei tagozatai január 12—16. napjain Kolozsvárra küldték képviselőiket konferenciára, ahol az egyházmegyei tagozatok évi működéséről beszámolt

tartottak. Sok lélekemelő jelentés hangzott el ez alkalommal. Mindegyik a romániai magyar református asszonyok hitének komoly elmélyedését és megerősödését bizonyította. Zseniális ötleteket és gondolatokat találtak ki az asszonyok arra, hogy pénzt szerezzenek a szegények és árvák és betegek segélyezésére és gondozására és iskoláink, egyházaink támogatására. A 445 nőszövetség közül mindössze már csak 40-ben rendeztek bált és táncmulatságot jótékony célra. A nőszövetség lapja a Református Család, annak a reményének ad kifejezést, hogy eljön az idő, mikor a pénzszerzésnek ez a módja teljesen kiküszöbölődik asszonyaink munkájából.

Milyen a felekezeti béke? A kőbányai parochiális tanács 200 pengő ajándékot szavazott meg özv. Kovács Józsefné róm. kath. testvérünk részére, aki félévig ingyen adott hajlékot a kőbányai református hívek istentiszteleteinek megtarthatására.

A „10 parancsolat“ a sétatereken. Amerikában Los Angeles város tanácsa elhalározta, hogy a város nyilvános parkjaiban és forgalmas helyeken kölapokra véselt 10 parancsolatot fog elhelyezni. A táblákat éjjel kivilágítják, hogy a járó-kelőkkel éjjelnappal figyelmeztessék Isten törvényére. A városi tanács reméli, hogy ezzel sok gaztettnek elejét veszi.

Afrikában az angol egyház 1799-ben kezdte el missziói munkáját és közel 100 esztendei munkája eredményeképen 1900-ban 60,000 afrikai benszültt keresztyén állott lelki gondozás alatt. Ez a szám azóta folyton emelkedik. 1927-ben 488 500-ra, 1928-ban 520 ezerre, 1929-ben 553,600-ra emelkedett. A felszentelt benszültt lelképásztorok száma 1900-ban 84, 1929-ben már 257 volt.

A szovjet és a biblia. Az orosz kormány rendeletet adott ki, amely szerint minden magánember és könyvtár köteles a birtokában levő összes bibliákat beszoálltatni, hogy azokból újságpapírt gyártsanak.

Kiadótulajdonos: a nagyvárad-i Református Egyház.

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei.
Egyes szám ára 4 Lei.

Gutenberg Oradea, Sas-passage.

UJ ÉVTÁRSULATOT NYITOTTUNK 1931 JANUÁR 1-ÉN!

Minden református család váltson heti befizetési (piculás) könyvecskét intézetünknel, mert csak akkor támogathatjuk egyházi és kulturális intézményeinket, ha anyagi erőnket is összpontosítjuk!

Heti befizetési könyvecskék jegyezhetők az intézet pénztáránál s pénzbeszedőinknél.

Takarékbetétek után előnyös kamatot fizetünk.

Folyósítunk váltó- és jelzálog-kölcsönöket.

Képviseljük a trieszti Adriai Biztosító Társulatot.

„Takarékosság“ Segély- és Takarékszövetkezet
Oradea—Nagyvárad, Piața Unirii (Szent László-tér) 5. sz. Kovács-ház.

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

A presbyterium gyűlése.

A február 15-én (vasárnap) délután 4 órakor tartott gyűlésen Sulyok István püspök, lelkészelnök és dr Thúry Kálmán főgondnok elnököltek. Jelen volt 54 presbyter. Jegyző: Papp Lajos.

Lelkészelnök: a gyűlést imával nyitja meg. Aztán mély hatású beszédben üdvözlí dr Thúry Kálmánt abból az alkalomból, hogy az egyházkerület főgondnokának választották meg. Mindenkinnek meggyőződése az, hogy az egyházkerület választása az isteni akarat folytán a legszerencsésebb választás volt. Szép és mindég magasabbra ivelő pálya a Thúry Kálmáné és ez a választás annak a nagyértékű munkásságnak megbecsülése, amit ő egyházának érdekében évtizedek óta kifejtett. A mindenható Isten kegyelmét kéri további munkásságára is.

Dr Thúry Kálmán: legmélyebb köszönetét fejezi ki a most elhangzott szívből jövő és igaz szavakért, melyek a presbyterium együttérzését tolmácsolják. Ez a megnyilatkozás további ösztönzésül fog szolgálni neki, mert ha valamikor kellett bensőséges lélekkel munkálni egyházunk ügyeit, akkor a jelen idők azok, mert most nem csak úgy, mint régebben, hanem fokozottabb mértékben kell mindenkinnek hozzájárulni szellemi és anyagi tekintetben egyházunk ügyeinek előbbre viteléhez.

1. Lelkészelnök: bejelenti a január 11-iki egyházi választások eredményét amely a Ref. Híradóban már közöltetett is. A választás ellen felebbezés nem érkezett. Ezután az ujonnan választott presbyterek u. m.: Csathó János, Kursinszky Kálmán, Kudor János, K. Nagy Lajos, Ravasz Miklós, Szabó Károly, Szatmári Ferenc és Turi Sándor letették a törvényben előírt esküt.

Lelkészelnök: lelkesítő beszédben üdvözlí az új presbytereket s inti őket arra a magasfokos hívalásra, amit most magukra vállaltak. Az új presbyterek nevében Szabó Károly köszöni meg az üdvözlést és igéri, hogy minden erejükkel fogják az egyház ügyeit szolgálni.

2. A bizottságokban megüresedett helyekre a presbyterium a következőket választja meg:

- a) egyházközségi bíróság: Lehoczky József,
- b) számvevőszék: Kovács László, Szabó Károly,
- c) iskolaszék: Kursinszky Kálmán.

3. Lelkészelnök: sajnálattal jelenti, hogy

Szilágyi Lajos ujonnan is megválasztott presbyterünk febr. 9-én meghalt.

A presbyterium jegyzőkönyvében örökíti meg régi hűséges tagjának emlékét.

4. Ifj. Forgó Lajos egyh. jegyző bejelenti tisztességéről lemondását, tekintettel arra, hogy hosszabb időre külföldre távozik.

A presbyterium Forgó Lajos lemondását érdeimei elismerése mellett sajnálattal veszi tudomásul.

5. Pénztáros jelenti, hogy néhai Bokor László 2750 Lei és Sarkady Lászlóné 5300 Lei hagyományait az örökösök befizették az egyházi pénztárba. Tudomásul szolgál.

6. Dr Várady Zsigmond ösztöndíj alapítványi bizottság jelenti, hogy az 1930—31. tanévre 33,500 lei ösztöndíjat állapított meg.

Tudomásul szolgál.

7 Lelkészelnök jelenti, hogy az Óssi-telepi híveknek minden héten istentiszteletet tartanak s az ott befolyt persenypénz összege már 5217 Leire emelkedett.

A presbyterium a befolyt persenypénzt az Óssi-telepi gyülekezeti ház építési alapjához csatolja s egyúttal Bodó Imre presbyternek hálás köszönetét nyilvánítja azért az áldozatkészségért, hogy házáat minden vasárnap átengedi istentisztelet helyéül.

8. Számvizsgáló-bizottság jelentését be-terjeszti az 1930. évi számadásokról, melyeknek főbb adatai a következők:

főpénztári bevétel:	3.005,840 Lei
kiadás:	2.954,614 Lei
elemi iskolai kiadás:	750,285 Lei
leánygimnáziumi kiadás:	465,251 Lei

Alapok növelésére adományok: 35,412 Lei.

Alapok és alapítványok tőke állaga 895,689 Lei, melyből a dr Várady Zsigmond-alapítvány 291,225 Leit tesz ki.

A Leánynevelőintézet alapítványainak összege 36,590 Lei.

Egyházi adóban befizetett 5786 adófizető, 536,885 Leit. Hátralékban maradt 824,439 Lei.

A számadások a törvényes határidőben közszemlére voltak kitéve és azok ellen senki észrevételt nem tett.

A presbyterium a számvevőszék jelentését tudomásul veszi, a számadásokat jóváhagyja és dr Szeghalmy Sándor pénztárosnak és Papp Sándor

adópenztárosnak a felmentést megadja és részükre elismerését nyilvánítja.

9. Az adókieltevő-bizottság jelenti, hogy az 1931. évi kivetési munkálatokat befejezte s azok már közszemlére kitétettek. A folyó évi kivetés összege 872,545 Lei, az áthozott hátralék 824,539 Lei.

A presbyterium a jelentést tudomásul veszi és az egyházi adók beszédésének előmozdítása végett a következő intézkedéseket teszi:

a) felhívja a parochiális körök nőszövetségeit, hogy munkájukkal támogassák az adóbeszédést és világossítsák fel a híveket, hogy az egyházi adók pontos fizetése nélkül iskoláink fenntartása lesz veszélyeztetve,

b) felhívja az iskolaszéki elnök útján a tanítótestület tagjait, hogy a beiratás alkalmával a szülők eleget tettek-e az egyházzal szemben kötelességüknek,

c) kimondja, hogy azoknak az egyházlagosoknak gyermekei, akik adózási kötelességüknek eleget tettek: feltétlenül felvételenek iskoláinkba, ellenben a hátralékosok gyermekei csak másodsorban, amennyiben a létszám még be nem telt volna,

d) landijmentességi kérelemnél tartoznak igazolni a szülők, hogy adózási kötelességüknek milyen részletekben tettek eleget.

10. A lelkészi értekezlet javaslata alapján a presbyterium kimondja, hogy elvileg hozzájárul egy „Ifjusági Lap” kiadásához s annak anyagi támogatását a pénztár helyzetétől teszi függővé; az elnökségre bízva annak kivitelét.

11. A lelkészi értekezlet javaslata alapján a presbyterium a szegények és belegek gondozását, segélyezését s általában a szegényügy rendezését az egyes nőszövetségek haláskörébe teszi át s részükre számadási kötelezettség mellett átbocsátja a parochiális szegényügyi bizottságok által jelenleg kezelt főként (Olaszi 37.023 lei, Ujváros 31.199 lei, Velence 6.349 Rét 16.350 lei). Hogy pedig a presbyteriummal való együttműködés biztosítva legyen, mindegyik nőszövetségbe 3-3 presbytert küld ki: és pedig:

Olaszi: Szabó Gyula, Hajdu György, Molnár László. Ujváros: Csáthó János, Ertsey Lajos, Kovács

Tégy jót!

Jeta: Kosztjansné Balogh Margit.

A bihariharosi fehér oszlopos kastély tornácán eleve szemü, okos homlokú, tisztaarcú kis fiú könyökölt a párkányon. Tekintete elsimogalta a vén, mohos tölgyek hatalmas lombját, melyet bevilágított a nagyváradi hegyek mögül előbujó napsugárözön. Két tenyerébe hajtotta fejét, úgy ámul Isten szép világán. Tíz, tizenkét éves lehetett mindössze, de korát meghaladó komolyság ült most a máskor vidám, pajkos vonásokon.

Fekete, magasan gombolt mellényű, fiatal férfi állott meg a hátamögött, szelíden tette izmos tenyerét a gyöngé vállára:

— Mit nézel az erdők fáján, Pista, ilyen elmerülten?

A gyermek megrezzent a nem várt megszólításra, hirtelen vetette hátra a szemét, azt a csillagos, fekete, mély lélektűkört:

— Gyönyörűség az Teremtő munkája, tiszteletes ur.

— És lásd, ez a hatalmas mindenség, a földünk-höz hasonló világok, nem sokkal, de sokkal nagyobb csillagok, ahol talán éppen úgy lüktet az élet, esetleg

László, Velence: Kiss Gyula, Matkó Benjámín, Ujlaki Károly. Rét: Jakab Imre, Huszár István, Trombitás Gyula.

12. A bibliakörök egységes vezetését és irányítását a presbyterium

Kiss Károly iskolaszéki elnökre bízva.

13. Dr Szőke Ferenc és társai kérvényt adtak be, hogy a presbyterium a már megszervezett réti parochiális kör rendes lelkészi díjlevelet állapítsa meg. Az elnökség ebben a tárgyban értekezletet hívott össze, ahol meg lett állapítva, hogy ez a mozgalom a legrosszabb időben indult meg, egyrészt, mert az egyház súlyos anyagi helyzete újabb megterhelést nem enged meg, másrészt, mert a kultuszminiszter az új lelkészi állásnak az államsegélyt ezidőszerint még nem adta meg, így tehát a bizottság a díjlevelet nem is tudhatta olyan formában és olyan feltételekkel összeállítani, mint azt a többi díjlevelekkel szükséges összhang megkívánta volna, hanem csak lényegesen kisebb lételekben.

A főgondnok részletes felvilágosító előterjesztése és többek hozzászólása után: a presbyterium a gazdasági bizottsághoz utalja a díjlevelé iránti kérelem elintézését és a többi lelkészi díjlevelek átdolgozását is, azzal, hogy javaslatát terjessze a presbyterium elé.

Több kisebb ügy letárgyalása után a gyűlés fél 8 órakor v get ért.

Esteli órákon: Hétfő: A megjobbitott utak. Jeremiás, 7, 1-8. Kedd: Isten a szegények s megtörtött lelkűek atyja. Ézs. 66, 1-4. Szerda: A kettős gonoszság. Jeremiás 2, 4-13. Csütörtök: Az elpártolt Izrael visszatérése. Jeremiás 3, 11-17. Péntek: A legsötétebb látás. Jeremiás 4, 19-31. Szombat: Az ember dicsekedése. Jeremiás 9, 23-26.

A Réten hétköznapi istentiszteletet tartunk 26-án csütörtök délután 4 órakor Rózsa János házánál (Felső Dorongos-oldal).

fejlettebb fokon, a semmiségből, egy csodálatos légyen szóra állott elő. Milyen felségesen nagy az a lélek, a felettünkvaló, aki ilyen álmódott és azt kézzelfogható valóságá tette.

Megindultak le a lépcsőkön, a gyermekkéz ott pihent a férfi jobbáiban. Lent az ősparkban egy le-hullott makkot emelt fel a káplán:

— Ebben a parányi kis gyümölcsben egész tölgyerdő zugását hallom.

Félénken fordult felé a figyelő arc:

— Nem értem, tiszteletes ur.

— Ez a makk bekerül az áldott föld mélyébe, új csírákat hajt, kibújik a napcsókra egy zsenge szár, fává sudarul és terem ezer, meg ezer makkot, amik-ből szálfaik erednek meg, sűrű erdők enyhe lomb-sá-lora egyetlen csepp makkra tekint vissza.

A melegedő tájon lépegettek tova, a buja fü fel-fogta lábaik nesztét.

Egy kálvinista grófi család ifju sarja megy előre a nevelőjével, a debreceni kollégium kiváló theolo-gusával beszélgetve, akiben tanulja becsülni a papját.

Tegezi a kis grófol, mert ő Isten szolgálója és előtte nincs magas rang, származás, csak a tanító és tanítvány sajtósága viszonyát érzi. Próbálja hívő let-

A Velencei Református Énekkar február 8-iki estélyén történt adományok és felülfizetések.

Természetbeni adományok: 2 tortát adtak:

Bálint Györgyné. 1—1 tortát adtak: Szilvássy Jánosné, Szilágyi Sándorné, Csősz Jánosné, Zalogh Józsefné, Ujlaky Károlyné, Vadas Lajosné, Röff Józsefné, Kiss Károlyné, Bancsik Jánosné, Dancse Lukácsné, Muszka Jánosné, Elek Sándorné, Török Margitka, Botos Károlyné, Pakó Bálintné, Boros Imréné, Schlézinger Ferdinándné, Volentik Endréné, Sztankovits Gyuláné, Molnár Editke, Lehóczky Zsuzsika, Dobák Győzőné, Pápa Józsefné, Somogyi Jánosné, Tokai Kálmánné, Kenyeres Istvánné, Boka Pálné, Tokai Elekné, Japport Viktor. 1—1 tál tésztát adtak: Malta Sándorné, Hajas Jánosné. 10 drb krémest adott: Szabó Józsefné. 1 kgr. nápolyi szeletet adott: Barna Ilonka.

Tésztamegváltás címen adakoztak: 100 leit: Fodor Istvánné. 50—50 leit: Széplakyné, Matkó Benjáminné, Szilvássy Istvánné, Balla Eszter, Kiss Sándorné, Molnár Lajosné. 40—40 leit: Rosenzweig Mihályné, Tarr Károlyné, Sinyi Józsefné, Páll Istvánné. 30 leit: Deák Ferencné, Göcz Benjáminné. 25 leit: öz. Fekete Sándorné. 20 leit: Marozsán Péterné, Salánki Imréné, Mudura Miklósné, N. N.

Felülfizettek: 300 leit: Józsa Károly, Moskovits Ipartelepek. 200 leit: Dr Thury Kálmán, Csernák Béla, Kállay Gyula, Dobák Győző, Waiszlovich Emil, Városi Vasut Rt., Irimiás János, Veiszlovits Lajos. 150 leit: Matkó Benjamin, Kövesdy Lajos, Thury Sándor, Zalogh József. 127 leit: Csoór György. 100 leit: Dr Soos István, Kiss Károly, Szabó Gyula, Mészáros Lajos, Csősz János, ifj. Boros Imre. Hatvani Sándor, öz. Fekete Sándorné, ifj. Ormós Lajos, Kiss Lajos, Tóbiás József, Barta János, Kálmán János, Kiss Ferenc, Dobi István, Pakó Bálint, Miszner József, Rollinger Vilmos, Siebert Emil, Molnár Lajosné, Józsa

Lajos, Barna Ilonka, Dancse Lukács, Zsigó Györgyné, Papp Lajos, Kiss Sándor, Karaszti Gábor, Meskó Béla, Mucsi István, Fodor János, Kerekes Károly, Kovács Antal, Szilágyi Mihály, Somi Imre, Futó Imre, öz. Kántor Imréné, Gorie Popescu, Bogye Mátyásné, Ács Sándor, Molnár István, öz. Nagy Józsefné, Botos Károlyné, Szabó Imre, Wallner László, Tamba János, Simonfy Ödön, Nagy Márton, Piszler Tivadarné, Bögös József, Szemes Sándor, Velencei Róm. Kath. Énekkar, öz. Szodray Sándorné, öz. Schilttenhelm Alajosné, Lázár Sándor, ifj. Fórizs Péterné, Dombi Sándor, Balogh Károly, Tokai Elek, Mester Pálné, Kozma Sándor, Gyarmati Sándorné, Lunkán Jánosné, Kenyeres István, Páll István, öz. Fukker Nándorné, Keresztlessy János, Boka Pál, Molnár Károly, Gulyás Ferenc, Sipos Sándor, Jámbor Sándor, öz. Kozma Lászlóné, Patócs Sándor, Sinyi József, André Lajos, Agód Ferenc, Salánki Imre, Venyige Károly, Oláh Sándor, Sebestyén Sándor, Furka József, Stokker Balázs, Sziki Mihály, Szilágyi Sándor, dr Balajti Ernő, Dreher sörgyár, Tóth Gásztáv, Sály József, Kriszta György, Piskorán Jánosné, Molnár Dezső, Trippon Györgyné, Rózsa Ferenc, öz. Bartha Józsefné, Tarr Lajos, Bányai György, Kovács Károly, Pápa József, Kiss Ferenc, Tarr Károly, öz. Sújtó Jánosné, Mezei János, Nyikita Balázs, Velencei Takarékpénztár, Agrár Bank, Biharmegyei Takarékpénztár, Torjay Károly, Makranczy Andor, öz. Dancea Jánosné, Mika Jánosné, Röff József, dr N. N., Ujlaky Károlyné, Pikó János, Bóna Imre, Malta Jánosné, Somogyi Jánosné, Kiss Gyula, Takács Endre, Hajnal József, Szilvássy János, N. N., Kovács Józsefné, Szilvássy Róza, Kiss Endréné, öz. Lehóczky Józsefné, öz. Molnár Istvánné, öz. Laczka Sándorné, Molnár Győző, Bernácsik József, Varga László, Vaisz Béla, Varga Gedeon, Koós Gyula, ifj. Csarnai Gábor, öz. Zih Imréné, Dobozy Géza, dr Szabó Lajos, Kelemen Mihály.

kének parányát átplántálni a viasztáblájú, tiszta szívbe.

A Sebeskörös füzes partján előttük görnyedt vállu vándor bandukol. Szegényes rongyaiból itt-ott kivillan cserzett bőre. Hátán mintha keresztet vinne, a súlyos nélkülözések igáját, meghajolva lépked. Lábán szakadozott cipő. Szívében égő gond:

— Beleg az asszony, éhesek a gyermekek, nincs kenyér...

Képzetele előtt megjelenik a nyomoruságos otthon. A düledező, földből vert ház, a papírral beragadt ablakok, a durván rótt asztal és lóca, a szalmából vetett ágy, a ruhátlan, hiányos öltözetű gyermekesereg, a munka által elsanyart feleség, akinek lázas, izzó homlokát a hideg víz sem hűti, cserepes ejkán a rettenetes aggodás:

— Árva kis cselédeim, mi lesz veletek?

Kérges tenyerét ma hajnalban odofektette osztályostársa megsoványodott arcára:

— Elmegek és hozok neked orvosságra való!

A belső forróságtól csillogó szemét felvetette a beleg:

— Meg a kicsiknek ennivaót.

— Azt is, — nyugtatta ziháló mellel, tehetetlen sóhajjal az induló.

Már magasan jár a nap, már epedve várják az éhezők, már sebes a lába a hosszú gyaloglástól, de nincs a foltos szeredásban sem pénz, sem kenyér.

Hiába kopogtatott annyi ajtón, részvéttel szavak tűzték messze:

— Ilyen tagbaszakadt ember menjen dolgozni, ne kolduljon.

Rimázkodott a rekedt hang:

— Adjanak munkát, elvégzem egy harapás ételért.

— Itt nincs munka agrárszakadt csavargóknak! Könyörtelenül becsapják a kiskaput, a kutyák utcahosszat ugatva kergetik, segítséget nem talál sehol.

Fáradt alakját egy fűzbokor mögé vonja, levetkezik, hogy a hűsítő Körösből ernyedett testét felfrissítse. Ott locskol a habokban, nagyot huz szomjas ajkával belőle, egész valóját új erő önti el, keserű lelkében reménység árad, éles szemmel lesi a víz folyását, meg-megvillan előtte egy hal ezüstpikkelyes háta.

Folyt. köv.

Papp Lajos, Bereczky József, Osváth Géza, Leviczky Béla, Kiss B. László, Tekács Albert, Nyéki János, Elek Sándor, Matta Sándor, Czége János, Pántya György, Szakács Imre, Dankuj Dénes, Sólyom István, Matta Sándor, Riha Oszkár, Vadas Lajos, Nagy Albert, Szilvási István, Nagy István, Trutz Józsefné, Szabó Józsefné, Binder Károly. 80 Leit: Hercz József, Relek Ignác, Török N. Petneházy Tamás, Bálint Györgyné, Bárány Józsefné, Sujtó János, Tarr János, Csigai Lajos, Hajas János, Kiss Árpád. 60 leit: Székely József, Kiss Bertalan, Weisz Jenő, K. Nagy Lajos, Bátori Imre, Papp Sándor, Orbán Bálint, özv. Ludász Istvánné, Kiss József, Sebestyén Gyula, Hegedüs Imre, Klein Vilmos, dr. Zipser Béla, Bozsódi Sándorné. 50 leit: Schwarcz Samu, Spreng Farkas, Barátky Béláné, dr. Németi, dr. N. N., dr. Deutsch Elemér, Kalenda, özv. Resch Mihályné, Dézsi László, Szőke István, Darányi Mihály, Éhik Tiborné, Illés János, Vidikán József, Papp Károly, Kádár Gyuláné, Vigh József, Zudor Ferenc, Benedek Ignác, Molnár János, Szabó János, Zudor András, Menning Sándor, Ádámszky F., Hegedüs Róza, Balla Eszter, Barabás Géza. 30 leit: Gazdovits Miklós, Nagyné. 20 leit: Szodoray Sándorné.

Ugy a szíves és jólelkű adakozóknak, mint az estély sikere érdekében oly sokat fáradozó urnőknek — kiknek neveit helyszüke miatt itt fel nem sorolhatjuk — továbbá a szereplő leányok és fiuknak ez uton is hálás köszönetet mond az Énekkar Elnöksége.

ÁLDOZATKÉSZSÉG.

A) Egyháznak:

OLASZIBAN:

Olaszi-i harangra: Szondi Sándor Szilágyi Lajos halála alkalmából 100 Lei.

Réti imaház építési költségeinek törlesztésére: Szondi Sándor Szilágyi Lajos halála alkalmából koszorúmegváltás címen 100 Lei.

UJVÁROSON:

Szegényeknek: Orbán Mihály 100 Lei.

VELENCÉN:

Építési alapra: Babuczai István 100 Lei.

RÉTEN:

Orgona-alapra a réti ref. vegyeskar Szilágyi Lajos énekari főpénztáros halála alkalmából 1000 L.
Ujtemplomi padokra: Réti ref. Nőszövetség 2000 Lei.

B) Árvaháznak:

1931 február 2-ika megváltása alkalmából:

Olasziból: 500 Leit: Waiszlovich Emil (a már beküldött 1000 Leien felül), 150 Leit Csósz József, 100 Leit Karácsonyiné Gálbory Erzsébet, Ajtay G. Gyula, Báthory Ferenc, dr. Soos István, András István, 60 Leit Papp Ferenc.

Ujvárosról: 200 Leit Pázmány Sándor és Antal, 100 Leit ifj. Kovács József (Bém.u. 8.), 80 Leit Ramminger Istvánné, 25 Leit 592. szám.

Velencéről: 100 Leit Sz. Nagy Józsefné, Karácsony Mihályné, Elek Sándorné (néhai Juliska

leánya névnapjának évfordulóján), Tóth Gusztáv, Bereczky József és neje, Babuczai István, Kövesdy Lajos, 50 Leit Bóna Imre, Kiss Sándorné, 40 Leit Kovács Kálmán, id. Tarr Károly.

Rétről: 100 Leit Verebi László.

Biharszentjánosról: 432 Leit a hiyek.

Gondnoknőnél: Puskás Károly az árvaházi növendékeket megnyirta; Maár Istvánné 20 drb tojás, Bodó Imréné (Óssi-telepről) 1 tál sütemény, 5 drb citrom.

A Nagyvárad-olaszi-i református Nőszövetség február 22-én vasárnap délután 6 órakor tartja teaestélyét a leánygimnázium dísztermében a következő műsorral: 1. Biss P. P. Dr Thaly L. A forrásnál. Énekli az ifjusági vegyeskar Varga Gedeon vall. tan. lelkész vezetése mellett. 2. Rosini: Nyitány Tell Vilmosból. Zongorán játsza Thury Klára. 3. Tabéry Géza író előadása: A nő Ady költészetében. 4. Ének szám. Előadja Harsányi Anna. 5. Ady-költeményeket szaval Dánér Lajos kolozsvári író. 6. Boieldieu. Nyitány. Előadja a leányzenekar. Program után a nők teát szolgálnak fel, amelyből befolyó jövedelmet a szegények segélyezésére fordítja a Nőszövetség.

HIREK

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje:

Olasziban: délelőtt 10 és este fél 6 órakor Csernák Béla, a Hegyen: (Papp Sándor szülőjében) Nagysötétágon délután 3 órakor Kiss Bertalan,

Ujvároson: délelőtt 10 és délután 3 órakor, valamint az Óssi-telepen (Bodó Imre házában) délután 5 órakor Szücs István,

Velencén: délelőtt 10 és délután 3 órakor Kiss Károly,

Réten: délelőtt 10 és délután 4 órakor dr. Szabó Lajos szolgál.

Bűnbánati hetet tartunk a következő héten. Március 1-én mind a négy helyen urvacsoraosztás.

Az urasztalára szánt adományok a lelkesi hivatalokban jelentendők be.

A velencei ref. Nőszövetség f. hó 22-én délután 5 órai kezdettel műsoros szereletvendégséget tart a volt lelkeszlakás helyiségeiben, melyre a Nőszövetség tagjait és hozzátartozóit tisztelettel meghívja a Rendezőség.

A Réti Református Énekkar szombaton (21-én) este 8 órai kezdettel „Bethlen Gábor” emlékünnepelet tart a kulturteremben. 1. Nyitány. Mozart quartett. Előadják: Schreiber Jenő, Schlinger József, Fein József, Dóka László. 2. Megnyitó: dr. Szabó Lajos. 3. Fráter—Balázs-dalok. Énekli a Vegyeskar, Karnagy: Soos András. A fejedelem rózsája. Dr. Makkay Sándor elbeszélése után. Szinmű 1 felvonásban. 5. Bethlen Gábor. Szaval: Magyar Vince. 6. Kis fejedelem. Énekes mesejáték 1 felvonásban, Bethlen idejéből. Vezényel: Dézsi László. 7. Jó szív. Zene-kari induló. Haydn quartett. Előadják: Schreiber Jenő,

Schlínger József, Fein József, Dóka László. A szindarabok szereplői a réti ifj. bibliakör tagjai: Móra Erzsébet, Medgyesi Mária, Laczák Erzsébet, Lukács Emma, Gáll Piri, Barabás Margit, Hidvégi Erzsé, Magyar Vince és Sándor, Kiss István, Kóródi, Szilágyi, Venter. Persely és műsor adományokat orgona-alapra fordítja az Énekkar. Az ünnepélyt vasárnap megismétlik.

Az újvárosi ref. fiu- és leánybibliakör nagyon szépen sikerült Petőfi-ünnepélyt rendezett folyó hó 15-én a ref. leánygimnázium disztermében. A Láposy-zeneiskola által előadott nyitány után Tabéry Géza Petőfi Koltón töltött napjairól való színes megemlékezéssel vezette be az ünnepélyt. Majd Balajthné Sulyok Gizella meleg érzéssel előadott Petőfi dalokkal gyönyörködtette a közönséget. Oroszlán István paptamási-i ref. lelkész Petőfi költészetét ismertette. Lelkes szavaiból Petőfi iránt érzett tisztelete és szeretete tünt ki. Petőfi költeményeket Papp Rózsi és Lucskay Gyula szavalt. Kávássy Mancsi, Házi Margit, Erdősi Klári, Florucza Magda, Dombi Bertalan, Tarsoly József, Balogh Péter, ifj. Bodó Imre magyar táncot adtak elő nagy hatással. Végül egy kedves szindarab „Petőfi Szalontán” előadása után a Láposy-zeneiskola zenezáma fejezte be a szépen sikerült ünnepélyt.

A nagyvárad-i réti református Nőszövetség február 15-én délután 6 órakor szépen sikerült vallásos és kulturális ünnepélyt tartott a közönséggel zsufozásig megtelt imaházban. Gyülekezeti ének és a vegyeskar éneke után Varga Gedeon vall. tan. lelkész tartott: Énekek én. II., 1. v. alapján mély hatáshoz egyházi beszédet a ker. nő szép tulajdonságairól. Zágony Dezső író vonzó előadásban buzdította a könnyes szemű magyar református nőket, anyákat a reménységgel tüzésre. Pázmány Ferenc az ismert széphangu énekes Dézsi L. kántor harmónium kíséretével énekelt két éneket. Boda vonós-négyes művészien játszotta el Schubert: Andante-ját. A perselyadományokért köszönetét fejezi ki a nőszövetség.

Vetítelőadás a bihari hegyekről. Papp Lajos, ismert nevű író, presbyteriumunk jegyzője egy 200 képből álló sorozatot fog bemutatni Biharmegye csodálatos szépségű természeti látványosságairól egy

izgalmas és érdekfeszítő utazás leírásának keretében. A kitűnő előadó meghívást kapott több erdélyi és magyarországi városba, sőt Budapestre is. Értékes előadásainak meghallgatását mindenkinek figyelmébe ajánljuk. Az előadás f. hó 22-én, vasárnap délután 5 órakor lesz a Kath. Kör disztermében. Belépti díj, műsor megváltás, ruhatár nem kötelező, csupán a költségek fedezésére egy bihari tájképes lap megvételét kéri.

A máramarosszigeti református templom e hó 14-én hajnalra leégett. A tűz a toronyban, a városi tűzország szobájában keletkezett, honnan áterjedt a templom tetőzetére is. Másnap, vasárnap, az istentisztelet a sok száz éven át virágzott, de az iskolai hatóság által évekkal ezelőtt bezárt református lyceum tornacsarnokában tartották, ahol az egész gyülekezet gyászba öltözött jelent meg. A nagy katasztrófával sújtott szigeti testvéreink gyászában testvéri szívvvel osztozunk s Isten segítő kegyelmét kérjük reájuk, hogy gyönyörű templomukat minél előbb felépíthessék.

A református kisemberek értékéről ír a Kálvinista Szemle. Elmondja, hogy a modern demokrácia, mint a francia forradalom gyermeke, áldemokráciává lett s a kisemberek a régi főurak helyett a modern gazdagok, a demagógok, a néptribunok és a nép zsírján élősködő kalandor népvézerek rabszolgája lett. Csak a kálvinizmus tudta még eddig az igazi demokráciát elhozni a világra, mert előbb hitbeli nagykorúságra nevelte a legegyszerűbb népet is, azután pedig a kisembert hitében, személyiségében és egyéniségében is nagykorúvá tette. Így született meg a református kisemberek önállósága, Isten és törvényisztelete, jellembeli érettsége, felelősségérzete, munkaszerelete és munkatiztelete. A kálvinizmus teszi a kisembert igazán emberré és értéké a világ előtt.

A Noa nevű szőlő bora az emberi szervezetre káros mérget — faszest — tartalmaz és sok ország az utolsó lőkéig kiirtatta.

Kiadótulajdonos: **a nagyvárad-i Református Egyház.**

l. lőfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei.
Egyes szám ára 4 Lei.

Gutenberg Oradea, Sas-passage.

UJ ÉVTÁRSULATOT NYITOTTUNK 1931 JANUÁR 1-ÉN!

Minden református család váltson heti befizetési (piculás) könyvecskét intézetünknel, mert csak akkor támogathatjuk egyházi és kulturális intézményeinket, ha anyagi erőinket is összpontosítjuk!

Heti befizetési könyvecskék jegyezhetők az intézet pénztáránál s pénzbeszedőinknél.

Takarékbetétek után előnyös kamatot fizetünk.

Folyósítunk váltó- és jelzálog-kölcsönöket.

Képviseletük a trieszti Adriai Biztosító Társulatot.

„Takarékosság” Segély- és Takarékszövetkezet

Oradea—Nagyvárad, Piața Unirii (Szent László-tér) 5. sz. Kovács-ház.

MEGHIVÓ. A NÉPSZÖVETSÉGI HITELINTÉZET RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
1931. évi február hó 22-én délelőtt fél 12 órakor tartja
VII-ik évi rendes közgyűlését
a Katholikus Kör kistermében, Str. Prințul Carol (Szilágyi
Dezső-utca) 5. szám, melyre a t. részvényeseket tisztelettel meghívjuk.

TÁRGYSOROZAT:

1. Az igazgatóság jelentése, az 1930. évi mérleg és a zárszámadások előterjesztése.
2. A felügyelő-bizottság jelentése, a felmentvény megadása az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére.
3. A tiszta nyereség felosztására vonatkozó határozathozatal.
4. A lejárt igazgató-választmányi tagok helyének betöltése.
5. Esetleges indítványok.

Oradea—Nagyvárad, 1931 február 4.

AZ IGAZGATÓSÁG.

KIVONAT AZ ALAPSZABÁLYOKBÓL: A közgyűlésen szavazati jogát csak azon részvényes gyakorolhatja, aki a közgyűlés előtt 3 nappal a részvényeit intézetünk pénztáránál leteszi.

Mérleg-számla 1930 december 31.

TARTOZIK				KÖVETEL			
Pénzlárkészlet		1,411.529	25	Részvénytőke			6,000,000
Intézeteknél elhely. tőkék		4,459.100		Tartalékalap*	1,600.000		
Köleszőnök:				Kétes köv. tartaléka**	650.000		
váltóra	50,092.222			Nyugdíjalap***	300.000		2,550,000
folyszámlára	11,659.842	35	61,752.064	Betétek:			
				könyvecskékre	53,550.500	73	
				folyszámlára	2,232.559	85	55,783.060
				Hitelezők			395.365
				Fel nem vett osztalékok			137.922
				Átmeneti kamatok			671.885
				Ez évi nyereség	2,445.254	57	
				Kétes köv. tartalékára	360.794		2,084.460
			67,622.693	60			67,622.693
				* Ez évi hozzájárulással: 1,900.000			
				** " " " " " 650.000			
				*** " " " " " 450.000			
				3,000.000			

Nyereség-veszteség számla 1930 december 31.

TARTOZIK				KÖVETEL			
Költségek	318.287	50		Nyereségáthozat			46.138
Tiszti fizetések	412.312		730.599	50	Kamatok és jutalékok		3,758.655
Adók			628.940				
Kétes köv. tartalékára			360.794				
Ez évi nyereség	2,445.254	57					
Kétes köv. tartalékára	360.794		2,084.460	57			
			3,804.794	07			3,804.794

Oradea—Nagyvárad, 1930 december 31.

Goldburg Ferenc
égy. pénztárosBosnyák Pál
expert contabil — főkönyvező

AZ IGAZGATÓSÁG:

A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

Zboray Gyula
elnök.Szakáts Antal
elnök.Vittkó Vilmos
dr. Schriffert Béla
Vesás IstvánKolb Rezső
Dévald László
Wallner Győződr. Andriska József
Hegedüs József
Popa Mihály
Fábián József
Fröhlich Olivér
Schenkengel SándorZöldy Bertalan
égy. igazgató.

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányu néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

A keresztről.

Krisztus szenvedése és halála nagy ünnepének, a nagypénteknek közelgetésével szó esik arról, hogy mi magyar reformátusok miért nem használjuk a keresztet, holott külföldi református testvéreink templomain gyakran látható e jelvény, sőt újabban az egrl reformátusok is keresztel tettek új tornyukra.

A „Kálvinista Szemle“ Tóth Ferenc dunántuli református püspöknek egy levelét közli, amely a kereszt használatának kérdésével foglalkozik. A levél 1829 szeptember 29-én kelt, tehát több mint száz évvel ezelőtt, de megállapításai ma is igazak. Leveléből idézzük a következőket:

„Azért nem élünk a kereszttel, mert sem Krisztus, sem az apostolok ezt nem rendelték, ehhez képes nem is ajánlatik sehol az egész Szentírásban az azzal való élés. Amely vallási rendtartások és ceremóniák a Bibliában rendeltettek, mint a keresztség és az urvacsorája, azokat mi azért tartjuk meg állandóul, mert abban a könyvben rendelődnek meg, amely regulája a mi hitünknek s vallási cselekedeteinknek. Az egész első században, sőt a másodiknak is az elején soha a keresztnek a jelével semmi vallási esetben nem éltek a keresztyének; a református vallás tehát arra az eredeti tisztaságra és praxisra léteztén vissza, melyben a keresztyén vallás volt az első században, a kereszttel való élést semmiben semmiesetre el nem fogadhatta. A II-ik századtól fogva, kivált minekutána a Krisztus keresztljének Heléna, Constantinus anyja által lett feltalálásával dicsekedtek, sokféle babonák és visszaélések üzettek a keresztnek jelével való élés által; a keresztet tehát, mint a babonák lápláló eszközét, úgy nézván a reformátusok azért azt, különösen a Kálvin követői a vallási ceremóniák közül kihagyták. A Helvetica Confessióban, melyben előadatik a mi temetkezésünknek módja és formája, a kereszttel való temetkezésről egy szó sincsen, amely könyv, mivel a mi szimbolikus könyvünk, mi tehát, az által a kereszt nem javasoltatván, a temetkezéskor azzal nem élhetünk. Még templomainkban sem hagyták meg reformátoraink a keresztet, féltvén a népet annak imádására való elvetemedéstől, sokkal inkább azon kívül sem adhaták azt a nép kezébe, amely azzal ott könnyebben visszaélhet.

Nem a Krisztus keresztljének megutalásáért nem élünk hát mi a kereszttel, hanem a visszaélések el-távoztatásáért, — másban, ugymint a keresztljén meghalt Jézus tudományában, nem a csupa kereszt külső élésében keresvén lelkünknek nyugodalmát és cselekedeteinknek a tudomány zsinórmértékéhez való alkalmaztatásában keresztyén voltunknak jelenségeit“.

Egyházközségi bizottságok:

Már közöltük lapunkban a presbyterium névsorát, ez alkalommal a presbyterium kebeléből alakult különböző bizottságok névsorát adjuk:

1. Egyházközségi bíróság.

Elnökség: Lelkészelnök, főgondnok. *Tagok:* Agárdy István, dr Kassay Kálmán, Mónus Sándor, dr Soos István, ifj. Vargha László, Lehóczky József.

2. Iskolaszék.

Elnök: Kiss Károly. *Tagok:* Sulyok István, dr Thúry Kálmán, Agárdy István, Csernák Béla, Jakab Imre, Molnár János, Mónus Sándor, Matkó Benjámin, Papp Dezső, Kursinszky Kálmán, dr Szeghalmy Sándor, Udvarhelyi Béla, Vass Károly.

3. Gazdasági tanácsos.

Elnök: dr Thúry Kálmán. *Tagok:* Kesztyüs János, Mónus Sándor, Molnár János, Papp Sándor, Papp Dezső, dr Sarkady Sándor, dr Szeghalmy Sándor, dr Soos István, Sáhy József, ifj. Vargha László, id. Vargha László.

4. Számvevőszék.

Elnök: Szentpály Gyula. *Tagok:* Szakács Antal ellenőr, Hajdu György, Jégh Károly, Kovács László, Szabó Károly, ifj. Vargha László.

5. Énekkarok felügyelő-bizottsága.

Elnökség: Lelkészelnök, főgondnok. *Tagok:* Csernák Béla, dr Soos István, Mónus Sándor, dr Szeghalmy Sándor.

6. A leánynevelő-intézet igazgatótanácsa:

Elnök: Csernák Béla. *Tagok:* Sulyok István, dr Thúry Kálmán, Kiss Károly, dr Sarkady Sándor, dr Szeghalmy Sándor, dr Soos István, dr Szőke Ferenc.

7. Dr Várady Zsigmond ösztöndíj-alapítvány felügyelő-bizottsága.

Elnök: Lelkészelnök, főgondnok. *Tagok:* Báthory Ferenc, Csernák Béla, Papp Dezső, dr Sarkady Sándor, dr Szeghalmy Sándor.

Kegyes adományok és hagyományok a nagyváradai ref. egyházközségben az 1930-ik év folyamán:

I. Olasziban: Urasztalára 6190 Lei, Árvaháznak 5539 Lei, Egyháznak 750 Lei, Szegényeknek 2700 Lei, Szilágyi Géza-alapra 500 Lei, Olasz-i orgona-alapra 800 Lei, Olasz-i harang-alapra 500 Lei, Olasz-i templomfűtési-alapra 210 Lei, Ref. Híradónak 4000 Lei, Legátusoknak 500 Lei, Özv. Szeghalmy Bálintné ifjusági alapítványra 5000 Lei, Nőszövetségi adományok 20,129 Lei. Együtt: 44,818 Lei. Perselypénzt: Egyháznak 36,375 Lei, Árvaháznak 10,205 Lei, Szegényeknek 16,944 Lei. Együtt: 63,524 Lei. Adományok és perselypénzek összege: 108,342 Lei.

II. Ujvároson: Urasztalára 4985 Lei, Templomjavításra 2065 Lei, Ujvárosi templomfűtési-alapra 200 Lei, Szegényeknek 2320 Lei, Egyháznak 650 Lei, Iskolai célokra 4500 Lei, Legátusoknak 350 Lei. Együtt: 15,070 Lei. Perselypénz: Egyháznak 24,127 Lei, Árvaháznak (adományokkal együtt) 13615 Lei, Szegényeknek 9703 Lei. Együtt 47,445 Lei. Adományok és perselypénzek összege: 62,515 Lei.

III. Velencén: Urasztalára 4376 Lei, Gyermekotthonra 540 Lei, Építési alapra 2670 Lei, Biblia-alapra 1125 Lei, Lelkészlak vételéhez 50,396 Lei, Templom-alapra 5000 Lei, Tokaji-telepi imaház-alapra 4040 Lei, Aggok menházára 350 Lei, Tűzkárosultaknak 300 Lei, Szegényeknek 4707 Lei, Prot. Jót. Egylet és Árvaháznak 4643 Lei, Bibliakörnek 2350 Lei, Karácsonyi segélyezésre 9396 Lei. Együtt 89,993 Lei. Perselypénz: Egyháznak 6050, Árvaháznak 2345 Lei, Szegényeknek 6758 Lei. Együtt: 15,153 Lei. Adományok és perselypénzek összege: 105,146 Lei.

IV. Réten: Urasztalára 3400 Lei, Árvaháznak 3083 Lei, Alsó termekre 17,270 Lei, Szegényeknek 1980 Lei, Különféle célokra 5370 Lei, Nőszövetségi adományok 30,113 Lei. Együtt: 61,216 Lei. Perselypénz: Egyháznak 8321 Lei, Szegényeknek 11,803 Lei, Imaháznak 6055 Lei. Együtt: 26,182 Lei. Adományok és perselypénzek összege: 87,398 Lei.

Az egész egyházközségben adományok összege: 211,097 Lei, Perselypénzek összege: 152,304 Lei. Együtt: 363,401 Lei.

Esteli órákon: Hétfő: Gazdasági válság. Nevezetők. Ezékiel 34, 1—10. Szerda: Éhínség. II. Mózes 16, 1—18. Csütörtök: A népek versenye. II. Mózes 1, 1—22. Péntek: A vezér halála. II. Mózes 34, 1—12. Szombat: Az új vezér. Józsué 1, 1—9.

A nagyváradai ref. egyházközségben alapok és alapítványok vagyonállaga 1930 december 31-én.

I. Alapok:		Lei
1. Fácánosi föld-alap		42816
2. Polnik Mihályné-alap		20000
3. Grünwald kultur-alap		9886
4. Olasz-i harang-alap		15104
5. Szegény-alap		15185
6. Tatár Zoltán egyházfentartási alap		3125
7. Vallásos iratok alapja		11510
8. Csizmadia „Religio“ ujev. isk. alap		3890
9. Timár társulat ujev. isk. alap		1132
10. Terézia árvaház-alap		4881
11. Egyház fentartási alap		1517
12. Dr Várady Zsigmond egyházfentart. alap		3546
13. Olasz-i orgona-alap		362956
14. Olasz-i Urasztali szőnyeg-alap		744
15. Ujvárosi orgona-alap		7778
16. Ujvárosi templomfűtési alap		1427
17. Velencei templom-alap		5167
18. Varga József „Énekeskönyv“-alap		5238
19. Sulyok István-alap		3048
20. Mester Mihály-alap		1307
21. Dr Sarkady Sándor-alap		641
22. Szilágyi Géza-alap		2469
23. Hegyi imaház-alap		2655
24. Váradszőlősi imaház-alap		2121
25. Réti Urasztali alap		4046
26. Csillagvárosi imaház-alap		112
27. Tokaji-Méhes-telepi imaház-alap		4048
28. Aggok menháza-alap		352
Összesen:		530101

II. Alapítványok:		Lei
1. Nagy Lajos ösztöndíj-alapítvány		74
2. Özv. Szeghalmy Bálintné ifjusági énekkari alapítvány		20852
3. Balogh Bandi ösztöndíj-alapítvány		1030
4. Németh Sándor jutalomkönyv-alapítvány		22941
5. Debreczeni Lajos ösztöndíj-alapítvány		7159
6. Földesi Darvassy Lajos ösztöndíj-alapítv.		17774
7. Sinka László-alapítvány		2275
8. Dr Várady Zsigmond ösztöndíj és tanulmányi segély-alapítvány		291225
Összesen:		363528

III. Parochiális szegény-alapok.		Lei
1. Olasziban		37023
2. Ujvároson		31199
3. Velencén		6349
4. Réten		16550
Összesen:		110,921

Vagyonállag főösszege 1,004,350 Lei.

ALDOZATKÉSZSÉG.

A) Egyháznak:

VELENCÉN:

A Nőszövetség céljaira: Barna Sámuel 3 pár csésze, Ujlaky Károlyné 2 pár csésze, Röff Józsefné 2 pár csésze. — A február 22-én tartott teadélutánhoz cukrot, süteményt, pogácsát adtak: Balogh Károlyné, Dobák Gyözőné, Siebert Emilné, Kiss Károlyné, id. Fóris Péterné, ifj. Fóris Péterné, Barna Ilonka, Röff Józsefné, Valentik Endréné, Muszka Jánosné, Ujlaky Károlyné, Molnár Gyözőné, Matkó Nővérek, Dancse Lukácsné, Schlesinger Ferdinándné, Vadas Lajosné, Boros Imréné, Péntes Ferencné, özv. Fekete Sándorné, Kállai Gyuláné rumot adott.

A Velencei Ref. Énekkar febr. 8-iki estélyére: Nagy Bertalané 100, Brücher Mihály 100 Lei.

RÉTEN:

Urasztalára terítőt adományozott: Kudor Jánosné.

Orgona-alapra: Serdült Antal 100 Lei.

B) Árvaháznak:

1931 február 2-ika megváltása alkalmából:

Olasziból: 200 Lei: Papp Dezső, Vidics János (Tárkány), 150 Lei: Héder Gyula, 100 Lei: Torjai Károlyné, T. K., Bagonya Rózi, özv. Szathmáry Mihályné, Török Károly, 60 Lei: Lakatos Gyuláné.

Ujvárosról: 100 Lei: Orbán Ferencné, Juhász Rezsőné, Varga Ferenc, 60 Lei: Tándor Lajos, 50 Lei: Béres Sándor, 40 Lei: Róth Ferencné, 20 Lei: Nagy Károlyné.

Gondnoknőnél: Frischmanné 19 kgr. kenyér Michich Lászlóné 3 és fél kgr. hal.

HIREK

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje:

Olasziban: délelőtt 10 és este fél 6 órakor Csernák Béla, a Hegyen: (Papp Sándor szülőjében) Nagysötéltágon délután 3 órakor Kiss Bertalan,

Ujvároson: délelőtt 10 órakor Sulyok István, délután 3 órakor, valamint az Óssi-telepen (Bodó Imre házában) délután 5 órakor Szücs István,

Velencén: délelőtt 10 és délután 3 órakor Kiss Károly,

Réten: délelőtt 10 és délután 4 órakor dr. Szabó Lajos szolgál.

Mind a négy helyen urvacsoraosztás.

Réten hétköznapi istentiszteletet tartunk (március 5-én) csütörtök délután 4 órakor a Felföldi-telepen (özv. Fazekasné házában).

Ifjúsági lap. Már régebben hírt adtunk egyházközségünk vezetőinek arról a szándékáról, hogy lapunk mellékleteként külön ifjúsági lapot adjanak a fiatalok kezébe. A legutóbbi presbyteri gyűlés, az előzetes lelkészértekezlet eléje terjesztett javaslatára foglalkozott a kérdéssel s úgy erkölcsi, mint anyagi támogatásáról biztosította a szükségesnek ítélt ifjúsági lapot. Az ifjúsági lap az elmúlt héten meg is jelent

„Református Ifjúság” címmel. Ez ifjúsági melléklet, amely kéthetenként jelenik meg, állandó jellegű lesz.

A Nagyvárad—olaszi-i Református Nőszövetség évi rendes közgyűlését folyó évi március 8-án (vasárnap) délelőtt fél 12 órakor tartja a Ref. Leánygimnázium disztermében. Tárgysorozat: 1. Jelentés az 1930. évről 2. Számvevői jelentés a pénztár 1930. évi számadásáról. 3. Az 1931. évi költségvetés. 4. A presbyterium 13—1931. és 17—1931. sz. határozatainak tudomásul vétele és az ezekkel kapcsolatos intézkedés. 5. A tisztikar kiegészítése. Az Elnökség.

A Református Kör f. évi március hó 15-én, de ha a tagok nem jelennek határozatképes számban, akkor folyó évi március hó 22-én mindenkor délelőtt fél tizenkettő órakor a Kör helyiségében évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok teljes számban leendő megjelenését kérjük. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Ügyvezetői jelentés a Kör 1930. évi működéséről. 3. Pénztáros jelentése: a) zárszámadás 1930. évről, b) költségleírászat 1931. évre. 4. Gazda jelentése. 5. Könyvtáros jelentése. 6. Számvizsgálók jelentése. 7. Tisztikar és választmány lemondása. 8. Tisztikar, választmány, számvizsgálók választása. 9. Indítványok, melyek a közgyűlés előtt 8 nappal adatként be. Elnökség.

A nagyvárad-olaszi-i református nőszövetség vasárnap, február 22-én tartotta az idei tél folyamán utolsó kultürestélyét, amelyen Tabéry Oéza író tartott előadást „A nő Ady költészetében” címen. Tabéry igen nagy tapintattal, mégis teljes igazságában tudta közönsége elé tárni témáját. A műsört a Boda leányzenekar művészi nyitánya vezette be. Nagy ovációban részesítette a hallgatóság Harsányi Anna énekszámait, a Paczkó zeneiskola kiforrott tehetségű művésznőjét, akit Sebő Juci kísért zongorán. Szép sikert aratott Thúry Klári és Ottilia de Bonn négykezes zongorajátéka, valamint Dánér Lajos kolozsvári teológus két műsorszáma, aki előbb Ady-verseket szavalt, majd Handlery Kornélia zongorakiséréte mellett hegedült. Az ifjúsági vegyes énekkar Varga Gedeon vall. tan. lelkész vezetése mellett néhány kedves dalt adott elő igen nagy sikerrel. A program végzetével szeretetvendégség volt, amelynek folyamata alatt a közönség tagjai nagy elismeréssel emlékeztek meg Csernák Béláné elnöklete alatt működő Nőszövetség tevékenységéről, hogy a tagok belső lelki építését célzó hétfői bibliaórák és a református árvaház javát szolgáló szerdai munkadélutánok mellett a tél folyamán tíz magas nivóju kultürestélyt rendezett, amelyeken egy-egy illusztris előadó bevonásával ismertette a nő szerepét a nagy magyar költők műveiben. A közönség azzal az óhajlással távozott a szép ünnepélyről, hogy a Nőszövetség jövőre is rendezze meg ezeket a kultürestélyeket, amelyeknek jóvedelme a szegények segélyezésére szolgál.

A kisersolt kézimunkát a 82-es szám nyerte meg.

A Réti Református Énekkar szombat este és vasárnap délután tartotta meg Bethlen-estélyét. A kulturterem zsufolásig megtelt mindkét alkalommal, az ifjuság méltó kerekelt között áldozott e nagy fejedelemlékeknek. Makkai Sándor dr: „Fejedelemlékek” c. elbeszélése után irt színmű és a „Kis fejedelemlékek” c. darabok mély hatást váltottak ki. Az előadás ugy erkölcsileg, mint anyagilag a legszebben sikerült. Az énekkar elnöksége ezuton mond köszönetet a szereplőknek és vendégszereplőknek (Dóka és a Bornemisza quartettel), kik művészi játékkal közreműködtek.

A velencei Nőszövetség második teadélutánja február hó 22-én, míg egyfelől eszméltető és szórakoztató előadásaival a jelenlevőknek lelki építést és felüdülést nyújtott, másrészt meg szegényeink segélyezésére jelentékeny anyagi sikert eredményezett. Közreműködtek: Molnár Győzőné tartalmas felolvasással. Schlésinger Ferdinandné, Volentik Endréné, Grünwald Sándor, Mile István, a „Forog, vagy nem forog” c. bohózat nagy derűtségetkeltő ügyes előadásával. Sujtó Mariska magyar dalok kellemes előadásával. Dance Jucika ügyes hegedűjátékával Ugy a közreműködőknek, mint az adományozóknak hálás köszönetet mond a *Nőszövetség Elnöksége*.

Nemes jótékonyág. Szentesen január elején jótékonycélu táncmulatságot rendeztek, amelynek jövedelméből — a kiadások leszámítása után — 144 Pengő (mintegy 42 lei) maradt a szegények javára. Igy megy ez a legtöbb esetben. A jótékonycélnak alig marad valami.

Nemes lépés. Dr Soltész Elemér volt nagybányai lelkész, jelenleg magyarországi tábort püspök és felesége a Református Védőszövetségi tagdíjukat 2000 pengővel (mintegy 60,000 lei) váltották meg.

Krisnamurtifiról, a theosofusok dédelgetett kedvencéről hívei azt tartják, hogy ő Jézus megtestesülése (inkarnációja). Stanley, a világhírű indiai miszionárius találkozott vele s könyvében „Krisztus India országutján” azt írja róla, hogy átlagos intelligenciájú, rokonszenves, középszerű szellemi intuicio-

val megáldott embernek találta. Annak is tanuja volt, hogy főörölmetszett angolossággal káromkodott. Azzal az érzéssel távozott el tőle, hogy ha ő az, akit mindannyiunknak várnunk kell, hogy segítsen rajtunk, akkor Isten irgalmazzon nekünk... Ezekután mindenki láthatja, hogy kicsoda ez a hamis próféta.

Ifjusági nap volt Nyiregyházán december közepén. Ibrányból négy földműves ifju erős, deres időben, nagy sárban tette meg a 24 km.-teres utat. Rájok esteledett s ők egy szalmakazal tövében húzódtak meg. Reggelre belepte őket a dér, de ők lerázták magukról a deret és folytatták útjukat. A konferencia estlén a kályha körül szalmaszéken üldögéltek az ibrányi ifjak, akik a biztatásra, hogy feküdjenek le, így feleltek: „Előbb olvasgatunk a Bibliából”.

Az anya és a cigaretta. Egy bécsi gyermekorvos beszéli, a következő bécsi gyermekambulatóriumban előfordult esetet. Egy orvoskollégájának kéthetes kisfiához hívták, mert a gyermek semmiképen sem akar anyjától táplálkozni. Az apát aggasztja, hogy a gyermek nyugtalan és egyre fogy. Az orvosi vizsgálat megállapítja, hogy a gyermek és anyja teljesen egészséges s hogy az anya minden kétséget kizáróan alkalmas a gyermek táplálására. Miért huzódozik a gyermek? Az orvos észreveszi, hogy az anyának erős füstszaga van s megtudja, hogy szenvedélyesen cigarettázik. Az orvos hivatkozik a nő anyai szívére s a fiatal nő megígéri, hogy felhagy a cigarettázással. A gyermek azóta nem idegenkedik anyjától s derekasan táplálkozik s kitűnően gyarapszik.

A világ legnagyobb temploma Liverpoolban épül a Zing Wall-parkban. Felépítésére három és félmillió font sterlinget (3000 millió Lei) irányoztak elő. A hatalmas templomban az oltár előtt 12 nagy mikrofont szerelnek fel, hogy a prédikációt a nagy kiterjedésű templom minden részéről meghallhassák.

Kiadótulajdonos: a nagyvárad Református Egyház.

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei.
Egyes szám ára 4 Lei.

Gutenberg Oradea, Sas-passage.

UJ ÉVTÁRSULATOT NYITOTTUNK 1931 JANUÁR 1-ÉN!

Minden református család váltson heti befizetési (piculás) könyvecskét intézetünknel, mert csak akkor támogathatjuk egyházi és kulturális intézményeinket, ha anyagi erőinket is összpontosítjuk!

Heti befizetési könyvecskék jegyezhetők az intézet pénztáránál s pénzbeszedőinknél.

Takarékbetétek után előnyös kamatot fizetünk.

Folyósítunk váltó- és jelzálog-kölcsönöket.

Képviseljük a trieszti Adriai Biztosító Társulatot.

„Takarékosság” Segély- és Takarékszövetkezet
Oradea—Nagyvárad, Piaja Unirii (Szent László-tér) 5. sz. Kovács-ház.

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

Áldozatkészség.

Az 1930. évi számadásaink ismertetésével kapcsolatban kimutattuk a múlt évi kegyes adományok és hagyományok összegét is. A kimutalások szerint míg egyházi adóból 536,885 lei folyt be, addig önkéntes adományokból 365,401 lei gyűlt össze. Ennek az utóbbi összegnek csaknem fele perselypénz. A huszezer reformátusra fejenként esik egyházi adóból 27 lei, önkéntes adományokból 18 lei. De nem szabad felejtenuünk, hogy a huszezer reformátusnak a kisebbik része az, amely egyházi adófizetési kötelezettségének elegendő tesz. S az egyháztalagoknak ebből a kisebb táborából kerülnek ki az önkéntes adakozók is. A nagyobb tömeg mozdulatlán.

Ez a jelenség észlelhető a magyar református egyházakban általában.

Egy előkelő, egyházi író megállapítása szerint népünk szívéből csaknem teljesen hiányzik a lelki kincsekért áldozathozatalra való hajlam. Nemcsak azért, mert önző, anyagi és szívtelen. Sokszor az is, vagy mondjuk: mindig ez is. De azért lett ilyen, mert nem tanították meg adakozni, nem neveltük áldozathozatalra, szellemi és lelki perspektívára. Nem azért nem ad, mert szívtelen; hanem azért lett szívtelen, mert nem szokott adakozni, mert nem éreztették meg vele az adakozás áldásait és örömeit. Ha többször kértek volna tőle és többször kellett volna adni, akkor megváltozott volna a szíve és az egész lelki világa (Református Figyelő 1931. évf. 1. sz.)

Rá kell tehát nevelnünk népünket arra, hogy tudjon adakozni.

A magyarországi református egyház azzal kezdte meg az adakozásra nevelést, hogy ez év első napján életbe lépett új istentiszteleti rend szerint az adakozást az istentisztelet állandó alkotó részévé tette; úgy hogy most már nemcsak a vasárnapi és ünnepi istentiszteleteken hangzik el az adakozásra felhívás, hanem a hétköznapi istentiszteleteken is.

Vannak, akik ezt a pontot kifogásolják. Azt mondják, hogy ezzel egyenesen elijeszti az embereket a templomból.

Mi nagyon indokoltnak találjuk. Mikor az új magyar református istentisztelet az adakozást így kihangsúlyozza, ezzel azt a tudatot viszi bele a lelkekbe, hogy az adakozás = istentisztelet. Hallottam nyilat-

kozatot, hogy valaki azért nem ad a perselybe, mert nem akar képmutatónak látszani. Mennyivel magasabb lelki színvonalon állott az az egyszerű falusi szegény asszony, aki minden vasárnap hét fuval ment a templomba, de zsellér vollla mellett is kiadta mind a hét fiának, a legkisebbnek is azt a tőle telhető csekély összeget, amit a fiuknak a perselybe kellett dobniok. Az a szegény asszony így nevelte fiait egyházuk iránt áldozatkészségre.

A mi múlt évi perselypénzünkből egy évre fejenként 8 lei esik. Hol vagyunk az amerikaiaktól, akikben — sok nagy hibájok mellett, — kifejlődött az adás kultuszi cselekménye; az a szent és jólelkony gyermekies hit, hogy van értéke és ereje az áldozatnak.

Am biztató jeleket látunk, amelyek egy jobb jövőnek előhírnökei. Ilyen jel az, hogy az olaszai templomunk szegények perselyében a tél folyamán négy vasárnap is találtunk ötszáz-ötszáz Leiest, amelyet névtelen jöllevő helyezett oda a szegények javára. Ilyen jel az is, hogy az elmaradt február 2-iki bál megváltása címén a kibocsátott borítékoknak több, mint egyharmada visszaérkezett s ez önkéntes adományokból néhány hét alatt több, mint ölvénezer Lei gyűlt az Árvaház javára.

De mindéz még csak a kezdet kezdete. El kell jönnie annak az időnek, mikor minden református embert áthat az a tudat, hogy semmisen az övé, minden az Uré, hogy az Urat tisztelnünk kell minden vagyonunkból. Akkor aztán jöhet az az idő, amely jórészen már el is következett, amikor az adakozási kedven áll, vagy esik magyar református egyházunk.

Akkor nem lesz többé szüksége államsegélyre, mert gyülekezeteink a hívek önkéntes adakozásából is virágozni fognak; templomaink, iskoláink, árvaházaink és szegényotthonaink stb. mind a református lelkek áldozatkészségét fogják hirdetni; — s a hitetlenek, közönyösek, elhagyottak, betegek, szegények látván Krisztus hiveinek buzgóságát — magok is meg fogják szeretni az egyházat.

A gyülekezet hálája. Szűcs Margit abonyi református tanítónőnek az egyház presbyteriuma egy harmóniumot ajándékozott abból az alkalomból, hogy abonyi tanítónői szolgálatának 25 évét betöltötte s tevékeny részt vesz az egyház helymissziói munkájában.

**A nagyváradi „Református Árvaház”
ágyalaptványainak állaga
1930 december 31-én.**

	Lei
1. Csernák Emilia emlékére	15775
2. Gyémánt Mihály és neje aranylakodalma emlékére	11871
3. Özv. Resch Mihályné	11023
4. Özv. Tóth Imréné szül. Bihari Lidia emlékére	6259
5. Steinhacker Valéria emlékére	5819
6. Özv. Cziáki Jánosné emlékére	5274
7. Dr. Borbély Lajos	5084
8. Antal Béláné Belényes	4076
9. Bihari ref. Egyházmegye	3714
10. Dr. Kazay Kálmánné emlékére	3427
11. Gál Szabó István emlékére	3157
12. Özv. Varga Pálné emlékére	2879
13. Özv. Bumbera Imréné emlékére	2554
14. N. N.	2445
15. M. Család (Nagyvárad)	2433
16. Szabó László és neje	2375
17. Özv. Havassy Zsigmondné	2348
18. Dr. Fráter Imre	2085
19. Kiss Erzsébet	2041
20. Szilvássy Róza	1780
21. Özv. Boros Jánosné	1770
22. Dr. Szeghalmy Sándor	1661
23. Petry Gyula	1633
24. Szilágyi Zsigmondné emlékére	1505
25. Cser Sándor emlékére	1350
26. Michis Lászlóné	1187
27. Özv. Kágyi Lajosné	1067
28. Özv. Tanka Miklósné emlékére	1009
29. Székely Károly emlékére	1003
30. Nagyvárad középiskolai tanulók	957
31. Herczeg Lajos emlékére	902
32. Nagyvárad ref. egyházközség	865
33. Bige Béla	716
34. Mezőtelegdi ref. egyház	705
35. Sarkady Emma	661
36. Ponoran Simonné emlékére	615
37. Barics Gyula	614
38. Nagy Vilmosné	296
39. Székely Ágnes	597
40. Székely Zsuzsánna	597
41. Biszterszky Iván	595
42. Szilágyi Lajos	595
43. Schwarcz Gyula emlékére	595
44. Boros Péter és neje	291
45. Székely Lidia	591
46. Kulasi Benedek és neje	590
47. Hegedüs Gáborné emlékére	587
48. Özv. Bancsik Sándorné	487
49. Dr. Kötöző Jenő	462
50. Sinka László	362
51. Balogh Mihály	355
52. Pappszász Lajosné	355

	Lei
53. Bölönyi József és neje	351
54. Gróf Tisza István és neje	351
55. Dr. Czifra Kálmánné	346
56. Özv. Kenéz Sándorné	341
57. Sulyok István	337
58. Varga József	244
59. Özv. földesi Darvasy Lajosné	239
60. Bancsik Sándor	238
61. Özv. Bögös Lajosné	235
62. Lichtschein Sámuel	141
63. Szondy Sándor	123
64. Bartha Iászló	120
65. Bodó Imre	120
66. Szító János	120
67. Konyár község	70
68. Sáránd község	70
69. Derecske község	70
70. Derecskei ref. egyház	70
71. Nagyvárad evangélikus egyház	70
72. Bihari ref. egyházközség	68
73. Mezőtelki ref. egyház	31

Összesen: 126366

ÁLDOZATKÉSZSÉG.

A) Egyháznak:

OLASZIBAN:

Böjtkor urasztalára: Kosztin Jánosné 100, Szivák Tivadarné 100, Papp Sándor és családja (Mészáros-u.) 100, Goldburg Ferencné 60, N. N. 60. Vajna Józsefné 50, N. N. 40, Kiss Sándor 20, összesen 530 Lei. Kenyeret: Lakatos Gyuláné, özv. Havassy Zsigmondné. Bort: Szondy Sándor, Csigay Lajos, Lénárt Ahrás.

UJVÁROSON:

Böjti urvacsorához: Varga József 100, Szító János 50, Szántó Sándor 40, ifj. Nagy János 50, id. Nagy János 20, M. M. 100, összesen 360 Lei. Silbermann Istvánné kenyeret, Nagy Lajos vendéglős 5 lit. bort, özv. Széles Sándorné 5 lit. bort.

VELENCÉN:

Építési alapra: Pikó János 1000 Lei. Szegényeknek: Biró Albert 30, Ujlaky Károly 40 Lei.

Árvaháznak: Ócsay Viktorné 100 Lei.

Nőszövetség céljaira: Kiss Sándorné 6 pár csésze.

Urasztalára: Szabó Lajos 20, N. N. 100, özv. Mészáros Lajosné 30, özv. Molnár Bálintné 20, Babuczai István 40, Biró Albert 20, özv. Kincses Ferencné 20, Stoff Károly 100, Bereczky Istvánné 60, Uray Béláné 50, Szász Józsefné 20, K. Nagy Lajos 20, özv. Balogh Jánosné 20, Farkas Jánosné 20, Barna Sámuel 40, Siebert Emilné 20, özv. Schilttenhelm Alajosné 20, összesen 620 Lei. Ujlaky Károlyné kenyeret, Kiss Gyula és Csapó Lajos bort.

RÉTEN:

Urasztalára: özv. Székelyné 40, Tóth Lajosné 50, Szilágyi Gyuláné 40, Győri Józsefné 50, Dró Lajosné 50, Jakab Imréné 50, Szilágyi Lajosné 50, Ince András 100, összesen 430 Lei. Kenyeret: Kudor

Jánosné, Szilágyi Sándorné, Szodorayné Jankai Juci
Bort: Kudor Jánosné, Varga Mihályné.

Templomi padokra: Nagy László 100 Lei

B) Árvaháznak:

1931 február 2-ika megváltása alkalmából:

Olasziból: 200 Leit: Fekete József, Petrányi Ferenc, 100 Leit: dr Bolcas Agostonné, 50 Leit: özv. Bancsik Józsefné. Ujvárosról: 100 Leit: Materny Imre és családja, özv. G. Szabó Istvánné. Rétről: 50 Leit: Labancz Mihályné.

Gondnoknőnél: Vass Lászlóné 4 kgr. kenyér, tea, citrom, cukor.

Értesítés. Tudomásunkra jutott, hogy a február 2-ika megváltása érdekében kibocsátott felhíváshoz csatolt borítékot sokan azért nem küldötték meg vissza, mert azt várják, hogy valaki érte megy. Értesítjük tehát, a várakozókat, hogy a még künn levő borítékok beszédésére senkit sem küldünk ki, hanem ha valaki szánt valamit a *Református Árvaháznak*, azt önként, szíves jóindulatjából küldje be a megcímzett borítékba zártan. Örömmel állapíthatjuk meg, amit olvasóink is megállapíthatnak a *Református Híradó Áldozatkészség* rovatának közleményeiből, hogy kérésünk sokaknál visszhangra talált. Az adományokért a kegyes jóltevőknek hálás köszönetet mond a Lorántffy Zsuzsanna Egyesület *Elnöksége*.

HIREK

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje:

Olasziban: délelőtt 10 órakor Kiss Bertalan, este fél 6 órakor Csernák Béla, a Hegyen: (Papp Sándor szőlőjében) Nagysötétágon délután 3 órakor Kiss Bertalan,

Ujvároson: délelőtt 10 órakor Sulyok István, délután 3 órakor, valamint az Össi-telepen (Bodó Imre házában) délután 5 órakor Szűcs István,

Velencén: délelőtt 10 és délután 3 órakor Kiss Károly,

Réten: délelőtt 10 és délután 4 órakor dr Szabó Lajos szolgál.

Esteli órákon: Hétfő: A győzelmes szeretet dörgés fiai. Luk. 9, 51—56. Szerda: Aki hátratekint nem méltó. Luk. 9, 57—62. Csütörtök: Az élete adó kenyér. János 6, 30—51. Péntek: Hitéle e hit Luk. 11. Szombat: Keresztyén góg. Márk 12, 38—40 Luk. 18, 9—14.

A Nagyvárad—olaszi-i Református Nőszövetség évi rendes közgyűlését folyó évi március 8-án (vasárnap) délelőtt fél 12 órakor tartja a Ref. Leánygimnázium dísztermében. **Tárgysorozat:** 1. Jelentés az 1930. évről. 2. Számvevői jelentés a pénztár 1930. évi számadásáról. 3. Az 1931. évi költségvetés. 4. A presbyterium 13—1931. és 17—1931. számú határozatainak tudomásul vétele és az ezekkel kapcsolatos intézkedés. 5. A tisztkar kiegészítése.

Kérjük, hogy a Nőszövetség tagjai szíveskedjenek mindnyájan megjelenni. *Az elnökség.*

Vallásos estélyt tart a velencei nőszövetség és bibliakör az imaházban folyó hó 8-án fél 7 órakor a következő műsorral: 1. Felálló ének: 100, dics. 1. v. 2. Gyülekezési ének: LXXXIX. zs. 4. v. 3. Bibliát magyaráz Kiss Bertalan s. lelkész. 4. Gyülekezési ének: LXXXIX. zs. 4. v. 5. „Károli Gáspár busulása“ Felolvassa Matkó Ilonka. 6. Énekel Török Margitka. 7. „Az én fohászim“. Szavalja Fóris Erzsébet. 8. „Itt vagy tudom nálam“. Éneklí Kiss Kató és Bancsik Vali. Harmóniumon kíséri Kiss Pali. 9. „Ne félj, csak higgy“. Szavalja Herczeg Juliska. 10. Közének: CV. zs. 1. v. Perselyadományok a volt lelkészlakás kultúrteremmé átalakítása költségeinek fedezésére fordítottak.

Pilder Mária, az erdélyi egyházkerület Nőszövetségének apostoli lelkü titkára e hó 15-én meglátogalja egyházközségünk nőszövetségeit, amely alkalommal a négy parochiális kör nőszövetségei közös konferenciát tartanak Pilder Mária vezetése alatt este 6 órakor a Ref. Leánygimnázium dísztermében.

A bihari egyházmegye nőszövetségét az Esperes ur folyó hó 16-ára hivta egybe Nagyváradra a Ref. Leánygimnázium dísztermébe, amely alkalommal megjelenik az erdélyi egyházkerület nőszövetségének titkárnöje Pilder Mária is s a bihariak az ő vezetése alatt tartják meg nőszövetségi konferenciájukat.

A Református Kör f. évi március hó 15-én, de ha a tagok nem jelennek határozatképes számban, akkor folyó évi március hó 22-én mindenkor délelőtt fél tizenkettő órakor a Kör helyiségében évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok teljes számban gondő megjelenését kérjük. **Tárgysorozat:** 1. Elnöki megnyitó. 2. Ügyvezetői jelentés a Kör 1930. évi működéséről. 3. Pénztáros jelentése: a) zárszámadás 1930. évről, b) költségelőirányzat 1931. évre. 4. Gazda jelentése. 5. Könyvtáros jelentése. 6. Számvizsgálók jelentése. 7. Tisztkar és választmány lemondása. 8. Tisztkar, választmány, számvizsgálók választása. 9. Indítványok, melyek a közgyűlés előtt 8 nappal adatk be. *Elnökség.*

Uj-Zéland-szigeten, Ausztrália mellett borzalmas földrengés pusztított, szörnyű károkat okozva s sok emberéletet pusztított el. Rombadöntötte Napier városát, melynek 19 ezer lakosa volt. A Blass nevű hegy belé zuhant a tengerbe! Egy olajtank Napier város előtt felrobbant s az égő olaj befolyt a városba ahol mindent felgyújtott. Sok ezer a sebesült ember és 700-nál több a halott.

Magyar reformátusok szobrai Debrecenben. Debrecenben a Tisza István egyetem központi épülete előtti dísztéren felállítandó reformátorok szobrára a magyar kultuszminiszter pályázatot hirdetett. A négy reformátor, kiknek emlékéért szobrokban akarják megörökíteni: Méliusz Péter, Komáromi Csipkés

György, Huszár Gál, Szenczi Molnár Albert. A négy szobor pályadíjai és kiviteli összege együtt: 120 ezer pengőre (3,600.000 Leire) becsülhető.

Szép áldozatkészség. A bodonkuti református gyülekezet új iskolaépítését határozta el. A gyülekezet 52 családból (120 lélek) áll s óriási áldozat árán építi föl jövődjét. A gyülekezet 3 fizetési osztályba sorozta magát: I. o. 4000, II. o. 3000, III. o. 2000 Leit vállaltak az iskolaépítési költségből. Ezenkívül az összes fuvarokat díjtalanul vállalták. Ezelőtt az áldozatkészség előtt tisztelettel kell meghajolnunk.

Hollandiában az utrechti róm. kath. papság nagy feltűnést keltő tánctilalmat rendelt el. Minden templomban a szószékről hirdették ki, hogy azok számára, kik a róm. kath. egyházhoz tartoznak, a tánc bármilyen formája tilos. A tilalom semmi különbséget nem tesz u. n. illendő és illelenség között. Tilos mind! Ha ez a tilalom az egész világon elterjed, bizonyára óriási változást hoz az összes népek társadalmi életében és szórakozásaiban.

A budapesti református egyház nagy arányú építkezést vett tervbe. A kálvin-téri templom körül levő hatalmas négy utcára szóló telek tömböt akarja beépíteni.

Magyar terem a pittsburgi egyetemen. A Pittsburgban most épülő 42 emeletes egyetemi épületben a „Tudás Székesegyházában“, az amerikai magyarság áldozatkészségéből magyar terem is létesítenek. A terem teljes berendezése Magyarországon készül. Ez ügyben Magyarországra érkezett a Magyar Református Egyház nyugati egyházmegyéjének esere.

A budapesti református theologusok körében megalakult a külmisziói csoport. Tagjai közül négyen a pogány misszióra óhajlják szentelni életüket s az ehhez való előtanulmányaikat már meg is kezdték.

Newyorkban 3398 istenlisztelei hely van. Ebből 504 evangélikus, 473 presbiteriánus, 327 episz-

kopális, 330 methodista, 245 református, 108 baptista, 900 róm. kath. s a többi, más felekezeteké.

Gyermekadó. Oroszországban a családfenntartónak minden gyermeke után havi 5 kopek, évi 60 kopek adót kell fizetni. Oroszországból mindig újabb és újabb szomorú híreket kapunk. Ime ezzel is a nagy családot fenttálló családapát segítés helyett adóval sújtják.

Magyarországon a mezőturi református gimnázium az elmúlt évben ünnepelte meg fennállásának 400 éves jubileumát. A sárospataki főiskola pedig most készül megülni 400 éves fennállásának évfordulóját. Van Magyarországnak még egy nagy multu, ugyancsak 400 éves, sok nehéz próbát átélő kálvinista főiskolája: a pápai. Nincs Magyarországnak még egy olyan tanintézete, amely oly sok megpróbáltatáson és szenvedéseken ment volna át, mint a dunántúli kálvinisták pápai kollégiuma. Hiszen volt idő, hogy az előadásokat, a legendás híru öreg eperfa alatt tartották csak meg és innen van, hogy a kollégiumpecsétjét is eperfa díszíti, mint a multa emlékeztető drága szimbólum. Ez iskola falai közül kerültek ki: Petőfi, Jókai, Endrődy Sándor, Ötvös Károly stb. Ez a nagymultu intézet is, tekintve, hogy pontos megállapítást nyert, miként alapítása 1531-ben történt, a folyó évben ünnepli meg alapításának 400 éves jubileumát.

A magyarországi új egyházi törvények szerinti egyházközi tagságokkal járó jogait azok, akik nem konfirmáltak, nem gyakorolhatják.

Gyűjtsünk előfizetőket lapunk részére!

Kiadótulajdonos: a nagyváradai Református Egyház.

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei.
Egyes szám ára 4 Lei.

Gutenberg Oradea, Sas-passage.

ÚJ ÉVTÁRSULATOT NYITOTTUNK 1931 JANUÁR 1-ÉN!

Minden református család váltson heti befizetési (piculás) könyvecskét intézetünknel, mert csak akkor támogathatjuk egyházi és kulturális intézményeinket, ha anyagi erőinket is összpontosítjuk!

Heti befizetési könyvecskék jegyezhetők az intézet pénztáránál s pénzbeszedőinknél.

Takarékbetétek után előnyös kamatot fizetünk.

Folyósítunk váltó- és jelzálog-kölcsönöket.

Képviseljük a trieszti Adriai Biztosító Társulatot.

„Takarékosság“ Segély- és Takarékszövetkezet

Oradea—Nagyvárad, Piața Unirii (Szent László-tér) 5. sz. Kovács-ház.

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-lér 32).

Nőszövetségeink konferenciája előtt.

A nők hitében, szeretetében, imádságában, szolgálatkészségében Isten fölbecsülhetetlen nagy kincseket ajándékozott ennek a világnak. Mikor a háboru előtti magyar református egyház ezeket a kincseket meglehetősen kihasználatlanul hagyta, önmagát károsította meg. Voltak ugyan egyik-másik, főként városi gyülekezetben olyan jótékony egyesületek, amelyeknek munkáját a nőtagok végezték, de ez a munka a műsoros láncestélyek rendezésén felül legfeljebb még a szegények gondozására terjedt ki. Csak nagyon kevés gondolt arra, hogy a szociális tevékenység mellett a vallásos érzületet is ápolja, fejlessze.

Elkövetkezett aztán a nagy összeomlás. Az egykor nagy, Európának csaknem legnépesebb református egyháza, a magyar református egyház darabokra törött. A külső romlásnál nagyobb volt a belső, hogy a háboruból hazatért férfiak hitüket veszítették, a fiakat pedig az új idők levegője rontotta meg. Akkor adta Isten az áldott gondolatot, hogy meg kell keresni és szervezni a református nőket s általuk — hitükön és szeretetükön keresztül — vissza kell szerezni az egyháznak és istenországának a férfiakat is és így kell előkészíteni a lelkek megújodása által anyaszentegyházunk és népünk megújodását.

A nőknek ez a megszervezése, a nők szívébe

és lelkébe elrejtett isteni kincseknek egyházunk és népünk javára való ez a felhasználása Erdélyből indult ki.

Az erdélyi református nőszövetség, mint egyik vezetője írja, két év alatt az egyháztársadalmi élet nélkülözhetetlen szervévé nőtte ki magát. Ma már mindenki elismeri, hogy az erdélyi reformátusságnak az utóbbi időben egyik legnagyobb alkotása a nők megszervezése volt. Még azok is, akik kezdetben nem szívesen vették az asszonyoknak az egyházi munkába való bevonását, ma örömmel látják és boldogan ismerik el, hogy ahol sikerült a nőszövetséget megalkotni és céludatosan munkába állítani, ott a nőszövetségi munka nyomán a hitélet mindenütt fellendült és a szeretetmunkásság a gyülekezetekben megsokszorozódott.

Az erdélyi plántát mindegyik egyházvédék igyekszik meghonosítani. A királyhágómelléki egyházkerület is elrendelte, hogy minden gyülekezetben megszervezendő a nőszövetség. Nálunk Nagyváradon, a presbiterium határozata szerint mindegyik paróchiális körben külön alakított meg; tehát négy nőszövetségünk van, amelyek bár csak egy csonka esztendő munkásságára tekinthetnek vissza, mégis bizonyosságát szolgáltatják már annak, hogy egyházunk sokat várhat tőlük. A presbiterium bizalma legutóbb abban nyilatkozott meg, hogy a gyülekezeti szegények gondozását teljesen reájuk bízta.

Apró történetek.

A gyújtószál. Künn a zajgó tengeren viharban és ködben elsüllyedt egy hajó. Olyan gyorsan szállt alá a feneketlen mélységbe, hogy a hajó legénységének alig volt ideje beugrálni a mentőcsónakokba. Néhány perc alatt a hajó nagy, sötét teste felett összezsugorodtak a hullámok. A mentőcsónak népe a roppant óceánon egyedül maradt. Mégis valami reménységük volt. Az imént felbocsátott rakétákra figyelmes lett egy tengeri hajó. Tudni kell, hogy a süllyedő hajó részint rádióüzenettel, részint pedig tűzijátékkal ad jelt magáról. Látták a csónakban levő haj-töröttek, hogy egy kivilágított nagy óceánjáró hajó közeledik a hely felé, ahol a katasztrófa történt.

De azt is látták, hogy nemsokára tovább fog menni. Nem fogja a sötét éjszakában észrevenni őket. A zugó viharban lehetetlen a hangjukat meghallani.

— Valami tüzzel kellene nekik jelt adni, — mondta a kapitányt. Szerencsére volt a csónakban egy

ültölt kopott lámpás, benne egy félig elégett gyertya — Hogyan gyujtsuk meg ezt a gyertyát? Kinek van gyufája?

Az emberek kétségbeesetten kerestek a zsebük mélyén. Érezték, hogy egyetlen gyújtószálon függ az életük. Ha meg tudják gyújtani a lámpát és jelt tudnak adni, megmenekülnek. De ha nem, akkor gyötrelmes hányódás, halál várakozik reájuk. Országoknál, gyémánttal rekott kincstárnál, a világ minden elképzelhető drágaságánál többet ért volna most egy gyújtószál. Kétségbeesetten kutattak a zsebükben, míg az egyik matróz felkiáltott.

— Egyetlen egy szálat találtam!

Remegő kézzel adták tovább a kapitánynak. Az ingó csolnokon körülvették a kapitányt, kabátjaikat kifeszítették körülötte, aggódva és remegve várták, hogy fellobbanjon a gyújtószál és égjen a gyertya. A gyújtó nagyot lobbant, a gyertya égett, meglóbbálták a lámpát, a hajón észrevették őket.

— Hajlőtöröttek vannak ott, — szólt a nagy hajó kapitánya. Közel mentek hozzájuk, mindig közelebb,

A nagyváradi református nőszövetségek első találkozása vasárnap (márc. 15-én) lesz, amikor az erdélyi nőszövetségek vezértitkára, az apostoli lelkű Pilder Mária látogatja meg őket, s a kedves vendég vezetése alatt közös konferenciát tartanak este hat órakor a leánygimnázium dísztermében.

Ez a közös konferencia vezesse közelebb asszonyainkat ahhoz az Istenhez, aki úgy szeret minket, hogy az ő egyszülött fiát adta, hogy valaki hiszen őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen. (Ján. 3., 16)

...

A bihari református egyházmegye nőszövetségét az egyházmegye esperese hétfőre hívta össze, s az egyházmegyei nőszövetség hétfőn délelőtt 10 órakor fogja megtartani konferenciáját, ugyancsak Pilder Mária vezetése alatt a leánygimnázium dísztermében.

Népünk áldozatkészségének irányítása.

A magyar református népet rá lehet az adakozásra nevelni. Igaz, hogy vannak vidékek, ahol esetleg el is szokott lőle; viszont azonban vannak olyanok is, ahol az adakozás lelke még ma is meglepő formában jelentkezik. Hagyományozások, ajándékozások ma is történnek. Az elmúlt évtizedekben pedig még inkább gyönyörű jeleit láttuk ennek. Nem is lehetett panaszra okunk, csak egy tekintelben. Vidék egyszerű, jómódu gazda-embereink ugyanis, nem olvasván még megfelelő állandósággal az egyházi lapokat, sokszor nem tudták, hogy mire adják a pénzüket. Arra meg különösen is nehéz volt őket rászoktatni, hogy a modern kor szükségének megfelelőleg: belmissziói, szociális munkákra, ifjúsági, vagy egyesületi és sajtó, vagy könyvkiadási célokra hagyományozzanak végrendeletileg, vagy adakozzanak valamit.

Ennek azonban az volt az oka, hogy a modern egyházi élet újfajta szükségait nem ismerték és azok nem is fekhettek így a szívkön. Adtak tehát olyan

míg aztán a lebocsátott kötéllepcsőn egymásután mentek fel a hajótöröttek. Megmenekültek. Egy gyujtónak a lángja mentette meg őket.

... Testvéreim, vannak olyan nehéz idők az életnek a tengerén, amikor minden elveszítettnek látszik. Összetörik a büszke reménység hajója. A halál és a kétségbeesés örvényei veszik körül az embert. Ha ilyen időben csak annyi hite van az embernek, mint egy gyujtószálnak a világa, ezzel az ő kicsi hitével, az ő remegő és szegényes hitének a lángjával magát is, másokat is megmenthet. Ez a hitnek csodákat tévő és megmentő ereje.

Emberek, vagy gépek? A napokban láttam, amint egy villamoskalauz küönös gyöngédséggel segített le a kocsiból egy idősebb hölgyet. Meg kérdeztem tőle, hogy ki az a hölgy, mert az arca mintha ismerős lett volna előttem. De a kalauz így felelt:

— Én nem tudom a nevét uram, csak azt tudom, hogy angyal.

célokra, amit közelről láttak és ismertek: egyház, iskola, gimnázium. Nagykőrös és az alföldi nagy református gyülekezetek példája különösen is érdekesen illusztrálja a lelkes és buzgó adakozók ilyenirányú áldozatkészségét.

Most azonban nagy szenzáció történt egyházi életünkben. Egy karcagi gazda ugyanis 360 hold földet hagyományozott, illetve ajándékozott missziói célokra. Nagy dolog ez! Mert azt jelenti, hogy a modern egyházi élet újfajta szükségait már megérti a jómódu civis-osztály is a vidéken. És annyira megérti, hogy meg is szereti és épen ezért áldozatot is tud hozni érte. Ezt az áldozatkészséget azonban irányítani is kellene öntudatosan. Örömmel üdvözljük e derék adományozókat, ugysis mint utöröket. Ha ez a szellem elterjed, kimeríthetetlen erőforrások nyílnak meg számunkra ezen a téren. Nem lesznek anyagi nehézségeink és kiépíthetjük a modern református egyházi élet mindama szép inlézményeit, amelyek eddig megfelelő anyagi eszközök hiányában csak álmainkban éltek.

Kálainsta Szemle.

ÁLDOZATKÉSZSÉG.

A) Egyháznak:

OLASZIBAN:

Urasztalára bőjtkor: borl Csigay Sándorné adott.

ÚJVÁROSON:

Egyháznak: Boros Péter halálakor koszorú-megváltás címen Birinyi Imre 100 Leit.

Bőjti urvacsorához pótlólag: Jobb János 80, Kondor László és neje 40, N. N. 40. Bányi Vilma 40 Lei.

VELENCÉN:

Az Énekhar febr. 8-iki estélyére: Fodor Jánosné (ujvízmű-lelep) 200, Dibár György 100 Lei.

Építési alapra: Herczeg József 50, N. N. 50 Lei.

Szegényeknek: K. Nagy Lajos 50, Herczeg József 50, Zsigó Györgyné 40 Lei.

— Hogy érti ezt? — kérdeztem tovább, mire az ember ezeket mondta el:

Ma reggel halt meg egyetlen gyermekem és a halottas ágytól egyenesen szolgálatba kellett lépnem. Egész napon egy szót sem beszélhettem senkivel a magam bánatáról. Az a sok ur és hölgy, akik felszálltak, mind csak gépet láttak bennem, aki arra való, hogy nekik jegyet adjon. De ez a hölgy mélyen a szemembe nézett és megkérdezte, hogy mi bajom van, mert olyan szomorú vagyok. Óh, hogy ezt még senkise vette észre! Ennek a hölgynek most már mindent elbeszélhettem. És ő melegen megszorította a kezemet és sirt. Szólni nem szólt semmit, mert a nagy részvétől szólni sem tudott.

És a kalauz, míg ezt elbeszélte, maga is sirt, de denmcsak a bánattól, hanem az örömtől is.

Óh, miért is bánunk sokszor az emberekkel úgy, mint a gépekkel? Mennyivel szebb és ragyogóbb volna a világ, ha követnék az apostolnak ezt az intését: „A ti szelidségetek ismert legyen minden ember előtt”.

Nőszövetség céljaira kézimunka anyagot: Kállay Gyuláné egy kelim párna-alap, Valentik Endréné egy mozaik párna-alap, Botos Károlyné egy kis goblein kép, Zsigó Györgyné 30 Lei.

RÉTEN:

Templomi célokra: Tóth Mihályné 100 Lei.
Urasztalára: Jankai Mihályné 50 Lei.

B) Árvaháznak:

Gondnoknőnél: Nyul Józsefné 2 és fél kgr. sonka, Erdőháliné (Fugyivásárhelyről) 30 drb tojás.

1931 február 2-ika megváltása alkalmából:

Olasziból: özv. Kiss Gyuláné 100, Dukrét Lajosné 100 Lei.

Ujvárosról: Szabó László és neje 200, Somogyi István 100, Birinyi Imre 100, Fóris Mihályné 100 Lei.

Velencéről: Czégé János 200, Kiss Endréné 100 Lei.

Ágyalapítványra: Kiss Géza leánya néhai Kiss Erzsébet halálának évfordulóján az ágyalapít. növelésére 1000 Lei.

HIREK

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje:

Olasziban: délelőtt 10 órakor Csernák Béla, este fél 6 órakor Kiss Bertalan, a Hegyen: (Papp Sándor szőlőjében) Nagysötétágon délután 3 órakor Csernák Béla.

Ujvárosban: délelőtt 10 órakor Kiss Bertalan, délután 3 órakor, valamint az Őssi-telepen (Bodó Imre házában) délután 5 órakor Szücs István,

Velencén: délelőtt 10 és délután 3 órakor Kiss Károly,

Réten: délelőtt 10 és délután 4 órakor dr Szabó Lajos szolgál.

Esteli órákon: Hétfő: A keresztyén ember becsület ügye. I. Thess. 4, 9—12.
Kedd: A világosság fiai. I. Thess. 5, 1—11. Szerda: A lehetetlennek látszó életparancs. I. Thess. 5, 15—25.
Csütörtök: A parancsolat vége. I. Tim. 1, 5—17.
Péntek: Isten üdvözíteni akarása. I. Tim. 2, 1—7.
Szombat: A legszebb küzdelem. I. Tim. 6, 6—16.

Boros Péter

csizmadia mester, a nagyváradai iparos társadalom nagyrabecsült tagja, egyházunk ujvárosi parochiális körének hosszú éveken át gondnoka, e hó 5-én délelőtt csöndesen elhunyt. A megboldogult példaképe volt a régi szorgalmas, becsületes, tiszteltreméltó, egyházas érzésű iparos mestereknek. Koporsója felett Sulyok István püspök hirdette az ígét; a sirnál Csernák Béla lelkes imádkozott. Áldott legyen a hűséges szolgálata emléke!

A Réten hétköznapi istentiszteletet tartunk március 19-én, csütörtök délután 4 órakor a Hegyen, Erdei Gábor házában. (Törkömérő.)

A nagyvárad-olaszi-i nőszövetség évi rendes közgyűlését vasárnap (március 8-án) délelőtt az istentisztelet végeztével a leánygimnázium

disztermében tartotta meg. Az ének és a vezető lelkes imádságának elhangása után Csernák Béláné elnöknő üdvözölte a közgyűlés tagjait; majd felolvasta a nőszövetség múlt évi munkásságáról szóló jelentését, amelyben előtárta a szövetség belső, lelki munkáját, valamint a cselédleányok gondozását, a szegények segélyezését, a kórházi betegek látogatását, a fogházi missziót, a templom-gondozást, a kultúra ápolását végző bizottságok tevékenységét, amelyek ugyan a jártai tanuló gyermek első lépéseihez hasonlatosak, de jó reménységgel tölthetnek el a nőszövetség jövője felől. A számvizsgáló-bizottság jelentése alapján jóváhagyatott az 1930. évi számadás. Tudomásul vétetett a presbyterium határozata, mely a szegények gondozását a parochiális körű nőszövetségekre bizza. A presbyteri határozat értelmében a gyűlés felkérte a szövetség tagjait, hogy minden tőlük telhető megtegyenek, hogy adófizető egyháztagjaink egyházi adójukat befizessék, intézményeink fenntartására áldozatokat hozzanak. Végül kiegészítette a listikari és ügyvezető titkárnak Papp Károlynét választotta meg. A gyűlés zsolttár éneklésével zárult be.

A bihari egyházmegye nőszövetségének konferenciája március 16-án (hétfőn) délelőtt 10 órakor lesz a leánygimnázium disztermében Pilder Mária erdélyi nőszövetségi titkár vezetése alatt. Ezen a konferencián a nagyváradai nőszövetségek tagjai is jelenjenek meg és hozzák magukkal templomi énekes könyvüket is.

A nagyváradai ref. egyház négy nőszövetségének közös konferenciája Pilder Mária erdélyi nőszövetségi titkár vezetése alatt március 15-én (vasárnap) este 6 órakor lesz a református leánygimnázium disztermében. A nőszövetség tagjai hozzák magukkal templomi énekes könyvüket is.

Meghívó. A nagyváradai Lorántffy Zsuzsánna Protestáns Jótékony Egylet 1931. évi március 20-án de ha a tagok nem jelennek meg határozatképes számban, akkor április 3-án (nagypénteken) mindenkor délután 5 órakor tartja meg rendes közgyűlését a Ref. Leánygimnázium disztermében; ezt megelőzőleg ugyanott délután 4 órakor választmányi ülés a közgyűlés előkészítése céljából. A közgyűlés tárgysorozata: 1. Jelentés 1930. évről. 2. Az 1930. évi zárszámadás s a felmentés megadása. 3. Az 1931. év költségelőirányzat. 4. Alapszabály módosítás. Oradea—Nagyvárad, 1931 március 12. Elnökség.

Egy beszéd hatása. A híres szónok, Prohászka Ottokár, róm. kath. püspök felett a Kisfaludy-Társaságban Budapesten dr Ravasz László budapesti református püspök tartott emlékbeszédet. Ravasz országos és irodalomtörténeti jelentőségű hatalmas beszéde rendkívül hatást tett a legkiválóbb róm. kath. lelkekre. Azokra, akik egy tisztább, ideálisabb, békességszerető katholicizmus hívei. A gyűlésen, ahol a beszéd elhangzott, egyetlen róm. kath. püspök sem jelent meg. Ravasz beszédének hatása alatt több világi róm. kath.

férfiu ünnepélyes fogadalmat tett, hogy a magok társadalmi körében, tehát a róm. kath. között a legerősebben dolgoznak minden olyan szellem terjedése ellen, amely a róm. kath. intelligenciát a protestantizmus ellen ingerelné.

100 éves református ujság. A holland eredetű amerikai református egyház most ünnepelte egyházi ujságának 100 éves jubileumát. A lap címe „The Cristian Intelligencer”. Szerkesztőjél Re. James Bogd Huntert ez alkalommal tiszteletbeli doktorrá avatták.

Jövő mecénásai. Rég lelűntek azok az idők, mikor vallásos irodalmunk termékei gazdag főuraink áldozatkészségéből láthattak napvilágot. Hogy Isten támaszthat mecénásokat, — ha egyelőre nem is kövekből, de segédlelkészekből is, azt a Kálvinista Szemle egyik cikkéből olvassuk, amely arról ad hírt, hogy egy Amerikát járt segédlelkész kiadta fiatal lelkész barátjának első könyvét, mely vasárnapi iskolai vezérkönyvnek igen alkalmas. Az ifju kiadó nem vagyónának feleslegét fektette e könyvbe. Éveken keresztül szigorú takarékoskodással gyűjtötte össze a könyv kiadására szükséges összeget.

Egy öreg szelmalmot alakított át istentiszteleti célokra a vellenhof-i (Németország) kis református gyülekezet. A Református Figyelő két képen be is mutatja az érdekes istenházát, a külsejét és belsejét.

Gyülekezeti diakonisszákat állított be már több magyarországi nagyobb egyházközség, így Pécs és Cegléd is. Cegléden már négy testvér működik a városban és a tanyákon. A belterületen munkálkodó két testvér a múlt évben 840 családot látogatott meg. Ezenkívül 100 beteg egyháztagot és 125 nyomorban levő családot kerestek fel. A tanyákon működő testvérek többek között 11 felnőttel készítek elő konfirmációra. Ezenkívül ők hordták szét a szegényeknek a nőegylet szeretetadományait.

Uj Kálvin-ház. A zilahi református egyház, amely hat tanerős reform. iskolát és óvodát tart fent a saját erejéből és a gyülekezeti munka céljaira nem-

régiben közadakozásból felépítette egyházi nagytermét, most újabb jelét adta áldozatkészségének, amikor a Széchenyi-ulcai egyházrész számára új hajlékot emelt. Az új hajlék neve: Kálvin-ház.

A hódmezővásárhelyi Reformátusok Lapját a kórház minden református betege ingyen kapja meg. Nálunk már évek hosszú sora óta az a rend, hogy mikor hétfőn délután a lelkész meglátogatja az állami kórházakat, mindenik református betegnek ad egy Híradót.

Római katolikus püspökből protestáns lelkész. A délamerikai Bolívia állam egyik róm. kath. felszentelt püspöke: Dr Gorett Juliótt elhagyta egyházát és díszes méltóságát és áttért az amerikai protestáns egyházba. Áttérésre az indította, hogy Rómában járta idején kétségek merültek fel lelkében a pápa igényét illetőleg.

A kínai köztársaság elnöke elhagyva pogány vallását, elfogadta a Krisztus tanait és megkeresztelkedett.

A legújabb statisztika szerint a földkerekségén 1898 millió ember él. Ebből 710 millió keresztény. Európában róm. kath. 184 millió, protestáns 118 millió, görög keleti 124 millió.

A Református Kör f. évi március hó 15-én, de ha a tagok nem jelennek meg határozatképes számban, akkor folyó évi március hó 22-én mindenkor délelőtt fél tizenkettő órakor a Kör helyiségében évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok teljes számban leendő megjelenését kérjük. Táragsorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Ügyvezetői jelentés a Kör 1930. évi működéséről. 3. Pénztáros jelentése: a) zárszámadás 1930. évről, b) költségelőirányzat 1931. évre. 4. Gazda jelentése. 5. Könyvtáros jelentése. 6. Számvizsgálók jelentése. 7. Tisztikar és választmány lemondása. 8. Tisztikar, választmány, számvizsgálók választása. 9. Indítványok, melyek a közgyűlés előtt 8 nappal adatkak be. *Elnökség.*

Kiadótulajdonos: a nagyváradai Református Egyház.

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei. Egyes szám ára 4 Lei.

Gutenberg Oradea, Sas-passage.

UJ ÉVTÁRSULATOT NYITOTTUNK 1931 JANUÁR 1-ÉN!

Minden református család váltson heti befizetési (piculás) könyvecskét intézetünkénél, mert csak akkor támogathatjuk egyházi és kulturális intézményeinket, ha anyagi erőnket is összpontosítjuk!

Heti befizetési könyvecskék jegyezhetőek az intézet pénztáránál s pénzbeszedőinknél.

Takarékbetétek után előnyös kamatot fizetünk.

Folyósítunk váltó- és jelzálog-kölcsönöket.

Képviseljük a triezsti Adriai Biztosító Társulatot.

„Takarékosság” Segély- és Takarékszövetkezet

Oradea—Nagyvárad, Piaja Unirii (Szent László-tér) 5. sz. Kovács-ház.

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

Nőszövetségünk konferenciája.

Áldásos lelki találkozásra és testvéri ölelkezésre gyűltek össze nagyváradai református egyházunk és bihari egyházmegyénk nőszövetségének küldöttei március 15-én a leánygimnázium dísztermében. Az erdélyi egyházkerület apostoli lelkületű és buzgalmu utazó titkárnője Pilder Mária, mint a belmissziói női munkának kiválasztott irányítója, a kedves „Mária testvér” látogatása hozta össze ez alkalomra a város köfalai közül és a falu fehér házaiból, családi otthonukból a szorgoskodó Márhákat és a buzgó Máriaikat — a református asszonyokat.

E sok-sok kedves női lélek számára emlékező és felejthetetlen marad ez az ünnepi alkalom, mert a titkárnő egyéni mély meggyőződésének varázsával s az Ige erejével és hatalmával beírta a megjelenő asszonyi lelkekbe kitörülhetetlenül: „Sionunk asszonyai, leányai: titeket vár, titeket hív a mi hitünk fejedelme: a Krisztus, tőletek sokat vár a megpróbáltatásában könnyeit hullató református anyaszentegyház. Várja tőletek, hogy nyissátok meg szíveket és higgyetek Krisztus evangéliumának s engedjétek, hogy bennetek és általatok Isten megvalósíthassa örök céljait, hogy Krisztus élete és Isten dicsősége kibontakozzék e szomorú, e beteg, e bűnös és szegény világban és hogy ti is eszközei lehessetek kezében, a mai boldog-

tan emberek boldogításának szent, isteni munkájában!

Bennelek és általatok csodákat cselekedhetik Isten Lelke s a ti hitetekből, szelidségeitek, hosszútűréseitek, szereteteitek, sok okosságotokból és hatni, alkotni tudásotokból nagy áldás áradhat magatokra, családotokra, magyar néptünkre és egyházunkra, mert a ti hitetekből hihőség, könyörületeségeitek, nyomoruság enyhülése, áldozatos készségeitek, omladozó falak épülése támad. Ez a vezető gondolat huzódott végig mint fényesség, mind a két konferencián.

Vasárnap este 6 órakor nagyváradai nőszövetségünk tagjai jöttek össze elnöknőkkel élőkön.

Az ének elhangzása s püspökünk helyeti Csernák Béla lelkész imája és testvéries üdvözlő szavai után Pilder Mária tartotta meg evangéliumi előadását. Az írástudó ama kérdésével: ki az én felebarátom? szembeállította Jézus kérdését: ki volt annak az embernek a felebarátja? Az írástudó szerint az az én felebarátom, aki nekem ad, aki nekem hoz valamit, aki segít rajtam. Jézus szerint annak vagyok én felebarátja, akin könyörülök, akin segítek, akinek én adok valamit. A nőszövetségtől ne azt várjátok asszonyok, hogy nektek fiztséget adjon, titeket első helyre ültesse, ha adakoztok neveteket az újságba tegye.

Asszonyainknak.

Hóhulláskor.

Sűrű fehér pelyhekben szállt a hó.

Az ablaknál egy magas, halvány fiatalasszony állt és nézte ezt a csodás fehér világot. Mozdulatlán szemekkel figyelte a hópelyhek szeszélyes táncát és ezer emlék támadt föl lelkében.

Látta magát, mint kis iskolás gyermek. Óh, akkor is mennyire szerette ezt a fehér világot! Hogy szerette nézni akkor is ezeket a szálló, nagy pelyheket és milyen csodálatos érzések kelttek életre apró kis gyermek szívében.

Telt az idő, a gyermekből nagy leány lett. Komoly, hallgatag, szinte zárkózott. De lelke tele volt szeretettel, jósággal, nagy nagy melegséggel, szép fehér álmokkal, melyeket gondosan őrzött. Nagyon kevesen pillanthattak be lelkébe, mert talán természeténél fogva félt az emberektől.

És aztán édesanyja kérésére kezét nyújtotta egy férfinak. Szerette? Ezt ő maga sem tudta biztosan. Hittel, bizalommal tette sorsát a férfi kezébe.

Házasságuk első ideje zavartalanul telt el, de az ura nemsokára fölvette régi szokásait és visszatért a barátjaihoz és a kártyához, teljesen magára hagyva őt. Eleinte próbálta visszatartani, de mikor látta, hogy gyöngédségét nyersen visszautasítja és idealizmusát kigunyolja, föl hagyott vele. Rájött, hogy az ura r'deg, száraz ember, aki képtelen megérteni őt. Szükláikörű, aki nem tudja és nem is akarja az azonkívül eső dolgokat észrevenni. Belenyugodott sorsába, magába zárkózott és élte az ő külön kis világát egyedül. És most már ez így lesz mindig, gondolta magában keserűen és forró könnyek gyűltek a szemébe.

— Márta!

A fiatal asszony összerezsent és gyorsan megfordult.

— Parancsolsz, Nagymama?

— Márta jöjj ide.

Márta gyorsan odasietett és gyöngéden feléje hajolva mondta: Bocsáss meg édes Nagymama, azt hittem alszol.

— Nem alszom én fiam. Téged figyeltelek. M-

hanem te add oda először szívedet, lelkedet neki, add oda segítő készségedet, add oda szolgálatodat és csak ez után nyujtsd a te adományodat. Ez a nőszövetségi tagság lényege, ez a nőszövetségi munka feladata és célja.

Hétfőn délelőtt pedig az egyházmegye nőszövetségeinek képviselőivel volt közös konferencia Vadai Béla esperes elnöklése mellett. Igazi áhitatos csöndben, a vezető titkárnő a filippibeli gyülekezet Lidijának evangéliumi példáját állította oda az új és szebb élet vágyától dobogó szívé és e Krisztus szerinti női munka megkezdésének örömetől kipirult arcú asszonyok elé. Változatos képekben szemléltette azokat az eredményeket, melyeket a női hit, leleménység és tevékenység a gyülekezeti életben eddig is elért. E szép siker egyellen feltételül a nőszövetségi bibliáórák tartását jelölte meg úgy, hogy ezeket az órákat függetleníteni kell minden mástól, előadástól s egyéb lennivalóktól, ezeket az órákat minden nőszövetség a tagok lelkiszükségleteinek kielégítésére használja.

Ezzel kapcsolatban felmerült a kérdés, ki vezesse e bibliáórákat? Lelkész vagy a neje? Csernák Béláné, Vadai Béláné, Tarnóczy Lajosné, Bodó L. né, ifj. Vargha Lászlóné s több lelkész hozzászólása után a konferencia azt tartja helyesnek, ha a bibliáórákat a lelkész vezeti és tartja. Több részletkérdés megbeszélése után, szívből fakadó imádság és buzgó éneklés fejezte be a szép összejövetelt.

A kegyelem Istenének legyen dicsőség, hogy Lelkének erejével irányítja a női szívek mozdulását, „Mária testvér” pedig fogadja szívesen Rév szik'ás hegyétől a homokos Berettyó partjáiig eső gyülekezetek nőszövetségeinek hálás köszönetét a két szép napért!

Vargi Gedeon.

Presbyteri gyűlés vasárnap délután fél 5 órakor.

ről gondolkoztunk el olyan nagyon? — kérdezte szeretettel végig simítva a Márta haját.

— A hősesét néztem, Nagymama.

— Az én öreg szemem nem lehet megcsalni fiam. Régóta figyellek és látom, hogy mi megy végbe a lelkedben. Nincs ez így jól, kicsi Mártám.

— Nagymama, édes jó Nagymama! — tört ki Mártából a zokogás és letérdelve az ölébe hajította a fejét.

— Ugy, ugy sirj csak fiam — szól gyöngéden simogatva — ez megkönnyít. Hát lássuk csak mi a baj? Az urad ugye? Azt hiszed, hogy nem szeret, hogy nem törődik veled. Pedig szeret, csak a maga módja szerint. Hogy nyers, rideg ember és nem ért meg léged, ezt én is látom fiam, de nem mindenki él egy belső lelki életet és így nem is érhetnek meg az ilyen emberek. Nekünk kell hozzá alkalmazkodnunk. Ne várjunk senkitől többet, mint amennyit adhat és így nem csalódhatunk. Megpróbáltál-e közeledni hozzá anélkül, hogy büszkeségét, vagy makacsságát megsértetted volna? Nem jutott eszedbe, hogy érzi a te szellemi fölényedet és ezzel a kimért, nyers, parancsoló modorral akarja megőrizni a tekintélyét? Jósággal,

ÁLDOZATKÉSZSÉG.

A) Egyháznak:

UJVÁROSON:

A nőszövetség szegényeinek: Kovács Józsefné (Bém.u. 13.) Boros Péter halála alkalmából koszorúmegváltás címen 100 Lei.

VELENCÉN:

Nőszövetségi teadélutánon: Hatvani Sándor 40, Muszka János 20 Lei.

B) Árvaháznak:

1931 február 2-ika megváltása alkalmából:

Olasziból: Papp Károly és neje 500, ifj. Horthy Dezsóné 200, Dukrét Lajos 100, Varga Gedeon 100, dr Puchlin Kázmérené 100, Bosnyák Pál 60 Lei. Ujvárosról: özv. Boros Péterné 200, Varga Károlyné 60, Ander Antalné 60, Széll Ferencné 50, Floricza György 25 Lei.

Rétről: Kador János 50 Lei.

HIREK

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje:

Olasziban: délelőtt 10 és este fél 6 órakor Kiss Bertalan, a Hegyen: (Papp Sándor szülőjében) Nagysötétágon délután 3 órakor Csernák Béla,

Ujvároson: délelőtt 10 órakor Szabó Pál lelkészi kisegítő, délután 3 órakor, Sulyok István, délután 5 órakor az Óssi-telepen (Bodó Imre házában) Szabó Pál,

Velencén: délelőtt 10 és délután 3 órakor Kiss Károly,

Réten: délelőtt 10 és délután 4 órakor dr Szabó Lajos szolgál.

Esteli órákon: Hétfő: A kiáltónak szava. Luk. 4, 2—13. Szerda: Jézus első fellépése Luk. 4, 14—30. Csütörtök: A szent és az ördög találkozás. Luk. 4, 31—37. Péntek: A mi erőnk igazi forrása. János 14, 8—15. Szombat: Az ő békessége. János 14, 27—31.

szeretettel kell bánni az ilyen emberrel fiam. Nagy türelem kell hozzá, de csak így győzhetsz, csak így tudod magadhoz láncolni őt. És ha ezt eléred, akkor csöndben, nyugodtan peregnék le a napok a fejedek fő őit.

Elhallgatott és csöndesen, álmodozva nézett magaelé. Aztán megfogta a Márta fejét, belenézett két könnyes szemébe és halkán folytatta: — És az álmok, kéred? — Hát tudod édes kicsi Mártám, azt hiszem, minden asszony lelkében van egy rejtett kis zug, ahová az álmokat, a titkolt könnyeket rejtik. És az ugynevezett csöndes órákon ide menekülünk, hogy megfürödjve benne, új erőt merítve haladjunk a számunkra kijelölt uton. Ez az asszonyok sorsa! Más az álom és más az élet, édes kicsi Mártám.

— Más az álom és más az élet — sutlogta Márta és miért, hogy ezt olyan nehezen tudjuk megérteni?

A csöndes félhomályban boruló kis szobájában egy fiatal szív indult el fölvenni az élettel a harcot.

(Ref. Lapja)

Magyarok S. Margit.

A Réten hétköznapi istentiszteletet tartunk csütörtökön (26-án) délután 4 órakor a Felföldi-telepen (özv. Fazekasné házában).

Papp Lajos előadása a Réten. A réli református nőszövetség rendezésében vasárnap délután fél 6 órai kezdettel tartja meg előadását Papp Lajos (Biharországról) vetített képekkel, több mint száz felvétellel. E rendkívül értékes előadást zenekari számok egészítik ki. Az ünnepélyt a bibliakör kulturtermében tartják meg. Perselyadományokat köszönettel fogad a Nőszövetség.

Az ujjvárosi ref. egyházi énekkar folyó hó 22-én vasárnap este fél 7 órai kezdettel kultur-estélyt rendez a ref. internátus disztermében a következő műsorral: 1. Népdalok. Ha meghalok koporsómat ne kísérje senki... Egy rózsaszál szebben beszél... E őadja az ujjvárosi ref. énekkar. 2. Költemény. „Vár és kunyhó” Tompa Mihálytól. Előadja Nemes Rózsika. 3. „Dráma”. Bohózat 1 felvonásban Karinthy F. től. 4. Népdal. Nyári este furulyaszó hallatszik... Előadja az ujj. ref. énekkar szóló quartette: Veress Mihály tenor I., Dézsi József tenor II., Nemes Lajos Bass I., Kulcsár Sándor Bass II. 5. „Rajta, rajta”. Zenés vígjáték 1 felvonásban. Török Rezsőtől. A szindarabok szereplői az énekkar önképzőkörének tagjai Léhner Mária, Léhner Ica, Nemes Rózsika, Balázs Mancsi, Széles Gábor, Széles Andor, Sommer Dezső, Kiss Lajos, Török István. Rendező Széles Gábor. Belépő díj nincs. Adományokat egyházi célra köszönettel fogad az énekkar elnöksége.

Református Egyházunkba visszatért dr Gyenge János ügyében a bihari egyházmegye bírósága Nagyváradon 1931 március 16-án tartotta meg a tárgyalást. A bíróság tagjai voltak Telegdi József egyházm. gondnok, Udvarhelyi Béla, dr Sarkady Sándor világi tb., Vadai Béla esperes és Könyves János lelkész tb. A bíróság a perújítási kérelemnek helyt adott és kimondotta, hogy az 1928-iki ítélet, mely dr Gyenge Jánost lelkései oklevelétől megfosztotta, tovább fenn nem tartható, azt hatályon kívül helyezte; azonban dr Gy. J.-t vétkesnek mondotta ki és őt a nagyváradai egyházban egykor viselt segédlelkései állásából minden javadalmazás nélkül elmozdította. Az ítélet ellen felebbezést egyik fél sem jelentett be.

Csutoros Eleket, aki egy évig siteri lelkész is volt, jelenleg pedig columbusi (Észak-Amerika) lelkész, a debreceni egyetem diszdoktori oklevéllel tüntette ki.

Egyházmegyei kerékpár. Tréfásan hangzik, pedig nagyon komoly jelentősége van annak, hogy a vértessaljai egyházmegye kerékpárt vett a sárbogárdi misszió segédlelkészének, aki ilyen módon nagy szórványterületen 180 családott látogatott meg a múlt évben. A nagyváradai református egyház telepei, hegyi istentiszteleti helyei is olyan távol esnek a központtól, hogy egyházunknak is gondolkoznia kell, miként könnyítse meg a távoleső pontokon istentiszteleteket tartó

lelkészek számára a kijutást azokra a helyekre, ahova sokszor nagy sarakban kell kigyalogolniok.

Meghívó. A nagyváradai Lorántffy Zsuzsánna Protestáns Jótékony Egylet 1931. évi március 20-án, de ha a tagok nem jelennek meg határozatképes számban, akkor április 3-án (nagypénteken) mindenkor délután 5 órakor tartja meg rendes közgyűlését a Ref. Leánygimnázium disztermében; ezt megelőzőleg ugyanott délután 4 órakor választmányi ülés a közgyűlés előkészítése céljából. A közgyűlés tárgysorozata: 1. Jelentés 1930. évről. 2. Az 1930. évi zárszámadás s a felmentés megadása. 3. Az 1931. évi költségelőirányzat. 4. Alapszabály módosítás. Oradea — Nagyvárad, 1931 március 12. Elnökség.

A gyergyószentmiklósi kis református gyülekezetnek nincsen kántora, a gyógyszerész felesége tanítja az éneket és vezeli az istentiszteletek alkalmával az éneklést.

A református öntudat ébredését mutatja az, hogy a dunántúli Décs községben a Református Kör, amely a múlt évben közel 2 millió Lei költséggel szép hajlékot építtetett magának, egyhangulag elhatározta, hogy a vasárnap délelőtti kuglizást, billiárdozást, ping-pongozást nem engedi meg tagjainak. A községi előjáróság pedig (a falu lakossága református vallású) a korcsmákban a vasárnap délelőtti cigányzenét tiltotta el.

A Kecskeméti Reformátusok Lapját, mely az egyház hivatalos lapja, újév napjától fogva minden református családnak megküldi a presbyterium díjmentesen. A postaköltségek megkímélése céljából a kézbesítést a parochiális tanácsosok látják el a Reformátusok Lapja barátainak szövetségével.

Csehszlovákiai református testvéreink Prágában magyar református missziói lelkései állást szerveznek az ott élő magyar református diákok, katonák és hivek lelkigondozása végett.

A nádudvari presbytérium meglátogatta a hajduszoboszlói presbytériumot, amely alkalommal előadásokat tartottak a presbyteri listről, köteleességekről és a mai nehéz idők teendőiről.

Vegyeskeresztelő. Eddig csak „vegyesházasság”-ot ismerünk; egy londoni hírecske vegyeskeresztelőről szól. Azt mondja t. i., hogy Londonban született egy ott élő hindu nemzetiségű és vallású orvosnak, meg zsidó feleségének egy leánykájuk, akinek „keresztelő” ünnepségén „számos vallás képviselője” részt vett.

A legrégebb, legmaradibb és legnehezebb el-sajátítható írásrendszer a Krisztus előtt 3000 évvel már ismert kínai képirás. Az egyiptomi ékírás, a hieroglifák a papok tudománya volt, eleinte titokzatosságában vallási kultuszt szolgált, agyagban, kőbe vésvé a fáraók uralmát, isteneredetét hirdette. Az egyiptomi ékírás későbbi fejlődésében sokat köszönhet első-sorban a föníciaiaknak. Ők hozták használatba leg-először a hangírást és már 22 jegyük volt. De a fő-

niciai ábécé még csak mássalhangzókat ismert. Ez az írásmód az alapja: az arámi, szír, héber, arab, török és hindosztáni írásnak. Az írásjelek eleinte jobbról balra haladók voltak, csak később lérték át balról jobbra folyó írásmódhoz. Pl. a héber írás még ma is megőrizte ebben ősi formáját és jobbról balra íródik. A görög ábécé már óriási előrehaladást jelent az írás történetében. A görögök az elsők, akik rövid és hosszú magánhangzókat használtak. A rómaiak a görög ábécét átvették és kibővítették. Az ősi latin ábécé 20 jegyből állt. A római ábécé későbbi fejlődési fokán kiszorította az európai népeknél a germánok runáit. A régi kínai kultúra késői ajándéka a papír is eljutott Európába, mert a papír gyártását a kínaiak már a Krisztus előtti században ismerték, de mi csak a XIV-ik században tudtuk meg a készítési módját.

Magyarországon az Országos Református Lelkészegyesület Református Védőszövetsége megkezdte áldásos működését. A Szövetség célja: a már meglévő intézmények (Kálvineumok, Nagypénteki, Bethlen Kata stb. árvaházak, Olthon misszió, Özv. Lelkésznék Olthona, Diakonissza anyaházak, tanítói jóléti intézmények, Filadelfia, gyermek-tejakciók és nyaraltatások, diákjóléti intézmények stb.) támogatása és továbbfejlesztése, új intézmények (árvaházak, tehetetlen aggok, epileptikusok, iszákosok, bukott nők menhelye, vak, siketnéma, nyomorék gyermekek számára gyógypedagógiai intézetek, üdülők és nyaraltató helyek, gyógyházak, keresztyén szállók, munkaközvetítő irodák, alkoholmentes melegedők, tüdőbetegeknek ápolóhelyek, dispenzerek, tanoncolthon, anya- és csecsemővédelem stb.) létesítése, a testi és lelki nyomor enyhítését célzó különböző mozgalmak és intézetek rendszeres segítése. E feladatok megoldására szükséges munkaerők (diakonusok, diakonisszák, evangélisták, szociális testvérek stb.) képzése.

Az „Ogonjók” című orosz folyóirat legújabb száma szerint az Ural vidékén építették fel az első új kommunista városi 50,000 ember számára. Az összes szobák berendezése egyforma lesz: egy asztal, két

szék, egy nyugágy és egy mosdóból fog állani. Az itten lakó szülők gyermekeik 16 éves korukig az állam fogja nevelni. Koronként, de rendeletileg megállapított időközökben, meglátogathatják a szülők gyermekeiket, azonban az „apa” és „anya” megszólítást használniuk a gyermekeknek nem szabad.

Vasárnapi Iskolai Világszövetség Brít Osztálya az egész Európa nemzeteinek vasárnapi iskolai vezetői és tanítói részére az első európai keresztyén nevelésügyi értekezletét Magyarország fővárosában, Budapesten 1931. augusztus hó 11–16. napjain fogja megtartani.

A Keresztyén Nevelésügyi Nemzetközi Tanács, mely tulajdonképpen nagy vasárnapi iskolai szervezet, ez évi február hó 10–18. napjain tartotta nagy konferenciáját Csikágóban.

Bukarestben a református hillestvérek száma 27,000.

Debrecen város törvényhatósága november hó 27-én tartott közgyűlésén egyhangú lelkesedéssel egy 560 négyesögölös telket ajánlott fel díjtalanul a debreceni Keresztyén Ifjúsági Egyesület számára a város szívében.

Tradicionális kegyelettel emlékezett meg Kiskőrös városa december 31-ike estjén halhatatlan emlékü nagy költőnk Petőfi Sándor születésnapjáról. Meghaló mozzanata volt az ünnepélynek, amikor pontosan éjfélkor, Petőfi születésének pillanatában megkondultak az összes harangok és negyedórán át tartott a herangzugás.

Egy kitűnő állapotban levő használt harmonium eladó. Cim: Seidl, Bulevardul Regele Ferdinand 49.

Gyűjtsünk előfizetőket lapunk részére!

Kiadótulajdonos: a nagyvárad Református Egyház.

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei.
Egyes szám ára 4 Lei.

Cutenberg Oradea, Sas-passage.

ÚJ ÉVTÁRSULATOT NYITOTTUNK 1931 JANUÁR 1-ÉN!

Minden református család váltson heti befizetési (piculás) könyvecskét intézetünknel, mert csak akkor támogathatjuk egyházi és kulturális intézményeinket, ha anyagi erőinket is összpontosítjuk!

Heti befizetési könyvecskék jegyezhetők az intézet pénztáránál s pénzbeszedőinknél.

Takarékbetétek után előnyös kamatot fizetünk.

Folyósítunk váltó- és jelzálog-kölcsönöket.

Képviseljük a triezsti Adriai Biztosító Társulatot.

„Takarékosság” Segély- és Takarékszövetkezet

Oradea—Nagyvárad, Piața Unirii (Szent László-tér) 5. sz. Kovács-ház.

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányu néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-ér 32).

A presbytérium gyűlése.

A március 22-én délután fél 5 órakor tartott gyűlésen Sulyok István püspök-lelkészelnök és dr Thury Kálmán főgondnok elnököltek. Jegyző: Kiss Jenő. Jelen volt: 49 presbyter.

1. Lelkészelnök: a gyűlést imával nyitja meg. Aztán felhívja a megjelent új presbytereket, hogy az esküt tegyék le.

Széles Kálmán és Mányi Ferenc presbyterek a hivatali esküt letették, kiket lelkész-elnök buzdító szavakkal üdvözölt.

2. Főgondnok: jelenti, hogy az egyházmegyei bíróság dr Gyenge János perujításának helyt adott és a lelkészi oklevél megsemmisítését kimondó előbbi ítéletének hatályon kívül helyezésével új ítéletet hozott, melyben nevezett a nagyváradai segédlelkészi állásától való elmozdításra és a költségek viselésére kötelezte, méltányolva azt a megbánást, amit dr Gyenge János a bíróság előtt írásban és szóban kifejezésre juttatott.

Az ítéletben minden érdekelt fél megnyugodván, az jogerőre emelkedett.

Főgondnok: megemlíti többek megnyugtására azt is, hogy dr Gyenge János több ízben kijelentette,

hogy Nagyváradon nem kíván semmiféle tisztséget a református egyházban vállalni, különben is ennek a lehetősége a presbytériumtól függ.

A presbytérium a főgondnok jelentését tudomásul veszi s az ítélet következményeként felhívja dr Gyenge Jánost, hogy szüntessen meg minden istentisztelet tartást és evangélizáló munkát, valamint vallásos estélyek és összejövetelek tartását az általa vezetett anyakönyvek pedig adassanak át az egyházi elnökségnek, — mert az egyházi törvények szerint az egyházi rend és istentiszteletek feletti felügyelet joga a presbytériumot illeti és a törvényben biztosított ezt az intézkedési jogát a presbytérium minden irányban érvényesíteni kívánja.

3. Özv. Vimplattl Ferencné Halász-utcai volt egyháztag végrendeletében 50,000 leit hagyományozott egy nevét viselő alapítványra, mely a református árvák gondozására szolgáljon.

A presbytérium hálás köszönettel fogadja az alapítványt és mindig kegyelettel fog megemlékezni a jótékony hagyományozóról.

4. Szilágyi Lajos volt presbyterünk végrendeletében vagyonának, házának és szülőjének felét a nagyváradai református egyházra hagyta, mely értéknek $\frac{1}{3}$ -része, a réti imaház építési költségeinek törlesztésére fordítandó; $\frac{1}{3}$ -részéből pedig az örökhagyó

Érettünk.

Sárközi Lajos szalmárnémeli református lelkész „Őt hallgassátok” című könyvéből.

Olvastam egy istentelen társaságról, amelyik éppen nagypéntek napján tivornyázott. Csapong a jókedv, dobzódik a mámor. Délután három óra lehet, amely időben a Mester tudvalevőleg kiszendvedt. A mulatozók egyik tagja, egy düllelt-szemű, duzzadt vörös-arcu sálfanfajzat szólásra emelkedik és buta röhhellyel dikcióhoz kezd. — Most jut eszembe, hogy ma nagypéntek van. Valaki egy ilyen napon szomjuhozott, de csak ecetet ihatott. Mi is szomjuhozunk, de mi pompás bort iszunk. — Tovább nem folytathatja, szívszélhűdésben holtan elterült... Im, ezt művelik sokan a Jézusért, a minden idők kárhóztjái, — a Messiás gyilkosok! Elrettentő, visszataszító, de sajnos, a Krisztus-gyalázásokban gyakorta ismétlődő ez a kép. Mi bűnvezeklő undorral forduljunk el tőle. Inkább egy megragadó példát nézzünk, mely arra tanít, milyen fölemelő és boldogságos nekünk a Jézusért cselekedni, az Ő szent lényébe beleolvadni.

Szép, ártatlan, kékszemű konfirmációs leánynővendéket visznek nagypéntek délelőttién az orvoshoz. Karján elvetemedett, idült tályog, amit operálni kell. Az orvos istenfélő ember, aki családjával a templomba

készül. Miért jönnek éppen ma? — kérdi a doktor a beteg gyermek anyjától, hiszen most minden jó lélek az Úr házába kívánczik. Igaz, — válaszolt az atya, — már jóval ezelőtt operálni kellett volna a leányomat, de ő mindig hevesen tiltakozott ellene. Ma reggel azonban, felkelés után, meglepetésünkre azt a kijelentést tette, hogy ma szívesen vállalja az operációt. Megragadtam az alkalmat, azért jöttünk éppen ma. — Az orvos menten munkához látott. Rettentően fájdalmas volt a műtét, de a leányka szísszenés nélkül kiállotta. A doktor elcsodálkozott a gyermek hősiességén s operáció végeztével meg is kérdezte, mi adott neki erőt a fájdalom elviseléséhez. A kis konfirmációs halk hangon válaszolta: Jézus ma szenvedett érttem a kereszten, én is Vele akartam szenvedni. És ha meg kellett volna is halmom, boldogan haltam volna meg, mert tudom, hogy együtt lettem volna Vele a paradicsomban. Az orvos és atya elálméklodtak és mindaketten úgy érezték, hogy sohasem ültek még ilyen megható, ilyen üdvösségszerző nagypénteki ünnepet. — Így élnek, így szenvednek és halni is így készek a Jézussal azok, akik az övéi, az ártatlanok, akiknek arcáról, szeméből, minden cselekedetéből a mennyország tükröződik. És ezeknek áldás a nagypéntek, mert Krisztus meghalt érettük...

nevére alapítvány létesítendő réti iskolásgyermekek jutalmazása céljából.

A presbiterium az örökhagyó Szilágyi Lajos nevét, mint az egyházas érzés példáját örökíti meg jegyzőkönyvében, az örökséget hálással fogadja és az örökhagyó sírjának gondozását is magára vállalja.

5. Dr Szeghalmy Sándor presbyternek a múlt gyűlésen beadott indítványára, a lelkesi kar véleményének meghallgatása után

a presbiterium úgy határoz, hogy az olasz-i templomban próbaképpen husvét első napján délelőtt két istentisztelet tartassék, melynek időpontját a paróchiális lelkes állapítja meg.

6. Ujvárosi egyházfinak a megüresedett helyre 3 évi időtartamra

a presbiterium Bóné Béla egyházlagot választja meg.

7. A gazdasági tanács lefárgyálván a réti rendes lelkesi díjlevelet, azt az egyház érdekeinek és gazdasági helyzetének figyelembevételével a következő tételekkel javasolja megállapítani: 700 lei alapfizetés, — drágasági pótlék a többi lelkesével egyenlő összegben, — természetben lakás, — az iroda és lakás fűtésére 30 m³ cserfa, — stóla és a kormány által megállapítandó államsegély.

A presbiterium a javasolt díjlevelet elfogadja és megerősítés végett az egyházmegyére felterjeszti.

8. Lelkeszelnök: jelentést tesz az Óssi-telepi gyülekezeti ház építésének tervéről, melynek szükségességét hangoztatja. Alkalmos méretű és központi fekvésű telket ajánlottak megvételre 18,000 lei vételárban. Tekintve, hogy erre a célra eddig csak 6000 lei fedezet áll rendelkezésre a hiányzó összeg előteremtéséről gyorsan kell gondoskodnunk.

Hajdu György: indítványára a felajánlás azonnal megindult a gyűlésteremben, melynek eredménye a következő: 5000 lei: Sulyok István, 500—500 lei: dr Thury Kálmán, Hajdu György, dr Szeghalmy Sándor, dr Sarkady Sándor, Harmath István, Nagy László; 200 lei: Incze András, Csathó János, Bodó Imre, Bodó Zsigmond, Deczky Sándor, Könyves Ferenc, Pázmány Gyula, Hajnal Árpád; 100 lei: K. Nagy Lajos, Papp Lajos, Trombitás Gyula, Szerző József Szathmáry Ferenc, összesen 10,100 lei, a hiányzó összeget az ujvárosi presbyterek fogják összeadni.

Lelkeszelnök örömmel látja, hogy a lelkes adakozással a telek ára biztosítva van, amelynek megvételére a presbiterium a felhatalmazást az elnökségnek megadja.

9. A tavaszi egyházmegyei közgyűlésre az egyház képviselése

a presbiterium kiküldi; Kiss Gyula, Jakab Imre, Szabó Gyula algonokokat.

10. Iskolaszék javasolja, hogy 48 szegény tanulóknak 34,000 lei tandíjmentesség adassék meg.

A presbiterium hozzájárul.

(Több kisebb ügy elintézése után a gyűlés 7 óra-kor véget ért.)

Gyűjtsünk előfizetőket lapunk részére!

ÁLDOZATKÉSZSÉG.

A) Egyháznak:

OLASZIBAN:

Koszorúmegváltás címén: özv. Bancsik Sándorné halála alkalmával Karalyos Sándor és családja 100 Lei.

UJVÁROSON:

Az ujvárosi Nőszövetség céljaira: Kovács Lászlóné, megboldogult Lilike huga halálának évfordulóján 100 Leit adott.

VELENCÉN:

Nőszövetség céljaira: Barbu Ilike egy kis selyem kép.

RÉTEN:

Szegényeknek: Ifj. Csarnai Gáborné 40 L.

B) Árvaháznak:

Ágyalapítványra: néhai Horváth Sándorné emlékére létesített ágyalapítvány tőkájébe befizettek Horváth Sándor 1000, Máthé Béla és családja 1000 Leit.

1931 február 2-ika megváltása címén: Halmágyi Kornélia 100, Lehóczky Zsuzsanna 100, N. N. 20, Máthé Béláné 100 Lei.

Mezőtelkiből. Református Egyház 43 Leit és egy drb. konyharuhát.

A nagyváradi református nőszövetségek közös teadélutánjukat virágvasárnapján (március 29-én) délután 6 órai kezdettel tartják meg a Református Leánygimnázium dísztermében a következő sorrendben:

1. Közös fenálló ének: XXV. zsoltár.
2. Az estét megnyitja Csernák Béláné.
3. Angyal és ördög. Irla Szász Károly. Előadja Volentik Endréné.
4. Énekel Somogyi Istvánné, zongorán kíséri Vargha Lászlóné.
5. Előadás Móra Erzsébettől.
6. Mécs László-verseket szaval Kovács Lászlóné.

Szünet.

7. Istennel. Ének-duett Kádár Gézáttól. Éneklük: Dancse Lukácsné és ifj. Nagy Zoltánné.
8. Szaval Dézsi Ella.
9. Magyar dalokat énekel zongorakísérettel mellett Török Margitka.
10. Közös ének: Itt van szívem...

A teasüteményeket a rendezőség délután 3 órá-tól kezdve veszi át a teremben. Egy tea ára 20 L. A négy paróchiális kör nőszövetségeinek kedves találkozója legyen virágvasárnap ünnepségünk bekoronázása.

Esteli órákon: Hétfő: Az Ur szolgájának szent-
Krisztus meghalt értünk. Ézs. 53, 1—5. Kedd:
Krisztus egyszeri áldozata. Róm. 5, 6—8. Szerda:
Krisztus vére. I. Péter 1, 18—20. Szombat:
Elvettetik a romlandó test. I. Kor. 15, 35, 44, 53—57.

HIREK

Virágvasárnapi istentiszteletek sorrendje:

Olasziban: délelőtt 10 órakor Csernák Béla, este fél 6 órakor Kiss Bertalan, a Hegyen: (Papp Sándor szőlőjében) Nagysötétágon délután 3 órakor Csernák Béla,

Ujvároson: délelőtt 10 órakor Sulyok István, délután 3 órakor, valamint az Össi-telepen (Bodó Imre házában) délután 5 órakor Szabó Pál lelkeszi kisegítő,

Velencén: délelőtt 10 és délután 3 órakor Kiss Károly,

Réten: délelőtt 10 és délután 4 órakor dr Szabó Lajos szolgál.

Nagypénteki istentiszteletek sorrendje:

Olasziban: délelőtt 10 órakor Csernák Béla, este fél 6 órakor Osváth Ernő legátus, a Hegyen: (Papp Sándor szőlőjében) Nagysötétágon délután 3 órakor Kiss Bertalan,

Ujvároson: délelőtt 10 órakor Sulyok István, délután 3 órakor Molnár Zoltán legátus,

Velencén: délelőtt 10 órakor Osváth Ernő legátus, délután 3 órakor Kiss Károly, Méhes-telepen: délelőtt 10 órakor Kiss Károly,

Réten: délelőtt 10 órakor Molnár Zoltán legátus, délután 4 órakor dr Szabó Lajos szolgál.

Husvét első napján délelőtt az olasz-i templomban két istentiszteletet tartunk; az első reggel 8 órakor (urvacsoraosztás nélkül), a másodikat délelőtt 10 órakor (urvacsoraosztással).

A husvét-i urvacsoraosztás alkalmából az urasztalára szánt adományokat a lelkeszi hivatalokban vagy az algondnokoknál jelentjük be.

Gyermekistentiszteletet tartunk a Réten a réti vasárnapi iskolás gyermekek részére vasárnap délután, a rendes istentisztelet keretében.

A Réten hétköznapi istentiszteletet tartunk csütörtökön (április 2-án) délután 4 órakor a Dorongos-oldalon (Külüs Mihály házában).

Az ujvárosi Nőszövetség a tavasz beálltával, téli kenyérosztását befejezte. Nem tud elég hálát adni a jó Istennek, különös kegyelméért, melylyel megsegítette munkájában. Előbb heti tíz kiló kiosztásával kezdte. Ez a tagok szives áldozatkészségével husz kilóra szaporodott. Később ötven-ötven szép piros ropogós 1 kilós cipókat sültünk Fazekas Lajos pék atyánkfival. Ezenkívül természetben is kaptunk helenként 6 kilót. Így Isten segítségével, dec.—jan.—febr. és március hónapokban begyűlt kenyérpénz 3985 lei. Ebből a természetben kapott kenyérral együtt, kiosztottunk 687 kgr. kenyeret. Hála legyen érte az Istennek! Pénzadományaikkal hozzájárultak: Sulyok István püspök, Gaal Szabó Istvánné, Tarr Jánosné, Nagy Jolán, Somogyi Ilike, Birinyi Imréné, özv. Somogyi Lajosné, Mónus Sándorné, Kovács Lászlóné, Kovács Józsefné, Molitórisz Béláné, Tenkő Ferencné, Bodó Imréné, özv. Koroknayné, Major Ferencné, Fazekas Lajosné, Nagy Jenőné, Tóth Jó-

zsefné, Lipecky Gyuláné, Zemplényi Sándor, Török Albertné, ifj. Szilágyi Lajosné, Nagy Sándorné, Magyar Mancsi, Ujvárosi Leánybibliakör, Diósi Lajos, Széplaki Kálmánné, Madarász Margit, Papp Margit, Rada Ferencné, Técsi Józsefné, Lévai Sándorné, Báthori Lajosné, Szlankovits Lajosné, Benkő Jánosné, Burczán Ida, Vásárhelyi Sándorné, id. Vargha László. — Természetben: özv. Soós Lászlóné, Vargha Lászlóné, Kiss Vali, Derda Lászlóné. *László Mártonné, illkár.*

Meghívó. A nagyváradai Lorántffy Zsuzsánna Protestáns Jótékony Egylet 1931. évi április 3-án (nagypénteken) délután 5 órakor tartja meg immár másodszor összehívott rendes közgyűlését a Református Leánygimnázium dísztermében. A közgyűlés tárgysorozata: 1. Jelentés 1930. évről. 2. Az 1930. évi zárszámadás s a felmentés megadása. 3. Az 1931. évi költségelőirányzat. 4. Alapszabály módosítás. Oradea—Nagyvárad, 1931 március 12. *Elnökség.*

A föld kerekségen szétszórt magyar reformátusokról tartott előadást Kovács I. István budapesti theol. professzor a múlt hónapban a budapesti református konferencián. Többek között megemlékezett arról, hogy felső franciaországi szénbányában dolgozó sok magyar református, magát kommunistának valló munkás lelkipásztort kér! A Cyoné selyemgyárban dolgozó magyar református munkásoknak Papp Karola orvosnő állított karácsonyfát. Brazília fővárosában 700 magyar református lelket toborzott össze Ötvös Lajos, volt érmihályfalvai képkerelező üveges mester, aki egész gyülekezetet szervezett, amelynek istentiszteletét ő vezeti; egyik ott megjelenő magyar nyelvű lap közli imádságát, amelyből csak úgy zeng a lélek ereje. Most magyar papot kérnek, aki ne kérdezze, miből fog ott megélni.

Jakab Ödön a kiváló költő és műfordító 75 éves korában március 6-án Budapesten elhunyt. Vallásos és hazafias költeményeit szívesen olvassatja a magyar közönség. Elhalálózása nagy veszteség a magyar szépirodalomra.

„Hazuról jött szomorú hír” cím alatt egyik amerikai református ujság írja a következőket: Nagykanadai református egyház kebelében 1930-ban született 348 gyermek, meghalt 140 férfi, 150 nő, összesen 290. Urvacsorával élt 1144 férfi, 1218 nő, összesen 2362. Megtörültem a szememet, hogy nem káprázik-e? Azt gondoltam először, hogy elnéztem a számokat s itt 23,620-ról van szó. Pedig nem. Annyi az csak 2362. Egy 17781 lelkes gyülekezetben (Kálvinista Szemle Almanachja 1928-ban ennyinek mutatja a gyülekezet létszámát) 2362-en vették csak magukhoz az Ur teste és vérének jegyeit!? Csak ennyien hódoltak meg a szívükben is, nemcsak a templombajárásukban, az ő hitük Fejedelme előtt? Hiszen itt Amerikában, pl. ebben a gyülekezetben, ahol ez a hír ilyen megdöbbentő hatást gyakorolt, az elmúlt évben 1053-an éltek a szent vacsorával. Pedig itt csak 750 a lélekszám, tehát kevesebb még annál is, amennyivel 17 ezernél

több a k.i. Megkérdeztem az itteni szomszéd-gyülekezet urvacsorai létszámát az 1930-ik esztendőben. Ott a gyülekezet létszámát hivatalosan 1000 léleknek mondják s az urvacsorázók létszáma 1930-ban 3009 volt. Azaz ott minden lélek háromszor élt urvacsorával, míg K.-n. minden hetedik lélekre esik egy urvacsorázás. Pedig Amerikában az urvacsorával össze van kötve az adakozás szent kötelessége is. *Legalább egy dollárt mindenki ad „Isten dicsőségére”, aki a szent asztalhoz járul.* És mégis, vagy talán éppen azért pl. a nagy ünnepeken a gyülekezet fele megy el a Krisztus terített asztalához. — Szivleljük e sorokat mi is nagyváradiak, akik ha buzgóbban élünk is az urvacsorával, mint a nk.-iak és az uraszatára bizonyos áldozatokat hozunk is, de hol maradunk amerikai véreink mögött?!

Mi lehet a holtak porából. E cím alatt megszivlelendő gondolatokat közöl a „Magvető” (a szerbiai reformátusok lapja) abból az alkalomból, hogy egyik egyházközség presbyteriuma egy régi lelkészének sírboltját, melyet valamikor az egyház csináltatott, most el akarja adni. Rámutat arra az igazságra, hogy a drága sírboltok sem örök életűek. Elmulik 80—100 esztendő s kezdenek beszakadozni. Ismer temetőket, ahol a régi kripták beomlása már is súlyos gondot okoz az egyházközségnek, mert nem tudja senki, kié volt. Családok kiháznak s a régi sírboltoknak nincs gazdája. A mohos emlékkövek ismeretlen neveket őriznek s nincs, aki magáénak tartsa őket. Most még ez nem nagy probléma, mert 100 évvel ezelőtt még kevés kriptát csináltak, de mi lesz 30—100 év múlva, ha majd a mai kripták, amelyekbe egyik másik lakója minden vagyonát beleépítette, kezdenek beomlani? Nem lesz más mód, mint nagy költséggel kiüríteni, szétbontani s újra betemetni őket. Szóval ép azok, akik kegyeletök jeléül a legszebb, legcsöndesebb nyugvóhelyet akarják szeretteik számára — szinte elkerülhetetlenné teszik a drága hamvaknak egykori megháborítását. Milyen szép volt őseink puritán, egyszerű temetkezése. Letették a drága hamvakat egy öl mélyre a földbe. A porba. „Méri por vagy te és ismét porrá lészesz”. (I. Móz. 19.) Állítottak föléje „fejját”, ami addig tart, míg idefent

a szerető szívek élnek és kijárnak a sírhoz. Minek is az már azután? Mikor már ők is porba térnek, elkorhadhat a fejfa is. Hiszen minden sírhalom felett egy örök fejfa áll...! „én tudom, hogy az én Megváltóm él és utóljára az én porom felett megáll”. (Jób. 19, 25.) Nincs elfelejtve az én sirom jeltelenül sem. Így kívánt temetkezni a mi vallásunk nagy tanítója, Kálvin János is — jeltelen sírba. Mennyi hit volt ebben a régi, egyszerű, kriptá és gránitnélküli temetkezésben. Ne féljünk a földtől, Jézusra tekintsünk s bátran énekeljük... „látom Jézus példájából, mi lehet a holtak porából”.

Törökországban a mohamedán istenitisztelek látogatottsága, a vallásos élet annyira csökkent, hogy a mecseteket olcsó pénzért áruba bocsátják. Törökország az utóbbi évtizedben nagyot haladt a nyugati kultúra útján s a kívülről nyugali állam elvesztette régi hitét, mert nem tartják összeegyeztethetőnek a nyugali műveltséggel, a keresztyénséget pedig még nem ismerik. Európa keresztyénségének a feladata elvinni Törökországba a keresztyénséget.

Pogányországokban állandóan nő a keresztyének száma. Egyiptomban 100,000; Madagaszkár szigetén 360,000; Indiában 2.250,000; Kinában 800,000; Koreában 300,000; Japánban 160,000; az afrikai négerek között 2,600,000 lélek a keresztyének száma s azt tartják, hogy mi nyugat, keresztyének inkább megcsufolói vagyunk Krisztusnak, mint követői.

Regényíró paraszt. Egy biharugrai kisparaszt Szabó Pál kitűnő regényt írt, amelynek címe: „Emberék”. A regény stílusa ragyogó, leírásai erőteljesek, emberábrázolása tökéletes. Nem lehet ujjongó örömmel nézni azt, hogy egy biharugrai kis parasztházból hatalmas lépésekkel indul el egy új magyar tehetség.

Magyarországon a legtöbb gyermeket a református Szabolcs és Szatmármegyéék területén vannak.

Debrecenben kistemplomok építését sürgeti a református egyház több kitűnő fia.

Kiadótulajdonos: a nagyváradi Református Egyház.

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei. Egyes szám ára 4 Lei.

Gulenberg Oradea, Sas-passage.

ÚJ ÉVTÁRSULATOT NYITOTTUNK 1931 JANUÁR 1-ÉN!

Minden református család váltson heti befizetési (piculás) könyvecskét intézetünkönél, mert csak akkor támogathatjuk egyházi és kulturális intézményeinket, ha anyagi erőnket is összpontosítjuk!

Heti befizetési könyvecskék jegyezhetők az intézet pénztáránál s pénzbeszedőinknél.

Takarékbetétek után előnyös kamatot fizetünk.

Folyósítunk váltó- és jelzálog-kölcsönöket.

Képviseljük a trieszti Adriai Biztosító Társulatot.

„Takarékosság” Segély- és Takarékszövetkezet
Oradea—Nagyvárad, Piafa Unirii (Szent László-tér) 5. sz. Kovács-ház.

ELFORDÍTÁS HIRADÓ

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

Husvétii üzenet.

I. Kor. 15. 17—22. Ha pedig Krisztus fel nem támadott, hiábavaló a ti hitek: még bűneitekben vagytok. A kik Krisztusban elaludtak, azok is elvesztek tehát. Ha csak ebben az életben reménykedünk a Krisztusban, minden embernél nyomorultabbak vagyunk. Amde Krisztus feltámadott a halottak közül, zsengejük lön azoknak, akik elaludtak. Miatán ugyanis ember által van a halál, szintén ember által van a halottak feltámadása is. Mert amiképen Ádámban mindnyájan meghalnak, azonképen a Krisztusban is mindnyájan megeleveníttetnek.

... Mint Pál apostol korát, úgy a mi korunkat is valami nyughatalan vágyakozás, lázas keresés jellemzi. Keresik az emberek azt, ami egy jobb, egy tisztább, egy más, egy új világot teremtené. Politikából, közgazdaságból, művészetből, tudományból, sportból, kulturából, nacionalizmusból és internacionalizmusból, szociálizmusból és bolsevizmusból, minden lehető és lehetetlen dologból orvosságot kolyvasztanak bölcs kuruzslók a szegény beteg világnak. Mindenkül valóságos dogmát gyártanak, amelyet egyedül idévezítőnek tartanak s mámoros fanatizmussal akarják dogmájukat a világra ráerőszakolni. Ebbe a zürzavarba zeng bele Pál apostol hiráda, a Biblia üzenete, amely nem egy üzenet a többi közül; nem egy, a többinél talán érdekesebb, vagy újabb üzenet: nem is a szellemi életnek valami eddig ismeretlen mezőiről érkező üzenet, hanem isteni kijelentés, amely

felülről jő ebbe a világba s Isten örök üdvakaratainak megvalósulását hirdeti.

Egyezőleg bizonyítják ezt az új testamentom írói. Erről szól János, mikor azt írja: az Ige testté lett és lakozék közöttünk (és láttuk az ő dicsőségét) aki teljes vala kegyelemmel és igazsággal (Ján. 1. 7.) Erről szól Péter apostol, mikor azt írja olvasóinak, hogy ők ujcannan születtek, nem romlandó magból, de romolhatatlanból, Istennek ígéje által, amely él és megmarad örökké (I. Pét. 1. 25.). Erről szól Pál apostol mai leckénkben, midőn arról beszél, hogy Isten nem hagyta az ő szentjét a halálban, hanem feltámasztotta s míg az első ember által bűn és halál jött a világba, a második Ádám: Krisztus megváltást és életet szerzett, övele és őbenne egy új emberiség kezdődik.

Ez az az üzenet, amelyre ennek a megzavarodott, tanácsstalanságban vergődő, sokféle gyarló, olykor valóságos ördögi kísérleteknek kiszolgáltató, kuruzslók vakmerő serege által ellepelt világnak szüksége van. Ez az egyetlen orvosság gyógyíthatja meg a mai beteg emberiséget: a megfeszített, de föltámadott Krisztusról szóló evangéliom. Krisztus hozza a várva-várt új, egészséges, megváltott világot, amelynek úgy lehetünk polgárai, ha engedelmes szívvel, alázatos lélekkel adjuk oda magunkat az Urnak.

Jézus feltámadása.

Vasárnap korai reggel volt. Hűvös szellő szállt át a kert fáin, a bokrokon. Fenn az ég magasságában madárdal csattogott Arimathiai József kertjében nagy csönd és békesség uralkodott; kora tavaszi sárga és kék virágok nevetgéltek, a kicsi éneklő madarak üzték egymást ágról-ágra. Mária Magdolna korán kelt föl. Kisírt arccal, szomorúan, fáradtan lépdelt az uton, mely a városból kifelé vezetett. Valami nagy bánat és nagy szeretet húzta oda a Jézus sírjához. Emlékezett még, hova temették el tegnapelőtt. A kert végén sziklafal emelkedett. A sziklafal egy tágas üregébe tették le a fehér lepedőbe csavart megkínzott, agyonyöltört testet, melyen rajta voltak mindenütt a megaludt vér sötétbarna foltjai. Hogyan látja meg? Ki fogja elvinni azt a nagy követ, amit oda hengerítettek a sír szája elé?

Óvatosan, csöndben ment előre. Egyszerre megállt, gyökeret vert a lába. A nagy, majdnem ember-nagyságu kő el volt gurítva a sír szájától. A sírűreg sötétben, ásitva, komoran nézett reá. Egész testében remegve haladt Mária Magdaléna a sír felé, óvatosan,

mintha attól félne, hogy a következő percben történni fog valami váratlan és rettenetes dolog vele. Lassan benézett a sírba. Hirtelen felsikoltott és elszaladt. Lihegve futott vissza lefelé a kanyargó uton. A hajnali uton szembejövők csodálkozva néztek utána, amint elhaladt mellettük. Beért a városba. Egy kis magányos ház ajtaját zörgette meg.

— Ki az? — hallatszolt belülről egy férfihang.

— Én vagyok, Péter, — én vagyok ill Mária Magdaléna. Péter, nyissátok ki az ajtót. Rettenetes ujságot tudok.

Péter és János laktak abban a kicsi házban, mely Márk édesanyjáé volt. Kinyitották az ajtót, mögöttük a fiatal Márk állott tágranyilt, ijedt szemekkel nézve Magdolnára, aki szinte beszédült a kapun.

— Péter és János — kezdte zokogva Magdaléna, — hajnalban künn jártam a sírnál. A kő el van hengerítve onnan. A sír üres. Elvitték valahova az Urat és nem tudjuk hova tették őt.

A tanítványok elsápadtak.

— Még a holttestét is elvitték!

Ugy, ahogy voltak, megindultak a sír felé. János

Igy, csakis így, de így aztán feltétlenül megtapasztaljuk, boldogan tapasztaljuk meg a szent Ige igazságát: miképpen Ádámban mindnyájan meghaltak, azonképen Krisztusban mindnyájan megelevenítettek.

ALDOZATKÉSZSÉG.

A) Egyháznak:

OLASZIBAN:

Szegényeknek: N. N. 50

Koszorúmegváltás címen: özv. Száva Antalné özv. Bancsik Sándorné halála alkalmával 100 Lei.

Árvagyermeknek: Biró Béla édesanyja emlékére 50, Kiss Antal ref. lelkész Berettyószentmárton 170 Lei.

UJVÁROSON:

Szegényeknek: özv. Zih Imréné leánya halálának évfordulóján 160 Lei.

VELENCÉN:

Velencei templomalapra: Bartha János 100 Lei.

Szegényeknek: Babuczai István 50, Bóna Imre 50 Lei.

Árvaháznak: Bartha János 100 Lei.

Nőszövetség céljaira: Lehóczky Zsuzsika egy selyempárna felsőrész, Botos Károlyné egy kis goblein kép, Molnár Gyözőné egy kis tálcakendő.

RÉTEN:

Orgona-alapra: Mányi Ferenc 100 Lei.

Padokra: Bodó Imre 100, Huszár István 100 L.

B) Árvaháznak:

1931 február 2-ika megváltása alkalmából:

Butyka Lajos 100, Nagy Lajos Imre fia halála alkalmával 100, Tarsoly Károlyné 100, Kiss Tivadarné 50, C. Szabó Lajos 100, özv. Irházy Jánosné 100 Lei.

Szatmárhegyről a vasárnapi iskolásgyermekek 100 Leit.

Előfizetőinknek, olvasóinknak minden jó kereszténynek boldog husvét ünnepet kívánunk!

előreszaladt. A kertben már rémült asszonyokkal találkozott.

— Elvitték az Urat, elvitték az Urat, — sirtak az asszonyok.

A tanítványok behajoltak a sirba... Fehér, vérpecsétes lepedők voltak ott széjjelszórva. Jézus holtteste nem volt sehol. Ki vihette el? A farizeusok, hogy testén is bosszút álljanak? Pilátus? De miért? Csüggedten lehajtott fejjel mentek el. Csak Mária Magdolna maradt ott. Leült egy kidöntött fatörzsre, zokogva temette el arcát két kezébe. Miért zavarták meg az ő Urának még halálát is? Miért nem tudja legalább utolsó kegyeletes cselekedettel, illatos kenőccsel megkenni sokat szenvedett, sebhelyes testét.

Benézett a sirba könnyein át. Két férfi állt ott; egyik azon a helyen, ahol Jézus feje feküdt, másik lábtól.

— Asszony, mit sirsz? — kérdezte az egyik résztvevő hangon.

— Elvitték az én Uramat és nem tudom hova tették őt, — zokogta Mária.

Hirtelen árnyék vetődött eléje. Férfi árnyéka. Háta mögött állott valaki.

— A kertész, — gondolta Mária Magdolna.

HIREK

Ünnepi istentiszteletek sorrendje.

I. Husvét első napján:

Olasziban: reggel 8 órakor Molnár Zoltán legátus, délelőtt 10 és este fél 6 órakor Csernák Béla, a Hegyén: (Papp Sándor szőlőjében) Nagysötétágon délután 3 órakor Kiss Bertalan,

Ujvároson: délelőtt 10 órakor Sulyok István, délután 3 órakor Osváth Ernő legátus, az Össi-telepen (Bodó Imre házában) délután 5 órakor Sulyok István,

Velencén: délelőtt 10 órakor Kiss Károly, délután 3 órakor Molnár Zoltán legátus,

Réten: délelőtt 10 órakor Osváth Ernő legátus, délután 6 órakor dr Szabó Lajos szolgálg.

II. Husvét második napján:

Olasziban: délelőtt 10 és este fél 6 órakor Kiss Bertalan,

Ujvároson: délelőtt 10 órakor Molnár Zoltán legátus, délután 3 órakor Osváth Ernő legátus,

Velencén: délelőtt 10 órakor Osváth Ernő legátus, délután 3 órakor Kiss Károly, Méhes-telepen: délelőtt 10 órakor Kiss Károly,

Réten: délelőtt 10 órakor dr Szabó Lajos, délután 4 órakor Molnár Zoltán legátus szolgálg.

Husvét első napján délelőtt az olasz-i templomban két istentisztelet tartunk; az első reggel 8 órakor (urvacSORAOSZTÁS NÉLKÜL), a második délelőtt 10 órakor (urvacSORAOSZTÁSSAL).

Husvét ünnepe alkalmából az állami kórházakban urvacSORÁT OSZT Csernák Béla, a fogházban Kiss Bertalan.

Esteli órákon: Kedd: Az első megjelenés. János 20, 11—18. Szerda: A

feltámadott és a kélkedő. Ján. 20, 24—29. Csütörtök: Megjelenés a tó partján. János 21, 1—14. Péntek: A feltámadott parancsa. Máté 28, 16—20. Szombat: Pál apostol a feltámadásról. I. Kor. 15, 1—9.

— Uram, — fordult könyörgő szóval feléje, — ha te vitted el őt, mond meg, hová tetted és elvívzem és eltemetem őt.

A nap éppen hátulról sültött rá az idegenre. Mária nem látta az arcát.

— Mária? — szólalt meg csöndesen.

Máriának megdobbant a szíve. Hányszor hallotta ezt a szót! Milyen öröm volt hallani! Mint egy sikoltás, úgy szakadt ki a torkából a szó:

— Mester!... Mester!...

Kitárta két karját. Térdre borult. Óh, megismerte. Jézus állt ott előtte. Eszébe jutott jóslata. Megértette mind. Hogy fel fog kelni a sirból. Hogy győzni fog a halálon is. Remegve, ujjongva nyujtotta ki kezét Jézus felé. Jézus él! Ez az ő áldott arca! Ez az ő tiszta fényes tekintete. Ez az ő hangja.

— Ne érints engem, Mária. Nem mentem fel az én Atyámhoz. Menj el az atyámfiaihoz, szeretteimhez, mondd nekik: Kikeltem a sirból! Felmegyek az én Atyámhoz és a ti Atyátokhoz!

Jézus eltűnt. Eltűntek az angyalok. Mária Magdolna felállt. Elindult újra a hazavivő uton, hogy örvendezve, boldogan, — mint megannyi tavaszi virágot, — elmondja husvétii evangéliumát. R. L.

A réli vegyesker Soós András és a leánykar Dézsi László karnagyok vezényletével husvét mindkét napján énekel.

A Tüdőszanatóriumban ünnep szombatján délután 5 órakor prédikál és urvacsorát oszt dr Szabó Lajos.

A Réti Ij. Bibliakörök ünnep első napján délután 6 órakor a templomban istentisztelet keretében és második napján délután 6 órakor a kulturteremben vallásos ünnepeket tartanak. Ezen ünnepek perselyadományait orgona és bibliaköri célokra fordítják. Az ünnepi beszédet az első napi ünnepségen dr Szabó Lajos, a második napi ünnepségen az ünnepi kövel tartja.

Réti imaházunkban ünnepi első napján délelőtt 10 órakor két istentiszteletet tartunk (egyidőben). Az egyiket imaházunkban, a másikat a bibliakör kulturtermében. UrvacSORASZTÁS az imaházban.

A Református Kör évi rendes közgyűlését folyó évi március hó 22-én tartotta meg, amelyen a közgyűlés az ügyvezető elnök, titkár, pénztáros, könyvtáros, gazda és a számvevő bizottság jelentéseit tudomásul vette, a hűséges munkásoknak hálás elismerését nyilvánította. Megállapította jövő évi költségvetését s miután a tisztikar megbízatása lejárt, az általános tisztújítást megtartotta. A következő három évre egyhangulag megválasztottak: Lelkészi elnök: Csernák Béla. Világi ügyvezető elnök: Kesztlyüs János. Alelnökök: Nagy P. István, Kovács László. Ügyész: Soós István dr. Ellenőr: Papp Sándor. Titkár: Kiss B. László. Jegyzők: Lőrinczy Lajos, Szücs Béla. Könyvtáros: Nagy Péter. Segédkönyvtáros: Karalyos Sándor. Pénztáros: Miszner József. Segédpénztáros: Béres Sándor. Gazda: Szabó Gyula. Választmányi tagok: Báthory Ferenc dr, Berecz Vilmos, Béres Károly, Butyka Lajos, Cséki Sándor, Héder Gyula, Kiss Árpád, Kompán István, ifj. Nagy P. István, Papp Lajos, Pázmány Antal, Szabó László, Szeghalmy Sándor dr, Széles Andor, Széles Kálmán, Töltös Mihály, Török Károly, Teleky Zsigmond, Trombitás Gyula, Ujlaki Károly, Vajna Ferenc, Varga Gedeon, Varga György, id. Varga László. Választmányi póttagok: Töltös Károly, Bancsik Sándor, Péchy József, Széles Sándor, Vig Lajos, Csete József. Számvizsgálók: Elnök: Jégh Károly. Tagok: Szentpály Gyula, Kovács József. Póttag: Kocsis Géza. A közgyűlés elhatározta, hogy az év folyamán, a Kör fenállásának harmincadik évfordulója alkalmából egy ünnepséget rendez.

A nagyváradi református nőszövetség virágvasárnap közös szeretetvendégsége közel kétszáz női gyűjtött össze a református leánygimnázium dísztermébe. Megjelent néhány presbyter is. Ott láttuk a lelképásztorokat is, élükön Sulyok István püspök ural. Ünnepi hangulatban zendült fel a terített asztalok mellett helyet foglalt közönség ajkáról a XXV-ik zsoltár. Majd Csernák Béláné, az olasz-i nőszövetség elnöke nyitotta meg az estét közvetlen, meleg

üdvözlő szavakkal. A közönség a kedves programszámok után a letzés és elösmerés nyilvánításával jutalmazta a szereplőket, amint következtek: Volentik Endréné, Somogyi Istvánné (kísérte zongorán Vargha Lászlóné), Móra Erzsébet, Kovács Lászlóné, Dancse Lukácsné, ifj. Nagy Zoltánné, Dézsi Ella, Török Margitka. Szünet alatt programmon kívül a Lorántffy Zsuzsánna Egyesület asszonyainak egy ad hoc alakult énekkara „Óh Ábrahám Ura“ c. éneket adta elő, melynek nyomán mindnyájunk lelkében fölébredt a gondolat: milyen jó, milyen szép lenne, ha egy gyülekezeti állandó női énekkar alakulna! A hangulatos összefüvetelt egy Hozsánna-ének zárta be. Illesse hála mindazokat, akik az összefüvetel rendezésében, a vendégek kiszolgálásában önzellen készséggel résztvettek, vagy adományaikkal az asztalokat jószívvel ellátták.

A jugoszláviai reformátusok feketehegyi árvaházát mindegyik egyházközség gondoskodó szeretettel veszi körül. Március 3-án az egész árvaházat megvendégelte a rumenkai református nőszövetség, t. i. a nőszövetség szeretetvendégségén maradt sok süteményt elküldtek az árváknak, ezenkívül küldtek 100 dinárt cukorra. A noviszádi református egyház egy teljesen felszerelt ágyat ajándékozott az árvaháznak. A „Magvető“ által felvetett kérdésre, hogy miként lehetne az árvaházat megnagyobbítani, többféle válasz érkezett. Okos emberek óva intik az igazgatóságot az emeletes ágyak beállításától, mert az ilyen berendezkedés egészségtelen. Valaki nem tanácsot adott, hanem ötezer dinárt küldött az árvaház átalakítására. Ez egy igen jó gondolat — jegyzi meg az árvaház igazgatója. Még tíz ilyen s akkor nem lesz nehéz kitalálni, hogy mit csináljunk.

A párisi magyar reformátusok egyik párisi templomban (a Place de la Bastille közepén álló hatalmas emlékoszlop közelében a Szent Mária templomban) minden vasárnap délután 4 órakor istentiszteletre gyülekeznek. A Párisban nyomorgó magyarok segélyezésére nemcsak gyűjtést rendeztek magok között, hanem hetenként egy-két ebédre a feliratkozott családok szívesen látják maguknál a csalódott, éhező vándor testvéreket. A lensi és roubaixi bányamunkások között egy segédlelkész hirdeti az Igét, amelyet a kommunisták is szívesen hallgatnak. Megható, ahogy a lensi francia protestáns lelkész M. Hensé törődik a magyar atyafiakkal. Felesége már löri a magyar nyelvet s a magyar munkásasszonyok eléje vihetik ügyes-bajos dolgaikat.

Törvény a kávéházak és vendéglők részére. Az új Németország egy fontos törvénnyel gazdagodott meg. Ez a törvény a kávéház és vendéglő tulajdonosok mesterségét szabályozza. E törvény érdekesebb pontjai a következők: Egy új kávéház megnyitásánál be kell bizonyítani, hogy megfelel a valószínű szükségnek. Ha ez a bizonyíték meg is van, a jóváhagyás visszautasítható, ha a kérvényező jelme nem nyújt kellő kezességet a kávéház jó igaz-

galására nézve, nevezetesen ha megkockáztatná, hogy a lakosság s főleg az ifjuság részére romlás helyévé válljon. A tulajdonos felelős vendégeinek és személyzetének fizikai és erkölcsi biztonságáért. Kötelezve van arra, hogy alkohol tartalmu italok mellett, alkohol nélküli italokat is tartson. Záróra reggel 1 órakor van. Reggel 7 óra előtt a pálinka árusítása tilos. A kormányok megtilthatják erős likőrök árusítását, bizonyos esetben, 2 napig hetenként. Ezzel meg akarják akadályozni azokat a tulzásokot, melyek fizetési napokon s választások alkalmával történnek. A pálinka árulása meg van tiltva spottelepeken és 18 éven aluliaknak. Tilos bármelyik szeszes italt árulni 16 éven aluliaknak és részegeknek. Az ételek elfogyasztása és ára független bármilyen ital elfogyasztásától. Mikor leszünk mi is ellátva egy ilyen törvénnyel?

55 éve presbyter a pácini gyülekezetben Szabó Gy. András 83 éves derék atyánkfia. Az egyházközség meleg ünneplésben részesítette a példaadó, hűséges aggastyánt.

Németországban van egy hivatal, mely vigasztalással foglalkozik. Egy fiatal lelkész alapította, ki saját szenvedésén keresztül megérezte, hogy őt Isten arra választotta, hogy segítsen a szenvedőkön. Ahol valami csapás, szerencsétlenség, baj, vagy szomorúság bekövetkezik, ott azonnal megjelenik a hivatal küldötte s vigasztal, segít, ad, enyhít. Sem fizetést, sem köszönetet nem fogad el.

A protestáns világ ez évben ünnepelte a vasárnapi iskola alapításának 150 éves évfordulóját Glowcesnedben. A vasárnapi iskola alapítója Raikes Róbert nyomdász volt, aki összeszedte a város züllesnek induló gyermekeit s vasárnap estéknél bibliai történetekkel oktatta őket. Szülővárosa 40 vasárnapi iskolája ez évforduló alkalmával szobrot emelt Raikesnek s e szobrot a 40 vasárnapi iskola egy-egy gyermek küldöttjéből alakult bizottság leplezte le s adta át a szobrot a város polgármesterének.

A református lakosság száma Magyarországon 1,777.286. Az egyházközségek száma 1183. Iskolája 1020 egyházközségnek van, 163 egyházközség nem tart fent iskolát. Iskolaépület 1634, tanterem 2510 van. A tanítók száma 2540, a tankötelesek száma 188,437. Református középiskolába 5324 tanuló jár, 15,897 református növendék nem református középiskolában végezte tanulmányait.

Egy sátáni szekta. Az „Allemagne Evangelique” tudósításai szerint, Varsó hatóságai felfedeztek a városban egy szeklát, melynek tagjai a Sátán imádóinak nevezik magukat. Egy 85 éves öreg ember a fővezér. E különleges szekta célja, hogy harcoljon a keresztyénséggel szemben a Sátán vallása érdekében. Összejöveteleiken, a katolikus és orthodox templomokból ellopott istentiszteleti tárgyakat használnak arra, hogy gyalázzák és gonyolják Krisztust. A tagok állítólag a vezetőknek oly rendkívüli hatása alatt állanak, hogy midőn lelkiismereti furdalásaik ke-

letkeznek, inkább öngyilkosok lesznek, mintsem elhagyják e szeklát. Lelki patronusok Simon, a varázsló, kit a Cselekedetek könyve említ. A rendőrség felfedezte, hogy az új szekta löbkek között az orosz kolonia tagjaiból áll.

A francia tudományos Akadémia a párisi protestáns Missziói Szövetségnek 10,000 frankot utalványozott. Ez adomány mellett nem mehetünk el szó nélkül akkor, amidőn a nagyrészen róm. kath. Franciaország egyik legkiválóbb tudományos testülete ilyen módon ismeri el az ottani protestantizmus értékes missziói munkásságát.

Rendkívüli eredmény. A derecskei reformátusok hűséges kis lapja, a „Világosság” közli, hogy a derecskei gyülekezet összesen 9175 lélekből áll (5730 férfi és 4445 nő), ezek közül az elmúlt év folyamán urvacsorával élt 3158 férfi és 6004 nő, összesen 9162. Olyan eredmény ez, amelyet a nyugat-európai virágzó református egyházak sem tudnak mindenütt felmutatni. A derecskei nagyszerűen fejlődő gyülekezeti életnek ilyenek a gyümölcsei.

Angliában mesterséges napfényvel a legszebb virágokat tenyészlik. A rózsabimbók a fényforrásul használt ezer gyertyafényű ivlámpák hatása alatt, néhány óra alatt szinompás virágokká nyilnak.

Ujzelandban, ahol a napokban olyan borzalmas földrengés volt, — másfél évvel ezelőtt érdekes törvényt hoztak. Ha egy fiatal pár házasságot akar kötni, de nincs annyi pénze, hogy otthont alapítson, csak be kell jelentenie házossági szándékát a városi hatóságoknak. Az illetékes hatóság aztán előnyös feltételek mellett családi házat épít az új párnak. A ház árát 35 év alatt kell részletekben letörleszteni.

Lady Wilkins, a sarkutazó felesége el fogja kísérni férjét az észak sarki utra. Az expedíció sikere esetén Lady Wilkins lesz az első nő, aki részt vesz sarki expedícióban.

Az evangélikus Egyháznak Bazelben megtartott zsinatja elhatározta, hogy ezentúl a nők is lehetnek evang. lelkészek. A papnők ezentúl keresztelhetnek, prédikálhatnak, eskethetnek, temethetnek és urvacsorát is oszthatnak.

Magyar református iskolapalota Amerikában. Trentonban (U. S. A.) az amerikai független református magyar egyház pompás új iskolát épített, melyet a szomszédos gyülekezetekből érkezett nagy vendégsereg jelenlétében avattak fel január 18-án. Az új kulturpalota második emeletén gyönyörű auditorium van, az első emeleten iskolatermek, olvasó-, tanács-termek, fürdőszobák, a földszinten sport-, játszóhelyiségek, tornaterem, konyha stb. 5000 vendég nézte meg a trentoni református magyarság új fellegvárát a megnyitás napján.

Kiadótulajdonos : a nagyvárad Református Egyház.

Előfizetési díj : Negyedévre 50, félévre 60, egész évre 120 Lei.
Egyes szám ára 4 Lei.

Gutenberg Oradea, Sas-passage.

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányu néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

A Lorántffy Zsuzsánna Protestáns Jótékony Egyesület közgyűlése.

A nagyváradai magyar társadalom jótékony egyesületei között jelentékeny helyet tölt be a több mint harminc éves Protestáns Jótékony Egyesület, amely már évekkel ezelőtt a magyar protestanlizmus nagy asszonyainak kimagasló alakjáról, I. Rákóczy György erdélyi fejedelem feleségéről Lorántffy Zsuzsánnáról nevezte el magát, ezzel is jelezvén, hogy a szegényeket és árvákat gyámolító, iskolákat istápoló nemeszívű fejedelemasszony nyomdokain haladva akarja az isteni parancsolatot betölteni.

A közgyűlés április 3-án délután a Református Leánygimnázium dísztermében dr. Thúry Kálmán és Csernák Béláné elnöklele alatt folyt le.

Forgó Lajos titkár olvasta fel az egyesület évi munkásságáról szerkesztelt jelentését, amelyből a közgyűlés tagjai örömmel vehették tudomásul, hogy az egyesület életében az elmúlt esztendő is előrehaladást jelentett. Az árvaházban nevelt tizenhat árva

fiú gondozása iskoláztatása mellett, a szegények segélyezését az eddigi keretek között, azaz nemcsak az egész nagyváradai református egyházközségre kiterjesztetten végezte, de más vallásukat is részesített segélyezésben; így az 1930. év elején mintegy 88 szegénynek nyújtott természetbeni adományokat (Olaszi 18, Ujváros 21, Rét 33, Velence 16); állandó havonkénti segélyezésben 33 szegény részesült (Olasziból 6, Ujvárosról 6, Velencéről 6, Rétről 13, nem református 3). A szegények segélyezésére, a természetbeni adományok értékét nem számítva, mintegy 90,000 lejt fordított.

Hálásan emlékezett meg a jelentés arról, hogy a nagyváradai közönség felekezeti különbség nélkül, úgy a nyári, mint a karácsony előtti gyűjtés alkalmával készséggel áldozott egyesületünk javára. Hasonló áldozatkészség nyilatkozott meg vidéken is, ahonnét főként a református lelkészek és papnék kezdeményezésére tekintélyes adományokhoz jutott Árvaházunk.

Híres bibliaolvasók.

Luther Márton dr-nak, akit az erfurti kolostorban láncra vert Biblia egész életére foglyává tett; „azt a vörös sarku könyvét” még ma is mutogatják, (ahogy ő Bibliáját nevezte) s felszabadította vele — általa nemcsak nemzetét, de az egész világot a vak-ság tömlőcéből.

Öreg, vagy I. Rákóczy György erdélyi fejedelem saját kézírásaival ellátott 2 Bibliáját, melyeket élete végéig 27-szer olvasott át — szívesen megmutatják neked Budapesten: A Ráday könyvtárban és a sárospataki főiskola nagy könyvtárban.

Felesége, Lorántffy Zsuzsánna 1630 márc. 13-án kezdte ötödször átolvasni Bibliáját.

Bethlen Gábor erdélyi fejedelem, konstantinápolyi követsége alatt 3-szor, egész életében 26-szor olvasta át.

Szemere Ferenc kir. helytartósági ügyvivő, aki 1812-ben halt meg és Szemere Pál költőnk atyja volt, 190-szer olvasta át a Bibliát.

Ebben az időlejában indul el mezilláb az egyszerű kis cselédleány Jones Mary — a gazdag Anglia egyik végéről a másikra, hogy megtakarított pénzén Bibliát vegyen magának. E leányzó tette alkalmas eszköz lett a dicsőséges Isten kezében arra, hogy amely könyvre ő hosszú esztendőknél keresztül kurgatta keservesen megszolgált cselédbérével — te azt a könyvet, — a teljes Szentírást egy kilogram hus, vagy

egy félliter rum áráért megvehetnéd, ha akarnád s áldoznál csak egy szalmaszányt is református voltodért!

Azulán jönnek azok a névtelen, én azt hiszem, még minden eklézsiában élő kegyes, öreg ágyhoz, vagy szobához kötött Simeonok és Annák, akik az Ur házába már nem mehetvén fel, ennek a könyvnek az olvasása mindennapi eledelök és gyönyörűségök.

Azok a lelkipásztorok, akik becsülettel megakarják tartani azt az esküt, mit pappászentelésök ünnepsége alkalmával tettek! A teljes Szentírást egész életében lelkiismeretesen tanulmányozom.

Hát téged, ker. olvasóm, mikor lehet e névsorba beilleszteni? Mikor julsz el oda: hogy „a szív szemével nézed az írás szívét” — mint a kegyes Ágoston püspök mondta 1500 évvel már ezelőtt! Mikor jössz rá: hogy Bibliaolvasás nélkül az élet: eleven halál s a Bibliaolvasása — a mennyország megnyitása! Keressék ennek igazsága, mert a híres magyarigeni ref. predikátor, Bod Péter mondta, — ki tehénpásztorból lett tudós lelkipásztorrá a Biblia segítségével.

Éz a fényes és győzhetetlen hadsereg!

Akarsz-e Isten eme fényes hadseregének katonája lenni!? Hiszen azt meg Pál mondja majdnem 2000 év előtt, aki Kristszus foglya, egyuttal legelszántabb katonája is volt: Mert amelyek régen megírtak, a mi tanuságunkra írtak meg, hogy békessé ges türés által és az írásoknak vigasztalása által remény-ségünk legyen. (Római levél 15. r. 4. v.) (Szeretel.)

A közgyűlés, tekintettel arra, hogy a presbiterium a szegények gondozását az egész egyházközségben a nőszövetségekre bízta, a maga részéről is felkéri a nőszövetségeket, hogy egyesületünk által a szegényeknek nyújtandó adományokat szintén ők szíveskedjenek rendeltetési helyökre eljuttatni; évégtől május hónap első napjától kezdve minden hónapban átadja azt az összeget a nőszövetségeknek, amely az egyes nőszövetségek működési területén lesz kiadandó az egyesület részéről eddig segélyezett szegények között. Az egyesület pedig a maga tevékenységét a jövőben főként az Árvaház fenntartására és fejlesztésére fogja irányítani. Jó reménységgel néz az Árvaház jövője elé, mert bizik abban, hogy a vidéki nőszövetségek egyre hathatósabb támogatásban fogják részesíteni s a hathatósabb támogatás nyomán Árvaházunk nagyobb befogadó képességű helyiségről gondoskodhatik, ami az árvák létszámának emelését lehetővé teszi.

A számvevők jelentették, hogy úgy a pénztárat, mint az élelmiszerekről vezetett számadásokat a legszébb rendben találták s javaslatukra a közgyűlés a számadóknak nemcsak a felmentvényt adta meg, hanem úgy Papp Sándor pénztárosnak, mint özv. Resch Mihályné gondnoknőnek a legteljesebb elismerését nyilvánította.

Dr Thúry Kálmán elnök beterjesztette a jogi személyekről szóló törvény, valamint a Legea Sanitárii rendelkezéseinek megfelelően átdolgozott alapszabályt, amelyet a közgyűlés egyhangulag elfogadott és megerősítés végett a miniszterium elé terjeszt.

Tárgyalás végeztével a közgyűlés dr Thúry Kálmán főgondnok indítványára hálás köszönetet mondott Csernák Béláné elnöknek, aki az egész egyesületi munkának lelke és irányítója; de elismerését nyilvánította a közgyűlés az egyesület azon nőtagjainak is, akik egész éven át fáradhatatlan kitartással szolgálták a szegények és árvák szent ügyét.

Református intézmények Magyarországon.

A „Református Figyelő“ című budapesti ref. lap kiadásában megjelent „Református Évkönyv“ felsorolja a magyarországi ref. egyház intézményeit. Nem lesz érdektelen megismerkednünk ezeknek legalább a neveivel.

Iskolák: budapesti, pápai, sárospataki, debreceni theologiai főiskolák és a kecskeméti jogakadémia.

Gimnáziumok vannak: Budapesten, Békésen, Curgón, Debrecenben, Gyöngyösön, Hajduböszörményben, Hódmezővásárhelyen, Karcagon, Kecskeméten, Kiskunhalason, Kisujszálláson, Kunszentmiklóson, Mezőtúron, Miskolcon, Nagykőrösön, Pápán, Sárospatakon.

Leánygimnáziumok: Budapesten, Debrecenben, Kecskeméten, Miskolcon.

Tanító és tanítónőképzők: Debrecenben 2, Nagykőrösön, Pápán, Sárospatakon (valamennyi internátussal).

Polgári iskolák: Budapesten 2, Berettyóújfaluban, Debrecenben, Dunavescsén, Hajduböszörményben, Kiskunhalason, Makón, Nagykőrösön, Nyiregyháza, Pápán, Pécsen, Szentendrén.

Egyesületek, szeretetintézmények: Bethánia egyesület, Bethlen Kata Szeretetház Pesterzsébeten, Bodor Zsuzsanna Református Leányotthon Kecskeméten, A debreceni Diakonissza Egylet, Diákok Háza Budapesten, Filadelfia Diakonissza Egylet, Bethesda kórház. Hit és szolgálat Mozgalma. A hajduböszörményi fiú- és nyiregyházi leány Kálvineumok. Keresztyén Ifjúsági Egyesületek Szövetsége (KIE), Kerkápoly—Bodor Szeretetház Dunaalmáson, Balog Dénes Szeretetház Devecserben, Lorántffy Zsuzsanna Egyesület, Magyar Diákok Pro Christo Szövetsége. Magyar Evangéliumi Keresztyén Missziói Szövetség, Magyar Keresztyén Leányegyesületek Nemzeti Szövetsége, Magyar Kálvin Szövetség, Magyar Protestáns Irodalmi Társaság, Magyar Traktátus Társaság, Nagypénteki Református Társaság, Országos Református Lelkészegyesület, Dobó Sándor Üdülőház, Otthon Misszió, Protestáns Országos Árvaház. A református diákok „Soli Deo Gloria“ szövetsége, Ref. Lelkésznék, Ref. Tanítók Országos Szövetsége, Vasárnapi iskolai Szövetség, Magyar Evangéliumi Diákszövetség.

A ref. lapok és újságok száma: 31.

Ref. nyomdák száma: 7.

Magyarországi ref. testvéreinket tehát nem vádolhatjuk szervezatlenséggel. Sőt nagy örömmel azt kell mondanunk, hogy odaát az egyházépítő munka dicéretes buzgósággal és szép eredménnyel folyik, úgy, hogy bátran vehetünk mintaképet róla itteni intézményeink kiépítésében.

ÁLDOZATKÉSZSÉG.

A) Egyháznak:

OLASZIBAN:

Husvétkor urasztalára; Görög Juliánna, özv. Irházy Jánosné, N. N., T. L., Dragics Jánosné, Krupp Lajos és neje, Nagy Ilona, özv. Havassy Zsigmondné, Varga József, Földesi Imre és neje, Vass Károly 100—100, özv. Száva Antalné, Nagy Teréz, Csiga Lajos, N. N., Tar Etelka 50—50, N. N. 30, özv. L. 20, együtt: 1400 Lei. Kenyeret: Papp Sándor, Csiga Sándor, özv. Havassy Zsigmondné, Karácsonyi Jánosné. Bort: Fülöp István, Borbély Lajos, Michisch Lászlóné, özv. András Gusztávné, Tóth Dániel, Iacze András.

Legátusoknak: Szücs Mátyás és neje 50, özv. Havassy Zsigmondné 60, Földesi Lajos 40, Domokos László 100, N. N. 100, Lakatos Gyuláné 20, Molnár Demeterné 20 Lei.

Nőszövetségnek: Szücs Mátyás és neje özv. Bancsik Sándorné halála alkalmával koszorúválság címén 100 Lei.

Szegényeknek: T. I. 100, Dragics Jánosné 100, Szücs Mátyás és neje özv. Bancsik Sándorné halála alkalmával 50 Lei.

Aggok menházára: Kiss István 100 Lei.

Egyháznak: Lovász József emlékére 500 Lei.

UJVÁROSON:

Urasztalra: Varga Ferenc 100, Vargha László 200, N. N. 100, Nagy János 20, Nagy Ferencné 50, Bodó Imre 40, Kovács László 50, öz. Széles Sándorné 100, Széles Kálmán 100, Szabó László és neje 150, Joó Lajosné 50, öz. Csöke Gézáné 50, Kántor Lajos 60, együtt: 970 Lei. — Kondor László neje 5 l. bor, öz. Boros Péterné kenyér és 5 l. bor, Andriská K. és neje 5 l., Mónus Sándor 5 l. bor.

Össi imaház telekvételére: Sulyok I. 5000, Szatmáry Ferenc 100, Bodó Imre 200, Kovács László 300, Jakab Imre 200, Incze András 20, Bodó Zsigmond 200, Pázmány Gyula 200, Trombitás Gyula 100, Szerző József 200, Ravasz Miklós 200 Lei.

Nőszövegségnek Ujvároson: Kovács László 100 Lei.

Árvaháznak: Kovács László 50, Szabó László és neje 150, Joó Lajosné 50 Lei.

Legátusoknak: Szabó László és neje 100, Kántor Lajos 20 Lei.

Szegényeknek: öz. Széles Sándorné 100, Széles Kálmán 100 Lei.

VELENCÉN:

Gyermekotthonra: Dancse gyerekek 200 L. Árvaháznak: Széplaki Imréné 100, Mészáros Lajosné 40 Lei.

Szegényeknek: Széplaki Imréné 180, Kiss Károly 100, öz. Kulcsár Sándorné 30, Zsigó Györgyné 20, Mészáros Lajosné 30, Ujlaky Károly 30 Lei.

Urasztalára: öz. Kádas Józsefné 100, öz. Balogh Jánosné 20, Babuczai István 50, Herczeg József 50, Bóna Imre 50, Barna Sámuel 40, Rolinger Vilmosné 30, Nagy János 20, Balogh Károlyné 30, N. N. 18, Szabó Lajos 20, Ludász Istvánné 40, öz. Schiltenhelm Alajosné 20, öz. Kulcsár Sándorné 20, Stoff Károly 100, Elek Eszter 40, Zsigó Györgyné 40, Mészáros Lajosné 30, Vékony Imréné 100, A Dancse gyerekek 50, öz. Kincses Ferencné 20, K. Nagy Lajos 20, Ujlaky Károly 30, Siebert Emilné 30, öz. Balogh Péterné 20, Farkas Jánosné 20, Turi Sándor 60, összesen: 1068 Lei. — Molnár Lajosné kenyereit, Boros Imre, Ó Pál Ferencné és Kövesdi Lajos bort adtak. — A Méhes-telepen: Sáfrány János kenyereit és bort.

RÉTEN:

Urasztalához: Szerző Józsefné 50, Tamás Lászlóné 100, Győri Józsefné 50, Kiss Bálintné 40, Pulnoki Imréné 100, Pénzes Viktorné 50, Szilágyi Imréné 50, Sztankovicsné 20, Erdei Józsefné 50, Nagy Károly 50, N. N. 20, Turzó Józsefné 40, Szabó Sándor 50, Csarnai Ferencné 200, Nagy Lajos 50, Nyisztor Jánosné 100, Bitó Lajos 40, Külüs Mihály 50, Bondár István 20, Rózsa János 2, Solyom Sándor 50 Lei. Együtt: 1200 Lei. — Kenyereit: Cirják József, Szodoray Sándorné. Bort: Papp Dezső, Kezlyüs János, Cirják József, Ince András.

Szegényeknek. Tamás Lászlóné 100, Erdei Gáborné 40 Lei.

Orgonára: Nagy Károly 200, Erdei Józsefné 50, Vallásos-est perselye 1000 Lei.

B) Árvaháznak:

Gondnoknőnél: Dr Thury Kálmánné husvétra egy kis kecskét, Csigai Sándor 10 üveg paradicsomot, 6 kgr. hagymát, Wülfer Erzsébet 10 kgr. hagymát, Józsa Károlyné 1/4 kgr. paprikát.

Olaszi lelkészi hivatalban: Józsa Károly 500, Faragó Jánosné 20, Bíró Béla (édesanyja emlékére) 50, Dragics Jánosné 100, öz. Havassy Zsigmondné 50, Sebestyén Rózsi 100, N. N. 100 Lei.

HIREK

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje:

Olasziban: délelőtt 10 és este fél 6 órakor Csernák Béla, a Hegyen: (Papp Sándor szőlőjében) Nagysötétágon délután 3 órakor András Gusztáv,

Ujvároson: délelőtt 10 órakor Szabó Pál lelkészi kisegítő, délután 3 órakor Sulyok István, az Össi-telepen (Bodó Imre házában) délután 5 órakor Szabó Pál,

Velencén: délelőtt 10 és délután 3 órakor Kiss Károly,

Réten: délelőtt 10 órakor dr Szabó Lajos, délután 4 órakor Szücs József theologus szolgál.

Esteli órákon: Hétfő: Az apostolok bizonyosság-tétele Jézus feltámadásáról. Csel. 10, 39—41. Kedd: Új életben járjunk. Róm. 6, 1—11. Szerda: A feltámadott Krisztus uralma. Róm. 14, 1—9. Csütörtök: Krisztus dicsősége. Kolos. 1, 12—18. Péntek: Krisztus kegyelme bennünk. Róm. 1, 1—6. Szombat: A megdicsőített Krisztus. Efész. 1, 16—23.

A Réten hétköznapi istentiszteletet tartunk csütörtökön április 16. délután 4 órakor a Felföldi-telepen (öz. Fazekasné házában).

Az olasz-i leánybibliakör által március 29-én kisorsoll kézimunka necc-terítőt a 8-as szám Székely Kató nyerte.

A nőszövegség Siterben is örömdetesen megmozduló áldozatkészségről tesz jelentést. Szép kézimunkával díszített plüs, új terítővel látták el a szószéket és a két buzgó egyháztag által cseresznyefából készített urasztalát. Az Ur csodásan működik!

A magyar irodalomnak nemcsak érdekes, de értékes újdonsága van. Megjelent Szabó Pál magyar református kisgazda regénye „Emberek” címmel. Móricz Zsigmond, a mai magyar irodalom vezéralakja így jellemezte ezt az eseményt: „Új, nagy írói küldött a falu.” Mint a kritika mondja róla: szerző vérbeli író, alkotóereje, képzelőtehetsége, meseszövése s főképen csodálatosan erőteljes és zamatos nyelvezete, gyönyörű stílusa vérbeli mesterre vall. A mai szomorú magyar élet e nagyszerű könyvét, az egyholdas magyar paraszt regényét úgy az ország irodalmi közvéleménye, mint olvasni szerető közönsége egyaránt kedvezően fogadták s a könyvet elkapták. Szerző, a magyar irodalom e nagy ígérete a mi vérünkbeli való vér, kálvinista magyar kisgazda.

Zwingli emléke Genfben Zwingli halálának négy évszázados fordulóját református egyszerűséggel, de lélekből fakadóan ünnepelte meg Genf református népe. Március 8-án délelőtt a templomokban emlékeztek meg az igazi svájci reformátorról; este pedig Genf egyik legnagyobb termében. A. Gautier lelkipásztor lelkes szavakkal rajzolta meg Zwingli jellemét, ki mint Istennek egyszerű eszköze az Isten igéjé elfedő több évszázados fátyolt félrehuzta és megmutatta az Istenhez vezető egyetlen utat. A meghaló emlékünnepelet a körülbelül 300 tagból álló énekkar fejezte be, melyben képviselve volt Genf városának minden református énekkara. Az 1531-ik évben a kappeli mezőn vértanuhalált halt reformátor utolsó szavai ezek voltak: „a testet megölhetitek, de a lelkét nem.“

A tábornok bátorsága. Nagy Frigyes porosz király különösen becsülte tábornokai között az öreg Zieten generális. Egy Nagypénteken a király asztalához volt hivatalos. A tábornok azonban kimentette magát, hogy ő ilyenkor urvacsorát szokott venni s máshova nem megy. Nemsokára ezután ismét királyi ebédre volt hívva. A király mosolyogva kérde: „Hogy esett a nagypénteki urvacsora?“ Mindenki nevetett. Zieten tábornok felállott és így szólt: „Öfelsége tudja, hogy én nem félek a csatában. E szív most is bennem van. Ha kell, fejemet bármikor a királyom lábához teszem. Azonban van felettlünk valaki, aki több, mint Felséged és én, vagy mint minden ember. Ez a világ Üdvözítője, aki Felségedért és mindnyájunkért meghal s vérével megváltott. E szentséget én nem engedem kigunyolni, mert ebben van az én hitem, vizsgálásom, reménységem életben és halálban. E keresztyén hitben harcolt és győzött Felséged vitéz hadserege. Ha Felséged e hitet aláássa, ezzel aláássa a haza üdvét is. Ez bizonyos“. A király hamarosan asztalt bontott, elbocsátotta a társaságot, szobájába hívta a tábornokot és — igazat adott neki... (V.)

Ijkek áldozatossága. A budapesti Verbőczy reálgymnázium VIII-B. növendékei egy elhunyt társuk emlékére 700 pengős alapítványt tettek. A pápai ref. gimnázium VII. osztályának tanulói egy elhunyt társuk iránti kegyeletből — koszorúmegváltás címen — 100 pengőt juttattak a szülőkhöz, temetési költségek fedezésére. A debreceni ref. gimnázium II-A. osztálya egyik szegénysorsu tanulónak egy öltözet ruhát vásárolt. A budapesti ref. gimnázium tanulói több szegény diák tandíját s 10 órai tejének költségeit fedezik. Isten áldása legyen az ifju és jókedvű adakozókon!

Egy Istenítélet. Indiában egy bálványünnepen egy pogány pap egy fehér elefánttal jelent meg, melyet az indusok szentnek tartanak. Remélte, hogy az áldozati adományokból jócskán össze fog szedni. Egyszerre csak észreveszi, hogy a tömeg egy irányba kezd nézni és figyelni, ahonnan erős beszéd hallatszott. Hebich misszionárius tartott ott evangelizáló gyűlést társaival együtt. A pogány pap rájuk akarta

eresztelni elefántját. Az állat tényleg elkezdett feléjük ügetni, ormányával egy nagy dorongfát lógázza, amit maga lört ki. Azonban általános csodálkozásra a fát Hebich lábához tette s nyugodtan visszatért. A pap dühösen újra neki akarta hajtani az elefántot, de az állat nem ment. A misszionárius rászólt a pogány papra: Vigyázz, hogy az Isten rád ne fordítsa az állat haragját! Erre a pap dűhe teljesen kilört, ráordított az elefántra és elkezdte ütni-verní teljes erejéből, de az hirtelen megfordult és széles talpaival agyontiportagazdáját. (V.)

A debreceni egyház ispotályrészi paróchiális tanácsa azt az érdeemes indítványt tette, hogy az istentiszteleten megjelenő tanácsosok várják meg a szolgáló lelkészt s együtt vonuljanak be a templomba. Régi és szép szokást kíván feleleveníteni az indítvánnyal az ispotályi paróchiális tanács, melynek keresztülvitelére felkérte a többi paróchiális tanácsokat és a presbytériumot.

Egy négyszögöl terület a mennyországban. A Libanon hegységében él a maroniták keresztyén, de teljesen eltorzult és fajult felekezete. Egy misszionárius egy borzasztó testi-lelki nyomorban sanyalódó asszonyt is talált ott, ki kérdésére azt felelte, hogy teljesen boldog. Hosszas unszólásra aztán előkerült egy amulett, melyet állandóan a szívéen hordott s elbeszélte, hogy abban egy irás van, melyet egy papjuktól kapott annak aláírásával. Egész vagyonát odaadta érte. Az irás ez volt: „Ez irás hordozójának egy négyzeöl területet biztosítok a mennyországban“. A misszionárius elvitte az asszonyt házukba, ahol felesége szeretetteljes gondozásban részesítette. Nemsokára megnyitotta fülét és szívet az evangélium előtt. Életének legnagyobb örömapja volt, mikor amulettjét e kiáltással vetette tűzbe: „Jézus készített nekem helyet a mennyben!“ (V.)

A magyarországi különböző társadalmi alakulatok, szervezetek egyesületek évtizedek óta küzdenek a teljes vasárnapi munkaszünet megvalósításáért. A budapesti kereskedők egyesülete s egyidőben a kereskedelmi alkalmazottak is, most erélyesen követelik — mult vasárnapi naggyűlésük határozatától folyólag — a teljes vasárnapi munkaszünetet. „Megemlékezzél a szombatnak napjáról, hogy azt megszenteljed!“

Gyűjtsünk előfizetőket lapunk részére!

Kiadótulajdonos : a nagyváradi Református Egyház.

Előfizetési díj : Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei.
Egyes szám ára 4 Lei.

Gutenberg Oradea, Sas-passage.

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányu néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

Egy református árvaházról.

Több alkalommal megemlékeztünk Csehszlovákiában élő magyar református testvéreink áldozatkészségéről, amellyel Beretkén egy árvaházat létesítettek. Az intézmény alapját Tornallyay Margit vetette meg, aki beretkei (Gömör m.) ősi kastélyát ajándékozta e célra. A szent ügyet aztán a másik testvér Tornallyay Zoltán, a csehszlovákiai tisztánnemi egyházkerület főgondnoka vette kezébe, akinek agilitása és lelkesedése a kövekből is virágzó életet teremt s maga is tekintélyes nagy összeget adományozott az Árvaház javára. A Felső Kárpátok alatt lakó reformátusok száma a három egyházkerületben sincs annyi, mint nálunk, a Királyhágómelléken, mégis a következő áldozatokat hozták a mult évben ez intézmény céljaira: az egyetemes egyház kamatmentes kölcsöne 120.000 Lei, évi járuléka 100.000 Lei, egyházmegyék, egyházközségek, nőszövetségek, leánykörök, iskolásgyermek, egyesek mult évi adománya 400.000 Lei (bálozások kirekesztésével). Andrassy Manó gróf vaságyakkal látta el, Hubay Irma beretkei lakos egy szép kerttel ajándékozta meg az intézetet.

Mindez lehetővé tette, hogy míg 1929-ben még csak 18 árvát gondoztak, az 1930-ik esztendőben

már 28-at vettek fel. A legidősebb árva 12 éves, a legfiatalabb 6 éves. Az árvák túlnyomó nagyrésze abszolút vagyontalan, egész árva. Van néhány félárva, sőt van 2 olyan fiú is, akiket — noha nem árvák — a teljes elzüléstől való megmentésük érdekében kellett felvenni.

Beretke Gömörmegyének egyik kedves fekvésű faluja, sok erdővel, folyóvizekkel. Az árvaház elhelyezkedése elsőrangú. Napsugárban, jó levegőben nincs hiány. Az intézet növendékeit a körorvos ingyen kezeli, egyik fogorvos az árvák fogait gondozta díjtalanul. Most programba vették az intézetnek vízvezetékekkel és villanyvilágítással ellátását, amely a Tornallyay Margit urnő szomszéd telkén létesítendő vízvezetékberendezéshez és villanyvezetékhez csatlakoznék.

Az árvaház 1929-en létesült. Főfelügyelője a csehszlovákiai református egyház konventje. Egy lelkész (Bácsy Gyula volt hegyközpályi i. lelkész) vezetése alatt áll, akinek két diakonissza testvér segítkezik — a cselédek mellett. A gyermekek a házi áhitatokon kívül minden nap részt vesznek a templomi istentiszteleten is. A beretkei egyház fiatal tanítója az árvákat kertészkedésre, gyümölcsfa ápolásra,

A pásti Szabóné koporsója.*

Írta: Dr. H. Kiss Géza.

Dolgos asszony volt világeletében. Ennek köszönhető, hogy noha, mikor szegény jó urával összekerült, semmijök sem volt az Isten gazdagságán kívül, mire özvegyé lett takaros házikójuk emelkedett a falu gyepjéből kikanyarított kis portán. A legelőpást szomszédságáról neveződtek el pásti Szabóéknak.

De ha még annyiok lett volna, Szabóné még akkor sem hagyott volna fel a munkával. Igaz, hogy két nagy fia volt, aki rendes világban sokat lendíthetett volna rajta s le is vette volna a válláról a terhet, de mind a kettő oda volt elejétől végig a háboruban. A gyermekek nőttek egyiknél is, másiknál is, hát ugyan, hogy ő meg ne dolgozzon magáér, mikor a háznép kicsinye-nagyja majd megszakad az éltetésért való küzdelemben.

A két fiút hazasegítette az Isten a nagy pusztulásból, az unokák eleje is kinőtt a gyermek-sorból, Szabó néni csak küzdött tovább a munkával, amennyire bírta. A faluban már híre volt a csendes

öregasszony makacs akaratának. Botra hajló, lassan tipegő nana lett már, mint a mesék vénje, de olyan nyühetetlen szívósság volt benne, hogy nemcsak a ház körül tett-vett a többi öreg módjára, de egyre a határt, a legelőt, az erdők alját járta.

Ősszel somot, gombát, kőkényt kínált neki a mezők asztala. Az öreg keresgélte, hajladozott szedgélte, de mindig tele kosárával (jaj, de kedves volt ez neki, mert a Józsi unoka fonta kukoricaháncsból) ballagott haza. A Julcsa leányzó be-beutazott a városba s pénzzel tért a nana gyümölcsfejében haza. Az öreg mindig adott belőle a menyének, mint mondta: élelemre, de mindig tudott belőle félre tenni, ki tudná mire?

A tavaszt rettenetesen nehezen várta a legutóbbi tél után. Télen hó lepi a határt. Hideg szelek szoritják vissza az elaggott mellbe a lélekzetet, ha el fonogat a háznál a többivel, de eladni valót nem tud hol, miből szerezni. Bánkódott is emiatt a jó öreg hosszú sort egy egy csatára. Tél végire az élete fonala is szakadozni kezdett volna. Hevert annyit, mint máskor talán egész esztendőn se. Fájt néha mindene, mintha külön-külön akarna elbucsuzni az élettől minden tagja. Legjobban mintha mégis az fájna, hogy nem

* Mutatvány a szerzőnek most megjelent „Napló a Hegyalján” c. elbeszéléses kötetéből.

oltásra, kosárlónásra, fafaragásra, összhangzatos éneke stb. tanítja.

* * *

Két éve annak, hogy nálunk is lépések történtek az irányban, hogy mint az erdélyi, csehszlovákiai, jugoszláviai reformátusok, úgy mi királyhágómelékiek is létesítsünk egy árvaházat, illetőleg közös erővel fejlesszük ki a nagyváradit. Sajnos, — amint halljuk — az egyházmegyékből nem kedvező vélemények érkeztek fel a kerületre; így az árvaház továbbra is a Nagyvárad Loránffy Zsuzsanna Egyesülettől várhatja fejlesztését, hogy ne csak olyan „kirakat szerű” intézmény legyen, hanem rövidesen kétszer-háromszor is annyi árvának nyújthasson szeretetteljes otthont.

Amit nem tud megtenni a hivatalos egyház, megtehetik a nőszövetségek, ha összefognak, követik példáját annak a néhány vidéki nőszövetségnek, amely már eddig is igyekezett segíteni ezen az intézményen, amely most is sok vidéki gyermeket gondoz (a létszám 50%-a vidéki). Azok a munkáskezü, meleg szívű asszonyok, akik minden szerdán délután összegyűlnek árvaházunk munkaszobájában, nem hiába reménykednek, mert eljön az idő, mikor a gondozásuk alatt álló intézmény fejlesztésében egyházkerületünk nőszövetségei velők együtt fognak fáradozni.

Esteli órákon: Hétfő: Köszöntés. Efézus 1 1—2. Kedd: Az üdvbizonyosság. Efézus 1, 3—8. Szerda: A legnagyobb ismeret. Efézus 1, 8—15. Csütörtök: A bölcsesség és kijelentés lelke. Efézus 1, 16—18. Péntek: Amit Isten tett értünk. Efézus 1, 18—25. Szombat: Halál az életben. Efézus 2, 1—3.

akar jönni a tavasz, az enyhés idő, nem mehet kifele.

Egyszer aztán barkába zászlósodott a Bársonyosmenti bokrok ága. A gátszög felől viritóbb színekkel ébredt a hajnal. A páston felszegett nyaku csikók kezdtek ficáncolni.

Itt volt a tavasz.

Szabóné szatyort kanyarított a hóna alá és ment. Nem volt valami surjánzó erőben, de valami mintha mégis vitte volna. Délig elhajlongott a gyepen, akkor harapott egyet-kettőt a kendőbe csavart kenyérből, mélyet sóhajtott, nyögött párat, míg ültéből felállt s estére, hogy az iskolás unoka eléje ment, jó szatyor sóskát cipelhetett haza.

A híznál már várta a miskolci kofa.

— Nem fizetek meg most az egész áruért, Szabó néni lelkem, — mondta jólelkűen, — majd hónap este újra itt leszek.

Szabóné fohászodott egyet magában:

— Hiszen csak birnám hónap estig, — gondolta magában, — de fennhangon szólva azzal vált el a kofától, hogy lesz megint egy zsákkal, hozza az árát.

Másnap csillaggyuláskor ismét bankót adott az árus asszony a Szabóné sóskájáért. A jó nanának reszketett a keze, mikor elvette s ahogy a kendőjébe hajtogatta a pénzt, ráperdült a könnye.

Husvét utáni gondolatok.

A husvét a nagypéntekkel együtt alkot egész ünnepet. Nagypénteken az emberek keresztre feszítették Jézus Krisztust, az Isten fiát, aki mellett husvétkor vallást tett az Atya azáltal, hogy feltámasztotta. A husvét bizonyosság amellelt, hogy a kereszttyenség nem leveretés, nem halál, hanem diadal és élet."

A „nagypéntek” és a „husvét” elnevezése. A nagypéntek elnevezése Jézus Krisztus megfeszítésének nagyjelentőségét fejezi ki. A husvét-ot minden nyelven a feltámadás napjának nevezik: így latinul: dies resurrectionis, angolul: resurrectionday, németül: Auferstehungstag, A husvét név azt bizonyítja, hogy az ősmagyaroknak bizony nem magyarálták meg világosan ez ünnep lényegét, mert ha megmagyarázták volna, akkor ez ünnep megfelelő más nevet nyert volna, hiszen a magyar ember, mester az ilyen lényegét megjelölő nevek adásában, nem ismervén azonban ez ünnep igazi értelmét, csak annyit láttak, hogy az ünnepet megelőző böjtös hetekben, ti'cs volt a husvévés, az ünnep beköszöntével megengedték azt. Így e lényegtelen momentumról: a husvételről nyerte az ünnep a „husvét” nevet. Ez is azt bizonyítja, hogy a magyarok a tiszta kereszttyenséggel tulajdonképpen csak a reformációban ösmerkedtek meg és nem I. István király korában.

Cirénebeli Simonról tudjuk, hogy Jézus hívei közé tartozott: talán tudta ezt a római százados is és ezért megsajnálván az elgyengült Jézust, Simon vállára tette a keresztet. Cirénei Simon ezzel ősképévé lett mindazon hívőknek, akik Krisztus keresztjének hordozásában részesek.

Megjegyzésre méltó, hogy amíg a középkori festők szeretik részletezni a keresztrefeszítés borzal-

Réggel nagy u'ra indult. Jó, hogy a hidnál üres szekérre talált, ami szép szóért tovább vitte, mert különben gyalog kellett volna kijutnia a vasuti állomáshoz, a deszka-raktárba.

Pásti Szabónénak különösen dobogott a szive, ahogy a szekérről lecihelődve ott találta magát a fakereskedő portáján. A kereskedő nyurga, fakóarcu zsidó, kíváncsi szivességgel fogadta. Nem szolgálhatta ki mindjárt, mert szekerek rakodtak, vitték a sok jó épületfát. A néni szügyellősen félrehúzódott, nézelődött. A deszkákon járatta a tekintetét. Hogy megtalálta a nekivaló, leült egy gerendarakásra, pihent, várt.

Emlékek nyüzsögtek a lelkén. Valamikor a szegény urával járt itt, mikor a háztetőhöz való fát válogadták, alkudták. A férjére való gondolástól megereedt a könnye. Meg hát furcsa érzés is az, hogy ha azt megveszi, amiért ide törte magát, nem lesz több vásárolni valója az életében.

Leitatta könnyeit a keszkenője szélével és reszketősen mutatta a kereskedőnek a botja végével, hogy melyik deszkából kellene neki négy szál.

A kereskedő megmondta az árát s kérdezte, hogy lehányassa-e most, vagy később jönnek érte.

Szabóné, mikor látta, hogy a deszka árából mit se tud lealkudni, azt felelte, hogy a deszka csak ma-

ma, az evangélisták ezt nem teszik, csupán azt mondják, hogy megfeszítették. És pedig azért, mert az evangélisták tudták, hogy Jézus keresztlénél nem az emberi gonoszság diadalát kell látnunk, hanem „Isten elvégzett tanácsa és rendelése” beteljesedését. (Csel. 2: 23.)

Arimathiai József tanácsbeli ember és Jézusnak tanítványa és gazdag ember volt. Római szokás szerint a test napokig a kereszten maradhatott volna, de zsidó szokás szerint a holttest éjszakára nem maradhatott a kereszten. József azokban a rémületes órákban nem fél bevallani, hogy ő tanítvány és elkéri Pilátustól Jézus holttestét. Az igazi tanítvány a veszély növekedésével mindjobban ragaszkodik Mesteréhez s ebből merít erőt.

Pilátus Krisztus után 26—36 ig volt helytartó Jeruzsálemben, amikor kegyetlenségei miatt hivatalától megfosztották és Viennébe száműzték. A hatalmára féltékeny és engeszteletlen papi gyűlölet a maga ítéletének érvényesítését nem ártallotta Pilátustól kérni. Az önámító és gyáva Pilátus elnémitja lelkiismerete szavát s elköveti azt a hibát, hogy vezető állásban lévő hivatalviselő létére a tömeg gyűlölete után indul.

A magyar reformátusoknak különösen szívéhez nőtt ünnepjük a *nagypéntek*. Hitükért évszázadokon át kellett szenvedniök s ezért ösztönszerűen simultak oda Krisztus keresztléjéhez. Fontos, hogy szívünkben mindinkább nemzeti érzéssé erősödjék az, hogy mi nem a szenvedés, hanem a Jézus Krisztusban való új élet népe vagyunk, nem a leveretés, hanem az élet a mi sorsunk, Aki mindig a szenvedésre, az elhűlésre gondol, az önmagát gyengíti. De aki az élet, a győzelem gondolatvilágában él, az mind fokozottabb mértékben lesz birtokosává az Életnek és az Élet javainak.

(K. Sz.) Dr. Budai Gergely.

radjon ott félretéve, majd eljön érte nemsokára Bodnár János uram, az asztalosmester.

A kereskedő irást adott a négy szál deszkáról, hogy ki van fizetve s mintegy mellesleg kérdezte: mit fog belőle csinálni Bodnár mester?

Pásti Szabónénak nem reszketett az ajka, ahogy kimondta:

— Koporsót, lelkem. Magam veszem meg a hozzávalót, hogy azzal se legyen baja, gondja a kedves két fiainak.

A kereskedőt meghatotta egy pillanatra ez a különös gyöngédség, aztán vigasztalásképpen akarta mondani, hogy ráért volna még a temetésre gondolni.

De Szabóné nem térült el a véleményétől:

— Ugy olvastam a Szentírásban: „Még az eszterág is tudja a maga rendelt idejét az égből, a fecske és daru is megtartják, hogy mikor kell elmenniök”. Az ember is tudja, kéremalásán, hogy mikor kell hazatérni a lelkének.

Azzal köszönt, elment.

Az asztalosmesterhez vitt az útja. Letelepedett, elbeszélgetett egy kicsit, elnézte a gyalu alól perdelő forgácsot, aztán adta elő a kérését.

— Sok jóval voltál már hozzám, édes János

ÁLDOZATKÉSZSÉG.

A) Egyháznak:

OLASZIBAN:

Szegényeknek: Henzsel nővérek 25 Lei.

Árváknak: Vass Lászlóné 20, Marcu Tivadar 40, Tóth Dánielné 100 Lei.

Algyalaptvány növelésére: özv. Gaál Szabó Istvánné férje halála évfordulóján 500 Lei.

UJVÁROSON:

Össi-telepi imaházra: Varga József 100 L.

Husvétii urasztali adományokból nyomdászedechnél kimaradt Joó Lajosné 50 L s adománya, továbbá özv. Boros Péterné 10 l. bor adománya 5-nek közöltetett.

Nőszövetségnek: Gál Szabó Istvánné 50, Tenkő Ferencné 30 Lei.

RÉTEN:

Nőszövetségi célokra: özv. Székely Gyuláné (férje halála emlékére) 50 Lei.

Szegényeknek; Henzsel Lajos 25 Lei.

B) Árvaháznak:

Gondnoknőnél: Papp Károlyné egy üveg paprika, három üveg paradicsom, Puskás Károly az árvák haját lenyirta.

HIREK

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje:

Olasziban: délelőtt 10 órakor Kiss Bertalan, este fél 6 órakor Csernák Béla, a Hegyén: (Papp Sándor szőlőjében) Nagysötétlagon délután 3 órakor Kiss Bertalan,

Ujvároson: délelőtt 10 órakor dr Szabó Lajos réti s. lelkész, délután 3 órakor és 5 órakor az Össi-telepen (Bodó Imre házában) Szabó Pál, Velencén: délelőtt 10 és délután 3 órakor Kiss Károly,

Réten: délelőtt 10 órakor Szabó Pál lelkész, délután 4 órakor dr Szabó Lajos szolgál.

öcsém, mink sem voltunk rossz embereid, se az uram, nyugodjon szegény, se a gyermekeim, se én magam. Tedd meg nekem, fiam, amire utoljára kérlek. Itt van ez az irás Erre kiad neked a faurus négy szál deszkát. Itt van ez a pénz. Ebből kitélik a festék ára, még talán a fáradságod, a munkád fejébe is marad. Csináld meg nekem, kedves fiam, a koporsómat.

Csend lett a műhelyben.

A jó öregasszony tudta, hogy jó helyre fordul a kérésével.

A mester ígéretével nyugodtan mehetett hazafelé.

A tavasz mosolya ott égett a kis ház ablakán. Az udvar tele volt emberrel, néppel.

A pitvarajtón fekete koporsóban hozta ki édesanyját a két Szabó fiú. A gyászének bugása közben tizenkét unoka borult a jó nagyanya ravatalára.

A prédikátor szíveig érő szavakkal mondta el, hogy a szorgalmas öregnek teljes volt az élete hűséggel és szeretettel.

S ahogy beszélt, a tavaszi égből vastag kékben önlött az arany az egyszerű, fekete koporsóra.

A Réten hétköznapi istentiszteletet tartunk 23 án, csütörtök délután 4 órakor a Hegyen, Felső Dorongos-oldalon (Külüs Mihály házában).

Dr Thúry Kálmánt a királyhágómelléki reformátusok egyetemes főgondnokukká választván, az új egyházkerületi főgondnokot az egyházkerület közgyűlése folyó évi május 27-én fogja tisztségébe ünnepélyes keretek között beiktatni, amely ünnepélyes főgondnoki beiktatáson a testvér egyházkerületek küldöttségileg képviseltetik magukat. Ugyanez alkalommal fog megtörténni mintegy tizenöt ifjú lelkipásztor felszentelése. Egyházközségünk tehát föl-emelő és ritka ünnepek színhelye lesz, amely alkalommal a hozzánk érkező vendégek elszállásolása gyülekezetünk tagjaira vár.

A magyar ifjuság jövődje. A statisztika szerint Magyarországon 35,000 érettségizett és 5200 diplomás egyént találtak olyan munkakörben, amelyik szellemi képzettségüknek mélyen alatta áll. Kivülök 5000 olyan érettségizett és 2000 diplomás embert számláltak össze, akik még a fizikai munka magaslatáig sem tudtak felvergődni, tehát teljesen munka és kereset nélkül tengetik életüket.

Skót református egyház bibliai intézetet állított fel Jeruzsálemben azon theológusok számára, akik a szent földön akarják tanulmányaikat folytatni. Az intézet már meg is kezdte működését.

Nincs igazság a földön. Egy francia folyóirat statisztikát közöl arról, hogy milyen igazságtalannul jutalmazták az embereket ezen a földön. Egy mulatóhely énekesének 13,333 frank fizetése van óránként. Citroen autógyáros 7333, a köztársaság elnöke 333, egy híres sebész 45, egy tudós 10, egy ápolónő 1,5 frank fizetést kap óránként. Méltányos igazságot ne a földön, odafönt várj!

Ujjafta vegyes házasság. Az Európát látogató muzulmán egyiptomiak nem egy esetben vittek már hazájukba fehér nőt feleségül. Ezek nem tudván az ottani szokásokat, szívükre hallgatván, elméne nek férjükkel az új hazába, hogy később a legkeserve sebb csalódás után meneküljenek, ha tudnak. Egyiptomban például a nőknek joguk alig van a velük mindenben rendelkező férfiakkal szemben. A válást sem kérhetik, míg a férfi egyik napról a másikra elűzheti őket, ha eleget tett egy kis formalitásnak, azaz, ha háromszor tanuk előtt kijelentette: „Eltűzlek téged”.

A szovjet Gogoly és Turgényev néhány munkája mellett Shakespeare minden művét is indexre tette, mivel azok „csak királyokról és hercegekről beszélnek”.

A décsi Református Olvasókör egy év alatt hajlékot építettett magának s egyhangulag elhatározta, hogy a vasárnap délelőtti kuglizást, billiárdozást, ping-pongozást nem engedi meg tagjainak. A községi előljáróság pedig elfiltotta a vasárnapi korcsmai cigányzenét.

Nagytisztelütü — tiszteletes. Egészen úgy alakult ennek a két címnek a versengése, mint a tekintetes és nagyságos címeké. Én ha Budapesten vagyok, ha csak tehetem, mindig elmegyek az Arany János-utca sarkára, mert ott egy újságáros öregasszony mindig ezzel a megszólítással tisztel meg: Tessék friss lap, tekintetes uram. Na — mondok — ez kinézi belőlem az urat. Éppenigy ha pap volnék, mindig elmennék oda, ahol tiszteletes ur-nak mondanak és örülne a lelkem: ez még papot lát bennem. Mi sokszor emlegetjük, hogy demokraták vagyunk. A demokrácia valóban kétféleképpen érvényesülhet a címeket illetően. Vagy úgy, hogy minden címet megszüntet. Vagy úgy, hogy általánosítja s ezzel értékét vesztette teszi a magasabb címeket. Az utóbbi mód talán hatásosabb, mert amugy még visszakívánják a régi címeket, így azonban elvész azoknak minden ingere. Hatásosabb és mulatságosabb is. Én legalább — a munka iránt érzett minden tiszteletem mellett is komikusnak találom, mikor a mosonó, meg a ház-mester felesége, beszélgetve, kölcsönösen „nagyságos-asszonynak” cimezik egymást. Ennek a tiszteletreméltó demokráciának köszönhetjük, azt, ki ki olyan címet vehet fel magára, amilyen neki éppen a legjobban esik. Különbben mennél jobban gondolkozom, annál inkább látom, hogy a kevesebb szám mindig többet jelent. (Debr. Prot. Lap. K. B.)

Református templom épült Ujvidéken. Jugoszláviában ujvidéki testvéreink hihetetlen áldozattal új templomot építettek. Az új templom mellé melynek építési költségeire a hívek adományán és természetbeni munkáin kívül a szerb kormány 10 ezer dinár segélyt adott. Somogyi Imre presbyter saját költségen harangozó-lakást építettett, kényelmes irodahelyiséggel. — Istené a dicsőség!

A magyar református egyház külmissziója nagy lendületet vett. Döbrössy Lajos ref. lelkész kiküldte a mohamedánok közé az evangélium hirdetésére. A Magyar Missziós Szövetség református ága országos gyűjtést rendezett a Pifilú szigeten Molnár Mária misszionáriusnő részére építendő szunyogmentes ház költségeire, melyben a váltóláz veszélyétől óvhatja meg magát s a bulgáriai Ozmán Pázárban a misszionárius lelkész családja számára szolgáló épület berendezési költségeire, mely terem gyülekezeti célra szolgál. A magyar református egyház e misszióval igyarepodni és erősödni fog.

Protestáns lelkészvértanuk Oroszországban. Legújabb hírek szerint Oroszországban két protestáns lelkész szenvedell vértanuhalált. Smolenskban agyonlőtték Schwalba lelkészt, valamint Északkaukázusban a Königsbergből való Kaufmann lelkipásztort állítólagos ellenforradalmi érzelmeikért.

Kiadótulajdonos: a nagyvárad Református Egyház.

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei.
Egyes szám ára 4 Lei.

Gutenberg Oradea, Sas-passage.

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányu néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

A bihari református egyházmegye lelkészértekezlete és közgyűlése.

A bihari egyházmegye április 21-én tartotta tavaszi közgyűlését *Vadai Béla* esperes és *Telegdi József* egyházmegyei gondnok elnöklete alatt.

A közgyűlést megelőző napon az egyházmegye lelképásztorai gyülekeztek össze korszerű kérdések megtárgyalására. Az értekezletet *Kiss Bertalan* nagyvárad-olaszi-i segédlelkész szabad előadása vezette be, aki „*A munkásság megnyerése és megszervezése*”-ről szólt. *Kiss Bertalan* nagy szeretettel foglalkozik a munkáskérdéssel. Naponként ott van az ifjú munkások között, akiknek lelkületét a képzett lélek-buvár felkészültségével figyeli. Lelkészlátszai nagy érdeklődéssel hallgatták mindazt, amit e kérdésről mondott.

Mindenekelőtt rámutatott arra, hogy a történelmi multu társadalmi osztályok: a földmives, iparos, kereskedő, intellektuell osztályok közül egész a háboru idejéig az utóbbi volt az, amely közönyösségével és a hitetlen természettudományos képzettségre visszavezethető gondolkodásával a legnehezebben megközelíthető rétege volt egyházunknak. Ma már azonban az intellektuell osztály egyházunk legöntudatosabb részét alkotja; helyére egy új, a mult század első felében kialakult társadalmi osztály: a munkásság

lépett. A nagy és tényleges különbség azonban az hogy míg a közönyös intelligencia legfeljebb egy termékellen kritikai állásponton állt az egyházon belül, addig a munkásság hitellen eleme az egyházon kívül helyezkedik el s annak ádáz, kérlelhetetlen ellensége.

De igen könnyen felmerülhető súlyos félreértések elkerülése végett megvilágította, hogy mit kell értenünk munkásság alatt. Munkásság alatt nem lehet általában a fizikai munkát végző földmives, vagy iparos társadalmat érteni, hanem elsősorban azt a gyáripari bémunkásságot, amelynek érdekkörében a munkáskérdés életrekel és súlyos horderejű megoldás-keresésével korunk legnagyobb kérdésévé nőtte ki magát. Tartozunk azonban a munkásságnak azzal a megállapítással is, hogy közismert tapasztalat szerint ez a munkásság a maga öntudatos, tanult, világos táborával, áldozatkészségével ugy multjában, mint a jelenben a legértékesebb részét képezi az egyháznak mindaddig, amíg rendesen nem keresztyén vallásu agitátorok szemfényvesztő, hazugul beállított jelszavaitól félrevezetve, emberi jogaiért folytatott jogos küzdelmében egy minden lelki, szellemi, erkölcsi valóságot tagadó lelkületnek hatása alá kerül és a legnagyobb valóságok, Isten, lélek, egyház, nemzet, család stb. ellen emeli fel öklét.

Nyilvánvaló tehát, hogy az egyházat nem egy

Jó az Isten . . .

Ott, ahol a pozdorjás dülő keskeny, most fölázott utja kivág a kövesre, egy szekér állott. Jól megrakott szekér. Nem egyéb volt rajta: pompás virágu biborhere. Igen, a bibor már kisarjadt virága csodás színt kevert a mezők zöldjébe. Sietni kell az etetésével. A Csodás Ferkó is bizonyára ezért rakodott meg ennyire.
— Hadd fogyjon . . .

Mert a szekér mellett a Csodás Ferkó áll. Derék, szép szál legény. Az arca barnapiros, a bajusz-kája még alig serked és a szemében — a legény pedig inkább csöndes természetü — mégis valami kemény dacosság csillog.

Ahogy a szekér mellett áll — a kalapja a feje bubján, az ostor a balkezében, — ahogy tekintget jobbra-balra, abból mindjárt látszik, hogy az alkalmatlóság körül valami baj van. Bizony! Az egyik istráng — alkalmasint nem házi munka, hanem amolyan városbafont hadikóc — szakadtan lóg le a sárba. Meg kéne biz azt kötni. De éppen itt a baj. A Ferkó hozzá is fog, de amikor fölemeli a kezét, akkor látszik, hogy

nincs ott a kéz. A kezefejét egy csillogó acélkampó helyettesíti. A kéz, az ott maradt a nagy viharban, Sapanownál.

A Ferkó megereszti elől az istrángot és próbálja kötözni. De az acélkampó bizony nem engedelmeskedik. Ha legalább a jobb keze volna meg, de mit lehet tenni balkézzel, meg egy ilyen ügyellen vasdarabbal? A kaszához, a villához még csak célirányos a kampó — ámbátor háromszor ugy elfárad az ember karja, mint mikor még jó két kézzel dolgozhatott, de istrángot kötözni — azt már sehogyse lehet.

Be is vonul a keserűség Ferkó szívébe. A homloka verejlekezik már a haszontalan próbálkozástól. Egyszer aztán meg is unja az egész mesterséget és nagy bosszusan földhöz vágja a rövidebb istrángdarabot.

— De megvert engem a jó Isten . . .

Néz mindenfelé. Senki sem jön. Éppen most nem jön senki, mikor ő bajban van. Nohát csunya egy világ ez, ilyen félkézzel. S a Ferkó lelke oly igen megtelik zugolódással, hogy egyszer csak imígyen sóhajt föl:

társadalmi osztály: a munkásság részéről fenyegeti veszedelem, nem egy társadalmi osztályról van itt szó, hanem egy vilánézetről, szellemről, egy minden lelki és erkölcsi értéket hazugságnak tekintő szellemről van alapjában véve szó, amelynek ugyan legtöbb híve a munkásság köréből toborzódik, de ugyanakkor szép számmal talál követőket a földműves és intellektuális társadalom lelki és erkölcsi vaksággal megvert tagjai között is.

A munkásságnak méltányos és igazságos követeléseivel joga, sőt kötelessége ragaszkodni s ha a gazdasági rendszert kritizálja, reformálja, más, jobb irányba igyekszik téríteni, törekvésében nincs semmi kivetni való. Az anyaszentegyháznak azonban az evangéliumok alapján állva, sohasem a keretre, a külső berendezésre, hanem mindig a tartalomra kell néznie. Az egyház előtt csak egy a fontos: akármilyen gazdasági rendszer uralkodik is: az Isten törvényeit, a jog, az igazság, a szeretet, a szolgálat törvényeit ismerje el irányadónak! Az egyház magasan fölülte áll minden gazdasági és társadalmi kéréseknek, de istenadta joga és kötelessége harcolni, hogy mindig és mindenütt az egyedül igaz evangéliumi elvek érvényesüljenek.

Társadalmunknak egyik, lelkétől, hitétől, erkölcsi tudatától megfosztott rétege ellensége, csufolója lehet az egyháznak, az egyház azonban nem lesz ellensége a csufolódónak soha; mint nem ellensége az anya sem megfélemlített, halálan, tékozló gyermekének. Az egyház csak a bűnt, a rosszal tekinti ellenségének, de gyermekeit különbség nélküli szeretettel öleli magához és a legdrágább neki mindig az, amelyik leglávulabb van tőle, mert az van rászorulva legjobban áldásaira. Az igazán hit- és szeretet-közösséggé vált egyháznak, amelyik célját s feladatát nem téveszti szem elől, a munkásság csak addig fog ellensége lenni, míg szeméről le nem hull a hályog és meg-

látja, hogy ami őt az egyház, Isten, lélek ellen vezeti, nem más, mint a bűn, a hitetlen szellem.

A bűn erős, kemény hadjáratra indult Isten ellen s most tombol örömeiben, hogy értékes lelkeket, a munkásság ezreit látja táborában. Tombol, mint a halálraítélt gyilkos legény, aki, mielőtt a halálos ítéletet végrehajtanák rajta, megegyeszer eget káromló mulatozást csap az ítélet házában. Az Isten gyermekei pedig, Isten győzelmének biztos tudatában, remegés nélküli lélekkel fordítják gyűlölködéseit, átkozódásait ellen a szeretet és megbocsátás mindennél hatalmasabb fegyverét.

A nagy tetszéssel fogadott előadás után a másnapi közgyűlés néhány tárgyát készítette elő az értekezlet.

Április 21-én reggel már seregesen siettek fel leánygimnáziumunk disztermébe az egyházközségek küldöttei. A közgyűlést a XC. zsoltár elénekzése után *Vadai Béla* esperes imádsága és megnyitó beszéde vezette be. A szavazalbontó-bizottság jelentését örömmel vette tudomásul az egyházmegye, hogy tanácsbíróvá *Kulesár András* révi lelkész, világi jegyzővé *Papp Lajos* nagyvárad-i író választotta meg, akik az esküt a közgyűlés színe előtt le is tették.

A közgyűlés élénk vita után a nagybányai egyházmegye lelkészeinek memorandumát elvetette, az egyházkerületi központi tisztviselői kar leépítése felett napirendre tért. Örömmel fogadta az évesi reformátusok tervét, amely szerint egy modern gyülekezeti házat építenek, amely a belmissziói munka központja legyen. A gyülekezeti ház építésére dr. *Ujfalusi Sándor* évesi ügyvéd, egyházmegyei tanácsbíró egymaga ötvenezer lejt adományozott. Megerősítette a közgyűlés a nagyvárad-i református egyház egy adásvételi szerződését és a nagyvárad-réli ujonnan szervezett lelkészi állás díjlevelét.

A közgyűlés a déli órákban véget ért.

— Bár inkább maradtam volna ott egészen.

És a lelki szemei előtt elvonul az a döbbenetes kép, az a lütpokol, amibe csúszott az ő keze is. Látja földreomlani, véres iszonyatban a pajtásait, látja az égő házat, amely mellett megállt egy pillanatra; érzi azt a különös ütést: mintha a téltészt szakította volna le valami goromba nagy erő. Ott ül gondolatban a betegszállító kocsi hátsó lépcsőjén — máshova már nem fért föl... Óh, az utána jövő kocsi lovai, hogy vágják szemébe, arcába a hideg sarat s ő fögőzködött az egy ép kezével görcsösen:

— Istenem csak egyszer vezérelj haza...

Micsoda kínos, nagy vágyakozás volt az az élet után, a haza után, az édes szülei, a szerettei után. S most itt áll a drága határban s egy elszakadt istráng fölött ilyen pogány gondolatok kergetik egymást a fejében:

— Rongy élet ez, bár maradtam volna ott egészen!

De hát a visszagondolás megengeszteli kissé. Békitgeti önmagát. Győzködik a tengernyi bosszúsággal. S vigasztalódik is:

— No, estig csak jön majd valaki.

Akkor pedig hamar kell jönni valakinek, mert az este már nem messze van. A nap a lázi domb fenyőfái között bujdosik s már estelőtli szellő ringatja a szárbaszökkenet, kalásztühtott rozsvetéseket.

Ferkó most a vetéseket nézte. Fontoskodott feltűnt. Így aztán az önmagával békélés is könnyebben ment. S egyszer csak fölcillant a szeme: valaki jön. A pozdorjás felől. Még eltakarja a hullámozó rozs, de egy piros kendő itt-ott kibukkan s jó egyre közelebb.

— No végre! — sóhajja Ferkó.

A piroskendő gazdája, a kerekarcu Páti Lidi oda ér s szól is illendőképpen. A szava, mint az ezüstcsengő:

— Jó estét, Ferkó bátyám...

Ferkó gyönyörködve legelteti rajt' most már megengesztelődött tekintetét.

— Hát a jó Isten vezetett téged, hugom. Nézd csak milyen bajos állapottal vagyok. Elszakadt az istráng s ezzel a nyomorult kézzel mit sem lehet tenni.

— Miérlünk hagyta ott a kezit, Ferkó bátyám, —

Tartozunk-e valamivel az ördögnek?

Irta: Kósa Béla (Szamoskér).

A vallásos estély után, melyen közhírré tettem, hogy a régi keresztelő edény helyett, — amely csak egy porcellán pohárkából és tányérból áll, — szüksége volna az eklézsiának egy új ezüst keresztelő készletre, bejött hozzám Toldi Gyula és bejelentette, hogy ő hajlandó olyat ajándékba vásárolni, csak kérjünk valamelyik cégtől árjegyzéket és ajánlatot

Pár hét múlva közöltem Toldi Gyulával, hogy az árjegyzék megérkezett. Nézegettük, válogattunk, de Toldinak egyik sem tetszett, mert ő éppen csak felennyit szánt a keresztelőkészletért.

Telt-múlt az idő. A vásárlásból semmi sem lett.

A következő évben a templom javításához fogtunk. Önkéntes adományokból szépen befedettük, de kívül-belül tatarozatlan, meszeletlen maradt egyelőre.

A napokban megszólítottam Toldi Gyulát, hogy nem áldozna-e a tavalyi felbuzdulása helyett, vagy annak folytatásaképpen a templom tatarozására valamit. Nem sok rábeszélés után hajlandónak mutatkozott és kiöntötte előttem a szívét.

Tiszteletes uram, szánom-bánom, hogy a keresztelő készletet meg nem vásároltam. Akkor azt hittem, hogy az árjegyzékben feltüntetett összeg sok nekem és nem tudom kifizetni. Azóta megtapasztaltam, hogy még kétszer annyit is ki tudtam volna, mert volt egy szép üszőtínóm, amelyért 260 pengőt ígértek a vásáron, de nem adtam oda. Egy hét múlva felfuvódott és megdöglött.

Nemsokára vettem egy tehenet 180 pengőért, de nem vált be és el kellett adnom 60 pengő veszteséggel!...

Bizony, rövid idő alatt 320 pengőt vesztettem el amivel az ördögnek tartoztam. A keresztelőedény pedig 100 pengőbe sem került volna...

Ekkor tanítottam meg Toldi Gyulát arra, hogy

cseng-bong a Lidi szava s az izmos két kis kezével már kötözi is a sárból fölszedett istrángvéget a nagyobb darabjához. Aztán mikor készen van, elmosolyodik és kissé félénken, mégis bizalmasan fölnéz a Ferkó arcába:

— Látom, haragos volt, Ferkó bátyám...

— Biz az voltam én. Miért is nem jöttél előbb.

— Nemrég végeztünk. A többiek még ott is vannak. Én sietek a marhák miált.

Aztán mégse igen sielett a Lidinek, hanem szép csendesen lépdéglött Ferkóval a megindult kocsi után. A nap ezenközben rájuk nevetett még egyet, aztán aludni ment a lázi domb mögé. A falu felé a legelőkről módosan, jóllakott állatok komolyságával, lassan ment kisebb-nagyobb csoportokban a nyáj.

Ferkóék is közelednek már a faluhoz. A „Csendes“-nél — kicsinyke erdő ez — megáll a Ferkó és a Lidi elköszönni egymástól: mert a Lidinek itt rövidebb útja van a deákszer felé.

— Hát igazán csak nem nézed le az embert ezért a csonka állapotáért?

— Ferkó bátyám!... — a Lidi csak ennyit

mi az ördögnek semmivel sem tartozunk, csak azzal, hogy „Távozz tőlem!“...

De Istennek sokkal, nagyon sokkal tartozunk, mert mindenünk az életünk és vagyunk is az övé.

Isten megkivánja tőlünk, hogy Őt szeressük és minden tehetségünkkel az Ő dicsőségét és az Ő országának céljait szolgáljuk.

Ha mi ettől huzódozunk, ha Őtöle megtagadjuk és Előle el akarjuk rejteni azt, amit Ő számon tart és mitőlünk számonkér, jaj nekünk.

Ezt, édes atyámfia, most saját példáján megtapasztalhatta...

Hiszem, hogy Toldi Gyula most nem fogja sokallani, amibe az Istenháznak kitatarozása kerül.

ÁLD OZATKÉSZSÉG.**A) Egyháznak:****OLASZIBAN:**

Árváknak: Nagy Sándor 100, özv. Ujváry Józsefné 100, olasz-i nőszövetség 502, Horváth Sándor 100 Lei.

RÉTEN:

Orgonára: Rácz Lajos 100 Lei.

VELENCÉN:

Szegényeknek: K. Nagy Lajos 50, Hendzel Nővérek 50, Egy árva édesatyja halála évfordulóján 100 Lei.

A voltlelkészlakás átalakítási költségeire: Dobák Gyözőné, Mixner József, Bálint Györgyné, Bereczky István, Osváth Imre, ifj. Fóris Péterné, özv. Sujló Jánosné 100—100, özv. Szodoray Sándorné 150, Bancsik János 200, Szilágyi Jánosné, Szücs Lajosné, Illés Sámuel, Biri Ferenc, özv. Kulcsár Sándorné, Szilágyi Mihályné 50—50 Lei, Kiss Károly 200, Szabó Lajos 40, Babuczai István 200, ezenkívül mintegy 3000 Lei megajánlás történt.

Gyűjtsünk előfizetőket lapunk részére!

mondott válaszul a kérdésre, de ahogyan mondta s ahogyan fölnézett rá, attól ez a két szó bizony egészen a szívéig hatolt a Ferkónak. A Lidi aztán hirtelen el is fordult s csak a gyalogösvényről szólott vissza:

— Isten áldja meg, Ferkó bátyám...

Ferkó állt egy pillanatig és nézett utána. A szeme ragyogott, a lelke túlaradi különös, ismeretlen áldott érzéstől. Gyönyörű gondolatok kergették egymást a fejében. Majd nem lesz ő mindig ilyen félkész-ügyetlen ember. Majd lésszen neki jobbkeze. Drága, igen-igen kedves... Majd eljön az ősz, a tél. Eljön a karácsony. S az új tavasztól kezdve elkezdődik az új élet.

... Ott benn a faluban megszólalt az estéli harangszó. Szeliden, békésen, drága melegséggel.

Csordás Ferkó leveszi kalapját, csendesen megy a kocsi után; a széles melle egyszer nagyot emelkedik, halk szava tele van mélységes hálával, örömmel, boldogsággal:

De nagyon jó az Isten... (K, R, L) Tildy Zoltán.

HIREK

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje:

Olasziban: délelőtt 10 órákor és este fél 6 órákor Csernák Béla, a Hegyen: (Papp Sándor szülőjében) Nagysötétágon délután 3 órákor Kiss Bertalan.

Ujvároson: délelőtt 10 órákor Sulyok István, délután 3 órákor Szabó Pál lelkészi kisegítő, az Össi-i telepen (Bodó Imre házában) este fél 6 órákor dr Szabó Lajos.

Velencén: délelőtt 10 és délután 3 órákor Kiss Károly,

Réten: délelőtt 10 órákor dr Szabó Lajos, délután 4 órákor Szabó Pál lelkészi kisegítő szolgál.

Esteli órákon: Hétfő: A bünökből való fel-támadás. Efézus 2, 3—7. Kedd: Kegyelemből, hit által. Efézus 2, 7—10. Szerda: Az alkotás litka. Efézus 2, 10—13. Csütörtök: A békesség követe. Efézus 2, 13—18. Péntek: Az egyetlen alapkö. Efézus 2, 18—22. Szombat: A kélféle fogság. Efézus 3, 1—7.

A velencei nőszövetség a volt lelkészlakás átalakítási munkálatainak befejezéséig munkaórákat nem tart, de megtartja a hetenkénti bibliaóráit ez idő alatt is az imaházban és pedig csütörtökön 5—6-ig.

A réti ifj. bibliakörök vasárnap délután fél 6 órai kezdettel vallásos ünnepélyt tartanak az össi-i telepen Bodó Imre házábanál.

Egy református pedagógus emléke. A Hármaskis Tükör híres szerzője, a tudós Losonczy Hányoki István, a világhírű utrechti egyetemen doktori rangot nyert nagy nevelő halálának 150 éves fordulóján Naményi Imre ny. állami titkár emlékebeszédet tartott március hó 24-én délután 5 órákor a Tudományos Akadémia ülésstermében. A gyűlést a Magyar Pedagógiai Társaság rendezte.

Baksay-centennárium. A felsőbaranyai református egyházmegye lekipásztoraiknak egyetemes értekezlete most foglalkozott a jövő évben rendezendő Baksay-centennárium megünneplésének részleteivel. Az 1932-ik esztendőben lesz ugyanis 100 éve annak, hogy Baksay Sándor, a kiváló író, a dunamelléki református egyházkerület boldog emlékezetű püspöke Nagypeterden, Baranyának egyik kis falujában született, hol atyja a református egyház iskolatanítója volt. A lelkészértekezlet emléktáblát kíván elhelyeztetni a református templom falába, mivel Baksay szülőháza már nem áll. Az egyházmegyei közgyűlést is Nagypeterden fogják jövőre megtartani és ennek alkalmával kötik egybe a centennáriumi ünnepeket, melyből a Magyar Tudományos Akadémia és a Kisfaludy-Társaság is bizonyára részt kérnek maguknak. Népies ismertető füzetet adnak ki, mely Baksay írói és lekipásztori egyéniségét méltatja. Ezenkívül Baksay Sándor nevét viselő alapítványt akarnak egybegyűjteni a Pécselt működő egyházmegyei leányintézet szegény növendékei javára.

Kálvin-ház Zilahon. A zilahi reformátusok Kálvin-házat építettek, melyben nagyterem, könyvtár, olvasószoba, felügyelői lakás található. Rövid idő alatt ez már a második ilyen gyülekezeti ház Zilahon. Az egyházzrész tulnyomóan földműves tagjai ingyen fuvarral és kézi napszámmal vettek részt az építés munkájában.

Zeppelin a templom fölött. Virágvasárnapján lázban égett Budapest népe. Már a kora reggeli órákban talpon volt a város és mindenki a Zeppelin érkezéséről beszélt. Csak egy kicsiny, de mégis impozáns sereg, mintegy hétszáz diák és diákleány gyülekezett a budapesti Kálvintéri templomba, hogy a „Soli Deo Gloria“ református diákszövetség reggel 8 órákor tartandó istentiszteletén résztvegyen. És amidőn az istentisztelet már be is fejeződött s dr Kovács J. István a konferenciát megnyitó beszédét mondta, Ravasz László püspök pedig az üdvözlésre válaszolt: földöntuli zengéssel zugott el e Kálvin-téri templom fölött a várva-várt csoda: a Zeppelin. És ekkor történt a megható és felemelő nagyobb csoda: a világ szerint gondolkozó ifjúság ugyanis a nagy zugásra bizonyára megrohanta volna a kijáratot, hogy az utcára jusson. Ez a komoly református ifjúság azonban öntudatosan a helyén maradt és meg sem mozdult. A jobb részt választotta. Vajha ez a jelenet egész későbbi élete számára is szimbólum maradna s jelentené azt, hogy ez az öntudatos református ifjúság ezután is mindenkor és mindenben Isten ügye mellett marad meg, a legnagyobb harcok, megpróbáltatások és kísértések idején is.

A vörösök indexe és a biblia. Sokáig azt hitte a világ, hogy csak a római pápa helyez egyes könyveket indexre avégből, hogy azok olvasását a maga hiveinek megtiltsa. Most azonban lassanként kiderül, hogy Moszkvában is van egy ilyen index, de vörös alapon, amely háborút hirdet minden olyan könyv ellen, amely a régi polgári társadalom eszmévilágának szellemében iratott s a keresztyén vallás igazságairól bármily formában is bizonyosságot tesz. Így jutottak el a vörösök — egyébként teljes szükségyszerűséggel — odáig, hogy a népbiztosok tanácsa Moszkvában a Bibliát is indexre helyezte s az „aktiv istentagadók“ javaslatára a Szentírásnak Szovjet-oroszország területére való bevitelét és annak ott történő terjesztését megtiltotta. Ezzel a vörös uralom meg is mutatta a maga igazi arcát. Számunkra nem új és nem ismeretlen ez az arc, de mégis jó, ha e lépésről mindazok tudomást szereznek, akik eddig vakmerő, tudatlan, vagy naiv lélekkel azt merték állítani, hogy az orosz vörös uralom nem ellensége a vallásnak és a keresztyénségnek. (Dr S. J.)

Kiadótulajdonos: a nagyvárad Református Egyház.

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei.
Egyes szám ára 4 Lei.

Galenberg Oradea, Sas-passage.

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányu néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

Magunk Revíziója.

Dr Makkai Sándor erdélyi református püspök könyvet írt a fennli címen, amelynek igazságtalanságaira indítja mindazokat a magyarokat, akik a magyarság jövőjét szívükön hordozzák. Ebből a könyvből közöljük ismertetésül az alábbi sorokat.

Az erdélyi magyarság első és legfontosabb feladata a multról alkotott felfogásának olyan revíziója, amely kizárja az életellenes előítéleteket s az önvédelemnek és az önállitásnak egészséges formáját teremti meg.

Tudom, hogy ezzel a kérdéssel foglalkozni még ma is nagyon kényes és nehéz. Két oldalról is félreérthető. De semmi sem lehet akadálya a kötelesség teljesítésének, az élet pedig sürgeti ennek a kötelességnek teljesítését.

A mult megítélésére vonatkozó előítéletek két ellentétes csoportra oszthatók. Az első csoportot körülbelül ezek a meggyőződések alkotják: A mult mindenestől jó volt. Az a korszak, amelyben születünk és nevelkedünk, a magyar nemzet történelmének legdicsebb korszaka volt: a virágzás, az öntudatosság, a kultúra, a hatalom, a jóllét verőfényes boldog ideje. Mindazok, akik bajokról beszéltek, hibákat emlegettek, nyugtalanul jósölgáltak a csillogó felszín alatt lappangó örvényekről, csak saját ki nem elégitett hiúságuk és önzésük motorja által hajtottak és végeredményében ellenségei voltak a nemzetnek. A magyar nemzet összes erőinek kivirágzása már-már azon a ponton volt, hogy véglegessé érlelje uralmát a saját földjén s örök időkre biztosítsa a nemzet boldog jövődjét. A harmincmillió magyar álma, a mindent és mindenkit magyarrá boldogító kultúra látomása már-már ott járta a tündértáncát a láthatáron. Abban az időben nem volt elnyomás, igazságtalanság, nyomorúság. A jognak, igazságnak, lovaságnak, becsületességnek tüdőklő magyar vonásai uralkodtak a kormányzatban, a közigazgatásban, a kultúrában a nevelésben. Igaz, hogy voltak szomorú és gonosz ellenségek, akik érihetetlenül romlásra törektek a nemzetnek. Így a szociáldemokrata munkás-ság, amely nem tudni, mi okból, folyton elégedetlenkedett, zavargott és kizsákmányolást, jogtalanságot, nyomort, meggyűlöletet jajgatott. Aztán Ausztria, amelyik irigyen elzárta a világ elől a magyarságot, hogy félreismerjék, vagy egyáltalán ne ismerjék. De mindezek

nem magának a magyarságnak hibáiból keletkeztek és ármánykodtak, sőt visszaéltek azzal a nagylelkű jósággal, amellyel a magyarság telítve volt. Mit érdemelt volna egy ilyen nemzet? A világ elismerését, bámulatát, barátságát, támogatását. És ha ezt érdemelte, akkor ami történt vele, az a legnagyobb igazságtalanság, ami a világon valaha történt. Ennek az igazságtalanságnak okozóit nem lehet nagyítóüveggel sem felfedezni a magyarság életében, lelkében, jellemében, — teljesen rajta kívül álló okok idézték elő, szerencsétlen és gonosz találkozására egy csomó idegen ütközőnek, amelyek az ártatlant és igazat zúzták darabokra. Tehát semmiképpen és semmi részben nem vagyunk felelősek azért, ami történt. Mi ártatlan szenvedők vagyunk. Mi a teendője az ártatlan szenvedőknek? Várni a csodát! Az ellenkező tények csak ledelglenesek és semmi okunk arra, hogy ezekből a tényekből „tanuljunk”, hogy ezek miatt valamit „elfelejtünk”, hogy ezek a tények álláspontunk, meggyőződéseink megváltoztatására bírjanak, hogy belőlük új feladatok új parancsait halljuk ki.

Itt van tehát előttünk négy ítélet:

A mult jó volt.

Velünk igazságtalanság történt.

Nem vagyunk felelősök.

Jogunk van csodát várni.

Mért mondjuk ezeket az ítéleteket előítéleteknek?

Nem azért, mintha teljes egészükben hamisak lennének, vagy éppen tudatosan rosszhiszeműek. Ezek a meggyőződések lehetnek teljesen szívből fakadók, őszinték, mélyen átértettek és a legtöbb esetben azok is; bizonyos, hogy bennük az igazságnak nem egy vonása is feltalálható. Ha a mult nem is volt csupa jó, a multban bizonyára sok jó, igaz, értékes és nagy vonás van. Kétségtelen, hogy az emberi ítélkezés, míg igazságot vél szolgáltatni egyfelől, súlyos igazságtalanságokat követ el másfelől, egyénekké és nemzetekkel is. Az is bizonyos, hogy nem mindenki, nem egyformán és nem mindenért felelős, ami történt. De mégis, mindez nem egyéb szomorú előítéletnél, mihelyt a tényekkel szemben azt az álláspontot foglalja el, hogy neki joga van csodát várni. Ez a csodavárás a legszomorú magyar előítélet. A

tények, a valóság meghaladták a nemzeti öntudat büszke, ragyogó fogalmait. Tegyük fel és fogadjuk el egyelőre, hogy minden jó volt úgy, ahogy a múltban volt. De ha így is volna, az a múlt visszavonhatatlanul múlt, nincs többé és vissza nem hozható. Ez a tény. Tegyük fel, hogy mindaz, ami velünk történt, a legnagyobb igazságtalanság. De ez az igazságtalanság megtörtént, így van és nem másként. Ez a másik tény. Ezekkel a tényekkel szemben csak két álláspont lehetséges. A makacs elzárkózás, az előítélet álláspontja, amely blüncös, mert életellenes és halálos. A másik a tények elfogadása és a tényekben fölhangzó életparancs meghallása és követése.

Mielőtt azonban megkísérelnők ezt az életparancsot megragadni, látnunk kell az előítéleteknek azt a másik csoportját, amely éppen ellenkező fogalmakat szeg az valóságnak. Itt a következő elvekre és véleményekre akadunk: A múlt nem egyéb, mint végzetes tévedések és hibák halmaza. A történelem különben sem szolgál semmi tanulsággal, teljesen megbízhatatlan, hamis, mert minden nemzet vak sovínizmussal csak saját magát dicsőíti benne. Mindaz a dicsőség, amiről zeng, csak felület, látszat, külsőség. A legdicsőbb korszak sem volt egyéb, mint hatalmasoknak basáskodása, kéjelgése a felszínen, míg alul korrupció, elnyomás, kizsákmányolás büzlöttek. A magyar múlt blüncös nemtörődomséggel készítette elő a katasztrófát. Frázisok, jelszavak, kicsépelte szövegek alkották a hazafiságot és a nemzeti öntudatot, Munkanélkültség, kivándorlás, eladósodás, a termelő munka elejtése, a gazdasági és kulturális erők idegen kezekbe csuszása jellemzik a magyar erő és hatalom éráját. Éppen az volt benne a legrosszabb, ami magyar volt. Végzetes, hogy minden hatalom és irányítás egyetlen osztály kezébe összpontosult s hogy ez az osztály nem a szellemi és erkölcsi erők letéteményese volt. A liberális mus és demokrácia pusztá jelszavak maradtak, amennyiben pedig tényleg

megvalósultak, csak éppen a magyar faj nem vehette hasznukat: kizárólag az idegennek gyümölcsöztek.

Mi tehát egy vezetősztály vétkeiért szenvedünk, a felelősséget kizárólag ők hordozzák mindenért, amit történt. A tények arra mutatnak, hogy nem kell törődnünk a múlttal s úgy kell a jelenhez alkalmazkodnunk, hogy egyéni megélhetésünket biztosíthassuk.

Ezek a gondolatok:

a múlt rossz,

a felelősség a multakért az akkori vezetősztályt terheli,

a multtal nem kell többé törődni,

a jelenhez egyéniileg kell alkalmazkodni,

csak abban különböznek az első csoportba tartozóktól, hogy a csodavárás helyett egyéniileg elismerik a tényekkel való számolás és a tényekhez való alkalmazkodás szükségességét. De mégis, teljesen magukon hordozzák az előítélet bélyegét. Lehetnek s vannak igazságok ebben a sötét kritikában is a multtal szemben, de ezeknek dacára mégis csak elzárkózást jelent a tények igazi arca elől, mert nem hallja ki belőlük ez sem az életparancsot, amely mint nemzethez szól hozzák és nem egyéni megalkuvást, hanem a nemzeti öntudat új életrevaló, egészséges kiragyogását követeli. mint a tények küldetésének igazi megismerését és az ennek való helyes engedelmeskedést.

Esteli órákon: Hétfő: Az apostol alázata, Eféz. 3, 8—21. Kedd: Az együttélés titka. Eféz. 4, 1—3. Szerda: Az egység alapjai. Eféz. 4, 4—6. Csütörtök: Krisztus foglyának lenni. Eféz. 4, 7—10. Péntek: A keresztyén élet törvénye. Eféz. 4, 11—16. Szombat: Az ó ember levételése. Eféz. 4, 17—23.

Gyűjtsünk előfizetőket lapunk részére!

A koldus.

Kevés olyan szép ünnepséget látott a város mostanában, mint amilyen a fiatal papot iktatták be. Pedig a megválasztása nem valami simán ment, mert az ellenpárt olyan erős volt, hogy csak keservesen tudták összehozni azt a kis többséget, amelyikkel végérvényesen az övé lett a parókhia. Amíg be nem iktatták, mindenfélét össze vissza beszéltek a népek. Hogy így lesz, meg úgy lesz. De aztán lecsillapodtak a kedélyek és a nagy fenyegetőzésből semmi sem lett.

Néhány hét telhetett el. Egy reggelre beborult az ég. Mennydörgött, villámlott és amikor a harangozó a hétórai templomozáshoz kezdett harangozni: abban a pillanatban teljes erővel kitört az orkán. Az utcákon egyetlen lelket sem lehetett látni. A piac is üresen bámult a világba. A templomban sem volt más, mint az ifjú pap, meg a kántor. Mikor azonban az imádság vége felé közeledett, akkor lépte át valaki a templom küszöbét. Alig lehetett ráismerni. Az öreg koldus volt. Egyideig az egyik közeli házból keresett menedéket, de onnan — ugrált az kitésték, vagy

tán nem talált elég védelmet ottan és a viharon keresztül törve magát, a templomba ment. Szerényen meghúzódott az egyik oszlop mögött. Majd megzendült az orgona.

— Hát a halott? — kérdezte magában a koldus. Hiszen Dabi Mihálynak délután van a temetése. Mindenki tudja. Hát a templomban nem hirdetik ki? Az újságból az egész város olvasta a szomorú hírt és csak itt nem tudnak róla?

Templomozás után odasompolyog a kántorhoz és megkérdezte:

— Nem tetszik tudni, hogy Dabi Mihály meghalt?

— Meg bizony — felelt a kántor.

— Nem volt meghagyva, kérem szépen.

— Miért lett volna? Kinek? Magának? Láthatja, hogy senki sincs a templomban.

— Igaz, igaz. De mégis...

Lassanként kiderült, a koldus a gyászos ház felé tartott. Amint odaért, akkor jött ki a kapun a megboldogult unokaöccse. Dabi Mihály különben magános ember volt. Híres zsugori. Templomkerülő. Senkit sem szeretett. Őt sem szeretete senki,

— Nem hirdették ki a templomban a temetést,

Egyházi adó befizetések:

- 1000 Leit: Csernák Béla.
 500 Leit: Görög Juliánna, dr Ujfalussy Sándor,
 Nagy Sándor, Zalogh József, dr Móricz Ernő.
 450 Leit: Kovács Gábor.
 400 Leit: Nagy Zsigmond.
 300 Leit: Szőke Sándor, Szabó József.
 250 Leit: özv. Gencsi Sándorné.
 240 Leit: Kovács Lajos.
 200 Leit: Schiesser Miklós, Benczik János,
 Lechner Ernőné, Sipos József, Szabó Imre, Török
 Győző, Botos Károly Benczik János, Hant Frigyesné,
 Dézsi László, Szerémi János, id. Vincze József.
 150 Leit: Takács Lajos, Babuczai István, Ercsei
 Józsefné, Kósa Imre,
 120 Leit: Lakatos Mihály, Kiss Lajos, Gyarmati
 István.
 100 Leit: Szabó József, dr Szemes Ferenc, Tóth
 Gergely, Ternyei Ármánd, Dobi István, Kovács Ká-
 rolyné, Hajdu István, Toma Györgyné, Vékony István,
 Szlabei Lászlóné, Molnár József, Bányai Lajos, Szabó
 László, Kiss József, Horváth Gergely, Danó György,
 Tóth András, Molnár Győzőné, Léval Lajos, Biró
 Imréné, Nagy János, Zalányi Lászlóné, Tiszai Jánosné,
 Széplaki Sándor, Gombos István, Petri Sándor, Tar
 János, Argyelán Jánosné, Ács Gusztáv, Szilvási Róza.
 80 Leit: Sebestyén Károly, Zalányi Jánosné,
 Kenderesi Imre.
 75 Leit: Nagy Gyula, Szende István.
 70 Leit: Hajós János.
 60 Leit: Sebestyén Ferencné, Szabó Albertné,
 Székely István, Sulán Lajosné, Pencz Dánielné, Bugner
 Jenőné.
 50 Leit: Szupper Károlyné, özv. Péntes Zsig-
 mondné, Bányai Sándorné, D. Kiss Endre, Szabó
 Sándor, Geserán Lajosné, Máté Ferenc, Nemes József.
 48 Leit: Kádár Gyula.
 40 Leit: Sainteni Lajos, Péntes Juliska, Kóródi
 Imre. 30 Leit: özv. Szodorai Sándorné, özv. Perecsényi

Józsefné, Kulics Lajos. 25 Leit: Szurlea Károlyné.
 20 Leit: Nagy János.

Összesen: Olaszi 5790, Ujváros 2720, Rét 2693,
 Velence 2910, Együtt: 14.113 Leit.

Felhívás.

Kérjük hűveinket, hogy iskoláink fenntartá-
 sára szolgáló egyházi adóhátralékaikat és f. évi
 tartozásaikat, ugyszintén a „Református Híradó”
 előfizetési díj hátralékaikat és f. évi esedékes rész-
 leteiket igyekezzenek sürgősen befizetni, hogy is-
 koláink szükségleteinél, valamint a „Híradó”
 nyomtatási költségei kifizetésénél a hűvek mulasz-
 tása miatt zavar be ne álljon.

A munkálat alatt levő választók névjegyzé-
 kébe azok vétetnek fel, kik mult évi egyházi adó-
 hátralékaikat f. év május 15-ig, vagy a 10 napi
 közszemle ideje alatt, vagyis május 25 ig befizetik.

A befizetések úgy a pénzbeszedők által, mint
 az egyházi adóhivatalban (Str. I. Vulcan, Nagy
 Sándor-utca 14. Bejárat a Béres nyomdánál) a
 legkisebb részletekben is elfogadhatnak.

Az egyház elnöksége.

ÁLDOZATKÉSZSÉG**A) Egyházi célokra:**

OLASZIBAN:

Árváknak: özv. Kuun Frigyesné édesatyja
 halála évfordulóján 100 Leit.

Templomszönyeg költségekhez: Ko-
 vács Zoltán Varga Ibolyka esküvője alkalmával 200 L.
 Ref. Híradónak: Szűcs Mátyás 30 Leit.

VELENCÉN:

Református Híradónak: N. N. 60 drb
 25 banis bélyeg.

A volt lelkészlakás átalakítására:
 Balogh Károly és neje 200, Id. Fóris Péterné 100,
 Ó Pál Ferenc 60, Fehér János 100, özv. Kántor Im-
 réné 100, Zsigmond Józsefné 100, Boros Imre 200,
 Nagy Sándor 100, Tokaji Elek és neje 100, özv. Balogh
 Istvánné 100, özv. Schittenhelm Alajosné 100, Ludász
 Istvánné 40, Molnár János 100 Leit.

RÉTEN:

Orgonára: Kovács Elek 100, Oláh Sándor
 50 Leit.

— kezdte hirtelen a koldus, — még ilyet nem értünk.
 Nem Nem hirdették ki. Ott voltam. Onnan jövök.
 Szegény gazdúr! Hát ezt érdemelte?

— Csakugyan igaz? — kérdezte megdöbbenve
 a gyászborult lélek.

— Igaz.

A koldus tovább ment, mint aki jól végezte
 dolgát. Akivel csak találkozott, mindenkinek elújsá-
 golta a rettenetes hírt. Egypár ellenpárti főember
 nyomban megragadta a kedvező alkalmat a kiabálásra:

— No tessék! Új szokás! Persze! megmondtuk
 mi ezt előre!

A gyászolók is mélyen megbotránkoztak. Sze-
 gény jó Mihály bácsi! — sóhajtoztak megrendülve. —
 Hát ezt érdemelte?

Délre már mindenki tudta, hogy mi történt?
 A temetőben pedig másról sem beszéltek, mint erről,
 úgy hogy Dabi Mihály halála egészen másodrendű
 valamivé lett.

Másnap bejött a parókhára a legszelidebb
 presbiter.

— Tiszteletes uram — kezdette — nagyon fáj
 ez a tegnapi eset. A nép háborog. A gyászolók sértve
 vannak. Mink presbiterek sem helyeselhetjük az
 eljárást.

— És tudja-e, presbiter ur — válaszolt az ifju
 pap, — hogy hányan voltunk a templomban?

— Nem tudom.

— Hát ketten. A kántor ur, meg én. A templo-
 mozás vége felé pedig a vihar elől betévedt az öreg
 koldus. Így letűnk hárman.

— Hát kérem, ezt nem tudtam. A nép sem tudja.
 De azért csak jobb lett volna mégis kihirdetni.

És amint — hol védve, hol támadva, — tár-
 gyalgatták mindenfelé a rettenetes ügyet, az öreg
 koldus boldogan érezte, hogy ő valaki. Hogy az egy-
 házi életben ő is csak visz egy kis szerepet.

A koldus társa ezt a nagy dicsőséget nem is
 álhatta meg szónélkül:

— Miért is nem tanultál? Micsoda nagy ember
 lett volna belőled! Mikor így is ilyen kavaro-
 dást tudtál csinálni.

Böszörményi Jenő

HIREK

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje.

Olasziban: délelőtt 10 és este fél 6 órakor Kiss Bertalan, a Hegyen: (Papp Sándor szülőjében) Nagysötétágon délután 3 órakor Csernák Béla, Ujvároson: délelőtt 10 órakor Szabó Pál, délután 3 órakor dr Szabó Lajos, az Óssi-telepen (Bodó Imre házában) délután 5 órakor Szabó Pál. Velencén: délelőtt 10 és délután 3 órakor Kiss Károly,

Réten: délelőtt 10 órakor dr Szabó Lajos, délután 4 órakor Szabó Pál lelkesítő kísérettel szolgál.

Vallásos Unapélyt tartunk velencei imaházunkban május hó 3-án fél 7 órakor a következő műsorral: 1. Felálló ének: 1. dics. 2. Gyülekezeti ének: LXXVII. zs. 1. v. 3. „Fohász” Berzsenyi Dánieltől. 4. Bibliát magyaráz Kiss Károly. 5. Gyülekezeti ének: 94. dics. 4. v. 6. „Isten” szavalja Szodorai Sándor. 7. „A barátságáról” felolvas Burger Vilma. 8. „Nagy Isten téged imád” szólóének, éneklő Mészáros Lajos. 9. Szaval Balogh Sándor. 10. „Saul” szavalja Milotay Margit. 11. „Jézus, reményem” éneklő a leánybiblikör. 12. „A biblikör áldásai” párbeszéd előadja; Kincses Rózsai és Zöldi Erzsike. 13. Gyülekezeti ének: CV. zs. 1. v. — A perselyadományok az átalakítási költségek fedezésére fordítatnak.

Az anyaszentegyház gondja. Tudjuk, hogy az a földi látható egyház, amelyben élünk, küzdő és harcoló egyház is egyszersmind. Ezért tehát az anyaszentegyház a maga egészében is mindig vannak gondja. De jönnek idők, amikor e gondok jobban megszaporoznak, mint más korszakokban, ilyen nehéz időket élünk most is. A hitetlenség irtózatossá előretérése, Róma harcias fegyverkezése, az iskolák fenntartásának, sőt megmentésének kérdése, a református szellemű reformáció végrehajtásának nagy feladata stb. mind olyan nagy gondok, amelyek rendkívüli sullyal kell, hogy foglalkoztassák a lelkeket. Nagy baj az, hogy népünk és intelligenciánk még nem eléggé olvassa az egyházi lapokat ahhoz, hogy e kérdésre vonatkozólag a szükséges tájékozódást megszerezze s így az anyaszentegyház gondjait segíteni tudná hordozni is. Így lesz azután az anyaszentegyház gondja csak néhány ember gondjává e ezért nem is lehet azokon sokszor a szükséges gyorsasággal könnyíteni. Amilyen arányban jő el az egyházi élet virágzása, olyan arányban lesz könnyű a gondokkal való megbirkózás is, a lekipásztörök árvaságá megszüntvén, élő oszlopok százezreel fogják tartani az anyaszentegyház épületét és így hordozni annak gondjait is. (K. Sz.) *Dr. S. J.*

A miskolci református leányegylet felhívja az érdeklődők figyelmét Görömböly-Tapolca gyógyfürdő közelében lévő üdülőházára. Akik jól és olcsón, magaslati fekvésű gyönyörű vidéken akarnak nyaralni, a gyógyfürdő strandján az éltető nyári napfényt élvezni, testi és szellemi munkában elfáradt szerveze-

tüket felüdíteni óhajtják, azok ezt üdülő házunkban mind megtalálják. Napi penzió 4-szeri étkezéssel, kiszolgálással 2 pengő 30 fill., lakásdíj 1 pengő, ebből indokolt esetekben 50 százalékos engeményt adunk. Jelentkezéseket már most kértünk az alábbi címre: Zsupán Irma Miskolc, Debrecenyi-utca 12. sz. Az üdülőház megnyitása 10 jelentkező esetén június 1-én. Konferenciák tartására június 1 előtt és szeptember után jutányos áron kiadja az üdülőházat az Elnökség.

Az ifjúság a szépségversenyek ellen. A napilapok jórésze is elismeréssel emlékezett meg a Debreceni Egyetemi Bajtársai Egyesületek ama mozgalmáról, amellyel hivatalos bojkottot hirdettek mindenfajta u. n. szépségkirálynő-választás ellen és többek között kimondták, hogy „mindazok az „urileányok”-nak nevezett hölgyek, vagy azok hozzátartozói, akik valamely szépségversenyen saját jószántukból, részt vettek, semmiféle általunk rendezett mulatságra-összejövetelre meg nem hívhatók és társaságunkból, mint oda nem illő elemek, kiküszöböltetnek.” Nyilatkozatuk egy másik részében az üzletszerűleg ügött szépségversenyeket leánykereskedelemnek nevezik.

Methodisták visszavonulása. A világháború végeztével az amerikai methodista egyház kinyújtotta missziói csápjait Európa felé s ugyszólván minden országban munkát kezdett, nem egyszer az európai protestáns egyházak rovására. Ez évben azonban már pénzügyi okból takarodót fujnak: a németországi gyülekezetek segélyét leszállították, a jugoszláviai methodisták segélyezésére a svájciakat kérik fel, a bolgárokat felszólították, hogy egyesüljenek a kongregacionalistákkal, a francia munkát teljesen likvidálják stb. stb. Magyarországon nagyobb eredményeket a nagyösszegű merikai támogatás mellett sem tudtak elérni (egy időben évi 45.000 dollárt kaptak!) a mostani visszavonulás pedig bizonyára érzékenyen fogja érinteni a magyarországi methodistákat is.

Istentisztelet a munkanélküliekért. Az amerikai reformátusoknak egy kis csoportja mutatott példát ebben is. A greenpointi kis gyülekezet az elmúlt egyik vasárnapot arra szentelte, hogy a munkanélküliekért mondottak imát és a begyűlt perselypénzt a munkanélküliek javára fordították. A perselypénzként begyűlt 10 dollárt a 116-ik utcai református egyház vette át és azon anyagot szerzett be, hogy ez által is alkalmat adhassanak egy-két embernek munkára. Jellemző az ottani reális gondolkodásra, hogy a munkanélkülieken való segítséget nem segélyezés formájában gondolják, hanem munkaalkalom megteremtésében. Ez az egy eset csak, elvetett mag, de alkalmas arra, hogy megmutassa a nyomasztó munkanélküliség megszüntetésének egyetlen útját. Másrészt élénk bizonyossága annak, hogy a református egyház mennyire át van hatva a szociális érzéstől és valóban segíteni akar hibein.

Kiadótulajdonos: a nagyváradai Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Le
Egyes szám ára 4 Lei.

Gutenberg-nyomda, Oradea—Nagyvárad.

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

Elmenőn, tegyetek tanítványokká minden népeket...

A földről bucsuzó Jézusnak utolsó parancsa szinte emberfeletti munkát, nehéz, fáradságos, izgalmas, testet és lelket emésztő, századokra és évezredekre szóló feladatot biz a tanítványokra. Mintha a Föld térképét teritené eléjük és mutogatna nekik tengereket és földrészeket, oceanokat és kontinenseket, amelyeknek még nevét sem hallották soha, mutogatna nekik népeket, emberfajokat, amelyeknek nyelvét sem értik; akadályokat, amelyeket le kell győzniök; s mikor mindezeket megmutatja nekik, mintha azt a parancsot intézné hozzájuk: mindezeket pedig hajtsátok az én hatalmam alá.

Álmélkodással csudáljuk egy macedóniai Nagy Sándor, egy Julius Cézár, egy Napoleon világhódító terveit; de mennyivel inkább felköltheti csodálatunkat ez a terv, amelyet Jézus tár tanítványai elé. Mert amiről itt szó van, azzal a legmerészebb emberi vállalkozások sem mérhetők össze; amiről itt szó van, annak végrehajtásához elégtelenek a világ hatalmi

eszközei: mert itt a világ népeinek, az emberiségnek belső átformálásáról, az emberek lelkének, gondolatainak, érzéseinek, akaratának Jézus hatalma alá hajtásáról van szó.

És Jézus ezt a munkát tanítványaira: emberekre bízta.

Sok mindent fel lehet sorolni az ember nagyságának bizonyítására. De hogy Isten csakugyan nagygyá teremtette az embert és sokra bízta, azt semmi sem hirdeti olyan meggyőző erővel, mint az a tény, hogy az Ur őt munkatársul fogadta, szent ügyét oda költötte az emberhez; szent ügyének látható képviselői, reprezentánsai emberek; őket küldi a föld népeihez, általuk juttatja el evangéliomát minden lélekhez, általuk terjeszti a mennyeknek országát, Ahová az ő tanítványai nem mennek, oda Ő sem megy. Ahol nem hirdetik az evangéliumot, ott a népek sötétségben maradnak. Emberi közreműködéssel jutott el az evangéliom Korinthusba, Rómába. Emberi közreműködéssel hódította meg a keresztyénség ugy az egyik, mint a másik pogány népet. A szegényeknek

Szolgálni akarok.

Gyönyörű tavaszi napon egy csapat fiatal leány ment végig a réten, be az erdőbe. Énekeltek, beszélgettek. A vezető tanárnőhöz kérdéseket intéztek, amelyekből meg lehetett állapítani, hogy jövőző életpályájukon a hazát, az emberiséget akarják szolgálni.

Észre sem vették, hogy nem messze tőlük, az erdő szélén egy betegelő-székből ott egy fiatal leány ül, aki beszélgetésüket, kérdéseiket meghallotta s látta életkedvüket, lelkesedésüket a jövőző szolgálatot illetőleg. Mikor a leányok elvonultak, a beteg könnyes szemekkel azt mondotta: „Azok egészségesek, én beteg vagyok; azok tudnak munkás jövőzőről, nagy szolgálatokról álmodni, én nem tudok semmit sem tervezni, beteg vagyok, nincs orvos, aki meggyógyítana. Azt mondják rólam, hogy türelmesen viselem nehéz sorsomat, de nem tudja senki, mennyi belső küzdelmembe kerül. Pedig én is oly nagyon szeretnék szolgálni, szeretnék éhezőket etetni, mezteleneket felruházni, mint azok az egészségesek tehetik majd. Ha egyszer megérkezem Isten elé, üres kézzel kell ott állanom, nem mutathatok fel semmit”.

Most egy szép magas férfialak közeledik a betegelő-szék felé. A fiatal lány gyorsan felszárítja könnyeit s mosolyog a közeledőre. „Apa értem jöttél? Milyen jó, hogy úgy törődsz velem”. Az apa megciborgatta leányát. Tudta, hogy lánya szívében nagy küz-

delmek mentek végbe. Örvendező arccal mondta neki: „Éppen most volt nálam lelkészünk. Azt a hirt hozta, hogy a szanatóriumban fekvő beteg diák az éjjel meghalt s téged megegyeszer üdvözöl s azt üzeni, hogy a te vigasztaló leveleid, amiket küldtél neki, nagyon megkönnyítették neki a szenvedést s bearányozták élete utolsó napjait. Tudod-e gyermekem, hogy ez is isteni kegyelem, ha valakinek ilyen lelki szolgálatot tehetünk?”

Az apa hazafelé tolta beteg leányát, aki mély hallgatásba merült. Végre megszólalt s azt mondta: „Apa, azt hiszem, ma végre megértettem azt, amit Isten már régen akart nekem mondani. Az ibolya nem adhatja a rózsának, vagy lilomnak illatát, de adhat egy kis mézcséppet a méhecskének s így ő is szolgálhat. Örülök atyám, hogy én is szolgálhatok”.

Isten némelyikünkre kis dolgokat, másra nagy dolgokat bíz. Valakinek a tetteiről az egész világ tudomást szerez, másnak tettel titokban maradnak. Valaki csupa, jelentéktelennek látszó dolgot visz véghez, más talán nagy események főhőse. Ki tudná eldönteni, vajjon Isten a kis, jelentéktelen szolgálat által, vagy a nagy szolgálatok által tesz-e csodát?

Ha szíved az Uré és szolgálni akarsz neki, megtalálod rá a módot és lehetőséget, akár egészséges, akár beteg vagy, akár szegény, akár gazdag, akár fiatal, akár öreg vagy.

a betegeknek, a foglyoknak, az elnyomottaknak várniok kell, míg az Úr kiválaszt és elküld valakit hozzájuk. Talán sokáig, talán évekig vagy évtizedekig kell várniok, míg Jézus kiválasztja azt, vagy azokat, akiknek keze és feje által, szívéen és lelkén, életén és munkáján keresztül hatni akar közöttük, őket újjá szervezni, újjá szülni, újjá teremteni akarja.

Maga Jézus akarta, hogy istenországának ügye emberek közreműködéséhez legyen kötve. Kell, hogy minden keresztyén, minden jó református előtt tisztán és világosan álljon ez az ő isteni akaratból származó megbízatása, ez az ő szent szolgálata. Tisztán és világosan álljon mindnyájunk előtt, hogyha csak egyetlen szív nem tudott eljutni Jézushoz, mert mi restek és kishitűek voltunk; ha csak egyetlen bűnös nem szabadulhatott meg, mert mi sokáig késlekedtünk; ha csak egyetlen sorsüldözött nem talált vigasztalásra, mert mi némák maradtunk, — mindezért rajtunk a felelősség! egyedül csak rajtunk! Jézus szava: „Elmenvén, tegyetek tanítványokká minden népeket“ — hozzánk is szól. Minden keresztyénnek egy-egy evangélistának, egy-egy misszionárusnak, predikátornak kell lennie; jha nem is szó szerint vett értelemben, de ott azon a helyen, abban a körben, amelybe Isten állította, A szolgálatra hívó szent parancs-szó mindnyájunkat munkára hív, hogy Krisztus diadalmaskodjék.

Egyházi adó befizetések: február 1-től március 31-ig.

2000 Leit: Dr. Schilling Árpád, dr. Szeghalmy Sándor.

1000 Leit: Dr. Thury Kálmán, Sebess Gyula, Sulyok István, id. Mester Mihály.

600 Leit: Csösz József, Bodó Zsigmond.

500 Leit: Fülöp István, özv. Resch Mihályné, özv. Kiss Gyuláné, Gara József, dr. Kassai Kálmán, Nagy Lajos, özv. Juricskay Dezsőné, Székely Sándor, Bocsor Sándorné, dr. Cziffra Kálmáné, Hajdu György.

400 Leit: Szilágyi Mihály, Nagy Zsigmond, Fülöp István, Petrányi Ferenc, Székely Imréné, Báthory Ferenc.

475 Leit: Dr. Szőke Ferenc, Fazekas Lajos.

300 Leit: Ambrus Mihály, Máté Pál, Tikos András, dr. Czeglédi Miklós, Varga József, Molnár Imre, Deák Albert, Kocsis Géza, özv. Havasi Zsigmondné, Joó Lajosné, Ursz Jánosné, Topa Antal, Fülöp István, ifj. Horthy Dezsőné, Incze András.

250 Leit: Papp Károly, Zsigó Györgyné, Boros Imre, Kulcsár István, Balogh Károly, Krupp Lajos.

200 Leit: Harsányi Sándor, Imre István, Góga Istvánné, Szabó Béla, özv. Rozmári Bertalanné, Vass László, Olári Gusztávné, Bóna Imre, Kovács József, Szűcs Mátyás, özv. Száva Antalné, Lengyel Gyula, Nagy István, Sólyom István, Bereczki József, Dance Lukácsné, Szabó Miklós, Szabó Gyula, Borgós De-

zsőné, id. Molnár Ferenc, Rácz Lajos, Szeghalmy Julia, Somai Gyula, Mercz Sándorné, Szöllősi Károly, Balogh Zsigmond, Incze István, özv. Géresi Lajosné, Butyka Lajos, dr. Verzár Istvánné, Bosnyák Pál, Tóth Zsigmond, Barna Sámuel, Kiss B. László.

160 Leit: Kelemen Etelka.

150 Leit: Lőrincz Vince, Szűcs József, Szilágyi Józsefné, özv. Varga Károlyné, Gulyás Ferenc, Szabó Sándor, özv. Kereszturi Istvánné, Kosárka Demeterné, özv. Keller Józsefné, özv. Kágyi Lajosné, Molnár Lajosné, Homolya Etelka, Tamás Lászlóné, Szabó Sándor, Déciu Jánosné, Varga József, özv. Nagy Lajosné, Hajdu Pál, Kiss Pál István.

120 Leit: Bartus Sándor, özv. Farkas Imréné, Szőke Imre, Fazekas Zsigmond, Fajzi Lajos, Kovács Zsigmond, Tóth Vince.

100 Leit: Özv. Bartus Sándorné, Megyesi Géza, Nagy János, Tóth Zsigmond, Balla Jánosné, Szabó Imre, özv. Nagy Sándorné, Berkesi István, Zemplényi Sándor, Fenyák Ferencné, Halász Elemér, Székely Margit, Ternyei Ármánd, Bereczki József, özv. Kovács Istvánné, dr. Szemes Ferenc, Nagy József, Székely Sándor, Fábrián László, Borbély Lajos, Király Kálmán, Nagy Gyula, Veress József, özv. Lázár Mártonné, özv. Piskolti Albertné, özv. Szabó Józsefné, Jámbor Lajos, özv. Kerekes Ferencné, Szentmiklósi István, Papp János, Thyl Emma, Erdősi Bertalanné, Szigeti Józsefné, Géczl Ferenc, Nagy József, Nagy Bálint, Habi Tibor, Lőrincz Lajos, Harsányi Gábor, Róth József, Janku Jánosné, Fülöp István, Szoboszlai Lajos, özv. Sztanyik Jánosné, Mózes Mihály, Szikszai Dániel, Mokos Kálmáné, Borsi Jusztinia, id. Rácz Imre, Dézsi László, Kocsord Sándor, Kovács Béla, Ternyei Ármánd, Bánnyai Lajos, Boros Károly, Szécsi Simonné, Czeglédi József, Vitán Zoltán, Bodor Gyuláné, Hajdu Bálint, Szűcs Juliánna, Szűcs Sándor, Andor Antalné, ifj. Forgó Lajos, Papp Ferencné, Szekeres István, Fodor András, Buzás István, Nagy Sándor, dr. Sólyom Kálmán, Both Béliné, özv. Puchlin Kázmérné, Asztalos Károly, Szabó Irén, Czina Lajos, Tóth Sándorné, Kripka Józsefné, Árgyelán Jánosné, Markovics Béláné, Perjés Istvánné, Csoma László, Hegedűs Istvánné, Lévai Lajos, özv. Sárközi Mózesné, Gombos Károly, Izsó Sándor, Bencze Illésné, Kiss Imre, Ács Gusztáv, Kovács Lajos, Butyka Lajos, özv. Orbán Ferencné, Szilágyi János, özv. Nagy Istvánné, Durkó Lajos, Munkácsi Mártonné, Szabó Erzsébet, Vargha Gedeon.

80 Leit: Geneta Istvánné, Darvas Kálmán, Bene Istvánné, Garami Istvánné, Borbély Sándor, Nyerges György, Gasparik Józsefné, Striczinger Mátyásné, Takács Gézané, Kardos János, Szántó Imre,

75 Leit: Szilágyi Lajos, Fazekas József.

70 Leit: Fejes Balázs, Szilágyi József, Gergely Ferenc, Szabó Lajos, Herman Péter.

60 Leit: Theisz Jánosné, Sólyom Sándor, özv. Bodor Ferencné, Tóth Albert, Koch Károlyné, Pintye Erzsike, Gliye Józsefné, özv. Szentmiklósi Györgyné,

Agárdi Istvánné, Tóth András, Varga János, Pogány Józsefné, Drimba Györgyné, Bagdi Imre.

50 Leit: Bondár Mihály, öz. Pénzes Zsigmondné, Nyisztor Jánosné, Novák Kálmánné, Breiner Sándorné, Szabó Andrásné, Debreczeni Sándor, Darány Mihály, Szöke Sándor, Stidl Rezsőné, Nagy Albert Éhik Károlyné, ifj. Fazekas Márton, Takács József Berkán Simon, Debreczeni Sándor, öz. Kenderesi Imréné, Puskás Lajos, Ruff Jakabné, Szabó Sándor, Pintye Györgyné, Kiss Jenő, Szász Jánosné, Szakács József, Vitályos Albert, Lukács Mihályné, Kádár Gyula, öz. Antal Jánosné, Szabó Károlyné.

40 Leit: Varga Lajosné, Varga Domokosné, Bertók Dániel, öz. Miheli Lászlóné, öz. Somi Gyuláné, öz. Salánki Zsigmondné, Dumitrovics Oszkárné, Koós László, öz. Hegyesi Mártonné, öz. Sávolt Lajosné, Makkos József, Tarsoly Péter, Kulcsár István.

30 Leit: Germán Sándorné, öz. Künsztler Jánosné, Hegyesi Anna, Szabó Jullánna, Gálfi Sándorné, öz. Kovács Imréné.

25 Leit: Sámsoni Lajos, Árvai Árpádné. 20 Leit: Allás Lászlóné, Mille Istvánné, öz. Kovács Imréné.

Összesen: Olasz: 25,010; Ujváros: 8350; Velence: 6885; Rét: 8867 Lei. Együtt: 49,112 Lei.

Hirdetés.

Az 1931 július 1-től 1932 június 30-ig terjedő időre elkészített választói névjegyzéket folyó év május 15-től 25-ig, vagyis 10 napon át az egyházi adóhivatalban Str. Iosif Vulcan (Nagy Sándor utca) 14. sz. a presbyterium közszemlére kiteszi. Ezt azzal a kéréssel hozzuk az egyháztagok becses tudomására, hogy a választó névjegyzékben való felvételeket illetően a hivatalos órák alatt a jelzett időben érdeklődhessenek.

Az egyházi törvény értelmében azokat az egyháztagokat lehet fölvenni a választók névjegyzékébe, akik összes egyházi adójukat az előző esztendőkről május 15-ig befizették. De ha valaki hátralékos tartozását a felebbezési idő alatt még kiegyenlíti és azt az egyházi adópénztár nyugtájával igazolja, akkor utólagosan a választók névjegyzékébe felvehető.

Az Egyház Elnöksége.

ÁLDOZATKÉSZSÉG

A) Egyházi célokra:

OLASZIBAN:

Ágyalapítványra: Dormány Hona öz. Bancsik Sándorné emlékére 100 Lei.

UJVÁROSON:

Az ujvárosi ifj. Bibliakör használatára: Széles Kálmán műasztalos 1 drb asztalt és 6 padot ajándékozott.

VELENCÉN:

A volt lelkészlakás átalakítására: Matkó Benjámán 200, Matkó Nővérek 100, Molnár Eszter 80, Szűcs Gyula és neje 100, K. Nagy Lajos 200, Pliskorán Magduska 40, Ujlaky Károly 200,

Siebert Emilné 200, Rollinger Vilmosné 150, öz. Kiss Gyuláné 50, Pénzes Ferencné 50 Lei.

A velencei temetőben létesítendő vízvezetékhez készülő cementkádhoz: Józsa Károly 40, K. Nagy Lajos 40, Mile István 20, Ursán János 20, Szűcs Mátyás 20, Papp János 20, Biró Károly 20, öz. Kozma Lászlóné 20, öz. Kiss Lajosné 20, Takács Ferencné 20, Kovács János 20, Úveges Györgyné 20, Kállai Gyula 50, Kelemenné 20, Földesi Imre 40, öz. Szodorai Sándorné 20, Mihuc Miklós 40, Mihuc N. 20, Nagy István 20, öz. Nagy Lajosné 20, öz. Kovács Ferencné 20, Szilágyi Mihály 40, Major János 20, öz. Kiss Józsefné 20, öz. Gencsi Sándorné 20, Bereczky Józsefné 20, Izsák Ernő 30, Albuc Imre 40, Siebert Emilné 20 Lei.

RÉTEN:

Orgonára: Székely Gyuláné (édesanya halálának emlékére) 50, Putnoki István 100, Garay István 150 Lei.

Az Árvaház céljaira:

Gondnoknőnél: Erdőhátiné 25 drb tojás N. N. egy üveg lekvár.

H I R E K

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje.

Olasziban: délelőtt 10 órakor Kiss Bertalan, este fél 6 órakor Csernák Béla, a Hegyen: (Papp Sándor szőlőjében) Nagysötétágon délután 3 órakor Kiss Bertalan.

Ujvároson: délelőtt 10 órakor Sulyok István, délután 3 órakor Szabó Pál, az Össi-telepen (Bodó Imre házában) délután 5 órakor Szabó Pál.

Velencén: délelőtt 10 és délután 3 órakor Kiss Károly.

Réten: délelőtt 10 és délután 4 órakor dr Szabó Lajos szolgál.

Áldozócsütörtöki istentiszteletek sorrendje:

Olasziban: délelőtt 10 órakor Csernák Béla, este fél 6 órakor Kiss Bertalan, a Hegyen: (Papp Sándor szőlőjében) Nagysötétágon délután 3 órakor Csernák Béla.

Ujvároson: délelőtt 10 órakor Sulyok István, délután 3 órakor és Össiben délután 3 órakor (Bodó Imre házában) Szabó Pál.

Velencén: délelőtt 10 és délután 3 órakor Kiss Károly.

Réten: délelőtt 10 és délután 4 órakor dr Szabó Lajos szolgál.

Esteli órák:

Hétfő: Idegen járom alatt. Efész. 4, 25—29. Kedd: A Szentlélek szomorúsága Efész. 4, 30—32. Szerda: A szeretet kötelezettsége. Efész. 5, 1—5. Csütörtök: A világosság fiainak útja. Efész. 5, 6—10. Péntek: A gonosz napok. Efész. 5, 11—16. Szombat: Isten megértett akarata. Efész 5, 17—21.

A régi ifj. bibliakör és énekkar vasárnap (május 10.) délután 6 órai kezdettel vallásos ünnepélyt tart a Felső Dorongos-oldalon, Rózsa János szőlőjében.

Konfirmándusok vizsgája május 16-án (szombaton) délután 3 órakor.

Dr Kazay Kálmán a nagyvárad-i magyar társadalom kedves „Kazay-bácsi”-ja, folyó évi május hó 3-án, vasárnap, rövid szenvedés után meghalt. Temetése az Irgalmasrend kórházának udvaráról május 6-án történt. Kóporsója felett Kiss Károly nagyvárad-velencei lelkész hirdette a vigasztalás evangéliomát. A megboldogult éveken át ingyen gyógykezelte Árvaházunk növendékeit. A szegények ezrei áldják emlékét, akiket ingyen kezelte. Élete a szeretet szolgálata volt. Jézus ígérete neki is szól: Ahol én vagyok, ott lesz az én szolgálóm is.

Lelkészszenntelésre május 27-ére tizenegy ifjú lelkész jelenik meg; akiknek elszállásolásáról úgy gondoskodni óhajtanak, mint ahogy gondoskodtunk az 1926. évi lelkeszszenntelés alkalmával. Fölkérjük tehát azokat a hűveinket, akik hajlandók vendégeinknek szállást nyújtani, hogy címüket **1931 május 12-ig az olasz-i lelkeszi hivatalban** sziveskedjenek bejelenteni.

Anyák-napját tart az újvárosi ref. iskola a templomban május 10-én délután 3 órakor gyermek-istentisztelettel a következő sorrendben: Fenálló ének: 7. dicséret. Közének: 100. dicséret. Ima, beszéd: Szabó Pál. „Az első imádság”. (Bán Aladártól.) Szavalja Kendi Béla ref. isk. I. oszt. „Ha van anyád még”. (Teleki Sándortól.) Szavalja Borbély Rózsi ref. isk. II. oszt. „Anyák napjára”. Szavalja Oberleitner Gizi áll. isk. nőv. „Édes anyánk”. Szavalja Molnár Margit áll. isk. nőv. Ének: 293. dics. „Anyám halálára” (Szabolcska M.) Szavalja Smanz Vilma IV. oszt. ref. isk. „A lengyel anya” (Tóth Kálmán.) Szavalja Képes Mária IV. oszt. ref. isk. Ima az anyákért. Mondja Ertsey János III. oszt. tan. ref. isk. Záróének: 245. dicséret 10. v.

Vallásos ünnepély Újvároson. Május 10-én délután 5 órakor az újvárosi ifj. Bibliakör vallásos ünnepélyt tart az Össi-telepen az „Anyák-napján”.

Hajnal Árpád építő vállalkozó, ki a velencei volt lelkésziakáznak kulturteremmé átalakítási munkálatait igen méltányos árban teljesítette, egyidejűleg a velencei imaházat díjtalanul kimeszeltette s 2 drb oszlopépítését cementes falazással szintén díjtalanul végezte, körülbelül 2500 Lei értékben, mely munkálataiért a velencei parochiális kör hívei nevében és megbízásából ezúton is hálás köszönetet mond **Kiss Károly** ref. lelkész.

Bethlen Gábor alakja az egykorú német-népköltészetben. Kristóf György e címen megjelent dolgozata kimutatja, hogy az eddigi adatok szerint 61 a száma a Bethlen Gábor idejéből való magyar vonatkozású német népkölteményeknek. Ez is mutatja a nagy fejedelem világtörténelmi jelentőségét.

Tasitaró Takahashi. Tipikus japán alak, 50 éves. Most másodszer járja körül a világot. Utoljára a nagy világgégés előtt járt Európában. Duszgazdag ember,

aki harminc esztendeig volt vezérigazgatója a Tokióban székelő legnagyobb japán export-import vállalatnak. Kötő szónok, aki mély vizeken evez. Japán legkomolyabb keresztyén embere. Tavaly vonult nyugat-lomba és azóta minden idejét a japán Keresztyén Ifjúsági Egylett munkának szenteli. Nagyon megszigorított dolgokat mondott el a japán keresztyének életéből. Összehasonlítást tett a keleti és nyugati keresztyénségről és megállapította, hogy a nyugati keresztyénség nagyon felületes. Végigjárta a nagy nyugati államokat s mindenütt nagy fény és pompa mellett ott találta a nyomor csimborasszóját. Az emberiség boldogulásának egyetlen kivezető útját a Golgotához vezető uthoz hasonlította. Beszél a nyugati keresztyénség kulturájáról és civilizációjáról és azt a kijelentést tette, hogy mint jó japán és jó keresztyén, semmiképpen nem engedhet japán földön szabad teret annak. Vissza kell térni a keresztyénségnek arra az útjára, amikor nem volt föléje helyezve a civilizáció. Végül előadását azzal fejezte be, hogy jó üzlet az istenfélelem. Ha az ország boldogulni akar, a nagy európai államok figyelmét Jézus Krisztus tanításain keresztül kell magára vonnia.

Egyesülés. Az Egyesült Államok Vermont államában a baptista, kongregacionálista és methodista felekezetek vezetőemberei legutóbb tartott konferenciájukon kimondták, hogy e három felekezet készen van szervi egyesülésre. Az indítványt egy methodista misszió szuperintendens tette és a három csoport jelenlevő tagjai egyhangulag elfogadták. Most egyházi felsőbb hatóságukhoz, illetve a kongregacionálisták esetében az országos konferenciákhoz terjesztik az ügyet. (Nánássy Lajos.)

Szír bajok. Délindióban körülbelül 800,000 keresztyén van, akik eredetüket a klszásiai őskeresztyén egyházak missziói tevékenységének köszönhetik. Ezek közül 300,000 lelket portugál fanatikus szerzetesek tüzzel-vassal kényszerítették, hogy a pápát ismerjék el fejüknek. A Rómán kívül álló szír egyházban hatvan évvel ezelőtt evangéliumi mozgalom indult meg, amit a vezetők elleneztek és szakadással végződött. Az evangéliumi irányzat a Mar Thoma szír egyházat alapította 100,000 lélekkel. Az orthodox szír egyházban pedig az okozott szakadást, hogy az antiochiai pátriárkának főhatóságát többen nem voltak hajlandók elismerni a délindiai nemzeti egyházban. Most Lord Irvin indiai kormányzó dolgozik a délindiai szír egyházak egyesítésén és meghívta Indiába Gore püspököt, az anglikánok vezető konzervatív hitűdősét, hogy legyen segítségére.

Gyűjtsünk előfizetőket lapunk részére!

Kiadótulajdonos: a nagyvárad-i Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei
Egyes szám ára 4 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea—Nagyvárad.

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

A hitvallástétel.

A konfirmáció bizonyosíték a keresztségben nyert ígéretek valóra vállalásáról. A keresztség csak drága lehetőségek feltárulása, de a konfirmáció maga a beteljesülés. A keresztelés alkalmával minden lélek királyságra jegyeztetik el s a konfirmációban boldog öntudattal vállalja magát a lélek a megígért királyi korona birtokosának. A konfirmáció a megtapasztalt isteni kegyelemnek kicsordulása az élő Istennel találkozott fiatal lélekből. Hitvallás a konfirmáció, midőn az Élet fejedelmét megismert ifjú szív tulajadó örömmel ujjongja el a szent közösségnek a világ legszebb s legnagyobb örömét, a benne megindult keresztyén élet evangéliumát.

A konfirmáció tehát nem vizsga, ahol az elsajátított ismereti anyag számonkérése a legfontosabb, még csak nem is egy ünnepélyes aktus, ahol az arra méltóknak nyilvánítottakat az egyház öntudatos, felnőtt tagjaivá deklarálják. Egyáltalában a konfirmáció-

ban nem mi, az ember vagyunk fontos, aki vizsgáztat vagy az egyház tagjaivá nyilvánít, hanem a *hitvallástétel* mögött levő Szentlélek Úr Isten. Az a Szentlélek Úr Isten, aki fiatal lelkeket a legnagyobb valóságokat érzékelné tudó hit szemével ajándékozott meg s mint mindenkit, kire kitélti erejét, bizonyosítékvé tett a Krisztusnak. Az első pünköszt fenséges jelenete minden konfirmáció alkalmával megismétlődik, mintahogy megismétlődik mindenütt, ahol egy lélek boldog öntudattal vállalja Krisztust királyának. Ez a végtelen nagy különbség a hitvallástétel és a konfirmációi vizsga között. Az olyan konfirmáció, ahol hiányzik a Szentlélek indította bizonyosítékvé átütő ereje, nem hitvallástétel, hanem csak konfirmációi ünnepély, amelyből azonban éppen a lényeg hullott ki.

A hitvallás szóban nagyon nyomatékosan kifejeződésre jut, hogy itt nem az értelem, hanem a lélek világával állunk szemben. Minden konfirmáció két léleknek, a végtelen, tökéletes örökkévaló Lélek és a

A keresztyénség diadalutja Japánban.

Azóta, hogy az orosz-japán háboruban Japán diadalt aratott, az európai népeknek egyik legnagyobb problémája az u. n. „sárga veszedelem”. Egy híres képpel hívta fel erre Vilmos császár a világ figyelmét: égő város mögött egy sötét Buddha szobor. A kép felírása: „Európa népei, védjétek meg legszentebb jogaitokat!” Valóban a keleti népek előretörése pusztulással fenyegetné az egész európai kulturát és a keresztyénséget. Azonban ehelyett egy másik diadalut következett be, amely a probléma megoldását adja: Krisztus diadalutja a japáni nép életében. Isten lelke szállt egy japáni férfiúra és ő, mint az Ur alázatos eszköze csodálatosan működik népének a Megváltóhoz való vezérlésén.

„Próféta támadt Japánban és a tömegek menek utána. Szent, misztikus, munkásvezér, közigazdász, társadalomtudós, bibliamagyarázó, tanító, író, lelkipásztor és evangélizáló: személyisége és tapasztalata nagy ajándék a jelen nemzedék számára.” — Így ír a skót egyház hivatalos lapja erről a csodálatos személyiségről, Toyohikó Kagawáról. Valóban egyike a legnagyobb vallásos személyiségeknek, élete és működése bizonyosítja annak, hogy a keresztyénség nem a múlt vallása, még ma is van ereje az emberek lelkét meghihletni, Krisztus ma is támaszt nagy apostolt az evangélium hirdetésre. „Istenért áldozom fel magamat, — mondja Toyohikó Kagawa, — pénzemet, jóvőmet, egészségemet, családomat, mindenemet Isten-

ért!” Mint igehirdető, olyan áldott munkát végzett, hogy prédikációinak hatása alatt egy éven belül 20,000 ember tért Krisztushoz.

A keresztyénség Japánban eddig kizárólag a középosztályban hódított. Toyohikó Kagawa levitte azt a nagyvárosok legalsóbb és legzüllöttebb néprétegeihez. Ő maga éveket töltött ezeken a nyomortanyákon, hogy megismerje azoknak minden nyomorúságát és minden sivárságát. Az egészsége ugyan teljesen tönkrement, azonban ezt ő nem sajnálja feláldozni Isten ügyéért.

Mint író, a japáni irodalom legkimagaslóbb alakja. Körülbelül 40 könyvet írt. Egyik regénye pár hónap alatt 180 kiadást ért el. Másik munkája: „Szeretet az élet törvénye”, mely az európai nyelvek közül tudomásom szerint csak angolra van lefordítva, egy-millió példányban jelent meg.

Azonban működése nem merül ki pusztán az igehirdetésben és írásban. Mint nemzetgazdász és politikus, a keresztyénséget be akarja vinni a nemzeti élet minden mozzanatába. Most már a kormány szabadkezet enged neki, sőt támogatja is, azonban volt idő, amikor az evangéliumért fogságot kellett szenvednie.

Ezekben adhatjuk nagyon röviden a nagy keleti térítő: Toyohikó Kagawa személyiségének és munkájának ismertetését. Hisszük, hogy Isten tovább is erősíteni fogja, hogy a japán nemzet is megismerje az Ige világosságát, „hogy Krisztus nevére minden térd meghajoljon”.

Dékán Elek.

nyugtalanul lobogó, parányi emberi léleknek találkozására, amikor is az emberi lélek az Isten Lelkével szembeni alázatosságát és engedékenységet proklamálja. Minden konfirmándusnak lelke egy, az ablakba kitétt eol hárfá, amelyen a végtelenből jövő fuvallatok játszanak csodálatos dallamokat. Minél engedelmesebben s alázatosabban tárja ki hurjait a magasság felé s minél tisztábban hozzáadás nélkül adja a hangokat, annál zengőbb, dicsőségesebb szerszámává válik a nagy művésznak. A hitvallástétel igazi jelentősége az a végtelen dicsőség, amelyet Isten arra méltatott, alázatos és engedelmes emberi lelkek örvendező bizonyoságtévésén keresztül ad önmagának. *K. B.*

Gyűszűnyi olaj.

Egyik budapesti egyházi lapban (Ref. Figyelő) olvassuk, hogy egy szociállista munkásnak a múlt évben, az egyházi adó körül vitája támadt a lelkipásztornal. A vita végén, — mellesleg megemlítve, ennek az volt a vége, hogy az egyháztanács mindaddig nem fogadja el az illetőtől az egyházi adót, amíg az egyház munkáját meg nem becsüli, — levelet írt a lelkipásztornak s ebben a levélben van egy olyan mondat, amit jó lenne egyszer nagyon komolyan, az eset alkalmi vonatkozásától függetlenül, a benne rejlő ezer elrejtett kérdéssel együtt az egyházi közvélemény lelkiismeretére helyezni. Néha — talán többször, mint gondolnánk —, az *ellenségeinktől* kapjuk meg a legkeményebb és legmeggyógyítóbb kérdéseket. Néha egyoldalú és keserű szavalkon át az igazság rejtőzködő arca villan fel előttünk. Az említett mondat így hangzik: „Szép dolog az Egyház nyújtotta vigasztalás gyűszűnyi olajával odaállani a háborgó tenger elé és megkísérelni az olajjal elcsendesíteni a hullámokat. Szép cselekedet, de azt hiszem hiábavaló“.

Ha csak a közeledő lelket látjuk is meg ebben a — minden kesernyessége és hirtelen „lesajnálása“ mellett is elismerő — nyilatkozatban, mennyi ösztönzés, mennyi hivatás van benne! Egyház, ha olaj van a kezében, siess a vergődő lelkekhez, hiszen a hitetlenségük segélykérés, a rideg önzésük mélyén, testvérsziv utáni sóvárgás van. Ne ítélj el őket, hanem kétszeresen sajnáld és szeresd.

De van ebben a mondatban a pesszimizmusnak két olyan sötét mélysége, amelybe hasznos belenézni. Az egyik az a vád, hogy az egyház nem látja a háborgó tengert. Nem látja, milyen mérhetetlen tenger a nyomoruság és nem akarja látni, hogy ez a tenger veszedelmesen háborgó. Csak a vigasztalást hirdette a nyomorultaknak, de elfelejtette, vagy nem merté hirdetni az igazságot és az ítéletet a gazdagoknak. A másik az a vád, hogy az egyház — talán szándékosan is, — szűkre méretezte a maga *feladatát* és megelégedett, viharos tengerrel szemben, kis gyűszűcskéjével.

Földünkön az órlási anyagi válsággal együtt nem is sejtett *lelki* válságot mennek át az emberek

tömegei. Látja-e az egyház? Van-e üzenete a hasadozó lelkek és a repedező társadalom számára?

És van-e elég olaj a korsójában?

ÁLDOZATKÉSZSÉG

A) Egyházi célokra:

OLASZIBAN:

Árvaháznak: Homolya Etelka édesanyja halála évfordulóján 300, — 163. szám: febr. 2. váltása címen 100 LeI.

VELENCÉN:

A temetőben létesítendő vízvezetékre: Szilágyi Károlyné 25, Mészáros Jánosné 20, Szabó Jánosné 20, Papp Lajos 20, öz. Vass Gézáné 20, Lukácsné 20, Fehér Istvánné 50 LeI.

Konfirmándusok bibliával ellátására: Kiss Károly 50, Gulácsy Manci 20, Tamás Pirokka 20, Salánki Magda 20, Esztráti Eszter 15, Hadi Rózi 5, Konkoly Ida 30 LeI.

Kulturteremre: Vadas Lajosné 100, Kiss Gyula 200, Thury Sándorné 100, Bóna Imre 200, Botos Károly 100 LeI.

Szegényeknek: K. Nagy Lajos 50 LeI.

Gyermekotthonra: Kiss Gyula unokája, néhai Kiss Ibolya születése évfordulóján 100 LeI.

RÉTEN:

Orgonára: Horváth Imréné 100, Szabó József 60, Sárdult Antal 100 LeI.

Egyházi adó befizetések:

április 1—31-ig.

2000 LeI: Mónus Sándor.

1000 LeI: Leitner Ferencné, Tóth Lajos.

700 LeI: Pikó János.

600 LeI: Fekete József.

500 LeI: Harmati István, dr. Móricz Ernő, Székely Sándor, Domokos László, Lehóczki József, Fráter Barna, Matkó Benjámin, Papp Dezső.

427 LeI: Id. Mester Mihály.

400 LeI: Tromblás Gyula, dr. Sarkady Sándor.

350 LeI: Báthori Zsigmond, Bányai Károly, Hajnal József.

300 LeI: Kulcsár Sándor, Nánási Géza, Gaál Imre, Fráter Zsigmond, Tabéri Gézáné, öz. Balázs Lajosné, Mikis Lászlóné, Varga László, Takács Endre, Magyar Ferenc, dr. Czeglédi Miklós, Papolczai József, Gerda Sándor, Hendzsel Lajos.

250 LeI: Halász Elemér, Papp Károly, Ajtai Gyula, Varga László, Fülöp István, Pázmány Sándor, Juhász László.

200 LeI: Katona Gáspár, Kovács Miklós, Nagy Ferenc, Kulcsár Lajos, Nagy Károly, Döghe Lajos, Nizsalovszki Sándorné, Bóna Károly, Fazekas János, Fekete László, öz. Lehóczki Józsefné, Lechner Ernőné, Papp Lajos, Török Albert, Szivós Lajos, Kocsi József, Orbán Jolán, Csernák Józsefné, ifj. Papp Gyula, Jégh Károly, Hillf Ádám, Juhász Rezsőné, G. Szabó Istvánné, Németh Pál, Tóth Gusztáv, Tornyai Sándor, öz.

Balogh Istvánné, Kliss Géza, Kiss Róza, Pázmány Antal, özv. Szabó Lajosné, Nagy Sándor.

160 Leit: Özv. Ujvári Józsefné.

150 Leit: Id. Sebesi Károly, Nagy Ilona, Gaál Gáborné, Takács Sándor, Id. Balogh Sándor, Ifj. Balogh Sándor, Sebestyén Rózsi, özv. Fekete Józsefné, Cseke Sándor, Molnár László, Lehóczki Zsuzsika, Id. Török Sándor, Nagy Bálint, Ercsei Józsefné, Csígai Sándor, Tatár József, Malkó Mária, Matkó Ilona, Szénási Gyula, Szűcs János, Széplaki Sándor.

125 Leit: Asztalos János, Herczegh József, Backer Józsefné.

120 Leit: Fehér Gábor, Bozsik Istvánné, Túrózó Lajos.

100 Leit: O.áh Györgyné, Ifj. Forgó Lajos, Kovács László, Bárdos István, Tóth Lajos, Seidlinger Istvánné, Fűsüs Miklós, Kriszta Péterné, Tarsoly Károly, Csirják József, Rácz Gyula, Fazekas Ferenc, Ternyei Armand, Fekete Sándor, Nagy János, Dobi István, Gyenge Lajos, özv. Géresi Lajosné, Borbély György, Váradai Imre, Török Győző, özv. Kelemen Kálmánné, Jánosi Lajos, dr. Szabó Lajos, Schüch Dezsőné, Szilvás István, Muszka János, Zalányi Lászlóné, Papp Sándor, Földesi Imre, Földesi Lajos, özv. Bódis Benőné, özv. Tóth Mihályné, Fenesi László, Csiki László, K. Kiss József, Asztalos Károly, Futó Aladár, Lakatos István, Barabási Sándorné, Sáli Bálint, Csikos Imre, Ócsai Viktor, Csapó Lajos, Jakabfi Gyula, Schlinhof Gyuláné, K. Kiss Sándor, Puskás Lajosné, Soós Istvánné, Id. Borbély Márton, Balogh Imre, Király Károlyné, Kenéz Ferenc, Tolvaj Gyula, Sántha Vilma, Tripsó Sándor, özv. Krizsán Józsefné, Erlich Istvánné, Ifj. Pápa József, özv. Gümö Jánosné, Tandí Gábor, Nagy Sándor, Pázmány Ferenc, Pázmány Lajosné, Kiss Tivadarné, Szilágyi Lajos, Kanalas Gyula.

80 Leit: Barcsa Gyula, özv. Puskás Lajosné, Bagos Pálné, özv. Bicsák Istvánné, Csekő Juszitina, Kosztin Jánosné, Dobozi Zoltánné, Tóth Sándor.

75 Leit: Tapaszi Lajos.

70 Leit: Telegdi Mihály, Tóth András, Nagy Bálint.

60 Leit: Juhász Andrásné, Turi János, özv. Konrád Gézáné, Papp Endréné, Turóczi Ferenc, Turi Margit, Erdős Mihályné.

50 Leit: Jámber Lajos, Pázmány Margit, özv. Székely Gyuláné, Krámer Ferenc, Kónya József, Schmack Istvánné, dr. Sólyom Kálmán, özv. Kovács Gáspárné, D. Kiss Endre, Sólyom Sándor, Nagy István, Kiss Jenő, Cser István, Percz Viktor, Béler Anna, özv. Thúróczi Miklósné, Bereczki József, Kónya József, Fejér Lajosné.

40 Leit: Özv. Báthori Sándorné, Madar Sándorné, Gajzágó Jánosné, özv. Kopp Sándorné, Bagdi Jullánna és Erzsébet, özv. Béli Rézsőné, Baka Andrásné, Mákocsi Sándor, özv. Király Zsigmondné, Holicza Györgyné.

30 Leit: Máté Ferenc, özv. Soós Lászlóné, Lipai Nándorné, Révész Mihályné. 20 Leit: Id. Kiss Ferenc.

Hirdetés.

Az 1931 július 1-től 1932 június 30-ig terjedő időre elkészített választói névjegyzéket folyó év május 15-től 25-ig, vagyis 10 napon át az egyházi adóhivatalban Str. Iosif Vulcan (Nagy Sándor utca) 14. sz. a presbyterium közszemlére kiteszi. Ezt azzal a kérséssel hozzuk az egyháztagok becses tudomására, hogy a választói névjegyzékben való felvételeket illetően a hivatalos órák alatt a jelzett időben érdeklődhessenek.

Az egyházi törvény értelmében azokat az egyháztagokat lehet fölvenni a választók névjegyzékébe, akik összes egyházi adójukat az előző esztendőkről május 15-ig befizették. De ha valaki hátralékos tartozását a felebbezési idő alatt még kiegyenliti és azt az egyházi adópénztár nyugtájával igazolja, akkor utólagosan a választók névjegyzékébe felvehető.

Az Egyház Elnöksége.

A középiskolai ref. tanulók Bibliaköre

f. évi május hó 17-én vasárnap délután 6 órakor a leánygimnázium dísztermében **vallásos-ünnepélyt** tart, melyre egyházunk tagjait szeretettel meghívja.

Műsor:

1. Közének: 100. dics. 1. v.
2. Bibliát olvas: I. Ján. I. r. 2—8. v. Sarkady Zoltán főgimn. VI. o. t.
3. „A XIX. század vallásos irodalma”. Előadás. Tartja: Gyallay Mihály főgimn. VII. o. t.
4. Mécs L.: „Emberek vagyunk”. Szavalja András László főgimn. V. o. t.
5. Bliss P. P., dr. Zaly L.: „Mondd ott lelkek a forrásnál?” Éneklé a tanítónőképző, a G. Lyceum és iparos tanulók vegyeskara.
6. Váradai A.: „Pán halála” Szavalja Szűcs Ferenc főgimn. VII. o. t.
7. Bach: „Tavaszi ébredés”. Trió. Játsszák: hegedűn Nagy Árpád, zongorán Handlery Kornélia, gordonkán Emődi János.
8. Tömörkényi J.: „Mihály szóbelizik”. Humoros jelenet. Előadják: Körner József, Zilahy Endre, Bereczki Sándor.
9. Záróbeszéd. Tartja Varga Gedeon vall. tan. lelkész.
10. Közének: XC. zs. 1. v.

Belépődíj nincs. Önkéntes adományokat a bibliakör céljaira köszönettel fogadunk.

Esteli órákon: Hétfő: Az oltár eleven szene a Szentlélek tüze. Ézs. 6, 5—8. Kedd: Az Úrnak Lelke az elmulásban terem életet. Ézs. 40, 6—8. Szerda: Istennek Szent Lelke az erőtelent erősíti. Ézs. 40, 27—31. Csütörtök: A megígért Vigasztaló. Ján. 16, 7—11. Péntek: Vegyetek Szent Lelket. Csel. 2, 17—21. Szombat: A lélek gyümölcse. Csel. 5, 22.

H I R E K

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje.

Olasziban: délelőtt 10 és este fél 6 órakor Csernák Béla, a Hegyen: (Papp Sándor szőlőjében) Nagysötétágon délután 3 órakor Kiss Bertalan,

Ujvároson: délelőtt 10 órakor dr Szabó Lajos, délután 3 órakor Szabó Pál, az Őssi-telepen (Bodó Imre házában) délután 5 órakor Szabó Pál,

Velencén: délelőtt 10 és délután 3 órakor Kiss Károly,

Réten: délelőtt 10 órakor Szabó Pál, délután 4 órakor dr Szabó Lajos szolgál.

Bünbánati hetet tartunk pünköst ünnepét megelőző héten. Akik pünköstkor az urasztalára elakarják juttatni jó adományokat, jelentsék a lelkesi hivataloknál.

Konfirmandus gyermekek vizsgája szombaton délután 3 órakor, hitvallástételők vasárnap délelőtt az istentisztelettel kapcsolatban.

Ifjúsági vallásos ünnepélyt tartunk a Réten, vasárnap délután 6 órakor a Felföldi-telepen (özv. Fazekasné házában).

A várad-ujvárosi nőszövetség vallásos estélye. Május 27-én este 7 órakor a várad-ujvárosi református templom ismét szép és nagyobb szabású vallásos ünnepélynek lesz a színhelye. A nőszövetség agilis elnöksége most állítja össze az estély programját s mindent elkövet, hogy ezuttal is biztosítsa annak nemcsak belső, hanem külső, irodalmi és művészi sikerét is. Hogy pedig éppen azon a napon rendezt az estélyt, melynek délelőttjén ugyanannak a templomnak a falai közt a királyhágómelléki egyházkerület még föl nem szentelt ifjabb lelkes-nemzedékének felavatása is végbemegy, ebben a kedves elgondolásban azt a szándékát kívánja kinyilvánítani, hogy az ige szolgálatának nagy, komoly s igen sokszor kálváriás útján s a mai idők annyi szegénye és nyomorultjai szeme előtt tavonuló töviskoronás Király kíséretében mindenkor ott akarnak lenni a hűséges Máriák és Márták is, — az Igét hallgatni, az Ur ügyét szolgálni, könnyeket letörölni s mindezekben épülni s építeni a szívekben a rombadőlt oltárokat. Az ünnepély részletes műsorát jó idejében közölni fogjuk.

Orgonahangverseny az evangélikusoknál. Most vasárnap délután fél hatkor az evangélikusok Körös u. templomában az egyház női Gyámintézete hangversenyt rendez harang alapja és szegényei javára. Belépti jegy nincs, csak önkéntes perselyadkozás. Közreműködnek orgonán Zsizsmann Rezső zeneigazgató és karnagy Kolozsvárról, Pásztor Bozsó kiváló hegedűművész, ki Bach, egy ritkán hallható darabját fogja előadni és Horthyné Csighy Ella jeles

növendéke Haláthy Böske egy szólóénekkal fogja klégészíteni a művészi műsort. Felhívjuk híveink figyelmét e hangversenyre s kérjük, hogy azon minél nagyobb számban vegyenek részt, támogatván ezáltal is a testvéregyház Tábiháinak önzetlen fáradozását.

Dr Thúry Kálmán főgondnokunknak a királyhágómelléki egyházkerület főgondnoki tisztségébe beiktatása alkalmából május 27-én tartandó közebéden akik résztvenni óhajtanak, jelentkezzenek a lelkesi hivatalokban, az egyházi adóhivatalban és a Takarékoság helyiségében kitett íveken. Egy teríték ára 140 Lei. Jelentkezési határidő: 1931 május 23.

Szilvássy János bádogos és vízvezeték szerelő a velencei nőszövetség, bibliakör és vasárnapi iskolák részére 12 drb bádogperselyt ajándékozott, miért a nőszövetség elnöksége ezuton is hálás köszönetet mond.

A velencei nőszövetség által kisorsolt 2 drb kis képet a 46. szám nyerte.

Református magyarok Braziliában. Néhány héttel ezelőtt megemlékeztünk azokról a református magyarokról, akik Braziliába vándoroltak ki. A kivándorolt református magyarok február 5-én Sao Paulo városban megalakították a brazilliai Magyar Református Egyházat s megválasztották az első presbitériumot. Minden vasárnap délután 2 órakor az óriási kiterjedésű város egyik részén és délután 4 órakor a másik részén istentiszteletet tartanak, melyen magyarul énekelnek és Sur Miguel Rizzo Junior brazilliai református lelkész portugál nyelven prédikál. Csütörtök délután vallásos összejövetelt tartanak. Február 15-én alakították meg a református nőszövetséget. Folytak a tárgyalások egy református magyar lelkesi állás szervezésére nézve is. Mindezeknek a munkáknak a kezdeményezője és mozgatója, mint irtuk volt, egy Ötvös Lajos nevű, Érmihályfalváról kivándorolt képkeretező. Nagyon hálásak lennének, ha vallásos olvasmányokat kapnának.

Az olasz-i templomban találtatott: Énekes könyv két darab Szilágyi Gábor és „Emléktől Sulyok Ica vallásantitónótdi” bejegyzésekkel. Kis énekes könyv Kun László és Szóvó Józsefné nevekkel és név nélkül. Kis biblia: Kiss Lajos I., Székely Irén IV. nevekkel. Egy pár használt gombos női bőrkesztyű. Átvehető a harangozónál. — Amennyiben a talált bibliákat és énekes könyveket tulajdonosalk nem vennék át, azokat az Árvaháznak rendelkezésére bocsátjuk.

Gyűjtsünk előfizetőket lapunk részére!

Kiadótulajdonos: a nagyvárad Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei
Egyes szám ára 4 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea—Nagyvárad.

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

A Lélek kettős mértéke.

II. Kor. 2:9.

Sárközi Lajos szatmárnémeti-i lelkész „Öt hallgassatok” című könyvéből.

... Pünköstöt ünnepelem, lelki erőt gyűjteni jöttünk ma e szent hajlékba. És ha hitünk Főprófétája, a mennyei ajándékok Osztogatója megkérdezné ma bennünket, hogy sóvárgó szívünknek mi a legfőbb óhajta, a mi feleletünk sem lehetne más, mint volt az óshajdan tanítványáé: *Legyen, kérlek, a Léleknek kettős mértéke mirajtunk!* Mert ha valaha, úgy ezekben a súlyos vajudással teljes napokban kell esdekelnünk a pünkösti Lélek hatványozott erejéért. A földet beborító általános zürzavarban csak a Szentlélek különös kiáradása teremthet rendet. Amíg tehát a Krisztus mennyei ajándéka, az *erőnek, szeretnek és józanságnak ama lelke* (II. Tím. 1:7) ki nem vivja a maga isteni jogát az egyed, a társadalom és a népek családjának életében; míg az átélt szenvedéseket és borzalmakat föl nem váltja békesség és boldogság, melyek ikertestvérként ölelkeznek a kiengesztelődés templomi csarnokában; szóval míg a hitében és erkölcsében lezüllött emberiséget új pünköst megelevenítő tüze ujja nem szüli, addig nem némulhat el ajkunkon a pünkösti imádság forró esdeklése: *Uram, a Te lelkednek kettős mértékét add, óh add minékünk!* ... Az Irás szavaival szólok azért hozzátok: *„Szükség néktek ujonnan születetnek”* (Ján. 3:7), mert *„ami testtől született, test az: és ami Lélektől született, lélek az”* (3:6) Annakokáért *„szereztelek magatoknak új szívet és új lelket”* (Ezék. 18:31) és megtudjátok: *„ha valaki nem születik Lélektől, nem mehet be az Isten országába”* (Ján. 3:5) Óh, ez az Isten-országától messzetávolodott, édenéből kirekesztett, boldogtalan világ bemenetelt, visszafogadást óhajt az ősi örökségbe; megtépett, beteg, árva, bus szívünk érzi, nagyon érzi a pünkösti Lélek kettős mértékének szükségét; nem is szününk meg érte könyörögni.

Esteli órákon: Kedd: A gyermek és szülei. Efézus 6, 1—4. Szerda: A szolga és ur viszonya. Efézus 6, 5—10. Csütörtök: A gonoszság lelkének valósága. Efézus 6, 11—12. Péntek: Lelki fegyverzet. Efézus 6, 14—16. Szombat: Az idvesség sisakja. Efézus 6, 17—20.

A máramarosszigeti ref. egyház kérése

Szeretett Testvéreink az Úrban!

„Kegyelem nektek és békesség Istentől, a mi Atyánktól és az Úr Jézus Krisztustól!”

Az apostol ezen szavaival köszöntünk Titeket máramarosszigeti református egyházunk nevében most, amidőn fájdalmas szívvel hozzuk tudomásotokra azt a rettenetes füzkatasztrófát, amellyel a végéremegetlen bölcsességű Isten folyó évi február hó 14-én városunk ékességének, magyar református Anyaszentegyházunk nemcsak itt, de messze földön, országhatárokon túl is, szinte páratlan büszkeségének, fajtánk és hitünk mentsvárának: gyönyörűséges templomunk és tornyunk megsemmisülésével sujtott bennünket, amit fokoz nagyharangunk megrepedése is.

Most vérző szívvel kesergünk a romok fölött, könnyezve s aggódó lélekkel kérdezzetjük: *„Vajjon mikor mehetek el és jelenhetek meg az Isten előtt”* — az Ő szent templomában?! Igen, mert a templomtorony ujjáépítéséhez mi magunkban erőtlének, gyöngék, szegények vagyunk, — hivekben és anyagiakban nagyon megfogyatkoztunk. Kongatják is fölöttünk a lélekarangot; egyesek kárörvendve, mások hitetlenkedve hangoztatják: *Nem fog felépülni a szigeti református magyarok csonka tornya!*

De mi mindezek dacára is *„nagy hiedelemmel”* bizunk az Isten megsegítő kegyelmében és bizunk közelben és távolban élő testvéreink áldozatos szeretetében! Ezért Nehémiás szavalval kiáltunk minden istenfélő, nemesszívű emberbaráthoz: *„Ti látjátok a nyomoruságot, amelyben mi vagyunk, hogy Jeruzsálem pusztán hever és kapui tűzben égtek meg: jertek, építsük meg Jeruzsálem kőfalait és ne legyünk többé gyalázatul!”* (Nehémiás 2:17. v.)

Ismerjük, tudjuk, hogy ebben a gazdaságilag leromlott világban minden gyülekezetünk, minden embertestvérünk szinte roskadozik a megélhetés súlyos terhei alatt, de azért hisszük, hogy segélykiáltásunk nem lesz pusztában elhangzó szó, hanem a testvéri könyörület áldozataiból ismét felépül az Isten és emberszeretetet hirdető sugártornyú templom, mely az Északkeleti Kárpátok tövében négyszáz esztendő óta a magyar protestantizmus világitófáklyája, védő bástyája volt!

Hogy ezen reménységünkben ne csalatkozzunk, szeretettel kérünk benneteket, jöjjetek segítségünkre, hogy a mi romokban heverő drága Jeruzsálemünk tűz által megemésztett kapul minél hamarabb megnyílthassanak és hálátelt szívvvel énekelhessünk:

*„Im bėjöttünk nagy örömmel
Felséges Isten!
A Te szentidnek gyülekezetibe,
A Te templomodba,
Felséges Atya Isten!”*

A mindenható Isten irgalma, megőrző és megsegítő kegyelme maradjon mindnyájunkkal!

A máramarosszigeti református egyházköztség Presbitériuma és hívei nevében vagyunk, atyafiságon szeretettel:

Máramarossziget, 1931 március hó 5 én.

Kovássy Ákos,
főgondnok.

Papp József,
lelkipásztor.

Szigeti testvéreink kérését szeretettel ajánljuk olvasóink áldozatkészségébe. Presbitériumunk áldozócsütörtöki gyűlése elrendelte, hogy a szigeti templom javára a gyűjtést parochiális körönként végezteti. Az adományokat elfogadják a lelkési hivatalok.

A presbitérium gyűlése.

A május 14-én délután 5 órakor tartott gyűlésen Sul yok István püspök lelkészelnök és a főgondnok távolléte folytán M ó n u s Sándor presbyter elnökölték. Jelen volt 32 presbyter.

Lelkészelnök a gyűlést imával nyitja meg.

1. Az iskolaszék javaslata alapján a presbitérium 2 helyettes tanítónő korpótlékát havi 170 leiben állapítja meg, tekintettel arra, hogy havi illetményeik eddig 200 leivel több volt a törvényesnél.

2. A máramarosszigeti leégett református templom és torony építési költségeire kibocsátott gyűjtőleveket

a presbitérium a 4 parochiális körben a hívek között köröztetni rendeli s erre a munkára felkéri a nőszövetségek támogatását is.

3. Esperesi körlevél felhívja a presbitériumok figyelmét, hogy a május 27-én tartandó kerületi közgyűlésen fog megtörténni az új főgondnok beiktatása és 14 új lelkésznek felavatása.

U. a. a hívek pártfogásába ajánlja a „Károlyi Gáspár Irodalmi Társaság”-ot, tekintettel azokra a nagy érdekekre, amelyek ennek fenntartását indokolják.

A presbitérium a taggyűjtést a legszélesebb körben indítja meg.

4. Lelkészelnök jelenti, hogy az 1931. júli 1-től érvénybe lépő választói névjegyzék május 25-ig közszemlére lesz kitéve az egyházi adóhivatalban.

A presbitérium a névjegyzék hitelesítésére az elnökséggel együtt kiküldi Csernák Béla, dr Szeghalmy Sándor és Szabó Gyula presbytereket.

5. A C s e r e-dűlőben lévő 15 kat. hold szántó

haszonbérében az eddigi bérlő Olasz Elemér holdanként ismét 150 kgr. tiszta búzát ajánlott fel 1931. október 1-től 3 évre.

A presbitérium az ajánlatot elfogadja és a szerződés megkötésére elnökséget felhatalmazza.

6. Lelkészelnök jelenti, hogy a földesi Darvassy Lajos ösztöndíj-alapítványból a folyó évre 1500 lei áll rendelkezésre.

A presbitérium az igazgató-tanács elnökségét kéri fel, hogy a leánygimnáziumból 2 növendéket ajánljon az ösztöndíjra, akik az alapítvány rendelkezéseinek megfelelnek.

7. „Özv. Szeghalmy Bálintné” ifjúsági énekkari alapítványból kiosztandó 650 lei jutalomdíjat a vallásnár javaslata alapján

a presbitérium a következő középiskolai tanulóknak adja: Fodor Ödön VII. o. t. 150, K. Nagy Károly VI. o. t. 150, Szűcs Ferenc VII. o. 100, Körner József keresk. II. o. 100, Tar János II. o. t. 50, Tompa József II. o. t. 50, Fodor István II. o. 50 Lei.

8. „Németh Sándor” jutalomkönyv-alapítványból a vasárnapi iskolákban szorgalmas elemi iskolai tanulók közül az iskolaszék javaslata alapján a négy paroch. körben egyenlően felosztva:

a presbitérium 90 drb jutalomkönyvet oszt ki

(Több kisebb ügy letárgyalása után, a gyűlés 7 órakor véget ért.)

ÁLDOZATKÉSZSÉG

A) Egyházi célokra:

OLASZIBAN:

Árváknak: Homolya Etelka édesanyja halála évfordulóján 300, február 2-iki válság címen 163. sz. borítékban volt 100, 387. számuban 60 Lei.

VELENCÉN:

A temetőben létesítendő vízvezetékre: Tikos András 30, Tóth Sándorné 20, özv. Kántor Imréné 50, özv. Makrai Károlyné 20, özv. Balogh Józsefné 100, Dancsházi László 20, Gasparik Józsefné 20, Balázs Jánosné 20, özv. Bodóné 20 Lei.

A nőszövetség céljaira: Dobák Gyözőné egy kis asztalterítő.

Konfirmándusok bibliájára: Hajdu Ilona 20, Fehér János 20, Nagy Ferenc 20, Pakó István 15, Kincses Sándor 20, Bereczki Sándor 20, Szarka István 20 Lei.

Szegényeknek: Tamás Lajosné 50, Rádler Ágostonné 50 Lei.

A kulturterem céljaira: Kiss Árpád 100, Kiss Lajos 100, Kiss Gizike 100 Lei.

RÉTEN:

Orgonára: Szász Mihály 100, Balogh Sándor 100, Biró András 100 Lei.

Az Árvaház céljaira:

Gondnoknőnél: Würfel Erzszi Cservenka Antonné 5 kiló hagymát és 5 kiló lencsét.

Előfizetőinknek és olvasóinknak idvességes és áldott pünköst ünnepeket kívánunk!

Felhívás.

Kérjük hűveinket, hogy iskoláink fenntartására szolgáló egyházi adóhátralékaikat és f. évi tartozásaikat, ugyszintén a „Református Híradó” előfizetési díj hátralékaikat és f. évi esedékes részleteiket igyekezzenek sürgősen befizetni, hogy iskoláink szükségleteinél, valamint a „Híradó” nyomtatási költségei kifizetésénél a hűvek mulasztása miatt zavar be ne álljon.

A munkálat alatt levő választók névjegyzékébe azok vétetnek fel, kik múlt évi egyházi adóhátralékaikat f. év május 15-ig, vagy a 10 napi közszemle ideje alatt, vagyis május 25 ig befizetik.

A befizetések egy a pénzbeszédők által, mint az egyházi adóhivatalban (Str. I. Vulcan, Nagy Sándor-utca 14. Bejárat a Béres nyomdánál) a legkisebb részletekben is elfogadjatnak.

Az egyház elnöksége.

H I R E K**Ünnepi istentiszteletek sorrendje:****I. Pünköst első napján:**

Olasziban: reggel 8 órakor Spörl Rudolf legátus, délelőtt 10 és este fél 6 órakor Csernák Béla, a Hegyen: (Papp Sándor szőlőjében) Nagysötétágon délután 3 órakor Kiss Bertalan,

Ujvároson: délelőtt 10 órakor Sulyok István, délután 3 órakor Spörl Rudolf, az Össztelepen (Bodó Imre házában) délután 5 órakor Szabó Pál legátus,

Velencén: délelőtt 10 órakor Kiss Károly, délután 3 órakor Szabó Pál legátus,

Réten: délelőtt 10 órakor Spörl Rudolf, délután 4 órakor dr Szabó Lajos szolgál.

II. Pünköst másodnapján:

Olasziban: délelőtt 10 órakor Kiss Bertalan, este fél 6 órakor Szabó Pál legátus,

Ujvároson: délelőtt 10 órakor Szabó Pál legátus, délután 3 órakor Spörl Rudolf legátus,

Velencén: délelőtt 10 órakor Spörl Rudolf legátus, délután 3 órakor Kiss Károly, a Méhesztelepen délelőtt 10 órakor Kiss Károly,

Réten: délelőtt 10 órakor dr Szabó Lajos délután 4 órakor Szabó Pál szolgál.

Pünköst első napján mind a négy helyen, másodnapján a két templomban urvacSOROSztás.

Az állami kórházakban pünköst másodnapján délelőtt urvacSORÁT OSzt Csernák Béla.

A fogházban pünköst másodnapján urvacSORÁT OSzt Kiss Bertalan.

A Réti Vegyeskar és Leánykar pünköst első napján az istentisztelet keretében énekelnek.

A Hűdöszannatóriumban ünnep szombatján délután 5 órakor predikál és urvacSORÁT OSzt dr Szabó Lajos.

A velencei imaházban az esti istentiszteleteket a templomlátogatók többségének kívánságára kedden és pénteken este 6 órakor tartjuk.

A Réti Református Nőszövetség pünköst első napján este fél 9 és másodnapján délután 6 órakor kezdettel kulturális ünnepélyt tart a Püspöki-uti Ref. Imaház kultúrtermében a következő műsorral: 1. Zenekari nyitány. Előadja Bornemissza-kvártett. 2. „Édes anyám”. Éneklí a vegyeskar. Karnagy Soós András. 3. Ünnepi beszéd az édesanyai szívről és szeretetről: Móra Erzsébet, Magyar Sándor. 4. „Mese az édesanyáról”. Színmű 2 felvonásban. Előadják a réti vasárnapi iskolás növendékek. — Szünet. — 5. Költemények az édesanyáról: Dézsi Ella, Társi László, Vigh Ilona, Barta Mária. 6. „A királyné rózsái”. Történelmi színmű az 1549-es évekből 1 felvonásban. Előadják a réti bibliakör tagjai. 7. Zenekari induló. Előadja a Bornemissza-kvártett. A műsor megváltásából befolyó adományokat az „édesanyák emlékére” építendő orgona-alapra fordítja a Nőszövetség.

Főgondnoki beiktatás és lelkésszentelés tanúi lehetnek egyházunk tagjai a ránk jövő héten, szerdán, május 27-én délelőtt dr Thúry Kálmán, a királyhágómelléki egyházkerület új főgondnoka a Ref. Leánygimnázium dísztermében szerdán reggel 9 órakor teszi le esküjét a közgyűlés színe előtt; tizen-négy ifjú lelkész felszentelése pedig délelőtt fél 11 órakor lesz az újvárosi nagytemplomunkban. Ez alkalommal hagyják abba hűveink egy órára hétköznapi munkáikat és seregelenek össze nagytemplomunkba, hogy a lélekemelő ünnepségen résztvehessenek. Délben közebéd az a NSE. nagyteremben (Heyman-színkör udvarán). Egy teríték ára 140 Lei. Jelentkezhetnek a lelkésszi hivatalokban és az egyházi adóhivatalban május 23 ig.

A várad-ujvárosi református nőszövetség vallásos estélye. Lapunk legutóbbi számában említtük már, hogy a várad-ujvárosi nőszövetség e hó 27-én, este 7 órakor az újvárosi templomban nagyszabású vallásos estélyt fog rendezni. Az estély műsora nincs még végleges formában megállapítva. Eddig a következő számokat sikerült az elnökségnek biztosítani: *Szombati Szabó István* az illusztris költőpap bibliamagyarázatot tart, *Schiff Ödön* a kiváló hegedűművész *Éles Jolán* orgonakisérete mellett előadja Wieniawsky „Románca”-át, továbbá *Kovács Lajos* tóti lelkész, kinek szavalóművészetét Nagyvárad református társadalmának most lesz alkalma először élvezni, szavalni fog egy alkalmas költeményt s *dr Szemethy Géza* vezetése alatt énekelni fog a templomi vegyeskar. Valószínű, hogy sikerül még egy helybeli énekművészt is megnyerni egy szólóének előadására. Az estélynek nemcsak annak művészi színvonala, hanem és főleg annak kiválasztott napja ad különös jelentőséget. Ugyanis ezen a napon iktatja be az egyházkerület közgyűlése *dr Thúry Kálmán* új egyházkerületi főgondnokot hivatalába, kit hitbuzgó s áldott emlékezetű elődének: domahidai Domahidy Elemérnek örökébe éppen most, ezekben a nehéz időkben hívott el az isteni gondviselés, mikor az ál-

talános gazdasági nyomoruság fájó gondol és sebei égnek a lelkeken. Az egyházkerület bizonyára valamennyi nőszövetsége őszintősen is, a szíven keresztül megérzi, hogy az új főgondnok, kit a lelkek Királya valósággal predesztinált erre a felelősségteljes méltóságra, mikor odaáll az egyházkerület hajójának parancsnoki hidjára, nemcsak kormányozni akar, hanem jön sebeket is gyógyítani s a maga emelkedett, szívének erős hitével lecsendesíteni és fölemelni a vigasztalás atyjához a nyugtalan és háborgó szíveket. Munkatársát köszönti az új főgondnokban s nemcsak a maga, hanem a többi testvérszövetség nevében is örömet akarja kifejezésre juttatni a váradújvárosi nőszövetség ennek az ünnepélynek a megrendezésével, hogy Ime, ott áll már az Isten ügyének másik, világi őrszeme is a vigyázó helyen s református egyházkerületünk a maga teljes szervezetével s benne az evangéliumi munka szorgalmas és melegsívű nőmunkásaival, bizakodó hittel indulhat egy újabb s remélhetőleg boldogabb korszaknak az útjára.

A konfirmáció szertartása ünnepélyes keretek között ment végbe egyházunkban május 17-én a dél-élelőtti istentisztelettel kapcsolatban. A konfirmálást a parochiális körök lelkészek végezték: Olasziban Csernák Béla, Újvároson Sulyok István és Velencén Kiss Károly lelkészek. A konfirmáltak hitbéli és vallásos ismeretelkről a megelőző szombat délután megtartott kikérdezés alkalmával tettek bizonyosságot. Vasárnap délelőtti, minden templomban alkalmi egyházi beszéd után, remegő szívvel állották körül az ifjak az urasztalát s miután a gyülekezet nevében a lelkészek eleget tettek nyilvánították hitbéli ismereteiket, felhívták őket az apostoli hitforma szavaival teendő együttes, nyilvános és „ünnepélyes hivallás tételre“, valamint a minden kényszerítés nélküli öntudatos fogadalom letételére. Mélyen megható, a legfásultabb lelkeket is megindító volt az ifjai tiszta szívek szent ígérete: „fogadom, hogy református vallásomhoz és egyházamhoz mindhalálig hű maradok!“ Mi pedig könyörögünk az Istennek szent Lelkének, hogy e szent fogadás emléke és ereje mindhalálig megmaradjon s el ne feledkezzék egy ifju sem, mit az Ur oltára és a gyülekezet színe előtt fogadott. A hitűkről ekképen vallást tett s abban megerősített ifjakat aztán felhatalmazták a lelkészek az úri szent vacsorával élésre, majd ősi apostoli szokás szerint kezeiket egyenként fejükre téve áldásmondással, énekléssel ért végett ezen egyszerű, de lélekben véghezvitt ünnepély. Konfirmáltak: Olasziban fi 11, nő 43, összesen 54; Újvároson fi 22, nő 49, összesen 71; Réten fi 7, nő 20, összesen 27; Velencén fi 6, nő 13, összesen 19. Együtt: fi 46, nő 115, összesen 161. Az ifjak emléklapot és kis biblíát kaptak. A kegyelem Istenének legyen dicsőség mindörökkön örökké! (eon.)

Szépen sikerült ünnepélyt tartott május 17-én vasárnap délután a középiskolai tanulók Bibliaköre a leánygimnázium dísztermében. Közönségünk mindig

szívesen jön ezekre az ünnepélyekre, mert látja, hogy az ifjuság komoly munkát végez és helyes uton halad s tanulói pályája sok nehézségei mellett hiven igyekszik megszerezni a minden igazi műveltség és egészséges fejlődés egyetlen alapját és támaszát, a tiszta erkölcsöt, melyet ma oly sok oldalról ostromol a bűnnek hatalma. I. Ján. I. r. 2—8. versek olvasása után „A XIX. század vallásos irodalma“ c. tanulmányban az előadó: Berzsenyi, Vörösmarty, Arany, Tompa, Petőfi és Madách műveiből tüntette fel a vallásos elemet. A két komoly szavalt, valamint a magyar paraszt aprólékosságra kiterjedő, bőbeszédűségét karakterizáló humoros jelenet megérdemelt sikert aratott. A vegyeskar éneke és a hegedű, zongora s gordonka trió kedvesen kiemelkedő számal voltak a műsornak. Végül a vall. tan. lelkész záró beszédében örömet fejezte ki afelett, hogy a tanuló ifjuság jórészen nem lankadva keresi a szellemi mellett a lelki kultúra kincsait s áldásait és az egyedül helyes életcél a Krisztusban. Az önkéntes adományokért hálás köszönetét fejezi ki a bibliakör,

A velencei nőszövetség munkadélutánjait az átalakított lelkészlakás helyiségében a ránk jövő csütörtöktől (május 28.) kezdve ismét megtartja délután 4 órai kezdettel.

3,583.740 lakosa van a mai Magyarországnak a legújabb népszámlálás adatai szerint. A tényleges szaporodás az elmúlt 10 év alatt 694,671 fő. Az összes népességből 4,245.561 férfi és 4,438,179 a nő. Budapest lakóinak száma 1,004.699. A városok közül utána Szeged következik 135.131 és Debrecen 117.4140 lakossal.

Az újszóló templomban találatok: Énekeskönyv: Szilágyi Gábor nével. Kisénekeskönyv: Kun László nével és névelők. Kisbiblia: Kiss Lajos I., Székely Irén IV., Kriszta Bertalan nevekkel. Egy pár használt gombos női kesztyű. Amennyiben a talált énekeskönyveket és biblíákat tulajdonosok nem venneék át, azokat az Árvaháznak adjuk át.

Kálvin könyvnyomda

Sír. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 14. sz.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindentféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönbözőbb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinosabb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kladótulajdonos: a nagyvárad Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Le
Egyes szám ára 4 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea—Nagyvárad.

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton.

Felelős szerkesztő: Csornák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

Dr Thury Kálmán királyhágómelléki ref. egyházkerületi főgondnok székhelyi beszéde.

Főtiszteletű és Méltóságos Kerületi Közgyűlés!

Az élet folytonosságának és megújulásának egy epizódja pereg le ma e teremben. Egy kiváló közéleti vezérférfiu kidőlése által megüresedett széket kell most az u'ódnak elfoglalnia. Az előd alakja s köztevékenysége immár a mult történelmi elbírálása alatt áll. Emlékét, egy buzgó vallásos léleknek, egy világos fejű és kiváló képességű, de egyszersmint jóindulatu vezető embernek emlékét borostyánnal övezte már a hálás utókor. Domahidy Elemér kerületi főgondnok önzetlen, nemes munkálkodását jelezze a református világ hálás elismerésének gránitoszlopa örökkön-örökké.

És most előlép az utód, aki a sors rendeléséből én vagyok, hogy elfoglaljam a kipróbált előd helyét csupán a multakért előlegezett bizalom alapján, de érzem, hogy amikor e magas pozícióban előre tekintek, a jövőt emberi szemnek áthatolhatatlan köd takarja s az én jövőm munkálkodásom körvonalait csak az Úristen láthatja aki irányítója minden emberi cselekedetnek, de gyámolítója a gyengéknek, ha jóhiszeműek és le-sújtója az erőseknek ha gonoszak. Ez a tudat ad erőt az én lelkemnek is, amikor a képességeimet meghaladó teher vitelére vállalkozom s a bizakodó hit vezetése alatt készséggel ajánlom fel ezuttal is szerény szolgálataimat szeretett egyházamnak s hálásan mondok köszönetet a kitüntető bizalomért mindazoknak akiket illet, amellyel engemet egy nehéz feladat végzésével megtisztelni és most szeretetük nyilvánítása mellett e munkába beállítani kegyeskednek.

Köszönetem illesse elsősorban kerületünknek szellemiekben, munkaerőben és hivatali buzgóságban egyaránt kiemelkedő püspökét, aki Isten kegyelméből korát megcáfoló erővel tartja hajónk kormányrudját, de köszönetem járjon ki a kerület minden tisztviselőjének s alkotótágjának, az én szeretett munkatársaimnak, akik bölcsességgel vesznek részt az egyházi élet irányításában.

De nem mulaszthatom el a kerületünkön ki-

vül álló, de velünk testvér református vendégeinknek legszívélyesebb üdvözlését sem. Az a tény, hogy ők elfáradtak hozzánk s megtisztelő látogatásukkal a mai ünnepünket országos, sőt egyetemes jellegűvé avatták, fényes bizonyága a magyar kálvinistaság lelki egységének és összetartásának. Ez legyen a mi jövő életünk erőt adó jelszava mindenkor. És végre szálljon az én üdvözlésem mindazon tisztelt vendégeinkhez, akik nem hitbeli kapcsolat révén, de azért jöttek el a mi ünneplésünkre, hogy megjelenésükkel tiszteletadásukat fejezzék ki a mi egyházunk és intézményeivel szemben.

Főtiszteletű és Méltóságos Egyházkerületi Közgyűlés!

Az emberiség történelme az utolsó másfél évtized alatt a legváltozatosabb eseményeknek oly tömegét tárja elénk, amelyekre a régebbi történelmi korszakokban évszázadok lassu erjesztő munkája volt szükséges.

A szétmállani látszó társadalmi alakulatok az új berendezkedéseknek minden árnyalatát a felszínre dobták, anélkül azonban, hogy ezen új állapotok kielégülést, megnyugvást és békét jelentenének. Ellenkezőleg, a világ nyugtalansága és békétlensége, a közállapotok bizonytalansága napról-napra növekvőben van, s az emberiség csalódása mindabban, amit orvosszernek hirdettek a bölcsek, vagy kufárok, sohasem mutatkozott erősebbnek, mint napjainkban.

A nagy leszámolás irtózatossá áldozatai hiába valóknak bizonyultak; bajaink és szenvedéseink azóta megsokasodtak s a jobb korszak helyett ma is a világnézeti harcok ádáz küzdelmeinek korát éljük, mert egyrészt a tulzott nemzeti irányok türelmellensége politikai lázállapotban tartja a népeket, másrészt a kapitalisztikus rendszer eszmegényesége s azzal fordított arányban álló mohósága bénítólag nehezedik a tömegekre s ugyanakkor a nemzetközi iránynak nevezett rendszer társadalom bomlasztó tulásai rabszolgasághoz hasonló sorba süllyesztik az emberiséget.

Mintha az emberboldogító eszmék és világnézetek általános csődjéhez érkezünk volna el, Az emberi élet szépsége és értelme veszendőbe

ment, a lelkesítő nagyvezetők csillagfényei elhomályosultak s ujak még nem gyultak ki az égbolton. Hogy pedig a veszedelem teljes legyen, a lelki csődhöz a gazdasági csőd csatlakozott, pedig tudvalevő, hogy a kenyérnek óriási hatalma van az emberiség felett s a társadalmi szervezetek is csak addig tudják betölteni hivatásukat, ameddig némileg elégedett, vagyis nem éhező és nem nélkülöző tömegek felett uralkodnak.

Ugy látszik, mintha a világ pusztulása szélén állana s az emberek nem tudnak, vagy nem akarnak még ez órákban sem az önző napi célok helyett egy magasabb szintézisben kutatni a társadalmi életet megtartó eszmény után.

A lelki és gazdasági csődnek ezen történelmi óráiban vajjon van e ember, aki egyedül a tudás fennhéjázó bátorságával vállalkozni merne a világ betegségének leküzdésére s a békeesség megteremtésére?

Az eddigi siralmas eredmények mindenkit meggyőzhettek arról, hogy a földi tudomány bajnokai az önzés bélyegével homlokukon csak kuruzsló szerekkel kísérleteztek, miközben a betegség már-már halálossá súlyosbodott. Be kell látni minden jóhiszemű embernek, hogy ott, ahol elsősorban a lélek betegségéről van szó, a lelkeket kell megfelelő kezelés alá venni. Nem állambölcséségre, nem is gazdasági szaktudásra van szükség mindenekelőtt, hanem a lélek bajait felismerő s gyógyítani képes orvosokra, mert a lélek tévutakra került, mérgezett levegőt szivott be és romlott táplálékot vett magához. Tiszta légkört kell tehát a lélek számára teremteni, hogy az emberek újból megértsék az emberi sorsközösséget s azt a magasabb eszményt, amely nemcsak a mára, nemcsak magunkra, hanem a jövőre és embertársainkra is kiterjeszti gondoskodásának melegét és visszaadja mindenkinek hitét a lélek hatalmában.

APRÓ TÖRTÉNETEK.

Akit nem lehet megmenteni.

Egy nagy város utcáin éjfél tájban felhangzott a tűzvész jelének félelmes hangja és néhány perc alatt a fölriadt lakosoknak nagy tömege állta körül az égő házat. Sietve megérkeztek a tűzoltók is és most minden szem a felső emeleti ablakokat lesie s a tömeg hangos éljenkiáltással üdvözölt minden tűzoltót, aki egy-egy megmentett emberrel megjelent a létrán. Egyszer csak egy ifju ért oda és izgatottan kérdezősködött a tűzoltóktól, hogy nem hoztak-e ki a házból egy magas, fekete-hajú flatalembert.

— Hol lakik? — kérdezte egy tűzoltó.

— A padlásszobában, — felelte az ifju.

— Akkor Isten irgalmazzon neki, — szólt a tűzoltó és fölmutatott a tetőre, melyből már magasra csaptak föl a lángok.

— A legkedvesebb barátom alszik ott, engedjenek! — kiáltott a bátor ifju és szaladt föl a létrán. Füstön és tűzön törve át elérte a padlásszobát, mely

Ennek a folyamatnak alfa és omegája azonban a vallás uralmának helyreállítása a tömeges lelki elvadultság felett, hogy ezáltal a hit eszmévilágától elfordult társadalmat megállíthassuk azon az uton, amely kérésselhetlen bizonyossággal a bukásba vezet.

Ha van még egy oly eszmény, amely nem tört össze az emberi katalizmusában s amely a törekvéseiben csalódott emberiséget megmentheti, úgy az a Hit, amely elvezet az igazság megismeréséhez s amely bebizonyította, hogy nélküle emberi életet élni nem lehet, vagy ha lehet, csak nagyon rosszul.

A Hit s az azon felépült vallásos élet tehát az a közös alap, amelyen az emberiség jobbjai nemzeti, felekezeti és osztálykülönbség nélkül csoportosuljanak s keressék a kivezető utat a lelkeken keresztül a mai chaotikus és szörnyű veszélyeket magában foglaló állapotból. Nem elszigetelt, egy-egy felekezeten belül érvényesülő munkára van azonban szükségünk, hanem hangsúlyozom, hogy társadalmi tagozódás nélkül össze kell fognunk, ha eredményt akarunk elérni, mert a baj már sokkal súlyosabb mérvű, semhogy azt részleges kezeléssel el lehetne hárítani.

Ebben a közös munkában a mi egyházunknak történelmi szerepéhez hűen részt kell vennie. Vállalnia kell csüggedés nélkül azt, hogy az egyházi életet is végzetesen fenyegető lelki válságot, mint a társadalmi elégedetlenség okszerű következményét, tapintatos, de hatékony eszközökkel minél hamarabb levezesse, mert a történelem órájának folytonos ketyegése arra figyelmeztet bennünket, hogy az idő nem áll s minden késlekedés a vallásos közületek életét veszélyezteti.

A sors súlyos terheket rakott manapság minden ember vállaira, minek folytán legtöbben visszavonulnak gondterhes magányukba s ahogy

még sértetlen volt. A barátja mély álomba merülten feküdt az ágyban.

— György, ébredj! a ház lángokban áll! — kiáltott az ifju és kezét az alvó vállára tette. De az nem felelt. Akkor hevesen megrázta és újra szólt:

— György! két perc múlva halál fia vagy! Gyere gyorsan! Ég a ház!

— Nem igaz! — felelt amaz álmosan és a másik oldalára fordulva, tovább aludt. A barátjának most már csak annyi ideje maradt, hogy a mentőponyvára, ugorva, a saját életét megmentse.

Ne hidd, hogy Isten elhagyott.

Egy kicsiny hajó kegyetlen viharral küzdött egyszer a roppant tengeren, mignem a hullám parthoz vágta s ezzel legalább pillanatnyilag megszűnt a veszély. Nagy volt az öröm az utasok között, hangos szóval adtak hálát Istennek menekülésükért és siettek ki a roncsolt hajóból a partra. Csak egy utas nem vett részt az általános örömben, hanem busan áldo-

a sebzett vad nyalja vérző sebét odujában, úgy bajlódik az egyes ember is saját magával s lassanként kihál lelkéből minden érdeklődés és közösségérzet a társadalmi intézmények iránt, ami végeredményben ezek leépítéséhez, sőt teljes el-sorvadásához vezet. Ezeknek megakadályozása, az egyházi munkásság megkedveltetése, vagyis a köz iránt való érdeklődés felkeltése és ébrentartása a legközelebbi s legfontosabb feladatunk. De minthogy a lelki válság a gazdasági bajokkal karöltve jár, már pedig az egyház a népnek áldozatkészségére is apellál, keressük a néppel együtt az anyagi létfeltételeket is s anyagi támogatás hiányában álljunk jóindulatu, szolgálatkészs tanácsadókként, vezetőkként hittestvéreink oldalánál, az ő szenvedéseikben, bánataikban, nyomoruságukban épp úgy vegyünk részt, mint örömeikben is, akkor nem fog meglazulni az a kötelek, amelynek elszakadása a hitélet megszűnését s egyházi intézményeink rombadőlését jelentené. Munkába kell állania tehát mindazoknak, akik a vallásos élet vezetésére akár hivatásuknál, akár belső lelki diszpozíciójuknál fogva kötelezve vannak.

A lelkészi kar, a tanítói kar és a világi elem egyaránt vérteljeze fel magát s teljes lelki fegyverzetben álljon a fenyegetett poszton, amelyet a lélek ellankadásának nehéz óráiban a vallásellenes felfogás egyre növekvő hatalmassága könnyen zsákmányává tehet.

De nincs mit tagadni, hogy ennek a súlyos feladatnak nagyobb fele a lelkészi karra hárul, nemcsak azért, mert a hitélet ápolása első sorban lelkészi feladat, hanem azért is, mert a mai sajnálatos helyzetben számolnunk kell azzal, hogy a világi elem egyházi szerepe fokozatosan csökken. Éppen ezért a lelkész ne csak az egyház-igazgatás bürokratikus intézésében lássa köteles-

gált egymagában a romok közt — és ez éppen egy pap volt.

— Tisztelendő uram, — szól a kapitány, — hát nem jön velünk a száraz földre? Most, vagy soha, kedves uram.

— Óh, ne gondoljanak velem, — felelt a pap, — hisz az én sorsom senkit sem érdekel és az én éltetem nem érdemes megmenteni.

A többiek hát elindultak és a benszülöttek kunyhóiban barátságos fogadtatásra találtak. A parion minden elcsendesedett. Végül a pap is elszánta magát és kilépett a hajóból. Hosszan bolyongott, nem találkozott senkivel, mindig beljebb jutott a parttól, végül egy kis kunyhóhoz ért.

— Éppen jókor jön uram, — szólta hozzá valaki, — Ezt a néhány halat éppen az ön számára fogtam. Lépjen csak beljebb. Minden aml a legjobb házamban az ön rendelkezésére áll.

— Ez tévedés lehet, — szólta a pap, — hisz ön még sohase látott engem.

— Igaz, hogy testében nem láttam önt, — felelt a gazda, — de mult éjjel álmomban láttam és

ségét s ne elégítse ki az, ha hivatalnok módjára elvégzi az előirt teendőket, hanem vigyen be meleg, kálvinista buzgósággal átitatott lelket és ügyszeretettel abba a hivatásos munkába, amely-nél nem az előírások, hanem a cselekvés mikéntje bir nagyobb fontossággal, mert ezzel él, vagy bukik maga az egyház. Aki mindezeket súlyos tehernek tartja, az ne vegye magára a lelkészi palástot, amely nem diszruha, hanem a buzgó és alázatos munkának és szenvedni is tudó türelmességnek szimbóluma. És gondolják meg az én lelkésztestvéreim, hogy az ő kálváriás sorsuk a hivatásuknak csak egyik eszköze, mert a szenvedő és nélkülöző embereknek nehezen nyújthat vigaszt és tanítást az olyan ember, aki maga boldog és megelégedett.

Számolnunk kell azonban, mint már említettem, azzal a le nem tagadható ténnyel is, hogy a világ katasztrófális válsága jórésztben megfosztotta egyházunkat a világi elem segítő és támogató munkájától. Az elproletarizálódott nép nemcsak anyagilag, de szellemileg is csökkenő erőt jelent az egyházi életben, míg a középosztály, amely nemcsak anyagi áldozatkészsége, hanem szellemi képességei és hagyományos hit-hűségénél fogva évszázadokon keresztül legfőbb támasza, mondhatnám világi papsága volt egyházunknak, letörve, szárnyaszegetten vergődik a nincstelenség szörnyű problémája előtt s napról-napra kevésbé lesz képes eddigi szerepét betölteni. Nem akarom én ezzel a mi világi embereinket feloldozni az egyházzal szemben való köteleességük alól. Ez ma éppen oly erkölcsi erővel parancsolja az édesanya támogatását, mint a jó időkben, de számot vetek a helyzettel, hogy a fáradt és ritkuló sorok harci értéke ma már nem a régi s elfoglalt helyzetünk csak újabb pihent erők utánpótlása mellett tart-

mindjárt tudtam, hogy Isten meghaligatta sokesztendős imádságaimat.

— Isten? — kiáltott föl keserűen a pap, — ugyan jó ember, mit törődik Isten önnel, vngy énvelem? Én sokáig szolgáltam Nekl és hirdetem házámban az Ő igéjét: Ő pedig elvette feleségemet, gyermekemet és itt hagyott egyedül. Ne beszéljen ön nekem Istenről.

— Jó uram, — felelt a házigazda, — Isten a pusztaságban is Isten. Én nem tudok olvasni, de a feleségem olvasott nekem az Isten igéjéből.

Aztán egy kis faépületre mutatott:

— Nézze uram, azt a kis kápolnát építettem azalatt, míg önre vártam. Ugye itt marad ön és hirdetni fogja az Isten beszédét ennek a mi szegény, tudatlan népünknek?

Megrendült lélekkel hallgatta ezt a beszédet a pap és így kiáltott föl:

— Mit tettem én, ó Uram Istenem! Bocsásd meg gyengeségemet. Hátralévő napjaimat főljánlom Neked, ó Uram, itt maradok és hirdetem a Te Igéd gazdagságát azoknak, akik már olyan régen éheznek és szomjuhozzák az igazságot. (Keresztyén Család)

ható fenn. Ezért tartom én a legsürgősebb feladatnak azt, hogy mélyebb szántással forgassuk fel a néptömegek televény talaját s hozzuk felszínre az eddig ki nem használt termő értékeket.

Uj nemzedéket kell nevelni anyaszentegyházunk részére, amely átveszi az apák megszentelt örökségét s az újabb kor szelleméhez idomult rugalmas felfogással fogja végrehajtani az egyház kipróbált s jónak bizonyult szervezete által előírt feladatokat.

Nem a hierarchia és küriarchia harcának képét kell meggondolatlanul és jogos indok nélkül falra festeni, ami nem létezik, hanem az egyetemes egyház érdeke az, amiért minden buzgó és jóhiszemű törekvést, legyen az lelkészi, vagy világi, be kell állítanunk az egyház szolgálatába, de nem kritika nélkül, hanem bölcs mérlegeléssel, hiszen még a romboló természeti erőket is teremtmény. Csak egyre vigyázzunk.

A hitélet belső irányítása sohasem lehet főmeghangulat szeszélyes játékszerévé. A protestantizmus az egyéniségnek kifejlesztésével nagy szolgálatot tett az emberiségnek. Nélküle nem érett volna meg a társadalom a forradalmak és az evolúció vívmányaira s ma is lelki lenyűgözöttség bilincseiben szenvedne. De nem szabad elfeledkezni az érem másik oldaláról sem, amely az emberi természet súlyos tévedéseit tárja elénk. Az egyéni szabadságot kivivott ember könnyen beleesik a másik végletbe, az egyéni élet és fel fogás tulfejlesztésébe, nem ismerve el saját akaratát és céljait felett az erkölcsi korlátokat sem, ami viszont a társadalmi élet állandó nyugtalan-ságára, szertelenségekre és katasztrófális kilengésekre vezethet.

Az egyházi életnek, mint kiforrott közületnek a reformálás elvének lehetősége mellett is bizonyos stabilitásra van szüksége. Ez, amíg egyrészt nem jelent megrögzített, merev szabályokhoz kötött állapotot, másrészt kizárja annak lehetőségét, hogy egyesek akár önző célból, akár túlfűtött dicsvágyból fegyelmezetlen egyéni akciókra ragadtassák magukat s ezzel veszélyeztessék az egyetemes egyház, vagy egyes részeinek belső nyugalma s munkájának eredményességét.

Főtiszteletű és Méltóságos Egyházkerületi Közgyűlés!

Egyházi életünk belső jelenségei mellett állandó figyelmet követel egyházunk közjogi helyzete, vagyis az a viszony, amelyet egyházunk az állammal szemben elfoglal. Ennek jellemzésére elég volna annyit mondanom, hogy e téren még mindig chaotikus állapot uralkodik országunkban, mert bár megvan az u. n. kultusz törvény, de ez korántsem jelenti azt, hogy a vallásfelekezetteknek az állammal és egymással szemben való viszonya

a teljes rendezettség képét mutatja. Amíg a demokratikus egyenlőség helyett a privilégiumok és osztályozások rendszere uralja a vallásfelekezetek kérdésének rendezését, amíg a kisebbségi egyházakkal szemben állandóan a bizalmatlanság rendszabályai, anyagi érdekeik tekintetében pedig a mostoha bánásmódja alkalmaztatnak, addig részünkről a kérdést nem tekinthetjük nyugvóponttra jutottnak. Az egyenlőtlen bánásmódnak jellegzetes tünetei az államsegélyek kiosztása, helyesebben ki nem osztása körül mutatkoznak legélesebben. De nem hallgathatom el azt sem, hogy felekezeti iskoláink helyzete azért oly végtelenül nehéz, mert ezeknek sorsa a politikai türelmetlenség szekeréhez van kötve s a nyilvánossági jogok megadása, vagy megtagadása, az iskoláink ellenőrzése nem a törvény, hanem a mindenkori politikai felfogás alapján bírálattik el. Ennek a reánk kedvezőtlen politikai atmoszférának tudható be az is, hogy a Királyhágómelléki Egyházkerület állami elismerése a legújabb időben kétségessé tételett.

Ezt a barátságtalan magatartást súlyosabbá teszi az a körülmény, hogy kerületünk még abban az időben alakult meg, amikor az 1928. évben életbelépett kultusz törvény még nem létezett s így az új kerületi alakulatnak törvényhozási elismerését semmiféle törvény meg nem követelte, sőt az 1928-as törvény az ekkor már megalakulva levő kerületeket, mint létezőket hallgatólag elismerte, de fokozott elkeseredést okozhat az a körülmény, hogy az 1926. évben a kormány megbízottja által kivett püspöki eskü s az éveken keresztül akadály nélkül történt államsegély folyósítás után helyezkedik az előző kormány ilyen intranzingens politikai magatartásra a politikamentes egyházi étellel szemben.

Pedig a romániai ref. egyetemes egyháznak két kerületre való osztódása nemcsak egy történelmi adottságnak eredménye, hanem a mai területi és népességi szempontok folytán egy szükségszerű s így nem mellőzhető igazgatási követelmény, melyet mindkét kerület egyformán szorgalmaz.

Jogaink elismerését azonban csak az idő folyásától remélhetjük, mely megfogja győzni a mindenkori romániai kormányt arról, hogy a jogok elismerése és tiszteletben tartása a legjobb kormányzati rendszer s a lelkek megbékítése ellenében loyális és köteleességteljesítő állampolgárok értékes munkáját kapja cserébe az ország.

Főtiszteletű és Méltóságos Egyházkerületi Közgyűlés!

Egyházi életünk ezen rövid érintése korántsem akar egy programnak nagy vonalú és sok igényt kielégítő színében tetszelegni, de kötelességemnek tartottam, hogy amikor egy vezető ál-

lást elfoglalok, ugyanakkor, ha nagy vázlatban is, kifejezést adjak azoknak az elgondolásoknak, amelyeknek én mindig nyílt követője és harcosa voltam. Felfogásomban lehetnek emberi gyarlóságok, cselekvéseimben korlátozhat erőm gyengesége, de szándékom tisztaságát és törekvéseim jóhiszeműségét egy tárgyilagosan ítélő ember sem fogja kétségbe vonni.

És még egyet. A főgondnoki tiszt a legnagyobb kitérés, amely egy református embert érhet, de én nem a decorum kedvéért vállaltam el azt, hanem azért, mert úgy érzem, hogy szükség van valakire, aki ennek a tisztnek terheit viselje s feladatait hordozza. Ne akarjon tehát senki énbennem egy külső címmel és méltósággal felruházott bábót látni, hanem olyan embert, aki kötelességeinek teljesítése mellett jogaival is élni akar s mint az egyházi élet aktív résztvevője nem olcsó népszerűsége, hanem komoly munka által elért eredményekre pályázom.

És nekem ez elég lesz, mert mindennél nagyobb jutalmat látok a kötelességteljesítésnek lelket megnyugtató tudatában és ha én azt látom, hogy ez a felfogás, a közös eszménynek önzetlen szolgálata urrá lesz egyházunk minden tagjának lelkében, akkor nem fogom féltetni anyaszentegyházunkat és annak intézményeit a mainál súlyosabb megpróbáltatásoktól sem, mert amint egy nagy költő mondja, csak a nyomorban ismerjük meg az Isten kezét és ujját, aki a jóembereket a jóhoz vezérli.

Engedjék meg nekem végezetül kedves hitestvéreim, hogy azzal a jókivánsággal foglalm el székemet, hogy ezen sötét és gondterhes jelenünkbe világítson be az Úristen jóságos kegyelme s adja meg mindnyájunknak egy jobb jövő reménységét.

Dr Thúry Kálmán főgondnok eskütétele és tízennégy ifju lelkész felszentelése

teszi nagyon kedvessé és nagyon emlékezetessé a királyhágómelléki egyházkerület Nagyváradon 1931 május 27-én tartott közgyűlését, amelyre az ifju lelkészekkel együtt közel százan jelentek meg egyházvidékünk minden részéből: Máramaros-szigettől Orsováig.

Reggel kilenc órakor zugott fel a leánygimnázium disztermében egybegyűltek ajkáról az őskálvinista zsoltár: *Tebenned bízunk eleitől fogva.* Az ének után Sulyok István püspök imádsága emelte a lelkeket Isten elé, hogy Isten segédmeivel fogjanak a mai nap munkájához.

Püspök urunk megnyitó bölcs beszéde az igazság lenyűgöző erejével mutatott rá az egyház súlyos anyagi helyzetére, melynek fentmaradásáért az általános gazdasági krízis közepette a legnagyobb küzdelmet kell folytatni.

— Ilyen viszonyok között — mondotta — gondolkoznunk kell azon, tudunk-e valamit tenni, amit még ma kell megtenni és nem holnap, az egyház megmentésére. Egyházközségeink a központi városokban és falvakban egyaránt súlyos helyzetben vannak és ezért most a presbitereknek és papoknak nemcsak azon kell lenniük, hogy az omladozó egyházi épületeket imitt-amott megjavítsák, hanem, hogy amilyen vezetői az egyházi és kulturális rendnek, olyan vezetői legyenek az egyházközségek anyagi ügyeinek is. Mindnyájan testvérek, kisebbségi sorsba dobott magyar reformátusok vagyunk, akiknek olyan áldozatkészséggel kell segítenünk egymáson és az egyházon, mint amilyen felebaráti szeretettel segítünk a vízbefulón. Majd kitért az államsegély kérdésére, melyet az egyházkerület lelkészei újra már hónapok óta nem kaptak meg az államtól. Ez az oka annak, hogy különösen azok a lelkészcsaládok, melyek középiskolás gyermekeket nevelnek, valóságos nyomorban tengődnek. A lelkészek segélyezése céljából javasolja, hogy a közgyűlés engedje meg, hogy azokat az alapokat, melyek külön rendeltetés híján rendelkezésére állanak az egyházkerületnek, minimális kamat és biztosíték mellett adják ki kölcsönök formájában az arra szoruló lelkészeknek. A megnyitó beszédet hangos tetszésnyilvánítás és helyeslés fogadta.

A napirend további során Csernák Béla egyházkerületi főjegyző számbavette a megjelenteket, akik között helyet foglat az egyházkerület egész tisztikara és tanácsbírói testülete, a középiskolai és elemi iskolai testületek, a nőszövetségek, a Tiszántúli, az Erdélyi egyházkerület és az Erdélyi Unitárius egyház képviselői, majd felolvasta a felszentelésre kerülő tízennégy lelkész nevét is, akik mindnyájan jelen vannak, u. m.: Bódi Mihály, Oroszlán István, Sámy Gusztáv, Dibáczy József, Fehér Bertalan, Gulya Géza, Juhász Péter, Óry Zoltán, Szabó Endre, Barthus Jenő, Veress Kálmán, Kiss Ferenc, Bitay Lóránt Zoárd és Vöröss Zoltán.

Ezután jelentést tett a főgondnoki választás eredményéről, mely szerint a főgondnoki méltóságot dr Thúry Kálmán nyerte el. Széll György, Végh József esperesek és Pappszász Lajos gondnok az új főgondnokot a terembe bevezették és dr Thúry Kálmán lelkes tapsok közepette foglalja el helyét az elnöki emelvényen.

Az új főgondnokot először Sulyok István püspök üdvözli, megkérdi dr Thúryt, hogy hajlandó-e a főgondnoki tisztséget elfogadni, mire a kérdezett ércs hangon „igen”-nel válaszol.

Sulyok István az egész egyházkerület bizalmát tolmácsolja dr Thúry Kálmán részére, aki kora fiatalágától kezdve harmincöt esztendőn keresztül a leghivebb munkása és harcosa volt a bihari reformátusságnak.

— Mindenkor igazi bölcsesség és tárgyilagosság vezette őt — mondja a püspök meghatotlan — és ezért nőtt hozzá annyira az én és mindannyiunk szívéhez.

Az ősz püspök szavaira dr Thúry Kálmán hatalmas logikával felépített beszédben válaszol. [Lásd lapunk vezető helyén]

Főgondnok beszéde után Sulyok István indítványozta, hogy a közgyűlés vegye jegyzőkönyvbe a beszédet és bejelentette, hogy dr Thúry Kálmán 5000 leit a máramarosszigeti templomépítés, 3000 leit a kóly-kágyai egyházközség és 2000 leit a sófalvi tűzkárosultak részére adományozott.

Ezután következett az üdvözlések sora, melyet Széll György esperes nyitott meg, aki az egyházkerület nevében köszöntötte az új főgondnokot. Majd az erdélyi egyházkerület kiküldöttei, Vásárhelyi Boldizsár kolozsvári esperes és dr Szöllőssy János egyházkerületi ügyész adták át a testvér egyházkerület üdvözlését.

A magyarországi tiszántúli egyházkerület nevében Szabó István geszti esperes üdvözölte dr Thúry Kálmán főgondnokot.

— A királyhágómelléki református egyházkerület csontunkból való csont és testünkéből való test, mellyel lelkileg együtt érzünk, habár országhatárok választanak is el bennünket egymástól. Ennek a ragaszkodó szeretetnek a kifejezését tolmácsolja az új főgondnok számára.

Az egyházi üdvözlések sorát Perédy György az unitárius egyház főtanácsosa zárta be.

Az egyházkerület középiskoláinak nevében Ligei Imre szatmári főgimnáziumi tanár, az elemi iskolák nevében Bartha István börvelyi tanító, a nagyváradai egyházközség presbitereinek, papjainak és közönségének tisztelgő küldöttsége élén Csernák Béla, a Lorántffy Zsuzsanna-egyesület nevében Csernák Béláné elnöknő, végezetül a biharmegyei és nagyváradai Magyar Párt nevében dr Markovits Manó, dr Cziffra Kálmán és Hegedüs Nándor üdvözölték az új főgondnokot.

Az üdvözlő beszédek után a főgondnok beiktatási ünnepe véget ért és a közgyűlés tagjai átvonultak az újvárosi református templomba, ahol a tizenhárom lelkész felszentelése következett.

Az ifju lelkészek kibocsátása után a közgyűlés első napja a templomban véget ért.

Másnap, május 28-án az első nap dolgainak számbavétele után dr Kotzó Jenő kágyai szőlőbirtokos tette le az esküt, akire a kerület egyik világi tanácsbírói tisztségét ruházta.

A nagybányai egyházmegye memorandumának indítványa véleményes javaslatként véget az illetékes bizottságoknak adtak ki azzal, hogy az őszi közgyűlés fog feletők érdemben határozni,

A közgyűlés délután fél 2 órakor ért véget,

amikor a fáradhatatlan elnökségnek a legidősebb esperes Széll György mondott köszönetet. A gyűlést Sulyok István püspök hálaadó imádsága zárta be.

ÁLDOZATKÉSZSÉG

A) Egyházi célokra:

OLASZIBAN:

Pünkösztkor urasztalára: özv. Havassy Zsigmondné 100, özv. Száva Antalné 50, Tar Etelka 50, M. R. 50, Kiss Sándor 20, összesen 270 Lei. Kenyeret: özv. Havassy Zsigmondné, Csigai Lajos, Lakatos Gyuláné; bort: Kenéz András, László József, Bóna Károly, Oláh István, özv. Badar Béniné.

Az urasztalához először járult konfirmált ifjak adománya: Szűcs Erzsébet 100, Ács Ilonka 60, Törös Valéria 20, Puskás Viktória 50, Varga Katalin 20, Bányai Kálmán 100, Takács Endre 100 Lei. Összesen 450 Lei.

A máramarosszigeti leégett templom felépítésére: Kosztin Jánosné 500, dr Szeghalmy Sándor 300, Csernák Béla, Székely Imréné, Székely Kató, N. N., dr Borbély Lajos, Homolya Etelka, Kezsi Józsefné, Péter Vill, 100—100, Hajdu György, Nagy Lajos, Papp Sándor, özv. Resch Mihályné, özv. Száva Antalné, Kiss Bertalan 50—50, özv. Kapus Józsefné 20 Lei. Összesen 1870 Lei.

Legátusoknak: özv. Havassy Zsigmondné 60 Lei.

Szegényeknek: M. R. 50 Lei.

Aggok menházára: Kiss Istvánné, özv. Resch Mihályné 100—100 Lei.

Egyháznak: Péter Vill (édesapja emlékére) 100 Lei.

VELENCÉN:

Egyházi közszükségletre: Csósz János és neje egy urvacsorai kelyhet ajándékozott. Nőszövecség céljaira: Barna Sámuel egy szinpadi függöny.

Konfirmándusok bibliájára: Sáhy József 40 Lei.

Szegényeknek: Nagy Vilma 50, Biró Albert 20 Lei.

Urasztalára: Rollinger Vilmosné 30, ld. Fóris Péterné 20, N. N. 20, Nagy Vilma 50, Fehér Istvánné 50, Túry Sándor 50, Barna Sámuel 40, özv. Balogh Jánosné 20, Biró Albert 20, Balogh Károlyné 30, Szabó Lajos, Babuczai István 40, Konkoly Ida 15, K. Nagy Lajos 20, Kiss Sándor 40, özv. Gümö Jánosné 20, Siebert Emilné 40, Molnár István 40, özv. Bittó Lászlóné 20, Elek Eszter 30, Farkas Jánosné 20 Lei. Összesen 635 Lei. Boros Imre és Tóth Zsigmond bort adtak, Kiss Gyula kenyeret.

RÉTEN:

Urasztalára: Tivadar József 30, Szász Mihály 60, Hodály Mihály 40, Küldös Mihály 50, Nagy Lajos 50, özv. Nagy Józsefné 20, Szerző Józsefné 50, Köpe Mihály 50 Lei. Kenyeret: özv. Széchiné, Pereiné, Már Dénesné. Bort: Huszár István, Kesztűs János, Kiss Balázs.

Orgonára: Szász Mihály 100, Balogh Sándor 100, Szilágyi Gyula 100, özv. Boros Imréné 100, Balogh Mihályné 100 Lei.

Anyák napja.

Az olasz ref. elemi iskola május 31-én délután fél 6 órakor tartja az „Anyák napja” ünnepélyét a következő műsorra: 1. Fennálló ének. Szívemet hozád emelem. 2. Közének. Mennyben lakó én Istenem. 3. Ima. Beszéd. Tartja Kiss Bertalan. 4. Ének. A Sionnak hegyén Ur Isten. 5. Szavaltat. Nem félttem én a világot. Irta Szabolcska M. Szavaltja Lőkös Anna III-a. oszt. 6. Szavaltat. A jó gyermek. Szavaltja Tolnai Gusztáv II-a o. 7. Ének. Kövesd a Jézust. 8. Szavaltat. Az éjl látogatás. Szavaltja Rózsa Margit III-c. o. 9. Szavaltat. Egy sir. Irta Kiss J. Szavaltja Jenéi Erzsébet III-a. o. t. 10. Ének. Mennybéli felséges Isten. 11. Szavaltat. Miért száll nyugatnak. Irta Szabolcska M. Szavaltja Szabó Erzsébet III-b. o. 12. Szavaltat. Távolból. Irta Petőfi S. Szavaltja Király Zoltán IV-a o. 13. Ének. Adjunk hálát mindnyájan az Atya Ur Istennek. 14. Szavaltat. Pókainé. Irta Gyulai P. Szavaltja Szőke Jultánna V. o. 15. Szavaltat. Ha látok árvát. Szavaltja Debreczeni Erzsébet I-a. o. 16. Ének. Az Ur énnékem őrizöm, pásztorom. 17. Beszéd. Mondja Csukás Rózsi IV-a. és Fekete Éva I-a. o. 18. Ének. Tebenned bízunk.

„**Anyák napját**” tart az újvárosi ref. iskola a templomban május 31-én délután 3 órakor gyermek-istentisztelet keretében a következő sorrendben: Fennálló ének. 7. dicséret. Közének: 100. dicséret. Ima, beszéd: Szabó Pál. „Az első imádság”. (Bán Aladártól.) Szavaltja Kendi Béla ref. isk. I. oszt. „Ha van anyád még” (Teleki Sándortól.) Szavaltja Borbély Rózsi ref. isk. II. oszt. „Anyák napjára”. Szavaltja Oberleitner Gizli áll isk. növ. „Édes anyánk”. Szavaltja Molnár Margit áll isk. növ. Ének: 293. dics. „Anyám halálára” (Szabolcska M.) Szavaltja Smanz Vilma IV. oszt. ref. isk. „A lengyel anya” (Tóth Kálmán.) Szavaltja Képes Mária IV. oszt. ref. isk. Ima az anyákért. Mondja Ertsey János III. oszt. tán. ref. isk. Eáróének: 245. dicséret 10. v.

Az újvárosi házi alkalmazottak bibliaköre folyó hó 31-én délután 5 órakor rendes istentisztelet keretében „Anyák napját” tart az Össi telepen, Bodó Imre házábanál.

Velencei Imaházunkban vasárnap délután 3 órai istentisztelettel kapcsolatban tartjuk az anyák napját, alkalmi beszéd után a következő műsorral: 1. Gyülekezeti ének: 33. dics. 1—2. v. 2. Anyák napján. Szavaltja: Hajdu Irén. 3. „Anyámhoz”. Szavaltja: Vigh Eszter. 4. „Mindig csak őt láttam”. Szavaltja: Ural István. 5. „Mi fehérlik ott a síkon...”. Éneklük: Kiss Béla, Kiss Kató, Bancsik Vali, Fodor Jolán. 6. „Tudjátok-e mi az anya?” Szavaltja: Nemes Emma. 7. „Anyámnak”. Szavaltja: Molnár Sándor. 8. „Az anyai szeretet”. Szavaltja: Keresztessy Gizli. 9. „Az anyák imádsága”. Szavaltja: Török Sándor. 10. Gyülekezeti ének: XXIII. zs. 1. v.

A régi Imaházunkban vasárnap (31-én) délelőtt 10 és délután 4 órakor tartjuk az anyák napját. Vasárnap délután 4 órakor tartandó rendes istentiszteleten résztvesznek a vas. iskolás gyermekek. Istentisztelet után a kultúrteremben a következő műsor lesz: 1. „Édesanyám”... (Zeneszám). 2. Költemények: Nagy Mancl, Lőkös Piroska, Nagy Mária. 3. „Mese az édesanyáról”. (Mesejáték 2 felfonásban): Jancsi: Szilágyi János, Iluska: Móra Ilona, Miska: Nagy József, Hófehérke: Nyisztor Olga, Hamupipőke: Piroska: Lőkös Piroska. Tündérek, manók, farkas. Bevezető beszédet mond: Dézsi Ella. 4. Ima az édes anyákért: Móra Erzsébet vas. isk. vezető. 5. A vas iskolás gyermekek énekelnek.

H I R E K**Vasárnapi istentiszteletek sorrendje:**

Olasziban: délelőtt 10 órakor Csernák Béla, este fél 6 órakor Kiss Bertalan, a Hegyén: (Papp Sándor szőlőjében) Nagysőlétágon délután 3 órakor Csernák Béla.

Újvároson: délelőtt 10 órakor Sulyok István, délután 3 órakor és az Össi-telepen (Bodó Imre házában) délután 5 órakor Szabó Pál lelkészi kisegítő.

Velencén: délelőtt 10 és délután 3 órakor Kiss Károly.

Réten: délelőtt 10 és délután 4 órakor dr Szabó Lajos szolgál.

Reggeli órákon: Hétfő: A házépítés törvénye. Máté 7, 22—29. Kedd: A tisztulás utja. Máté 8, 1—4. Szerda: A pogány hit. Máté 8, 5—13. Csütörtök: Vagy, vagy. Máté 8, 14—22. Péntek: A mindenség Ura. Máté 8, 23—27. Szombat: A nagy ördög üző. Máté 8, 28—34.

Esteli órákon: Hétfő: A Szentlélek álhatatosága. Filippi 1, 1—7. Kedd: Erő a gyöngeségben. Filippi 1, 8—20. Szerda: A szenvedés kivátsága. Filippi 1, 21—30. Csütörtök: A más és magam haszna. Filippi 2, 1—4. Péntek: A Krisztus dicsősége. Filippi 2, 5—11. Szombat: A félelemmel véghez vitt idvesség. Filippi 2, 12—17.

Kulturünnepélyt fogunk tartani a velencei volt lelkészi lakás e célra átalakított helyiségében folyó hó 31-én este 7 órakor a következő műsorral: 1. Gyülekezeti ének. XC. zs. 1. v. 2. Megnyitó. Tartja Kiss Károly lelkész. 3. Gyülekezeti ének. CV. zs. 1. v. 4. „A gazdasági válság áldásai” címen felolvás Szabó Ida. 5. „A dal varázsa”. Szavaltja Keresztessy Irén. 6. „Magyar dalok”, hegedű quartet. Előadják: Szilágyi Béla, Ujj Béla, Molnár Győző, Varga Gedeon. 7. „Az udvari fényképész”. Vigjáték. Előadják: Sólyom Eszter, Papp Juliska, Burger Irén, Schiftenhelm Rózsi, Burger Vilma, Kiss Kató. 8. „Petike”. Szavaltja Zöldi Erzsébet. 9. Gyülekezeti ének. 245. dics. 10. v. Belépődíj nincs, a műsor megváltása kötelező (15 Lei).

Ünnep első napján délután — május 24-én — az olasz i. fiú- és leánybiblikör ünnepélyt tartott a hegyen, Papp Sándor szőlőjében.

A középiskolai református tanulók évről-évre vallásfoglalkozásának vizsgálata az olaszai templomban a következő sorrendben és időben tartatik meg: *Junius 2-án*, kedden délelőtt 9 órakor a tanítónő-képző I–IV. és az Oltea D-na V–VI. oszt. növ., délután fél 4 órakor az Immaculata, Orsolya, Szt. Vince, állami leánygimnázium és Oltea Doamna I–III. oszt. növendékei. *Junius 3-án*, szerdán dél előtt fél 9 órakor a Gozsdu Liceum magyar és román tagozatainak I–VII. oszt. növ., 11 órakor a Iosif Vulcan fiu-gimnázium I–III. oszt. növ. *Junius 9-én*, kedden délután fél 4 órakor a Társulati és Állami fiu- és leánykereskedelmi I–II. o. növendékei. *Junius 8, 9, 10, 11 és 12-én* délután 4–5-ig az iparostanulók vizsgálata.

Az ujjvárosi nőszövetség ünnepélye. A lelkeszszenelés, dr. Thúry Kálmán főgondnok beiktatása, az egyházkerületi közgyűlés háromszorosan ünnepi napjának, a május 27-nek méltó befejezése volt az ujjvárosi nőszövetség este 7 órai kezdettel az ujjvárosi templomban tartott ünnepélye. A program minden egyes pontja szinte külön-külön is felejthetetlen élményt jelentett a templomot zsúfolásig betöltő hatalmas közönségnek. A maguk nemében mestereket jelentő kvalitásoknak találkozója volt ez az ünnepély, ahol a jól felhasznált talentumok gazdagságából sok lélek nyert igaz ajándékot. A Szombati-Szabó István igehirdetése, Schiff Ödön muzsikája, dr. Szemethy Géza énekkara, Gyulai Bélának, a Petzkó-zeneiskola tehetséges növendékének éneke olyan áldások és szépségek forrásának megnyílását jelentették amelyek már magukban is ünneppé avatták volna ezt a kitörölhetetlen emlékünapot. Éles Jolánnak, aki Schiff Ödön hegedűjátékát kísérte orgonán, templomi ünnepélyeinkről oly jól s előnyösen ismert művészete pompás egységet alkotott a hegedűművész külföldön is méltányolt tudásával. A műsort Kovács Lajos lelkész Reviczky Gyulának „Pán halála” c. ismert versének elszavalásával gazdagította.

A lelkeszszenelés alkalmával ifjú lelkészeink számára szivesek voltak szállást nyújtani: András Gusztáv, Fülöp István (2), özv. Baka Sándorné, Molnár Molnár László (2), Papp Károly, Kovács József, Szilvássy János, Csígy Lajos, özv. Szabó Lajosné, akiknek szives jószágukért lelkésztestvéreim nevében hálás köszönetet mondok. Nagyvárad, 1931 május hó 28. *Csernák Béla*, egyházkerületi főjegyző.

A pécsi református egyházközség a templomi jörendő érdekében az alábbi templomrendet léptette életbe: Legyünk pontosak a megjelenésben, mert a későnjövés rossz példa és zavalólag hat. A pad elején való ülést ne akarjuk mindenáron magunknak biztosítani. Huzódjunk alázatosan beljebb, ha a későbbben érkezők helyet kérnek. A karzat alatt megállni senkinek sem szabad. A férfiak csoportjába a

nők ne üljenek be addig, amíg a nők padsorportjában helyet kapnak. Urvacsoraosztáskor a nők csakis a női padsorban foglalhatnak helyet. A fiatalok adják át a helyeiket az öregebbeknek, ha azok a templom látogatottsága miatt állni kényszerülnek. A keresztelesek alkalmá elől ne siessünk ki a templomból. A záróéneket mindenki énekelje el. A templomban beszélgetni nem illik.

Baksay-centennárium. Az 1932. évben lesz 100. születési évfordulója Baksay Sándornak, a dunamelléki egyházkerület nagyevü püspökének, a kiváló írónak. Ez alkalommal — mivel születési helyén, Nagypeterden szülőháza már nem áll — a templom falán emléktáblát lepleznek le.

Kolozsói mind a négy református egyház körletben a konfirmációi oktatás a folyó évtől kezdve a Heidelbergi Káté alapján történik. Ezért a konfirmációi oktatást megelőzőleg a Heidelbergi Káté ismertetése végett a konfirmálni akaró ifjúság részére minden csütörtökön az egyházközség közgyűlési termében ismertető előadást tartottak.

Kecskeméten a szegények gondozását a város vezetősége az összes felekezetekkel karöltve teljesíti. Ezen egységes munkával igen szép sikert könyvelhetnek el. Többek között elérték azt, hogy Kecskeméten koldulás egyáltalán nincs. A szegénygondozó hivatal kb. 300 szegény sorsáról gondoskodik, ebből kb. 120 protestáns.

Sokgyerekes családokról egyik német tudós statisztikát állított össze. Amely szerint: a tudományos kémia megalapítója, Boyle Róbert a 14 ik gyermek volt; Liebig 10 gyermek közül a második; Bűcher a nagyvezér hetedik gyermek volt; Mozart, Wagner kilencedik; Handel tizedik; Franklin tizenhetedik; Kant negyedik gyermek volt a kilenc közül. Cervantes és Bismark negyedik a hat közül, Napoleon tizenkét gyermek közül való volt; Bach nyolcadik a tizenkettő közül, Siemens tizennegyedik. Mind kiváló művészek, tudósok és államférfiak.

Az ujjvárosi ref. templomban található egy pár fekete és egy pár fehér női keztyű. Átvehetők a harangozónál.

Kálvin könyvnyomda

Str. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 14. sz.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönfélébb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinosabb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kiadótulajdonos: a nagyváradai Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei
Egyes szám ára 4 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea—Nagyvárad.

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányu néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

Hegymászás.

Szemeimet a hegyekre
emelem. Zsolt. 121:1.

Lehetnek közöttetek olyanok, akik a szünidőt hegyek között töltötték és ha a hegyek között voltak, tudom, hogy volt egy dolog, amit nagyon akartatok: fel akartatok mászni a hegyre. Van egy kis út, amelyik a hegyre visz. Ez a kis út mindig csalogat: „Jer, mász fel a hegyre; jer és meglátod, milyen csodás dolgokat mutatok neked a hegy tetejéről”. És addig bí, míg egyszer csak nem tudsz ellenállani: menned kell. És amikor elszántad magad a hegymászásra, tudom, hogy felszerelted magad egy erős vastag bottal és kerestél magad mellé egy kis társaságot is. Milyen nagyszerű is volt az! Néha megelőztétek társaitokat és a magasból lekiáltottatok hozzájuk, hogy jöjjenek, mert gyönyörűséges dolgok vannak odafent. Fárasztó az út, de ti nem törődtek a kimerültséggel, meri vágytatok a tetőre, az oromra. Gyakran azt képzeltek, hogy már elértétek a tetőt, de amikor odáig jutottatok, akkor láttátok, hogy odébb van még egy magasabb csucs és azontul egy még nagyobb és még egy másik magasabb.

Végre valahára elértétek a legmagasabb pontot.

Az orgonabál.

Az Úrnak 1900-ik esztendejében, karácsony szombatján, délután két óra három perckor, halálosan kifáradva vánszorgott be a vonat az állomásra. Hozta az ünnepre érkezőket. Urakat, parasztokat, Embereket, asszonyokat, Öregeket, fiatalokat. — A kijárat felé tartanak valamennyien. A tarka, színes embercsomóban szerényen, nagykomolyan lépked egy ifju ember Kis csomag van a kezében. Átadja a jegyét. Majd az épületet elhagyva, az állomás mögötti téren néz körül. Itt állanak a kocsi, Hátha érte is küldtek? Hamarosan megállapítja, hogy nem. Így aztán gyalogosan vág neki a falunak, amely hivatalosan nagyközség ugyan, de jó lelkiismerettel lehet városnak nevezni.

A kocsi mellett visz el az útja. Az egyikről éppen átkiált a másikra egy bundába burkolózott valaki:

- Az orgonabálon találkozunk.
- Igen. Találkozunk.
- Csuda lesz.
- Csuda. Pá!

A fogatok elrobognak. Az ifju komótosan sétál. Nem is siethet, mert mellé sodródott egy öreg-

Megérte a fáradságot? Hát persze, hogy meg. Lenéztek a mezőkre, falvakra, le-le a messzeségbe és úgy éreztétek magatokat, mintha királyok lennétek mindazok felett, amelyeken végigtekintetek. Nem hallotok semmit, csak talán a hegyoldalon legelésző juhok béggetését, vagy a kufyaugatást, talán egy parányi forrás csobogását, vagy növények között susogó szellőt és a legfelségesebb az egészben az, hogy erre a magaslatra önerőtökből jutottatok el.

Nos, amíg ti az éleetek pályáját megfutjátok, szeretném, ha ez hasonló lenne a hegymászásához. Szeretném, ha felemelnétek szemeiteket a hegyekre és megértenétek azoknak a hívását. Ne elégedjétek meg az alacsony helyekkel. Ne féljétek a magaslatoktól, Találkozni fogtok velök, a nehézség hegyével, a kemény munka ormaival. Megkerülhetitek ezeket kényelmes járkálással, de a kerülgetéssel nem juttok fel a magasba, sem nem látjátok meg a felséges kilátást az oromról.

Pedig oda fel kell jutnotok. A tudásnak és az akadályoknak a hegyét meg kell másznunk, sőt a jószág hegyeit is. Itt különösen ne elégedjétek meg azzal, hogy lenn maradjatok. Ezen a ponton meg fog keresni litéket a kísértő előbb-utóbb és azt fogja

asszony, akinek fájós a lába és vigyáznia kell a havas sikos úton. Megszólítja:

— Ugyan, néném, messze van a falu?

— Dehogyan van messze. Csak két kilométernyire.

— Hát akkor együttmegyünk. Beszélgetünk.

Mindjárt rövidebb lesz az út.

— Hát bizony rövidebb.

Utközben világrendítő szenzációkat mesélt el az öregasszony. Például, hogy a rektor ur leánya menyasszony. Meg hogy a mult héten nagy tűz volt. Meg, hogy az öreg Kissné asszony felakasztotta magát. De mindez semmi ahhoz képest, hogy ünnep másodnapján bál lesz. Az orgona javára Külön lesz az előkelőknek és a jobb módúaknak. Külön a népnek. Az orgonabálról beszél mindenki. Az orgonabálról — azt beszél — az alispánék is eljönnek. Lassanként közeledtek a faluhoz, A néni hirtelen más témára tért át.

— A jegyző urékhoz jön a fiatal ur látogatóba?

— Nem. Én a legátus vagyok.

— A legátus ur! Óh, akkor ott szórakozik majd az orgonabálon. Jó sora lesz!

A templomnál elváltak. A legátus a szállására ment. Szeretettel fogadták. Látogatók jöttek a háziak-

mondani, hogy vagytok olyan jók, mint a legtöbb ember és ezzel elégedetek meg. De az ilyen állapot nagyon szegényes és nyomorult.

És miért kell nekünk beszélni a jóság hegyének a megmászásáról? Azért, mert Jézus mindent megtett értünk és ha mi kevesebbet adunk neki, mint amennyire képesek vagyunk, akkor nagyon hitvány módon járunk el. (Hastings: A szemünk fénye.)

A svájci ifju reformátusok munkájáról

ir egyik magyarországi református lap (Kál. Szemle).

A református reformáció klasszikus földjén is idegen eszmék portyáztak hosszú évtizedeken keresztül. A svájci reformátusok élete minden volt, csak kálvinista nem. Az elfelejtett kálvinizmus keményen megtorolta magát a demokrácia torzhajtásában, melyet bibliai gyökeréről leszakítottak. Hiányzott a józan ész kritikája, a hit mélysége, a református világnézet termékenysége. Oázist teremtett tehát a svájci egyházi élet sivatagában az ifju reformátusok munkája, a kálvinista ébredés, melynek zászlóvivője **Grób Rudolf**.

A *kálvinista jegyelem embere*: a zürichi egyházi életben így hívják a puritán direktort, akinek a keze alatt egyre hatalmasabb sikban bontakozik ki a svájci református ébredés. Minden ébredés gyökere és célja az igehirdetés ievén, kiásták a feledésből az Institúciót s a direktor vezetése alatt lévő *diakonusz otthonban* olyan kálvinista teológiát teremtettek, hogy a magyar tanulók a hazai teológiákon megközelítőleg se láttak akkora jártasságot a kálvini teológiában, mint Grób direktor diakonusainál. A diakonusok közt volt mérnök és közigazdász is, a legtöbb azonban érettségizett ember, de valamennyi a javából.

hoz. Az orgonabál volt a beszéd tárgya. Majd ment el néhány helyre. Ott sem beszélték másról. Mindenfelől hangzott-visszhangzott a kedves szó: Az orgonabál. És megint csak: Az orgonabál. És megint csak: Az orgonabál. És újból, meg újból: Az orgonabál.

Éjfél felé térhetett nyugovóra. Borzalmas álma volt. Az orgonabálon kellett táncolnia és akárhogy akarta: nem tudott táncolni. A táncosnője kacagta. A vendégkoszoru is habetázott. Ő meg gyötrődött, kínlódott. Végre felébredt. És boldogan állapította meg, hogy csak álmodott.

Ünnep első napján rekvirálnia kellett. A tiszteletdíjat harminc-negyven ötven fillérenként kellett összegyűjtenie. Igaz, hogy korona is került. Ritkán. Mindenütt kedvesen fogadták. Feljött szóbeszédbe a rektor leányának a menyasszonysága. A multheti nagy tűz. A szegény Kissné szomorú esete. És még sok minden. Amikor azonban az orgonabállal hozakodtak elő, akkor kipirultak az arcok, hangosabban dobogtak a szívek és melegség érzett ki a szavakból. Hogy azután teljes legyen a szenzáció, kitudódott az is, hogy a városból hoznak cigányt. Tizenöttagu bandát. És az allspánék csakugyan megjelennek a bálon.

Az ünnep első napján különösebb nem történt

Érdekes munkájuk a fiatalok bünözök megmentése. 30—40 suhanc vonul be évenként az intézetbe. Ajtó, kapu tárva. Csak az Ige és a szeretet fegyelméz. Esztendőként egy esetben fordul elő, hogy valaki megszökik. A fiatalon elbukottak a diakonusok vezetése alatt építkezési vállalkozásokban dolgoznak. Otthon fegyelem és pontosság, de egészséges szórakozás és jó élelmezés várja őket. Pár év múlva becsületes emberként visszatérnek a polgári életbe.

Az ifju reformátusok Grób direktor vezetésével résztvesznek a Keresztény Ifjúsági Egyesület munkájában is. Az ő seregük a lelke itt minden kezdeményezésnek. Szemük mindent meglát, szolgálatuk sehol se késik. Ennek a sokirányu munkának a szíve Grób Rudolf, akitől az európai belmissziói gyűlés idején csodálkozva kérdezték, mi a titka a csodálatos erejű munkának: „Itt mindent a kálvinista fegyelem mozgat”, volt a lakonikus felelet.

Az érintkezésben külsőleg hideg vasembernek meleg szíve van. Lapjában beszámol a magyar reformátusság küzdelmeiről. Asztalánál otthon vannak a zürichi diákok. Az intézetben majd minden évben hajlékra talál egy magyar tanuló, aki aztán Grób direktor keze alatt többet tanul, mint az egyetemen.

Ime a svájci ifju reformátusok, akik Kálvintól tanultak fegyelmet, de mindenek felett Isten akaratát szolgálják.

Reggeli órákon: Hétfő: A bün, betegség. Máté Jézus? 9, 9—13. Szerda: Az új bor és ócska tömlő. Máté 9, 14—17. Csütörtök: Jarius leánya. Máté 9, 18—26. Péntek: Vakok és némák orvosa. Máté 9, 27—34. Szombat: A fehérülő mezők. Máté 9, 35—38.

a legátussal. Legfeljebb annyi, hogy izgalomban a bevezetés után mondta el a beszédje harmadik részét, azután a második részt és csak végezetre az első. De nem volt baj. A beszédnek határozottan javára szolgált ez az átalakítás. Ünnep másodnapján újabb szenzáció fűtötte a lelkeket. Az orgonabálra nem jönnek el az allspánék.

A legátusnak a lelkére kötötték, hogy valahogy el ne maradjon a bálról. Ő azonban — ünnep másodnapjának a délutánján — fogta a kis csomagját és bucsut mondott a falunak. Az állomáson egyszer csak elébe toppant az öregasszony-utitárs. Megdöbbenve nézett rá, hogy megszökött a bál elől. Irtózatoss! — sóhajtott a néni. Irtózatoss! Hogy ezt meg kellett élni!

Este fényárban uszott a Polgári Kör nagyterme. Az orgonabál káprázatos volt. A szegény, kopott, szögletes legátus kinek jutott volna eszébe? Éjféltájban, szünórakor azonban valahogy feljött szóba. Egy epés nagysága — nagy társaság előtt — meg is mondta a maga lesújtó véleményét:

— Szomorú dolog ez nagyon. Pedig tudta, hogy az orgona javára lesz a bál, mégis megszökött előle. És még ez akar pap lenni!

(Vasárnap)

Böszörményi Jenő.

ÁLDOZATKÉSZSÉG**A) Egyházi célokra:****OLASZIBAN:**

Máramarosszigeti leégett templomra: Herczeg Lajosné 60, Balogh Ferencné 20, özv. M. Kiss Gyuláné 100, Székely Sándor 100, Víz Mariska 50, Borsi Jusztin 100, Kiss Sándor 10 Lei.

Árváknak február 2-ika váltsága címen: 689. sz. borítékban 60 Lei.

Szegényeknek: Magyar Imre édesanyja emlékére 50 Lei.

Az egyházi adóhivatalban:

Híradónak: özv. Kiss Gyuláné 80 Lei.

Árvaháznak: Lengyel Imre 100 Lei.

UJVÁROSON:

Pütkösti urvacsorához: Tötös Ferenc 100, Serbán Lajosné 60, Birinyi Imre 40, Szabó László és neje 100, Tötös Sándor 50, N. N. 60, Jobb János 100, Orbán József 50, Czégé Sándor 40, Mislai Sándor 35, Nagy János 40, összesen: 675 Lei. Somogyi család kenyeret, Földesi Imre kenyeret, Németh Pál kenyeret és 5 lit. bort, Varga László 10 l. bort, Major Ferenc 5 lit. bort.

Egyházi szükségletre: Tötös Ferenc 100 L.

Legátusoknak: Szabó László és neje 100, Földesi Imre 20 Lei.

Árvaháznak: Szabó László és neje 100 Lei.

Károlyi Gáspár-alapra: Varga József 100 L.

VELENCÉN:

Úrasztalára pütköstkor: Kiss Endréné 50 Lei.

Máramarosi templomra: Kiss Endréné 50, Kiss Károly 100 Lei.

RÉTEN:

Orgonára: dr Szabó Lajos 100 Lei.

Az Árvaház céljaira:

Ince Andrásné paprika és paradicsom, Erdőhátiné 25 drb tojás és sütemény.

H I R E K**Vasárnapi istentiszteletek sorrendje:**

Olasziban: délelőtt 10 órakor Csernák Béla, este fél 6 órakor Kiss Bertalan, a Hegyen: (Papp Sándor szülőjében) Nagysötétágon délután 3 órakor Csernák Béla.

Ujvároson: délelőtt 10 órakor dr Szabó Lajos, délután 3 órakor és az Óssi-telepen (Bodó Imre házában) délután 5 órakor Sulyok István.

Velencén: délelőtt 10 és délután 3 órakor Varga Gedeon.

Réten: délelőtt 10 órakor Sulyok István, délután 4 órakor dr Szabó Lajos szolgál.

Esteli órákon: Hétfő: Önzés a munkában. Filippi 2, 19—30. Kedd: A nagy változás. Filippi 3, 1—7. Szerda: Az apostol legfőbb óhaja. Filippi 3, 8—11. Csütörtök: A ker. élet titka. Filippi 3, 12—14. Péntek: Mennyei alkotmány. Filippi 3, 15—21. Szombat: Az örök örvendezés forrása. Filippi 4, 1—4.

Hírsági istentisztelet tartunk a Réten vasárnap délután fél 6 órakor az Alsó-Dorongos oldalon (Jakab Imre szülőjében).

Vasárnap, 7-én délelőtt az olasz-i vasárnapi iskolások kirándulásra mennek.

A háztartásban alkalmazott leányok olasz-i bibliaköre vasárnap délután 3 órakor vallásos ünnepélyt tart a Nagysötétágon (Papp Sándor szülőjében) mikor az istentisztelet végeztével következő a program: 1. Az ócska biblia. Előadják: Borsi Jusztin és Vig Mária. 2. Ének: Az Ur csodásan működik. 3. A beteg leányhoz. Előadja: Bagonya Rózsi. 4. Ének: Ott a messze földön. 5. Imádkozzál és dolgozzál. Előadja: Ágoston Erzs. 6. Ének: Ki jársz a fénylő csillagok felett. 7. A magyar református néphez. Előadja: Barta Jolán. 8. Ha néha szívem. — Indulás délután 2 órakor az Árvaháztól.

Református Leánygimnáziumunk növendékeinek évvégi vizsgái június 9-én kezdődnek; először az írásbeli vizsgák ejtetnek meg. Évzáró ünnepély június 21-én, vasárnap.

Az állami és más telekezelt iskolák ref. tanulóinak vallásos vizsgálatait a következő időben és sorrendben tartjuk meg: **Június 11-én délelőtt 8 órakor** a Sánc-utcai állami elemi isk. I—II. o. róm. kath. fiú és leányiskola, csillagvárosi áll. és Rimanóczy-telepi áll. el. iskola tanulói. **Június 11-én délután 3 órakor** a Sánc-utcai isk. III—VII. o. tanulói és a Váradszőlősi állami isk. I—IV. o. növendékei a velencei imaházban, 4 órakor a Sánc-utcai iskolában az iparos leánytanulók vizsgálata. **Június 12-én délelőtt 8 órakor** az olasz-i templomban a Ritoók Zs.-u. áll. el. isk. és az ág. ev. isk. tanulói. **Június 12-én délután 3 órakor** a réti imaházban a Széles-u., a Munk-telepi és Kertvárosi áll. el. isk. tanulói. **Június 13-án délelőtt 8 órakor** az ujvárosi templomban a Vitéz-u. áll. isk. I—VII. oszt. tanulói.

Június 16-án délután 4 órakor a Sánc-utcai iskolában az iparos tanuló leányok vizsgálata. Egyházunk presbítereit, iskolaszéki tagjait, valamint a szülőket ezuton is kérjük, hogy a vizsgálatokon minél számosabban megjelenni sziveskedjenek.

A velencei volt lelkesül lakás átalakítása folytán nyert kullürterem megnyitó ünnepélye május hó 30-án nagyközönség jelenlétében, minden számában meleg szeretettel fogadott műsorral s anyagi tekintetben is kielégítő eredménnyel folyt le. Különösen nagy tetszést aratott az „Udvari fényképész” c. szellemes vigjáték, melynek a legközelebbi műsorunkba újra felvételét a sok oldalról megnyilatkozott közöhangnak engedve, teljesíteni fogjuk.

A réti vasárnapi iskolas gyermekek az elmúlt héten tartották az évi kirándulásukat dr Szabó Lajosné vezetése mellett, a száldobágyi és váradi határon elhuzódó cserjébe.

Kecskeméten a Protestáns Irodalmi Társaság a református Kollégium disztermében fényes irodalmi ünnepséget rendezett. Az ünnepi beszédet Antal Géza dunántúli református püspök tartotta, A régi és az új

generáció egymással szemben állásáról beszélt, arról az ellentétéről, amely az öregek és az ifjúság között fokozottan jelentkezik. Az ifjúság nevelésének — mondotta többek között, — alkalmazkodnia kell a megváltozott viszonyokhoz és át kell menteni a családi és társadalmi életbe is azt a tiszteletet, mellyel régebben az ifjúság viseltetett az élemedettebbek nemzedékével szemben. Az ifjúságnak és az öregeknek békésen kell megférniük a közös törzsen, hogy teljesíthessék a jövő feladatait.

Vakok bibliája. Néhány évvel ezelőt Vakok Világossága Társaság néven akció indult, mely azt tűzte ki céljának, hogy a vakokat Braille-írású, vagyis dombornyomású jelekkel írt Bibliával lássa el. A társaság irányítására Ravasz László dunamelléki ref. püspök vállalkozott, a mozgalom lebonyolításának ügyét pedig Matolcsay Miklós dr.-né kuriai bíró felesége vette kezébe. Matolcsyné jórészt saját költségén szerezte be a különleges nyomású Biblia előállításához szükséges gépeket és — anyagi fedezet híján — maga szedte ki és igazította nyomdagép alá a szentírási szöveget. Most már a dolog idáig jutott, hogy igen sok vak ember kezébe is kapja a Braille Bibliát.

Kolozsvári 43 vasárnapi iskolai csoport működik, amelynek az összlétszáma 1233. Vezetőjük 45 van, amelyből 14 leány és 31 fiú. Az Én kicsinyeim c. gyermeklapot 550 példányban járatták.

A kikindai ref. lelkész (Jugoszlávia) egyik januári esti összejövetelen egy lezárt borítékot talált az asztalon. Rajta csak ez állott: „Külmisszió részére — 66. zsoltár 13—14. vers.“ A borítékban sem levél, sem név, csak 200 dinár (kb. 600 Lei) volt.

Koppenhágában (Dánia) egyházi jellegű egyesület alakult, mely célul tűzte ki, hogy felveszi a harcot istentiszteleteknek rádió útján való közvetítése ellen.

A református „holnap“ seregszemléje. Minden reménységet messze felülhaladva, ünnepi keretek közt a magáraébredő erő és öntudat hőmpölygő érzéssel hordozták a Virágvasárnap végbement budapesti református diákkonferenciát, mely 652 résztvevőjével nemcsak a legnagyobb diákgyűlés, hanem a legnagyobb magyar református ifjúsági gyűlés volt az elmúlt 50 év történetében. A halálraitélt faj, halálraitélt ifjúsága csattanó feleletet adott a siránkozóknak; az ébredő ifjú magyar kálvinizmus „felélel tekint, ha rossz a kilátás“. A Soli Deo Gloria Szövetség konferenciája bizonyágtétel volt a református gondolat hódító ereje mellett. A hitvallásos református kereszténység szépsége és a kálvinizmus életszemléletének világ horizontjai hatalmasan ragadták meg diákjaink lelkét.

Ábrahám korából származó épületeket ástak ki a régi Ur területén. A Britisch Muzeum jelenti, hogy a régi Ur város területén, a muzeum expedíciója által folytatott ásások során, huszonnégy magán-

házat, három nyilvános kápolnát és sok üzleti és középületet fedeztek fel, amelynek a padlózatán talált okiratok tanúsága szerint, a Lersa királyok korából, a Krisztus előtt 21, vagy 22 századból, tehát körülbelül Ábrahám idejéből származnak. Az összes épületeket igen jókarban találták. Közülük egyesek szobáinak száma eléri a huszonnégyet. A házakban rendkívül gazdag irattábla-gyűjteményeket is találtak. A teljesen jó állapotban lévő háztartási és berendezési tárgyak nagy tömegéből a négyezer év előtti Ur lakosságának magánéletét egészen pontosan rekonstruálni lehet.

Sáfárok vagyunk. Somogyi Lajos dr. ügyvéd, a budapesti fásori református egyházzész nemrég elhunyt gondnoka, végrendeletében ezer pengőt hagyott a fásori templom új harangjára. A régebbi kisharangot, amelyet az egyház annakidején hadicélra ajánlott fel, ugyancsak Somogyi Lajos és neje adományozták. Az egyházzész egyik egyszerű hive, Csordás Sándor postaaltiszt, akit mostanában temettek el, végrendeletileg kétezer pengőt hagyott az egyház részére. Tasnádi Nagy András dr. az egyházzész új gondnoka, a felépítendő gyülekezeti házra ötszáz pengőt ajánlott fel, a szegények ebédakciójára pedig kétszáz ebédet. Hézső Pál és neje Hódmezővásárhelyen egy katasztr. hold földet ajándékoztak ottani gimnáziumuknak.

Országszerte szervezet működik a háború népszerűsítésére. Négy év alatt ennek a szervezetnek a létszáma 9 millióra emelkedett. Főjöveldmi forrása a szovjetkormány részéről, számára engedélyezett sorsjátékjog.

Az olasz törvényhozás kimondotta, hogy az itta s állapotban elkövetett bűncselekményekért szigorubb büntetést kell kiszabni a bíróságnak, mint józan állapotban elkövetett bűntettekénél.

1856 óta nem volt olyan hideg tavasz az időjárással foglalkozó tudósok feljegyzései szerint, mint ebben az esztendőben.

Kálvin könyvnyomda

Sr. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 14. sz.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönfélébb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinósabb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kiadótulajdonos: a nagyváradai Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei
Egyes szám ára 4 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea—Nagyvárad.

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

Cselédleányok az egyházban.

Isten Igéje így határozza meg az ember feladatát: vevé az Úr Isten az embert és helyzetét őt az Éden kertjébe, hogy művelje azt. (I. Móz. 2, 15.) Az Úr Isten a férfi mellé odaállítja a nőt is, szerez neki segítő-társat. (18. vers.) A munka tehát isteni küldetés. Ennek az evangéliumi felfogásnak eredménye a munka demokratizálódása, mely nem tesz különbséget munka és munka között, a munka nemei és a munkások között; az értékelést abból a szempontból végezi el; kicsoda teljesíti hűségesen a maga munkáját.

A református egyház előtt értékes a legkisebb cselédleány munkája és személye is. Az édesanya szeretetével tekint azokra a leányokra, akiket a mindennapi kenyér gondja szakított ki családi otthonukból és idegenbe, az ezer kísértéssel teli városba sodort szülőfalujokból. Ki tudna érzéketlenül haladni el azok mellett a leányok mellett, ki tudna vállat vonva tekinteni rájuk: „ez is csak egy gyöngé nő”. A kísértés, az emberi életnek velejárója. E leányok életének azonban speciális kísértéssel vannak, amelyeket látva, senki sem szólhat így: „avagy őrizője vagyok-e én az én atyámfiaimnak?”

Őrizői kell, hogy legyünk valamennyien. Elsősorban azok a családok, amelyeknek háztartásában alkalmazást nyertek, s amelyeknek közösségébe alkalmaztatásuk útján beléptek. Ezek a családok nem

tekinthetik őket sem rabszolgáknak, sem napszámóknak, sem munkagépeknek; a cseléd gazdájával személyes viszonyban áll, a házhoz, mint neve is mutatja, a családhoz tartozik. A nőnemű munkásifjuságra legalkalmasabb külső oltalom egy családhoz tartozás. A család felelős a kötelékében élő cselédleány testi és lelki jólétéért, tisztaságáért, vallásosságáért, vallásos érzéseinek ápolásáért, kielégítéséért.

Nem kevésbé felelős azonban az anyaszentegyház is, ez a nagyobb család.

Ez a felelősség indította a nagyváradi református egyházat, hogy a vasárnap esti istentiszteleteket már tíz évvel ezelőtt rendszeresítette. Ezek beállításának a fő indítókoka az volt, hogy a cselédek abban az időben jöhetnek akadálytalanul a templomba. A vasárnap esti istentiszteletek közönségének zömét valóban ők alkotják, mikor úgy benépesítik a nők padjait, hogy e sorok délelőtt sem tömtebbek. Az esteli istentiszteletek mellett a vasárnap délutáni bibliai órák szolgálják még azt a célt, hogy ezeket a leányokat visszatartsák azoknak a helyeknek látogatásától, ahol nagy kísértéseknek vólnának kitéve; s az egyház gondozása alatt valamennyien Krisztus jóllatja legyenek: mind az üdvözülők, mind az elkárhozók között. Ezeknek halál illatja halálra, amazoknak pedig élet illatja életre (II. Kor. 2, 15—16.) Krisztus jóllatja a legbiztosabb fertőtlenítő-szer.

A császár édesanyja.

József császárt a magyarok „kalapos” királynak nevezték, mert nem koronáztatta meg magát.

A kalapos király egyszer beutazta az országot úgy, mint hajdan Mátyás, az igazságos. Mikor híre ment bércecs Erdély egy kicsiny falujába, hogy: „jön a császár”, lett nagy riadalom. Mert a falucska lakói még sose láttak császárt. Élt azonban a falu végén egy vén kiszolgált huszár, bezzeg ez látott. Hozzácsődült hát a lakosság apraja-nagyja s váltig vallatta, mondja el milyen a császár.

— Hm. A császár? — kezdli az öreg. — Lán-cosadta, az ám a nagyur! Olyan gyémántok csüggenek a nyakából, mint a félöklöm; belevakul, aki emberfia ránéz. A hintója aranyból, a kereke ezüstből, a cifrája rubintkő, az ostornyél rozmaringszál.

— Hej, ha az én Imre fiamat hazaeresztené a katonaságból! — sóhajtotta Kecskés Pálné nénem-asszony.

— Haza? Majd ha fagy. Azt lesse kend! Nem azért viszik el a magyart a csatába! Harminc esztendő mulva, ha deres lesz a szakálla, hazakerül, hacsak szerencsére el nem lövik hamarabb kezét-lábát.

— Jaj Istenem! — sópánkodott a néni.

— Meg aztán kő van ám a császárnak a szive helyén. Olyan hideg annak a szemepillantása, hogy menten sóbálványá válik, akire ránéz.

— Már én azt se bánom, legalább nem fogok keseregni az én drága fiáért. Bizony, én megkérem a császárt, eressze haza. Nem tudom én elhinni, hogy a mi királyunk szívtelen.

— Hiszen, ha király volna! De császár! Tudja nénem-asszony, mi a császár? Azt még én se tudom, pedig én már csak mindent tudok. Amit én se tudok, azt már nem hívják semminek se.

Rigó, az öreg obsitos, hasztalan ijesztgette a falut, Kecskésné nem hagyta el a mondókáját:

— Dejszen, megkérem a császárt!

Végre elérkezett a dicső nap s a császár bevo-

És akik közülök megtapasztalták e munka áldásait, azokban hálás érzések ébrednek fel. E hálának megnyilvánulása volt az újvárosi házi alkalmazottak május 31-iki össi-telepi s az olaszai házi alkalmazottak június 7-iki nagysötétági vallásos ünnepe. Egyházunk szeme állandóan figyelemmel kíséri e szegényes viszonyok között élő jóságos és szerény, alázatos és hűséges szívű lelkeket és a nőszövések szeretettel munkálkodnak azon, hogy egyházunk e tagjai Istenországának értékei maradjanak. Cs. B.

Mivel táplálkozol?

Mikor beteg emberek mennek az orvoshoz, rendszeren azt kérdezi meg tőlük, milyen a tápláléka? Némelyik ember mérget, italt, mámort enged be a testébe. Némelyik mértéktelenül táplálja tul magát. A másik betegsége onnan ered, hogy egyáltalában nincs meg a mindennapi kenyere. Amikor nyugtalan meghasonlott, szomorú lelkekkel találkozunk, akkor is ezt kérdezzük meg: Mi a te lelked mindennapi tápláléka? Ha egy gyereknek pálinkás kenyeret adnak a bölcseben, vagy ha mákhéjat etetnek vele, annak a gyereknek az érteime is elnyomorodik. Hány ember van, aki a lelkét, vagy gonosz eledellel táplálja, vagy pedig éhen engedi pusztulni. Nekünk református keresztyéneknek nagy ajándékunk az, hogy Isten ígését, az életnek izes kenyerét kaphatjuk. Azt a vizet, amiből, ha valaki iszik, soha meg nem szomjuhozik. Mivel táplálsz hát a te lelked naponta? Ha nem vagy boldog, ha nincs elég örömed, nincs elég bizalmad, nem azért van ez, mert éhen pusztulni engedted a lelkedet?

* * *

Azt mondja valaki: „én nem értem meg a Bibliát”. Van olyan titkos irás, amelynek a tintája megfehéredik, mintha semmi se volna a papíron. De amikor az ilyen titkos irással teleírt papírt a tűzhöz tartják, egyszerre színesekké válnak a betűk és az egész üzenet olvashatóvá lesz. Nagyon sok ember számára

nult a faluba. De csudák csudája: nem ült szinarany hintóban, nem csüngött ökölnyi gyémánt a melléről. Takarosán lovagolt egy sárgaszőrű paripán.

Az arca hideg volt és gondoktól terhes. Szomorúan nézte a szegény népet; azon gondolkodott, hogyan lehetne rajta segíteni.

Kecskésné asszonynéném elszánta magát s az uralkodó elé lépve, így kezdte mondókáját:

— Jónapot adjon Isten, felséges király uram!

A császár elmosolyodott. Olyan nyájas volt az arca, hogy a néninek eszébe jutott a fia. Az is éppen ilyen idejű lehet, de különb, mert — bajszos.

— Felséges király uram...

— Mi kell, jóasszony?

— Mondja lelkem, az Isten áldja meg, mit csinál az édesanyja? Egészséges?

A fiatal császár meghökkent.

— Az édesanyám? — mondá és lágy, meleg lett a szive. Csaknem sirva fakadt. — Az édesanyám? Köszönöm, az édesanyám egészséges.

— Ej, hálátlan gyerekek, — szólt a néni, —

a Biblia ilyen fehér lap, nem olvas ki belőle semmit mert hit nélkül, az imádság tüze nélkül hajlik a biblia fölé. Próbálj megtisztulni bűneidtől, próbálj meg i nádkozó lélekkel fölérhajolni, egyszerre áttűzesednek a betűk és soha nem hallott bölcsesség és szeretet száll feléd.

* * *

Valaki husvétra ajándékba küldött egy kőmives ismerősének egy díszes vakoló kanalát. Gyönyörű fogójs volt. Azzal a szándékkal küldte, hogy használja a kőmives. Nemsokára, mikor meglátogatta, ott találta a munkaszerszámot felakasztva a szoba falán.

— Miért nem használja, hiszen azért küldtem? — kérdezte az ismerős.

— Olyan szép, hogy rösteltem a mindennapi munkában elhasználni, — felelte a kőmives.

Sokan vannak így a Bibliájukkal. Ajándékba kapják, konfirmációra, más alkalmakra. Az üdvösségnek, a békességnek a lelki házáat megépíthetnék vele, de ők csak egyszerű *dísznek* tartják, nem veszik semmi hasznát, nem olvassák. A Biblia a mindennapi életek számára drága és áldott munkaeszköz. Olvasd, szeresd és terjeszd a bibliát.

Ref. Lapja.

ÁLDOZATKÉSZSÉG

A) Egyházi célokra:

OLASZIBAN:

A máramarosszigeti leégett templomnak: özv. Kágyi Lajosné 100, Nagy Teréz 30, Incze András 100, Incze Ilona 50, dr. Kassay Kálmán 50, Tatár Józsefné 10, Hajnal József 100, Kocsis Géza 200, Csösz József 50, Tóth Lajos és neje 50, Lakatos Gyuláné 40, Szilágyi Mihály 50, Kiss Antal 100, T. I. 50, N. N. 50, Bokross Nővérek 30 Lei.

Szegényeknek: T. I. 100 Lei.

Aggok menházára: Oláh Erzsébet 100 Lei.

ÚJVÁROSON:

Szegényeknek: Serbán Lajosné 60 Lei.

nem is gondoljátok, mennyit aggódunk értetek! Bizonny, király uram, ne gondolja, hogy az édesanyja nem busul magáért... Én is busulok, hej az én édes katona fiamért!

A néni sirva fakadt. A király megsarkantyuzta lovát, hogy ne lássák, hogy az ő szeméből is kibugygyant egy könnycsepp...

A néni busan kiáltott utána:

— Tiszteltetem az öreg császárnéasszonyt!

A császár elment, de két hét múlva a néni fia sirva borult édesanyja kebelére. A császár parancsára elbocsátották a katonaságtól.

Nemsokára hazatért József is Bécsbe, az anyjához, Mária Teréziához.

Mikor meglátta édesanyját, eszébe jutott valami s egy könnycsepp gördült az arcára.

— Mi lelt, édes fiam? — kérdi a királyné.

— Anyám, édesanyám! Tiszteltet egy erdélyi öregasszony!

Igy beszél a nép a téli fonókákban.

Móricz Zsigmond.

VELENCÉN:

A máramarosszigeti leégett templomnak: özv. Molnár Gyözőné 50, Kiss Gyu'a 50, Sály József 40 Lel.

Az Árvaház céljaira:

Az olasz-i lelkészi hivatalban: özv. Kágyi Lajosné 100 Lel.

Felhívás.

Kérjük hűveinket, hogy úgy az egyházi adó, mint a „Református Híradó” előfizetési díj hátralékaikat és f. évi tartozásaikat, vagy a pénzbeszedőknél, vagy az egyházi adóhivatalban (Str. I. Vulcan, volt Nagy Sándor-utca 14. sz. a, bejárat a Béres nyomdánál) sürgősen befizetni sziveskedjenek, hogy iskoláink fenntartása és a nyomdai költségek kifizetése körül zavar be ne álljon.

Az egyház elnöksége.

H I R E K

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje:

Olasziban: délelőtt 10 és este fél 6 órakor Kiss Bertalan, a Hegyén: (Papp Sándor szülőjében) Nagysötétágon délután 3 órakor Csernák Béla,

Ujvároson: délelőtt 10 órakor Sulyok István, délután 3 órakor Kiss Bertalan,

Velencén: délelőtt 10 és délután 3 órakor Kiss Károly,

Réten: délelőtt 10 és délután 4 órakor Varga Gedeon szolgál.

Reggeli órákon: Hétfő: A tanítványok kiküldése. Máté 10, 1—13. Kedd: A ker. élettudor any. Máté 10, 14—22. Szerda: Kölcsei csöndös vallás. Máté 10, 23—33. Csütörtök: A keresztyénség — fegyver. Máté 10, 34—42. Péntek: A Krisztus ismertető jegye Máté 11, 1—6. Szombat: A próféta. Máté 11, 7—15.

Esteli órákon: Hétfő: Az Ur közel. Filippi 4, 5—9. Kedd: A nagy erőforrás. Filippi 4, 10—20. Szerda: A kegyelem és békeesség köszöntése. Péter 1, 1—2. Csütörtök: A romolhatatlan örökség. Péter 1, 3—12. Péntek: Intés a szentségre. Péter 1, 13—16. Szombat: Az ember mulandósága. Péter 1, 17—25.

A nagyváradi ref. elemi iskolák évről-évre vizsgálata a következő sorrendben tartatnak meg: Junius 16-án az olasz-i II—III. osztály, 17-én az olasz-i I-a) osztály, 18-án az olasz-i IV-a) és ujvárosi I—II., 19-én az olasz-i III—IV. és ujvárosi III—IV., 20-án az olasz-i V—VI., 22-én az olasz-i II-a), 23-án az olasz-i I-b), 24-én az olasz-i III-a) osztály. A vizsgálatok mindig reggel 8 órakor kezdődnek. Tisztelettel kéri a tantestület a szülőket, az iskolaszék tagjait és a tanügy iránt érdeklődőket, hogy e vizsgákon minél nagyobb számban megjelenni sziveskedjenek.

Junius 28-ikán a váradai leánybibliakörök a szabadban leánynapot tartanak.

Cselédleányaink között csöndes, de áldott munkát végez egyházunk. (Nem szégyen ez a név: cseléd, sőt nagy jelentőségű, mert édes testvére annak a szent névnek: család. Az igazi cseléd tagja a családnak.) Édesanyjai fáradozásának gyümölcse az a két kedves esemény, amelyről e rövid hírben beszámolunk. Május 31-én az ujvárosi ref. iskolában gyülekező ref. háztartási alkalmazottak bibliaköre anyáknapját tartott délután 5 órakor Össztelepen Bodó Imre testvérünk házában. A műsort Vékony Irén imádsága vezette be. Közreműködtek szavalattal: Illyés Lina, Veress Margit, Györfly Teréz, Farkas Lujza. Közben a leányok elénekelték a Munkára fel és Dicső király az én Megváltóm... énekeket. Végül Szabó Pál lelkészi kisegítő beszélt. Megható volt látni azokat a leányokat, akik lelki szemekkel édesanyjukat látva énekeltek és imádkoztak érte. Lelkük vallásos tisztasága csengett ki énekükből és ragyogott ki könnyező szemükből. A háztartásban alkalmazott leányok olasz-i bibliaköre is kedves meglepetéssel szolgált mindazoknak, akik a 7-ikén délután a hegyen (Papp Sándor szülője) tartott ünnepélyükön részt vettek. Csöndes, biblialis munka az övék, kik vasárnap délutánonként összegyűlve az Ige fénye köré egymás hite, szeretete és bizonyágtétele mellett növekednek a keresztyén életben. Ez az ünnepély áldott gyümölcse, magától értetődő megnyilatkozása volt a bennük munkáló áhitatos, szolgáló akaró léleknek. Az imaház kicsiny gyülekezete hálával és szeretettel fogadta a Krisztus ügyéről bizonyágot tevő leányokat s az igen szép ünnepély végén annak az óhajtnak adtak kifejezést, hogy minél gyakrabban szerezzenek hasonló ünnepélyekkel örömet s belső meggazdagodást számukra. A programot Kiss Antalné nőszöv. alelnöknek vezetése mellett közös énekek, Borsi Jusztin, Vig Mária párbeszéde, Bagonya Rózsi, Ágoston Eszti, Barta Jolán jól sikerült szavalatai alkották. Jelen volt az ünnepélyen az olasz-i nőszövetség vezetősége is. Az ünnepség anyagiakban is szépen sikerült.

A szokásos fűnyári konferencia július 4—10-ig lesz Aranyos-egerbegen. A konferencián minden fűnyár résztvehet, aki komoly lelki hatásokra vágyik. Résztvételi díj 50 Lel, napi étkezés díja 40 Lel. Jelentkezni lehet június 15-ig László Dezső ifj. titkár Cluj—Kolozsvár, Ref. Theologia. A résztvevők utiköltségének egyharmadát megtéríti a konf. rendezősége, ha a segélyre igényt tartó június 15-ig kéri azt. Bővebbet. (részletes program) az egyes bibliakörök vezetőitől kapunk.

Az ez évi főiskolás konferencia június 28-tól július 2-ig között lesz. Magyarvistan, kalotaszeg egyik legszebb falujában. A konferencián résztvehet minden középiskolát végzett leány és fűnyár, akkor is, ha még nem iratkozott be főiskolára. Jelentkezés június 15-ig László Dezső ifj. titkárnál. Jelentkezés és napi ellátás díja, mint a fűnyár-konferencián.

A váncsodi egyház presbyteriuma lelkész javaslatára egyhangulag kimondotta, hogy az intenzív presbyteri látogatást a hivek között megkezdi. Az egyházközséget 11 körzetre osztotta be s egy-egy körzet látogatását egy, illetve két presbyter vállalta. Főbb célokat tűzték ki a betegek meglátogatását s az egyháztagnak a fokozottabb templomlátogatásra, bibliaórákon és vallásos estéken való részvételre való buzdítását, a botránysos életű egyháztagnak jóakaratú meglátását.

Francaország — amely nagy gyarmati kiállítás rendez, hogy erejét és hatalmát megmutassa a világnak, csendesesen átsiklott egy jubileumon, amelynek tárgyát száz hosszú esztendő óta, rémült ajkak iszonyodottan emlegetik az egész világon. Az *idegenlégióról* van szó, amely most márciusban lett száz esztendő. Lajos Fülöp alatt, 1831 márciusban alakult meg az a zsoldos csapat, melynek megteremtésére az Észak-Afrikában szenvedett nagy veszteségek ellensúlyozása végett, a belga de Boegrad báró vetette fel a tervet. Első száma négyezer fő volt és ezek között kalandorokat, szökött katonákat, gonosztevőket, lehetett találni a világ minden részéből. Aki meghasonlott önmagával, az étellel, vagy akinek bűnös lelkiismerete elől kellett menekülnie, akit a félelem kergetett valami kiérdemelt büntetés elől, vagy ki a földi lét hívságával betelve, olyan helyet keresett, ahol senki sem ismeri, senki sem kérdezi: „honnan jössz? miért jössz?” — az mind az idegenlégió szolgálatába lépett, ahonnan nem volt visszatérés. De növelték a légió embereinek a számát a megtévesztettek, a fényes ígéretekkel elcsábítottak, azok a flatalemberek, akik légvárakat építve, hitték a fülükbe suttogott kísértéseknek és csak később, vérrel és könnyel áztatott sorsuk rettenetességét felismerve, ébredtek a szörnyű valóra. A francia idegenlégió ügynökei minden nemzet fiaira kivetették hálójukat és volt idő, amikor mi magyarok is joggal keseregünk munkájukon. Ez az idegenlégió ünnepelhetett most meg születésének századik évfordulóját.

Holmes amerikai professzor szerint a Föld pontosan 1852 millió éves. A professzor a sziklák rádión-aktív elemeinek fokozatos csökkenéséből számította ezt ki. Kivüle még öt amerikai tudós kutatja a Föld korát. Véleményeik eltérnek. Vannak olyanok, akik szerint a Föld még nagyon fiatal: 1460 millió éves, mások szerint pedig már jó régi: 2000 millió éves.

Nem kell félnünk a legyekről! Van olyan jó gazda, akinek istállója teljesen légymentes a legmelegebb kánikulában is, mert a falakat erős ultramarinkékre meszelteti. A legyek nem szeretik azt a színt és elkerülik az ilyen istállót.

Olaszországi református hittestvéreink folyó évi február hó 15 én ünnepelték meg 83 ik évfordulóját annak, hogy királyi rendelettel megengették nekik vallásuk szabad gyakorlatát.

A décsányai hivatás Kulturház építését határozta el, hogy legyen a hiveknek alkalmas „lelki otthonuk”. Mindenki felajánlotta munkaerejét ingyen. Az egyház által ingyen adott telken díjtalanul vezeti az építkezést a vállalkozó, ingyen dolgozik az ácsmester, a kézi napszámos, a fuvaros, a kőműves segéd, férfi és nő egyaránt. A „kegyelemből, hit által” épülő Kulturház, melynek fundamentoma már készen van és falai emelkednek, igazi lelki otthon lesz a buzgó és áldozatkész hivek seregének és újabb erős oszlopa a református Sionnak!

Az erdélyi református egyház külmisz-szlója. Arról értesülünk, hogy az erdélyi református egyház a skót református egyháznak felajánlotta, hogy segítségükkel egy misszionárust küld ki Mandsuriába. Ez csak kezdete akar lenni egy erőteljesen kibontakozó önálló missziói munkának, mert az erdélyiek további terve az, hogy „Transylvánia misszió” címen önálló munkát kezdenek Mandsuriában, mely természetesen karöltve dolgoznék a skót református egyházzal.

A kínai hőztársaság elnöke keresztyén lett és múlt évi október hó 23-án megkeresztelkedett. A keresztelelési szertartást Kuang benszüllött lelkész végezte a család és a külügyminiszter jelenlétében, akik már régebb idő óta keresztyének.

Londonban a vasárnapi iskolák júniusban kertészeti kiállítást rendeznek. A vasárnapi iskolai növendékek között már március végén kiosztják a magvakat. Az első csoportban 7 évesnél nem idősebb gyermekek vehetnek részt oly virágokkal, amelyeket a kiosztott magvakból neveltek. Nagyobb gyermekek különböző konyha, veteményeket vihetnek a kiállításra. A másik csoportban a mezei virágok, a legszebben elrendezett vázákban kerülnek kiállításra. Az egész London mindig nagy érdeklődéssel várja a vasárnapi iskolások kiállítását, de a vasárnapi iskolások között is nemes verseny fejlődik ki a szép és nemes növények előállítására.

Kálvin könyvnyomda

Str. Iosif Valcan (Nagy Sándor-utca) 14. sz.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Céglajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönbözőbb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb a legcsinosebb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kiadótulajdonos: a nagyváradai Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Le
Egyes szám ára 4 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea—Nagyvárad.

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

Presbiteri gyűlés.

A múlt vasárnap, június 14 én délután 5 órakor népes gyűlést tartott a presbitérium az újvárosi tanácsteremben. Sulyok István püspök, lelkészelnök és dr Thúry Kálmán főgondnok elnöklete alatt több mint 50 presbiter jelent meg.

A Püspök imádsága után a törvényszerű formalágoknak tesz eleget a gyűlés, majd az elnöki bejelentésekre kerül a sor.

Lelkészelnök bemutatja a május 28-iki egyházkerületi közgyűlés jóváhagyó határozatait, amelyekkel megerősítette egyházközségünk velencei földeladását és velencei parochiális ház vételét, továbbá a réti parochiális körben szervezett új lelkészi, gyülekezetünk IV-ik rendes lelkészi állásának újjelét.

Az egyházkerületi határozatok bejelentése után fölteszi a kérdést az elnökség, hogy a negyedik lelkészi állás betöltését illetőleg micsoda intézkedéseket kíván a presbitérium?

A presbitérium kimondotta, hogy a lelkészi állás haladéktalan betöltését tartja kívánatosnak; még pedig meghívás útján. Papp Dezső réti parochiális körli presbiter írásban nyújtja be indítványát, amelyet hetven

presbiter társával irt alá, hogy mondja ki a presbitérium, hogy a réti parochiális körli lelkészi állásra dr Szabó Lajos segédlelkész meghívását kéri, aki dr Gyenge János távozása után három éve munkálkodik a réti körzetben.

Papp Dezső indítványát a presbitérium elfogadja és határozatát, további eljárás céljából az esperesi hivatalhoz felterjeszti.

Elnöklelkész bejelenti, hogy a romániai református egyház az idei nagyhetét október 1—4. napjain tartja meg Nagyváradon. A romániai reformátusoknak ez már a VIII-ik nagygyűlése lesz s a találkozás színhelye most második alkalommal esik a királyhágómelléki egyházkerület területére, (Két évvel ezelőtt Nagykárolyban volt a nagygyűlés, a bibliafordító Károlyi Gáspár születésének négyszázadik évfordulóján.) A nagyhet vendégeinek méltó fogadtatására, elszállásolására, a presbitérium már most egy soktagu bizottságot küld ki. A bizottságnak munkájában a névszerint felkérteken kívül résztvehet minden presbyter és egyháztag; a négy nőszövetséghez is értesítést küld ki a presbitérium, hogy legalább 3—3 taggal képviseltesék magukat az előkészítő-bizottságban.

Az ócska bögre.

Irtá: *Borsovai Lengyel Gyula.*

Szendrei Erzsike nagytakarítást rendezett a háiban. Szokás szerint a pincétől padlásig megmozgattak mindent. A két szolgáló alig győzte a sok porolást, tisztogatást. Erzsike fehér keze is segített a lányoknak.

Egy szekrény tartalmát rakosgatta ki s be. Régi gyöngyös főkötők, szinehagyott csipkék között egy egyszerű mázas cserép bögrét talált.

— Hát ez ugyan mi lehet?

— Ócska bögre! Nem látja a kisasszony? — szólt nevetve az egyik szolgáló.

— Az ám! De miért van itt ez a bögre? Jó öreg lehet pedig, mert ilyen hasas bögrét nem csinálnak már!

Szendrei János miniszteri tanácsos ur hazatért a hivatalból. A lánya Erzsike, mikor lesegítette róla a kabátot, mindjárt kérdéssel fogadta:

— Édes apám! Egy ócska bögrét találtam. El volt téve a nagy faragott szekrény alján. Ugyan, hogy került az oda, a csipkék, gyöngyös régi főkötők közé?

— Majd elmondom ebéd után! — simogatta meg a leánya hamvas piros arcát a tanácsos ur.

Ebéd után Erzsike megsimogatta az édesapja arcát. Kérlette:

— Mondja el hát most édesapám!

— Régi időkben itt maradt emlék ez a bögre kis lányom. 1616. évben a török dulta fel Borsod vármegyét. A faluk népe elpusztult a harcokban, vagy rabságra hurcolták és eladták a törökök.

— Édesapám említette egyszer, hogy református pap volt az egyik elődünk — szólt közbe Erzsike.

— Ugyvan! — bólintott a tanácsos. — Éppen erről akarok beszélni. Hát tudod, mikor felégették a törökök a Bodva mentén a falvakat, a megmaradt lakosok közül néhányan egy barlangba huzódtak be.

— Hol van az a barlang? — kíváncsiskodott Erzsike.

— Aggtelektől vezet egy völgy Pelsőc felé. Hosszú faluja és a Baradla barlang bejárata között a hegyoldalban ma is megvan a barlang. A hegyoldal közepén, fehér, mészkősziklák között van egy meredek sziklafal. Nem nagyon magas. Annak a tövében van egy barlangnyílás. Nem nagy, de az ember alva járhat ki s be rajta. A barlang csak néhány lépés hosszú. Ott következik egy öt öles sziklafal lefelé. Öt öllel alább boltozatos hatalmas terem terül

Bla ha István volt olasz-i algondnok hagyatéka tárgyában a presbytérium megbizta az ügyészt, hogy az özvegygel az egyezés megkötését kísérelje meg.

A volt presbyteriánusok madár-utcai imaházát dr Gyenge János megvételre felajánlván, a kiküldött bizottság a száz négyzetölnyi belsőséget 120,000 leire értékeli, amiről eladót a presbytérium értesíti.

A leánygimnázium igazgatótanácsának jelentéseit tárgyalta még a presbytérium, s az igazgatótanács javaslatait elfogadta.

Majd az ujjvárosi egyházi tette le hivatali esküjét, — s ezzel a gyűlés véget ért.

ÁLDOZATKÉSZSÉG

A) Egyházi célokra:

OLASZIBAN:

A máramaroszigeti leégett templomra: dr Sebess Lajos 100, Sebestyén Róza 50, dr Schilling Árpád 100 Lei.

Árvaháznak: Molnár János halála alkalmából koszorúválság címen Ifj Jakab Gyuláné 100 Lei.

VELENCÉN:

Szegényeknek: Egy IV. oszt. tanuló fiu vallásvizsgálatán 70, A Kolozsvári u. és Ápril 20 u. áll. elemi iskolák tanulói 85 Lei.

Árvaháznak: A Sánc-u. áll. el. isk. II. oszt. tanulói 100 Lei.

Kulturterem felszerelésére: Falábu Dezső tanár Hódmezővásárhely 4 pengő.

A máramaroszigeti leégett templomra: Tóth Gusztáv 30, Papp Lajos 40 Lei.

B) Az Árvaház céljaira:

Gondnoknőnél: Erdőhátiné cseresznye, tészta, csirke.

VIDÉKRŐL:

A hegyközujlaki vasárnapi iskolások (Bod Ferenc tanítványai): 135 Lei, 1 zsák krumpli, 6 kgr. borsó, 5 kgr. paszuly, 6 drb tojás, 8 kgr. liszt. Egy szülő pedig ingyen beszállította.

el. Kristályvízű patak folygodál benne. A barlang elején egy kúrtöserű nyílás vezet a tetőre. A tűz fényénél csillog-villog minden oldalról a sziklafal.

— Édesapám! Hiszen ez nagyon szép lehetett! Kőből volt a fekhely. Széna a derékalj. Takaró egy cserzett lóbdör. Ha felhős volt az ég, a füst megszorult a barlangban. Az is megtörtént, hogy mint az ősemberek, két kő között zúzták össze a vermekből háton összehordott buzát.

Mikor a völgyön fekvő falut felverte az éles asszonyi sikoltás, a barlang bejáratánál dárdával kezükben őrt álltak a férfiak.

— Erősek voltak ugye akkor a férfiak? — csilant meg az Erzsike szeme.

— Hát kislányom a hitük erős volt, hogy annyi sok megpróbáltatás között is nem csüggedtek el. Kirtartottak végig, míg sorsuk jobbra fordult.

— Az ócska bűgre is ott volt?

— Ott! A barlangban már egészen összeszokott a négy család, aki oda menekültek. Karácsony ünnepe közelgetett. A szegény bujdosók elcsüggedt lelkek vigasztalására óhajtották nagyon az uri szent vacsorát. De nem volt pap, aki ezt nekik kiossza.

— Szegények! — sóhajtott fel Erzsike.

Felhívás.

Kérjük hiveinket, hogy ugy az egyházi adó, mint a „Református Híradó” előfizetési díj hátralékaikat és f. évi tartozásaikat, vagy a pénzbeszedőknél, vagy az egyházi adóhivatalban [Str. I. Vulcan, volt Nagy Sándor-utca 14. sz. a, bejárat a Béres-nyomdánál] sürgősen befizetni sziveskedjenek, hogy iskoláink fenntartása és a nyomdai költségek kifizetése körül zavar be ne álljon.

Az egyház elnöksége.

H I R E K

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje:

Olasziban: délelőtt 10 és este fél 6 óraker Csernák Béla, a Hegyen: (Papp Sándor szőlőjében) Nagysötétágon délután 3 óraker Kiss Bertalan,

Ujjvároszon: délelőtt 10 óraker Sulyok István, délután 3 óraker valamint az Össi-telepen (Bodó Imre házában) délután 5 óraker Szabó Pál,

Velencén: délelőtt 10 és délután 3 óraker Kiss Károly,

Réten: délelőtt 10 és délután 4 óraker Kovács Sándor szolgál.

Reggeli órákon: Hétfő: A félreismert Megváltó. Máté 11, 16—19. Kedd: Kikevülhetetlen ítélet. Máté 11, 20—24. Szerda: A győnyörűsége igá. Máté 11, 25—30. Csütörtök: A szombatnak Ura. Máté 12, 1—8. Péntek: Milyen drága egy lélek? Máté 12, 9—21. Szombat: Dávid fiának bizonyosságai. Máté 12, 22—29.

Esteli órákon: Hétfő: Lelki ház. I. Péter 2, 1—5. Kedd: Szegeletnek köve. I. Péter 2, 6—8. Szerda: Egyetemes papság. I. Péter 2, 9—12. Csütörtök: Az engedeimesség. I. Péter 2, 13—17. Péntek: A méltatlan szenvedés di-csősége. I. Péter 2, 18—25. Szombat: Házasársak kötelességei. I. Péter 3, 1—7.

— Éppen karácsony szombatján történt, hogy a völgyben elhúzódó uton, egy szálás fiatalember haladt. Szakadozott, tépett mente volt rajta, de az oldalán szépívű kard lógott. Sovány, barna-piros arcán lekonyult a fekete bajusz két szárnya. Egykedvűen balagott az uton.

Egyszerre az erdő csalitos széléből előrugtatott két török vitéz. Egyenesen az ifjunak tartott. A lódobogásra felfigyelt a magyar. Láta, hogy feléje száguldanak a törökök. Megállt. Szétekintett. Az ut sánca mellett magasabb volt a mező. Egy szökéssel az ut magas partján termett. Kucsuját a fejébe nyomta. Inas markában megvillant a kard. Elszántan várta a két törököt.

Nem sokáig kellett várnia. Jött a két török robo-gva. Hossznyelű dárdákat előre nyujtva rugtattak felé. Az ifju a feléje szurt egyik dárdát elkapta a bal kezével, a jobbal pedig a rátámadó másik török lovának fejét hasította ketté. A ló és lovas lerogyott. Az ifju baljával egyet rántott a dárdán s a másik törököt is kirántotta a nyergéből.

A két török, amint felugrott, mint akit kergetnek, szaladtak az erdő felé.

A barlang szájától integettek a bujdosók:

A régi parochiális kör rendes lelkeszi állásának betöltéséig az esperesi hivatal dr. Szabó Lajost Élesdre, az élesdi s. lelkész Kovács Sándort pedig a régi körletbe kirendelte. Kovács Sándor s. lelkész városunk szülötte, hűveink jól ismerik; szolgálatát június 16-án megkezdette.

Évzáró ünnepély a ref. Leánygimnáziumban. Ref. Leánygimnáziumunk növendékei folyó hó 21-én este fél 7 órai kezdettel az intézet dísztermében tartják meg évzáró ünnepélyüket a következő műsorra: 1. „Himnusz“. Éneklie az énekkar. 2. Évzáró beszéd. Tartja Karácsonyiné Gálbory Erzsébet igazgatónő. 3. „Csipkerózska“. Daljáték. 4. „4 lábon, vagy 2 lábon“. Tornajáték. 5. „Le jeu de la Rose.“ Daljáték. 6. Tornajáték. 7. 245. dics. 10. v. Az évzáró ünnepély alkalmával a dicséretet nyert kézimunka és rajzkiállítás is megtekinthető. Egyházunk tagjait ezúton hívjuk meg növendékeink ezen szép ünnepélyére. Belépődíj nincs, önkéntes adományokat szegény tanulóink segélyezésére köszönettel fogadunk.

Az újvárosi ref. férfikar és tagjaiból alakult önképző és zenekar tagjai műsoros estélyt rendeznek a Félix-Fürdő kurszalójában folyó hó 21-én este 7 órai kezdettel. Ezen estély befejezője a múlt évben újjáalakult énekkar évi működésének. Az énekkar 1930 június 22-én alakult újjól, s az évi közgyűlés lesz hivatva megállapítani, hogy mily hasznos munkát fejtett ki ez énekkar úgy lelkileg, mint anyagilag. Istené a dicsőség! Ezen évzáró estély szellemileg magas, anyagi kiadás tekintetében szerény megrendezése, előleges biztosítéka annak, hogy a siker ez alkalommal sem marad el. Közönségünk egy csekély kiadást jelentő összegért élvezhet egy kirándulást és egyben előadásunk szépségét. Az est műsora a következő: 1. Zenekari nyitány. Zenekarvezető Kulcsár Sándor. Ridi Ferenc. 2. Népdalok. Előadja az újv. ref. énekkar. Karvezető Vásárhelyi Sándor ref.

kántor. 3. „Agglegények“. Vigjáték 1 felvonásban. Rendezi Széles Gábor. 4. Szólóének. Éneklie Veress Mihály. Kiséri a Zenekar. 5. „Rajta rajta“. Zenés vigjáték 1 felvonásban. Rendezi Széles Gábor. 6. Műdal. „Az esti csillag“. Előadja az énekkar. Belépődíj nincs. A kiadások fedezésére és egyházi kulturális célra a műsor megváltását kéri a Rendezőség.

Gyermekdelülanti tartanak Hőszöveztégeink az elemi iskolák évzáró vizsgáit követő vasárnap délután (június 28-án) a református leánygimnázium udvarán.

Református Leánygimnáziumunk évzáró vizsgái június hó 10–16. napjain tartattak meg az állami bizottság előtt. A minisztérium által kiküldött bizottság elnöke Gocan Simon tanügy inspektor ur volt. Tanulóink szép sikerrel tették le a vizsgát, osztályismétlésre csupán egy tanuló utasított. A szép siker gimnáziumunk buzgó tanárnői fáradozásának eredménye és azzal a megnyugtató tudattal töltheti el az iskolafenntartó egyház tagjait, hogy a leánygimnáziumért hozott áldozatuk nem hiábavaló.

A reszketősök felekezete. Annak a szektáskodó mozgalomnak, amely az 1928-ik év első hónapjaiban zavarta a nagyváradi református egyházközösség hűveit a város külterületein, egy késői tünete az, amelyet a szőlőhegyen, az u. n. Törkőmérővölgyben lakó hűveink észlelhetnek. A mostani mozgalom középpontjában — amint a „Nagyváradi Napló“ f. évi jun. 17-iki számában olvastuk — az az egykori iskolaszolga áll, aki az 1928-iki mozgalomban is résztvett. Piros Imre jelenleg a Törkőmérővölgyben egy kis kereskedést tart fenn. A hírlapban közölt leírás szerint az ő házában gyűlnek össze a *Reszketősök* (vagy pünkösztisták?), akiknek szektáját valami Lerc nevű csehszlovákiai ügynök szervezte meg szőlőhegyeink között. A hírlapíró tanuja volt az összegyűlekezettek

— Erre jöjjön kegyelmed!

Az ifju hozzájuk ballagott. Megörültek a bujdosók, mikor megtudták, hogy az ifju pap, kinek eklézsiáját elpusztították a törökök. Szíves szóval marasztallák:

— Maradjon nálunk kegyelmed!

Az ifju ott maradt és másnap karácsony első napján a barlang mélyén felharsant a zsoltár:

Az Isten a mi reménységünk,
Middőn reánk tör ellenségünk.

A fejek meghajoltak. A szemekből pergett a könny. Majd felegyenesedtek és a barlang közepén álló kerek kőhöz lépett az ifju. A szövétnek az ifju arcába világított. Szemei pillantását áhítatosan emelte a barlang boltozata felé. A kőasztalon egy selyemkendővel letakarva az urvacsorai jegyek voltak.

Az ifju pap vállán megrándult a szakadozott köntös, amint a beszédbe kezdett. Két izmos összekulcsolt keze reszketett, amint kezdte az imát:

— Jóságos Isten, Mi Atyánk! Im elődbe borul a te tépet, üldözött szolgád. Oh, terítsd reá a te szeretetednek királyi palástját, hogy attól elfelejtse a jelen nyomorúságát... Adjad oh Uram, hogy ne emlékezzenek a mi lelkeink a sok szenvedésre, melyek-

kel nyomorgattattunk, hanem a reménység arany sugarát küldd el a mi lelkeinkbe azzal a vigasztalással, hogy megdorgáld azt, akit szeretsz és megostorozod azt, akit fiaddá fogadsz.

A kőasztalról felemelte a pap a selyemkendőt. Egy darab fekete kenyér és egy bögre bor látszott az asztalon.

Az Erzsike két kék szeme tele szaladt könnyel. Alig tudta kimondani:

— Édes apám! Talán... csak nem... ez a bögre?

A tanácsos bölintott:

— Ez az kis lányom. Az a pap Szendrei János volt, az én és a te elődöd. Ezzel a bögrével osztotta az urvacsorát és maga ebből vette a bujdosókkal együtt magához a bort.

— Édesapám! Hisszen akkor... drága... nagyon drága... ez a bögre! — sikoltott fel Erzsike.

Odaszaladt az ebédő üveges szekrényéhez. Félre rakta a legelső helyről az ezüst tálat, poharakat. És ettől kezdve Szendrei János miniszteri tanácsos ur ebédő szobájában a drágaságokat tartó szekrényben, a legfőbb helyen áll... az ócska bögre.

istentiszteletének. A szónokuk émyegős páthosszal deklamált, gyakran csuklott, visongott, érthetetlen szavakat kevert előadásába, amelyek semmiféle nyelvbe sem tartoztak bele. A tapasztaltak hatása alatt egyik jelen volt meg is jegyezte, hogy a szónok reszkető, hörgő, exaltált hangján csak komédiázik. Mikor három évvel ezelőtt foglalkoznunk kellett az akkori szomorú mozgalommal, lapunk (1928. év július 14-iki száma) ismertette azokat a szektákat, amelyek főként a XVIII. század második és a XIX. század első felében háborgatták a történelmi keresztyén egyházakat. Már akkor is említettük a quákkerek, vagy rázkódók felekezetét, amelynek alapítója akkor egy angol nő Lee Anna (1782) volt. A mostani mozgalom úgy látszik Amerikából indult ki, próbálkozott Budapesten is, Csehszlovákiában is. Ezt is, mint a legtöbb hasonló mozgalmat: az anyagiasság jellemzi. A „Nagyváradi Napló” le is írja, hogy mi uton-módon szerzik a vezérek a pénzt. Híveink őrizkedjenek a futkározó atyafiaktól és szíllárdan megálljanak a tiszta evangéliumi református hitben.

A Velencei Nőszövetség által kisorsolt mozaik képet a 17-ik szám nyerte.

A budapesti Lőránffy Zsuzsánna Egylet Isten kegyelméből elérte azt, hogy saját otthona van. Budapesten a IV-ik kerületben vett egy kétfemeletes sarokházat, amelyben elhelyezést nyer az egyesület minden munkája.

Franciaországban 1930 december 9-én mult 25 éve annak, hogy a törvényhozás kimondotta az állam és az egyház teljes szétválasztását. Vége volt az állami támogatásnak, de azt is megkísérelték, hogy az Egyháznak, szervezetbe való tömörülését megakadályozzák. De azért nem szűnt meg egyetlen gyülekezet sem, csak legfeljebb szerényebb keretek közé szorult az egyházi munka. A közömbösek elhullottak, de megmaradtak a hívők és a harcos lelkek. Igaz, hogy nehéz anyagi helyzetben van az Egyház, aminek kifejezést is adott a francia reformátusok legfőbb egyházi vezetője, mikor La Rochelleben tartott gyűlésükön azt mondotta: „Az egyház tanítását kellett volna elevenen átélteni és annak felismerésére törekedni, hogy az egyházközségek között a vallásos kapcsolat fontosabb, mint a pénzügyi összeköttetés”.

Nórógyon (Jugoszlávia) minden család azzal kezd meg az aratást, hogy az első kévét sarlóval levágják, bekötik s még aznap délben hazaviszik a faluba. Otthon a napon kiszáritják, másnap kidörzsölik, harmadik napon (szerdán) szép fehér tálban, fehér kendővel letakarva felviszik a paphoz. Ez a zsenge buza. Az ily módon összegyűlt zsenge buzát még azon a hét péntekjén megőrlelik s vasárnap már új kenyéret urvacserát vesznek belőle. Odakint a határban még javában folyik az aratás, de az új kenyéret már mindenki magához vette a szent asztalról.

Az olasz reformátusok. Az olaszországi kis valdens egyház hatalmas egyházi életéről tesz bizony-

ságot. Nemcsak, hogy nem vész el a katolikus egyház nyomása alatt, de még terjed is. Magába a pápai városban, Rómában is terjeszkedik, csak nemrég szenteltek fel egy új templomot. A pápa maga is mint nehéz gondját említi fel a „tévtanok” terjedését Olaszországban.

Fehelicsen (Jugoszlávia) történt. Botlik János hittesivérünk új házat építtetett. Az új házba beköltöző fiuk lakodalma alkalmával az édesanya a következőkben adta elő a házépitésének történetét: „Egyszer olvastam, hogy a régi időkben, ha valaki házat épített, szokás volt arany és ezüst pénzeket dobálni a fundamentumba. Mikor az én családom tagjai ásót, kapát fogtak és elindultak, hogy megássák az új ház alapját, engem olyan nyugtalanító érzés fogott el. Én Istenem, hát én mit csináljak, mivel segítsek nekik a munkában? Egyedül maradtam. Bementem a szobába, bezártam az ajtót és imádkoztam. Kértem a jó Isten segítségét, hogy adjon erőt nekünk is, meg a mesterembereknek is, hogy mindenki szépen végezze el a reábizott munkát. Én tehát az édesanyai imádságomat tettem le a fiam házának a fundamentumába, hogy erősek legyenek annak falai”. Vajha sok ilyen családi házt építenének, ilyen erős alapokra.

Németországban érdekes statisztikai kimutatót készítettek a német nyilvános könyvtárak. Megakarták ugyanis állapítani, hogy a könyvtárhasználat milyen mértékben olvassák az új könyveket. Az eredmény a következő volt: A használt könyvek 60 százaléka 5 évnél fiatalabb, tehát 100 olvasott könyv közül hatvan 1925. után jelent meg. 23 százalék 5 évnél idősebb, de 10 évnél fiatalabb volt, tehát az olvasott könyvek 83 százaléka az utolsó 10 éven belül jelen meg és csak 17 százaléka volt 10 évnél idősebb. Ha meggondoljuk, hogy még a mostani tulprodukciónak képest is mennyivel több könyv jelent meg az idők folyamán 1920. előtt, mint 1920. után, akkor még szembeötlőbbé válik az a tény, hogy a mai nemzedék mennyire elfordul a multtól és mennyire iparkodik belemerülni a mai élet forgatagába.

Kálvin könyvnyomda

Str. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 14. sz.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönfélébb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinosabb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kiadótulajdonos: a nagyváradi Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Le
Egyes szám ára 4 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea—Nagyvárad.

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

A modern leány.

Karácsonyiné Gálbory Erzsébet leánygimnáziumi igazgatónő
1931 június 21-én tartott évváró beszédéből.

— Amerikából indult hódító útjára s bizony a vén Európát, dacára több ezeréves kulturájának, meghódította. Amerika a sietés, a rohanás, a pénzszerzés hazája termelte ki ezt a leánytípust, mely eldobott magától minden szabályt és törvényt és csak a saját tapasztalatlan, rövidlátó egyénisége alapján akarja az őnmaga s ezen keresztül az egész emberiség életét berendezni.

Ez az új áramlat Európaszerte forradalmat idézett elő a fiatal lányok nevelési rendszerében, mely forradalom oly mélységeket hozott felszínre, melyeknek titkát kifürkészni a legnagyobb pszichológus és pedagógusoknak nem sikerült, pusztán csak a romboló következményeket kell elkönyvelnünk.

Ennek a leánygenerációnak csatakiáltása ez: „Légy Te — egyedül te!” Így minden cselekedete a szüklátóköri egoizmus jegyében folyik, mely kizár és megsemmisít minden nemesebb érzelmet, ideált és indulatot. Ez a csoport lenéző mosollyal fogadja, melybe a guny árnyalata vegyül, nevelői és szülői tanácsát, melyet lehet, hogy meghallgat, de semmi esetre sem követ s elintézi a néla idősebbeket azzal a fölényes gesztussal, hogy nem értik a modern életet s annak megnyilvánulásait.

Ez a leánystílus önállóságát odafejlesztette, hogy kritikát gyakorol idős szülei felett, de észszerű bírálat nélkül vesz kézbe pornograf könyvet, hírlapot, mely szemérem nélkül tárja fel az élet szennyest, minden józólést és tisztességet nélkülöző fertőit és igen természetes, hogy amelynek olvasása megtermi a nem kívánt férges gyümölcsöt: a pajtásházasságot.

Ez a leányfaj az élet fizikai örömeit ismeri csak, mert lelke annyira önző, hogy más eszmét nem akar befogadni. De ellenálló képessége, mely egyedül csak a lelki életet élő, tehát a teljes embernek sajátja, nincs az élet viharaiban; ha akadály kerül elé, inkább kikerüli, mert nincs ereje azt legyőzni s ha kikerülhetetlen mégis, inkább az életét dobja el, az öngyilkosságot választja, mérhetetlen szomorúságot borítva szülőire s fekete árnyékot vetve arra a társadalomra, melynek tagja volt. Gondoljunk csak azokra a diákttragédiákra, melyeknek fegyverüstje még mindig a

levegőben kering! Hol van ezeknél a fiatalembereknél a lelki erő, mellyel nekünk kell felvenni az élet küzdelmét? Mi lesz velük, ha a mi sorsunkhoz hasonló sors lesz osztályrészük? Dehát minket életre, munkára és nem élvezetekre neveltek!

A jelenkor ifjúságánál a lélek nevelésénél fontosabb a sport, a test kultusza, pedig a lélek műveltsége nélkül a legformásabb s a legbájosabb leány sem más, mint jól kitenyésztett vásári portéka, melyet ha jól megy, megválasztanak egy kis protekcióval szépségkirálynőnek. De eljár felettük is az idő, még pedig hamar és ruzsos arcukból ványadt lárva válik, melyet nem enyhít a dus munkában elért öregség szelid derűje. Hol maradtak a ma leányai a mi ősananyáinktól, kik várakat védtek, kulturát alapítottak és fejlesztettek, kiknek munkássága a mi lelki kincseinknek eredő forrásai voltak. Mi lesz ezeknek a nőknek utódaikból, kiknek lelke az erotikus könyvek és kritikátlan hírlapok hasábjain virágoztak ki? Semmi. Elvész. Mint minden megsemmisül, ami értéktelen.

Most önként felvetődik bennük az a kérdés, mik voltak azok az eredők, melyek ezt a típust létrehozták? Kiket terhel a felelősség ezért a vigasztalan kórképért? Mindenesetre elsősorban a szülőket, kik vagy a túlhalmozott munka miatt, vagy a szórakozások kedvéért tágabbra hagyták azt a gyeplőt, melyet szorosan kellett volna tartani. Elfelejtették, hogy mivel tartoznak gyermekeiknek. Minden szülő erősen téved, ha azt hiszi, ha gyermekeinek fizikai táplálékot adott, eleget tett szülői kötelességének; mert sokkal fontosabb a lelki irányítás, mint a testi gondozás. De felelőség ránehezedik az iskolamesterekre is, mert nem látták el a rájuk bízott ifjúságot azzal a lelki tudománnyal, mely bírálatot tud mondani a jó és rossz fölött, lelki erejét nem acélozták az alkalmak csábításaival szemben. Jól kifejlesztett példányokat neveltek, de elfelejtettek a tanítványból embert faragni s lángbaborították a fiatal lélek világát, mely a kaotikus zűrzavarban ide-oda vetődik cél és irány nélkül, veszedelembbe rántva őnmagát és a jelszónak bedülő társait.

De ennek a modern leánynak olyan sajátja fejlődött ki, mely megadja az alapot az átfajlásra s ez a biztos fellépés és önbizalom s az egyén értékének kifejlődése. A modern leány forrongó, zabolát-

lan típusából kell kiformálnunk a hoinap nőjének az ideálját, mely űs, örök és változhatatlan, mint maga az ember eszméje. Csak oda kell állni mellé, lelkébe ültetni és ápolni az élet eszményeit. Meg kell adni a pozitív élettartalmat, melyek célja az Isten rendelésének betöltése. A fiatal generáció egyedül erre képtelen, mert minden haladás, minden kultúra a tradíciókon és a fakadó élet fegyelmezettségen épült fel. Álljunk melléjük gyámolítónak szelíd, szerető és mindenekfelett megértő lélekkel, a szülőben lelje fel legjobb barátját, tanítójában olvasott, tanult, tapasztalt pajtását s az építő munka akadálytalanul megy. De csak addig, míg a kényszer békóit nem érzi s velünk egyenlő értékűnek méri magát. Itt, ennél a pontnál kell résen lennünk, művészekké, kell válnunk, hogy az átalakítandó anyag természetéhez az individuális lelki diszpozíciókhoz megfelelő eszközökkel faragjuk ki azt a leánytípust, mely visszatér eredeti rendeltetéséhez, a család tűzhelyéhez, a gyermek bölcsőjéhez. Aki a megváltozott életformák között is lelki szemével lát, az élet drasztikus vonásaiba is bele tudja szőni a szépet és nemeset. Aki életcélját megtalálta, kulturált lelkét beleviszi a családi élet minden vonatkozásába, ki gyermekeit egy jobb, egy tökéletesebb kor számára neveli, kik az emberiséget egy lépéssel közelebb vitték a legfőbb jóhoz az Istenhez.

Aki a fejlődő lélekre hatást akar gyakorolni, annak egyidejűleg fiatalnak és öregnek kell lenni tudni, aki fiatalos szívvel, könnyű, sugaras lélekkel, de az agg bölcsességével élje az életet. Aki arra vállalkozott, hogy a csucsra, szakadékokon keresztül felvezessen, annak a sors útjait, az élet viharait, a lélek titokzatosságait és a szellem alapját ismerni kell. Aki a forrongó leánylélekre befolyást akar gyakorolni, szerető megértéssel hajoljon fölé. Aki nevelni akar, annak lelke a szeretet szálaiból tevődjön össze, be-

csülje az életet, élvezze annak szépségeit és mindennek felett éljen az emberek között, ne vonuljon el az élet viharaitól, távol, jól elzárt falak közé s ne csak elgondolásban, hanem a maga megnyilvánulásában lássa az életet.

Az életre csak az tud nevelni, aki maga is él. Az elméleti tudás az élet számára olyan, mintha a vak beszélne a szivárvány ragyogó színeiről, hallott róla, de maga azt soha nem látta, soha át nem élte. Ez legyen a református iskolák ígérő jövendője, hol Isten élő igazságait, a hatalmas mindenség élő törvényeit élő emberek hirdetik és tanítják, kik maguk is ott küzdenek az élet viharaitól ostromlott gályán...

ÁLDOZATKÉSZSÉG

A) Egyházi célokra:

OLASZIBAN:

Szegényeknek: dr Szemethy Géza Török Győző halála alkalmából koszorúmegváltás címén 300 Lei.

A máramarosszigeti leégett templomra: Melcher Juliánna 30 Lei.

VELENCÉN:

A volt lelkészlakás átalakítására: Hatvani Sándor 100 Lei s mintegy 100 Lei értékű munka, Lehoczky József 200 Lei.

Máramarosszigeti templom renoválására: Matkó Benjámin 50, Matkó Nővérek 50 Lei.

Szegényeknek: K. Nagy Lajos 50 Lei.

A temetőben létesítendő vízvezetékre: Tikos András 30, Tóth Sándorné 20, özv. Kántor Imréné 50, özv. Makrai Károlyné 20, özv. Balogh Józsefné 100, Dancsházi László 20, Gasparik Józsefné 20, Balázs Jánosné 20, Bodóné 20, Elek Sándor 20, Pápa József 20, Molnár Lajos 20, özv. Kerekes Jánosné 20, Orbán Géza 30, Czégé János 40 Lei.

APRÓ TÖRTÉNETEK.

Hova indulsz?

Egy lelkésznek volt egy könyve, melyben tanulságos, apró történetek voltak egybegyűjtve. Ebből szokott mindig egy-két példát választani a prédikációjához. Egyszer a következő történetkét beszélte el a templomban:

„Egy ember estefelé a mezőn haladt át. A szomszéd faluba igyekezett, ahol már előre kiszemelt magának egy házat, hogy onnan valamit ellopon. Útközben a mezőn felhangzott egy kis fűrjecske hangja, mely folytonos egyforma ismétlődéssel, mintha ezt kérdegette volna tőle: Hova indulsz? Hova indulsz? A rossz utra indult emberben fölébredt a lelkiismeret, eddigi bűnös életét megbánta és jó utra tért.“

A templomból kijövet egy ember siető léptekkel követte a lelkészt egész a szobájába. Ez az ember mindeddig esküdt ellensége volt az Isten ígéjének. Haragosan kérdezte a lelkésztől, hogy honnan tudta meg róla ezt az esetet, amit a templomban elmondott. A lelkész nem értette a dolgot és csodálkozva kérdezte, hogy mit akar ezzel mondani?

— No hát, most beszélte el a gyülekezetben, ami velem és a fűrjecskevel történt, pár nappal ezelőtt — felelt az ember.

A lelkész nem szólt semmit, érezte, hogy itt Isten cselekszik. Előhozta a könyvet, melyből a történetet olvasta és odaadta az embernek, hogy olvassa ő is. Olvasás közben az ember haragja mind mélyebb megindulássá szelídült, végül könnyek között beszélte el, hogy ő is éppen így járt. Nem is ment addig haza, míg lelkipásztorával együtt buzgó imádságban nem kérte Isten segítségét élete megjobbításához.

Az Úr gondoskodik.

Egy felvidéki városkában élt egy szegény fa- és szénkereskedő. Egyszer olyan nagy szükségbe jutott, hogy egy falat kenyér se volt a házában és szegény kis gyermekei az éhségtől sírva mentek este aludni. Mikor már mind az ágyban voltak, a szegény ember kiment a mezőre és a ragyogó holdfényben egy csendes helyet keresett, ahol szívét kiönthette az Úr előtt. Vagy másfél óra hosszat imádkozott ott ekkor lelkében megérezte, hogy könyörgése meghallgatott. Hazament hát és már az ablakon át látott valamit egy széken. Belépve, egy egész sült sonkát, meg egy ke-

RÉTEN:

Orgonára: Fehér Gábor 100, Kocsi József 300 Lei.

Szegényeknek: Kocsi József 100 Lei.

B) Az Árvaház céljaira:

Gondnoknőnél: Högye Imre 20 Lei és egy kosár meggy, Vargha Lászlóné 3 kgr. zöldpaszuly.

Réti lelkeszi hivatal utján: Kocsi József 100 Lei.

Felhívás.

Kérjük hűveinket, hogy úgy az egyházi adó, mint a „Református Híradó” előfizetési díj hátralékaikat és f. évi tartozásaikat, vagy a pénzbeszedőknél, vagy az egyházi adóhivatalban (Str. I. Vulcan, volt Nagy Sándor-utca 14. sz. a, bejárat a Béres nyomdánál) sürgősen befizetni sziveskedjenek, hogy iskoláink fenntartása és a nyomdaköltségek kifizetése körül zavar be ne álljon. Az egyházi adók számozott nyugtakönyvben kiállított és indigóval irt nyugták ellenében fizetendők.

A Híradó díjak nyugtalapjainak mindkét része egyformán állítatik ki s jobbfele a nyugta más nyugták érvénytelenek.

Az egyház elnöksége.

HIREK

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje:

Olasziban: délelőtt 10 és este fél 6 órakor Csernák Béla, a Hegyen: (Papp Sándor szülőjében) Nagysötétágon délután 3 órakor Kiss Bertalan.

Ujvároson: délelőtt 10 órakor Kovács Sándor, délután 3 órakor valamint az Össi-telepen (Bodó Imre házában) délután 5 órakor Szabó Pál,

Velencén: délelőtt 10 és délután 3 órakor Kiss Károly,

Réten: délelőtt 10 órakor Kovács Sándor, délután 4 órakor Szabó Pál szolgál.

nyeret talált ott. Kínézett az ajtón de senkit se látott. Akkor felébresztette feleségét és gyermekelt és mindnyájan boldogan élvezték a gazdag lakomát.

Csak tizenkét évvel később tudta meg a szegény ember, hogy hogy került hozzá a kenyér meg a sonka. Egy jómódu gazda, aki sem Istent, se embert nem tisztelt, meghagyta gazdasszonyának, hogy jó vacsorát készítsen, mert a vásárból magával hozza néhány barátját vendégül. De egy közbejött zivatar megakadályozta őt abban, hogy barátait meghívja. Lefeküdt, de nehezen tudott elaludni. Álmában a kis szénkereskedő feleségét és gyermekeit látta, hogy éheznek. Azonnal szólt egyik szolgájának, hogy vigyen a szegény családnak ennivalót. De másnap reggel már szégyelte gyöngeségét és megparancsolta egész háznépének, hogy erről a dologról egy hangot se ejtsenek, különben rögtön elbocsátja őket a szolgálatból. Így történt, hogy csak halála után tudódott ki a dolog.

Igazság, vagy kegyelem?

Mikor nagy Napoleon még Franciaország első konzulja volt, egy napon fiatal leányka jelent meg a palotája előtt és bebocsátást kért. Könnyei és pa-

Reggeli órákon: Hétfő: A fa és gyümölcse. Máté 12, 30—37. Kedd: A jelkivánó nemzetség. Máté 12, 38—45. Szerda: A Jézus igazi rokonai. Máté 12, 46—50. Csütörtök: A magvető. Máté 13, 1—12. Péntek: Különböző szövegek. Máté 13, 13—24. Szombat: Tiszta buza és konkoly. Máté 13, 25—30.

Esteli órákon: Hétfő: Isten megszentelt neve. I. Péter 3, 8—17. Kedd: A poklokraszállítás. I. Péter 3, 18—22. Szerda: Áldás szenvedésben. I. Péter 4, 1—6. Csütörtök: A jó sáfárság törvényei. I. Péter 4, 7—13. Péntek: Boldogság a tövises közt. I. Péter 4, 14—19. Szombat: A presbiterek gondja. I. Péter 5, 1—4.

Gyermekdélután. Nőszövetségeink közös munkával fáradnak annak a megkapóan kedves gondolatnak megvalósításán, hogy az általában igen szép eredménnyel zárt iskolai év bevégeztével úgy a gyermekeknek, mint a szülőknek, egy hangulatos, szép délutánnal kedveskedjenek. A délutánnak középpontjában ugyan a gyermekek állanak s a színes, szép program a maga meglepetésével is elsősorban belőlük s számukra van összeállítva, de természetesen, hogy a szívesen látott felnőttek, szülők, érdeklődők is sok gyönyörűséggel és igaz örömmel szemlélik majd a szebbnél szebb megnyilvánulásait az örvendező gyermekléleknek. A délután 5 órakor kezdődő gyermekdélután jó idő esetén a leánygimnázium udvarán, rossz idő esetén a díszteremben lesz megtartva A beléptidij a gyermekeknek 5 Lei, felnőtteknek 10 Lei. A gyermekdélután jövedelmét szegény gyermekek felruházására fordítják nőszövetségeink.

Leánygimnáziumunk évzáró ünnepélye

június 21 én vasárnap ünnepélyes keretek között ment végbe. A délelőtti istentiszteleten Csernák Béla lelkész I. Mózes XV. 1—6. v. alapján tartott alkalmi beszédet. Este fél 7 órakor folyt le az ünnepély műsoros része a díszteremben. A himnusz eléneklése után Karácsonyiné Gálbory Erzsébet igazgatónő tar-

naszai megindították a portást, aki jószívű ember volt s beeresztette. A konzul, néhány miniszter kíséretében, éppen egy pompás termen haladt át, mikor a leányka belépett és lábaihoz borulva így kiáltott:

— Kegyelem, uram! Kegyelem az édesatyámnak!

— És ki a te atyád? ki vagy te? — kérdezte Napoleon barátságosan.

— Lojolais a nevem és atyám halálra van ítélve — felelt zokogva a leány.

— Igen, gyermekem, — szólt Napoleon, — már másodízben történt, hogy atyád összeesküvést szőtt az állam ellen. Nem segíthetek rajtad. Meg kell halnia. Ez csak igazságos dolog!

— Oh Uram! — kiáltott föl a szegény gyermek, — tudom én, hogy igazságos, de hiszen én nem igazságért könyörgök, hanem kegyelemért, uram kegyelemért!

Napoleon ajka megremegett, szeme könnyel telmeg és két kezébe fogva a könyörgő gyermek kezét, így szólt:

Állj föl, gyermekem. A te kedvedért megbocsátok atyádnak.

toit mély hatású évváró beszédet. Hálásan emlékezett meg a református egyházzól s vezetőségéről, mely e magasztos feladatát e legnehezebb időkben is híven teljesíti. Több daljáték és tornajáték tette élénkké az egyszerűségben szép ünnepélyt. Vajha minél több szülő megértené iskoláink hívó szavát, hol gyermekeink nemcsak a tudomány, de a legdrágább örökség a református vallásos nevelés áldásaiban is részesülhetnek!

Elemi Iskoláink évváró istentiszteletét június 29-én délelőtt 8 órakor tartjuk az olasz-i templomban, melynek végeztével a tanulók énekelnek és szavalnak. Istentisztelet után az egyes osztályokban a bizonyítványkiosztás következik. Kérjük a szülők és érdeklődők szíves megjelenését.

A Loránffy Zsuzsánna Jótékony Egyesület nőtagjai az árvaház nővendékekkel együtt folyó hó 1-én szerdán tartják meg szokásos társas kirándulásukat a közeli kies fekvésű Püspök-Fürdőbe. Indulás reggel a 9 órai vonattal. Kérkezés után a szabadban istentisztelet lesz. A résztvevők részére kedvezményes jegyeket ad a Fürdő igazgatósága. A résztvenni óhajtok találkozása a pályaudvaron.

Elemi Iskoláink évváró vizsgálatairól beszámoló tudósításainkat, valamint tanulóink jutalmazásáról szóló értesítéseinket jövő számunkban fogjuk közölni.

Az erdélyi református Árvaház a szászvárosi öreg kollégium épületében nyert elhelyezést. Az erdélyi egyházközségek az 1930-ik év folyamán perselypénzben 117,472 Lei perselypénzt küldtek ez intézet számára; egyéb adományokból 58,321 Lei folyt be, tehát összesen 175,793 Leit számol el az Árvaház adományok címén. Ha a Hírályhágómelléki gyülekezetek is hasonlóképpen mozdulnának meg, akkor a kerületünk is nyugodtan felállíthatná a maga Árvaházát.

A magyarországi népszaporodási százalék nagyságára figyelemre méltó a következő kimutatás: a legutóbbi tíz év születési többlete legmagasabb a protestáns többségű Szabolcsmegyében (20,4 százalék), azután az erős református többségű Szatmár-Bereg megyében (18,6 százalék), a szintén ref. Hajdu (13,3 százalék) és Bihar (13,1 százalék) megyékben. A városok közül a protestáns többségű Nyíregyháza és Debrecen vezetnek 7 százalék születési többlettel. Ezekkel szemben az országos átlagon jóval alul marad Pécs 0,6 százalék, Veszprém 0,5 százalék, Székesfehérvár 2,4 százalék, Szeged 6,1 százalékos természetes szaporodása. Ezzel elesik minden vád, hogy az egyke oka a protestantizmusban van.

Különös és szomorú esetről ír a csehszlovákiai magyar reformátusok egyházi lapja. Egy presbitert, aki azonfelül egyházmegyei tanácsbíró is, megkérdezett lelkésze mások jelenlétében, hogy miért nem élt az ünnep alatt urvacsorával? A presbiter-tanácsbíró ur azt a jellemző feleletet adta: „Ugyan

kérem tiszteletes ur, olyan neveléses dolognak tartom az egész urvacsorát; adnak egy darabka kenyeret és pohárból egy korty bort! Ha én kenyeret akarok enni és bort inni, azt otthon is megtehetem!” Isten iránt milyen hálával kellene megteljesednie annak, akinek van otthon mit ennie és innia, mikor ma oly sok család nélkülözi a mindennapi kenyeret! És ha az ilyen embernek lelke hála helyett cinizmussal van tele: nincs helye sem a presbiterek, sem egyéb egyházi előjárók között. A hitetlen presbiterek az egyház romlásának okozói. Meg kell tőlük az egyházat szabadítani.

Harmad-negyed izigien való szeretet. Andrassy Kálmán buji (Szabolcsmegye) lelkipásztor 52 esztendeig volt lelkésze ennek a gyülekezetnek. A kis egyházat mintagyülekezetté fejlesztette. Nemcsak lelkiekben, de anyagiakban is meggazdagodtak a hívek és az eklézsia. A gyülekezet most hálájának kifejezéséül a nyugalomba vonuló idős lelkipásztorának holta napjáig 30 hold szántó használatát adja öreg napjaira. Az ő halála után pedig fia, ifj. Andrassy Kálmán, jelenleg téglási lelkész fogja élvezni ezt a birtokot, sőt, ha ez nyugalomba vonul is, 15 hold használata illeti élete fogytáig.

Oroszországban a legújabb rendelet szerint a divatot törölték el. A rendelet kimondja, hogy Oroszország területén úgy a férfiak, mint a nők kizárólag az állam által előállított egyenruhát kötelesek viselni. Az egyenruha minden társadalmi osztály részére egyforma. Az egyenruha viselése kötelező; aki más ruhát merne viselni, szigoruan megbüntetik.

Az Amerikai Egyesült Államokban a múlt évben tejkérmre és kozmetikai szerekre többet adtak ki, mint babra és szalonnára, az amerikaiak két olyan élelmiclkkére, ami az ottani háztartásokban a leghasználatosabb. Sajnos, Európában is igen sok szegényt lehetett volna élelmezni abból a pénzből, amit szépitőszerekre költöttek el.

Kálvin könyvnyomda

Str. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 14. sz.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönfélébb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinosabb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kiadótulajdonos: a nagyváradai Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei
Egyes szám ára 4 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea-Nagyvárad.

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányu népiap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

Presbiteri gyűlés.

A folyó évi július 28-án délután 5 órakor tartott presbiteri gyűlésen Sulyok István püspök, lelkészelnök és dr. Thúry Kálmán főgondnok elnöklése mellett negyven presbyter volt jelen.

1. A presbyterium kimondotta, hogy a volt presbyteriánusok Madár utcai imaháza megvételének kérdését a napirendről leveszi.

2. A presbyterium kimondotta a Derby cipőgyár R. T. Teleky-utcán levő épületének megvételét, ahol az egyház több irányu missziói munkája otthont találhat.

3. A presbyterium tudomásul veszi, hogy az esperesi hivatal a réti lelkészválasztást (dr. Szabó Lajos meghívását) július 12-ére tűzte ki. A presbyterium a választás helyéül az újvárosi templomot jelöli meg. Szavazás esetére az újvárosi és réti választók az újvárosi templomban, az olaszli és velencei választók a Teleki-utcai ref. iskolában szavaznak. A választók személyazonosságának igazolására a paróchiális köri gondnokok mellé Újvárosról: Major Ferencet, Rétről: Papp Dezsőt, Olaszliból: Fülöp Istvánt, Velencéről: Ujlaki Károlyt küldi ki.

4. A megyesi lelkési hivatal megkeresésére a presbyterium kimondja, hogy a Református Nagyhat előkészületeire tekintettel orgona hangversenyt szeptember hó folyamán nem rendezhet.

Mátyás király oroszlanjai.

A nagy király, akit igazságosnak nevezett késő évszázadok emlékezete, hírneves apja gyönyörű lovagvárában tartózkodott. Országos gondok jármát pár napra lerázva, fényes udvari kísérettel vadászgatott a hunyadi tölgyes erdőkben. A hatalmas rengeteg öblét folverte a hajtók lármája, vadászkiáltó búgott, kopók csaholtak s hogy a nap alkonyra hajlott, vidám és gondtalan nevetéssel tért a várkastély udvarára a főuri társaság. Ott volt az ősnemes családok színe-java, dőlvegen járó, döngő léptű, éltes urak pelyhedző állu urfiakkal váltakoztak s az izgalmas vadászatot versenyre keltek egymással az Ujlakiak, Garák, Drágfiak, Lacziak, mind oly családok, melyek már nem egy országbíró, nádort, királyi kincstárnokot adtak az országnak. Vadászat után lakomán csengett az ezüstpohár, várbeli szolgák hordták a husos-tálakat. Pejkó, az udvari bolond is előpattant a király elé s pompás tréfáival, mókáival ugyancsak megkacaglattá az egész társaságot.

Már harmadik napja szórakozott Mátyás király.

A sáfár.

Beszámoló az évrő vizsgálatokról.

Lukács ev. XVI. 1—9 verselben Jézus örökbecsű tanítását olvassuk a sáfárról, kinek az lett volna kötelessége, hogy a reábizott értékeket hűségesen, lelkiismeretesen kezelje s urának gyarapodással számoljon. De a sáfár nem volt lelkiismeretes ember, ura vagyonát hűtlenül kezelte s büne gyalázatba, kenyértelenségbe sodorta, mert ura elcsapta állásából. Isten kegyelme sok lelki és testi javakat, értékeket bízott reánk, hogy azokból hűségesen sáfárkodnánk.

Iskolai év végén különösen tanuló ifjúságunk felé hallatszik az evangéliumi szó: „*adj számot a te sáfárságodról!*” Eszedet, idődet mire fordítottad? Igazán vagy hűtlenül sáfárkodtál? Szívet dobogtató alkalom ez, hívekre örvendezés, hanyagokra leverő szomorúság.

Református leánygimnáziumunk s elemi iskoláink évrő vizsgálatát, valamint állami és más felekezeti iskolába járó elemi és középiskolai tanulóink vallás-tani vizsgái ezekben a napokban folytak le. Akik ezeken a vizsgálatokon megjelentek és méltó figyelemmel kísérték a tanuló gyermekek és tanuló ifjak készütségét, tanulmányi előmenetelét, az örvendező megnyugvás érzésével tehetnek bizonyosságot arról, hogy tanáraink, tanítóink, nevelőink, amilyen nehéz,

Am, míg a vendég urak vígsága olykor nem ismert határt, a felség változatlanul komoly maradt. Hja, már nem a régi ifju ő, holló haját beborzolta az ezüst s lovagolván az erdők mélyét, elgondolkozott, Míg szürke sasszemét a rengeteg homályába furta, a vígasság közepette is népe sorsán, baján elmélkedett. Az idő elmúlt lassanként ő felette is, nehéz csaták a török ellen kimerítették, viszont lelke frissességéből sok örlődött föl a küzdelemben, hogy mint abroncs a horlót, összetartsa nemzete széthuzó részeit. Köz-nemes és főnemes örök viszályát csillította el, a jobbágy sorsán könnyített, izmaeliták és lélekkufárok karmai közül megmentett sok szegényt, óh bizonyára lesznek, kik halála után is áldva gondolnak reá. De mi fog történni, ha ő is hősi apja és levente bátyja költözik?

Harmadik nap vadászatának esthajnala szállott alá. A Retyezát felett pirosan vonultak a fellegek s a Cserna völgyére kék párafátyol ereszkedett, hogy a lovastársaság berobogott a várudvarra. Az öreg várnagy levett kalappal állott a lovagterem bejárójánál.

épen olyan szép és gyönyörűséges munkát végeztek ez iskolai esztendőnek küzdelmekkel teljes napjaiban is.

Sehol semmi hiány, bántó vagy kinosan kiáltó hűtlenség, de mindenütt a kívánt szép haladás, dicséretes eredmény. Hála érte a megsegítő isteni kegyelemnek s köszönet a hivatásuk magaslatán álló tanerőknek. Ez a vizsgai elnökök elismerő megállapítása, valamint a több vizsgán hospitáló Coroiu tanfelügyelő kinyilvánított bírálata, amely eredmény azzal a boldogító tudattal töltheti el úgy a szülőket, mint az iskolákat fenntartó református egyházunk tagjainak lelkét, hogy nagyobb és szentebb célra nem hozhatnak áldozatot, mint a református iskolákra.

Csak sajnálni tudjuk a békeidők jelentőségében messzeható szép szokásának elmaradását: a jó tanulók jutalomkönyvvel megajándékozását. A sorvasztó gazdasági viszonyok megfosztották ártatlan gyermekeink lelkét ettől az örömtől s a boldog gyermekkor ezen kedves emlékein elmerengő édes érzésektől, úgy hogy elemi iskoláinkban egyáltalában nem, középiskolai tanulóinknak is csak kevés jutalomkönyvet adhattunk dr. Szeghalmy Sándor presbyter gondosságából és a Nagyszalontai Arany Emlék-Egyesület értékes adományából. Fogadják ezért az ifju szívek köszönetét.

Jutalmazások az 1930—31. tanévben a középsk. tanulóknak:

I. **Jutalomkönyvek:** a) bibliaköri (Bethlen Gábor köri) munkáért: 1. Tonk Vilmos VI. o. t. 2. Körner József keresk. II. o. t. 3. Zilahy Endre V. o. 4. Nagy Károly keresk. I. o. 5. László Gyula I. o.

b) bibliakör önálló vezetéséért: 1. Kúti Margit t. képző IV. o.

II. **Jutalomdíjak:** a) özv. Szeghalmy Bálintné ifj. énekkari alapítványból: 1. Fodor Ödön gimn. VII. o. 150.—, 2. K. Nagy Károly gimn. VI. o. 150.—, 3. Szűcs Ferenc gimn. VII. o. 100.—, 4. Körner József keresk. II. o. 100.—, 5. Tar János gimn. II. o. 50.—, 6. Tompa

József gimn. III. o. 50.—, 7. Fodor István gimn. II. o. 50.—. Összesen 650 Lei.

b) **Versenyszavalsók:** (dr. Szeghalmy Sándor díjai.) 1. Szabadon választott költemény: I. András László V. o. 80. II. Szűcs Ferenc VII. o. 60. III. Magyar Vince V. o. 40 Lei. 2. Kitzűzött költemény: I. Szikszay Sándor IV. o. 100. II. Tonk Vilmos VI. o. 40. III. Magyar Vince V. o. 40 Lei. 3. Kitzűzött költemény: I. Nagy Lajos II. o. 60. II. Fodor György II. o. 40 III. Tar János II. o. összesen 480 Lei.

A „Nagyszalontai Arany Emlék-Egyesület jutalomkönyveit: Radó P.: *Arany János élete és munkássága*“ c. művet kapták:

Gojdu liceum: Sarkadi Zoltán VI. o. Szentmiklóssy Imre VI. o. Magyar Sándor V. o. Czegléd Lajos IV. o. Nagy Sándor IV. o. Szikszay Sándor IV. o. Polonkai András III. o. Ujfalusi Pál III. o. Nagy Lajos II. o. Alexa Lajos I. o. Bozsódi János I. o.

Keresk. isk.: Szabó Gabriella I. o. Molnár Gabriella I. o. Komáromi Mária I. o. Orbán Erzsébet IV. o. Körner József II. o. Kárándi József II. o. Kalas István I. o. Nagy Károly I. o.

Áll. leánygimn.: Liszka Margit I. o. Turóczi Magda II. o. **Oltea D-a:** Bolkás Mária I. o. Szebeni Irén VI. o.

„**Immaculata**“: Tóth Magda I. o. Varga Jolán I. o. Szolnoki Margit II. o. Horváth Etelka III. o.

„**Orsolya**“ gimn.: Kelemen Anna I. o. Szűcs Erzsébet III. o. **Képző:** Boruzs Magda I. o. Tunyogi Ilona I. o. Bereczki Ilona II. o. Handlery Kornélia II. o. Kulcsár Ilona II. o. Lovász Róza II. o. Diószeghy Erzsébet III. o. Zagyva Róza III. o. „**Szent Vince**“: Berte Mária I. o. Molnár Gizella III. o.

Ref. leánygimnázium: Boruzs Ilona III. o. Kiss Ilona III. o. Tunyogi Juliánna III. o. Györki Gizella III. o. Varga Kató III. o. Sillye Gabriella II. o. György Róza II. o. Unterwéger Gizella III. o.

A vizsgák templomainkban, imaházainkban és

— Mi újság várnagyom? — kérdezte Mátyás, futó tekintettel illetve az emberét.

— Csodálatos vendég kopogtatott be, felséges uram, — felelt a várnagy és meghajolt. — Doktor, kuruzsló, tudós ember egy személyben s mint mondá, felséged elé kívánczik, hogy az előtt a király előtt mutassa be tudományát, akiről messzi országokban beszéltek, hogy a lelki kincseket értékeli. Beszéde után itélve olasz az atyafi.

Mátyás, aki mindenkiel szívesen szóbaállt, hogy megismerje a maga emberét, intett s perc alatt előtte állt az olasz vándor, hosszú utazástól megkopott köpenyegben.

— Mit tudsz tehát? — kérdezte a király.

— Bolognai doktor vagyok — mondotta az olasz. — Olyan dolgokra jöttem rá hosszú évek buvárkodásai alatt, melyek főliségedet is bizonytalansággal meggyógyítanak. Gyógyítani betegséget, sorvasztó lázt, foglajást elmulasztani nekem igazán gyerekdolog. Fölfedeztem azt, hogy az emberi lélek a vérben leledzik s ha egyik ember vérének a másikba átplántálom, azáltal a

lelkéből is átlopok a másikba egy darabot, a lelkéből, a természetéből. Még tovább megyek. Állatokba is átültethetem az emberi természet sajátosságait. Amit mondtam, főliséged parancsára azonnal bemutathatom.

Mátyás figyelmesen hallgatta az öreg tudóst. Aztán, mintha valami átvillant volna az agyán, percnyi gondolkodás után a kíséretéhez fordult mosolyogva.

— Gyerünk az oroszánkertbe, uraim!

Áthaladtak az udvaron. Ott hátul terjedezett a tágas verem s lent, a mélyben komor nyugalommal, mint királyi vadakhoz illik, jártak, heverték a főliség kedvenc oroszánjai. Hat darab, egyik hatalmasabb, főliségesebb példány, mint a másik. Éppen az etetés ideje következett. A fenevadak nyugalmasan tanyáztak s ábrázatukon nem látszott az éhség izgalma. Annál élesebben sikoltottak a háttérben a sakálók, miket a fejedelmi állatok megtűrték a közelükben.

Az olasz ember a szolgálkhoz lépett s bődtől szerrel hintette be a koncokat. Az oroszánok a lakoma után mély álomba csendesültek, a király a főurakhoz fordult:

leánygimnáziumunk tornatermében tartattak s az elnöki tisztet nagy ügyszeretettel: Csernák Béla, Kiss Károly, Varga Gedeon lelkészek; dr Szeghalmy Sándor, Lehóczki József, Agárdi István, Kiss Gyula, Matkó Benjámin és Szabó Gyula presbyterek és isk.-sz. tagok teljesítették. Többi presbyter testvéreinkre igazi vesztesség, hogy elfoglaltságaik miatt, ez ünnepi alkalmon részt nem vehettek.

A jövő iskolai évre a szükséges tájékoztató felvilágosítást minden alkalommal Csathó Jenőné igazgatónő adta meg, a mindig szép számban megjelent szülőknél és érdeklődőknél.

Református Testvéreim! Egyházunknak két megvívhatatlan erős vára van: templomunk és iskolánk. Két legyőzhetetlen fegyvere van: a hit és tudomány. Mindent: bünt, ellenséget, hitetlenséget legyőző két hatalom ez, mely összetör mindent, ami Istenországának útjában áll! Imádkozva kérjétek Istent: adjon erőt, adjon hitet, hogy e két erősséget megtarthassátok üdvösségetekre és Isten dicsőségére!

Varga Gedeon.

ÁLDOZATKÉSZSÉG

A) Egyházi célokra:

OLASZIBAN:

A máramarosszigeti leégett templomra: (folytatás) Krupp Lajos 50, dr Szőke Ferenc 50, N. N. 50, Földesi Imre 50, Takács Vince 15 Lei.

UJVÁROSON:

A máramarosszigeti leégett templomra: Sulyok István 100, dr Soós István 100, Mónus Sándor 200, Balogh Ferencné 50, Kondor Lászlóné 40, Dibár György 40, Mertz Sándorné 100, K. F. 20, özv. Balogh Istvánné 50, Pázmány Antal 100, Pázmány Sándor 50, Nagy Sándorné 100, Kollárné 20, N. N. 10, N. N. 20, N. N. 10, Fábriánné 20, Losoncyné 8, Órás Béla 20, Tóth Sándor 20, özv. Kolláti Károlyné 20, N. N. 10, Erdősné 10, özv. Molnárné 50, N. N. 20, Leitner Ferencné 100, Papp Sándor 50, Ecsedy József 50, Horváth M. 20, Olvashatatlan 40, Bányai Mihály 50,

— Nos, urak, áldozatok a véretekben egy unciát.

Az olasz sorra vért vett egy Ujlaki, egy Gara, egy Laczyi eréből s a vért az oroszlanok érbe fecskendezte.

Aztán a társaság vacsorára tért.

Ejféli előtt rettenő bömbölés rázta a vár ablakát. Mátyás felugrott és kíséretével az oroszlanveremhez futott.

Ott már állott az élet-halálra menő tusa. Oroszlán az oroszlanra ment s egyik a másikat sorra legyűrte. Félóra múlva egyetlen halálosan sebesült oroszlan maradt, nehezen vonszolva megtépelt tagjait.

A háttérben ekkor felcsendült a sakálók diadalmos kiáltása. A hegyes orru kis állatok ugrádozva jöttek elő.

Megkövülten nézték a jelenetet a kíséret tagjai. És megszólalt a pillanatnyi csöndben Mátyás király:

— Ime urak, mivé tette a pártos és viszályhíntő Garák és Ujlakiak vére az én gyönyörű vadaskertemet.

(Viragoskert.)

Zagy Mihályné 30, Horváth Lajosné 15, N. N. 5, Pázmány Ferenc 60, özv. Csiki Gézané 50, N. N. 5, Piskoltiné 50, Szabó László 100, N. N. 10, Cziáky Etus 20, Szabó Sándor 20, Németh Károlyné 20, N. N. 10, Zemplényi 25, Fazekas Lajosné 60, Széll Ferenc 100, Major Ferenc 100, Tándor Lajosné 60, Somogyi István 100, Birinyi Imre 60 Lei.

VELENCÉN:

Szegényeknek: Zsigó Györgyné 40 Lei.

B) Az Árvaház céljaira:

Gondnoknőnél: Körösparti Hangyaszővetkez 15 kgr. lencse, Ujlaki Károlyné 6 kgr. zöldbab, 25 drb karalábé, Józsa Károlyné fél kgr. paprika, Puskás Károly a növendékeket ingyen megnyírta. Kerekes Józsefné 20 Lei.

Felhívás.

Kérjük hűveinket, hogy úgy az egyházi adó, mint a „Református Híradó” előfizetési díj hátralékaikat és f. évi tartozásaikat, vagy a pénzbeszedőknél, vagy az egyházi adóhivatalban (Str. I. Vulcan, volt Nagy Sándor-utca 14. sz. a, bejárat a Béres nyomdánál) sürgősen befizetni sziveskedjenek, hogy iskolánk fenntartása és a nyomdaköltségek kifizetése körül zavar be ne álljon. Az egyházi adók számozott nyugtakönyvben kiállított és indigóval irt nyugták ellenében fizetendőek.

A Híradó díjak nyugtalapjainak mindkét része egyformán állítatik ki s jobbfelre a nyugtá más nyugták érvénytelenek.

Az egyház elnöksége.

H I R E K

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje:

Olasziban: délelőtt 10 órakor Kiss Bertalan, este fél 6 órakor Csernák Béla, a Hegyén: (Papp Sándor szőlőjében) Nagysötétágon délután 3 órakor Kiss Bertalan,

Ujvároson: délelőtt 10 és délután 3 órakor, valamint az Őssi-telepen (Bodó Imre házában) délután 5 órakor András Gusztáv,

Velencén: délelőtt 10 és délután 3 órakor Kiss Károly,

Réten: délelőtt 10 és délután 4 órakor Kovács Sándor szolgál.

Reggeli órákon: Hétfő: Az ítélet. Máté 13, 31-43. Kedd: Ő és uj. Máté 13, 44-52. Szerda: A próféta otthon. Máté. 13, 53-58. Csütörtök: Ker. János halála. Máté 14, 1-12. Péntek: A kegyelem lakomája. Máté 14, 13-21. Szombat: Krisztus a tengeren. Máté 14, 22-36.

Esteli órákon: Hétfő: Intés alázatra. I. Péter országába. II. Péter 1, 1-11. Szerda: A próféta szó forrása. II. Péter 1, 12-21. Csütörtök: Óvás hamis tanítóktól. II. Péter 2, 12. Péntek: Az Ur napjának eljövetele. II. Péter 3, 1-10. Szombat: Uj ég és uj föld várása. II. Péter 3, 11-18.

Kulturesztélyi tartunk Velencén f. hó 5-én délután 6 órakor a Kolozsvári-u. 61. szám alatt levő kulturteremben a következő műsorral: 1. Szaval Zöldi Böske. 2. „Udvari fényképész”. Vigjáték. Előadják: Sólyom Eszter, Papp Juliska, Burger Irén, Schittenhelm Rózi, Burger Vilma Kiss Kató. 3. Hegedű-szóló: Kiss B. Zoltán postatiszt Bancsik János harmónium kíséretével. 4. „Fülemile”. Szavalja Társi László. 5. Szólóének: Mészáros Lajos Bancsik János harmónium kíséretével. 6. „A javíthatatlanok”. Bohózat. Előadják Milotay Margit, Kincses Rózi és Burger Ica. Belépődíj nincs, műsor megváltása (10 Lei) kötelező.

A gyermekdélután június 28-án délután a Leánynevelő-intézet udvarán nagy közönség jelenlétében folyt le. Kedvező hatással volt a szülők és gyermekek seregére már az a ragyogó napfényes reggel, amelyre — az esős napok után, — vasárnap viradtunk s az udvart már a déli órákban be lehetett rendezni a gyermekdélután számára. A fáradhatatlan és a találékonyságban kifogyhatatlan rendezőség munkája nagy sikert aratott. Szünni nem akaró derűtség kísérte a műsor egyes számait úgy a felnőttek, mint a kicsinyek részéről. Az anyagi siker a Nőszövetségek szegényeinek javára szolgál.

Dr Szemethy Géza templomi énekkara már több alkalommal gyönyörködtette gyülekezetünket művészien szép összhangzásu, fegyelmezett s szinte tökéletes betanulással és készültséggel előadott éneklésével. A kiváló karnagy nemcsak Istentől választott mestere énekkarának, de zene és ének költészetünknek is jeles munkása. Június 28-án a délelőtti istentiszteleten az olasz-i templomban énekelt a legjobb énekeseinkből válogatott énekkar, amikor is dr Szemethy egyik, az áhitatos lélekhez igen szépen simuló témájú énekét adta elő. Ki kell emelnünk azt is, hogy a kórus tagjai hangjuk tisztaságával és a kívánt színezéssel előnyösen járultak hozzá az elért sikerhez. Kívánatos volna, ha az életképesség minden adottságával megáldott énekkarnak gyülekezetünk tagjai közül minél több és minél buzgóbb és a kar fegyelmezését elszenvedni szerető tagja lenne. Hány szép sikerről számolhatnánk így be.

A Loránffy Zsuzsánna Jótékony Egyesület Csernák Béláné elnöknő vezetése mellett július 1-én szerdán tartotta meg az Árvaház növénykéivel együtt szokásos társas kirándulását a Püspök-Füredbe. 10 órakor mintegy 50-en telepedtek le az erdő egy közeli tisztásán. „Örök Isten merre, merre vagy?” ének elhangzása után Varga Gedeon vall. tan. lelkes, árvaatya tartott felemelő egyházi beszédet „szól-e Isten hozzánk a természetben?” (Ezék. III. 22.) alapján. A résztvevők számára Komzsik Alajos bérli igazgató kedvezményes gyógy- és hullámfürdő jegyeket bocsátott rendelkezésre. Jenei Rezső fakereskedő teljesen díjmentesen szállította ki és vissza kényelmes autóján árváinkat; megjelent asszonyaink pedig közadakozásból fedezték ezen a napon az öröm-

tól csillogó szemű kis fiúk fürdőzési költségeit, melyért fogadják Egyletünk hálás köszönetét. A résztvevőket a közösségben eltöltött kedves nap emléke arra ösztönzi, hogy az egyesület a kirándulást augusztus hónapban ismétlje meg.

Az erdélyi reformátusok vasárnapi iskolái misszió céljaira tekintélyes perselypénzt gyűjtenek, ezenfelül saját maguk gyűjtéséből 2 árvát tartanak el a szászvárosi református Árvaházban.

Az erdélyi református egyházközségek minden karácsony másodnapján az árváknak adják a templomi perselypénzt; ez eddig minden évben meghaladta a 100,000 Leit. — A nagyvárad református egyház a nagyvárad ref. Árvaháznak 1929-ben 23,816, 1930-ban 25,248 Lei perselypénzt juttatott.

A világ gazdasági helyzetének illusztrálására a keresztyénség egyik világképviselője (dr Keller) mondja el azt az esetet, hogy egy vasárnapi iskolai tanítónő jutalomképet ad egy gyermeknek, aki szorgalmasan látogatta a vasárnapi iskolát és azt mondja neki, hogy tegye fel otthon a falra. A gyermek így válaszol erre: a mi lakásunknak nincs fala. A tanítónő nem tudva megérteni a gyermeket, elmegy a lakásukra és megdöbbenve látja, hogy egy kis szobában három család lakik és pedig olyan módon, hogy a szobareszek egymástól zsineggel vannak elkerítve. A szociális kérdés az egyház egyik égető kérdése.

Az első románnyelvű Biblia megjelenése I. Rákóczy György uralkodásának idejére esik. Ugyanis I. Rákóczy a román nép részére iskolákat, templomokat építtetett, saját költségén lefordíttatta román nyelvre és kinyomatta gyulafehérvári nyomdájában a Bibliát.

A Magyar Missziói Szövetség kiküldöttei Döbrössy Lajos és neje Bulgáriába mentek, hogy a mohamedánoknak hirdessék az evangéliumot. Tudvalévő ugyanis, hogy az izlam a legerősebb ellenállást tanúsítja a missziói munkával szemben.

Kálvin könyvnyomda

Sír. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 14. sz.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönbözőbb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb a legcsinósabb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kiadótulajdonos: a nagyvárad Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei
Egyes szám ára 4 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea—Nagyvárad.

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csornák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

Tájékoztató

a nagyváradai református leánynevelő-intézetbe
való felvételhez.

A leánynevelő-intézet a nagyváradai református leánygimnáziumi igazgatótanács fennhatósága alatt áll s célja a református vallású középiskolai leánygyermekeknek rendeltetésükhöz illő nevelést és otthont nyújtani. A nevelő intézet nagy gondot fordít a vallásérkölcsi nevelésre s e végből a növendékek mindig résztvesznek a vasárnapi istentiszteleten (a templom télen fűtve) a nyári félévben a hétköznapi esti istentiszteleteken is megjelennek. Étkezés előtt és után, valamint este közösen imádkoznak, bibliaolvasással és zsoltárénekléssel fejezik be a napi munkájukat. Az intézet szellemi és anyagi vezetését Karácsonyiné Gálbory Erzsébet igazgatónő látja el, a gyermekeknek tanulmányaikban a bentlakó tanárnők segítséget nyújtanak. Az intézet orvosa dr Szőke Ferenc belgyógyász és gyermekorvos, a Tüdőszanatórium titkára és igazgató-főorvos helyettese.

A test egészséges fejlődését az izletes és bőséges táplálkozás mellett előmozdítják a séták és az intézet fásított udvarán a közös játékok. A növendékek naponta ötszöri étkezésben részesülnek. Reggeli és uzsonnára kávé. Ebéd: leves, főzelék sülttel, tészta. Vacsora: sült körítéssel.

Az internátus helyisége hálótermek, mosdó, tanuló szobákból, ebédlőből és zongoraszobákból áll. Valamennyi szép, világos, szellős helyiség. Van külön betegszobája a könnyű betegek részére és különálló épületben az esetleg ragályos betegek részére.

Az intézetbe azon növendékek vétetnek fel, akik a nagyváradai középiskolákban végzik tanulmányaikat. Intézetünk a szülők kívánságára gondoskodik külön díjazás mellett, hogy növendékei zenei is nyelvi oktatásban részesüljenek. Az intézet zongorái díjtalanul állanak rendelkezésre.

Felvételhez szükségesek a következő okmányok: 1. Születési bizonyítvány. 2. Orvosi bizonyítvány arról, hogy a növendék egészséges. 3. Lelkészi ajánlólevél.

Fizetendő díjak: egész évre 11,000 lei, 100 kgr. kenyérliszt, 50 kgr. 0-ás liszt, 10 kgr. zsir, 50 kgr. burgonya, havonta 12 drb tojás és 80

lei mosásért. E díjak negyedévenként előre fizetendők. Az internátusba való felvétel alkalmával minden szülő vagy gyám egy kötelező nyilatkozatot ír alá, melynek benyújtása alkalmával az első negyedévi részletből 2000 leit ki is fizet, ami a felvételt befejezetté teszi. A tartásdíj az egész iskolai évre szól, abból levonás sem szünetidőre, sem más címen nem kérhető, hanem azt mindenki teljes egészében tartozik megfizetni.

Minden növendék annyi fehérneműt hoz magával, amennyit anyagi viszonyai megengednek, de szükséges 6 drb nappali ing, 6 drb hálóing, 6 drb nadrág, 6 pár harisnya, 6 drb törülköző, 24 drb zsebkendő, 2 drb egyenkötő, 6 drb egyengallér, 1 sötétkék szövet matrórúha és 1 fehér vászon matrórúha. Az egyenkötő alatt meglévő ruháit hordhatja a növendék. Legyen egy őszi-tavaszi és egy téli kabátja. Egyensapka viselése kötelező. Hozzon magával két pár cipőt, egy nagykendőt és két drb fejkendőt.

Továbbá hoznia kell ágyneműt: 1 drb paplan, 2 drb párna, matrac vagy derékalj, 3 rend ágyszőnyeg, 1 drb 185×200 cm. méretű fehér ágyszerítő, 1 drb 12 személyes abrosz, 6 drb asztalkendő, 2 drb tányérendő, 2 drb pohártörő, evőeszközök, tányérok, csésze aljjal, 2 drb pohár, 1 drb mosdótál. Egyéb szükségletek: tükördoboz, fésű, haj-, fog-, köröm-, ruha- és cipőkefe, varróeszközök és egy jól záró lakat.

A növendék minden dolgát intézeti számmal látja el, melyet a felvétel alkalmával kap, a növendék minden dolgát leltárba írja, melyet 2 példányban kiállítva magával hoz.

Az internátus növendékei kéthetenként meglátogathatják a városban lakó rokonaikat, kiket a szülők az év elején az igazgatónőnek bejelentenek. A tanulók a nagy ünnepeket otthon töltik el. Minden internátusi növendék, valamint ezeknek szülői és rokonai kötelesek az intézet házi szabályaihoz alkalmazkodni.

Az internátusba való felvételért és az internátusi segélyért a kérvények augusztus 15-ig küldendők be az igazgatósághoz. Az internátusi segélyért folyamodó tanítónőképezdészek kérvényeiket külön íven készítik el s a főtiszteletű és méltóságos püspöki hivatalhoz címezve ugyancsak az igazgatósághoz küldik be: Oradea—Nagyvárad, Strada Prefecturii 1 szám.

LELKÉSZVÁLASZTÁS.

Az esperesi hivatal a réti lelkészválasztást (dr Szabó Lajos meghívását) vasárnap július 12-én fél 12 órára tűzte ki. A presbytérium a választás helyéül az ujjvárosi templomot jelöli meg. Szavazás esetére az ujjvárosi és réti választók az ujjvárosi templomban, az olasz-i és velencei választók a Teleki-utcai ref. iskolában szavaznak. A választók személyazonosságának igazolására a paróchiális körök algonokok mellé Ujjvárosról: Major Ferencet, Rétről: Papp Dezsőt, Olasziból: Fülöp Istvánt, Velencéről: Ujlaki Károlyt küldi ki.

ÁLDOZATKÉSZSÉG

A) Egyházi célokra:

OLASZIBAN:

A máramarosszigeti leégett templomra (folytatás): Sebess Gyula 100. Major Rózsika 50. Szentpály Gyula 100 Lei.

UJVÁROSON:

A máramarosszigeti leégett templomra (folytatás): Harmathy István 100, Nagy Ferenc 30, Serbánné 20, Bodó Imréné 50 Lei.

Óssi-telepi imaházra: Varga József 100 L.

VELENCÉN:

Máramarosszigeti templomépitésre: Kovács József neje Kóvér Ágnes elhalálása évfordulóján 100 Lei.

Szegényeknek: N. N. 100 Lei.

Református Árvaháznak: Kovács József neje Kóvér Ágnes elhalálása évfordulóján 100 Lei.

Nőszövetségnek: Barna Ilonka egy függőnyt a szinpadhoz.

RÉTEN:

A máramarosszigeti leégett ref. templom javára: dr Szabó Lajos 100, Venter Jánosné 100, Rácz Lajos 10, Dézsi Lászlóné 15, Bittó Lajosné 15, N. N. 5, Mezei Sándor 20, Nagy Lászlóné 5, Dari György 10, Kiss Bálintné 10, N. N. 5, Somogyi Istvánné 15, N. N. 5, Vasvári Sándor 20, Iléna Jánosné 20, Somogyi Lajos 5, Serdi Antal 40, Vekerdi Bálint 5, Sztankovics Zs. 10, Siteri Károly 5, Rácz József 5, Drágics Györgyné 5, Magyar Arminné 3, öz. Kiss Andrásné 10, Pribék Lajosné 10, Gut Györgyi 20, Kovács Imréné 20, Zenovics Kálmánné 10, Fürtös Pálné 10, Lőkös Lajos 10, Bodoki Istvánné 30, Tóth Dánielné 5, Bitye Jánosné 10, öz. Pásztor Lajosné 10, Gallier Sándorné 30. Nagy László 20, Kósa István 5, Varga József 10. Csonka Józsefné 20, öz. Szilágyi Jánosné 5, Marozsán János 20, Kádár Gyula 40, Daray Jánosné 20, Románné 20, Ardelean Dimritu 20, Szabó Károlyné 20, Papp 10, Maróthy Jolán 20, Szabó Sándorné 40, Fábrián Zsigmond 10, Fábrián Károly 5, Páll Mihály 20, Erős József 5, Dobanics Antal 10, Besenyi Mihályné 20, Kovács Jolán 10, Lucskai Bálint 10, Kiss K. 15, Éles Sámuel 20, Luka Sándor 10, Kiss Károly 5, Tóth Gergely 10, Molnár Sándor 5, Naszák Kálmánné 5, Tóth Jánosné 5, Máté Istvánné 5, Papp Györgyné 10, Rácz Lajosné 10, Szűcs József 5, Oláh Jánosné 20, Tar Sándorné —, Turzó Józsefné 10, Baruca Lőrincné 20, Kovács Lajosné 10, Zsugyó Miklósné 5, Barabás Józsefné 20, N. N. 5, N. N. 6, M. 20, N. N. 5, N. N. 20, Tamás László 20, Balogh Zsigmond 5, Harteli Mátyásné 20, Lőkös Béláné (Törkőmérő) 40, Somlai János 30, Fekete Péterné 20, Veres József 2, Fehérvári Pál 10, Papp Istvánné 5, Ötvös József 20, Tóth Lajos 20, Vargha Károlyné 5, Nagy Lajosné 5, Biri András 20, Gőri Józsefné 20, Zilahi László 20, Bacsonyi Ferencné 20, Hunyadi Gyuláné 20, Kósa Imréné 10, Bodnár Jánosné 10, Kulcsár Jánosné 10, N. N. 10, Csurai Károlyné 15, Szabó Sándorné 20, Kudar Jánosné 20, öz. Fehér Andrásné 20, Szilágyi Lajos 20, Varga Jánosné 2, Lövey József 20, Lepzán Károly 20, Illás Sándorné 6, Sztassinesz Máté 10 Lei.

Orgonára: Pázmány Gyula 1000 Lei, Gál Bálint 20 Lei.

Kendő, vagy mi.

Beteg voltam és hívtam a Halált:

— Jer: oltsd el ezt a méceset, hiszen már úgy alig pislog! Ha sorsunk a sötétség, legyen sötétség. Mindegy a mécesnek: ég-e újra, vagy sem? vagy hogy földhöz csapják és cserép marad!

Éjjel történt ez. Véltém: csak magam vagyok. A hold besütött a hallgató fák között az ablakomon. Bámulva látom, hogy valaki ül az ágyam előtt. Valaki. Fehér ruhában. Nagy erős vállas nő. Félkönyökére támaszkodik s néz rám a szemöldökén át.

— Hivtál — mondja, — itt vagyok.

S a hangja, mint a csipkekárpt susogása, mikor szelő lengeti a tárt ablakban.

Csak bámulom.

— Hivtalak? Ki vagy te?

— Akit hívtál.

A halált hívtam én.

— A földiek nyelvén az a nevem.

— Káprázat vagy te csak! Holdfényben kendő, vagy mi a szósz.

— A kendő nem beszél, se szeme nincs.

S nyájas nyugodtan nézett rám.

Tehát lélek — gondoltam, — lelket látok. Tehát az én lelki valóm is bontakozik már a testemből. Másképp nem látnám. Valami nagy bizalmat éreztem iránta, mint a gyermek a dajkája iránt.

— Köszönöm, hogy eljöttél. Viszel? Vagy magam erejéből szállok majd veled?

A fejét rázta:

— Csak betértem. Ha vinnélek, itt volnának velem, akiket szeretted. Aki meghal, boldogan indul. A te szabadulásodról még nem lehet szó.

— Hát akkor...

— Mondom: csak betértem, mivel hogy gyakorta emlegetsz és hívsz. Pedig nem is ismeresz. Hol jótévő angyalnak nevezel, hol átkozol...

— Csak ha gyermekeket rabolsz...

— Rabolok? Vajjon a gazda, ha letör a barackfájáról egy bimbógallyat, rákiálthat e az a fa. Rabolsz! És ha az Isten lenyul egy csillagocskáért s letöri a milliók közül, hogy feljebb vigye?... A Föld az enyém: a Föld gazdája én vagyok.

— Magyarázd ezt a síró anyának.

— Magyarázzam? Vajjon magyarázta-e ő a kisfiának, amikor az iskolába vitte — és a gyermek rugódzott, sirt, sikoltzott, magyarázta-e neki, hogy

Felhívás.

Kérjük hűveinket, hogy úgy az egyházi adó, mint a „Református Híradó” előfizetési díj hátralékaikat és f. évi tartozásaikat, vagy a pénzbeszedőknél, vagy az egyházi adóhivatalban [Str. I. Vulcan, volt Nagy Sándor-utca 14. sz. a, bejárat a Béres nyomdánál] sürgősen befizetni sziveskedjenek, hogy iskoláink fenntartása és a nyomdaköltségek kifizetése körül zavar ne álljon. Az egyházi adók számozott nyugtakönyvben kiállított és indigóval irt nyugták ellenében fizetendőek.

A Híradó díjak nyugtalapjainak mindkét része egyformán állítatik ki s jobbfelre a nyugtmás nyugták érvénytelenek.

Az egyház elnöksége.

H I R E K**Vasárnapi istentiszteletek sorrendje:**

Olasziban: délelőtt 10 órakor András Gusztáv, este fél 6 órakor Kiss Bertalan, a Hegyben: (Papp Sándor szőlőjében) Nagysötétágon délután 3 órakor András Gusztáv.

Ujvároson: délelőtt 10 és délután 3 órakor, valamint az Össi-telepen (Bodó Imre házában) délután 5 órakor Sass Kálmán,

Velencén: délelőtt 10 órakor Kiss Károly és délután 3 órakor Szabó Pál,

Réten: délelőtt 10 órakor Szabó Pál, délután 4 órakor Kovács Sándor szolgál.

Reggeli órákon: Hétfő: Igazi istentisztelet. Máté 15, 1—9. Kedd: A fertőzés lélekben történik. Máté 15, 10—20. Szerda: A tusakodó kegyelem. Máté 15, 21—28. Csütörtök: A Krisztus lakomája. Máté 15, 29—39. Péntek: A jelkivánás átka. Máté 16, 1—12. Szombat: Péter hitvallás tétele. Máté 16, 13—20.

mi a tudomány? mire kell az életben? mi az iskola végén a matura? A gyermek belekapaszkodott az ajtófélfába: Nem, nem akarok!... De az anya megragadta és eltépte onnan.

— Mégis, ha tudná minden ember...

— Hogy rabnak érezze magát a Földön? és mindig a szabaduláson járjon minden gondolata?

— De hát nem élhetnénk-e mindig fenn az Égben?

— Nem éltek-e benne? A Föld uszó gyöngy abban a nagy tengerben, amelynek a neve Ég.

— Dehát, hogy testetlenül élhetnénk, mint te...

— Akkor az emberiség mind széjjelszáll, a világmindenségbe.

— S ha széjjelszáll?

A fejét rázta:

— Amíg a hernyó hernyó, a fán a helye.

Látszott rajta, hogy unja a kérdésselmet: mosolygott, fölkelte és oszlott, halványult. A két szárnyát fölemelte.

— Még egy szót, — könyörögtem, — azt mondtad: a Halál csak földi neved. Mi az Égi?

Elmosolyodott. Hozzáhajolt s a tenyerét oldalt az ajkához ernyőzte, mintha titkot sugna:

— Élet.

Gárdonyi Géza.

Esteli órákon: Hétfő: A tusté lett Ige. Ján. 1, 19—27. Szerda: A Jézus megkeresztelkedése. Ján. 1, 28—34. Csütörtök: A tanítványok válaszlátása. Ján. 1, 35—45. Péntek: Az előítéletek börtö- nében. Ján. 1, 46—52. Szombat: A kánaeni menyegző. Ján. 2, 1—12.

Uj segédlelkészek. A nagyváradi újvárosi paróchiális körben Püspök úr mellett e hónap első napjaiban kezdette meg szolgálatát *Sass Kálmán* segédlelkészünk, aki a theologia elvégzése után előbb Domahidán szolgált, majd két évet (1929—30. és 30—31-ik éveket) Svájcban, a híres baseli egyetemen töltött. Külföldi tanulmányi évei után a kitűnő képességű ifju Timotheust Püspök úr maga mellé rendelte ki. Ugyancsak most kezdte segédlelkészi szolgálatát *András Gusztáv*, aki theologiai tanulmányait ez évben fejezte be Kolozsvárott. Egyházközségünknek lesz bejegyzett káplánja. A kiváló ifju azonban tanári oklevelet is akar szerezni s így a jövő iskolai évre a kolozsvári egyetemre iratkozik be. A két jeles ifju munkálkodására Isten áldását kérjük.

Magyarországon egyik somogy megyei község katolikus lakossága, az egyházi adó miatt, át akart térni az evangélikus vallásra. Az evangélikus lelkész az áttérőket nem fogadta el, miután nem lelki szükségből, hanem anyagi okokból akartak vallást változtatni.

Hagybriktániában 1780 ban hozták azt a törvényt, amely a nép számára biztosítja az Ur napját: a vasárnapot, mint megszentelt s a nyugalomra szánt napot. Most 597 szinpad és 4000 mozgóképszínház tulajdonosa folyamodott a kormányhoz, e törvény hatálytalanságáért. Ezzel szemben az Ur napjának megszentelését őrző társaság egymillió aláírást szerzett olyan beadványra, melyben az 1780. évi törvény érvényben tartását kérik. A kérést többek között azzal indokolják, hogy: a szórakozásra szánt helyek megnyitása szükségessé tenné annak a törvénynek megmáskodását, mely eddig áldásos volt, mikor nemzedékeken át megőrizte a nyugalom napját. Ama helyek megnyitása az alkalmazottak tizezrért fosztaná meg a vasárnapi pihenéstől. Ama helyek megnyitása fájdalom és szomorúságot okozna a jó polgárok szokásának, kik eddig nagyra értékelték a keresztyén vasárnap csendes és megszentelt jellegét.

Protestáns akció néven mozgalom van indulóban Angliában, melyet két szempont vezet, a pozitív szempont a reformáció politikai, szociális és gazdasági alapelveinek megvédelmezése, a negatív pedig megtudni Róma nemzeti életre való káros befolyásának elemeit és erőszakoskodásait minden eszközzel kivédni és megakadályozni. Az angol világbirodalom a római katolikusoknak is megadja az állampolgári jogokat, de a szabadságot nem engedi arra felhasználni, hogy a világhatalmi vágyak által fűtött vatikáni udvar megzavarja az angol birodalomnak békéjét és felforgassa alapját és alkotmányát.

Stára-Moravcai (Jugoszlávia) református egyházköztség legutolsó presbyteri ülésében egyhangúlag magáévá tette a kulai presbyterium azon határozatát, mely szerint a kárunkra reverzálist adó református egyháztagok a gyülekezetből kizárassanak. E határozatát gyakorlatba is vette. Kardos János volt református egyháztagot, — ki annakidején a ref. egyház kárára reverzálist adott s azóta is más templomba jár, — gyülekezetből kizárta és Szűcs Róának a református egyházbavaló visszatérése iránti kérését pedig, — miután az egyház kárára reverzálist adva a r. k. egyházba vétette fel magát, — nem teljesítette.

Oroszország egész területén a Biblia terjesztését betiltották. Ezt az intézkedést azzal indokolják, hogy a Biblia antiszociális könyv, mert osztályharc helyett, általános megértést és szeretetet hirdet. Egyébként Moszkvában most nyitották meg a vallásellenes egyetemét is.

A los-angeleni (Észak-Amerika) műegyetem keresztyén diákjai házról-házra járva összegyűjtötték a kiolvasott újságokat és ezek árából 25,000 dolláros orgonát vásároltak, egyik ottani templom részére.

A kolozsvári református egyházköztség 1930. évi népmozgalmi adatairól szóló jelentésnek főbb adatai a következők: az egyházköztség lélekszáma 23,339 volt. A születések száma 502, míg a házasságot kötött párok száma 153 volt. 429 ifju konfirmált. Az egyházköztség kötelékéből kilépett 30, míg az egyház tagjai sorába 22 egyén lépett be. A ref. iparos tanoncok száma 335, akiknek lelkigondozását a kolozsvári segédlelkészek és theol. hallgatók látták el. A tanuló kötelesek száma 3440, akik közül ref. iskolába járt 1028, másfelekezeti magyar tannyelvű iskolába járt 538, román tannyelvű iskolába 150, míg a középiskolába 398 járt. A két református óvodába 140 gyerek járt. A presbyterium létszáma 60. Az egyházköztségnek 260 hold fekvősége van, amelyből 30 hold erdő. Összesen 545 területű ingatlanát sajtóitották ki, melyért az állam a kisajátítási összeget még mindeztelég nem fizette ki.

A római egyház Angliában is hirdetni kezdi, hogy protestáns papok előtt kötött házasság nem érvényes. Most Angliában törvényt akarnak hozni és súlyos büntetéssel akarják sújtani azokat az áldozárokat, akik az állami törvények által megengedett és előírt protestáns egyházi szertartást kibebbiteni akarják. Egy idegen államhatalomnak, a Vatikánnak törvényei nem sérthetik meg az angol világbirodalomnak törvényeit.

A Magyarországi Református Egyetemes Konvent plenáris ülésében elfogadta azt az indítványt, hogy Kálvin János noyoni szülőházára a magyar református egyház címerként: Debrecen város címerét helyezi el, amely nagyszerűen összefoglalja a magyar kálvinizmus szimbólumait. Köriratképpen Bethlen Gábor jelmondatát írják a címerre: „Ha Isten velünk, ki csoda ellenünk“.

A Heidelbergi Káté népszerűsítése. Egyik budapest-környéki református lelkész beszéli, hogy a legutóbbi iskolai évben a polgári iskolában és az elemi iskolák V—VI. osztályában vallásitanítási kézikönyvül bevezette a Heidelbergi Kátét. Ennek az eredménye az lett, hogy azóta a gyülekezeti iratterjesztésben a gyülekezet tagjai a Heidelbergi Kátét állandóan vásárolják, úgy hogy eddig csak a lelkészi hivatal utján már mintegy 50—60 példány kelt el belőle, természetesen azokon kívül, amelyeket a gyermekek a vallásórákon használnak. Ime, ez is azt bizonyítja, hogy a Heidelbergi Kátének még ma is megvan a maga régi ereje és nem szabad azt hinnünk, hogy a XX. század református emberének lelke számára már idegen annak tartalma. Nem véletlen tehát az sem, hogy századokon át oly erővel tudta ez a könyv is táplálni a református gyülekezetek életét. Helyre kell tehát állítani ennek becsületét ma is mindenütt. És mennél jobban és alaposabban fogják magyarázni a lelképásztorok és vallásitanítók, annál jobban építik a református anyaszentegyházat és vele együtt a hívő lelkek öntudatát is.

Az amerikai négerek legelőbbje protestáns, különösen sok a baptista, egyrésztük katolikus, de van Amerikában egy pár ezer zsidó vallásu szerencsen is.

A dlósgyőr-vasgyári református egyházban 16 diakónust és 14 diakónisszát választottak bibliai alapon és a megválasztottakat kézzelével iktatták be szolgálatukba.

Oroszországban a legújabb rendelet szerint a divatot törölték el. A rendelet kimondja, hogy Oroszország területén úgy a férfiak, mint a nők kizárólag az állam által előállított egyenruhát kötelesek viselni. Az egyenruha minden társadalmi osztály részére egyforma. Az egyenruha viselése kötelező: aki más ruhát merne viselni, szigorúan megbüntetik.

Kálvin könyvnyomda

Sír. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 14. sz.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönfélébb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket s b. a legcsinosabb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kiadótulajdonos: a nagyváradai Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei
Egyes szám ára 4 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea—Nagyvárad.

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányu néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

A negyedik (réti parochiális kör) lelkészi állás betöltése.

Egyházközségünk parochiális körének az a szervezési munkája, amelyet az 1924 augusztus 31-iki presbyteri gyűlés indított meg, a vasárnapi (július 12) lelkészválasztással nyert befejezést. A presbyterium hét évvel ezelőtt hozott határozata egyházközségünk szervezetét az egyházra váró fokozott feladatok követelményeivel összhangba akarván hozni, nemcsak életbe léptette a még 1912. év ápr. 14-én elfogadott és felsőbb egyházhatóságilag is megerősített parochiális szabályrendeletet, mely a három parochiális kört teljesen önálló hatáskörrel ruházta fel, — hanem azt is kimondotta, hogy az olasz-i parochiális kör mielőbb ketté osztassék.

Egyházközségünk tagjai előtt az elmúlt hét esztendő története, dr Gyenge Jánosnak a réti parochiális körbe beállítása, utána dr Szabó Lajos megbízása, az imaház és behivatalnokai lakás felépítése mind-mind jól ösmeretes. A természetes fejlődés rendjén következett el a vasárnapi egyhangu lelkészválasztás, illetőleg meghívás.

A bihari református egyházmegye elnöksége a lelkészválasztás levezetésére Kulcsár András révi lelkész és dr Ujfalussy Sándor élesdi ügyvéd, egyházmegyei tanácsbírákat küldte ki. Ujvárosi nagytemplomunkba sereglett össze a választók gyülekezete. Az istentiszteletet Sass Kálmán segédlelkész végezte. Megjelent az egyházközség elnöksége: Sulyok István püspök és dr Thúry Kálmán főgondnok is.

Istentisztelet végeztével a választási küldöttség elnöksége a törvény ismertetése után a megjelent választóktól nyilatkozatot kért, hogy óhajtják-e dr Szabó Lajost a réti parochiális kör lelkészének? A küldöttség felhívására a gyülekezet egyértelműleg kijelentette, hogy dr Szabó Lajost a par. kör eddigi segédlelkészét óhajtja rendes lelkésznek. A réti parochiális kör rendes lelkipásztorának ezek szerint dr Szabó Lajos hivatott meg. (Épen ilyen egyhangu meghívás útján töltötte be gyülekezetünk néhány év előtt a velencei parochiális kör lelkészi állását is.)

Nem lesz érdektelen, ha egyházközségünk negyedik rendes lelkészének beállítása alkalmával a multra visszatekintve, megemlékezünk arról, hogy

egyházközségünk életének első, mintegy száz esztendőre (1557—1660) terjedő korszakából, amelyet az erdélyi fejedelmek jogara alatt élt át, s amelyet egyházközségünk fénykorának szeretünk nevezni, az 1655 május 30-iki debreceni zsinatnak egy határozata őrizte meg annak emlékét, hogy akkor a nagyvárad református egyháznak négy lelkipásztora volt, még pedig a várbán Rivoianus (Nagybányai) Ferenc, a városban pedig Szikra István esperes, Nagyari Benedek és Kovásznai Péter. A város reformációjától tehát mintegy száz esztendei fejlődés után következett be, hogy négy lelkipásztor viselte gondját az Úr nagyvárad gyülekezetének. A törökuladás után a Habsburgok protestáns-üldöző politikája következtében csak 1784-ben épühet fel romjaiból egyházközségünk s közel százötven esztendei fejlődés során érkezett el oda, hogy a negyedik rendes, parochus lelkipásztort is megválaszthatta.

Az új lelkipásztor munkájára Isten gazdag áldását kérjük!

Cs. B.

A magyar református földművelő nép kegyességének megnyilvánulási formái

Dr Illyés Endre szegedi hitoktató lelkész egy 220 oldalas, értékes és nagyjelentőségű munkát írt „A magyar református földművelő nép lelki élete, különös tekintettel vallásos világára” cím alatt.

A könyv első jelentős kisélet arranézve, hogy magyar református népünk lelki arculatát megismerjük nemcsak olyannak, mint amilyen, hanem történeti előzményeiben és lélektani indokolásában egyaránt.

Az alábbi sorokat a könyvből közöljük:

... Amint a vallásos érzés megélésében, úgy az áldozatosságban is a gesztusok híve a magyar. A perselybe keveset ad, néha egyenesen csak rossz pénzt még ha külön célt szolgál is az a persely (más egyházak, egyesületek gyűjtése, központba küldendő adakozás, külmiszió stb.) A kirovásokat, egyházi adózást sem igen szereti. Nem igen nyitja meg a tárcáját a háznál való gyűjtések alkalmával sem. De ha arról van szó, hogy „építsünk templomot, iskolát; vegyünk harangot; hozassuk rendbe az iskolát, Istenházát, orgonát”, akkor áldoz mindenki, erején felül is. A templomot különösen szerető gonddal ékesítgetik

híveink. Versenyezve készítik a szebbnél-szebb urasztall terítőket, szószéktakarókat, ajánlanak fejkeresztelő és urvacsorai edényeket. Itt szeretné minden tehető gazda megörökíteni a nevét egy-egy pad megcsináltatásával, színes ablak költségeinek viselésével, szószék elkészítésével, harang vételével (amelybe néha az adakozó saját domborművi arcképét is beleönteti), a templom falának egy méterrel magasabbra emelésével, orgonára tett nagyobb áldozattal, díszes urasztala készítésével.

„Hol hit ott szeretet,
Hol szeretet ott béke,
Hol béke ott áldás,
Hol áldás ott Isten,
Hol Isten, ott szükség nincsen.“

Majdnem minden házban kihimezve, berámázva, a falon függ e Házi áldás. A magyar református ember komolyan, becsületesen dolgozik. Becsületes munkája, Isten áldása nyomán nem marad el a földi jólét sem, Földi jólétéből, feleslegéből szeret áldozni is nagy alkalmakkor, ha egyházi építkezés van, serényen dolgozik a nép, buzgalma nem ismer határt, még a nagy áldozatokat sem veszi fel. Látva egy nyomorgó, rongyos vasárnapi iskolás gyermeket, Koncz Pál könnyezve így szól: „Tiszteletes ur, ha megengedi, veszek neki egy pár cipőt.“ Vett neki még harisnyát is. Kecskeméti kegyes hagyományozók még a debreceni és pataki kollégiumok javára is hagyományoztak. Szirbik: „A makói ref. egyház története“ c. munkájában külön fejezetben szól „az eklézsia tagjainak buzgóságukról.“ E cím alatt nemcsak a „templomban és a halottakhoz való szorgalmatos eljárásokat s könyszereteket“ dicséri, hanem „kegyes végekre való adakozásbeli buzgóságukat“ is... „Az eklézsia javai, épületei nagyrészt önként való adományoknak köszönik létüket. Alig van olyan esztendő, amelyben valami darab szőlő, vagy valamely summa pénz ne hagyódna testamentumban az eklézsiának. A közelebbi esztendőben az orgonára, harangra, templom ujtására adtak sokan tehetségek szerint 10, 30, 100, 200 forintot is, 1828-ban kihirdetődvén nekik katedrából, hogy az urasztalához tartozó ruhák, melyet eleik ajándékoztak elavulván, ujtást kívánnak s itt az alkalmatosság azoknak példájuknak követésére: első nap 400 forintot, egy hét alatt annyit hoztak be, hogy ezeket pompásan meg lehetett ujtani. Csak özvegy asszonyok találkoztak, akik 50, 100, 125 forintot is hoztak. 1853-ban egy világtalan predikátor a predikálást kikérvén, s magát kihirdetvén egy délután 160 forint gyűlt a számára. Így akármely közönséges intézet, kárvallott eklézsiák, vagy személyek számára való adakozás végett felszólíttatnak, nem feledkeznek meg a szeretet gyakorlásáról.“ (22.) A háládatos debreceni polgár végrendeletéből kimutakozó áldozatosságáról és gondoskodó jóságáról hű képet fest a Zoltai Lajos könyve, melyet minden e tárggyal foglalkozó kutatónak el kell olvasnia. Én

csak annyit idézek belőle: „a jótékonyosság három fő ágon oszlik meg; az eklézsiát, az iskolát és a szegény ügyet öleli magába“ (23.) Az aki életében nem sokat adott egyházának, végrendeletében képes 50, 100 hold földet is hagyni a gyülekezet, vagy annak valamelyik egyesülete javára, néha éppen papi, tanítói fizetés emelésére. Ezen kegyes alapítványok ujabban ritkulnak, de nem mentek ki egészen a szokásból.“

ÁLDOZATKÉSZSÉG

A) Egyházi célokra:

UJVÁROSON:

Szegényeknek: dr Szemethy Géza 600 Lel. VELENCÉN:

Építési alapra: Papp Lajos (Közép u. 35.) 100 Lei.

A velencei temetőben létesített vízvezetékre: Kiss Károly 50 Lei.

RÉTEN:

Máramarosszigeti ref. templom javára: Erdel Gáborné 10 Lei.

B) Az Árvaház céljaira:

Gondnoknőnél: Fazekas Irma (Szalárd) 25 kgr. burgonya, Kiss Antalné 6 kgr. zöldbab, Molnár Győző egy kosár alma.

Felhívás.

Kérjük hiveinket, hogy úgy az egyházi adó, mint a „Református Hiradó“ előfizetési díj hátralékaikat és f. évi tartozásaikat, vagy a pénzbeszedőknél, vagy az egyházi adóhivatalban (Str. I. Vulcan, volt Nagy Sándor-utca 14. sz. a., bejárat a Béres nyomdánál) sürgősen befizetni sziveskedjenek, hogy iskoláink fenntartása és a nyomdaköltségek kifizetése körül zavar be ne álljon. Az egyházi adók számozott nyugtakönyvben kiállított és indigóval irt nyugták ellenében fizetendők.

A Hiradó díjak nyugtalapjainak mindkét része egyformán állíttatik ki s jobbfelre a nyugtás más nyugták érvénytelenek.

Az egyház elnöksége.

Reggeli órákon: Hétfő: A megtalált élet. Máté csütölés. Máté 17, 1—13. Szerda: A kórságos gyógyítása. Máté 17, 14—23. Csütörtök: A templomadó. Máté 17, 24—27. Péntek: A gyermekek tanítása. Máté 18, 1—6. Szombat: Óvás a megbotránkoztatástól. Máté 18, 7—14.

Esteli órákon: Hétfő: Az Istenfiúság jele. Jánus letés szükségessége. János 3, 1—8. Szerda: Isten szeretetének mértéke. János 3, 9—21. Csütörtök: A vőlegény barátja, János 3, 22—36. Péntek: Az örök forrás. János 4, 1—18. Szombat: Az Isten lényege. János 4, 9—27.

HIREK

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje:

Olasziban: délelőtt 10 és este fél 6 órakor Kiss Bertalan, a Hegyén: (Papp Sándor szőlőjében) Nagysötétágon délután 3 órakor Csernák Béla.

Ujvároson: délelőtt 10 órakor Sulyok István, délután 3 órakor, valamint az Össi-telepen (Bodó Imre házában) délután 5 órakor Sass Kálmán.

Velencén: délelőtt 10 órakor Kiss Károly és délután 3 órakor Szabó Pál.

Réten: délelőtt 10 és délután 4 órakor Kovács Sándor szolgál.

Kulturstélyt tart a velencei nőszövetség és bibliakör folyó hó 19-én délután fél 6 órai kezdettel a Tokaji-telepen. A műsor, — melynek megváltása kötelező, — felnőttek részére 10, gyermekeknek 5 lel. belépődjegyül szolgál. A jövedelem felerészben a kolozsvári-utcai kulturterem felszerelésére, felerészben a Tokaji-telepen építendő imaház alap gyarapítására fog fordíthatni.

Négy nőszövetségünk közös műsoros vasárnap délutánját augusztus 2-án a református leánynevelő intézet udvarán tartja.

Tájékoztató. A nagyváradi Református Leánygimnáziumba a beiratkozások augusztus 25-től szeptember 1. napjáig tartanak. Előjegyzéseket elfogad az intézet igazgatósága minden nap a hivatalos órák alatt délelőtt 11—12 ig. Beiratkozáshoz szükséges okmányok: 1. Adeverinfa (végbizonyítvány.) 2. Születési bizonyítvány (az állami anyakönyvi hivataltól.) 3. Ujraoltási bizonyítvány (városi tisztii főorvosi hivatal). 4. Állampolgársági bizonyítvány (másolat). 5. 15 Lel. bélyegdij. Beiratási díj: 250 Lel. Egész évi tandíj: 1500 Lel, mely összeg indokolt kérelemre havi előleges részletekben is fizethető.

Elemi iskolai tanulók jutalmazása. Kitünő előmenetelű, példás magaviseletű és főképen a vasárnapi iskolát buzgón látogató elemi iskolás tanulóink közül 96 részesült jutalomkönyvben a „Németh Sándor jutalomkönyv-alap”-ból a vasárnapi iskola évzáró ünnepélyén, mind a négy paróchiális körből 24—24 összesen 96 tanuló.

A beregszászi református egyház örömhínepeit ült e hó 5-én. Tizenhárom évvel ezelőtt a torony rézfedelét leszerelő katonai munkások vigyázatlanságából egy eldobott cigarettavégtől kigyuladt a templom és belső felszerelésével együtt leégett. A zavaros idők miatt a kárt sem a biztosító társaságok, sem az államkincstár nem térítette meg. A gyülekezet tizenhárom év alatt a maga erejéből építette ujja a templomot, szerzett új harangokat, új orgonát, új belső berendezést. A háromezer lelket számláló gyülekezet hívei egymillió kétszáz ezer csehkoronát adakoztak össze önként. Nem volt abban protekciós pénz egy fillér sem. Tisztelettel hajlunk meg az áldozatkészség e bámulatos példája előtt!

A bettingeni (Svájc) síkeinémák Intézetének 1930—31. évi értesítőjéből olvassuk, hogy ez intézet fenntartása, amely épen nem valami monstrum intézmény nagy személyzettel és igazgatósággal, hanem egy barátságos kis menedékhelye néhány szerencsétlen gyermeknek, a múlt évben mintegy 30.000 svájci frankot igényelt, amiből azonban 2000 frank (circa 60.000 Lel) hiányzik, s kéri a jószívű embereket, hogy e deficit eltüntetésére adományukat küldjék be. Svájci testvéreink nem egy intézetet tartanak így fenn, hogy alaptökéjük a kegyes lelkek áldozatkészsége. És ez a legjobb alaptöke. Ez minden esztendőben lehetővé teszi a bettingeni intézet áldásos működését is, mert minden évben összegyűl a szegény síkeinéma gyermekek nevelésére szükséges összeg.

A Budapesten megjelenő „Kálvinista Szemle” írja: „Egyik egyházi lapunk a protestáns püspök címével kapcsolatban sikra száll a „Nagyméltóságu”, azaz „Kegyelmes” cím bevezetése mellett. Egyetlen érve, amelyet e mellett felhoz, a következő: „ha már a pápa a maga püspökeinek címét eggyel emelte, akkor a protestáns püspökök többé egy pillanattal sem tűrhetik el, hogy alacsonyabb címzésük legyen, mint a római katolikus püspököknek. — Engedje meg lapársunk, hogy mi ezt az érvet is veszedelmesnek bélyegezzük. Mert gondoljuk csak el, hogy mik lesznek ennek a következményei az egyházi élet egyéb területein is. És mi lesz, ha a ranginfláció folytán Róma a maga püspökeinek például majd a „Szentseges” címet adományozza? Szerintünk az ilyen kérdésekben nem lehet a versengést venni alapul, mert ez esetben nem fogunk megállni csak a címzéséknél és jönni fog utánuk az egyházi élet egyéb területein jelentkező utánzás is. Ez pedig egyházunknak és egyházi életünknek tiszta hierarchisztikus kiépítését fogja jelenteni, akár még külsőségekben is és ha tovább nem is jutunk talán, végeredményben mi is az anglikánok canterburyi érsekénél fogunk kikötni. Erre az időre azonban már a segédlelkészek is „méltóságos” címet fognak viselni, a theológusok pedig „nagyságos” urak lesznek, hogy a rangsor teljes legyen.

A komáromi református egyházmegye a közelmúltban tartott lelkészi értekezlete a presbyterium kötelességeire vonatkozólag egy javaslatot dolgozott ki, melynek főbb irányelvei a következők: A presbyteri gyűlést a lelkész imával nyitja meg. A presbyter a gyűlésekre csak akkor nem megy el, ha ágybanfekvő beteg, vagy halaszthatatlan ügyben elutazott. A presbyter nem mulaszt el egyetlen istentiszteletet sem, ha csak nem beteg. Ezért vasárnap nem utazik és nem végez és nem végeztet semmi munkát. Mielőtt templomba menne, bemegy a lelkészi hivatalba, ahol csendes beszélgetés közepette összegyűl a presbyterium és amikor a templombamenés ideje elérkezik, a lelkész élen, a presbyterium mögötte szép rendben bevonul és helyét a főhelyen elfoglalja. E

célra a presbyterium tanácssteremről gondoskodik. Istentisztelet végeztével lelkészét a templom előtt testületileg megvárja és tőle ott vesz bucsut. Urvasorával minden alkalommal testületileg él a presbyterium. Ezen kötelesség ellen semminemű kifogásnak helye nincs. Egyetlen alkalomnak szándékos elmulasztása maga után vonja a presbyteri tisztségtől való megfosztást.

Golden rule foundation, vagyis vasárnapi arany szabály-mozgalom Amerikából indult ki. Ma már az egész világon el van terjedve. Abból áll, hogy akik ehhez a mozgalomhoz csatlakoznak, minden év december második vasárnapján egy igen egyszerű, szegényes ebédet esznek és az így megtakarított pénzt a templom perselyébe teszik. Az így összegyűlt templomi perselypénzt a világközpontba beküldik és innen szétosztják azokba az országokba, ahol legnagyobb a szükség. Ebből az alapból kapott a feketécs (Jugoszlávia) árvaház is a múlt évben 500 dollárt. A mozgalom amerikai kiadványaiban állandóan találunk képeket és ismertetéseket az említett árvaházról. A Golden rule foundation azonban csak oda küld adományokat, ahol ezt a szokást szintén bevezetik s ahonnan a december második vasárnapi perselypénzeket oda beküldik.

A Budapesten megtartott legutóbbi zsinati tárgyalások egyik igen lényeges pontja volt Görömbel Péter nagykálldi lelkész indítványa, melynek alap gondolata az, hogy a földön élő összes magyar reformátusok összetartását is feladatául ismerje el a magyar református egyház és a világ különböző részén élő magyar reformátusoknak legyen meg a joguk mindennél arra, hogy ezt a felsőbbrendű egységet és összetartást szervezett formában is szabadon ápolhassák s a magyarországi református egyház ilyen irányú munkáját elősegíthessék.

Hagypénzeknek hivatalos ünnepnapra és kötelező munkaszünetté leendő nyilvánítása végett a magyarországi Református Egyetemes Konvent felirattal fordult a kormányhoz.

Az Egyesült Államokban 2948 zsidó keresztyén gyülekezet áll fenn, amelyek nagyrészt a városokban találhatnak elhelyezést.

Szabadkán az ottani református egyház egy nagyon kiváló munkása, minden református mozgalom résztvevője: özv. Saátor Vilmosné meghalt. Összes vagyonát mintegy 100,000 dinár értékben a református egyházra hagyta azzal a kikötéssel, hogy annak kamataitól 10 százalék a feketehegyi református árvaházé, 90 százalék pedig a szabadkai szegényké legyen. Maga az egyház csupán kezelője, de nem hasznélvezője a hagyatékknak. Özvegy Saátor Vilmosné az első, aki végrendeletében a feketehegyi árvaházról megemlékezett. Megjegyzendő, hogy a hagyományozó formailag sohasem volt református, de husz év óta más templomba nem tette be a lábát.

A sárospataki református főiskola gimnáziumának angol internátusa az elkövetkező 1931—32. tanév szeptemberében nyílik meg. Amiként az igen csinosan kiállított „Értesítő“-ből megtudjuk, célja olyan magyar református ifjakat nevelni, akik szigorú erkölcsi alapon állva és a nemzeti műveltség hagyományos történelmi fejlődésének eredményein iskoláztatva angol nyelvi készségük és a sportokban való gyakorlottságuk (edzettségük) révén az angol felsőbb iskolák (colleges) egyenjogú, rendes hallgatói s ott a magyar nemzet értékes, tudós képviselői lehessenek." Ez angol internátus és konviktus évi díja 1400 pengő (42,000 lei).

Az Északamerikai Egyesült Államok 1926. évi vallási statisztikája szerint, melyet teljesen feldolgozva a múlt évben tették közzé, a következő adatokat kapjuk: 1926-ban a felnőtt (13 éven felüli) lakosság 55 százaléka tartozott valamely egyházhoz (44,338,000 lélek). Az egyházi épületek összes értéke volt 7 milliárd dollár s az egyházak költségvetési összege 850 millió. A nyilvános iskolák tanulóinak kilenc tizedrésze tartozott egyházhoz és öt hatodrésze járt vasárnapi iskolába. Egy gyülekezetre esett átlag 195 lélek, míg 1906-ban csak 150. Ugyanez idő alatt a nyilvános iskolák száma 25,000-rel apadt. Az egyházi vagyoni értéke háromszor akkora, mint 20 évvel ezelőtt volt, az adakozás és hozzájárulás az egyháztagok részéről 10 év alatt 148 százalékkal emelkedett. A római egyházban a felnőtt egyháztagok száma nőtt 25 százalékkal 20 év alatt, más egyházakban 29 százalékkal. Az ország összes, valamely egyházhoz tartozó tagjainak 30 százaléka tartozik a római egyházhoz, míg 20 évvel ezelőtt 34 százaléka volt katolikus.

Teljes ellátásra egy vagy két iskolás leánykát elvállal református papi család, havi 1400 leiért. Kórház-utca 39. szám. 2—1

Nyomdász-tanulóknak 14 éves, 4 középiskolát végzett, lehetőleg jó rajztudással rendelkező református ifjút felvesz a Kálvin könyvnyomda.

Kálvin könyvnyomda

Sír. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 14. sz.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönbözőbb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb a legcsinosabb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kiadótulajdonos: a nagyváradai Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei
Egyes szám ára 4 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea—Nagyvárad.

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

Beszámoló

a VIII-ik nyári ifjusági konferenciáról.

Ismét elhangzott a hívő szó, mely egy táborba hívta az egész erdélyi magyar református ifjuságot. Azokat az ifjakat, akik vágyakoznak Isten után. Akik hallottuk a szót és elmentünk, egy hetet töltöttünk távol a világtól testvéri közösségben Aranyoseger-begyben.

Aranyosegerbegy Tordától mintegy 20 km.-nyire fekvő félig magyar, félig román falu. A falu népe vallási és nemzeti különbség nélkül szeretettel fogadott bennünket és vett részt az előadásokon, de különösen az esti áhitatokon, amelyeket jó időben tábor-tűz mellett tartottunk. Láttuk, hogy a falu is érdeklődik az ifjusági munka iránt és a falu ifjusága velünk együtt énekelt, imádkozott és hallgatta az Igét. Még eddig egy konferenciánkon sem tapasztaltunk ilyen nagy érdeklődést a lakosság részéről. Az esti áhitat alkalmával a munkában kifáradt kerges tenyerű földmivesek megtöltötték a templomot. És amikor közeledett a konferenciának a vége, többen kértek bennünket, ne menjünk még el, maradjunk ott még, legalább egy napig.

A konferenciának 70 résztvevője volt. Örömmel

tudatjuk, hogy a mi egyházközségünk volt a legnagyobb számmal képviselve: 6 iparosifju és 6 diák jelent meg Nagyváradról. Megjegyzendő, hogy az iparosok és diákok közül négyen biciklivel és ketten gyalog indultak neki a 212 km.-es utnak.

A konferencia programja: Felkelés 6 órakor reggeli 7 órakor, bibliaóra $\frac{1}{4}$ 8—9 ig, megbeszélés $\frac{1}{2}$ 10—11-ig, előadás 11—12-ig, 12—4 ig ebéd és szabadidő, megbeszélés 4— $\frac{1}{2}$ 6 ig, vacsora 6—7-ig, imaóra 7—8 ig, áhitat 8—9 ig. A bibliaórák 6 csoportban folytak, ebből egy csoport volt a kisebbeknek. A bibliaórák címe és textusa: Isten megismerése Jézusban. Ján. 1, 18, 14, 7—10. Istent egyedül csak Jézus által lehet megismerni. Aki Krisztust megismerte, Istent is megismerte. 2 ik nap: Jézus Krisztus közbenjár. Zsid. 9, 11—15. Krisztus nem bakok és tulkok vére által váltott meg minket, hanem tulajdon vére által és ezért ujszövetségnek közbenjárója Ő. 3. Jézus Krisztus áldozata éretem. I. Kor. 1, 18—25. Krisztus kereszthalála sokkal nagyobb, mint mi látjuk, az Ő halála minket a kárhozattól váltott meg. 4. Krisztussal meghalni és feltámadni. Róm. 6, 1—14. Nekünk meg kell ölnünk magunkban az őembert és ujja kell születnünk a Jézus Krisztusban. Mert aki meghalt a

Táplálj bennünket sorsunkhoz illő eledellekkel.

— Elbeszélés. —

Irla: Borsovai Lengyel Gyula.

I.

A nyári napsugár szikrázott a frissen kaszált tarlón. A kasza suhanva vágta a vastagszálu, érett buzakalászt. Fiatal férfi haladt lépésről-lépésre a kasza nyomán. Utána felesége, ingujjra vetkőzve szapora kézzel szedte a markot.

A mesgynen tul az uraság aratól vágta a búzát dalolva. A déli harangszóra letették a kaszát az aratók is és a fiatal férfi, Pál István gazda is. Letanyáztak egy kereszt árnyékában. Pál Istvánné édesanyja vitte ki nekik az ebédet. Csírkelevest, a hushoz uborkasalátát, egy üveg szódás bort.

Pál István az ebéd után ingeujjába törölte a száját. Elnézett az uraság földjére. Felsőhajtott:

— Hej, ha ez a darab föld az enyém lehetne! Felesége nevetett.

— Mért nem kívánod hozzá a kastélyt is!

— Bizony Zsófi, ha ez a föld az enyém lehetne, én zörgetném Csele faluja felett az eget!

— Ne kárhozz, ember! — szólt rá Zsófi. — Sok föld ez. Van negyven hold is talán.

— Az egész babos dűlő van hatvan hold.

— Az igaz, hogy jó föld! — bólintott Zsófi.

— Hej milyen árpát, répát, kukoricát, búzát termelnék én ebbe! A réjtén, ott a patak partján megélné 16 darab jószág.

— Ejnye, de neki feledkeztél! — nyult a sarlója után Zsófi. — De megkivántad.

— Meg én! Ilyen föld nincs több a határba. Tizenhat magot ad ez, Zsófi. Ha az enyém lehetne, odaadnám érte a mennyből ödvösségemet is.

— No bolond, no! — feddette az urát az asszony.

Aztán munkába álltak és sötét alkonyatig vágta a búzát. Mikor a harmat leszállt és megvilágosodtak az égen a csillagok, felkötötték a learatott búzát. A Pál István lábán suhanva szállt a bocskor, mikor összehordta keresztbe a buzakévéket.

A faluban, az aratásba elfáradt testek aludták az álomtalan csendes álmot. Csak Pál István szemére nem akart ráereszkedni a megújító álmot. Ott járt gondolata a buzaföldön, a babos dűlőn. Felsőhajtott:

— Hej, ha az enyém lehetne ez a föld. Én parancsolnék, talán még a szolgabírónak is.

bűnnek, hogyan élhet még annak? De az ember gyarló és nem tudja magában megölni az őmbert, de azért nem kell magunkat a bűnnek szentelni. De bármilyen bűnösök vagyunk, nem vagyunk törvény alatt, hanem kegyelem alatt. 5. Mit teszek Jézusért. Mát. 10, 32—33. A Krisztusról való vallástétel nehézsége. Nem beszédben áll a vallástétel lényege, hanem cselekedetben. 6. Jézus nevében másokért. Mát. 25, 31—46. A jócselekedetek fontossága. 7. Krisztussal együtt az Atyánál, Ján. 17, 18—26. Krisztus könyörög érettünk az Atyánál, hogy ahol Ő van, mi is ott legyünk.

A megbeszélések két csoportban voltak 14 éven aluliak és 14 éven felüliek. A konferencia 5 ik napján külön csoport volt a sáfársági mozgalom tagjai számára. Megbeszéléseink voltak: Jézus az ember életében. A biblia az ifjuság kezében. Hogyan látja a hívő szem a mai világot? A református jellem. A meghallgatott és meg nem hallgatott imádság. Mi hiányzik a mai keresztyénségből. Jelenünk és jövődünk legnagyobb akadályai. Testem erőt elszívó bűnök. A sáfársági mozgalom.

Előadások voltak: Az indiai missziói terület. A magyar összeomlások kórokozó bűnei. Amit minden kinek tudnia kell a testéről. Kutter Hermann. Milliomos sáfárok és református világtestvériség. Előadóink voltak: Babos Sándor, dr. Nagy Géza, Szabó Imre, Borbáth Dániel, Horváth Jenő és dr. Imre Lajos.

Babos Sándor ismertette előttünk Indiát, az indiai misszió helyzetét és nehézségeit.

A magyar összeomlásokban megláttuk nemzetünk hibáit, amelyek előidézték Muhit, Mohácsot, 1848-at és 1918-at. Megértettük, hogy a jövőben ezeket csak úgy kerülhetjük ki, ha hiszünk Istenben és Krisztus által igyekezünk a hibákat kiküszöbölni magunkból. Kutter Hermann a nemrégien meghalt lekipásztör művelben nyíltan megmondotta, hogy a mai keresztyénség nem igazi keresztyénség. „Ha tudnátok kicsoda az Isten, rettegnétek bűneitek miatt!” — mondta

II.

Az uraság meghalt. Két fia Budapesten volt előkelő hivatalban. A bérlő sokszor adós maradt az árendával. A két testvér elhatározta, hogy eladja a babos földet. De elhatározták azt is, hogy csak magyar embernek adják.

Mikor Pál István meghallotta, hogy eladó a babos, felutazott Budapestre. Bekopogtatott a két testvérhez:

— Nagyságos uraim! Tegyenek boldoggá! A földön énnálam nem volna boldogabb ember, ha az a föld az enyém lehetne!

— De hát van-e pénze, Pál István uram?

— A bank ad az édesapám földjére, meg a babosra, betáblázásra. Én pedig majd letörlesztem lassanként. Még éjszaka is dolgozom majd.

Megegyezett Pál István és a két uraság. Megírták a szerződést is. Rá egy hétre, már fűtőrésszévé szántotta Pál István a babost.

A következő évben már eldobta az aratóbocs-kort. A négy ló mellé cselédet fogadott.

Azután a konyhára szolgáló is került. Mivel pedig a falun a földek száma szerint jár a tekintély, megválasztották bírónak is.

mint egy vádképen a mai keresztyéneknek. A milliomos sáfároknál, láttuk, hogy Rockefeller, Henry Ford és a többiek dolgoznak mint munkásaik és áldoznak az Isten ügyéért. A református világtestvériség című előadásában a következő statisztikai adatokat kaptuk: 1918 előtt Európában a magyar ref. egyház volt a legnépesebb, 2600 gyülekezet 2 és fél millió lélekkel. Európában 39 ref. egyh. 6323 gyül. 4 és fél millió lélek. Legnagyobbak az angol és ir egyházak; velők együtt Európában van 12,000 gyül. 6.500.000 lélek. Ázsia: Keletindianában 65 gyül. 40,000 urvacsorával élő lélek. Kinában 643 gyül. 110,000 lélek. Japán, Koreával és Jávával 280 gyül. 130,000 lélek. Északindianában 10 egyh. 120 gyül. 146,000 lélek. Filippin stb. szigetek 231 gyül. 20,000 lélek. Egész Ázsiában 14 egyh., 550 gyül. 1,000,000 lélek. Amerika: Észak-Amerikában van 15 ref. egyh. 2760 gyül. 8.500,000 lélek. Dél-Amerika elhanyagolt terület ref. szempontból 255 gyül. 60,000 lélek. Nyugatindiai szigetek 233 gyül. 60,000 lélek. Afrika: 17 egyház 170 gyül. 1,000,000 lélek. Az egész világon van 49,000 ref. egyh.-község és 20 millió lélek.

Este 7—8-ig imaóra volt csoportonként. Imára után táború volt a gyülekezet tagjaival együtt. A táborúznél is Isten Igéjét hallgattuk; hívott minket a nagy harcra, mely reánk vár, amelyhez fel kell öltöznünk a hit palzsát és a szent ige kardjával kell győznünk a nagy küzdelemben.

Az utolsó esti áhitatot a templomban tartottuk meg s amikor felhangzott a bucsúének, akkor éreztük igazán, hogy a konferencián Krisztus szeretete kötött össze bennünket. Az Ő nevében indultunk haza, kiki a maga otthonába. Az Isten szent nevébe vetett hittel és bizodalommal hisszük, hogy még viszontlátjuk egymást, hogyha itt nem is, de ott fenn az égi honba, Jézusunk kebelén minden bizonnal.

Tonk Vilmos,
lic. VII. oszt. tan.

A háboru megzavarta a falu csendes nyugalma Pál Istvánt természetesen felmentették.

A Pál István szívét mindig jobban és jobban hatalmába kerítette a kevélység. Egy alkalommal öreg Molnár Gergely nézett be hozzá a hadisegélyért. Köszönt illedelmesen:

— Adjon Isten jó napot, bíró öcsém!

— No mi kell, öreg? — kérdezte Pál István.

— Hát azért a kis pénzért jöttem, akit a fiam után adnak. A hadisegélyért! Mert, hogy a lelkem fiam elesett. Meglőtték!

— Menjen haza öreg, magának nem jár hadisegély!

— Hát tán neked jár, bíró öcsém?

Pál István felcsattant:

— Tán nem tudja ki vagyok én?

— Tudom biz én! A bíró vagy most, de annyit a kerék le, mint fel!

— Nem jól tudja! Én bíró ur vagyok, maga pedig a falu kondása. Mi a kondás? A falu cselédje! Kicsoda a faluja eleje? A bíró! A bíró ur parancsol a kondásnak. A kondás teszi a parancsot, vagy repül ki a kondásságból, mintha négy ló ragadná el.

— Mán téged ragad a lovad. Csak aztán vi-

Ha vasárnap esik az eső ...

Ha vasárnap esik az eső, azért még sem maradok el az istentiszteletről:

1. Isten az „Úrnak napját“ megáldotta és megszentelte. Áldása érvényes mindenkor, akár meleg, akár hideg, akár viharos az időjárás.

2. Lelkészemtől elvárom, hogy a templomban helyén legyen. Különösen érlatene engem, ha az időjárásra tekintettel otthon maradna.

3. Ha ő elkedvtelenednék, akkor én is oka volnék annak, mert nekem jelenlétem és imádságom által mellette kell állanom,

4. Ha távol maradnék, akkor kivonnám magam a közös imádság áldása és a prédikáció hasznai alól.

5. A templomban való jelenlétem a kevésbé látogatott vasárnapon még szükségesebb, mint azon a napon, amikor szorongásig tele a templom.

6. A gyülekezetben — akár tekintélyes vagyok, akár nem, — példám mégis befolyással van másokra. Ha én elmaradnék, miért ne maradjanak el mások is?

7. Semmi fontos ügyet, üzletet nem hagyok el a rossz idő miatt, az istentiszteleten való részvétel pedig fontos Isten szemében.

8. Ha szórakozásról van szó, azt veszem észre, hogy semmiféle időjárás nem tarthat vissza gyöngyeleányokat, ha bálba, társaságba, vagy hangversenyekre akarnak elmenni.

9. A rossz idő azt hozza napfényre, hogy van éfundamentoma hitemnek és hogy milyen mély a Krisztus iránt való szeretetem. Az igazi szeretet nem hagyja könnyen befolyásoltatni magát, hogy egy találkozást ne tartson meg.

10. Aki a meleg, vagy hideg, vagy az esős idő miatt mulasztja el a templomot, azt gyakran a szép

gyázz, hogy le ne ess róla! — morogta az öreg kondás.

III.

Pál István gazdálkodott tovább. Neki volt a faluba a legszebb jószágja. A földjét már traktor szántotta. A gyermekeire is egymásután adta rá az uras ruhát. A lányok lakk- vagy antilopcipőbe jártak. A fiúk iskolába jártak. Azután férjhez ment az egyik lány. Annak már urí butor, selyem holmi kellett. Adták a boltosok hitelbe is.

Pál István uram beköszöntött a bankba. Az egyik ezres pedig húzta maga után a másikat a teherlapra, a telekkönyvben.

Egyszer aztán a bankok azt mondták:

— Pál István uram, törlesszen!

Pál István törlesztett, de kölcsönpénzből szerezte meg az ahhoz szükséges összeget.

Majd jött a gazdasági válság. Az alacsony terményár. Pál István már nem járt a szép darab földjét nézegetni. Vendégeket kellett fogadnia. Ügyvédek látogatták meg a végrehajtóval.

Ment aztán minden a maga során. A babos földet megvették mások. A szép, tornácós új ház is gazdát cserélt. A marhák, a butorok is elhagyták a portát.

Pál István síró feleségével ott maradt az árve-

idő is távoltartja vasárnapon attól. Nem szeretnék ilyen szokásba esni.

11. Bárha a különféle mentegetések mi magunk kielégítőnek látjuk is, de vajjon Isten vizsgáló tekintete előtt is megállanak-e majd azok? Itt igazán csak fontos okok állhatnak meg.

12. Nem azt ígérte-e az Úr, hogy ahol ketten, vagy hárman egybegyűlnek az Ő nevében, Ő közöttük akar lenni?

13. Az istentiszteletről való szükségtelen elmaradás a lelki hanyatlás csalhatatlan jele. Mikor a tanítványok kezdik a Mestert csak távolról követni, akkor nemsokára úgy járnak, mint Péter: nem ismerik azt az Embert.

14. Hitemet a keresztyéni önmegtagadás mértékkel mérik, nem a hőmérő fel- és leszállása.

15. Ha először könnyen engedünk az elhárítható nehézségeknek, azután csakhamar engedni fogunk a beképzelt nehézségeknek, míg egyszer csaknem lépik át ezerek a templom küszöbét, mert azt hiszik, hogy alapos okuk van az ilyen mulasztásra.

16. Nem tudom, ad-e még sok vasárnapot nekem az Isten. Éppen ezért nem szeretném az utolsó vasárnapomat a földön nem helyesen használni fel, mert ez valóban rossz előkészület volna amaz első vasárnapomra a mennyben.

Havergal Franciska.

Az olasz-l házi alkalmazottak leánybiklaköre vallásos délutánt tart vasárnap (július 26-án) Kiss Antal szülőjében.

A várad-ujvárosi leány- és flubliblakörök augusztus 9 én délután műsoros fagyialtdélutánt rendez. A szülők és pártfogók figyelmét már most felhívjuk rá.

rés után az udvaron. Egy botra támaszkodva maga elé nézett. Egy kis kövecskét piszkált a bot végével. A felesége szólalt meg:

— Most mi lesz velünk, István?

Pál István egyet rántott a vállán:

— Nem tudom!

Csendes köszönéssel lépett hozzájuk Molnár Gergely:

— Adjon Isten jó estét, öcsémuram!

— Adjon Isten Gergely bácsi, kiinek adhat!

Látod... elmúltunk!

Az öreg Molnár Gergely legyintett kérges kezével:

— Elmúlik minden, való! Az uraság is, a bánat is!

— Miért jött, Gergely bácsi?

— Hát csak azért, mert hazatért a flam, akit már mint holtat elsirattam. Van már nekem istápolóm. Leteszem a hivatal... Gondoltam, hogy neked... most nincs semmi elfoglaltságod. Átadhatom a kondásságot.

Pál István szeméből kicsordult a könny. Öreg Molnár Gergely pedig oktatta tette hozzá:

— Csak aztán el ne feledd az írást:

— Táplálj bennünket, sorsunkhoz illő eledellekkel!

ÁLDOZATKÉSZSÉG

A) Egyházi célokra:

VELENCÉN:

Építési alapra: Sáhy József 200 Lei.

A Méhes vagy Tokaji-telepen létesítendő Imaház alapra: a folyó hó 19 én, Tokaji-telepen rendezett kultur-este fél jövedelme 400 Lei.

Nőszövetség céljaira: a f. hó 19 én, Tokaji-telepen rendezett kultüreste fél jövedelme 400 Lei.

Szegényeknek: K. Nagy Lajos 50 Lei.

Helyreigazítás: Építési alapra Papp Lajos (Közép-u. 35.) nem 100, — mint mult heti számunkban közöltettük, — hanem 200 Leit adott.

RÉTEN:

Orgona-alapra: Taricska Gergely 100 Lei

Felhívás.

Kérjük hiteinket, hogy ugy az egyházi adó, mint a „Református Híradó” előfizetési díj hátralékaikat és f. évi tartozásaikat, vagy a pénzbeszedőknél, vagy az egyházi adóhivatalban [Str. I. Vulcan, volt Nagy Sándor-utca 14. sz. a, bejárat a Béres-nyomdánál] sürgősen befizetni sziveskedjenek, hogy iskoláink fenntartása és a nyomdaköltségek kifizetése körül zavar be ne álljon. Az egyházi adók számozott nyugtakönyvben kiállított és indigóval irt nyugták ellenében fizetendők.

A Híradó díjak nyugtalapjainak mindkét része egyformán állittatik ki s jobbfele a nyugtá más nyugták érvénytelenek.

Az egyház elnöksége.

HIREK

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje:

Olasziban: délelőtt 10 és este fél 6 óraker András Gusztáv, a Hegy en: (Papp Sándor szőlőjében) Nagysötétágon délután 3 óraker Kiss Bertalan,

Ujváros on: délelőtt 10 óraker Kovács Sándor, délután 3 óraker, valamint az Óssi-telepen (Bodó Imre házában) délután 5 óraker S ass Kálmán,

Velencén: délelőtt 10 és délután 3 óraker Kiss Károly,

Réten: délelőtt 10 óraker S ass Kálmán, délután 4 óraker Kovács Sándor szolgál.

Reggeli órákon: Hétfő: A szeretet fegyveime. Máté 18, 15—20. Kedd: A megbocsátás. Máté 18, 21—35. Szerda: Házassági elválás. Máté 19, 1—15. Csütörtök: A gazdag ifju. Máté 19, 16—30. Péntek: Szőlőmunkások. Máté 20, 1—16. Szombat: Jézus szenvedéseiről beszél. Máté, 17—19.

Esteli órákon: Hétfő: Személyes hit. János szeretet ereje. János 4, 49—53. Szerda: Bethesda tavánál. János 5, 1—16. Csütörtök: Az Atya és Fiu egysége. János 5, 17—27. Péntek: Az igazi bizonyosságtétel. János 5, 28—47. Szombat: A királyi vendégség. János 6, 1—15.

Négy nőszövetségünk közös műsoros vasárnap délutánját augusztus 2-án tartja a református leánynevelő intézet udvarán, rossz idő esetén az intézet dísztermében.

A Ref. Kör nyári estélyt rendez augusztus 1-én, szombat este fél 9 órai kezdettel. A legjobb műkedvelők énekkarok és az ipartestület zenekara szerepelnek a műsoron, melynek ismertetésére majd visszatérünk. **Rendezőség.**

Magyarországon az 1911. év végén 160 román pénzüintézet volt, melyeknek összesen 29,782.071 kortőkékük, tiszta jövedelmük pedig 4,007.884 korona volt, amelyből 190.504 koronát juttattak román kulturális célokra.

Gutenbergnek, a könyvnyomtatás feltalálójának nyomdájából kikerült egyik első kiadásu bibliát, az amerikai kongresszusi könyvtár részére 320.000 dollárért vásárolták meg egy ausztráliai kolostortól.

A Brit és Külföldi Bibliatársulat most adta ki középeurópal munkájáról a mult évi jelentését. Ebből megtudjuk, hogy Németországban 131,000, míg Magyarországon 73,536 bibliát adtak el. Külföldi országok közül Csehországban fogyott el a legtöbb magyar biblia és pedig 4119 darab, Németországban 123 darab, míg Ausztriában 44 darab.

A spanyolországi köztársasági kormány legújabb rendelete szerint nem ismeri el a katolikus vallást államvallásnak és helyreállította a vallás szabad gyakorlatát. A rendelet szerint a vallás mindenkinek magánügye és minden egyház bármikor, bárhol szabadon nyilvánithatja vallásos meggyőződését.

Teljes ellátásra egy vagy két iskolás leánykát elvállal református papi család, havi 1400 leiert. Kórház-utca 39. szám. 2—2

Nyomdász-tanulónak 14 éves, 4 középiskolát végzett, lehetőleg jó rajztudással rendelkező református ifjut felvesz a Kálvin könyvnyomda.

Kálvin könyvnyomda

Str. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 14. sz.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapirokat, borítékokat, a legkülönfélébb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinosabb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kiadótulajdonos: a nagyvárad i Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei
Egyes szám ára 4 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea—Nagyvárad.

KELI

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

Dr Szabó Lajos beiktatása.

A nagyvárad réli paróchiális körli lelkészi állásra meghívott dr Szabó Lajos választását a bihari egyházmegye a törvényszabta tizenöt nap leteltével jóváhagyta. Az új lelképásztort gyülekezetünk vasárnap, augusztus 2-án iktatja be hivatalába; a beiktatást Vadai Béla esperes teljesíti a réli imaházban. Az istentisztelet végeztével az imaházban tartandó presbyteri gyűlésen üdvözli a presbyterium az új lelképásztort.

A Református Leánygimnázium nyilvánossági jogát visszanyerte.

Három éve annak, hogy a kormány leánygimnáziumunktól a nyilvánossági jogot megvonta és iskolánk növendékeinek azóta külön vizsgadíj mellett állami iskolai tanárnők előtt kellett vizsgáznok. Iskolánk nyilvánossági jog nélkül is áldásos munkát végzett. Tanulóinak tudása mindenkor elismerést váltott ki mindenütt. Legutóbb is a miniszterium által delegált bizottság előtt oly sikerrel vizsgáztak növendékeink, hogy az egész intézetből csak egy tanuló utasított az osztályismétlésre. A közoktatásügyi miniszter f. évi július 23-án kelt rendelkezésével inté-

zetűnknek nyilvánossági jogát visszaadta. A hírt nemcsak a református szülők, de a város magyarsága is örömmel fogadta.

Felhívjuk a református szülőket, hogy gimnáziumba járó leányaikat gimnáziumunkba irassák be.

Presbyteri gyűlést

tartottunk f. évi július hó 26-án az újvárosi tanács-teremben Sulyok István püspök, lelkészelnök és dr Thury Kálmán főgondnok elnöklete alatt.

Lelkészelnök, Isten nevét segítségül hívó buzgó imádság után, a gyűlés szabályszerű meghívását és határozatképességét megállapítván, a megjelentek szíves üdvözlésével a gyűlést megnyitja.

1. Az elnöki előterjesztések során az időközben megüresedett felsőbb egyházhatósági tisztségek betöltésénél presbyteriumunk a nagyváradai egyház 6-os szavazatát egyhangulag a következőkre adta: a) Zsinati világi rendes tag: dr Ajtay Nagy Gábor. b) Zsinati világi póttag: dr Gulácsy Sándor. c) Zsinati tanítói rendes tagság: Bartha István börvélyi tanító. d) Egyházkerületi világi főjegyző: dr Soós István. e) Egyházkerületi tanítói képviselő: Ottmayer Gyula kismajtényi tanító.

Egy XVII. századbeli imádság Nagyváradért.

Dr Ince Gábor pápai református theologia professzor oláhból *A magyar református imádság a XVI. és XVII. században* cím alatt kiadott könyv jelent meg a nyáron Debrecenben. A tudós szerző nem ösmeretlen lapunk olvasói előtt, néhány évvel ezelőtt több cikket írt a Híradó számára Skóciából. A 200 oldalas testes kötetjében előbb az imádság lényegéről értekezik, majd a reformáció, ellenreformáció korának nagy imádkozóit ismerteti, köztük id. Köleséri Sámuelit, aki nemcsak magyar-razatokat írt a híres Váradai Bibliához, hanem *Bánkódó lélek nyögései*-ben korának két legszomorubb eseményét önti imádságba (1666.), „Gyula és Fenes közli lett szomorú harcot”, ahol II. Rákóczy György megsebesült és „Váradnak Pogány kézben való esésének alkalmatosságát”.

Az utóbbi adjuk alább.

Oh igaz mondo, hazudni nem tudó, erős bosszúálló Isten! a' ki valamit egyszer meg mondasz, soha senki téged masban nem ér, a' ki el-hívod a Fegyvert a' te néped ellen, a' földnek négy szegeletiről, hogy azzal a' te bűn ellen gerjedező igazságodnak eleget tegy. Mi szégyen-vallott bűnösök, a' gyalázatnak fer-

tőjéből még is te hozzád kiáltunk, noha bizonyára félünk, hogy csak megcsufolsz bennünket, mert csak akkor keresünk tégedet, mikor a' lelkünket a' földig le nyomja a' a nyomoruság s' szorongató keserűség. Talán immár Vram, annyira meg is haragudtál, hogy ha Mozes, Daniel, Jób és Sámuel állának is elődben, s' azok törekednének is mi érettük, meg nem halgatnád őket, mert a' mi álnokságaink vas-pennával jegyeztettek fel. Oh Vram! igazán olyan dolgot cselekednél, a' mi Izraélünkben, hogy valaki meghallya, mind a két fülle megcsendül belé! Szintén a' félelem, a' melytől féltünk a' jöve reánk, és a' mitől tartunk vala, az esék rajtunk. Oda vagyon a' Magyar Birodalomban a' mi második Jerusálemünk, pogány-kézre jutott leg-nemesebb Végházunk, nincs már több Váradunk. El-nyeretett a' Frigy láda is tőünk; Oh bárcsak Icábodot szüllyenek a' mi várandós Asszonyi állataink, mert eltávozott a' mi Magyar Izraélünk től a' dicsőség. A' magasságból tüzet bocsatottál Vram a' mi csontaink-közzé, öszve kötötted a' mi álnokságainkat, és a' mi kezeinknek gyümölcséből étettz minket, Lásd-meg és tekints meg Vram, hogy löttünk utalatosakká. Ne légyen néktek nehéz, mindnyájan, kik mi mellettünk el-mentek ide tekinteni; ha vagyon-é olyan bánat, mint a' Magyarok bánata, mert keserűséggel illetett minket az Vr az ő haragjának nap-

2. A kisszántói és borsi jégkárosult hittestvérek segélyakciójának lebonyolítása jó reménységgel telt le a 4 nőszövetség szerető gondoskodásába.

3. A Szőke Béla egyházi adószedő lemondása folytán a réti paróchiális körben ideiglenesen ez év végéig Szilágyi Sándor Velencei Takaré- és Segélyszövetkezeti pénzeszedő alkalmaztatott adószedőül.

4. A velencei ref. temetőőr — özv. Maár Ferencné — elhalálása folytán az egyházi elnökség a velencei presbyterek kérelmére Szilágyi János atyánkfíát alkalmazta temetőőrül, mit a presbyterium jóváhagyólag tudomásul vesz.

5. A Joós Viola ref. leánygimnáziumi tanárnő felebbezése az Igazgatótanács válasziratának jóváhagyása után az egyházmegyei közigazgatási bíróság elé terjesztetett.

6. Megnyugvással és örömmel vette tudomásul a presbyterium az Iskolaszék jelentését, melyek szerint úgy az állami és más felekezeti iskolák vallás-tani vizsgálatát, mint református elemi iskoláink tanévzáró vizsgálatát nemcsak teljes mértékben megnyugtató, de egyenesen dicséretes eredményt mutatnak fel, melyért úgy a hitoktatóknak; mint tanító-nőinknek elismeréssel és hálás köszönettel adózik.

7. Minthogy az Iskolaszék panaszos kérelemmel járult a presbyterium elé, hogy a presbyter és iskolaszéki tag urak egy része sem a tanév folyamán, sem pedig az évvégi vizsgálatok alkalmával nem méltatja kellő figyelemre iskolaügyünket, Egyháztanácsunk kéri az érdekelteket, hogy tisztségükből folyó nagyfontosságú kötelességeiknek a mostani nehéz időben is teljes hűséggel megfelelni igyekezzenek.

8. A tanítónők és Iskolaszék által már elbírált utólagosan érkezett tandíjkérvények felülbírlására bizottság küldetett ki. Hálás köszönetét fejezi ki a presbyterium a „Takarékosság” Segély- és Takaré-

szövetkezet vezetősége iránt, kiknek gondoskodó figyelméből és áldozatkészsége folytán az intézet az elmúlt évben 30 ref. szegény gyermek tandíját fedezte 9000 lejjel. A hátralékban maradt tandíjak beszedésére, valamint a beiratások alkalmával követendő eljárásra az iskolaszéki elnök s általában az Iskolaszék figyelme felhívatott.

9. Elfogadta és jóváhagyta a presbyterium elemi iskoláink 1931—32. évi költségleírányzatát, mely a szükségleti és fedezeti oldalon 729.296 lei végösszeget tüntet fel, úgy azonban, hogy ez összegből 506 296 lei egyházi adóból fedezendő.

10. Végül a réti paróchiális kör lelkészéül megválasztott dr. Szabó Lajos augusztus hó 2. napján történt beiktatására szükséges intézkedések megtételén, a gyűlés véget ért.

A nagyváradi református egyház Nőszövetségének

f. évi augusztus hó 2-án, vasárnap délután, fél 5 órai kezdettel a leánygimnázium udvarán közös és műsoros fagyalt-délutánt rendeznek, melyre egyházunk és nőszövetségeink tagjait, hűveinket és vendégeket szeretettel meghívják.

Műsor: 1. Nyitány. Előadja a magyar zenekar. 2. Berde Mária: Az én apám. Szavalja Szabó Ilonka. 3. Énekel Péter Bözsike, zongorán kíséri Éles Joli. 4. Benedek Elek: A pesti nagysága és a székely aszszony. Előadják Teller Zsófia és Nagy Margit. 5. Magyar nóták. Játssza a zenekar. 6. Műcs László: A királyfi három bánata. Szavalja Lovász Rózsa. 7. Énekel Haláti Böske, zongorán kíséri Éles Joli. 8. Az udvari fényképész. Előadják a velencei leánybibliaőr tagjai. 9. Szabadgyakorlatok. Előadják az árvaházi növendékek, zenekari segédlettel.

A jövedelmet a szegény iskolás-gyermekek téli felruházására fordítjuk. Kedvezőtlen idő esetén az ünnepély a díszteremben fog megtartatni.

ján. Ne hijatok már minket Naominak, az az gyönyörűségnek, hanem Marának, az az keserűségnek, mert nagy mint a' tenger a' a mi nyomoruságunk. Nincsen mi-nekünk vigasztalonk, a' ki a mi lelkünket meg-vigasztalhatná, mi vagyunk a' vigasztalást bévenni nem akaró Rachelek. Meg cselekedte az Vr, a miket meg-gondolt, meg-teljesítette fenyegető szavát, mellyel az ő szóigái által sokszor meg-fenyegetett; nem kedvezett az Vr, hanem meg vidámitotta mi rajtunk az ellenséget, fel emelte szarvát a' mi gyűlölkölknek. Oh igaz Magyar nép! éjjel nappal folyának a' te könny-hullatásid, mint a' folyó víz; meg ne szűnyel, meg ne nyugodgyék a' te szemeidnek fénye. Kelly-fel, kiálts első álomkor, önts ki, mint a vizet, a te szivedet az Vr előtt, mert egyben hittá az Vr, mintegy Innep-napra a' te félelmidet minden felől. Gyorsabbak a' mi kergetőink, a' repülő Saskeselyük-nél, fel vadászták a' mi rejtek-helyeinket, el közelgetének a' mi utolsó veszedelműnknek napjai: Jaj, bizony el-jött a' mi végünk, El-jött immár az az idő, hogy a' föld ki-okádgya az ő lakosít, nem lakhatunk többé az Vrnak örökségében. Oh meg-gyászolhatatlan s' megsirathatatlan napok ' jaj hogy érők ezeket. El-olvadt Vram, a' mi szívűnk, el-lankadtak a' mi kezeink. öszve-verődnek a' mi térdeink, mert bánattal

illetett minker az Vr az ő busulásának napján. Oh Vram ' lásd meg kivel cselekedtél így, nemde nem a' te nevedről neveztetett Várossal-e? El-feledjkezel-e Vram Frigyedről, s' megengeded-e, hogy a' te drága Evangéliomod s' a, mi dicsőséges Hitünk s' Vallásunk káromlásra jusson? Térj-meg haragodból nagy Isten, tedd-le sanyargató pálczádat, vedd a tűzre sulytoló vessződet, láss kegyelmes szemmel bennünket. Oh Izraelnek ékessége. Vr Isten? miért engedéd a' pogányoknak, hogy így sákmánt vessenek a' te örökségben? egyben csapják az ő kezeiket a' mi veszedelműnkön, süvöltéssel és fő-csoválással álmélkodván, ezt mondgyák: bezzeg szép Város, ez-e a földnek öröme? Oh Vram, indullyanak-meg a' te szánakodó béleid mi raltunk. Fájlyalljad, ha egyebet nem a te nevednek káromlását, mit fognak ezért mondani a' pogányok; azt hogy a' te népedet meg nem szabadíhattad, sőt még a' te szived szerént való Davidoknak is lábok megcsiszamodnak ezen Vram légy kegyelmes a' te Jácóbnak, ne veszed-el a' te tiszteletednek helyét, zabolázd-meg a' maga hitt ellenséget, vess horgot orrában, szégyenítsd meg legjobb szerencsájének idején. Oltalmazd kicsiny seregedet, vedelmezd meg maradott maroknyi Gyülekezetedet. Allybosszut igaz Isten a' mi vérünkért, merítsd-bé a' ve-

ÁLDOZATKÉSZSÉG**A) Egyházi célokra:****OLASZIBAN:**

A templom vasrácskerítését befestette Agárdy István presbyter több ezer lei értékben. A máramarosszigeti leégett templomra: Szűcs Mátyas és neje 100 Lei.

UJVÁROSON:

A máramarosszigeti leégett templomra: Gyenge 40 lei.

VELENCÉN:

Építési alapra: özv. Lehoczky Józsefné 100 lei.

Nőszövetség céljaira: Nagy Irénke: egy diványpárna közép.

RÉTEN:

Orgona-alapra: Bodó Zsigmond presbyter 500 lei.

B) Az Árvaház céljaira:

Gondnoknőnél: Erdőhátiné 10 kgr. liszt, 20 drb tojás, N. N. 20 drb tojás, Basáné fél kgr. paprika.

Reggeli órákon: Hétfő: Megfordított sorrend. Máté 20, 20—28. Kedd: Vakok hajnala Máté 20, 29—34. Szerda: Pálmaágak között. Máté 21, 1—11. Csütörtök: Ostor a szeretet kezében. Máté 21, 12—17. Péntek: A hit ereje. Máté 21, 18—22. Szombat: Jézus beszédei a templomban. Máté 21, 23—32.

Esteli órákon: Hétfő: A mindenség ura. Ján. 6, 16—21. Kedd: Jézus isteni küldetése. János 6, 22—40. Szerda: Az életnek kenyere. János 6, 41—58. Csütörtök: Akik mindvégig áthatatosak. János 6, 59—71. Péntek: A félreismert Krisztus. János 7, 1—13. Szombat: Arcok Krisztus körül. János 7, 14—36.

szedelemnek mély örvényében ellenünk vérhedett dühös ellenségünket. Tekints-le a' magas mennyékből, keserültyed Vram siralmas sorsunkat, töröld el könyvező orszánkról sűrű sérelmeinket, fordíts öröme bokros egymást-érő jajjainkat. Vram, légy irgalmas! Vram, légy kegyelmes, és ne késedelmezzél, hanem, hozzá-el a' mi meg szabadulásunknak, kívánatos napját és óráját.

Légy áldott Vram, hogy haragodat irgalmassággal meg-mértékled, a' ki az el mult ézczakában nem engedted, hogy mindenestül fogva bényelleyen bennünket a' pogány, mint az eh orozlán; hanem e' mai napnak világosságára is (noha azt itilhetűk volna, hogy békével virattát nem értjük) fel-virrasztottál. Igazgasd e' mai naponnis járásunkat, lépésünket: sziveinknek gondolati, szájunknak szóllási kedvesek legyenek Vram te előtted, Hajts-le Vram füleidet, kedvellyed a' mi ohajtásainkat, szedegesd tömlődben könny-hullatásainkat, a' te kebelednek szerelméért, a' mi lelkünk gyönyörűségéért, a' Jesus Christusért, ki nek, te-veled, és a' Sz. Lélekkel: a' Győzedelmeskedő és a' Vitézkedő hiveknek serege, szüntelen való Alleluját kiált. Amen. Mi Atyánk etc.

* Dr Incze Gábor könyve megrendelhető a lelkési hivatalok útján.

Felhívás.

Kérjük hiveinket, hogy ugy az egyházi adó, mint a „Református Híradó” előfizetési díj hátralékaikat és f. évi tartozásaikat, vagy a pénzbeszedőknél, vagy az egyházi adóhivatalban [Str. I. Vulcan, volt Nagy Sándor-utca 14. sz. a, bejárat a Béres nyomdánál] sürgősen befizetni sziveskedjenek, hogy iskoláink fenntartása és a nyomdaköltségek kifizetése körül zavar be ne álljon. Az egyházi adók számozott nyugtakönyvben kiállított és indigóval irt nyugták ellenében fizetendőek.

A Híradó díjak nyugtalapjainak mindkét része egyformán állítatik ki s jobbfele a nyugta más nyugták érvénytelenek.

Az egyház elnöksége.

H I R E K**Vasárnapi istentiszteletek sorrendje:**

Olasziban: délelőtt 10 és este fél 6 órakor Kiss Bertalan, a Hegyén: (Papp Sándor szülőjében Nagysötétágon) délután 3 órakor András Gusztáv.

Ujvároson: délelőtt 10 és délután 3 órakor, valamint az Őssi-telepen (Bodó Imre házában) délután 5 órakor Sás Kálmán,

Velencén: délelőtt 10 órakor Szűcs István, délután 3 órakor Kiss Károly,

Réten: délelőtt 10 órakor dr Szabó Lajos, délután 4 órakor Kovács Sándor szolgál.

Előfizelőinkhez. Sajnálattal hozzuk tudomására előfizetőinknek, hogy az előfizetési díjából oly csekély összeg jön be, hogy a lap kiadási költségeit az egyházi pénztár nem tudja kifizetni. Ha olvasóink nem fizetik be sürgősen díjajukat és ha adományaikkal nem jönnek a lap segítségére, a Református Híradó sorsa bizonytalanná válik! Sürgős segítséget!

Tájékoztató. A nagyváradi Református Leány-gimnáziumba a beiratkozások augusztus 25-től szeptember 1. napjáig tartanak. Előjegyzéseket elfogad az intézet igazgatósága minden nap a hivatalos órák alatt délelőtt 11—12 lg. Beiratkozáshoz szükséges okmányok: 1. Adeverinája (végbizonyítvány.) 2. Születési bizonyítvány (az állami anyakönyvi hivataltól.) 3. Ujraoltási bizonyítvány (városi tisztii főorvosi hivatal). 4. Állampolgársági bizonyítvány (másolat). 5. 15 Lei bélyegdíj. Beiratási díj: 250 Lei. Egész évi tandíj: 1500 Lei, mely összeg indokolt kérelemre havi előleges részletekben is fizethető.

**A házi tartásbéli alkalmazott lányok olasz-
bibliaköre** vasárnap, július 26 án vallásos délutánt tartott a bibliakör elnöknőjének Kiss Antalnénak szülőjében. Bibliát magyarázott Csernák Béla lelkész, aki a hegyi hiveink között agitáló szombatosok aknamunkájára tekintettel Kolossé 2. 16. alapján ismertette a keresztyén egyházban olykor fel-felmerülő zsidóskodó törekvéseket, majd az Ur napjának (Jel. I.

10.), a hét első napjának (Csel. 20. 7, I. Kor. 16. 2.) a vasárnapnak, Jézus feltámadása napjának nagy jelentőségéről szólt (I. Kor. 15. 14), megmutogatván, hogy miért lett a szombatnál nagyobb nap a vasárnap, melyet már az apostolok is megtartottak. Istentisztelet után következett az alábbi program: 1. Párbeszéd. Előadták Borsi Jusztin és Vig Mária. Ének. „Ki jár a fénylő csillag felett”. 2. Szavaltat. Vallástétel. Szavaltat Görög Juci. Ének „Kövessd a Jézust”. 3. Szavaltat. „A kicsiny sereg”. Szavaltat Kun Eta. Ének: „Ne csüggedj el kicsiny sereg”. 4. Szavaltat. „Az élet nekem”. Szavaltat Ágoston Erzsébet. Ének: „Mélyen meghajlok im szined előtt”. 5. Szavaltat. A magyar református néphez”. Szavaltat Szalai Ilon. Ének: „Hánéha szívem elszorul”. 6. Szavaltat. „Éva leányai”. Szavaltat Görög Mária. Ének: „Nem látod e, hogy csolnakod”. Az egész délután nagy lelki nyereséget jelentett mindazokra, akik ott megjelentek. Cseléd-otthonra gyűlt 450 Lei.

A görög keleti egyház az orosz bolsevizmus miatt sulyos időket él át, amelyeknek alighanem az lesz a vége, hogy az orosz görög keletiek elszakadnak az általános görög keleti egyháztól. Nyugat Európában, Franciaországban, Angliában, Olaszországban elég szép számmal élnek görög keletiek, főleg orosz menekültek, kiknek metropolitája Euloge, Párisban tartja székhelyét és innen irányítja a nyugat európai görög keletiek egyházi életét. Közvetlen főnöke a moszkvai egyházfejedelem. A szovjetországi görög keleti egyházi szervek, hogy egzisztenciájukat megmenthessék, kiegyeztek a szovjettel és nem követnek szovjet-ellenes politikát. Ezzel magyarázható az a különös ukáz, amelyet a moszkvai görög keleti egyházfejedelem küldött most a párisi metropolitának. Moszkva felmondott a párisi főpaprak azzal az indokolással, hogy a különböző nyugat-európai görög keleti templomokban miséket mondott a Szovjet-Oroszországban kivégzett ellenforradalmárok lelkiüdvéért. A moszkvai egyházfejedelem szerint a párisi metropolita erre nem kapott ildle engedélyt és így sulyos fegyelmi vétséget követett el. Megfosztja tehát a párisi metropolitát tisztétől és kiküldte Moszkvából az új metropolitát, Euleferi személyében. A párisi metropolita nem nyugodott bele ebbe az intézkedésbe és kijelentette, hogy ragaszkodik állásához. Az ügyet ökümenai pátriárkához III. Photion, görög keleti egyház Konstantinápolyban székelő univerzális fejéhez, a görög keletiek pápájához felebbezte meg. Valószínűleg az egyház feje a szovjetizált orosz egyház ellen fog határozatot hozni és ezzel aztán befog következni, hogy az oroszországi egyház teljesen el fog szakadni a többi görög keleti egyháztól.

A legrégebb, legmaradibb és legnehezebben elsajátítható írásrendszer a Krisztus előtt 3000 évvel már ismert kínai képirás. Az egyiptomi ékírás, a hieroglifák a papok tudománya volt, eleinte titokzatoságában vallási kultuszt szolgált, agyagba, kőbe vésvé a faraók uralmát, isteneredetét hirdette. Az egyiptomi ékírás későbbi fejlődésében sokat köszön-

het a főnicialaknak. Ők hozták használatba legelőször a hangírást és már 22 jegyük volt. Ez az írásmód az alapja az arámi, szír, héber, arab, török és hindosztán írásnak. Az írásjelek eleinte jobbról balra haladók voltak, csak később tértek át a balról jobbra folyó írásmódhoz. Pl. a héber írás még ma is megőrizte ebben ősi formáját és jobbról balra íródik. A görögök az elsők, akik rövid és hosszú magánhangzókat használtak. A rómaiak a görög ábécét átvették és kibővítették. Az ősi latin abécé 20 jegyből állt. A római abécé későbbi fejlődési fokán kiszorította az európai népeknél a germánok runáit. A régi kínai kultúra késői ajándéka a papír is eljutott Európába, mert a papír gyártását a kínaiak már a Krisztus előtti századokban ismerték, de mi csak a XIV-ik században ismertük meg a készítési módját.

József császár és a fegyenc. József császár egykor meglátogatta a híres munkácsi várat, ahol sok rab volt elzárva börtönökbe. A császár elhatározta magában, hogy valamelyik fegyencel emlékezetes dolgot művel, valami nagy kegyben részesíti. De hogy melyik legyen ez a rab, erre nem kért senkitől tanácsot. Mikor a rabokat megmutatták neki, mindenkitől megkérdezte, hogy miért van bezárva? A legtöbb azt mondta, hogy ártatlanul, vagy önhibáján kívül került a börtönbe. Ezek előtt a császár közönyös arccal haladt el. Aztán egy fiatalemberhez ért. — Hát te mit tettél, miért hoztak ide? — Felséges uram, szólt a fiatalember, én egy istentelen utálatos ember vagyok. Megsértettem apámat és elszöktem a szüleim háztól, loptam és raboltam. Ezek az én nagy bűneim; méltán szenvedek. A császár arcán öröm sugárzott, ime ez megbánta bűnelt, ebből még lehet becsületes ember, gondolá magában. Aztán mosolyogva szólt: Hogyan juthatott ez az utálatos bűnös ember ide az ártatlanok közé? (Most néztek csak nagyot a rabok!) Vegyék le róla azonnal a láncokat és bocsássátok szabadon, nehogy ezeket a becsületes embereket megrontsa itt. A rabot azonnal szabadon bocsátották. Tanujátok meg: „Aki vétkeit elfedezi, jól nem leszén dolga, aki pedig megvallja és elhagyja: irgalmasságot nyer”. (Péld. 28: 13.)

Nyomdász-tanulóknak 14 éves, 4 középiskolát végzett, lehetőleg jó rajztudással rendelkező református ifjút felvesz a Kálvin könyvnyomda.

Kálvin könyvnyomda

Sír. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 14. sz.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönfélébb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinább modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kiadótulajdonos: a nagyvárad Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei
Egyes szám ára 4 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea—Nagyvárad.

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányu néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

A nagyváradai református egyház lelkészbeiktató-ünnepélye a réti (4-ik) paróchiális körben.

Az 1931-ik év augusztus hó 2-ika kitörülhetetlen betűkkel lesz bevésve nemcsak a réti és általában minden egyházát szerető nagyváradai református hívő szívébe, de a nagyváradai református egyház történetének könyvébe is. Az az esemény ugyanis, mely e napon a réti atyafiak zsufozásig megtelt kedves ima-fházában dr Szabó Lajos egyhangu lelkesedéssel megválasztott lelkipásztornak a nagyváradai újonnan szer. vezet 4 ik lelkészi állásba beiktatásával betetőzést nyert, hasonlíthatatlanul több, mint egy magát az evangélium hűséges szolgálatára szentelő, kiválóan képzett, buzgó, erős akaratu ifju Timótheusnak révbe-jutása; több, a tradíciókban gazdag, nagymultu nagyváradai ref. egyház régi dicsőségének egy, — mondhatnánk évszázadokon át szunnyadozó zsarátok alatt lappangó sugára tört itt elő s ragyogott fel újra, mint reménycsillag borus jelenünk s bizonytalan jövendőnk egén, mintegy biztató isteni ígért: „Ne félj, mert én veled vagyok!” S mi, kik a lelkeket könnye-
kig megható magasztos templomi ünnepélyen jelen lenni szerencsések voltunk, feledhetetlenül drága emlékekkel, romolhatatlan lelki kincsekkel dusan gazdagodva távoztunk el onnan. Mintha csak a megdicsőül-
lés hegyén, a magát teljes isteni fenségében megmutató, isteni Mester közelségében lettünk volna feledtük teljesen a hétköznapi élet lelket testet lenyűgöző sok ezernyi baját, szent áhitattal egyedül csak Rajta, az Ő dicsőséges teste: anyaszentegyházunk multjának, jelenének, jövődjének szemléletén csüggtünk s azzal a valósággá dicsőült reménységgel szálltunk onnan alá, hogy míg az isteni kegyelem ily bőségesen árad alá reánk, mint e mai napon, addig a mi nagyváradai református egyházunk minden próbáltatás, szenvedés, minden keserves küzdelem között is bizton halad előre azon az uton, mely megdicsőült Mesterünk nyomdokain fölfelé, égfelé, Isten felé vezet.

Magát a beiktatási szertartást a bihari ref. egyházmege fáradhatatlan munkásságu esperese, Vadai Béla, élesdi lelkipásztor végezte Pál apostolnak a korinthusbeliekhez irt II. levele 12 r. 9. verséből vett textus: „Elég neked az én kegyelmem, mert az én erőm erőtlenység által végeztetik el.” alapján. A meg-

rázó erejü ünnepi beszéd hatalmas buzdítás volt a napjainkban sokszorosan nehéz és nagyfontosságú lelkipásztori hivatásnak mind a vértanusáig hív és igaz betöltésére; egyszersmind biztató ígért a mindenre elégséges isteni kegyelem megnyerése s támogató munkássága felől. Majd az újonnan választott lelkész tartotta meg lelkipásztori programbeszédét a Sámuel I. könyve 17. r. 45. versében olvasható eme szent ígék alapján: „Dávid monda a Filiszteusoknak: Te karddal, dárdával és paizzsal jössz ellenem, én pedig a seregek Urának, Izrael seregei Istenének nevében megyek ellened, akít te gyalázattal illettél!” A legmagasabb eszményekért lángoló ifju lélek szent hevületével találó, erőtéljes vonásokkal rajzolta meg a célt, mely felé haladni kíván s az eszközöket, melyekkel hittel, reménységgel felvértezve, Isten nevében indul a nagy Filiszteussal: a küzdelmes ételle szembe.

A Soós András karnagy vezetése alatt működő réti egyházi vegyes énekkar precizen előadott ének-száma s a szlvek mélyéből fakadó gyülekezeti záró-ének után azzal az imádságos óhajttal léptünk ki e szent ház küszöbén; adjon a jó Isten a bőségesen elhintett magvakra alkalmas időben kegyelem esőjét, irgalom harmatját, szeretet napfényét, hogy a jó reménység színe alatt végzett vetés Isten dicsősége növelésének, anyaszentegyházunk épülésének gazdag aratását eredményezze, hogy legyen az a szent frigykötés, mely egyfelől Isten és az Ő sokra hívott szolgálja, másrészt a gyülekezet és az ifju lelkipásztor közt e napon kötöttett, az ifju pásztornak és szeretett övéinek boldogítására, református Sionunk építésére, a Szentháromság egy igaz örök Isten öröme!

Istentisztelet végeztével a presbytérium Főtiszt. Sulyok István püspök és dr Thúry Kálmán főgondnok elnöklete alatt népes gyűlés keretében szintén felmagasztosult ünnepi hangulatban szankcionálta a választást. Itt Főtiszt. Püspök ur széles horizontu, hatalmas beszéd keretében fejtette ki a negyedik lelkészi állás megszervezésének s betöltésének szükségességét, jóleső érzéssel mutatván rá azon mentalitásbeli nagy különbségre, mely a mai és a mult század közepe táján élő nagyváradai ref. hívek között megállapítható: míg ugyanis az 1854—55 ös években nagy harcot kellett vívni a második templom felépítése és a 2-ik lelkészi állás betöltése érdekében,

addig most a nagyváradi népes egyház presbyteriumának, sőt — mondhatjuk — hiveinek összessége összedobbanó szívvvel, egyhangu lelkesedéssel vállalja anyagilag sokkal nehezebb viszonyok között az áldozathozatalt az immár 4 ik templom megépítése s a 4-ik lelkészi állás fenntartása érdekében. Szép szavakkal kíván áldást, sikert az új lelkész életére, munkájára, ki meghatva mondott köszönetet a bizalomért, mely őt e fontos posztra állította, a meleg üdvözlét, mely feléje elhangzott, kéri úgy a főtiszt. és méltóságos Elnökség, mint a presbyterium mindig hálásan tapasztalt további jóindulatát és segítő munkáját. Dr Thúry Kálmán főgondnok a lelkészi és esperesi kettős minőségben fáradhatatlan buzgóságú Vadai Béla esperest, nagy. Esperes úr pedig a mindig hivatása magaslatán álló nagyváradi presbyteriumot köszöntve, a gyűlés lelkes hangulatban, az új lelkész és az elnökség éltetésével véget ért. (Az új lelkész beköszöntőt és az esperes belktató beszédét lapunk következő számában hozzuk.)

Kiss Károly.

ÁLDOZATKÉSZSÉG

A) Egyházi célokra:

OLASZIBAN:

Máramarosszigeti leégett templomra: Vétzy Viktorné 50, Szilvássy Róza 50 Lei.

Árváknak: Boldizsár Imre 500 Lei

Segítség a Református Híradónak: Szilvássy Róza 50 Lei.

UJVÁROSON:

Szegényeknek: Szikszal Erzsébet 100 Lei.
Össitelepi imaház telkére: dr Soós István 500, ifj. Vargha László 500, Mónus Sándor 500, Csathó János 200, Major Ferenc 100, Széles Kálmán 100, Kovács László 100, Szabó László 200, Varga László 100 Lei.

APRÓ TÖRTÉNETEK.

Biblia és takarékoság. Egyik nagy gyülekezetünkben a konfirmáció nem folyt le az idén olyan tiszta örömmel, mint máskor. Szülők és gyermekek hiába várták a konfirmációi ajándékot, a Bibliát, ezuttal elmaradt. Takarékoskodni kellett és a néhány száz Újtestamentum néhány száz pengővel növelte volna a költségvetési túllépést.

Ez az eset nagyon jellemző a mi magyar takarékoságunkra nézve. Gazdasági életünk léggömbjét meg kell szabadítanunk fölösleges súlyoktól, mert máskülönben nem tud átszállani ezer nehézség hegysorán. Az a jellemző nagy kérdés: hol kezdjük hát a takarékoságot? A magyar család általában kezdi a kulturjavakon: kevesebb lapra fizet elő, nem rendel többé könyvet, kevesebb adomány, kevesebb ruha, aztán kevesebb étel. A lelki értéktől halad az anyagi értékek felé. Ez érthető, hiszen ez a természetes ember útja. De vajjon rendjén van az, hogy valaki a mindennapi kenyéren kezdje meg a takarékoságot? El lehet képzelni, hogy az egyház a maga léggömbjének emelő erejét úgy akarja ellensúlyozni,

VELENCÉN:

A máramarosszigeti leégett templomra: Dancse Lukácsné 20, N. N. 20 Lei.

A velencei temetőben létesített vízvezeték költségeire: Kovács Kálmánné 20, Nagy Imréné 20 L.

Szegényeknek: Zsigó Györgyné a nőszövevény utján 20 Lei.

RÉTEN:

Orgonára: dr Szabó Lajos 200 (III. r.), Bokor István 50, Dézsi Ferenc 100, Dézsi Károly 100, özv. Szilágyi Lajosné 100 Lei.

Szigeti templomra: özv. Szilágyi Lajosné 100 Lei.

Felhívás.

Kérjük hiveinket, hogy úgy az egyházi adó, mint a „Református Híradó” előfizetési díj hátralékaikat és f. évi tartozásaikat, vagy a pénzbeszedőknél, vagy az egyházi adóhivatalban (Str. I. Vulcan, volt Nagy Sándor-utca 14. sz. a., bejárat a Béres nyomdánál) sürgősen befizetni sziveskedjenek, hogy iskoláink fenntartása és a nyomdaköltségek kifizetése körül zavar be ne álljon. Az egyházi adók számozott nyugtakönyvben kiállított és indigóval irt nyugták ellenében fizetendő.

A Híradó díjak nyugtalapjainak mindkét része egyformán állítatik ki s jobbfele a nyugtás más nyugták érvénytelenek.

Az egyház elnöksége.

Reggeli órákon: Hétfő: Az örök harc. Máté 21, 33—46. Kedd: A királyi menyegző. Máté 22, 1—14. Szerda: Adópénz. Máté 22, 15—22. Csütörtök: A feltámadás. Máté 22, 23—33. Péntek: A nagy parancsolat. Máté 22, 34—46. Szombat: A farizeusok megfeddése. Máté 23, 1—14.

hogy a Bibliát áldozza föl először? A lelki kenyeret ne dobjuk el magunktól. Nem tudjuk hová jutunk? Ki nem adott, megtakarított Bibliákkal tönkre mehetünk. Valahogy eszünkbe jut minduntalan a gazda, akinek fogytán van a gabonája és a tavaszi vetés következik.

— Az idén takarékos leszek, — mondja — nem vetem be a mezőket, mert nincs már gabonám.

Az idén megtakarítottuk a vetőmagot, de mit fogunk felelni aratáskor?

Mert nem olvasta el... Egy hollandiai jó családból származó ifju nem fogadta meg a hívő szüleinek jó tanácsát s a rossz barátaival a legrosszabb utra jutott. Végre is gyarmati katonának állott be Indiában. Innét irt aztán egyszer az apjának és pénzt kért tőle. Jó néhány hét múlva jött is válasz a levélre. Mohó sietséggel tépte fel a levelet, de nem talált abban papírpénzt, sem bankutalványt, ezért dühösen összegyűrte az apja levelét és a hátizsákjába tette.

Jóval azután halálosan megbetegedett. A kórházban napokon, éjszakákon át magas láza volt és rettenetes kínokat szenvedett. Egyik éjjel eszébe jutott az apjától kapott levél. Megkérte az ápolóját,

H I R E K

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje:

Olasziban: délelőtt 10 és este fél 6 órakor
Csernák Béla, a Hegyén: (Papp Sándor szőlő-
jében Nagysötétágon) délután 3 órakor Kiss Bertalan,

Ujvároson: délelőtt 10 órakor Sulyok
István, délután 3 órakor és az Össi-telepen (Bodó
Imre házában) délután 5 órakor S ass Kálmán,

Velencén: délelőtt 10 és délután 3 órakor
Szűcs István, a Tokaji telepen: délelőtt 10 órakor
Kiss Károly,

Réten: délelőtt 10 órakor dr Szabó Lajos,
délután 4 órakor Szabó Pál szolgál.

Külső istentisztelet tartunk a Réten vasárnap
délután fél 6 órakor a Györki telepen (ö.zv. Kovács
Lajosné házában).

Esteli órákon: Hétfő: Az élővíz folyama. Ján.
7, 37—53. Kedd: Felül min-
den törvényen. János 8, 1—11. Szerda: A világ vi-
lágossága. János 8, 12—20. Csütörtök: Az igaz-
ság szabadsága. János 8, 21—33. Péntek: A bün-
rabsága. János 8, 34—51. Szombat: Aki nagyobb
Abrahámnál. János 8, 52—59.

Előfizetőinkhez. Sajnálattal hozzuk tudomá-
sára előfizetőinknek, hogy az előfizetési díjakból oly
csekély összeg jön be, hogy a lap kiadási költségeit az
egyházi pénztár nem tudja kifizetni. Ha olvasóink
nem fizetik be sürgősen díjukat és ha adományaik-
kal nem jönnek a lap segítségére, a Református
Híradó sorsa bizonytalanná válik! Sürgős segítséget!

Az ujoárosi flu- és leánybiblikör által
aug. 9-re tervezett műsoros fagyaldélután külső
körülmények közbejátszása miatt elmarad. Az ér-
deklődőknek kérjük szíves elnézését.

hogy keresse elő a levelet és olvassa fel. És mi volt
a levélben?

Azt írta az atyja, hogyha hazajön, vesz neki egy
birtokot. Addig is megbizta egy jó ismerősöket, aki
hajójával egy közeli kikötőben tartózkodik, hogy
váltsa ki őt a hadseregből és vigye haza, csak küld-
jön néhány sort a kapitánynak.

Gondolható, hogy milyen rettenetes fájdalom
nyilalt át a szívében. Ilyen levelet nem olvasott el! Ir-
tóztató rémületétől verejték patakzott az arcán. Ha-
lálós betegen eszébe jutott, hogyha akkor elolvassa
a levelet, akkor ma otthon élhetne nyugodtan, bol-
dogan, egészségben... De most már mindennek vége!
Óh, miért nem olvasta el? És keserves kínok között
csak annyit tudott nyögni: Már minden késő...
minden késő...! S ez a nyögése a halálhörgés volt.

Nem ugyanígy vannak azok, akik sohasem ol-
vassák a Bibliát, az Isten levelét? Halálós nyögésük
közben papért futtatnak. Urvacsorát kérnek, de ez
rendszerint már késő. Pedig a Bibliában, az Isten
levelében az van benne, hogy Ő várja a bűnöst, min-
dent megbocsát neki... csak forduljon az Ur Jézus-
hoz. Nem ugyanígy halsz-e meg te is?... Vagy el-
olvasod az Isten levelét, a Bibliát?

A nyilvánírási joggal bíró nagyváradi Ref.
Leánygimnáziumba a beiratkozások aug. 25-ől szep-
tember 1. napjáig tartanak. Előjegyzéseket elfogad
az intézet igazgatósága minden nap a hivatalos órák
alatt délelőtt 11—12 ig. Beiratkozáshoz szükséges
okmányok: 1. Adeverinja (végbizonyítvány.) 2. Szüle-
tési bizonyítvány (az állami anyakönyvi hivataltól.)
3. Ujraoltási bizonyítvány (városi tisztii főorvosi hi-
vatal). 4. Állampolgársági bizonyítvány (másolat).
5. 15 Lei bélyegdíj. Beiratási díj: 250 Lei. Egész évi
tandíj: 1750 Lei, mely összeg indokolt kérelemre
a gimnáziummal kapcsolatos kitűnő internátus díjjaival
együtt, havi előleges részletekben is fizethető.

Nőszövetségünk közös műsoros délutánját
ragyogó augusztusi napsugár aranyozta be és festette
meg színesebbé azt a kedves asszony és leánysereget,
mely leánygimnáziumunk udvarának árnyas lombjai
alatt délután 5 órára összegyűlekezett. A napsütéses
szép idő csak élénkítette a benső együttérzést s az
összetalálkozott lelkek örömet. Csernák Béláné az
olaszi nőszövetség elnöknője hívta össze erre a napra
a paróchiális körök nőszövetségének tagjait, akik
elnöknőjükkel élükön igen szép számban jelentek meg
ez ünnepélyen. A nyári műsoroktól elűtő tartalmas
számok tették felejthetlenné a megjelentek részére
ezt az összejövetelt. A magyar zenekar magyar dalok-
ból motivált nyitánya és magyar nótái meleg fogad-
tatásban részesültek; összhangzatos szép játékkal
elismerést vívtak ki. A jeles zenekar tagjai: Szilágyi
B., Varga G., Ujj B., Kasza I., Bodó B., Nagy Gy.,
Molnár Gy., Soós A., Kassay M., Szabó Ilonka Berde
M. mélyen átértzett versével, Lovász Rózsa Mécs köl-
teményének kitűnő elszavalásával arattak megérdemelt
sikert. Teller Zsófia és Nagy Margit Benedek E.: A
székely asszony páros jelenetével és ügyes eljátszásá-
val, a velencei biblikörös leányok Solyórné E., Papp
I., Burger I., Schittenhelm R., Burger V., Nemes E.
„Az udvari fényképész” humoros történetével szereztek
derős perceket. Külön emeljük ki Péter Bözsike és
Haláti Bözsike, mint H. Csighy Ella urnő igen tehet-
séges két tanítványának művészi adottságát és ének-
képességét. Hangjuk nemcsak kellemes, de gonddal-
iskolázott. Darabjuk nehézséggel felett — Istenadta
hangterjedelmük — könnyedséggel uralkodott. Haláti
Bözsikének a csodás szépségű „Lilliomszál” énekét
ismételni kellett a hangosan nyilvánult kívánságra.
Mind a két ifjú leány művészi énekét Éles Jolika ki-
sérte zongorán ismert finomsággal és figyelemmel. A
műsor befejező számát képezte az árvaházi növendé-
kek kedves torna-szabadgyakorlata, melyet a zenekar
ütemelre virágszállal kezükben adtak elő Varga G.
árvaanya vezénylete mellett. A műsor megváltásából
szegény gyermekek segélyezésére szolgáló adományo-
kért ezután mondanak köszönetet a Nőszövetségek.

A Ref. Kör nyári esélye augusztus 1-én tar-
tatott meg a Kör színpaddal díszített udvarán. 10
órákor kezdődött a műsor, mely alkalmat nyújtott a

Kör műkedvelő ifjúságának, hogy képességének jeleit megmutassa, megbizonyítsa. Illesse köszönet a Kör vezetőségét, kik Nagy P. István alelnökkel élükön alkalmat nyújtanak annak a református ifjúságnak, hogy a szindarabokban, szavalatokban, ének és zenében, mint az önművelés e helyen kínálkozó eszközeiben beszédkésztségüket, nyelvérzéküket fejleszthetik s megjelenésük, fellépésük pedig finomodhatik. Önmaga, lelke iránti kötelessége azért az ifjunak, hogy ezeket az alkalmakat ne engedje elszaladni. Lapunk terjedelme miatt nem sorolhatjuk fel egyenként azon ifjak neveit, kik a kis szindarabok, ének- és zeneelőadásokban jeleskedtek. De mint mi, úgy ők is jegyezzék fel sikerüket emlékkönyvükbe. Emelte a műsor értékét az ipartestület énekkarának több szép éneke és dal egyvelege, melyek Andrassy Ede karnagy vezényletével dicséretesen énekeltek. A nyitányt, valamint a műsor utáni zenét az ipartestület zenekara szolgáltatta híven Kasza I. vezetésével. Az ének- és hegedűszólok zongorakiséretét N. Hajós Elza urnő látta el nagy érzékkel és felkészültséggel. Papp Lajos prolog helyett elmondott igazsága, hogy lesz a tréfából játékból sokszor életvalóság tetszést váltott ki.

A zilahai református Wesselényi Kollégium főgimnáziumában a beiratkozások ideje augusztus 25—31-ig. Tandíj 4000 lei. Internátusi díjak: 8900 lei. Jelentkezések postán is beküldhetők.

Megrendítő szózat a református nőkhöz. A nyíregyházi Kálvineum összes tagozatának együttes évzáró ünnepélyén dr. Kiss Ferenc, a Kálvineumok igazgatója hatalmas beszédet intézett a szülőkhöz, tanárokhöz, növendékekhez az intézet első ötéves fordulójának határmegyéjén. Rámutatott arra, hogy a mai bomladozó társadalmat „csak egy ponton lehet megmenteni: a tiszta családi életben, amelynek biztos alapja, hajtóereje, elevenítő kovásza a mélyen vallásos és fáradhatatlanul munkás magyar református nő. A magyar jövőben aggódva is bizó profeciáját a leányokhoz fordulva e szavakkal végezte: „Leányok! ne hagyjatok reménytelenül meghalni!” E megrendítő szózat kell, hogy utat találjon az összes magyar református asszonyok és leányok szívéhez is, mert a nemzet fennmaradása tagadhatatlanul csak általuk lesz lehetséges.

A debreceni reformátusok már régóta szükségét érzik egy Kálvin-ház felépítésének, mely központja lenne az egyháztársadalmi munkának. Most a Templomtestület asszonyai buzgólkodnak a Kálvin-ház alapjának összehozásán. Áldozatos munkájuknak az eredménye az, hogy ebben az évben 40,000 téglát hordták össze.

A győri református egyház egyházfenntartási alapot létesít s a presbitérium kimondotta, hogy minden Isten dicsőségére érkezett olyan adományt, mely az 50 Pengőt meghaladja, ehhez az alaphoz csatol. A cél az, hogy idővel olyan alap létesüljön, mely lehetővé teszi az egyházi adók mérséklését.

Emberi csecsemő módjára szándékozik nevelni egy amerikai tudós egy egészen fiatal majomkölyket. Az állatot az első pillanattól fogva teljesen úgy fogják kezelni, mint egy jómodu család gyermekét, lesz dajkája és nevelőnője, csinos gyermekkoscsiban fogják tolni és később vele egyidős játszótársat fog kapni. A tudós azt hiszi, hogy az ilyen módon nevelt majmot meglehet tanítani az emberi beszédre és egyéb emberi tulajdonságokra.

Hány ember hal meg és hány ember születik másodpercenként a világon? Ezt számította ki egy németországi folyóirat, melynek adatai szerint naponta, kerekszámban, 100 ezer ember hal meg és 145 ezer születik. Ez másodpercekre átszámítva azt jelenti, hogy az emberiség 3 másodpercenként 2 fővel gyarapodik. Ebből a gyarapodásból százalékosan Ázsiára esik a legnagyobb és Amerikára a legkisebb rész.

A palesztinai expedíció jelentése szerint a romok felett megejtett ásatások során sikerült a bibliai Jerikó várának romjait feltárni és az ásatások alkalmával kulturhistóriai szempontból felbecsülhetetlen értékekhez hozzájutni. Megállapítást nyert, hogy a vár főbejárata észak felé esett, a déli oldalon Krisztus születése előtt körülbelül 2000 évvel épített házak és épületek vannak. A romok között bronzkorszakbeli edényeket, továbbá megszenesedett gabonát, datolyát és félig elégett köteleket találtak.

Teljes ellátásra egy vagy két iskolás leánykát elvállal református papi család, havi 1400 leiért. Kórház utca 39. szám.

Az újvárosi templomban maradt egy férfi szemüveg és két pár női keztyű. Átvehető a gondnoknál.

Nyomdász-tanulónak 14 éves, 4 középiskolát végzett, lehetőleg jó rajztudással rendelkező református ifjút felvesz a Kálvin könyvnyomda.

Gyűjtsünk előfizetőket lapunk részére!

Kálvin könyvnyomda

Str. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 14. sz.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönbözőbb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinosabb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kiadótulajdonos: a nagyváradai Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei
Egyes szám ára 4 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea—Nagyvárad.

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

MEGHIVÓ

a VIII-ik Református Nagyhétre.

A református egyház lelkészi és világi renden levő hivatalosainak, lelkész és tanár, tanító és lévita, gondnok és presbyter atyáinkfiainak, egyházi intézményeinknek, nőszövetségeinknek, anyaszentegyházunk minden egyes tagjának

örömmel hozzuk tudomására, hogy dr. Makkai Sándor erdélyi és Sulyok István királyhágómelléki püspök urak intézkedése folytán a VIII-ik református nagyhétet, mint a két egyházkerület híveinek közös nagygyűlését Oradea—Nagyváradon. 1931 szept. 30—október 4. napjain tartjuk meg. Püspök uraink a nagyhét rendezésének munkáját a nagyvárad-i református egyházközösségre bízta. A hitünetető és megtisztelő bizalmat a legnagyobb szolgálatkésztséggel vállaljuk. Hívunk annakokáért titeket, jöjjetek el, mert egyházközösségünk minden tagja magyaros vendégbarátsággal, atyafiságos szíves szeretettel vár titeket!

A nagyhét sorrendje a következő:

1. Szeptember 30. szerda: A vendégek érkezése és elszállásolása. A vasuton érkező vendégeket rendszerint a fogadó, illetve elszállásoló bizottság várja. A nagyhétet rendező bizottság központi hivatalában a nagyvárad-olaszi-i református lelkészi hivatalban [Oradea—Nagyvárad, Parcul Eminescu—Emléktér 32.] szeptember 10-ig elszállásolásért jelentkező testvérek szállását, szállásadó nevével együtt, postai úton előre közöljük. De a folyton hullámozó jelentkezésekre tekintettel lehet az is, hogy az elszállásolási jegyzéket a vasuti állomás közvetlen közelében levő nagyvárad-réti lelkészi hivatalunknál az érkezéskor adjuk át. Egyébként bármely felvilágosítás kérésre a legkészségesebben nyújt tájékoztatást a rendezőbizottság központi hivatala. Szeptember 30-ikától a nagyhét gyűléseinek színhelyén a Református Leánygimnáziumban is állítunk fel tájékoztató irodát.

Jegyzet. Vonatok érkezése Kolozsvár felől: személy: 7:45, 20:48, 23:30; gyors: 8:03, 15:67, 22:10; rapid: 23:30. Szatmár—Székelyhid felől:

személy: 6:37, 10:30, 18:30; gyors: 7:15, 21:15. Arad felől: személy: 7:00, 13:18, 19:28, 23:29. Hollód—Nagyszalonta felől: személy: 9:50, 18:15. Belényes felől: 7:28, 20:15.

2. Október 1. csütörtök: reggel 9—10 óráig: *bibliatanulmány*, vezeti Sárközy Lajos, szatmárnémeti i. lelkész. „Az Ur a szükségben”. I. Kir. 17: 1—17. délelőtt 10—12 óráig: konferencia. „Az egyház szociális igényei és kötelezettsége”. Előadja dr. Gönczy Lajos, theologiai tanár, délután 4—6 óráig: konferencia. „A munkanélkültség”. Előadja dr. Kotzó Jenő, egyházkerületi tanácsbíró, este 6 órakor: *templomi ünnepély a várad-ujvárosi templomban*. Előfohászt mond és bibliamagyarázatot tart: Bokor Sándor, feketegyarmati lelkész. Gyülekezeti énekek, művészi zene- és énekszámok.

3. Október 2. péntek: reggel 9—10 óráig: *bibliatanulmány*, vezeti dr. Imre Lajos, theol. tanár. „Mit tegyünk mi?” Nehemiás 5, délelőtt 10—12 óráig: konferencia. „Az egyház szociális felelőssége”. Előadja Arday Aladár, gyantai lelkész, délután 4—6 óráig: konferencia. „Az egyház szociális önvédelme”. Előadja Szombati Szabó István, lugosi lelkész, este 6 órakor: *templomi ünnepély a várad-olaszi-i templomban*. Előfohászt mond és bibliát magyaráz dr. Szabolcska László esperes, temesvári lelkész. Gyülekezeti énekek, művészi zene és énekszámok.

4. Október 3. szombat: reggel 9—10 óráig: *bibliatanulmány*, vezeti Kádár Géza esperes, generális direktor, zilahi lelkész. „Az örökkévaló eledet”. János 6: 26—38, délelőtt 10—12 óráig: konferencia. „A nők szociális feladata az egyházban”. Előadja Debreczeni István, szatmári lelkész, délután 12—1 óráig: a két egyházkerületi nőszövetség együttes ülése [Feltételes], délután 4—6 óráig: konferencia. „Diakónia”. Előadja Kovács Benedek, marosvásárhelyi diakonissza lelkész, este 6 órakor: *templomi ünnepély a várad-ujvárosi templomban*. Előfohászt mond és bibliát magyaráz: dr. Maksay Albert, theologiai tanár s ennek keretében ismereti a *stockholmi mozgalom szociális intézetét*.

5. Október 4. vasárnap: délelőtt 10 órakor: *istentisztelet*. A várad-ujvárosi templomban dr. Makkai Sándor püspök, a várad-olaszi-i templom-

ban pedig Vásárhelyi János, egyházkerületi főjegyző prédikál, délután 12—1 óráig: a *Károli Gáspár Irodalmi Társaság* alakuló közgyűlése a református leánygimnázium dísztermében. Együlés tárgyai: 1. Elnöki megnyitó. Tartja dr Thúry Kálmán egyházkerületi főgondnok. 2. A bizottság által elkészített alapszabály előterjesztése. 3. Megalakulás. 4. Záróbeszéd. Tartja Sulyok István püspök, délután 4 órakor: a ref leánygimnázium udvarán [rossz idő esetén az intézet dísztermében] nagygyűlés, a következő programmal: 1. Nyitó beszédet mond dr Makrai Sándor, püspök. 2. Dr Bene Ferenc dézsi egyházmegyei és dr Nagy Sándor nagykárolyi egyházmegyei gondnokok a két egyházkerület részéről deklarációkat tesznek. 3. Záróbeszédet mond Sulyok István, püspök.

Templomi ünnepélyeink részletes programját az ünnepélyek napjainak reggelén osztjuk ki.

Meghívásunkat Püspök uraink szavaival zárjuk:

Szeretett Testvéreink! Az idők, melyekben hívó szózatunkat hozzátok juttatjuk — tudjuk jól: felettebb gonosz idők. Szinte kockázatosnak is tűnhetik talán fel egy ilyen nagyméretű összejövetel rendezése az általános és rohamos leszegényedés napjaiban. Am eddigi tapasztalataink arról győztek meg, hogy református nagyheti összejöveteleink a lelki megújulásnak mindennél drágább és értékesebb alkalmak s ezért ezt az alkalmatosságot, épen, „mert a napok gonoszak”, nekünk még áron is meg kell vennünk. [Eféz. 5: 16.]

Lelki megújulás és gazdasági nyomoruság két külön kérdés ugyan, de ha az emezt nem is küszöböli ki a világból, mindenesetre megtanít minket felismerni benne az örökkévaló Isten utait és az Ő szándékainak eszközét. Ez a felismerés azonban csakis Ő általa, Ő vele és Ő benne történhetik, kiről János evangélista azt írja, hogy „kezdetben vala az Ige és az Ige vala Istennél és Isten vala az Ige”.

Oda kell tehát állítani ennek a szomorú válságnak minden kérdését, minden vonatkozását, egész problémáját az Ige tükre alá s keresni benne annak fényénél Isten ujjmutatásait. Ezért huzódik keresztül a nagyhet egész programján is a szociális problémák és kérdések fonala.

Nézzünk a szemébe ezeknek, Szeretett Testvéreink s minél inkább elszegényedünk, annál rendíthetlenebb bizakodással kiáltunk mi is az utszéli vakkal: „Jézus, Dávidnak fia, könyörülj rajtunk!” Miért? Hogy lássunk! Hogy tisztán lássunk. Hogy tapasztaljuk meg, miszerint az Ur Krisztus mindig ott megyen által és mindig ott jár azon az uton, melyen az élet szegényei, nyomorultjai és koldusai a segédelmet és vigasztalást várják és — megtalálják.

„Annak pedig, aki véghetetlen bőséggel mindeneket megcselekedhetik, feljebb, hogynem mint kérjük, vagy elgondoljuk, a mi bennünk munkálkodó erő szerint, Annak legyen dicsőség az egyházban, a Krisztus Jézusban, nemzetségről-nemzetségre örökkön örökké. Ámen!” [Eféz. 3: 20—21.]

A viszontlátás édes reményében!

Orada—Nagyvárad, 1931 augusztus 15.

A nagyváradai Református Egyház Presbiteriuma.

Új korszak küszöbén a budapesti református egyház.

A több, mint 100,000 lelket számláló budapesti egyházközségben már régen felvetődött a gondolat, hogy több kisebb önálló egyházközségre osztassék szét. Eleddig ugyanis Budapesten, eltekintve Óbudától, mely teljesen önálló volt, egy református egyház működött 6 önálló és 4 missziói egyházzrészrel, mind a maga paróchiális tanácsával, de egy presbitériummal. A régi terv, most az új zsinati törvény nyomán: mely módot ad arra, hogy a mammut-gyülekezetek kisebb, önálló gyülekezetbe szervezkezhessenek, most már rövidesen valóra fog válni.

Dr Benedek Zsolt konvetti tanácsos elkészítette a nagyfontosságú kérdés megoldásának a tervét s az már ott fekszik a paróchiális tanácsok asztalán, hogy azoknak a javaslataival a presbitérium, majd a felsőbb hatóságok döntése alá kerüljön. Dr Benedek Zsolt benyújtott terve szerint a 6 önálló és 4 missziói egyházzrész mind külön-külön egyházközségek lesznek. A legnagyobbakból 3 egészen új egyházközség válik ki, úgy hogy Óbudával együtt Budapesten 14 önálló egyházközség lesz.

Az eddigi egyházközségek közül Kőbánya, Angyalföld, Külsőlipótváros, Zugló és az önálló Óbuda egyáltalán semmi, vagy csak jelentéktelen változást szenved. A Kálvin-téri egyházzrészről, mintegy 2000 lelket csatolnak a tisztviselő-telepi egyházközséghez, melynek lélekszáma 7500 lesz. A Kálvin-téri egyházzrészről és a Fasori egyházzrészről alakult a belső lipótvárosi egyházközség; csaknem teljes egészében a fasori egyházzrészről az új Baross téri egyházközség és a budai egyházzrészről a budahegyvidéki egyházközség 5000—5000 lélekkel. Így a Kálvin-téri egyházközség lélekszáma az eddigi 14 és fél ezerről 12 és fél ezerre, a Fasori egyházközség lélekszáma 19 ezerre, a budai egyházközség lélekszáma pedig 14 ezerre, 9 ezerre száll le. Legnagyobb egyházközség lesz a Józsefvárosi 14,000 lélekkel. Az egyházközségek közül a Kálvin téri két rendes lelkesítést fog fenntartani. Az így megalakuló 14 egyházközség kiválik az eddigi pesti egyházmegyéből s önálló egyházmegyét alkot, „Budapesti Egyházmegye” címen. A szabályrendeletnek a letárgyalása és kerületi jóváhagyása után az eddigi missziói egyházzrészekben

megejtik a lelkészválasztásokat is. Ugyancsak már az ősz folyamán meglesznek a főgondnok és presbiter választások. Ugy, hogy 1932 január 1-vel már minden valószínűség szerint elindul a budapesti egyházmegye 15 gyülekezeti lelképásztorral, egy sereg vallásoktató lelkésszel, tanárok és tanítók nagy gárdájával, 30 gondnokkal, 527 presbiterrel és 143 pópresbiterrel, az élet útján új győzelmek felé...

ÁLDOZATKÉSZSÉG

A) Egyházi célokra:

OLASZIBAN:

Egyházi szükségletekre: F. M. volt presbyter (Debrecen) 200 Lei.

Árvaháznak: Boldizsár Imre 500 Lei értékű szobafestő munka.

UJVÁROSON:

Ujvárosi Nőszövetség szegényeinek: Szabó Istvánné 50, Id. Nagy János 20 Lei.

VELENCÉN:

Szegényeknek: Üveges Györgyné özv. Sári Mihályné elhalálása alkalmával 60 Lei.

Gyermekotthonra: Kiss Károlyné Keresztessy Károlyné temetése alkalmával virág helyett 50 L.

RÉTEN:

Orgonára: Rácz Lajos 100, Mányi Ferenc 100, Vallásos-est 116 Lei.

B) Az Árvaház céljaira:

Szatmári Loránifly Zs. Bibliakör 3000, A satmári vasárnapi iskolások múlt iskolaévi perselypénze 220 Lei.

Váradlessről: Hodor István 100 Lei.

Jákóhodosról: Sámgy Gusztáv 10 görögdiánye.

Gondnoknőnél: Kiss Antalné 23 diánye.

A nyilvántartással joggal bíró nagyváradi Ref. Leánygimnáziumnak I-IV. osztályaiba a beiratkozások aug. 25-től aug. 31-ig tartanak. Előjegyzéseket elfogad az intézet igazgatósága minden nap a hivatalos órák alatt délelőtt 11-12 ig. Beiratkozáshoz szükséges okmányok: 1. Adeverința (végbizonyítvány.) 2. Születési bizonyítvány (az állami anyakönyvi hivataltól.) 3. Ujraoltási bizonyítvány (városi tisztii főorvosi hivatal). 4. Állampolgársági bizonyítvány (másolat). 5. 15 Lei bélyegdíj. Beiratási díj: 250 Lei. Egész évi tandíj: 1750 Lei. Ünnepeles megnyitás szeptember 1-én délelőtt. Javító vizsgák szeptember 1-én délután és 2-án. A rendes tanítás szeptember 3-án reggel kezdődik. A leánygimnáziummal kapcsolatban kitűnő internátus áll fenn. A díjak havi előleges részletekben is fizethetők.

Előfizetőinkhez. Sajnálattal hozzuk tudomására előfizetőinknek, hogy az előfizetési díjakból oly csekély összeg jön be, hogy a lap kiadási költségeit az egyházi pénztár nem tudja kifizetni. Ha olvasóink nem fizetik be sürgősen díjalkat és ha adományaikkal nem jönnek a lap segítségére, a Református Híradó sorsa bizonytalanra válik! Sürgős segítséget!

Felhívás.

Kérjük hűveinket, hogy úgy az egyházi adó, mint a „Református Híradó” előfizetési díj hátralékaikat és f. évi tartozásaikat, vagy a pénzbeszedőknél, vagy az egyházi adóhivatalban [Str. I. Vulcan, volt Nagy Sándor-utca 14. sz. a, bejárat a Béres nyomdánál] sürgősen befizetni sziveskedjenek, hogy iskoláink fenntartása és a nyomdaköltségek kifizetése körül zavar be ne álljon. Az egyházi adók számozott nyugtakönyvben kiállított és indigóval irt nyugták ellenében fizetendőek.

A Híradó díjak nyugtalapjainak mindkét része egyformán állítatik ki s jobbfele a nyugtamas nyugták érvénytelenek.

Az egyház elnöksége.

HIREK

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje:

Olasziban: délelőtt 10 és este fél 6 órakor Kiss Bertalan, a Hegyen: (Papp Sándor szülőjében Nagysötétágon) délután 3 órakor András Gusztáv.

Ujvároson: délelőtt 10 és délután 3 órakor, valamint az Őssi-telepen (Bodó Imre házában) délután 5 órakor Sass Kálmán.

Velencén: délelőtt 10 és délután 3 órakor Kiss Károly, a Tokaji telepen: délelőtt 10 órakor az Apáthy-féle házban, mely jelenleg Tikos Bálint atyánkfia tulajdona Szücs István.

Réten: délelőtt 10 órakor dr. Szabó Lajos, délután 4 órakor Szabó Pál szolgál.

Reggeli órákon: Hétfő: Itélethirdetés. Máté Jeruzsálem felett. Máté 23, 29-38. Szerda: Az áthatatosság jutalma. Máté 24, 1-14. Csütörtök: Krisztus visszajövele. Máté 24, 15-31. Péntek: Szüntelen vigyázás. Máté 24, 32-42. Szombat: A boldog és a gonosz szolga. Máté 24, 42-51.

Esteli órákon: Hétfő: A vaknak világosság. János 9, 1-12. Kedd: Akik magukat itélik meg. János 9, 13-41. Szerda: Az ajtó. Ján. 10, 1-10. Csütörtök: A jó Pásztor. János 10, 11-23. Péntek: A Fiu és az ő Atyja. János 10, 24-42. Szombat: Lázár feltámasztása. János 11, 1-45.

Az ujvárosi református fiu- és leánybibliakör folyó hó 16-án vasárnap délután 6 órától kezdődőleg az ujvárosi református iskolában és udvarán műsoros s esetleg vetítógépes előadást rendez, amelyre az ifjúságot és az érdeklődő közönséget meghívjuk. Beléptidíj nincs, adományokat a bibliakör céljaira köszönnel fogadunk.

Gyermek-istentiszteletet tartunk a Réten vasárnap délután 4 órakor, a rendes istentisztelet keretében.

Ifjúsági Istentiszteletet tartunk a Réten
Huszár István presbiter szőlőjében (Hágó-ut, Alsódorongos-oldal) vasárnap délután fél 6 órakor. 1. Felálló ének: LXV. zsolt. 1. verse. 2. Gyülekezeti ének: 100. dicséret 1—2. verse. 3. Bibliát magyaráz Szűcs János theologus. 4. „Hozsánna énekek”. Éneklí a bibliaköri ifjúság. 5. Párbeszéd: „Az ócska biblia”. Gál Piroska és Lippai Ilonka. 6. „Uj zsoltár”. Sz. Laczák Erzsébet. 7. „A nő hivatása”. Előadja Móra Erzsébet. 8. „Tudom az én Megváltóm”... Éneklí a leánykar. 9. „Mult és jelen”. Szavalja Garay Kálmán. 10. Ima és áldás: dr. Szabó Lajos. 11. Gyülekezeti ének: XC. zsolt. 1 vers. Perselyadományokat orgona céljaira fordítjuk.

Nőszövetségünk „Árua-napja” augusztus 23-án, vasárnap délután lesz megtartva a leánygimnázium udvarán. Műsort lapunk legközelebbi számában közöljük.

Gyászhr. Részvételt tudatjuk a testvérnőszövetségek tagjaival, hogy Keresztessy Károlyné asszonytársunk, velencei nőszövetségünk tisztikarának kiválóan buzgó munkás és áldozatkész tagja, hosszú szenvedés után folyó hó 6-án visszaadta lelkét Teremtőjének, temetése f. hó 7-én impozáns részvét mellett ment végbe. Fáradt testének nyugalommal s szeretett övéinek megnyugvást adjon a jó Isten.

Szerbiában a kormány a legmesszebbmenő támogatásban részesíti az Ifjúsági Keresztény Egyesületet. A közoktatásügyi minisztérium külön rendeleteiben engedte meg, hogy a középiskolások tagjai lehessenek az IKE-nek. De maga a szerb király is egyik nyilatkozatában kijelentette, hogy: „Az az óhajomásom, hogy az IKE-munka terjedjen az egész országban. Meg vagyok róla győződve, hogy ez a munka eredményes lesz, mert a legjobb alapon, a keresztyén alapon nyugszik”.

Itália, a bornak országából buza ország lesz, hogy saját maga tartsa el magát. Ez Mussolini célja. Ő mondta: öt év alatt 27,000 italmérést zártam be Itáliában. Adjatok időt és bezárom valamennyit. Ő nem ijedt meg a szőlőtőkék kiirtásának következményétől.

Tisztaság, egészség. Egy orvosnak rendelő szobájában megjelent egy asszony egy vézna gyerekkel, aki nagyon plszkos volt az anyjával együtt. Mit tegyek szegény kis gyenge gyermekemmel, — kérdezé az anya. Mosdassa meg, — hangzott a rövid válasz. Az asszony erre megharagudott, mint egykor a bibliai Naamán, aki gyógyulást keresett a prófétánál és csak azt a tanácsot kapta, hogy fürödjék meg a Jordánban. (2. Kir. 5.) — Hát ez az egész, egyebet nem tanácsol doktor ur? Dehogyan nem, — felelt az orvos. — Mosdjék meg maga is. Ez a felelet bár szeretetlenül hangzott, mégis nagyon helyes és igaz volt. A tisztaság már fél egészség és semmi orvosság sem használ ott, ahol a tisztaság hiányzik.

A pápai Református Hittanhallgatók Köre folyó évi május 15-én vitaestélyt rendezett. A vita tárgyát: „Lehet-e egyházunkban presbiter az, aki a szociáldemokrata párt tagja?” címen feltett kérdés képezte.

Olaszországban éles harc indult a róm. kath. egyház és világi hatalom, a fascizmus között. A pápa a világszerte szervezkedő katolikus akció érdekét védi, míg ezzel szemben Mussoliniék a fascizmus egyeduralmát akarják biztosítani.

Az erdélyi magyar uniótársulatok lélekszáma az 1919. évben 73.705 volt, míg az 1929. évi népszámlálás szerint 72.700.

Moszkvában az építészeti egyik mű emeke, a Megváltó temploma legközelebb el fog tűnni. Ugyanis a szovjetkormány a hatalmas székesegyház lebontását határozta el és helyébe szovjetpalotát épített.

Spanyolország fennállása óta, most tartották meg az ottani protestánsok az első kongresszusokat, amelyen köszönetet szavaztak a kormánynak, hogy törvénybe iktatta vallásuk szabad gyakorlatát.

Karibagó romjai között megtalálták a zenét stílusok fejlődésére egyik legnagyobb befolyást gyakorló orgona őst: a vízi orgonát, amely a világnak az első és egyetlen példánya. A készítési idejét a szakértők Krisztus után 228-ra teszik.

Református mindenek cselédleányt keresek, ki a gyermekeket szereli. Millye, Széles-utca 26.

Teljes ellátásra egy vagy két iskolás leánykát elvállal református papi család, havi 1400 leiert. Kórház utca 39. szám.

Az újvárosi templomban maradt egy férfi szemlív és két pár női keztyű. Átvehető a gondnoknál.

Nyomdász-fanulónak 14 éves, 4 középiskolát végzett, lehetőleg jó rajztudással rendelkező református ifjút felvesz a Kálvin könyvnyomda.

Gyűjtsünk előfizetőket lapunk részére!

Kálvin könyvnyomda

Sfr. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 14. sz.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönfélébb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinósabb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kiadótulajdonos: a nagyvárad Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Le
Egyes szám ára 4 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea—Nagyvárad.

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton
Felelős szerkesztő: Czernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

Lelkész-beiktató beszéd.

Elmondotta: Vadai Béla esperes

dr Szabó Lajos nagyvárad-réti paróchiális köri új lelkész beiktatásán. (Alapige: Kor. II 12, 9.)

Keresztyén ünneplő gyülekezet, szeretett szolgatársam az Ur Jézus Krisztusban!

Az 1931 ik év július havának 12 ik napja nevezetes dátum lesz a nagyvárad-i református egyházközség történetében, nevezetes dátum egy ifjú lelkész életében.

Ma három hete annak, hogy ez a népes, nagy-multu, történelmi emlékekben, tradíciókban olyan nagyon gazdag nagyvárad-i egyház választóinak impozáns tömege, az újvárosi nagytemplomban, egyhangu lelkesedéssel, a bizalom hatalmas megnyilatkozásával az újonnan szervezett réti paróchiális kör első rendes lelkészévé dr Szabó Lajos tiszteletes atyánkfíát megválasztotta, meghívta. Az az elhívásnak, a szent lelkesedésnek napja, ünnepe volt, a mai nap ennek a betetőzése, a csúcspontja, a koronája; a felmagasztosult öröme, a szent ölekezésnek, a lelki frigykötésnek nagy és magasztos öröm ünnepe! Igen, nagy és szent örömnapp ez reád nézve nemes és szent gyülekezet, amidőn az áldozatos szeretetnek és hitbuzgóságnak köveiből csak nemrég felépített templom oltára mellett immár itt láthatod a neked rendelt pásztort, nagy és szent örömnapp reádnézve is, szeretett ifjú szolgatársam, ki a lelkesítő pályán, melyre az Ur elhívott, ma kezded meg önálló működésedet, mint e dicső történelmi multu gyülekezetnek s ezen paróchiális körnek első, rendes, törvényesen megválasztott lelképásztora. Tudom szent és magasztos örömdobogtatja ma szívedet, hogy ifjuságod nemesen futott pályáján immár célhoz jutottál s az eddig hiven teljesített munka s a kiállott küzdelmek s kemény, elszánt tusakodások után most a kegyelemnek bőséges mértékét arathatod.

Ámde míg egyfelől boldog érzés töltheti el lelkedet abban a gondolatban, hogy a „Te sorsod esett neked kies helyre s nyilván szép örökség jutott neked“, míg szent hevület tölti be egész valódat, hogy az előtted feltárult szép és széles munkamezőn eddigi buzgó, lelkes lelkesítő munkádat tovább folytassad, másfelől itt önálló munkásságod kezdetén a felelősség teljes súlyát és érezned kell annak elgondolásá-

ban, hogy a te öröksőd református Sionunk egyik nehéz, fárasztó, széles tudást, rendíthetetlen kitartást, nagy lelkességet és buzgóságot igénylő bástya-fokára esett.

Tudnod kell, velünk együtt mélyen át kell érezned, hogy ezen nehéz, válságos, nyomasztó időben lelképásztornak lenni nem jelent vidám, derült, könnyű, sikerekben külsőleg is gazdag életet. Jól mondotta a mi nagy reformátorunk, Kálvin János, „hogy mindazoknak, kiket Isten fiatalvá fogadott és az övével való közösségre méltatott, kemény, fáradságos, nyugtalan, a bajoknak igen sok és különböző nemével teljes életre kell elkészülniök“! Mi, ma élő lelképásztorok keitős mértékben érezzük a mi nagy reformátorunk ezen szavainak igazságát. Ma, amikor a lelkében, testében, erkölcsi életében teljesen lerongyolódott világot valóságos bábeli zűzavar jellemzi, ma, amidőn a nemes ideálokért hevülő szív olyan kevés egyének a tulajdona, most, amidőn annyi a földre s olyan kevés az égfelé tekintő ember; most, amidőn a külföldi eszmeáramlatok szele zug, sivit, kavargat körülöttünk, ma, amidőn a súlyos gazdasági válság tartja guzban s szorongatja vaskarjaival a fejlődni, haladni vágyó életet, ma, amidőn a munkanélküliség éhes, sápadt, lázadozó, hatalmas táborra hullámzik körülöttünk s önhibáján kívül állandóan maga előtt látja az inség paizsos férfiát és a sápadt arcu halált; ma, amikor a kálvinista öntudat sokaknál megszüntetted, sőt többen hitőkben meggyengülve tekintenek a sővényeken túl s hamis jelszavak s álpróféták, hitet megtevesztő beszédére azon keresztyén is léptek, ma, mondom, itt, ezen az örüllő helyen, ilyen válságos időben olyan nehéz lelképásztornak lenni!

Ámde ne félj! A kedvezőtlen viszonyok és körülmények között légy továbbra is bátor és erős! Ne félj az elébed tornyosuló akadályoktól s itt ezen a helyen szépen megindított munkád továbbfolytatásának nehéz küzdelmeitől! Ne feledd soha, hogy „a mi vitézkedésünk fegyverei nem testiek, e világból valók, hanem lelkiek nagy erősségek lerontására“! Ha id meg az Ur bátorító, felemelő szavát: „Ne félj, mert én veled vagyok; ne csüggedj, mert én vagyok Istened; megerősítelek és igazságom jobbával támogatlak“. Halld meg alapigénknek ama biztató, erősítő

szavát: „Elég neked az én kegyelemem, mert az én erőm erőtlenség által végeztetik el“.

Igen elég az Ő kegyelme, hogy a naprendszeret összetartsa, a csillagok fényét kigyujtsa, elég mécseseket, ha kell tűzoszlopokat gyujtani a sötét borulatba, elég, hogy a mostani romokban heverő, roskadozó világot megépítse és megújítsa, elég lesz az Ő kegyelme arra, hogy tégedet, ifjuságod idején, ezen új örálló helyen, e nehéz időkben megvédjen, az élet szövevényes utain eligazítson, elég, hogy a hitnek, a tudásnak, az igazságnak és a szeretetnek fegyvereivel továbbra is felvértezzen, elég lesz az Ő kegyelme arra, hogy hitünk, anyaszentegyházunk, árva Sionunk s nagyon megpróbált és megalázott népünk javára, itt ezen a helyen küzdeni, munkálkodni, építeni és alkotni megtanítson!

Szeretett szolgatársam! Ugy találom, hogy ezen isteni kegyelem fénye kettős mértékben ragyogta körül eddig is a Te lelkedet. Szerencsésnek és boldognak mondanak, hogy pályafutásod kezdő éveiben, mint Pál a bölcs Gamáliel lábainál, úgy Te is a mi szeretve tisztelt Püspökünk oldala és irányítása mellett haladhattál; szerencsésnek és boldognak nevezlek, hogy ezen nagy gyülekezet hivatását és küldetését olyan nemesen átérző presbitériumának eddigi nemes törekvése jutalmául bizalmát megnyerted és kérde-meltem. Szerencsésnek és boldognak mondhatlak, hogy ezen fényes, nagy gyülekezet híveinek tábora osztatlan szeretetével és bizalmával körülvelt. Óh, hadd égjen, hadd lobogjon továbbra is szívetek oltárán ennek a kölcsönös szeretetnek és bizalomnak vestalángja! Pásztor és nyáj, dobbanjon össze, forrjon egybe szívetek ma a hitben, erősítődjék az eddigi szeretetben s egy szép, viruló, új élet felőli jó remény-ségben! Tekintsétek őt továbbra is úgy, mint elő-harcosát ama legfőbb királynak, a Krisztusnak, tekinté-
tétek, mint Isten titkainak sáfárát, az igaz és nemes ügy szószólóját, az Urnak a követét, a Ti lelketeknek eddig is hű pásztorát és vezérét! Legyen ez a szent frigy, legyen ez a lelki szövetség, melyet ma itt egy-ház és lelkipásztor egymással kötend, lelki és testi áldásoknak bőséges forrása, élteteknek ereje, buzgó-ságtoknak élesztője s egy szebb, boldogabb jövő kútfeje! Legyen ez az ujonnan felállított evangéliumi örállomás, magyar református Sionunk ezen új ör-helye: a nagy Istennek dicsőségére, anyaszentegyhá-zunknak előmenetelére, népünknek javára s a lelkek-nek üdvösségére! Óh erre segítsen meg titeket a ke-gyelemnek nagy Istene!

Most pedig ifju szolgatársam, mint a bihari re-formátus egyházmegegyének az eszperese ünnepélyesen beiktattlak tégedet lelkipásztori hivatalodba s ennek külső szimbólumaként átadom neked az Életnek köny-vét, a szent Bib'liát, az igazi tudománynak és valódi boldogságnak a kútfejét, Szorítsd erősen a szivedre! Ez legyen mindenkor a te igaz örököd, a megpróbál-tások között vigasztalód! Átadom a templomnak a kulcsát, a vezetés és kormányzásnak ezen külső szim-

bólumát; átnyujtom az egyház pecsétjét: „pecsételtesd el a Bárány vére által s érsd meg az ígét tégy en-gemet, mintegy pecsétet a te szivedre!“

Most pedig ifju szolgatársam, menj kezd meg a szolgálatodat, menj, eredj a seregek urának Istenének nevében! Nézd, az isteni kegyelmen kívül jó édes anyád, hitvesed, kedveseidnek szeretete és imája vesz most itten körül! Nézd, száz meg száz szem tekint most szomjasan, örvendezve, boldogan, csillogóan fe-léd, mint hűs hajnalon, a fűszálon rezgő harmatcep-pek a felkelő fényes napsugárta! Nézd, odaállitunk immár az Ur oltárához tégedet s im megáldoztatunk: „mosolygó ifju Izsákunk; vőlegény, vár mennyasszo-nyod, a gyülekezet s a szolgálat tüzes kemencéje a te ágyasházad“, menj, hirdesd az ígét, tarsd meg be-köszönő beszédedet!

A REFORMÁTUS NAGYHÉT

Püspök uraink körlevelet, amelyben az idei *Református Nagyhetet* szept. 30.—okt. 4. napjaira Nagyváradra kitűzték, minden gyülekezet megkapta, s ma már Erdély legtávolabbi részéről is kaptunk hírt a készülődés felől.

A nagyváradai református egyház „Meg-hívó“-ja lapunk múlt heti számában jelent meg, amelyet Erdély és Királyhágómellék minden gyüleke-zetének megküldöttünk. A szeretetteljes meghívásra az első választ dr Makkai Sándor erdélyi püspök úr adta, aki Budapestről írja, hogy a Nagyhéten szept. hó 30 tól okt. 5 ig Isten segítségével résztvesz. Szeptember 30 án érkezik. Szállásáról egyházközségünk a legnagyobb örömmel gondoskodik. Ugyancsak Makkal dr püspök úr jelenti be a Magyar Protestáns Irodalmi Társaság főtitkárának, dr Török Pálnak részvételét is, aki a Társaság megbízásából jelenik meg a Károlyi Gáspár Irodalmi Társaság alakuló közgyűlésén.

Felhívás és kérelem. Szeretettel és bizalom-mal kérjük református egyházunk tagjait; de egyuttal minden megértő más felekezeti, velünk egy sorsban élő testvérünket, hogy a nagyváradai református egy-házat a Református Nagyhetre érkező vendégek el-szállásolásában támogatni sziveskedjenek olyképen, hogy részükre helyzetük és körülményeikhez képest szállást adni kegyeskedjenek. A szálláson kívül semmi más kötelezettséggel nem terheljük testvéreinket. A szállások gyűjtését paróchiális köreink Nőszövet-séggel végzik, akiknek kiküldötteit testvéreink fogad-ák megértő szeretettel.

Előfizetőinkhez. Sajnálatlaltal hozzuk tudomá-sára előfizetőinknek, hogy az előfizetési díjakból oly csekély összeg jön be, hogy a lap kiadási költségét az egyházi pénztár nem tudja kifizetni. Ha olvasóink nem fizetik be sürgősen díjaikat és ha adományaik-kal nem jönnek a lap segítségére, a Református Híradó sorsa bizonytalanná válik! Sürgős segítséget!

ÁLDOZATRÉSZSÉG**A) Egyházi célokra:**

OLASZIBAN:

A Nőszövetség szegényeinek: Hajdu György 100 Lei.

UJVÁROSON:

Az őssi-telepi imaháztelekre: Ercsey Lajos 100, Tóttós Mihály 100 Lei.

VELENCÉN:

Építési alapra: özv. Kiss Ferencné 200 Lei.
Gyermekotthonra: özv. Kiss Ferencné 200 Lei.Szegényeknek: özv. Kiss Ferencné 100 Lei.
A velencei temetőben létesített vízvezetékre: özv. Fekete Sándorné 20, Lőrinczi Istvánné 20, Vigh József 20, Sujtó Róza 20, Kovács Jánosné 25, özv. Tar Sándorné 40, Balázs Ferencné 40, Kincses Lászlóné 30, Toldi István 20, Kiss Istvánné 20, Kovács Gáborné 20, Nagy Sándorné 20, Török Sándorné 20, Técsi Gusztávné 20, Boros Mihály 20, Balla Gábor 20, özv. Papp Mihályné 20, Kiss Sándorné 20, Sárközi Mihályi 20, Mányl Juliska 20, Telcs Gyuláné 20, özv. Kaunáth Károlyné 20, Szodorai Imre 20, özv. Fekete Józsefné 20, Darvai Károlyné 20, Tokaji Eleké 20 Lei.

RÉTEN:

Orgonára: Mányi Ferenc 100, Kiss Károly 100, Kiss József 60, Széles Sándor 50, Talicska Ger-gely 100 Lei.

B) Az Arvaház céljaira:

Gondnoknőnél: Dr Ráczné 20 kiló alma, Jur Lajosné Szalárd 14 drb dinnye, Nagy P. Istvánné egy kosár alma, Gábor Gézáné két kosár alma.

Felhívás.

Kérjük hűveinket, hogy úgy az egyházi adó, mint a „Református Híradó” előfizetési díj hátralékaikat és f. évi tartozásaikat, vagy a pénzbeszedőknél, vagy az egyházi adóhivatalban [Str. I. Vulcan, volt Nagy Sándor-utca 14. sz. a., bejárat a Béres nyomdánál] sürgősen befizetni sziveskedjenek, hogy iskoláink fenntartása és a nyomdaköltségek kifizetése körül zavar be ne álljon. Az egyházi adók számozott nyugtakönyvben kiállított és indigóval irt nyugták ellenében fizetendő.

A Híradó díjak nyugtalapjainak mindkét része egyformán állítatik ki s jobbfelre a nyugtá más nyugtá érvénytelenek.

Az egyház elnöksége.

Reggeli órákon: Hétfő: Olaj nélkül, Máté 25, Máté 25, 14—30. Szerda: A király előtt, Máté 25, 31—46. Csütörtök: A szelence útja, Máté 26, 1—13. Péntek: A legsötétebb szándék, Máté 26, 14—19. Szombat: A nagy vacsora, Máté 26, 20—30.

Esteli órákon: Hétfő: Jobb nekünk, Ján. 11, 46—57. Kedd: A tett predikációja, János 12, 1—8. Szerda: A királyi bevoulás, János 12, 9—19. Csütörtök: A megdicsőülés útja, János 12, 20—41. Péntek: Az Ige kárhoztatása, János 12, 42—50. Szombat: A lábmosás, János 13, 1—11.

Nőszövetségünk „Ároa-napját”

1931. évi augusztus hó 23-án vasárnap délután 5 órai kezdettel, a Leánygimnázium udvarán (Nagy Sándor-utca), kedvezőlen idő esetén az intézet dísztermében **a következő műsorral fogjuk megtartani:**

1. Magyar népdalokat énekel: a Velencei Ref. Énekkar.
2. Megnyitó beszéd. „A nő hivatása”: Móra Erzsébet.
3. Magyar dalokat ad elő zongorán: Kiss B. Zoltán, postafőliszt.
4. Párbeszéd. „Az ócska biblia”. Előadják: Gáll Piroska, Lippai Ilona.
5. Kiss Béláné Beér Gabriella zongorakiséréte mellett énekel: Kiss Béla paptamási-i tanító.
6. Szavalnak: Vigh Ilona, Garai Kálmán.
7. „A javithatatlanok. Bohózat. Előadják: Milotay Margit, Kincses Rózsi, Burger Ica.
8. Magyar dalokat énekel: a Réti Ref. Vegyeskar.

A műsor megváltása (10 Lei) kötelező, mely belépő jegyül is szolgál; a befolyó jövedelem árvaink fölségélyezésére fog szolgálni.

HIREK**Vasárnapi istentiszteletek sorrendje:**

Olasziban: délelőtt 10 órakor Csernák Béla, este fél 6 órakor Kiss Bertalan, a Hegyen: (Papp Sándor szülőjében Nagysötétágon) délután 3 órakor András Gusztáv,

Ujvároson: délelőtt 10 órakor Sass Kálmán, délután 3 órakor Szabó Pál; valamint az Őssi-telepen (Bodó Imre házában) délután 5 órakor rossz idő esetén Sass Kálmán,

Velencén: délelőtt 10 és délután 3 órakor Szücs István, a Tokajitelepen (Tikos Bálint atyánkfia házában) délelőtt 10 órakor Kiss Károly,

Réten: délelőtt 10 órakor Szabó Pál, délután 4 órakor Szücs János szolgál.

Sulyok István püspök úr augusztus 20-án Magyarországra utazott, ahol részt vesz a dr. Baltazár Dezső debreceni püspök püspökségének huszadik évfordulója alkalmával rendezett jubiláris ünnepeken.

A nyilvánossági joggal bíró nagyváradi Ref. Leánygimnáziumnak I—IV. osztályaiba a beiratkozások aug. 25-től aug. 31-ig tartanak. Előjegyzéseket elfogad az intézet igazgatósága minden nap a hivatalos órák alatt délelőtt 11—12 ig. Beiratkozáshoz szükséges okmányok: 1. Adeverinfa (végbizonyítvány.) 2. Születési bizonyítvány (az állami anyakönyvi hivataltól.) 3. Ujraoltási bizonyítvány (városi tisztifőorvosi hivatal). 4. Állampolgársági bizonyítvány (másolat). 5. 15 Lei-bélyegdíj. Beiratási díj: 250 Lei. Egész évi tandíj: 1750 Lei. Ünnepeles megnyitás szeptember 1-én délelőtt. Javító vizsgák szeptember 1-én délután és 2-án. A rendes tanítás szeptember 3-án reggel kezdődik. A leánygimnáziummal kapcsolatban kitűnő internátus áll fenn. A díjak havi előleges részletekben is fizethetők.

Iskolai értesítés. Ezuton is felhívjuk a tanítató szülők figyelmét, hogy ref. elemi iskoláinkban, az előző évek gyakorlatától eltérően, ez évben, miniszteri rendelkezés folytán a beírások aug. 25—30 ig, naponként 8—12 óráig eszközöltnének. Minthogy iskoláinkba csak korlátolt számban vehetők fel növendékek, igyekezzék minden szülő az említett idő alatt gyermekét annál inkább beiktatni, mert nem valószínű, hogy szeptember 1. után is felvehetőek lennének. A szülők és gyámok augusztus 25—30. között írásos nyilatkozatot (deklarációt) tartoznak letenni a kerületükbeli állami elemi iskola igazgatóságánál, hogy gyermeküket melyik iskolába kívánják járatni. Református elemi iskola csak a Teleki- és Nagy Sándor-utcán van s új ref. iskola nem nyílik meg sem bent a városban, sem külterületen. Beíratási díj 60 Lei, melyet minden tanuló a beíratás alkalmával tartozik fizetni, ez alól felmentésnek helye nincs. Tandíj egész évre 300 Lei, mely félévi részletben előre, indokolt esetekben évnegyedenként is fizethető.

Szép szolgálat. Molnár Mihály festősegéd, az iparos ifjak bibliaköre komoly és munkáslelkű tagja, a fogházban levő reformátusok új imatermését ingyen kifestette. A rendkívül szép és izléses munkáért a református foglyok nevében e helyen mond köszönetet a fogházi lelkész.

Gyászír. Őszinte részvétellel közöljük, hogy Kiss Ferenc kádármester folyó hó 14-én hosszas szenvedés után elhalálozott. A megboldogult, velencei párochiális körünknek volt több, mint egy évtizeden át példás buzgóságú presbytere, majd algondnoka. Emlékét nagy gonddal nevelt népes szép családján kívül halás kegyelettel őrizi meg gyülekezetünk.

Vízbeesés valaki s a parton állók rémülten és bosszusan látták, hogy míg ott vergődött a fuldokló a hullámok között, a híres életmentő matróz nem sietett utána ugrani. Mikor azután végtére mégis utána vetette magát az immár elalélnak és partra vonva, megmagyarázta késedelmének okát: „Akkor szabad a vízbe fullót kimenteni, mikor már elveszti saját erejét. Egyébként mentőjét is magával vonja a mélységbe.” Ez a kis történet eléggé szemlélteti a nagy igazságot, hogy miért lehet az Úr ereje csak a gyengékben hatalmas.

A világ legrégibb főiskolája az Azhar-mecset arab egyeteme Kairóban, amely a tizedik században alapított, tehát az olaszországi bolognai egyetem előtt 200 és a párisi Sorbonne előtt 250 évvel.

Tizenegy kilométer egy gyerekért. Az egyház munkájának sok olyan részlete van, amiről az átlag közvélemény semmi tudomással nem bír. Nagy szórvány központok közé tartozik Balassagyarmat és Nagykanizsa mellett az ózdi gyülekezet is, melynek szórványai egy politikai járásban terülnek szét. Van nek szórványok, hová egyetlen gyermek hitoktatásra minden héten 11 kilométert gyalogol a hitoktató lel-

kész. Áldott szolgálat! Egy lélek több, mint az egész teremtett világ. De ne csaljának meg bennünket rész-eredmények. Hány lélek kallódik el sokszor legnagyobb gyülekezeteinkben, legnagyobb, legszebb és legősibb templomaink tövében?

A Kolozsvár-monostori református iskola új épületében szükséges asztalos munkát Uray Sándor asztalosmester, több iparostársával egyetemben, az egyházközség által beszerzendő faanyagból, teljesen díjtalanul vállalták, ugyszintén a felmerülő lakatos munkát is Horváth Pál lakatosmester.

A Kelet-Magyarországi Rádió-Társaság közgyűlése kimondta, hogy megkereséssel fordul a Studió Igazgatóságához, hogy a debreceni nagytemplomot rendszeres rádióprogramba kapcsolja bele. Nagyon helyesen történt. Legalább koronként nekünk erdélyi kálvinistáknak is alkalmunk lesz hallani az ősi Rákóczi-barang hangját, s a híres kollégiumi Kántust.

Egy teljesen egyedül álló árva református bibliakörös, komoly leány irodai állást keres. Nagyon kérjük az olyan református hivatottakat, akiknek szükségük van irodájukban, nagy üzletükben komoly munkaerőre, szándékukat jelentsék be az újvárosi lelkész hivatalhoz.

Intézeli lehéremű és ruházati anyagok, paplan, madrac és takaró a legolcsóbban *Hajnal és Rózsa*-cégnél, Nagy Sándor-utca 1.

Teljes ellátásra egy vagy két iskolás leánykát elvállal református papi család, havi 1400 leiert. Kórház-utca 39. szám.

Az újvárosi templomban maradt egy férfi szemüveg és két pár női keztyű. Átvehető a gondnoknál.

Nyomdász-tanulónak 14 éves, 4 középiskolát végzett, lehetőleg jó rajztudással rendelkező református ifjút felvesz a Kalvin könyvnyomda.

Gyűjtsünk előfizetőket lapunk részére!

Kálvin könyvnyomda

Str. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 14. sz.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönfélébb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb a legcsinósabb módon kivitelben és a legjutányosabb árakon.

Kiadótulajdonos: a nagyváradai Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei
Egyes szám ára 4 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea—Nagyvárad.

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

„A Seregek Urának Istenének Nevével!”

Beköszöntő beszéd.

Írta és elmondotta dr. Szabó Lajos nagyvárad-réti
református lelkész. (I. Sim. 17. r. 45. v.)

Kegyelem néktek és békesség az Istentől, ami Atyánktól és az Ur Jézus Krisztustól! Emez apostoli szavakkal köszöntelek benneteket kedves Atyámfiai! ez ünnepélyes órában. Nem ma látjuk először egymást e szent falak között és nem is először állok e szent helyen előttetek és mégis új ez a nap, felejthetetlen, legszebb napja életemnek. Vágyva vágytam vissza hozzátok, hogy köztetek hirdethessem az Igét és veletek élhessek, hisz színről-szinre ismerlek csaknem mindnyájatokat. Hazajöttem. Hazahozott a ti hálás szívvel fogadott hívó szavatok, melyben Isten akaratára ismertem.

Most, ahogy itt ültök előttem és én végig tekintek rajtatok s ahogy érzem a reám függesztett szemek tekintetét, szívembe döbben a kérdés: mit kívánnak tőlem ezek az emberek és nem fognak e bennem csalatkozni? Lesz-e bátorságom vállalni a feladatokat, lesz-e erőm hordozni a terheket s lesz-e hitem elbirni a csalódásokat?

Olyan jó ilyenkor, mikor a lelket megrohanják a kételkedő kérdések, odamenekülni az évezredek ígéhez s 3000 esztendő távlatából egy kép vetődik elém. A kis termetű Dávid indul a hatalmas Góliát ellen. Fegyver nélkül, paizs nélkül, öt parittyakövel, nyáját őrző pásztori botjával. Az őt fogadó szitkozódó szóra nem retten meg, bátran felel: „Én megyek a Seregek Urának Istenének nevével!” S amint látom a viadal végén, hogy terül el holtan a gögös Góliát: csüggedésem elszáll, töprengésem tovaröppen, bátorsággal, reménységgel indulok én is győzelemre, diadalra. Megyek ajkamon s szívemben a Seregek Urának Istenének nevével!

Melyik lesz az az út, melyen menni fogok és hogyan megyek azon?

I

Az út, amelyen menni akarok: a magasságok felé vezető út, az Isten megismerésének fenséges uja.

Az ember Isten nélkül egy nagy semmi. Azért mondom, hogy nagy semmi, mert a magát istenítő s gögijében, kultúrájában, vagy valamiféle néven nevez-

hető hazug nagyságában, nagy lehet az emberek szemében, de Istennel, a végtelennel szemben semmi. Miért? Azért, mert egyedül csak az Isten megismerése, szolgálata ad az ember életének tartalmat.

Az Isten nélkül embernek nincs erkölcsi igazsága. Mindenre képes. Nem ismeri Isten arcát és nem tud benne gyönyörködni. Életének nem állított be fényszóró világosságot. Egész élete sötét, sikerei is sötétek. Egész élete bujdosó csillag. Ennél is kevesebb. Lehullott meteor. Semmi.

A magasságok felé vezető úton, amerre nézel, mindenütt Isten nyomait látod. Nézd a csillagok ragyogását, a hajnal pirját és a nap felkeltét. A napsugarak szétszóródását a világon. Azt a sok beszélő mozgást a nagy természetben mindenütt, ahová csak nézel, ahol csak jársz. De nézd az erkölcsi világrendben látszó, nagyobb, hatalmasabb, héroszibb megmozdulást, mely nem lehet hiu ábrándkép. A sok vágy, szenvedés, sirás, jajszó, lendület, öröm, emelkedés, erkölcsi magasiat vajjon pusztá mechanizmus-e? Ezek mind odautainak, hogy kell legyen egy végtelen akará, végtelen vágy, végtelen jóság. A teremtő Atya Isten. A mindenek felett álló uralkodó Isten.

Alighanem úgy jársz te is, mint ahogy járt valamelyik hitetlen tudós két gyermeke, akiket vallás, Isten ismerete nélkül akart felnevelni. Nem járatta őket iskolába, hogy imádságról, Istenről ne halljanak semmit. Mert az ő feltevése az volt, hogy ember Isten nélkül is lehet valami. Ember, nagy tudós és bölcs. A fiut és leányt az élettől elzáratta. De a levegőt nem vehette el tőlük. A napsugarat sem. Mídon egy szép napon, mikor fésző rózsabimbók és virágok nyíltak s pászit zöldült a kertben, a két gyermek kiment oda. Mikor a felkelő nap sugarait ráborította a két gyermek fejére, mintha dicsfényvel vette volna körül. Tele lett ragyogással, fénnel a szemük, lelkük s nem is vették észre, ennyi szépség, ennyi pompa láttára imára kulcsolódott a két kezük. Nem is vették észre, hogy olyasmit tesznek, amire őket nem tanította senki. Valami varázslatos erő alatt megroskadt a térdük. És amikor az öreg tudós kijött gyermekeit megnézni, Isten nélkül nevelt csemetéit, úgy találta őket térdén. Ég felé imára kulcsolt kezekkel. Vajjon erre ki tanította őket? Hiába akarja magát elrejtetni az ember Isten arca elől. Hiába nem

akarja megismerni Isten arcának ragyogó szépségét. Hiába! Egyszer életében meg kell látnia s ha meglátja, úgy megszereti, hogy odaadja neki mindenét, szerelmes lesz bele. Kezét összekulcsolja és imádkozik.

Érzi, hogy gazdagabb, mint Krózus s boldogabb azoknál, kik rózsaszirmból fonnak örömkoszorút fejük köré. Érzik, hogy szívök, lelkök nem elmuló világ. Az élet nem temető, hanem rózsáskert és virágos pázsit és végtelen boldogság és megelégedettség tudatában hajtják le fejüket Isten kebelére.

Kedves Atyámfiai! Ez az Isten felé vezető út az én utam. Ezen megyek s ezen akarok vezetni titeket is. Szeretnék veletek Isten közelébe szárnyalni, menni... és ti kérdezitek, hogyan megyek?

Megyek a Seregek Urának Istenének nevével! A Seregek Urának Istenének pedig leggyönyörűbb, legfelségesebb és legdiadalmasabb neve e röpke szó: szeretet.

II.

„Szeretet a világ megváltója
Ez feddi a bűnt, az árvát ez óvja
Ez ad kenyeret a koldus kezébe,
Az elhagyottak ez a menedéke,
Csak egy szentség van a világ felett,
Örökkéig való a szeretet.“ (Sz. M.)

Kedves Atyámfiai! Én édes, rajongva szeretett magyar népem! Nincsen többé veszíteni való idő: a tizenkettedik óra ez! Most válik el, hogy megélsz vagy elpusztulsz! Hagyd abba a gyűlölködést, tedd félre a pártosságot, szeressétek egymást! Szeressétek, mint én szeretlek titeket. „Arról ismer meg mindenki, hogy az én tanítványaim vagytok, ha egymást szeretni fogjátok.“ Szeressétek akkor is, ha gyűlölettel találkoztok. „Áldjátok azokat, akik titeket átkoznak, imádkozzatok azokért, akik titeket háborgatnak, jót tegyetek azokkal, kik titeket gyűlölnék.“ Ez a szeretet a Krisztus szeretete. Ezt hirdetem és munkálom én is köztetek.

APRÓ TÖRTÉNETEK.

Az ige hatalma. Egy jámbor és igen művelt zsidó tudós dr Tomory, egyszer a Jób könyvét olvasta a maga héber Bibliájából, hogy az eredeti nyelv szépségét is élvezze. Mikor ehhez a vershez ért: „Tudom, hogy az én Megváltóm él“ — akkor így szól magában:

— A keresztyéneknek is van megváltójuk. Szoktak beszélni a Megváltóról. Most már szeretném tudni, hogy milyen az ő Megváltójuk.

Megszerezte hát magának az Újtestamentumot, hogy megismerhesse a keresztyének Megváltóját. És anélkül, hogy bármilyen emberi segítségben részesült volna, egyedül Isten Lelkének vezetésével megtalálta és elfogadta Urának a Krisztust.

Egy bátor fiu. Egy fiu, akit szülei tisztán és mértékletesen neveltek, inasnak a városba került. A műhelyben a művezető egyszer megkínálta egy pohár sörrel.

— Köszönöm, én nem iszom, — felelt a fiu,
A művezető dühös lett.

Hirdetem és munkálom azt a szeretetet, mely szereti az Urat, teljes szívéből, teljes lelkéből és minden erejéből szereti embertársát, mint önmagát. Kinek könnye fakad a nyomornak láttára, karja nyulik az elesettek felszolgálatára. Ki karjára veszi és szívére szorítja az elhagyott árva gyermeket és letörlí a nyomor arcáról a fájó könnyeket.

Hirdetem és munkálom azt a szeretetet, mely ott él szívemben más nyelvet beszélők, vagy más felekezettel szemben, mely megfogja azt a kezét, mely kéz fölönösképen ma, a felekezeti gyűlölet csiráját akarja elhínteni.

Hirdetem és munkálom azt a szeretetet, mely utolsó lehelletig ragaszkodik ehhez az egyházhoz. Az egyházat, mint földi intézményt Istenországa látható szervének tartom, épen ezért Istenországának igazságai, Krisztus tanításai kell, hogy képezzék e földi intézménynek, mint testnek, a lelkét. Vallom, hogy ép lélek csak ép testben van. Lelkipásztori munkálkodásomban arra fogok törekedni, hogy egyházam intézményei épek, életerősek, egészségesek legyenek. Árvaházunkért, iskoláinkért dolgozni, küzdeni fogok, mert ma, kisebbségi életünkben elsősorban felekezeti iskoláink azok, melyek anyaszentegyházunk jövője számára hitbuzgó fiakat és lányokat nevelnek. Rajongással szeretem egyházamat. Az én egyházam a hitvallók, vértanúk, hősök egyháza, melyen a pokol kapui sem vehetnek diadalmat!

Hirdetem és munkálom azt a szeretetet, mely ott él szívemben magyar népem iránt. Az erdélyi magyarság 13 esztendő kálváriája meggyőzött engem arról, hogy ez a nép Isten után csak önmagában bízhatik. Én ez ünnepélyes órában teszek fogadalmat arra, hogy ennek a népnek nyelvét, kulturáját ápolni és védeni fogom és hogy ehhez a néphez hű leszek szívemnek utolsó dobbanásáig. Ez a szeretet az én eszményképem, az én szerelmes szép ideálom. Ezt a szeretetet hirdetem és munkálom. Hirdetem és mun-

— Hallod e, te gyerek! Nincs szükségünk semmiféle szentekre. Vagy beveszed ezt itt, vagy kívülről kapod meg!

De a kisémbert bátran így felelt:

— Én tiszta ruhát és tiszta lelket hoztam ide. A ruhámat bepiszkolhatják, de a lelkemet meg ne rontsák!

A számárbőr. Egy híres regénynek a címe ez. A regény hőse fiatal ember, aki egy varázsló ajándékát kapja. Az egész ajándék nem egyéb, mint tenyérnyi darab kikészített vadszámárbőr. A fiatal embernek a nyakában kell hordani ezt az ajándékot és ennek a regény szerint olyan bűvös hatása van, hogy minden kívánság, amit csak elgondol, egyszerre teljesül. De az a különös tulajdonsága is van ennek a számárbőrnek, hogy minden teljesült kívánsággal kisebb lesz. Mire pedig elfogy, megszűnik gazdájának az élete is. A fiatal ember boldogan ment el a varázslótól, kívánt magának végtelen gazdaságot, palotát, kényelmet, de egyszer csak rémülten vette észre, hogy nyakában a bőrdarab veszedelmesen kisebb lett. Nem mert semmire gondolni. Nem mert

kálom. Mert az a legfőbb céloim, hogy amit itt bent a templomban hirdetek, azt tegyem ott kint az életben!

Ime Atyámfiai, így megyek a nagy Góllátnak, az életnek elébe: a Seregek Urának Istenének nevével!

Mielőtt leszállanék e helyről, van még néhány szavam, melyet nem pusztán szokás, de igazi benső érzelem adnak ajkaimra.

Főtiszteletű Püspök úr, szeretve tisztelt főpásztorunk! Nem zárhatom be beszédemet anélkül, hogy a mély tiszteletnek és forró hálának néhány szavát ne intézzem hozzád. Te voltál az én jó Gamálielem, az én jó mesterem; bölcsességed vezetett és atyai jószágod kísért eddig engem a lelkeszi pályán. És most, midőn elbocsátottál védő szárnyaid alól, hogy önállóan értékesíteném a nálad szerzett tapasztalatokat, eljöttél, hogy tanuja és részese légy az én örömeimnek. Áldjon meg jószágodért a minden áldások atyja, akinek a leghűbb szolgálója vagy. Gyermekei bizalommal kérlek, ne feledkezzél meg rólan ezután sem! Terjeszd ki főpásztori gondviselésedet továbbra is hűveimre és reám! Én hálát adok Istenemnek, hogy téged adott nekem mesterül és példaképül és buzgón imádozom e gyülekezettel: tartsa meg közhasznú életedet még sokáig, s adja megérned azt a boldogságot, hogy nemes törekvéseidnek és hű fáradozásaidnak óhajtott sikerét láthasd!

Nagyfőtiszteletű Lelkészúrsaim s tekintetes Presbitérium! Ti egy fényes multu gyülekezetnek őrállói, tapasztalatban nálam gazdagabb munkásai, fogadjátok köszönetemet, hogy nem vetvén meg az én ifjúságomat, a közös munkatérre magatok mellé méltattatok. Igérem, mindenkor csüggeni fogok e gyülekezet lelki és anyagi javainak előmozdításán, hogy a jövő hásonló lehessen a multhoz, melynek sugárai még mindig felragyognak a távol ködéből, mint a leáldozó napnak aranyos küllői az alkonyi égen. Fogadjátok kérlek, azért szívesen és ne tagadjátok meg tőlem bölcs támogatásokat.

sem mire vágyani. Nem mert már szólni sem, mert amikor csak egyetlen vágy csendült meg a szavában az már beteljesült, de az élete minden vágyal fogyott. Ugy halt meg nyomorultan, szerencsétlenül.

Ez a mese tulajdonképpen az emberi vágyakat jelképezi. Jaj volna nekünk, ha minden vágyunk beteljesülne, ha minden okos, vagy balga reményünk testté válna. Az az ember, akinek minden vágya valóra válna ezen a földön, akinek nem volna már mit kívánnia, az a legnyomorultabb lenne miközöttünk. Milyen jó, hogy küzdelem az élet, hogy amikor nekünk egy-egy vágyunk teljeseedik, amikor kicsi dolgokért is küzdenünk kell és nehéz munka, töredelem által kapjuk meg az életnek a javait, ugyanakkor vágyaink teljeseedése nem fogyasztja, hanem erősíti és növeli a mi belső életünket. Sok ember akkor lenne a legszerencsétlenebb, ha mindazt megadná neki az Isten, ami után pedig olyan epedő lélekkel szomjuznak. Ne lázzadozzunk az élen, ha Isten sok kívánságunkat nem teljesíti, hiszen mi sem teszünk meg mindent a gyermekeinknek, csak azt, ami valóban az ő javukat szolgálja.

Szeretett Hűveim! Ti otthont és kenyeret adtok nekem, cserébe fogadjátok el az én szívemet. Istenben való hitemet és irántatok való szeretetemet. Adja az Isten, hogy visszatérésem ne legyen hiábavaló! Óh népem, édes magyar népem! Küzdelem, munka vár reánk! Összetartásban, egyetértésben, szeretetben van az erő! Jertek, tegyünk fogadalmat, hogy ezeknek lángjait ápolni és élesíteni fogjuk! Sionunkért küzdeni és harcolni fogunk! Adjátok hát Ti is szívemért — szíveteket! Szívet kínálok, szívet kérek! Így menjünk: a „Seregek Urának Istenének nevével”! Ámen.

ÁLDOZATKÉSZSÉG

A) Egyházi célokra:

OLASZIBAN:

Árváknak: Tárnoki László 100 Lei.

Református Híradónak: Tárnoki László 120 Lei.

Egyházi célokra: Pomperi Nándorné 200 L. VELENCÉN:

Szegényeknek: K. Nagy Lajos 50, Zsigó Györgyné 20, Balogh Károlyné 20, Báss János 50 L. RÉTEN:

Szegényeknek: özv. Szilágyi Lajosné 200 L.

Orgonára: Olah Sándor 50, Gáll Bálint 20, Szász Mihály 100 Lei.

A REFORMÁTUS NAGYHÉT

Felhívás és kérelem. A romániai református egyház VIII-ik nagygyűlését, — mint arról már hírt adtunk — folyó évi szeptember hó 30 tól október hó 4. napjaira Nagyváradra hívták össze dr. Makka Sándor erdélyi és Sulyok István királyhágómelléki püspökök. A Református Nagyhét vendégeinek elszállásolásáról a helybelli ref. egyház gondoskodik. Szeretettel és bizalommal kérjük ugy a református egyház tagjait, mint más felekezettől testvéreinket is, hogy a városunkba érkező vendégek részére szállást adni szíveskedjenek. A szállásadót a szálláson kívül semmi más kötelezettség nem terheli. Kérjük, fogadja mindenki megértéssel a református egyház szállástgyűjtő megbízottjait, akik a lakástulajdonosokat a napokban felkeresik. A felajánlandó szállások szeptember 1-ig a református lelkeszi hivatalokban is bejelenthetők.

Felhívás.

Kérjük hűveinket, hogy ugy az egyházi adó, mint a „Református Híradó” előfizetési díj hátralékaikat és f. évi tartozásaikat, vagy a pénzbeszedőknél, vagy az egyházi adóhivatalban (Str. I. Vulcan, volt Nagy Sándor-utca 14. sz. a, bejárat a Béres nyomdánál) sürgősen befizetni szíveskedjenek. hogy iskoláink fenntartása és a nyomdaköltségek kifizetése körül zavar be ne álljon. Az egyházi adók számozott nyugtakönyvben kiállított és indigóval irt nyugták ellenében fizetendőek.

A Híradó díjak nyugtalapjainak mindkét része egyformán állítatik ki s jobbfele a nyugta más nyugták érvénytelenek.

Az egyház elnöksége.

Előfizelőinkhez. Már hónapokon át minden héten hallattuk szavunkat előfizetőinkhez, hogy lapunk kiadási költségeit az egyházi pénztár nem tudja fedezni. Kiáltó szavunkat néhányan meg is hallották és adományaikkal segítségére siettek a pénztárnak. A segítségre még mindig nagy szükség van s a további adományokat reménykedve várjuk!

HIREK

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje:

Olasziban: délelőtt 10 órakor András Gusztáv, este fél 6 órakor Kiss Bertalan, a Hegyén: (Papp Sándor szólistében Nagysötétágon) délután 3 órakor András Gusztáv.

Ujvároson: délelőtt 10 és délután 3 órakor, valamint az Össi-telepen (Bodó Imre házában) délután 5 órakor Sass Kálmán,

Velencén: délelőtt 10 és délután 3 órakor Kiss Károly, a Tokajitelepen (Tikos Bálint atyánkfia házában) délelőtt 10 órakor Szűcs István,

Réten: délelőtt 10 órakor dr. Szabó Lajos, délután 4 órakor Szűcs János szolgái.

Reggeli órákon: Hétfő: A tusakodás órái. Máté 26, 31—39. Kedd: „Vigyázzatok és imádkozzatok”. Máté 26, 40—50. Szerda: Jézus elfogatása. Máté 26, 51—58. Csütörtök: A főpap előit. Máté 26, 59—68. Péntek: A Péter tagadása. Máté 26, 69—75. Szombat: Judás halála. Máté 27, 1—10.

Esteli órákon: A mester követése. János 13, 14. János 13, 31—38. Szerda: Igazság, Ut. Élet. János 14, 1—6. Csütörtök: A Fiu és az Atya. János 14, 7—20. Péntek: A Vigasztaló. János 14, 21—26. Szombat: Az Ő békessége. János 14, 27—31.

Bünbánati hetet tartunk a következő héten. Aki az ujkenyéri urvacsoraosztáskor az urasztalát jó adományaikkal megakarják ajándékozni, jelentsék a lelkész hivatalkában.

Az élesdi református egyház 1931 augusztus 30-án tartja „kulturház”-ának felavatási ünnepségét, amelynek két része lesz. A délelőtti istentisztelet sorrendje: 1. Fennálló ének: „Te rólad zeng dicséretünk...” 2. Közének. CV. zsoltár 1, 2, 3. verse. 3. Ima és alkalmi beszéd. Tartja Csernák Béla, nagyváradai lelkész. 4. Közének: LXXXIV. zsoltár 2. verse. 5. A kulturház építésének történetét ismerteti Vadai Béla ref. esperes. 6. Záróének: 34. dicséret 1, 2. verse. Istentisztelet után diszpresbitéri gyűlés a kulturházban. A délutáni vallásos-kulturális ünnepség sorrendje: 1. Fennálló ének: Jövel Szent Lélek Uristen. 2. Közének: 98. dicséret 1. és 4. verse. 3. Ima és beszéd. Tartja Szűcs László hegyközségi lelkész, egyházmegyei tanácsbíró. 4. Férfi négyes. Előadják: Tatay Ambrus, Kovács Sándor, Kovács Tibor és Józsa István. Orgonán kísérli Józsa Zoltán. 5. Szabadelőadás. Tartja Zágoni Dezső, a „Magyar Szó” főszerkesztője. 6. Beethoven: „Dicsőít Téged”. Éneklí az élesdi Dalkör. 7. Szaval: Kovács Sándor, ref. s. lelkész. 8. Záróének: Dicséret, dicsőség...

A nyilváníthatósággal bíró nagyváradai Ref. Leánygimnáziumnak I—IV. osztályaiba a beiratkozások aug. 25-től aug. 31-ig tartanak. Előjegyzéseket elfogad az intézet igazgatósága minden nap a hivatalos órák alatt délelőtt 11—12 ig. Beiratkozáshoz szükséges okmányok: 1. Adeverința (végbizonyítvány.) 2. Születési bizonyítvány (az állami anyakönyvi hivataltól.) 3. Ujraoltási bizonyítvány (városi tisztli főorvosi hivatal). 4. Állampolgársági bizonyítvány (másolat). 5. 15 Lei bélyegdíj. Beiratási díj: 250 Lei. Egész évi tandíj: 1750 Lei. Ünnepélyes megnyitás szeptember 1-én délelőtt. Javító vizsgák szeptember 1-én délután és 2-án. A rendes tanítás szeptember 3-án reggel kezdődik. A leánygimnáziummal kapcsolatban kitűnő internátus áll fenn. A díjak havi előleges részletekben is fizethetők.

Iskolai értesítés. Ezuton is felhívjuk a tanítató szülők figyelmét, hogy ref. elemi iskoláinkban, az előző évek gyakorlatától eltérően, ez évben, miniszteri rendelkezés folytán a beírások aug. 25—30-ig, naponként 8—12 óráig eszközöltnének. Minthogy iskoláinkba csak korlátozott számban vehetők fel növendékek, igyekezzék minden szülő az említett idő alatt gyermekét annál inkább beírni, mert nem valószínű, hogy szeptember 1. után is felvehetőek lennének. A szülők és gyámok augusztus 25—30. között írásos nyilatkozatot (declarația) tartoznak letenni a kerületi állami elemi iskola igazgatóságánál, hogy gyermeküket melyik iskolába kívánják járni. Református elemi iskola csak a Teleki- és Nagy Sándor-utcán van s új ref. iskola nem nyílik meg sem bent a városban, sem külterületen. Beiratási díj 60 Lei, melyet minden tanuló a beiratás alkalmával tartozik fizetni, ez alól felmentésnek helye nincs. Tandíj egész évre 300 Lei, mely félévi részletben, előre indokolt esetekben évnegyedenként is fizethető.

Örökbetogadna gyermektelen földműves család 2—3 éves egészséges leánygyermekét. Jelentkezhetni az olasz-i Lelkészi Hivatalban.

Nyomdász-tanulónak 14 éves, 4 középiskolát végzett, lehetőleg jó rajztudással rendelkező református ifjút felvesz a Kálvin könyvnyomda.

Kálvin könyvnyomda

Str. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 14. sz.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönbözőbb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb a legcsinósabb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kiadótulajdonos: a nagyváradai Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei
Egyes szám ára 4 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea—Nagyvárad.

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

A szociális felelősség jegyében.*

[A nagyváradai Református Nagyhét jelentősége.]

Püspökeink ez esztendőben is bátor hittel és bizakodó reménységgel hívták össze a két kerület espereseit, lelkészeit, tanárait, tanítóit, a világi renden levő összes egyházi tisztviselőket, érdeklődő híveket az október 1—4. napjain megtartandó református nagyhétre. Rendkívül nehezek az életviszonyok, mindenkit súlyosan megpróbáló a gazdasági válság, szinte leküzdhetetlennek látszanak a napról-napra tornyosuló akadályok és mégis bátor hittel és bizakodó reménységgel bocsátották ki a meghívót, mert érezték, hogy éppen most van a legnagyobb szükség arra, hogy az anyaszentegyház hívei és munkásai épüljenek egymás hite által, találkozzanak annak színe előtt, aki tanítványait e nagyon komoly szavakkal indította el az áldozatos küzdelem nehéz útjára: „Ime Én elbocsátlak titeket, mint juhokat a farkasok közé”, de aki szívükbe írta a drága biztatást is: „Ne féljete azoktól, akik a testet ölnek meg, a lelket pedig meg nem ölhetik. Miért kell ma találkozniok Krisztus gyermekeinek és milyen szolgálatra kell Őtől áldott indítást nyerniök az Anyaszentegyház munkásainak?”

Ha a Nagyvárad városába összehívott református nagyhét programját elolvassuk, tisztán áll előttünk a felelet. Az egyház szociális igényei és kötelezettsége; A munkanélküliség; Az egyház szociális felelősége; Az egyház szociális önvédelme; A nők szociális feladata az egyházban; Diakónia; e kérdések világosan mutatják, hogy az Anyaszentegyház munkásainak és híveinek e nehéz időkben a Krisztusi szolgálat útjait és feladatait kell keresniök és szent elhatározásban kell egyesülniök avégből, hogy az együttes tanácskozásokból merített utmutatásokkal térjenek vissza munkakörükbe és végezzék megújult hittel és lelkesedéssel a segítség, a gyógyítás krisztusi munkáit.

Joggal állapították meg, hogy ma az egyháznak a szociális kérdésekhez való viszonya áll az érdeklődés homlokterében. Olyan időket élünk, amelyekben mindenkinek felett az a kérdés áll előtérben, hogy az emberiség nagy szociális kérdéseinek megoldására irányuló, egész világot átfogó nagy mozgalomban kié

lesz a vezető szerep a Krisztus-é, vagy az Antikrisztus-é? Krisztus gyermekeinek, ha hivatásukat betölteni akarják e világban, tisztában kell lenniök három nagyjelentőségű kérdéssel. Ismerniök kell a szociális kérdés lényegét, tudniök kell, hogy mi köze van a szociális kérdéshez a keresztyénségnek. Ismerniök kell az Egyházak munkájának jelentőségét és szerepét e kérdés megoldására nézve.

Az első kérdést illetően tudniök kell, hogy a szociális kérdés első sorban lelki kérdés. A testvériségnek kérdése, Krisztus tanításainak a társadalmi élet alakítására való alkalmazásának kérdése, olyan praktikus utak keresésének kérdése, amelyek közel vihetnek a célhoz, amely által engedelmessé tudunk a legfőbb parancsolatnak: Szeresd felebarátodat. A második kérdést illetően tudniök kell, hogy maga a keresztyénség a legfelségesebb tényező a szociális kérdés öntudatrajuttatásában. És a harmadik, amit tudniök kell, hogy az Egyháznak legfelségesebb feladata az, hogy a krisztusi szeretet fényével hassák át a szociális eszményképet, hogy a szociális gondolkodás alapelveit a mi Urunk Jézus Krisztus kijelentésének igazságaiban vizsgálják meg, hogy minden szociális tevékenységet a krisztusi szeretet lelkével inspiráljanak.

A nagyváradai református nagyhét a szociális felelősség jegyében hívatott össze. Éreznünk kell, hogy püspökeink történelmi szükség parancsszavának engedelmessé akkora, amikor tanácskozásainkat e felelősség ítélete alá állították. Lehetetlennek tartjuk, hogy a hívó szót ne kövesse tettekre elhatározás. Le kell küzdenünk a nehézségeket és meg kell találnunk a tettekre szolgáltnak útját, mert e felelősség parancsszava alól egyetlen egyház sem, a romániai magyar református egyház pedig a mai viszonyok között semmiképpen sem vonhatja ki magát. Küzdjük le azért az akadályokat és legyünk ott a nagyváradai református nagyhét elhatározó jelentőségű tanácskozásain, mutassuk meg, hogy élünk és élni akarunk.

Vásárhelyi János.

Reggeli órákon: Hétfő: A helytartó előtt. Máté feszítettés. Máté 27, 11—26. Kedd: A keresztre feszítettés. Máté 27, 27—44. Szerda: Elvégeztetett. Máté 27, 45—56. Csütörtök: Jézus temetése. Máté 27, 57—66. Péntek: A feltámadás. Máté 28, 1—8. Szombat: A missziói parancs. Máté 28, 9—20.

* Az erdélyi egyházkerület hivatalos lapjából, a Református Szemléből vesszük át e cikket, amelyet olvasóink figyelmébe ajánlunk.

A REFORMÁTUS NAGYHÉT

— 1931 szept. 30—okt. 4. —

Vendégeink lesznek a Nagyhét alkalmával (szeptember 30—október 4 ig): dr Makkai Sándor erdélyi püspökön kívül a következő előadók: Arday Aladár lelk. Gyanta, dr Bene Ferenc főgondnok Dés Bokor Sándor lelk. Feketegyarmat, Debreczeni István lelk. Szatmár, dr Gönczy Lajos theol. professzor Kolozsvár, dr Imre Lajos theol. professzor Kolozsvár Kádár Géza esperes gen.-direktor Zilah, dr Kotzó Jenő e. ker. tb. Nagykágya, Kovács Benedek diakonisszaképző int. igazgatója Marosvásárhely, dr Maksay Albert professzor Kolozsvár, dr Nagy Sándor egyhm. gondnok Erdőd, Sárközy Lajos lelk. Szatmárnémeti, dr Szabolcska László esperes Temesvár, Szombati Szabó István lelk. Lugos, Vásárhelyi János erdélyi püspökhelyettes Kolozsvár.

Jelentkeztek továbbá (szeptember 1-ig): Török Pál a Magyar Prot. Irodalmi Társaság főtitkára Budapest, Barabás Béla lelk. Ketesd, Bitay Béla lelk. Déva, Bitay Loránt Zoárd lelk. Csermő, ifj. Bokor Sándor s. lelk. Diószeg, Csákány Erzsébet ref. tanítónő Érzsodoró, Csia Pál lelk. Brassó, Farkas Albert lelk. Dés, Farkas Albertné Dés, Hegyi Károly lelk. Nagytak, Juhász Izidor esperes Piski, Juhász Izidorné Piski, Juhász Erzsébet Piski, Kádár Imre lelk. Kraszna, Kádár Imréné Kraszna, Kalmár István lelk. Bályok, Kulcsár Dezső lelk. Kéc, Kacsó Sándor presb. Kéc, Kесе Attila lelk. Sajóudvarhely, Kovács Lajos lelk. Tóti, Kovács Lajosné Tóti, Lőrincz János esperes Bálványosváraja, dr Mezey Mihály lelk. Magyarláros, dr Mezey Mihályné Magyarláros, Nagy Elemér lelk. Kutyfalva, Nagy Sándor lelk. Havadtő, Nagy Sándorné ref. tanítónő Havadtő, Nagy Zoltán lelk. Belényesujlak, Pálffy István s. lelkész Kispereg, Szabó Géza s. lelk. M.-Sziget, Szentpétery János ref. tanító Kéc, Szondy Géza lelk. Kispereg, Tártsy Géza lelk. Bere, Tártsy Gézáné Bere, Thamó László lelk. Szolokma, Thamó Lászlóné Szolokma. A jelentkezők többsége eddig erdélyi. A szállást felajánlók ha ösmerősre találnek a jelentkeztettek között, értesítsék az olasz-i lelkészi hivatalt, s kívánságukat a vendégek elosztását teljesítő bizottság figyelembe veszi.

A szállástgyűjtő nőszövetségi tagokat a legtöbb helyen szíves megértéssel fogadták; de voltak sok és fényes szobákkal rendelkező polgártársaink, akik hallani sem akartak arról, hogy egyik vagy másik előkelő vendégünk részére szobát ajánljanak fel. Egyházunk tagjai annál nagyobb szolgálatkészséggel teljesítsék kötelességüket.

Akik magánuton szállást ígértek egyes érkező vendégeknek, szíveskedjenek úgy a maguk címét, mint leendő vendégük nevét, állását, lakhelyét az olasz-i lelkészi hivatalban nyilvántartás végett bejelenteni, hogy a nagyhéten résztvevő minden vendég

nevét a közös névsorba a teljesség kedvéért beiktathassuk.

Felhívás. Az okt. 1—4. napjaira összehívott református nagyhét mindennapos templomi ünnepélyeinek lebonyolítása a vezetésem alatt álló énekkart is nehéz, de kétségen kívül szép és hálás feladat elé állítja. Az ünnepélyek rendezésére kiküldött bizottság is, de maga a nagyváradi egyházközség is bizalommal és örömmel vár tőlünk legalább két énekszámot, mely a kórus eddigi szerepléséhez is méltóan kiegészítené a programot.

Eznek a várakozásnak, — mely egyben a multak igyekezetének az elismerését is jelenti — óhajtok megfelelni, midőn az énekkar tagjait erre a szereplésre itt tisztelettel fölkérem és összehívom.

Az énekpróbákat a ref. leánygimnázium vallástani termében (földszint), — összejöveteleink eddigi helyiségében — tartjuk, s azok sorozatát *e hó 7-én hétfőn este 8 órakor és pedig a kórus hölgytagjaival kezdjük meg.* A további próbák időpontját a napilapokban közölni fogom.

Hangsúlyozni kívánom, hogy az énekkar szereplését csakis abban a feltevésben ígértem meg, ha annak nemcsak a régi hűséges tagjai támogatnak munkámban, hanem a váradi nagy egyházközségnek olyan tagjai is jelentkeznek a közreműködésre, kik szép énekhangjuk és rátermettségük ellenére is mind eddig a kényelmes elszigeteltség és közömbösség spanyolfala mögött meghúzódva, ugyszólván páholyból nézték, — hol elismerve, hol kritizálva, — az ugynevezett „Szemethy-kórus“ fáradságos küzködését. Kérem őket, hogy együttes buzgólkodással biztosítsuk a váradi nagyhét ránk háruló énekszámainak azt a sikerét, mely egyformán méltó egy kivételes szép alkalomhoz, mint a nagyváradi erős és tekintélyes gyülekezethez. *Dr Szemethy Géza.*

ÁLDOZATKÉSZSÉG

A) Egyházi célokra:

OLASZIBAN:

Református Hiradónak: Máté János (Érmihályfalva) 100 Lei.

Olasz-i orgona-alapra: Tárnok László 100 Lei.

RÉTEN:

Orgonára: Bokor F. 50 Lei.

Missziói délutáni tartunk réti paróchiális körünkben, a külső periferiákon, vasárnap délután fél 6 órakor, egyidőben 3 helyen: a Felföldi-telepen (szv. Fazekasné házában); a Törkömérő völgyben (Erdi Gábor szőlőjében); a Györki-telepen (szv. Kovács Lajosné házában) Bibliát olvasnak: dr Szabó Lajos lelkész, Szabó Pál és Szűcs János theológusok. Közreműködnek az ifj. bibliakörök tagjai énekszámokkal és szavallatokkal.

Az élesdi református egyház kulturházának ünnepélyes megnyitása

augusztus hónap utolsó vasárnapján történt. E kedves alkalomra az élesdiek meghívták a testvérgyülekezeteket is, amelyek közül többen részt vettek a főlemelő ünnepélyen. Mióta Vaday Béla esperes az élesdi reformátusok lelképásztora, azóta ott évről-évre szélesebb mederben folyik a belmissziói építő munka. Vasárnapi iskola, felnőtt fiúk és hajadon leányok bibliaköre, nőegylet, énekkar, olvasóköri, stb. tömöríti egységbe a Körös-völgy e véghelyén élő reformátusokat, akik között a buzgó lelképásztor munkáját a nagyváradi születésű jeles ügyvéd dr. Ujfalussy Sándor nemcsak megértő érdeklődéssel kíséri, de mindenben támogatja is. Dr. Ujfalussy Sándor tette lehetővé a belmissziói központul szolgáló kulturház felépítését is, midőn nemcsak indítványozta annak létesítését, hanem feleségével együtt ötvenötezer leladományt tett le e célra. Példája buzdítólag hatott néhány hónap multával felépült a hatalmas méreű különálló terem a paróchia udvarán. Külföldön már nem is építenek lelkész lakásokat gyülekezeti terem nélkül, hogy a lelkésznek kezeügyében legyen az alkalmas helyiség is gyülekezeti munkájához. Így van ez most már Élesden is. A kulturház létesítése méltán föltötte el örömmel nemcsak az élesdi és a szomszédos falvak reformátusait, de a vidék magyarságát felekezeti különbség nélkül.

A megnyitást megelőző ünnepi istentiszteleten imádkozott és prédikált Csernák Béla nagyváradi lelkész, egyházkerületi főjegyző, a kulturház létesítésének történetét Vaday Béla esperes, helybeli lelkész ismertette.

Istentisztelet után dísz presbyteri gyűlés volt az új kulturházban, amelyen áldást kívántak a vendég-lelkészek, dr. Ujfalussy Sándor és presbyter társai; de legmeghatóbb volt egy hajadon leányka és egy legénysorban levő ifju bizonyágtétele.

Délben közebedre gyűltek a város vezetői faji és felekezeti különbség nélkül.

Délután a templomi ünnepélyen Szűcs László csatári lelkész tartotta az ünnepi beszédet, Zágoni István nagyváradi hírlapíró pedig az előadást, míg Kovács Sándor helybeli segédlelkész szavalt. A gyülekezeti énekeken kívül délelőtti egy kvartettet adtak elő az énekkar tagjai, míg délután a teljes énekkar szerepelt.

Az új kulturház legyen az istenországát építő munkának szent műhelye.

Előfizetőinkhez. Már hónapokon át minden héten hallattuk szavunkat előfizetőinkhez, hogy lapunk kiadási költségeit az egyházi pénztár nem tudja fedezni. Kiáltó szavunkat néhányan meg is hallották és adományaikkal segítségére siettek a pénztárnak. A segítségre még mindig nagy szükség van s a további adományokat reménykedve várjuk!

Felhívás.

Kérjük hűveinket, hogy úgy az egyházi adó, mint a „Református Híradó” előfizetési díj hátralékaikat és f. évi tartozásaikat, vagy a pénzbeszedőknél, vagy az egyházi adóhivatalban [Str. I. Vulcan, volt Nagy Sándor-utca 14. sz. a, bejárat a Béres nyomdánál] sürgősen befizetni sziveskedjenek. hogy iskoláink fenntartása és a nyomdaköltségek kifizetése körül zavar be ne álljon. Az egyházi adók számozott nyugtakönyvben kiállított és indigóval irt nyugták ellenében fizetendőek.

A Híradó díjak nyugtalapjainak mindkét része egyformán állítatik ki s jobbfele a nyugtá más nyugták érvénytelenek.

Az egyház elnöksége.

H I R E K

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje:

Olasziban: délelőtti 10 órakor Varga Gedeon, este fél 6 órakor Kiss Bertalan, a Hegyén (Papp Sándor szőlőjében Nagysötétágon) délután 3 órakor András Gusztáv.

Ujvároson: délelőtti 10 órakor Sulyok István, délután 3 órakor, valamint az Őssi-telepen (Bodó Imre házában) délután 5 órakor Sass Kálmán

Velencén: délelőtti 10 és délután 3 órakor Kiss Károly, a Tokaji-telepen (Tikos Bálint atyánkfia házában) délelőtti 10 órakor Szűcs István,

Réten: délelőtti 10 órakor dr. Szabó Lajos, délután 4 órakor Szűcs János szolgál.

Mind a négy helyen urvacsoraosztás.

Esteli órákon: Hétfő: A szőlőtő. János 15. Kedd: Az Ő parancsolata. János 15, 6—12. Szerda: A barátság igazi értelme. János 15, 13—27. Csütörtök: Atyához menetelről. János 16, 1—10. Péntek: A boldog csere. János 16, 11—22. Szombat: Az erőt adó bizalom forrása. János 16, 23—33.

Az apai református egyház ifju lelkészének, az egykor Nagyváradon káplánkodó Gulya Gézának buzgó vezetése alatt évről-évre jelét adja életerejének. Ez évben templomot renovált. A renovált templom felszentelő ünnepélyé vasárnap, szeptember 6-án lesz, amikor a délelőtti istentiszteleten Csernák Béla nagyváradi lelkész prédikál. Az apaiak szép ünnepség keretében ülik meg az ötömnapot.

Református Leánygimnáziumunk szeptember 1-én nyílt meg. A megnyitó istentiszteletet, — amelyen egyuttal elemi iskolák növendékei is részt vettek, — Varga Gedeon vallástanító lelkész tartotta. Az egyes osztályok növendékeinek száma I. oszt. 41, II. oszt. 26, III. oszt. 12. Az internátusba 32 bennlakó jelentkezett. Mind a két intézmény ez évben is Karácsonyiné Gálbory Erzsébet igazgatónő vezetése alatt áll.

A királyhágómelléki református egyházkerület Nőszövetsége Sulyok István püspök elnöklése alatt szeptember 3-án tartotta alakuló közgyűlését, amelyen az esperesi karon kívül jelen voltak az egyházmegyei nőszövetségek delegáltjai. Közgyűlés a tisztikart a következőképpen alakította meg: díszelnök: Sulyok Istvánné. Elnök: Csernák Béláné, alelnökök: Jögrné Draskóczy Irma (Bánát), Vadai Béláné (Bihar), Pappszász Lajosné (Érmellék), Uray Jenőné (Szatmár), Kacsóh Károlyné (Nagykároly), Kassay Béláné (Nagyszalonta em.) Titkárok: Balajthy Jenőné, Vargha Lászlóné. Pénztáros: Papp Margit. Ellenőrök: Kalmár Istvánné, Szaplóczay Bertalané. Választmány: Bánát: Czöndör Rózi, Gemeinhard Mártonné. Érmellék: Bónis Elemérné, Szabó Zoltánné. Nagybánya: Dr Ajtai Nagy Gáborné, dr Lingvay Lajosné. Nagykároly: Gönczy Sándorné, Lovász Béláné. Nagyszalonta: dr Elek Sándorné, Nagy Dánielné. Ezzel a királyhágómelléki nőszövetségek szervezete betetőzést nyert. A meginduló munkára Isten adjon gazdag áldást!

A Magyar Dalkör zászlóavató ünnepélye. A Magyar Dalkör és a testvérekkarok emlékeztetésében, de e ragyogó ünnepélyen, osztály, faji és felekezeti különbség nélkül, nagytömegben megjelentek szívében, sőt e város zenei életének történetében is felejthetetlen marad ez évi augusztus 30. napja, a Magyar Dalkör zászlóavatási ünnepélye. Páratlan eseménye volt ez a méltósággal lefolyt ünnep e kulturájában egyre hanyatló és ilyen teljesítményekben folyton szegényedő városunknak. Külső kereteiben díszes, belső tartalmában és művészi értékben gazdag és becses alkalom, mely összehozta s lélekemelő találkozásra gyűjtötte mindazokat, kiket éltet a magyar dal bűvös ereje, hódító varázsa és szépsége. S bizony ezek a lelkek szorongásig töltötték meg a Szigllgeti Ede színházát s örömmel láttuk, hogy a többi dalkörök is egymásra találtak s testvéri ölekezésben forrtak össze ezen a napon. Az 1868 ik évben báró Gerllczyné nyújtotta át e szép selyem zászlót az újonnan alakult polgári dalos egyesületnek s a több, mint félszázad alatt többször vándorolt egyik egyesület kezéből a másikba, a legutóbbi évtized viharai között pedig megmentője, hűséges megőrlője és gondozója volt e zászlónak a hálás köszönetet méltán érdemlő Jakab-család. Ezt a zászlót nyerte most el és avatta fel a vasárnapl ünnepen a lelkes tagokkal működő Magyar Dalkör, mely így az ünnepség középpontjában állott s felkészültségével, erejével, fegyelmzetten, szép éneklésével a legszebb sikert aratta. A felavató ünnepség délben folyt le, a diszhangverseny pedig este, mind a kettő a színházban. Festői látványt és kedvesen színes képet nyújtott a dalkör vezetőségének, a zászlóanyának, keresztanyáknak, koszorúslányoknak s legényeknek, a testületek küldötteinek, a szereplő dalárdáknak színpadi felállítása, elhelyezése, mely csoportosítás teljesen avatott rendező kezére vallott. A dalárdák zászlóinak egyenkénti megkoszo-

ruzása, a zászló felszalagozása és a zászlószegek beverése jellemző és találó jellegű kíséretében. Nemes Elemér igazfalval református lelkész, bánáti esperes, az Orsz. Magyar Dalosszövetség alelnökének ünnepi beszéde, a vendégdalárdák énekszámai, az egyesített kórusok tömör erőssége egyenként és összesen, olyan tanúságokkal, szépségekkel töltötték meg a lelkeket, hogy mély nyomai sokáig maradnak emlékeztetésben. Az ünnepelt Magyar Dalkör, a kitűnő Gutenberg Dalkör, a fejlődés szép útján haladó Iparos Dalkör és a Kath. Legényegylet vegyeskara mellett, a mi egyházunk alakulatai közül figyelmet érdemlő, megérdemelt sikerrel szerepelt a Réti Ref. Vegyeskar és a rég óta mindig dicséretesen működő Ve'encei Ref. Énekkar. Örömmel jegyezzük fel azt is, hogy az elhangzott beszédek, jellegű tartalmában, a zsoltáros Dávid szava csendült fel: „Én az Urnak éneklek mindig, miglen élek!” Istenhez szállt minden ének, övé mind ezért a dicsőség, de e nap sok gyönyörűségéért, a valóban ritka szépségéért, illesse magyar szívünk hálás köszönete Andrásfi Ede karnagy urat. (—con.)

Teljes ellátásra egy vagy két iskolás leánykát elvállal református papi család, havi 1400 leiert, Kórház utca 39. szám.

Egy teljesen egyedül álló árva református bibliakörös, komoly leány irodai állást keres. Nagyon kérjük az olyan református hiveinket, akiknek szükségük van irodájukban, vagy üzletükben komoly munkaerőre, szándékukat jelentsék be az újvárosi lelkészi hivatalhoz.

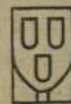
Örökbefogadna gyermektelen földmives család 2—3 éves egészséges leánygyermeket. Jelentkezhetni az olasz-i Lelkészi Hivatalban.

Nyomdász-tanulóknak 14 éves, 4 középiskolát végzett, lehetőleg jó rajztudással rendelkező református ifjút felvesz a Kálvin könyvnyomda.

Kálvin könyvnyomda

Str. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 14. sz.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönbözőbb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb a legcsinósabb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kiadótulajdonos: a nagyváradai Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Le
Egyes szám ára 4 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea—Nagyvárad.

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

A presbiterium gyűlése.

Szept. 6 án délután 5 órakor presbyteri gyűlést tartottunk, amelyen Sulyok István püspök lelkészelnök és dr. Thúry Kálmán világi elnök elnökölték. Jegyző volt: Papp Lajos. Jelen volt 39 presbyter.

1. Lelkészelnök imával nyitja meg a gyűlést. Jelenti, hogy az Ujvároson megüresedett presbyteri tisztségre a pótpresbyterek közül az elnökség Birinyi Imrét hívta be,

aki a gyűlésen megjelenván, az esküt letette.

2. A megválasztott presbyterek közül bizonyára elfoglaltságuk miatt eddig még nem jelentek meg Kenéz András és Pikó János mérnökök, akiket a presbiterium nyilatkozattételre hív fel, hogy kívánják-e presbyteri tisztüket megtartani?

3. Lelkészelnök ismerteti az egyház-község nehéz anyagi helyzetét, amit az idézett elő, hogy a házbérek erősen csökkentek és az egyházi adó befizetése is az általános vagyoni és kereseti romlás folytán mélyen alatta van a költségelőirányzatban felvett összegnek. De nem kapta meg az egyház a városi költségvetésbe még tavaly felvett több mint százezer lei iskolai segélyt sem. Ilyen körülmények közt gondolkoznunk kell afölött, hogy a tisztviselők és tanítók fizetésére szükséges összegeket hogyan fedezzük? Erre két mód van; vagy rendkívüli adót kellene kivetni, de erre a mai viszonyok közt nem lehet gondolni; a másik mód pedig, — amit már az állam is megtett, — a fizetések csökkentése az egész vonalon.

Ezután a pénztáros részletesen ismerteti a fizetések csökkentésére vonatkozólag kidolgozott javaslatát, mely szerint 2500 lei-ig levonás nem lesz, 2501-től 3000 lei-ig 10%, 3001-től 5000 lei-ig 15% és 5001-től feljebb 20% lenne a levonás.

A presbiterium többek hozzászólása után a javaslatot elfogadja és a fizetéseket szept. 1 től kezdve e szerint utalja ki.

4. Az esperesi körlevél felhívja a presbytereket, hogy a Nagyváradon szept. 30—okt. 4. napjain tartandó református nagygyűlésen

ugy az előadásokon, mint a templomi ünnepélyeken, minél nagyobb számban jelenjenek meg.

A presbiterium a felhívást tudomásul veszi, s egyben annak a véleményének ad kifejezést, hogy több oknál nem lenne helyes, ha a nagygyűlés napjain a közeli falvakban is tartatnának előadások vagy külön istentiszteletek.

5. Lelkészelnök bejelenti, hogy egyik igen áldozatkész presbyterünk saját költségén el akarja készíttetni az ujvárosi templom fűtési berendezését és kéri a két kémény-építéséhez és a kályhák beállításához a presbiterium engedélyét.

A presbiterium az engedélyt szívesen megadja és a nagy áldozatért hálás köszönetét fejezi ki.

Miért nem vettél urvacsorát?

— Miért nem vettél urvacsorát? Kérdezte egyik ismerős a másiktól.

— Én nem szoktam venni. Nagyon hosszú az istentisztelet, alig érek haza így is, nem tudom a végét várni.

— De hiszen — felelte a másik — amikor ruhát próbálni mentél, akkor még több órát eltöltöttél egy ruháért az otthontól távol. Miért nem tudsz hát néhány órát áldozni arra is, hogy a lelked fehér mennyegzői ruháját megkapd?

— Nem is azért nem veszek urvacsorát — felelte a másik — hanem a közös kehely miatt. Nem akarok mások után lüni.

— De hiszen a vendéglőbe bármikor, ha bemegy éppen ilyenfajta közös pohárból iszol, amiből százan, meg százan ittak már előtted és azt sem tudod, vajon odakint a konyhában csakugyan alaposan eltörülték-e azt a poharat?

— Nem is azért nem veszek urvacsorát, hanem azért — felelte ismét az asszony — mert nem vagyok készen reá és lehetek én egészen jó református urvacsora nélkül is.

— Ez a te nagy tévedésed — felelte a másik. Aki uri szentvacsorát vehetne és nem vesz, hasonló ahhoz a gyermekhez, aki azt hangoztatja, szereti az apját, de messze elkerüli az édesapja asztalát és a kenyér helyett bódító méreggel táplálja magát, Ho-

gyan tudsz adakozni, hogy tudsz másokért áldozni urvacSORA nélkül?

— Nem szoktam adakozni — felelte az asszony, én nekem nem telik arra.

— Nem szoktál adakozni, nem esik meg a szíved máson — felelte szomorúan ismét az a keresztyén nő, aki a beszélgetést megkezdte, — azért nem adakozol, mert nincs a lelkednek ereje hozzá, mert a lelkedet nem táplálod Krisztus halálával, Tudd meg, hogy vétet és bünt követsz el, amikor az ulti szent vacsorát elkerülsz. Krisztus keresztje mellett haladsz el, Krisztusnak drága váltóságát hártod el magadtól. Azért nem tudsz imádkozni, azért nincs békességed, mert a lelked táplálékát nem ismered meg, Isten ajándékait el kell fogadni, aki nem fogadja el, az nem lehet az ő gyermeke és nem élhet ő szerinte. Azért nem élsz urvacSORÁVAL, mert nem akarsz alávetni Isten színe előtt leborulni, mert távol élsz Isten atyai szívéből.

Hány lélek számára szólhat ez a beszélgetés. Hány egyháztagnak van a mi gyülekezetünkben is, aki másdrendű dolognak tartja és elhanyagolja az urvacSORÁT. Nem lehet igazán református keresztyén az, aki Istennek legnagyobb ajándékát gögösen vagy közösen elhárítja magától.

(Reformátusok Lapja)

A REFORMÁTUS NAGYHÉT

— 1931 szept. 30—okt. 4. —

Bejelentett vendégek névsora: Dr Makkai Sándor erdélyi püspök Kolozsvár, dr Török Pál a Magy. Prof. Irod. Társ. főtitkára Budapest, Ardal Aladár lelkész Gyanta, Ardal Aladárné Gyanta, Ajtay Béláné Arad, Bőjthe Ándor Marosjára, Budai Ida Arad, Bereczki Gáborné Arad, Balajthy Jenő lelkész Bihar-püspöki, Balajthy Jenőné Bihar-püspöki, Balogh Mátyás lelkész Ant, Balogh László lelkész Nagyzerind, Barabás Béla lelkész Kettesd, Barcsa Mihály lelkész Siter, dr Bene Ferenc főgondnok Dés, Benke Pál tanító Szalacs, Bitay Béla lelkész Déva, Bitay Loránd Zoárd Csermő, id. Bokor Sándor lelkész Feketegyarmat, ifj. Bokor Sándor lelkész Diószeg, Bugyi János lelkész Erdőgyarak, Bugyi Jánosné Erdőgyarak, Csákány Erzsébet tanítónő Érszodoró, Csécsi Nagy Miklós Arad, Csia Pál lelkész Brassó, Csűrös Pálné Szászváros, Dadai István lelkész Temes megye, Debreczeni István lelkész Szatmár, Dávidházi Imréné Arad, Farkas Albert lelkész Dés, Farkas Albertné Dés, Fejér Pál esperes Radnót, Fejér Pálné Radnót, Fejér Piroska Radnót, Dr Gönczy Lajos theol. prof. Kolozsvár, Gyökössy József lelk. Hkszáldobágy, Gyökössy Józsefné Hkszáldobágy, Hoits Mihályné Arad, Hunyady Ilona tan. Nagyszalonta, Hegedűs Albert lelkész Szalacs, Hegyi Károly ny. esperes Nagylak, Dr Imre Lajos theol. prof. Kolozsvár, Jakab Lajos tanító Szalacs, Juhász

András lelkész Várasfenes, Jubász Izidor esperes Piski, Juhász Izidorné Piski, Juhász Erzsébet Piski, Kacsó Sándor presbiter Kéc, Kalló Imre presbiter Székelyhid, Kalló Ferencné Székelyhid, Kalmár István lelkész Bályok, Kádár Géza esperes gen. direktor Zilah, Kádár Imre lelkész Kraszna, Kése Attila lelkész Sajóudvarhely, Kiss Lajos esperes Magyaró, dr Kotzó Jenő egyházker. tanácsbíró Nagykágya, Kovács Benedek diakónisszaképző int. igazgatója Marosvásárhely, Kovács Lajos lelkész Tóti, Kovács Lajosné Tóti, Kovács Zsigmond lelkész Tasnádszántó, Kovács Zsigmondné Tasnádszántó, Kulcsár Andor lelkész Rév, Kulcsár Dezső lelkész Kecz, Kun László theol. Margitta Kürthy Károly lelkész Halmi, Kürthy Károlyné Halmi, Kürthy Ilona Halmi, Kalmár Franciska Arad. Lányi Lőrinc Székelysaja, Lőrincz András lelkész Koloskara, Lőrincz János esperes Bálványosvárnya, Lőrincz Jánosné Bálványosvárnya, Maksay Albert theol. prof. Kolozsvár, Dr Márk László lelkész Harasztkerék, Márk Mihály lelkész Agyagfalva, Máté Sándor esperes Kolozs, Máté Jánosné Arad, dr Mezey Mihály lelkész Magyarláros, dr Mezey Mihályné Magyarláros, Molnár János Érszodoró, Nagy Elemér lelkész Kutyfalva, dr Nagy Sándor egyházm. gondnok Erdőd, Nagy Sándor lelkész Havadtó, Nagy Sándorné Havadtó, Nagy Zoltán lelkész Belényesujlak, Nagy Irénke Diószeg, Nagy Margit Diószeg, Pálffy István segédlelkész Kisperég, Petri Sándor presbiter Hegyközpályi, Rozsnyai Etelka Arad, Sárközy Lajos lelkész Szatmárnémeti, dr Szabolcska László esperes Temesvár, Szabó Géza segédlelkész Máramarossziget, Szabó György presbiter Hegyközpályi, Szennyel József theol. Margitta, Szentimrey Dániel lelkész Hegyközüjlak, Szentimrey Dánielné Hegyközüjlak, Szentpétery János tanító Kéc, Szombati Szabó István lelkész Lugos, Szondi Géza lelkész Kisperég, Szücs László lelkész Csatár, özv. Sztankovics Józsefné Arad, Tarczy Géza lelkész Bere, Tarczy Gézáné Bere, Tárkányi György tanár Kolozsvár, Thomó László lelkész Szolokma, Thomó Lászlóné Szolokma, Torday Ferenc lévita Karánsébes, Tóttós György lelkész Szilágybagos, Vadai Béla esperes Étesd, Vadai Béláné Étesd, Vásárhelyi János erdélyi püspökhelyettes Kolozsvár, Végh Árpád lelkész Zilah Egri (Zälau Aghires), Végh Samu koll. ig. Zilah.

(Folytatjuk.)

A Református Nagyhétén minden este templomi ünnepély lesz; mégpedig csütörtökön (október 1-én) Ujvároson, amikor Bokor Sándor feketegyarmati lelkész, pénteken (október 2-án) Olasziban, amikor dr Szabolcska László esperes, temesvári lelkész és szombaton (október 3-án) ismét Ujvároson, amikor dr Maksay Albert kolozsvári theol. professzor szolgál.

Irodalmi-est rendezésén is fáradozik az ünnepélyeket rendező bizottság, amelyen a Nagyhétén megjelenő dr Ravasz László budapesti református püspökön kívül több jeles író lelkész lenne az előadó.

A Károlyi Gáspár Irodalmi Társaság alakuló közgyűlése október 4-én vasárnap 12—1 óra között.

ÁLDOZATKÉSZSÉG**A) Egyházi célokra:****OLASZIBAN:**

A máramaroszigeti leégett templomra:
Szabó Miklós és neje 100 Lei.

Református Nagyhét költségeire: Szücs Mátyás és neje 100 Lei.

Szegényeknek: Szabó Miklós és neje 150, Király Zoltán 100, N. N. 50 Lei.

Ujkenyérkor urasztalára: özv. Resch Mihályné, Kosztin Jánosné, Szabó Miklós és neje, özv. Havassy Zsigmondné, özv. Száva Antalné 100—100, Va'na József, Schneider Alajosné, N. N. 50—50, Goldberg Ferencné 40, özv. Demján Istvánné 40, özv. Vantora Gáborné 20, együtt: 750 Lei, Kenyeret: özv. Havassy Zsigmondné, özv. Bányai Józsefné. Bort: dr. Miskolczy Albert, Oláh Imre, Szücs Mátyás, özv. Szodorai Tamásné, özv. Blaha Istvánné, András István.

Urasztalára egy*abroszt: özv. Havassy Zsigmondné.

UJVÁROSON:

Ujkenyérkor urvacsoaraosztáshoz adakoztak: Mercz Sándorné 50, Temkő Ferencné 20, id. Nagy János 20, Kovács Emília 50, Bodó Imréné 50 együtt 190 Lei, özv. Pikó Jánosné kenyeret, özv. Boros Péterné 5 lit. bort. Széles Kálmán 20 liter bort.

Szegény iskolásgyermekek könyvére adtak: Cser Mária 40, Major Ferenc 15, Rada Ferenc 10, Nagy Jenő 5, Tódor gyermekek 20, Nagy Lali 60, Bottházi Lajos 10, Kis Erzsé 5, Kendi Béla 10, Ertsey János 40, Szilágyi Ella és Józsi 20, Kulics István 8, Técsi József 5, Tóth Béla 5, Hevesi Ilona 10, Végh László 10 Leit.

VELENCÉN:

A Tokaji-telepi imaházra: Matkó Benjámin 1000, Kiss Károly 500, özv. Kiss Józsefné 100 Lei.

A velencei temetőben létesített vízvezetékre: özv. Kulcsár Sándorné 50, Herczeg Antal 20 Lei.

Urasztalára: Szabó Lajos 20, özv. Kulcsár Sándorné 30, Farkas Jánosné 20, özv. Blittó Jánosné 20, Biró Albert 20, Herczeg Antal 20, Siebert Emilné 25, Urai Béláné 50, együtt: 205 Lei. Kenyeret: Kiss Gyula, Bort: Kiss Károly.

RÉTEN:

Urasztalára: Kenyeret: özv. Fehér Andrásné. Bort: Jakab Imre, Taricska Gergely 40 Lei.

Orgonára: dr. Szabó Lajos 100 (IV. r.), Serdült Antal 300 Lei. (V. r.)

B) Az Árvaház céljaira:

Olaszi lelkesízi hivatalban: Szabó Miklós és neje 150 Lei.

Gondnoknőnél: Erdőhátyné 50 drb tojás, Puskás Károly az árvaházi növendékek haját levágta, Halászné 1 l. tej, özv. Standary Györgyné alma, Incze Andrásné alma, körte, Szentmiklósy Imréné alma

A dr. Várady Zsigmond-alapítvány ösztöndíjasait felhívjuk, hogy múlt évi tanulmányaikról írásbeli jelentésüket a felügyelő bizottsághoz címezve az egyházi pénztárhoz sürgősen adják be, mert más különben nem számíthatnak arra, hogy ösztöndíjuk az új iskolai évre is folyósítva lesz.

Előfizetőinkhez. Már hónapokon át minden héten hallattuk szavunkat előfizetőinkhez, hogy lapunk kiadási költségeit az egyházi pénztár nem tudja fedezni. Kiáltó szavunkat néhányan meg is hallották és adományaikkal segítségére siettek a pénztárnak. A segítségre még mindig nagy szükség van s a további adományokat reménykedve várjuk!

Felhívás.

Kérjük hűveinket, hogy úgy az egyházi adó, mint a „Református Híradó” előfizetési díj hátralékaikat és f. évi tartozásaikat, vagy a pénzbeszedőknél, vagy az egyházi adóhivatalban (Str. I. Vulcan, volt Nagy Sándor-utca 14. sz. a, bejárat a Béres nyomdánál) sürgősen befizetni sziveskedjenek, hogy iskoláink fenntartása és a nyomdaköltségek kifizetése körül zavar be ne álljon. Az egyházi adók számozott nyugtakönyvben kiállított és indigóval irt nyugták ellenében fizetendőek.

A Híradó díjak nyugtalapjainak mindkét része egyformán állítatik ki s jobbfele a nyugtá más nyugták érvénytelenek.

Az egyház elnöksége.

H I R E K**Vasárnapi istentiszteletek sorrendje:**

Olasziban: délelőtt 10 órakor Csernák Béla, este fél 6 órakor Kiss Bertalan, a Hegyen: (Papp Sándor szőlőjében Nagysötétágon) délután 3 órakor András Gusztáv.

Ujvároson: délelőtt 10 és délután 3 órakor, valamint az Össi-telepen (Bodó Imre házában) délután 5 órakor Sass Kálmán,

Velencén: délelőtt 10 és délután 3 órakor Kiss Károly, a Tokaji-telepen (Tikos Bálint atyánkfia házában) délelőtt 10 órakor Szücs István,

Réten: délelőtt 10 órakor dr. Szabó Lajos, délután 4 órakor Szücs János szolgálat.

Reggeli órákon: Hétfő: A Krisztus mennybe menetele. Ap. csel. 1, 1—14. Kedd: Tanítványválasztás. Ap. csel. 1, 15—26. Szerda: Az első Pünköst. Ap. csel. 2, 1—13. Csütörtök: Péter beszéde. Ap. csel. 2, 14—28. Péntek: A megkeresztelkedés. Ap. csel. 2, 29—41. Szombat: A szeretet közössége. Ap. csel. 2, 42—47.

Esteli órákon: Hétfő: Mi az örök élet? Ján. 17, 1—8. Kedd: Isten fiai és a világ. János 17, 9—14. Szerda: Az igazság Ján. 17, 15—26. Csütörtök: Jézus elfogatása. János 18, 1—11. Péntek: Jézus Kajafás előtt. Ján. 18, 12—24. Szombat: Péter tagadása. János 18, 25—27.

Újvasági istentiszteletet tartunk a réten vasárnap délután 6 órakor a Hering oldalon (Bondár István házában). Prédikál dr. Szabó Lajos, közreműködik az ifjúság szavalatokkal és énekszámokkal.

Az olasz- és ujjvárosi alkalmazottak szüreti délutánt tartanak 13-án vasárnap délután 5 órakor az ujjvárosi ref. iskolában a következő műsorral: Ének: 63. dics. Imádkozik Nagy Antalné. Megnyitó, tartja Lázár Mártonné. Szaval Ágoston Erzsébet. Ének: Pásztorunk a Jézus. Szaval Illyés Lina. Szaval Vég Márta. Ének: Ott a messze földön. Szaval Oláh Erzsébet. Szaval Győrfi Teréz. Szaval Kun Etelka. Ének. Ima. Érdeklődőket szívesen látunk. Belépődíj 1 kiló szőlő.

A velencei nőszövetség munkadélutánját folyó hó 17-étől kezdve ismét megtartja délután 4 órai kezdéssel a kulturteremben.

Vallásos estélyt tartunk velencei Imaházunkban folyó hó 13-án este 6 órakor a következő műsorral: 1. Felálló ének: 63. dics. 1. v. 2. Gyülekezeti ének: 97. dics. 1., 2. v. 3. Bibliát magyaráz Szűcs István segédlelkész. 4. Gyülekezeti ének: 97. dics. 7. vers. 5. „Éva leányai”. Szavalja Németh Márta. 6. „Isten a családban”. Felolvassa Herczeg Irma. 7. A nagy mélységből szüntelen”. Szólóének, éneklil Miltotay Irma, harmóniumon kíséri Bancsik János. 8. „Kegyelem” Szavalja Papp Rózsika. 9. „Ha zug az élet viharja”. Éneklil a leánybibliakör. 10. „Simon legendája”. Szavalja Szabó Ida. 11. Gyülekezeti ének: LXXXIX zs. 1. v. Adományokat a Tokaji-telepi Imaházra hálás köszönettel fogadunk.

A budapesti református főgimnázium tanulóiának sikerel. A budapesti református főgimnázium gyorsírói már évek óta első helyen állnak országos viszonylatban. E mellé a sikerek mellé most újabbakat szereztek. A középiskolai dalosversenyen első lett a gimnázium énekkara. A középiskolai tanulmányi versenyen pedig a gimnázium második lett mindössze 1 ponttal maradván hátra az elsőnek beérkezett piarista gimnázium mögött. E versenyen egyébként a szépirodalmi díjat Jékely Zoltán ref. főgimnáziumi VIII. o. t. nyerte. „Viszünk világosságot” c. novellájával.

Olaszországban az ottani földmivelésügyi minisztérium „Nemzeti olasz szőlőshet” készít elő és a szőlőshetet nemzeti ünnepé nyilvánítva, népünnepélyekkel, szüreti mulatságokkal, történelmi felvonulásokkal kapcsolják össze. A tavalyi olasz szőlőshet több mint 140,000 mázsa szőlő elfogyasztását eredményezte s illetve ennyi szőlőt vont el a bortermeléstől. És remélik, hogy hovatovább a szőlőshet folytán a szőlőfogyasztás évről évre fokozódni fog. És ez annál is inkább bekövetkezhetik, mert a „Szőlősheten” a hatóságok megszüntetnek minden olyan közterhet, ami a szőlő fogyasztását drágítja, avagy gátolja és a vasuton is 80%-os tarifa kedvezményt élvez az ezen idő alatt forgalomba kerülő szőlő. Mindezekon felül francia mintára szőlőkonzerváló vermek és hűtő házak építését vették tervbe, ami lehetővé teszi, a friss szőlő fogyasztásnak az idejét a téli hónapokra kitolni.

Hány magyar van a világon? 12 millió és 30 ezer magyar él a földön. Európában 11,390,000, Amerikában 650,000, a többi földrészekeken pedig 5000 magyar él. A Magyarországon lakó magyarok száma a legutóbbi adatok szerint 7,856,000 lélek.

Teljes ellátásra egy vagy két iskolás leánykát elvállal református papi csaiád, havi 1400 leiert. Kórház utca 39. szám.

Egy teljesen egyedül álló árva református bibliakörös, komoly leány irodai állást keres. Nagyon kérjük az olyan református hűveinket, akiknek szükségük van irodájukban, vagy üzletükben komoly munkaerőre, szándékukat jelentsék be az ujjvárosi lelkészi hivatalhoz.

Örökbe fogadna gyermektelen földmives családot 2—3 éves egészséges leánygyermeket. Jelentkezhetni az olasz-í Lelkészi Hivatalban.

Az Erdélyi Ref. Egyházkerület kórház-sorsjegyeinek eladása megkezdődött!

Minden református embernek kötelessége e jótékony célú akcióban résztvenni — Huzások: november, december és január hónapokban.

Egy db sorsjegy ára: 100 Lei.

Főnyeremény: Egymillió Lei.

Főbizományos: **TAKARÉKOSSÁG SEGÉLY- ÉS TAKARÉKSZÖVETKEZET**
Nagyvárad, Szent László-tér 5.

Vásároljon református kórházépítési sorsjegyet!

Kálvin könyvnyomda

Str. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 14. sz.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönfélébb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb a legcsinósabb modern kivitelben és a legjutányosabb árakon.

Kiadótulajdonos: a nagyváradai Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei
Egyes szám ára 4 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea—Nagyvárad.

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

Készülünk a Református Nagyhétre (1931 szeptember 30—október 4.)

Lelkes toborzók hangzanak fel egyházi lapjainkban; legjobbaink tollából látnak napvilágot a néhány nap múlva ránk virradó Nagyhét jelentőségét méltató cikkek. Lapunk szeptember 5-iki számában a Református Szemle vezércikkét közöltük, amelyben maga Vásárhelyi János püspök-helyettes, kolozsvári lelkész mutat rá a nagyváradai Református Nagyhét jelentőségére.

A királyhágómelléki egyházkerület hivatalos lapjában Debreczeni István főszerkesztő, szatmári lelkész ír a Nagyhét nagyfontosságáról. Kitűnő cikkéből álljanak itt a következő sorok:

... „Készülünk a Református Nagyhétre! Püspökeink felhívó szózata elhangzott s a rendező és vendéglátó gyülekezet szeretettel és lelkesen készülődik a nagyváradai Nagyhétre. Halljuk meg a hívó szózatot és készüljünk mi is: lekipásztorok, tanárok, tanítók, világi tisztviselők és hívek, hogy a romániai református anyaszentegyház ez évi közös táborozásán hiveink sokaságának és egyházunk értékének megfelelő számban jelenhesünk meg.

Ezek az Ur nevében évről-évre ismétlődő áldott táborozások kívülről nézve és a távoli szemlélő számára elsősorban anyaszentegyházunkat reprezentáló alkalmak és megmozdulások. Olyanná kell tehát tennünk, hogy méltó kifejezője legyen a bennünk — minden nyomoruságunk mellett is — meglevő számbeli és lelki értékeknek. Ha semmi más okunk nem volna, már magában ez is kötelességünk tenné, hogy minél többen elmenjünk és minél többet toborozzunk. Különösen fontos ez éppen Nagyváradon, egyházkerületünk gócpontjában, püspökségünk székhelyén, ahol a legkülönbözőbb lakosok élnek és ha számra nem is, de külsőségekben mindig más felekezetek dominálnak. Ha valahol, ebben a városban nem szabad észrevétlenül eltűnnünk, hanem olyan hatalmas táborral kell megjelennünk, hogy az egész város feleszméljen reá és mindenki megtudja, hogy a magyar kálvinizmus élő és folyton erősödő hatalom ebben az országban!...”

Egyházközségünk fogadó bizottsága eddig

még minden jelentkezőnek tudott szállást biztosítani; és tovább is buzgón fáradozik, hogy a Nagyhét úgy gyülekezetünkre, mint az ideérkező vendégekre áldást jelentsen.

Szállásjegyzék

a nagyváradai református nagygyűlésre
1931 szept. 30—okt. 4.

Csernák Béla olasz-i lelk. Hiv. Elszállásolási iroda.

(Az első név a házigazda és lakása, második a vendég neve.)

- András István Kórház-u. 53. - Daday István I.
Asztalos Károly Lukács Gy.-u. 50. - Juhász András I.
András Gusztáv Kórház-u. 49. - Lőrincz András I.
Astória-szálló - Maksay Albert theol. prof.
Altnöder Endre Kálvária-u. 7. - Donáth László I.
özv. Blaha Istvánné Kórház-u. 45. - Balogh László I.
Bosnyák Pálné Szaniszló-u. 63. - Dávidházi Imréné
Balogh István Városliget-u. 4. - Debreczeni István I.
Berinde testvérek Kálvária-u. 44. - özv. Jeney Zs né
Barna Sámuel Kertész u. 3. - Kulcsár Dezső I.
Bancsik Józsefné Bunyitay-liget 26. - Kürthy Károly I.
" " " " - Kürthy Károlyné
" " " " - Kürthy Ilona
Bacher Józsefné Széles-u. 11. - Szondi Géza I.
Birinyi Imre Magyar-u. 32. - Thamó László I.
Bokross testvérek Kórház-u. 39. - Gyökössy József I.
Özv. Csapó F. né Ritóók Zs.-u. 16. - Csécsi Nagy Imre I.
dr Czeglédy Miklós " " 12. - Juhász Izidor esp.
" " " " 12. - Juhász Izidor neje
" " " " 12. - Juhász Erzsébet
Csigai Lajos Kossuth-u. 20. - Kacsó Sándor pr.
" " " " 20. - Szentpétery János tan.
Czina Lajos Körös-u. 50. - Tártsy Géza I.
" " " " 50. - Tártsy Gézáné
Dr Czifra Kálmán Szaniszló-u. 16. - Molnár János
" " " " 16. - Molnár Jánosné
Dézsi László Püspöki-ut - Benke Pál tan.
Dancsházy L. Smetka Gy.-u. 5. - Szabó Sámuel I.
Dobi István Templom-u. 31. - Bara József és neje
Fazekas János Berkovits-u. 21. - Csia Pál I.
Fülöp István Európa-szálloda - Derzsi Endre I.
Fülöp I. Európa-szálloda - Peleskey Sándor I.
Fazekas Zsigmond Pereces u. 1. - Máté Jánosné
" " " " 1. - Máté Gizella

Fekete József Kálvária-u. • Szűcs László I.
 Grünwald Mór, Lázár Gy. u. 12. - Sárközy Lajos I.
 Gáti Sándor Iskola-u. 1. - Szentimrey Dániel I.
 " " " " 1. - Szentimrey Dánielné
 Dr Gyenge János Bethlen-u. 11. - Fejér Piroska
 Gyulay László Huszár-u. 12. - Nagy Endre pr.
 " " " " - Nagy Gyula pr.
 Hatvany Sándorné Templom-u. 15. - Czirják Károly I.
 Horthy Dezső Csengeri-u. 7. - Bokor Márton esp.
 Hódossy Gézáne Kálvária-u. 29. - Kese Attila I.
 Kesztyűs Julia Bajza-u. 7. - Barcsa Mihály I.
 Kulcsár Istvánné Szaniszló-u. 33. - Budai Ida
 Kádár Mária Perces u. 2-b. - Bereczky Gáborné
 Könyves Ferenc Kórház-u. 57. - Csákány Erzsébet t.
 Kemény Béláné Uri-u. 18. - Dr Gönczy Lajos theol. prof
 Korbucz József Berkovits F.-u. 20. - Hegedűs Albert I.
 özv. Kaleszkyné Csengeri u. 5. - Hegyi Károly ny. esp.
 Kovács József Nagy Sándor-u. 14. - Kádár Géza esp.
 özv. Kágyi L.-né Szaniszló u. 63. - özv. Károlyi J.-né
 Kenéz András Schaluch tér 8. - Kiss Lajos esp.
 Kiss Gyuláné Berkovits-u. 16. - Nagy Elemér I.
 özv. Kun Frigyesné Szaniszló u. 54. - Rozsnyai Etelka
 Kiss Gyula Kolozsvári-u. - Sámy Gusztáv I.
 Kiss Károly Kertész-u. 12. - László Zoltán lelkész.
 Kovács József Bém-u. 8. - Szabó Géza
 özv. Keller Józsefné Schlauch-tér 6. - Thamássy Géza
 Király Zoltán Heltay-u. 3 a. - Torday Ferenc
 Kenyeres István Kertész-u. 5. - Keresztes József I.
 Lakatos István Kórház-u. 27. - Barabás Béla I.
 Dr Markovics Manó Sal F.-u. 12. - dr Bene Ferenc
 Merza Sándor Kórház-u. 75. - Balogh Matyás I.
 Mónus Sándor Damjanich u. 9. - Fejér Pál esperes
 " " " " 9. - Fejér Pálné
 Matkó Benjámín Szmekta Gy-u. 10. - Jakab Lajos
 Magyar Mihály Vel. állomás - Kun László
 Moinár László Uri-u. 27. - dr Mezey Mihály I.
 " " " " 27. - dr Mezey Mihályné
 Magyar Mihály Vel. állomás - Szennyesy József
 özv. Major Istvánné Széles u. 9. - Tóttós György I.
 Moinár János Lázár Gy.-u. 20. - Kerekes Andr. tanár
 Nagy Sándor Szaniszló-u. 26. - Bőjthe Andor
 Nagy Imre Magyar-u. 27. - Kalmár István
 Nadabar Emil Kálvária-u. 36 - özv. Szekeressy P.-né
 özv. Nagy Károlyné Széles-u. 27. - Bónis Margit
 " " " " 27. - Nagy Juliska
 Dr Oelbaum Teleky-u. 38. - Ardal Aladár I.
 " " " " 38 - Ardal Aladárné
 Papp Károly Csengery-u. 18. - Kovács Benedek
 Premontrei rend - dr Török Pál Budapest
 " " " " - Végh Samu koll. ig.
 Petróczy Lajos Jókai Mór-u 27. - Kádár Miklós I
 Rimanóczy szálló - Vásárhelyi János püsp. hely.
 " " " " - Vásárhelyi Jánosné
 Sály József Bányasor - Kalló Imre
 " " " " - Kalló Imréné
 özv. Sütő Gyuláné Csengeri-u. 29. - Kádár Imre
 " " " " 29 - Kádár Imréné

Dr Sarkady Sándor Rákóczi-ut 16 - Kovács Lajos
 " " " " 16 - Kovács Lajosné
 Sártory László Petőfi-u. 2. - Márk Mihály I.
 Simó Béla Szt János-u. 76. - dr Nagy Sándor
 Soltész István Kálvária-u. 38. - Nagy Zoltán
 Solyom Sándor Halász-u. 15. - Pálffy István
 Szende István Temető-u. 11. - Bitay Béla I.
 " " " " 11. - Bitay Loránd Zoárd I.
 Dr Szőke Ferenc Szaniszló-u. 65. - id. Bokor Sándor I.
 " " " " 65. - ifj. Bokor Sándor
 Szentpály Gyula Gerliczy u. 3. - Bugyi János I.
 " " " " 3. - Bugyi Jánosné
 Szabó Károly Csengeri-u. 9. - Farkas Albert I.
 " " " " 9. - Farkas Albertné
 özv. Száva Antalné Péter-u. 18. - Kovács Zsigmond
 " " " " 18. - Kovács Zsigmondné
 Szabó Miklós Szaniszló-u. 35. - Lőrincz János
 " " " " 35. - Lőrincz Jánosné
 Szilágyi Dénes Berkovits-u. 62. - Nagy Sándor
 " " " " 62. - Nagy Sándorné
 Szilvássy J.-né Kálvária-u. 40. - Nagy Irén
 " " " " 40. - Nagy Margit
 Dr Szabó Lajos Réti lelkész-lak - Vadai Béla esp.
 " " " " - Vadai Béláné
 Szondy Sándor Berkovits-u. 26. - Végh Árpád I.
 özv. Tichy Gyuláné Tisza Kálmár-tér - Csűrös Pálné
 Tokaji Elek Kertész-u. 1-b. - Damó Albert
 Tonk testvérek Körös-u. 32. - Dr Imre Lajos theol. prof
 Török Károly Berkovits-u. 19. - Hunyady Ilona
 Ujlaky Károly Bányasor - Petri Sándor pr.
 " " " " - Szabó György
 Vargha László Őr-u. 1 - Balajthy Jenő I.
 " " " " 1. - Balajthy Jenőné
 " " " " 1. - Szombati Szabó István I.
 Walszlovich Emil Nagy S.-u. 1. - Dr Makkai S. erd. püsp.
 Zitsmann Kálvária-u. 39. - Máté Sándor esperes
 özv. Zeke Ferencné Csengery-u. 8. - Telegdi Rózsi
 Zalányi Lászlóné Teleky-u. 51. - Tunyoghy János I.
 " " " " 51. - Tunyoghy Jánosné
 " " " " 51. - Czeglédy Sándor t.
 Zsiskóv Rudolf Nogáll-u. 13. - Csűrű Miklós lelkész.
 " " " " - Csűrű Miklósné.

A REFORMÁTUS NAGYHÉT

— 1931 szept. 30—okt. 4. —

Bejelentett vendégek névsora: (Folytatás.)

Bokor Márton esperes Banfihunyad, Bónis Margit
 Diószeg, Bara József lelk. Szamosdob, Bara Józsefné
 Szamosdob, Czirják Károly lelkész Magyargerőmonos-
 tor, Czeglédy Sándor tanító Nagyszántó, Damó Albert
 lelkész Harasztkerék, Keresztes József lelkész Resica
 Kerekes András lelkész Zilah, Kádár Miklós lelkész
 Pusztajlak, Kádár Miklósné Pusztajlak, Nagy Juliska
 Diószeg, Peleskey Sándor lelkész Szatmárhegy, Pol-
 gár Gyula lelkész Szentkirály, Sámy Gusztáv lelkész
 Jak-hodos, özv. Szekeressy Péterné Piski, Tunyoghy
 János lelkész Nagyszántó, Tunyoghy Jánosné Nagy-
 szántó.

Egy Irodalmi est megrendezését vette tervbe az ünnepek előkészítésében fáradozó albizottsága a vendégeket fogadó permanens bizottságnak. Ez irodalmi est jelentőségét az adja meg, hogy előadónak nagyobb része a nagyhéten megjelenő író lelkészek sorából, fog kikerülni. Közreműködik az országos dalosverseny elsődíját haza hozó nagyváradi Magyar Dalkör is. Részletes programot következő számunkban.

A Református Nőszövetségek a Nagy hét harmadik napján tartják közös konferenciájukat, amelyre kivált az erdélyi nők készülnek nagyszámmal. Egyházközségünk nőszövetségeinek tagjait már most felhívjuk, hogy az október 3-iki nőszövetségi gyűlésen teljes számmal jelenjenek meg.

Római katolikus testvéreink is segítségünkre állnak a Református Nagy hét vendégeinek elszállításánál; a Premontrai Rend két szobát, a Kath. Kőr világi elnöke egy szobát és példajok nyomán, mint mai számunkban között névsorból látható, még sokan adtak helyet református lelkészeknek, tanítóknak stb.

Szállásadóinkat levelezőlapon értesítjük, hogy kit helyezett el hozzájuk a bizottság. Fogadják őket testvéri jósággal. Amennyiben a nőszövetség tagjai olyan számmal jelentkeznének, hogy a még rendelkezésre álló szállások nem volnának elegendők, testvéreink segítségére feltétlenül számítunk. Minden jelentkezőt el kell helyeznünk.

ÁLDOZATKÉSZSÉG

A) Egyházi célokra:

OLASZIBAN:

Református Híradónak: Sz. K. 50 Lei,
Szentpáli Gyula 80 Lei, Argyillán Anna 10 Lei.

A Református Nagy hétre: Sz. K. 50 Lei.

UJVÁROSON:

Urasztalára: özv. Nagy Bálintné egy fehér asztalterítőt.

Az ujjvárosi templomban fűtőberendezéséhez adakoztak: Szieber Istvánné 100, özv. Kulcsár Sándorné 100, Balogh Ferenc 100, Pázmány Ferenc 100, Pázmány Antal 100, Oláh Adél 50, Tenkei János 20, Bende Gyula 40, Szabó János 100, Birinyi Imre 100, Somogyi István 100, Czeglédi Jenő 30, Nagy Sándor 100, Szabó Sándor (kaszárnya-tér) 100, özv. Boros Péterné 100, N. N. 40, Czégény Sándor 100, Csathó Béla 100, N. N. 40, Erdeiné 20, Tonktestvérek 100, Batori Lajosné 40, Csanda Endréné 100, özv. Cser Jánosné 100, özv. Nemes Lajosné 50, özv. Molnár Jánosné 50, Földesi Imre 50, Molnár Istvánné 50, Cser Lajosné 20, Viktor Istvánné 100, Fazekas Lajos 300, Bagdi Sándor 50, N. N. 50, Karácsonyi 50, N. N. 40, Deroja József 10, Németh Pál 200, Csiszer Imre 50, Zagy Mihály 50 Lei.

VELENCÉN:

A Tokaji-telepi imaház vételárára: A szept. 13-iki vallásos estélyen gyűlt 300, Sipos Mihály 100 (l. részlet), Kulcsár Gyula 40 (l. részlet),

Barna János 40 (l. részlet), Farkas Gyula 300, Kottláncsek József 200 Lei.

RÉTEN:

Orgonára: Réti Református Nőszövetség 10,000, Szathmáry Ferenc 100, özv. Fazekas Andrásné 60, Kiss József 40 Lei.

B) Az Árvaház céljaira:

Gondnoknőnél: Kiss Antal 6 kgr. szőlő, Szücs Mátyás 10 kgr. barack, Antal Mihály 10 kgr. barack.

Felhívás.

Kérjük hűveinket, hogy úgy az egyházi adó, mint a „Református Híradó” előfizetési díj hátralékaikat és f. évi tartozásaikat, vagy a pénzbeszedőknél, vagy az egyházi adóhivatalban (Str. I. Vulcan, volt Nagy Sándor-utca 14. sz. a., bejárat a Béres nyomdánál) sürgősen befizetni sziveskedjenek, hogy iskoláink fenntartása és a nyomdaköltségek kifizetése körül zavar be ne álljon. Az egyházi adók számozott nyugtakönyvben kiállított és indigóval irt nyugták ellenében fizetendő.

A Híradó díjak nyugtalapjainak mindkét része egyformán állittatik ki s jobbfele a nyugta más nyugták érvénytelenek.

Az egyház elnöksége.

Előfizetőinkhez. Már hónapokon át minden héten hallattuk szavunkat előfizetőinkhez, hogy lapunk kiadási költségeit az egyházi pénztár nem tudja fedezni. Kiáltó szavunkat néhányan meg is hallották és adományaikkal segítségére siettek a pénztárnak. A segítségére még mindig nagy szükség van s a további adományokat reménykedve várjuk!

HIREK

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje:

Olasziban: délelőtt 10 órakor Kiss Bertalan, este fél 6 órakor Csernák Béla, a Hegyén: (Papp Sándor szülőjében Nagysötétágon) délután 3 órakor Kiss Bertalan,

Ujjvároson: délelőtt 10 órakor Sulyok István, délután 3 órakor, valamint az Óssi-telepen (Bodó Imre házában) délután 5 órakor Sass Kálmán,

Velencén: délelőtt 10 és délután 3 órakor Szücs István, a Tokajitelepen (Tikos Bálint atyámfia házában) délelőtt 10 órakor Kiss Karoly,

Réten: délelőtt 10 órakor Szabó Pál, délután 4 órakor Kiss Lajos szolgál.

Reggeli órákon. Hétfő: A Péter gazdagsága. Ap. csel. 3, 1—10. Kedd: Az életnek tejedelme. Ap. csel. 3, 11—18. Szerda: A feltétel Ap. csel. 3, 19—26. Csütörtök: Az üdvösség egyetlen forrása. Ap. csel. 4, 1—12. Péntek: Az igazság rajja. Ap. csel. 4, 13—22. Szombat: A hívők imája. Ap. csel. 4, 23—31.

Réti órákon: Hétfő: Az a másik ország. csoda az igazság? János 18, 28—36. Kedd: Micsoda az igazság? János 18, 37—40. Szerda: Jézus és Pilátus. János 19, 1—15. Csütörtök: Jézus halála. János 19, 16—37. Péntek: Jézus temetése. János 19, 38—42. Szombat: Az üres sír. János 20, 1—10

Réti imaházunkban a hétköznapi istentiszteleteket kedden és pénteken, szeptember 15-étől 5 órakor kezdjük.

A nagyváradai Magyar Dalkör a református nagyhét ünnepélyén. A szeptember 6-án és 7-én Kolozsváron megtartott országos dalosversenyen első díjat nyert Magyar Dalkört a templomi ünnepélyt rendező bizottság felkérte a nagyhét ünnepélyén való közreműködésre. A kitűnő énekkar ez irodalmi estélyen azokat a dalokat fogja bemutatni, melyekkel a verseny elsődíját, az ezüst koszorút elhozta. Fennállásának rövid ideje alatt történt szereplésével híveink elismerését többször kiérdemelte: Olasz-i nőszővetségünk kultúrestélyén, dr. Thúry Kálmán egyházker. főgondnok beiktatása napján szerenádjával, boldog emlékezetű dr. Kazay Kálmán nagy részvétellel végbe ment temetésén mély érzéssel előadott énekével. E szép alkalommal is készségesen vállalt szereplésre a dalkör tagjai lelkes buzgalommal készülnek.

Orgonaszentelés a Réten. Réti imaházunk (a nőszővetség által készített) orgonájának építése a befejezéséhez közeledik. Az orgona ünnepélyes felszentelését szeptember 27-én végzik: Sulyok István püspök és Vadai Béla esperes. Az ünnepély részletes műsorát lapunk legközelebbi számában közöljük.

Réti Református Nőszővetségünk vasárnap, szeptember 20-án a margittai nőszővetség meghívására, a réti ifj. bibliakörökkel együtt, dr. Szabó Lajos lelkész vezetése mellett Margittán missziói napot rendeznek.

Hannoveri reformátusok a zsolttárokért. Németországban a református gyülekezetek se használták a zsolttárok. Még a német Svájc se ismeri. Alig akad egy-két református közösség, ahol az ősi zsolttárok felcsendülnek. A rajna-weszfáliai református gyülekezetek énekes könyve is mindössze 25 zsolttárt tartalmaz. A hannoveri református gyülekezet elhatározta, hogy mind a 150 zsolttárt kiadja és azoknak használatát az istentiszteleteken szorgalmazza. Valóban itt az ideje annak, hogy felfedezzék ők is a zsolttárok nagy hatalmát.

Zwingli emlékezete. A svájci evangéliumi egyházak szövetsége június 15—16-án tartotta évi nagygyűlését Wildhausban, Zwingli szülőhelyén. Ez alkalommal dr. Koechlin baseli lelkész bejelentette, hogy a nagy Zwingli-gyűjtésnek, amelyet a 400 év előtt hősi halált halt reformátor emlékezetére az összes egyházakban végeztek, 547,887 svájci frank, azaz mintegy 21 millió lei az eredménye. A pénzből három nagy ifjusági otthont építenek. Tehát nem szobrot. Mert ezzel is a jövőt akarják építeni. A gyűlésen

a skót református egyház képviselőjében D. Curtis professzor is ott volt Edinburchból.

Egy teljesen egyedül álló árva református bibliakörös, komoly leány irodai állást keres. Nagyon kérjük az olyan református hivatalt, akiknek szükségük van irodájukban, vagy üzletükben komoly munkaerőre, szándékukat jelentsék be az újvárosi lelkészi hivatalhoz.

Örökbelogadna gyermektelen földmives család 2—3 éves egészséges leánygyermekét. Jelentkezhetni az olasz-i Lelkészi Hivatalban.

Gyűjtsünk előfizetőket lapunk részére!

Az Erdélyi Ref. Egyházkerület kórház-sorsjegyeinek eladása megkezdődött!

Minden református embernek kötelessége e jótékony célú akcióban résztvenni. — Huzások: november, december és január hónapokban.

Egy drb sorsjegy ára: 100 Lei.

Főnyeremény: Egymillió Lei.

Főbizományos: **TAKARÉKOSSÁG SEGÉLY- ÉS TAKARÉKSZÖVETKEZET Nagyvárad, Szent László-tér 5.**

Vásároljon református kórházépítési sorsjegyet!

Kálvin könyvnyomda

Sír. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 14. sz.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönfélébb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb a legcsinósabb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kiadótulajdonos: a nagyváradai Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei
Egyes szám ára 4 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea—Nagyvárad.

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányu néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

Aldott aki jó az Urnak nevében!

Megilletődött lélekkel várjuk a közelgő napokat, mikor Krisztus zászlója alatt bevonulnak gyülekezetünkbe kedves vendégeink, akik Erdélyből és Királyhágómellékéről, sőt az ó királyságból is hozzánk sietnek a VIII-ik Református Nagyhétre.

Atyafiságos szeretettel köszöntjük őket!

A föld, amelyre lépnek, a magyar reformáció emlékeitől megszentelt hely.

Nagyvárad ugyan nem csatlakozhatott az elsőkhöz a reformációhoz, mert a vaskancellár, Fráter György püspök ökle elnyomott itt minden szabad megmozdulást. Halála után 1552-ben Varkoch Tamás rövid uralma alatt hirtelen lángra gyul a reformáció, de Varkochnak azért távoznia kell s a helyébe küldött Zabardy Mátyás kardja elnémitja az evangéliumot. Ez a csönd azonban csak a közelgő vihart jelzi; az 1557-ik év meghozza Nagyváradra is a reformáció teljes diadalát. A város reformátora Czegléd György, a debreceni hitvallás egyik szerzője. Két év múlva (1559 augusztus 18.) már Kopácsi István Sárospatak reformátorának elnöklése alatt itt ül össze az a zsinat, amelyen annak a lelki közösségnek alapját vetik meg, amely a helvét irányú erdélyi és királyhágómelléki (partiambeli) képviselőit egy láthatatlan, de megbonthatatlan lelki egységbe fűzte minden időkre. Ezen a zsinaton tűnik fel először Méliusz Juhász Péter alakja, hogy ezután gyakorta felkeresse Nagyváradot s itt ház- és szőlőbirtokos is legyen. A reformáció teremtette kollégium egyik tanítómestere Károli Péter, Kolozsvárról jön ide. Ezek a jeles férfiak, hasonló lelki felkészültségű társaikkal együtt itt vívták meg diadalmos harcukat a szentháromság tagadókkal az 1569-iki váradi dispután. A református egyház és iskola virágzik a Báthoryak alatt, fénykorát éli Bethlen és a Rákóczyak korában s a hegyen épített város világossága beragyogja az egész Alföldet. A XVII. század derekán a puritánus mozgalom Lorántffy Zsuzsánnának e második kedvelt főiskolájában számlál a legtöbb barátot; természetes is; hiszen itt volt esperes Szilvásujfalvi Imre, itt tanult Tolnai Dali János. Várad kulturája

magasra lendülésének bizonyossága, hogy a fejlődési férfiak ezt a várost itélik a legalkalmasabb helynek arra, hogy a Bibliát kinyomassák. A munkát meg is kezdik. De Váradon csak az újszövetség láthatott napvilágot; az ószövetségi rész már darabba maradt s Kolozsvárott kellett befejezni, mert az 1660-iki katasztrófa mindent megsemmisített, amit 103 esztendő istenes munkája létrehozott. 1660 augusztus 28-án a török ül be a váradi várba. A kollégium ifjusága Martonfalvy György vezetése alatt Debrecenbe vonul, hogy az Alföld metropolisának főiskoláját gazdagítsa szellemi javaival s azt hatalmas lendülettel segítse a kollégiumok között az első helyre.

Harminckét évig nyögött Várad az idegen járom alatt. Az 1692-iki felszabadulás azonban nem adta vissza a református egyház szabadságát. A visszahódított város területén nem volt szabad hirdetni az evangéliumot. A türelmi parancs következményeképpen 1784 január 1-én zendül fel a zsoltár a váradi reformátusok ajakán százhuszonnégy évi némaság után a Tisza-ház udvarán vert sátor alatt. Még az évben felépítik körösparti (mai olaszi) templomot; persze torony nélkül, mert azt nem volt szabad építeni s az csak száz év múltán, 1884-ben kerül a templomhoz. De a népes váradi gyülekezet már a múlt század közepén felépíti második (mai újvárosi) kéttornyú templomát s megszervezi második rendes lelkészi állását. A múlt század utolsó s a jelen század első évtizedében fejlődik ki Sulyok István lelkész, jelenlegi püspök agitációjára a leánynevelő intézet. Előbb internátus, majd tanító-nőképző intézet létesül, [amely utóbbi sok testvérrel együtt megsemmisül]. Utóda az 1919-ben megnyitott leánygimnázium; ugyancsak itt a képzőintézet épületében talált helyet az elemi iskola nyolc tanterme, míg kettő az újvárosi templom szomszédságában, a Református Kör régi helyiségében. A hatalmas lendületet vett egyházi élet a közel huszezer lelket számláló egyházközséget, amely a királyhágómelléki egyházkerület természetes központja, újabb lelkészi állások létesítésére kényszeríti; 1922-ben felépül a velencei, 1928-ban a réti imaház, hogy mindegyik helyen egy-egy új rendes lelkész kezdje meg a munkát

az Ur szőlőjében. Áldásos működést fejt ki a Lorántffy Zsuzsanna Jótékony Egyesület, a Református Fiuárvaház fenntartásával s a négy paróchiális Nőszövetség a szegények istápolásával. Sok áldást kínál a mindkét nembeli ifjúság s közöttük iparos ifjaink lelki gondozása. Istennek legyen hála mindazért, amivel a magunk szegény-

ségéből szolgálhattunk az Urnak dicsőségére. Hálásan köszönjük, hogy most arra méltóztatta egyházközségünket, hogy a romániai magyar reformátusság VIII-ik nagyhetének színhelye legyen.

Legyen áldott kedves vendégeink bejövetele, legyen áldott köztiünk időzése!

Csernák Béla.

JELENTKEZTEK A VIII. REFORMÁTUS NAGYHÉTRE

1931 szeptember 30—október 4.

Adorján Lajos	Póka	Nogáll-u. - str. Nogal 11.	Papp Sándor
Ajtay Béláné nőszo. elnöknő	Arad	—	
Ardal Aladár lelkész	Gyanta	Teleky-utca - str. Alexandri 38	Dr Oelbaum
Ardal Aladárné	"	" " " " 38.	" "
Armós Zsigmond segédlelkész	Domahida	Temető-utca - str. Erul Necun. 1.	Jakab Imre
Bagoly Bertalan lelkész	Bors	Huszár utca - str. Roşiorilor	özv. Szabó Jánosné
Bagoly Bertalané	"	" " " " "	" " "
Balajthy Jenő lelkész	Biharpüspöki	Ór.u. - str. Petru Major 1.	Vargha László
Balajthy Jenőné	"	" " " " " 1.	" "
Barabás Béla lelkész	Ketesz	Kórház-u. - str. Pasteur 27.	Lakatos István
Barcsa Mihály lelkész	Síter	Bajza-u. - str. Anton Pann 7.	Kesztyüs Julia
dr Bene Ferenc főgondnok	Dés	Sal Ferenc-u. - str. Berthelot 12.	Dr Markovics Manó
Benke Pál tanító	Szalacs	Püspöki-ut - str. Manlu	Dézsi László
Bitay Béla lelkész	Déva	Temető u. - str. Eroul Necun. 11.	Szende István
Bitay Loránd Zoárd lelkész	Csermő	" " " " " 11.	" "
id. Bokor Sándor lelkész	Feketegyarmat	Szaniszló-u. - str. Bratianu 65.	Dr Szőke Ferenc
ifj. Bokor Sándor s. lelkész	Diószeg	" " " " " 65.	" " "
Bőjthe Ándor lelkész	Marosjára	Szaniszló-u. - str. Bratianu 26.	Nagy Sándor
Bugyi János lelkész	Erdőgyarak	Gerliczy-u. - str. P. Mihai 3.	Szentpály Gyula
Bugyi Jánosné	"	" " " " " 3.	" "
Balogh Mátyás lelkész	Ant	Kórház-u. - str. Pasteur 75.	Merza Sándor
Balogh László lelkész	Nagyzerind	Kórház u. - str. Pasteur 45.	özv. Blaha Istvánné
Budai Ida	Arad	Szaniszló-u. - str. Bratianu 33.	Kulcsár Istvánné
Bereczky Gáborné	Arad	Pereces u. - str. Treb. Laurian 2-b.	Kádár Mária
Bokor Márton esperes	Bánfihunyad	Csengeri-u. - str. Oltenia 7.	Horthy Dezső
Bónis Margit	Diószeg	Szétes u. - str. Gen. Holban 27.	özv. Nagy Károlyné
Bara József lelkész	Szamosdob	Templom-u. - str. Bisericii 3.	Dobl István
Bara Józsefné	"	" " " " " 3.	" "
Báró Bornemissza Elemérné	Kolozsvár	Káptalan-sor	Imrik Zoltán
Csákány Erzsébet tanítónő	Érszodoró	Kórház-u. - str. Pasteur 57.	Könyves Ferenc
Csécsei Nagy Imre lelkész	Arad	Ritoók Zs. u. - str. Delavrancea 16.	Özv. Csapó Ferencné
Csia Pál lelkész	Brassó	Berkovits-u. - str. Cicdaş 21.	Fazekas János
Csűrös Pálné nőszo. elnöknő	Szászváros	Tisza K.-tér - P. Ştefan Cel Mare	özv. Tichy Gyuláné
Csürják Károly lelkész	Magyargyerőmon.	Templom-u. - str. Biserici 15.	Hatvany Sándorné
Czegléd Sándor tanító	Kisszántó	Teleky-u. - str. Alexandrii 51.	özv. Zalányi Lászlóné
Csűr Miklós lelkész	Sándorhomok	Kőrös-u. - str. Take Ionescu 32.	Tonk testvérek
Csűr Miklósné	"	" " " " " 32.	" "
Csűr Ilona	"	" " " " " 32.	" "
Daday István lelkész	Semesnye	Kórház-u. - str. Pasteur 53.	András István
Davidházi Imréné	Arad	Szaniszló-u. - I. C. Bratianu 63.	Bosnyák Pálné
D-brezeni István lelkész	Szatmár	Városilget u. - Istraţi 4.	Balogh István
Damó Albert lelkész	Lisznyó	Kertész-u. - str. Bolentineanu 1-b.	Tokaji Elek
Donáth László lelkész	Har-kerék	Kálvária u. - str. Moldova 7.	Alinóder Endre
Farkas Albert lelkész	Dés	Csengeri-u. - str. Oitenia 9.	Szabó Károly
Farkas Albertné	"	" " " " " 9.	" "
Füzessy Géza lelkész	Micske	Sznt Anna utca - str. Negruzzi 18.	Labancz Mihály

Farkas János lelkész	Klisszántó	Beöthy Ö. u. - str. Dim. Cantem. 6.	Nagy Ferenc
Farkas Jánosné	"	" " " " " " 6.	" " "
Fejér Pál esperes	Radnót	Damjanich u. - str. Barnuțiu 9.	Mónus Sándor
Fejér Pálné	"	" " " " " " 9.	" " "
Fejér Piroska	"	Bethlen-utca - str. Sim. Stefan 11.	Dr Gyenge János
Dr Gönczy Lajos theol. prof.	Kolozsvár	Uri-u. - str. Clorogariu 18.	Kemény Béláné
Gyémánt Elekné	Andacs	Ritoók Zs. u. - str. Delavrancea 34.	Gyémánt Mihály
Gyökössy József lelkész	Hkszaldobágy	Kórház-u. - str. Pasteur 39.	Bokross testvérek
Gyökössy Józsefné	"	" " " " " " 39.	" " "
Gulya Géza lelkész	Apa	Körös-utca - str. Take Ionescu	őzv. Kerekesné
Hegedűs Albert lelkész	Szalacs	Berkovits F. u. - str. Clordaș 20.	Korbucz József
Hegyi Károly ny. esperes	Nagylak	Csengeri u. - str. Oltenia 5.	őzv. Kaleszkyne
Holts Mihályné	Arad	—	
Hunyady Ilona	Nagyszalonta	Berkovits-u. - str. Clordaș 19.	Török Károly
Dr Imre Lajos theol. prof.	Kolozsvár	Körös-u. - str. Take Ionescu 32.	Tonk testvérek
Illés Mancika	Szalárd	Körös-u. str. Take Ionescu 13.	Mokos Kálmánné
Jakab Lajos tanító	Szalacs	Körös-u. - str. Take Ionescu 54.	Mercz Sándor
Őzv. Jeney Zsigmondné	Piski	Kálvária u. - str. Moldova 44.	Berinde testvérek
Juhász András lelkész	Várasfehéres	Lukács Gy. u. - str. Nic. Zsiga 50.	Asztalos Károly
Juhász Izidor esperes	Piski	Ritoók Zs. u. - str. Delavrancea 12.	dr Czeglédy Miklós
Juhász Izidor neje	"	" " " " " " 12.	" " "
Juhász Erzsébet	"	" " " " " " 12.	" " "
Jakab Viktor lelkész	Belényes	Gillányi-u. - str. Astra 17.	Józsa Károly
Juhos Ilonka	Szalárd	Timár-u. - str. Pievnei 3.	Papp Sándor
Juhos Irénke	"	" " " " " " 3.	" " "
Kacsó Sándor presbiter	Magyarkéc	Kossuth-u. - str. Avram Iancu 20.	Csigal Lajos
Kalló Imre presbiter	Székelyhid	Bányasor - str. Minelor	Sáhy József
Kalló Imréné	"	" " " " " " "	" " "
Kalmár Franciska	Arad	—	
Kalmár István lelkész	Bályok	Magyar-u. - str. Vladimirescu 27.	Nagy Imre
Kalmár Kató	Bályok	Őr-utca - str. Petru Malor 1.	Vargha László
Kádár Géza esperes gen. dir.	Zilah	Nagy S. u. - str. Iosif Vulcan 14.	Kovács József
Kádár Imre lelkész	Kraszna	Csengeri u. - str. Oltenia 29.	őzv. Sütő Gyuláné
Kádár Imréné	"	" " " " " " 29.	" " "
Őzv. Károlyi Józsefné	Arad	Szaniszló-u. - str. I. C. Bratianu 63.	őzv. Kágyi Lajosné
Kese Attila lelkész	Sajóúdvárhely	Kálvária-ü. - str. Moldova 29.	Hódossy Gézáné
Kiss Lajos esperes	Magyaró	Schlauch tér - Carmen Sylva 8.	Kenéz András
Kósa Károly tanító	Ottomány	Vitéz u. - str. Decebal 17.	Tóttós Mihály
Dr Kotzó Jenő e. ker. tanácsb.	Nagykágya	—	
Kovács Benedek diak. lelkész	Marosvásárhely	Csengery-u. - str. Oltenia 18.	Papp Károly
Kovács Lajos lelkész	Tóti	Rákóczi-ut - Bul. Reg. Ferd. 16.	Dr Sarkady Sándor
Kovács Lajosné	"	" " " " " " 16.	" " "
Kovács Zsigmond I. főjegyző	Tasnád-Szántó	Péter-u. - str. Petru 18.	őzv. Száva Antalné
Kovács Zsigmondné	"	" " " " " " 18.	" " "
Kulcsár Andor	Rév	—	
Kulcsár Dezső lelkész	Kéc	Kertész-u. - str. Bolintineanu 3.	Barna Sámuel
Kun László	Margitta	Vel. állomás - Gara Velenția	Magyar Mihály
Kürthy Károly lelkész	Halmi	Bunyital-liget - P. Alba Iulia 26.	őzv. Baucsik Józsefné
Kürthy Károlyné	"	" " " " " " 26.	" " "
Kürthy Ilona	"	" " " " " " 26.	" " "
Keresztes József lelkész	Resica	Kertész-u. - str. Bolintineanu 5.	Kenyeres István
Kenyeres Lajos th.	Szalárd	Temető-utca - str. Eroul Necun. 1.	Jakab Imre
Kerekes András tanár	Zilah	Gillányi-u. - str. Astra 20.	Welsz Béla
Kádár Miklós és neje	Hegyközujlak	Jóka u. -	Petróczy Lajos
Kádár Miklósné	"	" " " " " " 27.	" " "
Köblös Endre lelkész	Sztlágysomlyó	Kapucinus u. - str. Saguna 20.	Péchy N.
Köblös Endréné	Sztlágysomlyó	Kapucinus-u. - str. Saguna 20.	Péchy N.
Kalló Gyula lelkész	Rát	Szent A. u. - str. Negruzzi 31.	Pénzes Viktor

Kalló Gyuláné	Rát	Szent Anna u. - str. Negruzzi 31.	Pénzes Viktor
Lakatos János segédlelkész	Bánfihunyad	—	—
Lányi Lőrinc lelkész	Székelyvaja	Szaniszló u. - str. I. C. Bratianu 28.	Varga Gedeon
Lőrincz András lelkész	Koloskara	Kórház u. - str. Pasteur 49.	András Gusztáv
Lőrincz János esperes lelkész	Bálványosvára.	Szaniszló-u. - str. I. C. Bratianu 35.	Szabó Miklós
Lőrincz Jánosné	"	" " " " 35.	" "
László Zoltán lelkész	Marosille	Kertész-u. - Bolintineanu 12.	Kiss Károly
Dr Makka Sándor erd. püspök	Kolozsvár	Nagy S.-u. - str. Iosif Vuican 1.	Walszlovich Emil
Maksay Albert theol. prof.	Kolozsvár	—	Astória-szálló
Márk Mihály lelkész	Agyagfalva	Csengeri-u. - str. Oltenia 13.	özv. Marossy Istvánné
Márk Mihály leánya	Agyagfalva	Csengeri-u. - str. Oltenia 13.	özv. Marossy Istvánné
Máthé Sándor esperes	Kolozs	Kálvária-u. - str. Pasteur 39.	Zitzmann
Dr Mezey Mihály lelkész	Magyarláros	Uri-u. - str. Ciorogariu 27.	Molnár László
Dr Mezey Mihályné	"	" " " " 27.	" "
Máté Jánosné	Arad	Pereces u. - str. Treb. Laurian 1.	Fazekas Zsigmond
Máté Gizella	"	" " " " 1.	" "
Molnár János	Érszodoró	Szaniszló-u. - str. I. C. Bratianu 16.	Dr Cziffra Kálmán
Molnár Jánosné	"	" " " " 16.	" "
Nagy Elemér lelkész	Kutyfalva	Berkovits-u. - str. Ciordas 16.	Kiss Gyuláné
Dr Nagy Sándor e. m. főg.	Erdőd	Szt János-u. - str. Vlahuța 76.	Simó Béla
Nagy Sándor lelkész	Havadtő	Kálvária-u. - str. Moldova 21.	Pocsay János
Nagy Sándorné	"	" " " " 21.	" "
Nagy Zoltán lelkész	Belényesujlak	Kálvária-utca - str. Moldova 38.	Soltész István
Nagy Irén	Díószeg	Kálvária-utca - str. Moldova 40.	Szilvássy J-né
Nagy Margit	"	" " " " 40.	" "
Nagy Juliska	"	Széles-utca - str. Holban 27.	özv. Nagy Károlyné
Nagy Endre presbyter	Szatmár	Huszár-utca - str. Roșiorilor 12.	Gyulay László
Nagy Gyula	"	" " " " 12.	" "
Nagy Sándor tanár	Zilah	—	—
Oroszlán István lelkész	Papfamási	O'aszi-i lelkészi hiv.	Kiss Bertalannál
Pálffy István sl.	Kispereg	Halász-utca - str. Vasile Conta 15.	Sólyom Sándor
Petri Sándor presbyter	Hegyközpályi	Bányasor - str. Minelor	Ujlaky Károly
Polgár Gyula lelkész	Szentkirály	—	—
Pilder Mária	Kolozsvár	Református Árvaház	—
Rozsnyai Etelka	Arad	Szaniszló-utca - str. Bratianu 54.	özv. Kun Frigyesné
Sámy Gusztáv lelkész	Jákóhódos	Kolozsvári-utca - Calea Victoriei	Kiss Gyula
Sárközy Lajos lelkész	Szatmárnémeti	Lázár Gy. utca - str. Oituz 12.	Grünwald Mór
Simon Rózi	Szalárd	Timár-utca - str. Plevnei	Madarász Margit
Dr Szabolcska László esperes	Temesvár	—	—
Szabó György presbyter	Hegyközpályi	Bányasor - str. Minelor	Ujlaky Károly
Szabó Géza s. lelkész	Máramarossziget	Bém-utca - str. Axente Sever 8.	Kovács József
Szabó Sámuel lelkész	Györgyfalva	Szmetka Gy. utca - str. Sincai 3.	Dancsházy L.
Szathmáry József	Nagyszalonta	Temető-u. - str. E. Necunoscut 3.	Konrád János
Szenyesy József th.	Margitta	Velencei állomás	Magyar Mihály
Szentimrey Dániel lelkész	Hegyközüjlak	Iskola-utca - Scoalei 1.	Gáti Sándor
Szentimrey Dánielné	"	" " " " 1.	" "
Szentpéteri János tanító	Kéc	Kossuth-utca - str. Avr. Iancu 20.	Csigay Lajos
Szombati Szabó István lelkész	Lugos	Ór-utca - str. Petru Maior 1.	Vargha László
Szondi Géza lelkész	Kispereg	Széles utca - str. Holban 11.	Bacher Józsefné
Szűcs László lelkész	Csatár	Kálvária-utca - str. Moldova	Fekete József
özv. Szekeressy Péterné	Piski	Kálvária-utca - str. Moldova 36.	Nadabar Emil
özv. Stankovics Józsefné	Arad	Szt János-u. - str. Vlahuța 47-b.	Székely Imréné
Székely Jánosné nőszöv. titkár	Kolozsvár	Uri-u. - str. Ciorogariu 24.	Székely Sándor
Szele Endréné	Kolozsvár	Káptalan-sor	Imrik Zoltán
Szilágyosmlyói nőszöv. tag	"	Kolozsvári u. - str. Victoriei 41.	Botos Károly
Szilágyosmlyói nőszöv. tag	"	Kolozsvári-u. - str. Victoriei 65.	Szilvássy István
Szilágyosmlyói nőszöv. tag	"	" " " " 65.	" "
Thamásy Géza lelkész	Berettyószéplak	Schlauch-tér - Parc. Carmen Sylva 6.	özv. Keller Józsefné

Tárczy Géza lelkész	Bere	Körös-utca - str. Take Ionescu 50.	Czina Lajos
Tárczy Gézáné	Bere	" " " " 50.	" " "
Tárkányi György tanár	Kolozsvár	Európa-szálloda	Kiss Antal vendége
Thamó László lelkész	Szolokma	Magyar-u. - str. Tudor Vladim. 32.	Birinyi Imre
Telegdi Rózsí	Piski	Csengery-utca - str. O.tenia 8.	özv. Zeke Ferencné
Torday Ferenc lév.	Karánsebes	Heltay-utca - Dealulul 3 a.	Király Zoltán
Tóttös György lelkész	Szilágybagos	Széles utca - str. Hoban 11.	özv. Major Istvánné
dr Török Pál	Budapest	Uri-utca - str. Ciorogariu	Premontrei rend
Tunyoghy János lelkész	Nagyszántó	Teleky utca - str. Alexandril 51.	özv. Zalányi Lászlóné
Tunyoghy Jánosné	"	" " " " 51.	" " "
Tókécs Ernő esperes	Bukarest	Őr-utca - str. Petru Maior 1.	Lőwinger
Uray Jenőné n. sz. v. elnök. n.	Szatmár	Palace-szálló	—
Vadai Béla esperes	Élesd	Réti lelkész-lak - str. Maniu	Dr Szabó Lajos
Vadai Béláné	"	" " " " " "	" " "
Vass Jenő lelkész	Vadász	Európa szálloda	Fülöp István
Vass Jenőné	"	" " " " " "	" " "
Vásárhelyi János püsp. hely.	Kolozsvár	Rimanóczy-szálló	Dr Schilling Árpád vendége
Vásárhelyi Jánosné	"	" " " " " "	" " "
Végh Árpád lelkész	Zalaegres	Berkovits-utca - str. Ciordaş 26.	Szondy Sándor
Végh Samu koll. ig.	Zilah	Uri-utca - str. Clorogariu	Premontrei-rend
Végh József esperes	Érmihályfalva	Palace	" " "

Tájékoztató a Református Nagyhétre.

A romániai két egyházkerület püspökeinek kérelmére a C. F. R. vasúti minisztérium 144,308—1931. C. sz. rendeletével engedélyezte, hogy mindazok, akik a Református Nagyhétre utaznak és a nagyváradi református püspöki hivatal bizonyítványával igazolni tudják, hogy Nagyváradon a jövő évi szeptember 30-ától október 4-ig terjedő időben rendezett Református Nagyhéten résztvettek, a Nagyváradra váltott bármilyen osztályú menetjeggyel díjmentesen vissza is utazhassanak.

*

A gyűlések színhelye a Református Leánygimnázium diszterme [Megyeház-utca 1. sz.]

Felvilágosításokat nyújt a nagyhét egész ideje alatt a nagyváradi-olaszi lelkészi hivatal Parcul Eminescu—Emléktér 32. Továbbá az érkezés napján a fogadó-bizottságnak a nagyállomáson felállított irodája, s az állomás közelében levő réti lelkészi hivatal, valamint a gyűlések színhelyén a jelvényeket árusítók, iratterjesztők és a fogadó-bizottság tagjai.

A nagyhét jelvényét, melynek felmutatása kedvezményes étkezésre jogosít, mindenki szerezzze be. Kapható már az érkezéskor a fogadó-bizottságnál.

*

Ismerkedési est szept. 30-án este 8 órakor a Borsy-vendéglőben, Uri utca 13.

Reggeli a fő utcai Rauscher-cukrászdában 12 l.

Ebéd és vacsora a Borsy-vendéglőben [Uri-utca], a Kékmacskában [Kapucinus utca]. [Ebéd 42, vacsora 20 lei kenyérrel és kiszolgálással

együtt]. Az Európa-szálloda éttermében [Fő-utca] ebéd 27, vacsora 20 lei.

Ki hol óhajt étkezni? azt mindenki jegyeztesse fel a gyűlésterem folyosóján kitétt ivekre előző nap estig.

Bibliatanulmányozás naponként reggel 9—10.

Konferenciák naponként délelőtt 10—12, délután 4—6 óra között.

Templomi ünnepélyek minden nap este 6 órakor, mégpedig csütörtökön Ujvároson, pénteken Olasziban, szombaton Ujvároson.

Iratterjesztés a gyűlésterem előtti folyosón.

Irodalmi est szombaton 9 órakor a Nagypiac-téren levő Kereskedelmi Csarnok helyiségeiben.

A Református Fiu-Árvaház az olasz-i templom szomszédságában.

A Tisza ház az olasz-i templom mögött, a Tisza Kálmán-téren.

Megtétekintésre méltó a Vár, a Múzeum, a városháza, a Szigligeti színház, a Rhédey család kriptája a Rhédey kertben, a magasvizek tartó [Rezervoár], ahol szép kilátás nyílik a Körös-völgyre s a Nagy Alföldre.

*

Püspök fürdőben ingyen szobák szeptember 30—október 4-ig a Nagyhét vendégeinek. Komzsik Alajos bérlő tíz kétágyas szobát ajánlott fel, igazolványt ad az olasz-i lelkészi hivatal.

Félix és Püspökfürdőbe a Kispiacról indul autobusz.

Gyülekezetünk tagjait kérjük, hogy naponként minél többen vegyenek részt a konferenciákon és a templomi ünnepélyeken.

A VIII-ik Református Nagyhat programja:

A vendégek érkezése.

1931 szeptember 30 án, szerdán a fogadó, elszállásoló, kalauzoló bizottság várja a nagyállomásnál az érkező vendégeket. Az állomás kijáratánál, vagy termében asztalt állítunk fel „Református Nagyhat” felirással. Az érkező vendégek, akik nem hozták magukkal az elszállásoló jegyzéket, itt megtudják szállásuk helyét.

Ismerkedési est 8 órakor a Borsy vendéglő helyiségében [Uri-utca, Főpostával szemben].

I-ső nap: Október 1. Csütörtök.

Bibliatanulmány reggel 9–10 óráig. Vezető Sárközi Lajos szatmárnémeti-i lelkész „Az Úr a szükségben”, I Kir. 17, 1–17.

Konferencia délelőtt 10–12 óráig. Az egyház szociális igényei és kötelezettsége. Előadja dr Gönczy Lajos theol. tanár. Délután 4–6 óráig „A munkanélküliség.” Előadja dr Kotzó Jenő egyházkerületi világi tanácsbíró, Kágya.

Templomi ünnepély az ujjvárosi templomban este 6 órakor.

Kezdőének: [63. dics. 1. v.] Jövel Szentlélek Úr Isten, Töltsd be sziveinket épen, Mennyei szent ajándékkal, Szívbeli szent buzgósággal. Melynek szentséges ereje Nyelveket egyező hitre Egybegyűjte sok népeket, Kik mondván így énekeljenek: Alleluja! Alleluja!

Főének: [LXV zsolt] A Sionnak hegyén Úr Isten, Tied a dicséret, Fogadást tésznek Néked itten, tisztelvén tégedet, Mert kérésöket a hiteknek Meghallod kegyesen; Azért tehozzád az emberek Jőnek mindenünnen.

Énekel: Horthy Dezsőné Csighy Ella hangversenyénekesnő.

Imádkozik és bibliát magyaráz Bokor Sándor feketegyarmati lelkész.

Mozart: Óh Atyánk és vezérünk. Vásárhelyi Sándor ref. énekvezér vezetése alatt előadja az ujjvárosi férfikar.

Dvorak: Romance. Előadja a nagyváradi Szimfonikus zenekar, Karnagy Eichner Ernő.

Záróének: [XXIII. zs. 1. v.] Az Úr énnékem őriző pásztorem, Azért semmiben meg nem fogyatkozom; Gyönyörű szép mezőn engemet éltet, És szép kies folyóvizre legeltet, Lelkemet megnyugtálja szent nevében, És vezérl engem igaz ösvényében. — 2. vers: Ha a halál árnyékában járnék is, De nem félnék még ő sötét völgyén is; Mert mindenütt te jelen vagy én velem, Vessződ és botod megvigasztal engem; És nekem az én ellenségim ellen Asztalt készítesz, Eledelt adsz bőven.

Adakozás a Református Nagyhat költségeinek fedezésére.

II-ik nap: Október 2. Péntek.

Bibliatanulmány reggel 9–10 óráig. Vezető dr Imre Lajos theologiai tanár. „Mit tegyünk mi?” Nehemiás 5.

Konferencia délelőtt 10–12 óráig Az egyház szociális felelőssége. Előadja Arday Aladár gyantai lelkész. Délután 4–6 óráig „Az egyház szociális önvédelme.” Előadja Szombati Szabó István lugosi lelkész.

Templomi ünnepély az olaszi-i templomban este 6 órakor.

Kezdőének: [18. dics] Uram a töredelmes Szívet te szereted, Soha az engedelmes Lelket meg nem veted. Ezzel a reménységgel Te hozzád óhajtunk, Kérünk légy segítséggel, Könnyűlővén rajtunk.

Főének: [181. dics] Krisztus ki vagy nap és világ! Minket setéséggben ne hagyj! Igaz világosság Te vagy, Kárhozatra mennünk ne hagyj!

Imádkozik és bibliát magyaráz dr Szabolcska László esperes, temesvári lelkész.

Dr Szemethy Géza: Az igaz mint a pálmafa virágozik [92. zsolt 13–14. versei] Előadja a szerző vegyeskara.

Rubinstein: Des-dur quartet Andante tétele. I. hegedű: Radó László, II. hegedű: Boda Klári, viola: Boda Boriska, cello: Révész István.

Záróének: [LXXVII. zs. 1. v.] Az Istenhez az én szómat Emelém kiáltásomat Hogy felkiálték hozzá Beszédem meghallgatá Mindennemű szükségemben Reménységem csak az Isten, Éjjel kezem feltartom, Az égre hozzá nyujtom. 4. verse: Óh erős és kegyes Isten! Szent vagy cselekedetiben; És sehol senki sincsen Hozzád hasonló Isten; Csudálatos a Te dolgod, amint gyakran megmutatod; Minden népek jól látják Hatalmadnak negy voltát.

Adakozás a Református Nagyhat költségeinek fedezésére.

III-ik nap: Október 3. Szombat.

A nőszövetségek napja.

Biblia tanulmány reggel 9–10 óráig. Vezető Kádár Géza esperes, gen. direktor, zilahi lelkész. Az örökkévaló eledel. Ján. 6, 26–38.

Konferencia délelőtt 10– $\frac{1}{2}$ 12 óráig. A nők szociális feladata az egyházban. Előadja Debreczeni István szatmári lelkész.

Délben fél 12–1 óráig. A két egyházkerületi nőszövetségének konferenciája. Előadó Pilder Mária.

Délután 3–4 óráig az ujjvárosi tanácsteremben a két egyházkerületi nőszövetség hivatalosainak külön tanácskozása.

Délután 4–6 óráig Diakonia. Előadja Kovács Benedek marosvásárhelyi diakonissza lelkész

Templomi ünnepély a nagyváradi-ujjvárosi templomban este 6 órakor.

Kezdőének 10. dics. Nem vagyunk mi magunkéi. De Jézus vére bére; Testünk, lelkünk Istenéi! Az ő tiszteletére. Uram Jézus jövel el, S lelked által segíts fel; Dicsőítünk mi testünkben, Magasztalunk mi lelkünkben . . .

Főének. 263. dics. 1. v. Egyedüli reményem Óh Isten csak te vagy! Jövel és nézz meg engem, Magamra, óh ne hagyj, Ne légy tőlem oly távol, Könyörülj hű szolgálodon, Ur Isten el ne hagyj!

Glück: Ima. Énekli Harsányi Anna, orgonán kíséri Csipkés Róza a Patzkó-zeneiskola zongora tanárnője.

Imádkozik és bibliát magyaráz dr Maksay Albert theologiai tanár.

„Ítéld meg Isten“. Zenéjét és szövegét szerzte dr Szemethy Géza. Előadja a szerző ve gyeskara.

Záróének: 263. dics. Földi jó és szerencse Mulandó, mint magunk; De a hit drága kincse Örök és fő javunk; Hitünk áll rendületlen, Hogy Isten véd szüntelen: Élünk, vagy meghalunk!

Adakozás a Református Nagyhét költségeinek fedezésére.

Irodalmi est a Csarnokban este 9 órakor.

IV-ik nap: 1931 október 4. Vasárnap.

Az erdélyi és királyhágómelléki reformátusok nagy napja.

Délelőtt 10 órakor Istentiszteletek. Ujvároson dr Makkai Sándor erdélyi püspök, Olasziban Vásárhelyi János erdélyi püspök helyettes, kolozsvári lelkész, Velencén Farkas Albert dési lelkész, Réten Csia Pál brassói lelkész szolgál.

Az istentiszteletek sorrendje:

Kezdőének: 2. dics. Szent Isten, noha néked Az egek ülszéke S ott dicsérnek tégedet: Biztat szent ígéreted, Hogy azért meg nem veled Földön lakó népedet; Együtt vagy vélek, Kikben alázatos a lélek; Mi is hát térdet hajtunk, Hogy rajtunk Könyörülj s kegyelmeddel Fogadd el, Mikor te hozzád emel kezét Ez a gyülekezet.

Főének: 237. dics. Térj magadhoz, drága Sion, Van még néked Istened! Ki Atyádként fel karoljon, S szívét ossza meg veled! Azt bünteti, kit szeret, Máskép ő nem is tehet; Sion! ezt hát jól gondold meg, S szabj határt bus gyötrel mednek! [2. vers.] Hullámok ha rémitenek Mérehetetlen viz felett; S a habok közt szived remeg, Hogy sirod is ott leled; Ha, aludni látod őt, Ki reményed és erőd: Sion! soha se feledd el, Ő megvívhat tengerekkel.

Ujvároson Grieg Himnuszát énekli az alkalmi férfikar Andrassy Ede zenetanár karnagy vezetésével.

Olasziban Gabriel: „Ha földi munka“. [Hallelujah.] Énekli Szathmáry József, orgonán kíséri Juhász Károly énekvezér.

Főimádság és Uri ima [fennállva].

Textus előtti ének: 31. dics. Szüksölködünk

Nagy mértékben Segedelem nélkül, Reménykedünk Örök Isten! Te légy segítségül. Dicsérhesünk És lehessünk Jézus szava hallgatói, Igaz megtartói.

Igehirdetés [leülve].

Utóimádság, Uri ima [fennállva].

Hirdetések [leülve].

Áldás [fennállva].

Záróének: 91. dics. 1. Szent vagy örökké Atya Ur Isten! A magas mennyekben, Ki teremtettél és megtartottál E nyomorult testben 2. Szent a mi Urunk, Ur Jézus Krisztus, Ki értünk bocsátál, Kivel megváltál, hogy testünk miatt Lelkünk el ne vesszen. 3. Szent a Szent Lélek, ki az Atyával, Egy és a Fiuval; Aki vigasztal és tanít minket Az örök életre. 4. Szentség, dicsőség, legyen tisztesség A Szentháromságnak! Ki uralkodik egy Istenségben Most és mind örökké.

Adakozás a Református Nagyhét költségeinek fedezésére.

Délben 12 órakor a Károli Gáspár Irodalmi Társaság alakuló közgyűlése.

1. *Elnöki megnyitó.* Tartja dr Thúry Kálmán egyházkerületi főgondnok.

2. A bizottság által készített alapszabály előterjesztése.

3. Megalakulás.

4. Záróbeszéd Tartja Sulyok István püspök.

Délután 4 órakor Nagy Gyűlés a Református Leánygimnázium udvarán, (rossz idő esetén a diszteremben).

Kezdő ének XC zsoltár 1. verse. Te benned biztunk Eleitől fogva. Uram Téged tartottunk hajlékunknak, Mikor még semmi hegyek nem voltak, Hogy még sem ég, sem föld nem volt formálva, Te voltál és Te vagy erős Isten és Te megmaradsz minden időben

Megnyitó beszédet mond: dr Makkai Sándor püspök.

A két egyházkerület részéről deklarációkat tesznek: dr Bene Ferenc a dési egyházm. főgondnoka Dés, és dr Nagy Sándor a nagykárolyi egyházm. gondnoka Erdőd.

Záró beszédet mond: Sulyok István püspök.

Záróének: 245. dics. 10. vers Dicséret, dicsőség, tisztesség és hálaadás, A szentek Urának legyen örök magasztalás! Kiben soha nincs megváltozás, Vagy ígérettől elhanyaglás: Tőle fejünkre szálljon áldás!

Gyermekünnepélyt fogunk tartani a velencei kulturházunkban folyó hó 27 én délután 4 órakor a következő műsorral: 1. Közének: 160. dics. 1. verse. 2. Előszó: Kiss Kató. 3. „Az áruló notesz“ szindarab, előadják a vasárnapi iskolások s két biblikári leány. 4. Közének: XXXIII zs. 3 v. 5. Szaval: Vékony Juli. 6. Hegedű-szólo: Dancse Jučka. 7. Kacki majom. Szavalja: Kiss Béla. 8. Szóló-ének: Bancsik Vall. 6. „A kis Örzse“. Szavalja: Nemes Emmi. 10. Közének: 245. dics. 10 v. — A műsor (felnevelteknek 10 lei, gyermekeknek 5 lei) belépti jegyül szolgál. A jövedelmet a Tokaji telepi imaház vételárára fordítjuk.

A réti ref. Imaház új orgonájának felszentelése
ünnepélyes keretek között megy végbe vasárnap,
szeptember 27 ikén.

I. Délutáni 10 órákor:

1. Felálló ének: 63. dics. 1. verse.
2. Gyülekezeti ének: 89. dics.
3. Imádkozik Sulyok István püspök.
4. Bradbury W. B.: Orgonák Éneke Pázmány Ferenc a Gutenberg Dalkör tagja, kíséri Dézsi László, orgonista.
5. Prédikál Vadai Béla esperes.
6. Beethoven: Oh zengjete!... Éneke a Réti Vegyeskar, karnagy Soós András.
7. Alkalmi óda: Az új orgona.
8. Gyülekezeti ének: 233. dics. 1., 3. verse.

II. Este 6 órákor:

1. Felálló ének: LXV. zsoltár 1. verse.
 2. Gyülekezeti ének: 233 dics. 1., 2. verse.
 3. Mozart: Oh Atyánk és vezérünk... Éneke az Ujvárosi Férfikar, karnagy Vásárhelyi Sándor.
 4. Ima és beszéd: Kádár Miklós pusztaiújfalvi lelkész, egyhm. főjegyző.
 5. Orgona-szóló. Dr Szalay Elemér zenetanár-organaművész.
 6. „Magyar nő” címmel beszédet tart Perédy György író, a Szigligeti Társaság főtitkára.
 7. Bognár I: Isten édes jó Atyánk... Éneke a Velencei Férfikar karnagy Bancsik János.
 8. Gyülekezeti ének: XC. zsolt. 1. verse.
- Pülselyadományokat mindkét alkalommal az új orgona költségeire szeretettel kér az ünnepséget rendező Réti Református Nőszövetség.

HIREK

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje:

Olasziban: délelőtt 10 órákor Kiss Bertalan, este fél 6 órákor Csernák Béla, a Hegyén: (Papp Sándor szőlőjében Nagysötétágon) délután 3 órákor Kiss Bertalan,

Ujvárosban: délelőtt 10, délután 3 órákor valamint az Össi-telepen (Bodó Imre házában), délután 5 órákor Sass Kálmán,

Velencén: délelőtt 10 és délután 3 órákor Kiss Károly, a Tokaji-telepen (Tikos Bálint atyánkfia házában) délelőtt 10 órákor Szűcs István,

Réten: délelőtt 10 órákor Sulyok István, este 6 órákor Kádár Miklós szolgál.

Esteli órákon: Hétfő: Könnyeken keresztül János 20, 11—17. Kedd: A feltámadott Jézus megjelenése. János 20, 18—23. Szerda: Tamás veresége. János 20, 24—31. Csütörtök: A csodálatos halogás. János 21, 1—14. Péntek: Ünnepe. Szombat: A Jézus öröksége. János 21, 15—25.

Belmissziós nap Margittán. A nagyváradi réti ref. Nőszövetség és Ifjúsági Bibliakörök az elmúlt vasárnap szeptember 20-án, belmissziós napot tartottak Margittán. Ez már a hatodik vándorkonferenciáj volt a biharmegyei városokban és falvakban a réti nőszövetségnek és bibliaköröknek. Vasárnap reggel indult dr Szabó Lajos lelkész vezetésével ötven nőszövetségi és bibliaköri tagokból álló lelkes csapat két autóbusszal Margittára, melyet Horváth Péterné, a margittai ref. nőszövetség elnöknője fogadott és a

vendégeket a város ref. magyarsága hagyományos vendégszeretettel vendégelte meg. A délelőtti istentisztelet, — melynek keretében szerepeltek: a leánykar, Garay Kálmán, Társy László és Kiss István, — Balogh Ferenc margittai lelkész tartotta. Istentisztelet után dr Szabó Lajos lelkész tartott a templomban megragadó beszédet a nő hivatásáról az újszövetségi 6 Mária alapján, míg a bevezetőt Móra Erzsébet nőszövetségi tag mondotta. Ezután az iskolában, egyik iskolai teremben leány- és fiubibliaköri konferenciát tartott Szűcs János ref. theológus: a ref. ifjúság köteleessége ma, címen, míg a bevezetőt Barabás Margit leánybibliköri tag mondotta; egy másik iskolateremben mintavasárnapi iskolát tartottak Gaál Piroska és Dézsi Ella nőszövetségi tagok. Délután vallásos és kulturális ünnepély volt a templomban, melyen dr Szabó Lajos prédikált. Előadtak: Társy László, Móra Erzsébet és Magyar Vince, énekeltek a leánykar és Szathmáry Mihály, szavaltak: Laczak Erzsébet, Garay Kálmán, Bartha Mária, Vigh Ilona, Dézsi Ella és Magyar Sándor. Végül Balogh Ferenc lelkész és meleg szavakkal köszönte meg a testvéregyházak az áldásokban gazdag felejthetetlen napot. A hazautazás 6 óra után történt meg. Sz. J.

Az Erdélyi Ref. Egyházkerület kórház-sorsjegyeinek eladása megkezdődött!

Minden református embernek kötelessége e jótékony célú akcióban résztvenni. — Huzások: november, december és január hónapokban. Egy db sorsjegy ára: 100 Lei.

Főnyeremény: Egymillió Lei.

Főbizományos: TAKARÉKOSSÁG SEGÉLY- ÉS TAKARÉKSZÖVETNEZET Nagyvárad, Szent László-tér 5.

Vásároljon református kórházépítési sorsjegyet!

Kálvin könyvnyomda

Str. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 14. sz.

a Református Leánynevelő-intézet épületében. Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönfélébb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb a legcsinósabb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kiadótulajdonos: a nagyváradi Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei. Egyes szám ára 4 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea—Nagyvárad.

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

A VIII-ik Református Nagyhét

konferenciái javában folynak, mikor e sorokat írjuk.

Egyházunk presbytériuma és nőszövetségei, mindkét nembeli ifjuság munkába állításával mindent megtettek, hogy vendégeink elszállásolása a lehetőség szerint megfelelő legyen. A nagy bizottság kedden este tartotta utolsó összejövetelét, amelyen az egyes albizottságok munkáját számonvette.

Szerdán reggel Varga Gedeon vallástanió-lelkész vezetése alatt a fehér karszalagos kalauzoló ifjuság kivonult a pályaudvarra, ahol az állomásfőnök megértő szivességéből az első osztályú váróteremben táborozott. A vendégek beszállásolására a város is rendelkezésünkre hocsátotta fogatait, a református bérkocsisok pedig Agod János alelnökük vezetése alatt csaknem valamennyien kivonultak. Ők is felöltötték a fehér karszalagokat, jelezve ezáltal, hogy most nem bérért, hanem szivességből fuvaroznak, ezzel veszik ki részüket a vendégfogadásból.

A vendégek beszállításánál ingyen fuvar teljesítettak: Balla Sándor, özv. Palotai Mihályné, Rósenbeg Simon, Muszka János, Molnár Lajos, Kántor Imre, id. Petri Sándor, Molnár János, Tarr Károly, Molnár István, özv. Péntes Zsigmondné, ifj. Pápa József, özv. Fazekas Jánosné, Vári István, Molnár Lajos, id. Borbély Márton, Perjéssy János, Benkő Imre, Puczován Józsefné, Kovács Lajos, Kendi Béla, Molnár, Somogyi, Bász Tógyer Veress Ferenc, Bocznyi Ferenc, Veres Károly, Győri József, Nagy Kálmán, Tar Sándor, Kovács József, Sas János, ifj. Kiss Gyula, Szelő József, Here Péter, Bogdán István, Nagy József, Győri István, Agód Ferenc bérkocsitulajdonosok.

Már a délelőtti vonatokkal is érkeztek vendégek. A budapesti gyors hozta dr. Török Pál urat, a Magyar Protestáns Irodalmi Társaság főtitkárát, a Károlyi Gáspár Irodalmi Társaság vasárnapi alakuló gyűlése vonzott Nagyváradra.

A délutáni kolozsvári gyorsal jöttek meg az erdélyi vendégek, közöttük nők is számosan, dr. Makkai Sándor püspökkel és Vásárhelyi Já-

nos püspökhelyetessel élükön, akiket a presbytérium tagjai fogadtak a pályaudvaron, majd bevezették őket az elsőosztályú váróterembe, ahol Csernák Béla lelkész, a fogadó bizottság elnöke köszöntötte dr. Makkai püspök urat és az erdélyi reformátusság reprezentánsait. A szívből fakadó üdvözlésre dr. Makkai Sándor püspök válaszolt, megköszönve a szives fogadtatást, s rámutatott azokra a lelki áldásokra, amelyek a Református Nagyhetek munkáiból fakadnak.

A fogadtatás után a rendező-bizottság tagjai a kocsikhoz és szállásukra kalauzolták a vendégeket.

Szerdán este a Borsi-étteremben találkoztak a vendégek és a vendéglátó egyház presybterei; a vacsorát dr. Makkai Sándor erdélyi püspök imádsága nyitotta meg.

Az est és az éj folyamán sokan érkeztek előzetes bejelentés nélkül is, de a bizottság fennakadás nélkül tudott az ilyenek részére is szállást kijelölni.

A nagyhét első napja csütörtök, kellemes változást hozott még az időjárásban is. A hetek óta tartó hideg, esős idő megenyhült s napfény sugárzott alá a leánygimnázium felé seregülő vendégekre.

Kilenc órakor felzendült a LXXVII. zsoltár erőteljes dallama s a disztermet megtöltő közönség lelkét Sárközy Lajos szatmárnémeti-i lelkész imádsága emelte égfelé. Imádság után ugyancsak ő tartotta I. Királyok 12, 1—17. alapján a bevezető bibliatannmányt. Imádság és ének után a rövid szünet alatt az ösmerősök köszöntötték egymást.

Szünet után ének jelezte a konferencia kezdetét.

Makkai Sándor erdélyi püspök, Sulyok István püspök, Thúry Kálmán dr. egyházkerületi főgondnok és Gönczy Lajos dr. theologiai tanár foglalták el az emelvényt.

Makkai Sándor dr. püspök megnyitó beszédében a jelenlegi nagyhét vezető gondolatát ismertette.

— A nagyváradai református nagyhét immár a nyolcadik, amit rendeztünk, — mondotta a

püspök. Mindegyik református nagyhének megvolt a maga vezető gondolata. A nagyváradai nagyhét vezető gondolata a szociális problémák megvitatása. Azoknak a szociális problémáknak a megoldása volna a célunk, amelyre a református keresztyén szellem kötelez bennünket. A jelen kor viszonyai jobban, mint valaha kényszerítenek bennünket rá, hogy a reformáció eszméit bele vigyük az életbe. A nyomoruság kiált hozzánk, a testi és lelki nyomoruság. Testi nyomoruságainak az oka a lelki nyomoruságunkban keresendő. És mi reformátusok a lélek gyógyítására vállal kozunk. Ránk nem bízott, hogy világi hatalom mal változtassunk az emberek sorsán, hanem az, hogy a nyomoruság okait a lélekben találjuk meg s a lelket orvosoljuk az evangéliumban gyökerező orvossággal. Meg kell mutatnunk, hogy a romániai magyar reformátusok erre a munkára alkalmasak. Nem törekszünk arra, hogy más felekezetekben széthuzást idézzünk elő, sőt azt reméljük, hogy a mi erősségünk az egész polgári társadalomnak és az államnak is hasznára fog válni. De a magyar református egyház egységét és erejét is ki kell domborítani. Elég erősek le szünk ahhoz, hogy megtörjük azokat az erőket, amelyek belülről akarják az egyházat megbomlasztani.

Végül a Püspök Isten áldását kérve a reformátusok munkásságára, a nagyhetet megnyitja.

Az egész nagyhetet uralkodó szociális kérdések első tételét: „Az egyház szociális igényei és kötelezettsége” dr Gönczy Lajos kolozsvári theol. professzor fejtegette mély tudással.

Lapunkat a nyomda részére le kellvén zárunk s így nincs módunkban, hogy ösmertessük a felszólalásokat. A konferencia lefolyásáról jövő heti számunkban számolunk be.

Károli Gáspár Irodalmi Társaság megalakulása.

A nagyváradai Református Nagyhétnek ki emelkedő, reméljük, maradandó jelentőségű eseménye lesz a Károli Gáspár Irodalmi Társaság megalakulása. A két Egyházkerület közös törvényhozói munkásságának kezdetén, a zsinat megalakulása alkalmával született meg az elhatározás, hogy szellemi erőinket is egyesíteni kell és evégből meg kell alkotni a Károli Gáspár Irodalmi Társaságot. A lélekből fakadt indítvány helyeslésre talált és a jóindulatú, nemes érdeklődésnek bizonyosága volt az, hogy az első felhívásra mindkét kerületből szép számmal jelentkeztek tagok.

A Társaság megalakítására a nagykárolyi diszgyűlés szervezőbizottságot küldött ki, amely el is készítette a megalakítandó irodalmi társaság alapszabálytervezetét. Az alapszabálytervezet az alakuló közgyűlésre szóló meghívóval szét is kül

detett tagul jelentkezett testvéreink részére. Ez alapszabálytervezet így körvonalazza a célt: „A Károli Gáspár Irodalmi Társaság célja, hogy az evangéliumi református tudományos theologiai és építő irodalmat művelje és szervezze. Az evangéliumi református egyházi életet irodalmi uton ápolja és fejlessze. A szétszórtságban élő magyar reformátusokat hitébresztő és erősítő iratokkal, különösen bibliával ellássa. A magyar református írókat, tudósokat és művészeket a társaság keretén belül összegyűjtse s őket az egyház szellemi életével állandó kapcsolatban tartsa.” Kétségtelen, hogy szellemi erőink ilyen szervezett összefogására különösen nagy szükség van. Egyházunk története dicsőségesen beszél arról, hogy hitünk igazságainak terjesztésében, Anyaszentegyházunk megszilárdításában milyen hatalmas eszköz volt minden időben a komoly, céltudatos irodalmi munka. Nagyon nehéz viszonyok között bámulatos kitartással győztek le minden akadályt és nehézséget atyáink, hogy az írott szó hatalmával is elvigyék a lelkükben élő igazságokat a gondjaira bízott nép minden rétegéhez...

Korunk állandó, egymással élesen szemben álló eszmeáramlatok küzdelmének kora és ezerféle kísértésnek kitett népünk lelki irányításáról ma különösképen gondoskodnunk kell...

...A nehézségektől semmiképen sem szabad visszariadnunk. Valamikor a németek nagy uralkodójáról, I. Vilmos császárról, olvastam, hogy a halálos ágyán fekvő öreg császártól megkérdezték, hogy fáradtnak érzi-e magát? A népe sorsa felett töprengő, beleg uralkodó azt felelte: Nincs időm fáradtnak lenni. A mi egyházunknak sem lehet ideje fáradtnak, csüggetegnek, reményvesztettnek lennie. Állandó kezdeményezés, folyton megújuló akarás, mindig reménykedő munkába indulás kell, hogy jellemezze egyházunk életét. Ujra meg újra meg kell hallanunk az apostoli figyelmeztetést: „Annakokáért a lecsüggesztett kezeiket és az ellankadt térdeket egyenesítsétek fel.” „Ne dobjátok el bizodalmatokat, melynek nagy jutalma van.” Ilyen lélekkel vegyünk részt a nagyváradai református nagyhéten és a Károli Gáspár Irodalmi Társaság megalakításával is tegyünk bizonyosságot arról, hogy mi nem vagyunk a meghátrálás emberei hogy elveszünk; hanem a hitéi, hogy életet nyerjünk. *Vásárhelyi János.*

A velencei imaházunkban délelőtti 10 órakor az egyházi Énekkar énekel.

Réti imaházunkban a vasárnap délelőtti istentiszteleten közreműködnek: Gyökössy Józsefné úrasszony szólóénekekkel és a Leánykar, orgonán kísért Dézsi László.

Réti református Nőszövetségünk munkadélutánjait okt. 7-én, szerdán délután megkezdi.

A NAGYVÁRADI REFORMÁTUS NAGYHÉT

1931. évi október hó 3-án, szombaton
a Kereskedelmi Csarnokban tartandó

IRODALMI ESTJÉNEK MŰSORA:

1. Perédy György megnyitó beszéde.
2. Pogatschnigg: „Mi szép a dal.“ Előadja a nagyváradi Magyar Dalkör. Karnagy: András Ede.
3. Dónáth László harasztkeréki lelkész felolvassa „Az én tótom“ c. novelláját.
4. Maksay Albert kolozsvári theologiai tanár költeményeiből olvas fel.

Szünet.

5. Tabéry Géza előadása: „A protestáns szellem a magyar közéletben“.
6. Liszt—Beethoven: Fantasia. Előadják: első zongorán: Fischerné Szalay Sztéfánia, második zongorán: Schüller Márta.
7. Szombathy Szabó István lugosi lelkész költeményeiből olvas fel.
8. Sárközi Lajos szatmárnémeti i lelkész humoros felolvasása.
9. Négy régi magyar dal, András Ede karnagy átiratában, előadja: a nagyváradi Magyar Dalkör.

Kezdeté pontban este 9 órakor.

A műsor befejeztével a Kereskedelmi Csarnok kellően fűtött szalonja és kitűnő büfféje az estély közönségének rendelkezésére áll.

Belépőjegy nincs, a műsor megváltása kötelező.

A Református Nagyhét programját

lapunk múlt heti száma bőven ismertette. Felhívjuk olvasóink figyelmét arra, hogy az október 3-án szombaton este 9 órakor a Csarnok helyiségeiben (Nagypiac tér) tartandó irodalmi est műsorát jelen számunkban külön helyen hozzuk.

Vasárnap, október 4-én, az ünnepi isten-tisztelet után **déli 12 órakor tartják a Károli Gáspár Irodalmi Társaság alakuló közgyűlését a következő sorrendben:**

1. Elnöki megnyitó. Tartja dr Thúry Kálmán egyházkerületi főgondnok.

2. A bizottság által készített alapszabály előterjesztése.

3. Megalakulás.

4. Záróbeszéd. Tartja Sulyok István püspök.
Délután 4 órakor Nagy Gyűlés a Református Leánygimnázium udvarán, (rossz idő esetén a díszteremben).

Kezdő ének XC. zsoltár 1. verse. Te benned biztunk Eleitől fogva. Uram Téged tartottunk hajlékunknak, Mikor még semmi hegyek nem voltak. Hogy még sem ég, sem föld nem volt formálva, Te voltál és Te vagy erős Isten és Te megmaradsz minden időben.

Megnyitó beszédet mond: dr Makkai Sándor püspök.

A két egyházkerület részéről deklarációkat tesznek: dr Bene Ferenc a dési egyházm. főgondnoka Dész, és dr Nagy Sándor a nagykárolyi egyházm. gondnoka Erdőd.

Záró beszédet mond: Sulyok István püspök.

Záróének: 245 dics. 10. vers. Dicséret, dicsőség, tisztesség és hálaadás, A szentek Urának legyen örök magasztalás! Kiben soha nincs megváltozás, Vagy ígérettől elhanyaglás: Tőle fejünkre szálljon áldás!

ÁLDOZATKÉSZSÉG**A) Egyházi célokra:**

OLASZIBAN:

Aggok menházára: Kiss Istvánné 100 Lei.
Szegényeknek: Varga József 100, Erdélyi Ferenc 60 Lei.

Maramarosszigeti templomra: Szabó Gyula 100 Lei.

A Református Nagyhétre: özv. Kuthy Józsefné 100, özv. Száva Antalné 100 Lei.

Bibliakörnek: Nagy Ferenc 100 Lei.

UJVÁROSON:

Az ujjvárosi templom fűtésberendezés költségére: Főt. és Mélt. Sulyok István ur 1000, Szakács Antal 1000 Lei.

VELENCÉN:

Gyermekotthonra: Kiss Gyula unokája: Kiss Ibolyka elhalálása évfordulóján 100 Lei.

A Méhes telepi imaház vételárához: Vályi József 25 (l. r.), Bergédi József 100 (l. r.), Farkas Elekne 50, Barnódi András 100, Safrány János 100 (l. r.) Lei.

Szegényeknek: Babuczai István 50 Lei

Velencei temetőben vízvezetékre: Babuczai István 50 Lei.

RÉTEN:

Orgonára: Kiss Balázs 200, ifj. Tar Sándor 100, Kiss Endréné 100, Papp Sándor 100, Szabó József 100, Huszár István 300, Fazekas Lajosné 100, Szerző József 500, Takács Endre 500, A felszentelési ünnepség perselye: 2553 Lei.

B) Az Árvaház céljaira:

Gondnoknőnél: Mónus Sándor 100 kgr. liszt, Incze András 5 kgr. szilva — Gyémánt Elek (Andacs), a szalontaiak által adományozott búzát megőröltette és beküldötte.

Felhívás.

Kérjük hűveinket, hogy úgy az egyházi adó, mint a „Református Híradó“ előfizetési díj hátralékaikat és f. évi tartozásaikat, vagy a pénzbeszedőknél, vagy az egyházi adóhivatalban (Str. I. Vulcan, volt Nagy Sándor-utca 14. sz. a. bejárat a Bérés nyomdánál) sürgősen befizetni sziveskedjenek, hogy iskoláink fenntartása és a nyomdaköltségek kifizetése körül zavar be ne álljon. Az egyházi adók számozott nyugtakönyvben kiállított és indigóval irt nyugták ellenében fizetendő.

A Híradó díjak nyugtalapjainak mindkét része egyformán állítatik ki s jobbfele a nyugta más nyugták érvénytelenek.

Az egyház elnöksége.

HIREK

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje:

Olasziban: délelőtt 10 órakor Vásárhelyi János kolozsvári lelkész egyházkerületi főjegyző, este fél 6 órakor Kiss Bertalan,

Ujvároson: délelőtt 10 órakor dr. Makka Sándor erdélyi püspök, délután 3 órakor Sás Kálmán,

Velencén: délelőtt 10 órakor Farkas Albert dési lelkész, délután 3 órakor Szűcs István, a Tokaji telepen (Tikos Bálint atyánkfia házában) délelőtt 10 órakor Kiss Károly,

Réten: délelőtt 10 órakor Csia Pál brassói lelkész, délután 4 órakor ifj. Bokor Sándor bihári diószegi s. lelkész szolgál.

Ujvároson okt. 4-én vasárnap délelőtt az ünnepi istentisztelet keretében énekel Horthy Ella Csígy Ella hangversenyénekesnő.

A Református Kör október hó 11-én istentisztelet után tartja meg 25 éves jubileumi diszközgyűlését a Ref. Kör nagytermében, műsoros-estélyét pedig október 17-én, szombaton este a Kath. Kör disztermében.

A régi orgonaszentelési ünnep vasárnap, szeptember 27-én délelőtt folyt le a paróchiális köri Nőszövetség által virágdíszbe öltöztetett imaházban. Délelőtt 10 órakor a zsufozásig megtelt imaházban a 63. és 89. dics. élénklése után a régi Vegyeskar énekelte el Soós András karnagy vezetésével Beethoven: „Öh zengjetek”-jét. Sulyok István püspök magasztos és felemelő imája után Bakos Olga énekesnő énekelt dr. Szalay Elemér kíséretében. Az ünnepi beszédet Vadai Béla élesdi esperes tartotta lelkesültségtől és szeretettől áthatva. Ezután Pázmány Ferenc, a Gutenberg Dalkör tagja énekelte Dézsy László kíséretében az „Orgonavirágzás” c. alkalmi dalt. Papp Sándor ny. pénzügyi tanácsos által írt alkalmi ódát, az „Orgonát” mély átérzéssel szavalta Dézsy Ella. A dr. Szalay Elemér kimenő indulójának hangjai mellett távozott az örömmünnepeit ülő gyülekezet. Délután 6 órakor vallásos és kulturális ünnepély volt. Énekelt az Ujvárosi Férfikar Vásárhelyi Sándor karnagy vezetésével. Az egyházi beszédet Kádár Miklós pusztajlakai lelkész, egyházmegyei főjegyző tartotta. Majd dr. Szalay Elemér orgonaművész szólaltatta meg az új orgonát minden változatában és egy esztétikai élvezetet, gyönyörködtető művészi szót játszott. Perédy György író, a Szilgietei Társaság főtitkára mutatta meg beszédében a magyar nő szenvedésekben való nagy áldozatkészségét a nagy magyar kálvinista nő-jellemképek ábrázolásával és méltatta végül az új orgona felállításában nagy szerepet betöltött nőszövetség munkáját és áldozatkészségét. Ezután Dézsy Ella szavalta ismételt az „Orgona” c. ódát. A Velencei Férfikar Bancsik János karnagy vezetésével előadott éneke után a lélekemelő ünnepélyt a XC. zsoltár zárta be. Nemcsak egy felekezet örömmünnepe volt ez az orgonaszentelés, hanem a nagyváradi magyarságé is. (Sz. J.)

Előfizetőinkhez. Már hónapokon át minden héten hallattuk szavunkat előfizetőinkhez, hogy lapunk kiadási költségeit az egyházi pénztár nem tudja fedezni. Kiáltó szavunkat néhányan meg is hallották és adományaikkal segítségére siettek a pénztárnak. A segítségre még mindig nagy szükség van s a további adományokat reménykedve várjuk!

Református Nagyhét

tartama alatti

10 % kedvezményt ad

Központi Drogeria

Pap Károly Bulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 11. Széchenyi-épület

Az Erdélyi Ref. Egyházkerület kórház-sorsjegyeinek eladása megkezdődött!

Minden református embernek kötelessége e jótékony célú akcióban részt venni. — Huzások: november, december és január hónapokban.

Egy db sorsjegy ára: 100 Lei.

Főnyeremény: Egymillió Lei.

Főbizományos: **TAKARÉKOSSÁG**
SEGÉLY- ÉS TAKARÉKSZÖVETNEZET
Nagyvárad, Szent László-tér 5.

Vásároljon református kórházépítési sorsjegyet!

Kálvin könyvnyomda

Sír. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 14. sz.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönbözőbb magán- és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinosebb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kiadótulajdonos: a nagyváradi Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei
Egyes szám ára 4 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea—Nagyvárad.

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Czernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

A romániai magyar református keresztyénség

1931 okt. 4-iki nagyváradi nagygyűlése — az okt. 1—4.

napjain tartott VIII. református nagyhét tanácskozásai alapján

ünnepélyesen kinyilvánítja a következőket:

1. A Felséges Úristen kegyelme iránti mélységes hálaadással tesz bizonyosságot, hogy a pásztoroknak, őrállóknak és híveknek ez az egybesereglése ismét áldott alkalommá lett arra, hogy a református keresztyén hit- és szeretetközösség öntudatában megerősödjünk s a súlyosan reánk nehezedő idők megpróbáltatásainak alázatos elszánással nézzünk elébe.

2. Ünnepélyesen kijelenti, hogy jelenlegi körülmények között a református keresztyén Egyház szent és elodázhatatlan kötelessége vállalni a szociális válság megoldásában a maga igényét és kötelezettségét, felelősségét és önvédelmét. Kötelezve van hirdetni és munkálni Krisztus uralmi igényét az emberi lélek, a társadalom s minden emberi alakulat felett. Kötelessége Isten Igéjének igazságát mutatni fel mindenki számára, megalkuvás és kedvezés nélkül. Kötelessége a hitből fakadó szeretet munkájával egyrészt vádat emelni s képviselni a Mammon szivtelen bálványozásával szemben, másrészt orvosolni a lelki-, testi nyomorúságot és szükségét. Évégből elkerülhetetlenül szükségesnek tartja, hogy az Anyaszentegyház pásztorai és hívei mindenekelőtt magukat adják alázatos engedelmességgel Isten akarata alá s az Ur Lelkével fogjanak munkához.

3. Ünnepélyesen kijelenti, hogy Egyházunknak kötelessége a saját kebelében, közösségében és szervezetében mindent elkövetni arra, hogy tagjainak lelki és testi existenciája biztosíttassék, hogy a református társadalom az ősi puritánság, külső egyszerűség és igénytelenség, önzetlenség a fegyelem és munkás szeretet visszaállításával a maga körében a szociális problémákat megoldja. Tovább nem halasztható kötelessége az egyház tagjainak, hogy maguk között a társadalmi és osztálykülönbségeket, ellentéteket, választófalakat a keresztyén szeretet bátorságával ledöntsék.

4. A nagygyűlés felhívja az egész református társadalmat: legyen hívő és bátor arra, hogy Isten Igéje iránti engedelmességgel, egyöntetű eljárással, társadalmi uton alkossa meg azt az evangéliumi életrendet, mely alkalmas a maga körében nemcsak a munkanélküliség és nyomorúság eltüntetésére, hanem olyan példaadásra is, amely mindenkinek alkalmas utat mutathat az általános szociális válság leküzdésére. Különösképpen fontosnak itéli azt, hogy a református Nőszövetség áldott munkássága mellé, mint a hívő szeretet másik munkás karja, a református férfi-társadalom is megszervezkedjék az Anyaszentegyház kebelében. Évgett a nagygyűlés felkéri az egyházkerületek főhatóságait, hogy megfelelő, gyors és hatékony kezdeményezést és intézkedéseket tegyenek.

A VIII-IK REFORMÁTUS NAGYHÉT

első napján [okt. 1. csütörtökön] a reggeli ábitát végeztével dr Makkai Sándor püspök tartotta meg gondolatokban gazdag megnyitó beszédét, amelyről már múlt számunkban megemlékezünk.

Az első előadó Gönczy Lajos dr theologia tanár „Az egyház szociális igényei és kötelezettsége” címen tartott rendkívül érdekes, mindennap-életünk irányítására is bölcs de egyben igazi evangéliumi szellemtől áthatott értekezést.

Gönczy előadásához Sárközi Lajos, Nagy Zoltán, Szombati Szabó István és még mások szövegezték hozzá, majd az elnöklő püspök dr Makkai Sándor foglalta össze a vitaanyagot s vont rendkívül érdekes párhuzamot a szociális kérdésnek marxi és egyházi felfogása közt.

Délután a legaktuálisabb társadalmi kérdés, a munkanélküliség kérdése foglalkoztatta a református egyház reprezentánsait; már maga ez az egy kérdés érdemes lett volna arra, hogy ennek megvitatására a református magyarság legjobbjai egybegyűljenek; hiszen ez a kérdés méltó arra, hogy vele nemcsak az egyház, hanem azok a világi ténvezők is foglalkozzanak, akiknek a nyomor és munkanélküliség jelenlegi katasztrófális napjaiban több földi erő áll rendelkezésükre a református egyháznál. Megszivlelendő eszmék, tervek, ötletek a kérdés sokoldalú megvilágítása talán meghozza az eredményt a konferencia anyagából az egyház exterritoriális területén kívül is, amely esetben, ha az anyagi javak és hatalmi intézkedés birtokában levők fülüket nem dugják be, a nagyváradi református nagyhét kiinduló pontja lehet az egész romániai munkanélküliség leküzdésének.

A munkanélküliség problémáinak megvitatására Kotzó Jenő dr egyházkerületi tanácsbíró memoranduma adott alkalmat. Kotzónak a munkanélküliségről készült memorandumát Kalmár István bályoki lelkész olvasta fel. A Kotzó féle javaslat a munkanélküliséggel szemben az egyház feladatát abban jelöli meg, hogy az egyház kutassa a munkanélküliség okait és igyekezzék azt leküzdni, következményeit pedig elhárítani. Ecélből kettős feladatot ró az egyházra: munkaadást és szociális adót.

Kalmár István azzal töltötte meg az elaborátumot, hogy annak két feladat megjelölése közül csupán az egyiket, a munkaadást tartja célra vezetőnek. A segítyezés csupán narkotikum, melyel pillanatnyilag lehet ugyan enyhíteni a nyomorúságon, de ha a narkózis elmúlik, a nyomorúság eljes intenzitásával újból jelentkezik.

Kotzó elaborátumához, illetve Kalmár előadásához mindenekelőtt Vásárhelyi János erdélyi püspök helyettes szólt hozzá. A német református

egyházak mintáját tartja követendőnek, melyek saját iparukban foglalkoztatják a munkanélkülieket. Beszél arról is, hogy Amerikában az egyház klubjait, helyiségeit már berendezte a munkanélküliek számára lakhelyekül, hálólhelyekül.

Makkai Sándor püspök szerint a munkanélküliség lényeges és teljes megoldása nem közvetlenül egyházi feladat. Amikor a munkanélküliség kérdését boncolják, lehetetlen rá nem mutatni arra, hogy a munkanélküliség előidézésében mily nagy felelősség terheli a gyárosokat. A nagyipar profitéségének tudja azt be, hogy a leépítés oly megnövekedett mértékben ontja a munkanélkülieket. Az egyház feladata ezen a téren az volna, hogy teremtsen meg azt az atmoszférát, melyben a gyáros, a munkaadó a kisebb profittal is megelégednék. Ha annakidején, amikor a konjunktúra kitűnő volt, a gyáros halmozni tudta a profitot, akkor most legyen erkölcsi ereje ahhoz, hogy megdagadt profitjából a gazdasági mélypont periódusában gondoskodjék munkásai megélhetéséről, foglalkoztatásáról. A református szellem puritánsága is segítségére siethetne a munkanélküliség és gazdasági bajok leküzdésének. Támogatni kellene a háziipart, meg kellene teremteni azt a puritán protestáns életstílust, mely nagyban kihatna a termelésre is. Ghandit idézi követendő példaként, aki elég erős volt térdrekényszeríteni az angol nagyipart.

Makkai Sándor nagyhatású hozzászólása után Szombati Szabó István lugosi lelkész fejtegette, hogy a munkanélküliség megoldásához az egyháznak is intézményesen kell hozzájárulnia. Paróchiális körzetként a munkanélküliek és a kínálkozó munkaalkalom nyilvántartásával kell ezirányban megtenni az első lépéseket. Tapasztalata szerint a falvakban nincs munkanélküliség, sőt a falu a város munkanélkülijének lecsapoló állomása lehet, ha helyes szervezkedéssel a városi munkanélkülieket a falura irányítják. A munkanélküliség pillanatnyi katasztrófális méreteit azzal akarja enyhíteni, hogy az amugy is tulalacsony áru búzával a falusi presbitériumok is járuljanak hozzá az éhség leküzdéséhez. Az erdélyi háziipar felkarolása érdekében üdvösnek tartaná, hogy a városi egyházak tartsanak évente kiállításokat. Szavait azzal végzi, hogy áldozatokat kell hozni, mert olyan világban élünk, amikor az emberek azért akarják pénzüket menteni, hogy életüket mentseék és megeshetik, hogy ezáltal mindakettőt elveszítik.

Jakab Viktor belényesi lelkész javasolja még, hogy a nagyhéttel kapcsolatban állítsák össze azoknak a református iparosoknak, kereskedőknek, ügyvédeknek, orvosoknak stb. listáját, amely névsort ezer és ezerszámmra kinyomatva a falvakban szétosztanának, hogy a református szolidari-

tás utján elsősorban a munkanélküli reformátusokon segísének.

A Nagyhét első napját templomi ünnepély zárta be az újvárosi templomban, ahol id. Bokor Sándor feketegyarmati lelkész imádkozott és predikált, az újvárosi énekkar Vásárhelyi Sándor kántor vezetésével énekelt, a szimfónikus zenekar pedig Eichner Ernő karnagy dirigálása mellett tökéletes művészettel adta elő Dvorak Romancat.

* * *

A Nagyhét második napján pénteken, a bibliatanulmányt dr. Imre Lajos teológiai tanár vezette. Tíz óra után ismét a szociális problémák kerültek színre. Ezuttal az előadó Arday Aladár gyantai lelkész volt, aki az egyház szociális felelősségéről tartott előadást.

Hozzászóltak Vásárhelyi János, Szombati Szabó István, dr. Török Pál, Imre Lajos és még többen. Vásárhelyi János rámutat arra, hogy a keresztyén egyházat időnként egyes nagy kérdések foglalkoztatták. Egyszer a tudomány és valóság egymáshoz való viszonya, máskor Jézus személyisége, majd a bibliai kritikai tudomány problémái; most a szociális kérdések nyomultak előtérbe; az egyház egy szent számonkérő szék elé állítatott. Az ítélet így szól: nincs keresztyén élet! Nem elég, hogy ezer vasárnapi iskolás gyermek zengje a halleluját, de meg is kell teljesedniök keresztyén élettel, születisztelettel. Az egyházhoz hangzik a kérdés: Mire nevelted az embert? Az egyház ellensége Nietzsche azt mondta: Ha igazán hisztek a Megváltóban, legyetek valóban megváltott emberek! A világalakítás munkájából az egyháznak ki kell vennie a maga részét. Nem elég a charitatív munka. Nem elég a sebek kötözgetése. Oda kell nevelni az embereket, hogy ne legyenek köztük rablók és gyilkosok.

Dr. Thúry Kálmán főgondnok rámutat az egyház középkori szerepére, mikor az életnek anyagi része felett is uralkodott. Az egyház csak oktató és tanító szerepre vállalkozhat. Működésének vádul kell szolgálnia úgy a kapitalizmus habzsolása és könyörtelensége, mint a másik szélsőség tulzása ellen.

Imre Lajos azt emelte ki, hogy az egyházat egyáltalán nem lehet felelőssé tenni a szociális kérdések elhanyagolásáért. Azonkívül, hogy a történelem során az egyház igen sok jóléti intézményt létesített, az egyházat sohasem szabad csak a papokban és a presbitériumokban látni, hanem a hivek összességében.

Török Pál dr. a budapesti Protestáns Irodalmi Társaság főtitkára a mai világválságot nagy tudásával az 1909. évi kivándorlási krízissel, az 1875-ös fekete péntekkel és a napoleoni háborukat követő 1825. évi válsággal állítja párhuzamba. Eredményeként megállapítja, hogy a túltermeléses krízis mindenkor jelentkezett a háborúk után. A

termelés a háborúkban a hadsereg-szükségletekre való tekintettel mindig túlduzzadt s mikor a mozgósított nagy hadi tömegek leszerelésük után többé nem tudták felszívni a termelést, beállt az áruk elértéktelenedése.

Délután előadóként Szombati Szabó István szerepelt, „Az egyház szociális önvédelmé”-ről értekezett.

Előadását egy tizenkét pontban foglalt javaslatral egészítette ki. A javaslat az egyház tennivalóit sorolja fel annak a veszélynek elhárítására, hogy a keresztyén tömegek elszakadhatnak egyházuktól. Szombati Szabó javaslata részben kiegészítése az ugyancsak általa felvetett propozícióknak, mely a konferenciák előbbi napján a munkanélküliség megvitatása körül hangzottak el.

Az érdekes előadáshoz először Pálfi István, majd Polgár Gyula szólott hozzá. Utána Arday Aladár gyantai lelkész fejtette ki nézeteit e kérdésben.

Nagy figyelemmel hallgatták Makkai püspök felszólalását, aki úgy érzi, hogy ha a szociális kérdések megbeszélése döntő eredményt nem is hozott, azt, hogy a lelkekbe elhintette e kérdés fontosságát, mindenesetre megtette. Ha tövis marad a konferenciák után a lelkekben, mely nem hagyja majd nyugton az embereket, akkor is közelebb érkeztek a célhoz. Kitért ezután arra a kérdésre, amit tegnap vetettek fel, hogy vajjon a református egyház sem szakítja-e ki önmagát mintegy a társadalmi és magyar egységből azáltal, ha a szociális problémák megoldásában mint felekezeti szervezkedik? Az ő felelete erre a kérdésre egy nem és egy igen. A református egyház nem akar olyan különszakadást sem a társadalomtól, sem a magyarságtól, sem pedig az államtól, amely másoknak kárára volna. Hiszen ő is jól tudja, hogy a világválság nem van minden exkluzivitáson. Amint ha Amerikában történik valami, azt megérezni hatásaiban egy eldugott kis kelet-európai faluban is, úgy a református nagyhét konferenciáinak is bizonyára meglesz a nagyobb körzetre kigyűrűző hatása. A református egyházon át más egyházra, a magyar nemzetet keresztül más nemzetre is kihathat az az eszme, melynek megvalósításán most a reformátusok gondolkoznak. Éppen ezért a hozzáintézt kérdésre igennel is lehet felelnie. Igen, a református egyház ki akarja egy kissé szakítani magát, félrehozódni, elkülönülni is akar, hogy képes legyen a munka elvégzésére. Önmagába akar fordulni a reformátusság, először önmagával akar kezefogni, hogy azután kezefoghasson az egész világgal. Felel a kérdésre: vajjon a jó családapa kiszakítja-e magát a társadalomból, amikor elsősorban saját családjáról gondoskodik? Amikor a református egyház meg akarja szervezni saját gyermekeit, akkor más felekezethek is mintát

akar nyújtani a szociális kérdések kézhezvételére. Az volna a cél, ha minden egyház magába vonulna, meditálna, hogy aztán a cselekedetben végre mindnyájan kezeltfogjanak. Ezért a feltett kérdésre való feleletben nem kell a református egyháznak félnie sem az igentől sem pedig a nemtől!

Végül Sulyok István püspök maga is tiltakozva az exkluzivitásra való törekvés feltevése ellen, bezárja a pénteki konferenciát,

* * *

Péntek délután érkeztek meg az erdélyi református Nőszövetség hivatalos küldöttei, élükön dr. Makkai Sándorné püspökné elnöknővel, akik már a péntek esti templomi ünnepélyen is részt vettek. Ez alkalommal az olasz-i templomban se-reglettek össze a nagyhat helybeli és vidéki résztvevői, hogy épüljenek az Igén, amelyet a Bánság ifju esperese, dr. Szabolcska László temesvári lelkész hirdetett lebilincselő ékesszólással. Nagyhatást váltott ki dr. Szemethy Géza egyházkerületi titkár vegyeskara, amely a tudós művész egyik gyönyörű darabját „Az igaz mint a pálmafa virágzik” [92. zsolt. 13—14 versei] adta elő tökéletes művészettel. Hasonló sikert ért el a Bodaquartett Rubinstein egy kedves darabjával,

* * *

A nőszövetségek napja, szombat. Ezen a napon már kora reggeli órákban oly sok nő jelent meg a leánygimnázium disztermében, hogy a közönség egyrésze kiszorult a folyosóra, sőt a lépcsőházba is. Ez az óriási méretű érdeklődés volt legjobb bizonyítéka annak, hogy milyen mély hatást ért el az egyház, amint szozányult a szociális kérdések tárgyalásához.

A nőszövetségek napját reggel kilenckor Kádár Géza esperes, zilahi lelkész bibliatanulmánya vezette be. Tiztől fél tizenkettőig Debreczeni István szatmári lelkész tartott előadást a nők szociális feladatairól az egyházban. Valósággal magával ragadta a hallgatóságot.

Hangoztatta, hogy elsősorban a családokon keresztül kell megnyilvánulni a nők szociális munkájának, másrészt pedig a társadalmi ellentétek eltüntetése végett kell harcolniok. Részletesen foglalkozott ezután az egyes kérdésekkel, amelyek a nőkre hárulnak. Így munkaalkalmak teremtése és megszervezése, a munkanélküliek nyomorának enyhítése, nyomorgó családok élelmezése, gyermeknyaraltatási akció megindítása, a társadalmi bűnök elleni küzdelem és ezen a téren főképp a bukott nők megmentése, az alkoholizmus elleni harc. Mindezeket a cselekedeteket az egyház keretében kell végezni és pedig nem szereplés utáni vágytól sarkalva, hanem az embertársak iránti szolidaritástól vezetve.

Debreczeni István előadása után a két egyházkerület Nőszövetségeinek közös konferenciája

kezdődött. Megváltozott a diszterem képe. A pódiumon elhelyezett hosszú asztalnál a főhelyet dr. Makkai Sándorné az erdélyi és Csernák Béláné a királyhágómelléki egyházkerület Nőszövetség elnöknői foglalták el. Ott voltak az előadói asztalnál Vásárhelyi Jánosné, Pilder Mária, Bornemisza Elemérné báróné, Balajthyné Sulyok Gizella a református nőszövetségi élet vezető személyiségei.

A fehér virággal telehintett asztal mellől először Csernák Béláné emelkedett fel. Rámutatott arra, hogy a romániai reformátusság nagyheti nek során ez az első alkalom, midőn a két egyházkerület nőmunkásai hivatalos keretek között találkoznak. Örül, hogy ez a történelmi jelentőségű találkozás éppen itt Nagyváradon történik, ahol egyházunk vezető férfiai gyakran tartottak nagyfontosságú tanácskozásokat. Az ifjabbik testvér szeretetével köszönti az erdélyi asszonyokat. A királyhágómelléki református nők esztendőök óta figyelik az erdélyi asszonyok munkáját. Látják azt a nagy elevenséget, amelyet az egyházi életben támasztottak: gondjaikba vették a családot, a nemzetet, a kulturát, az árvákat, a beteget, a szegényeket. Az elmúlt esztendőök sikereivel meghódították, magokkal ragadták a királyhágómelléki egyházkerület asszonyait is a nőszövetség ma már kiépült itt is. A találkozás ez örömteljes órájában a királyhágómelléki református nők nevében köszönti Erdély hitben gazdag asszonyait.

Csernák Béláné szavaira Makkai Sándorné válaszolt az erdélyi asszonyok nevében. Maga és munkatársai nevében melegen köszöni a királyhágómelléki nőszövetségek szives fogadtatását s adja át sokezer erdélyi asszony üdvözlését. Rámutat a cél közösségére, mely egységbe kell, hogy terelje a két egyházkerület asszonyait a zürzavar, szegénység és szeretetlenség nehéz napjaiban. De ez az egység, — mondja — ne a formalitás egysége, hanem a szeretet és áldozathozatal egysége legyen. Minden asszony felelős nemcsak a gyermekéért, de felelős azokért a mulasztásokért is, amiket a jövő kialakításában elhanyagol. Reméli az erdélyi püspök felesége, hogy a két kerület közös nőszövetségi munkálkodása enyhíteni fogja a nyomorúságot, mely Romániában uralkodik.

Beszéde végeztével az elnöklő Makkainé átadja a szót Pilder Máriának. Pilder Mária a nőszövetség lényegét, feladatait ismerteti hallgatóságával nagy közvetlenséggel és sok egyéni szeretetreméltósággal. Több, mint fél óras ragyogóan szellemes, közvetlen és mély hatású előadásában érzékeltette ez a kitünő előadónő az asszonyi szociális és benső hitéleti munka jelentőségét. A férfi és a nő hivatása, elhivatottsága között rejltő differenciákat oly átvilágító élességgel, az élet tapasztalatainak s a gondolat teremtőerejének oly pazar

gazdagságával tárta fel, hogy közönsége még az előadás után is sokáig nem tudott felszabadulni az előadás hatása alól.

Az idő elhaladása miatt Pilder Mária előadását csak igen rövid eszmecsere követte. Báró Bornemisza Elemérné olvasta fel ezután az erdélyi nőszövetség jelentését, majd Balajthy Jenőné is mertette a királyhágómelléki kerület nőszövetségeinek munkásságát. Ezután a délelőtti konferenciát berekesztették.

Ebéd után a két egyházkerület Nőszövetségeinek hivatalosai: elnökei, alelnökei s a tisztikarok többi tagjai tanácskoztak arról, hogy miként volna megvalósítható a két kerület nőszövetségeinek együtt-működése.

A konferencia négy órakor nyílt meg ismét; ez alkalommal Kovács Benedek az erdélyi egyházkerület marosvásárhelyi diakonisszaképző intézetének igazgató lelkésze tartott előadást a diakoniaról. Szépen, kedvesen, apostoli szelidséggel és lebilincselő modorban, úgy, hogy az előadás hatása alatt sok nőben felébredt a vágy, hogy az egyház munkásai közé álljon.

Este az újvárosi templomban volt ünnepély, amelyen Maksay Albert kolozsvári theol. tanár imádkozott és tartott templomi tanítást. Harsányi Anna művészi énekén kívül a közönség ismét gyönyörködhetett dr Szemethy Géza vegyeskarában, amely most is a szerző egyik jeles darabját adta elő.

* * *

A Református Nagyhét kiemelkedő eseménye volt a szombati irodalmi est, amelynek gondolatát Donáth László író, lelkész vetette fel s a gondolat megvalósításán Vargha Lászlóné munkált fáradhatatlanul.

Az irodalmi est a Csarnok nagytermében zsufolt széksorok előtt folyt le. A közönség sorában a váradi református élet reprezentánsain kívül ott láttuk az erdélyi reformátusság papjait és lelkes nőszövetségi hölgyeit Makkai Sándornéval, báró Bornemisza Elemérnével, Vásárhelyi Jánosnéval az élükön.

Az irodalmi estélyt Perédy György lendületes megnyitó beszéde vezette be, mely után az ország első magyar dalárdájának, a nagyváradi Magyar Da'körnek éneke következett Andrászi Ede dirigálásával. Donáth László lelkész humoros novelláját olvasta fel nagy sikerrel, majd Maksay Albert adott elő néhányat saját verseiből. Tabéry Géza a protestáns szellem hatásáról tartott előadást a magyar közéletre. F. Szalay Stefánia és Schüller Márta Beethoven „Fantáziá”-ját interpretálták zongorán, amit Szombati Szabó István verseinek előadása követett. Különösen megrázó volt Szombati Szabó „Vihar előtt” című költeményének előadása. Sárközi Lajos szatmári lelkész egy falusi papválasztásról írt kacagtató elbeszélése

után ismét a Magyar Dalkör karéneke fejezte be a jól sikerült estélyt négy régi magyar dal előadásával.

* * *

Vasárnap, az erdélyi és királyhágómelléki reformátusok nagy napján úgy a két templomban, mint a két imaházban Erdély jeles egyházi szónokai szolgáltak. Az újvárosi templomban dr Makkai Sándor püspök, az olasz i templomban Vásárhelyi János püspökhelyettes, a rétiben Csia Pál brassói, a velenceiben Farkas Albert dési lelkész prédikált. Különösen nagy tömeget vonzott az újvárosi templomba dr Makkai Sándor prédikációja. Ugyanitt H. Csighy Ella, a kitűnő énekesnő Éles Joli kísérete mellett énekelt gyönyörűen egy Saint Saens darabot.

* * *

A Károli Gáspár Irodalmi Társaság alakuló közgyűlése déli tizenkét órára volt kitűzve.

A templomból a hivek a Leánygimnázium disztermébe vonultak, ahol előkelő közönség jelenlétében tartatott meg az alakuló gyűlés. A gyűlésen dr Thúry Kálmán főgondnok elnökölt. Dr Thúry főgondnok ismertette Károli Gáspár működésének negy jelentőségét, majd megemlékezett a Károli Irodalmi Társaság megteremtésének történetéről. Két évvel ezelőtt, amikor a magyar protestantizmus a magyarnyelvű biblia megteremtőjének emlékeztére Nagykarolyban áldozott Károli Gáspár emlékének, határozták el az irodalmi társaság megalakítását a reformátusok.

Az elnöki megnyitó után Csernák Béla olvasta fel az irodalmi társaság alapszabálytervezetét, amit néhány rövid hozzászólás és csekély módosítás után elfogadtak. Ezzel az elnökölő dr Thúry Kálmán megalakítottnak jelentette ki a Károli Gáspár Irodalmi Társaságot, melynek tisztikarát, vezetőségét ugyancsak egyhangulag a következőképpen választották meg;

Elnökök: Dr Makkai Sándor püspök és dr Thúry Kálmán főgondnok.

Alelnökök: Vásárhelyi János püspökhelyettes és dr Nagy Sándor egyhm. gondnok.

Főtitkár: Maksay Albert theol. tanár. Titkárok: Debreceni István és Jancsó Elemér.

Választmány: Gr. Bánffy Miklós, dr Bene Ferenc, Berde Mária, Csutak Vilmos, Csüri Bálint, Dóczy Ferenc, dr Illyés Géza, Jancsó Sándor, Kádár Géza, báró Kemény János, Kristóf György, dr Musnai László, Nagy Endre, Nagy Sándor, dr Tavaszi Sándor az erdélyi egyházkerület részéről és Sulyok István, Csernák Béla, Szombati Szabó István, dr Olosz Lajos, Sárközi Lajos, dr Szabolcska László, Batory Ferenc, Falussy Árpád, Arday Aladár a királyhágómelléki egyházkerület részéről.

Pénztárnok: Dr Darkó János.

Ügyész: Dr Szöllösi János.

Az alakuló gyűlést Sulyok István püspök gondolatokban gazdag, magas színvonalu beszéde zárta be.

* * *

A Nagygyűlést az elnökség vasárnap délután négy órára tűzte volt ki a leánygimnázium udvarára. A szombat esti eső azonban alkalmatlanná tette az udvart s a vidékről is nagy számmal felsereglegők csakhamar zsufolásig megtöltötték a disztermet, úgy, hogy a később érkezőknek lehetetlen volt a terembe bejutni. Az elnökség felszólítására a nagygyűlés átvonult az olasz-i templomba.

A nagygyűlés a XC. zsoltár eléneklésével kezdődött, majd Makkai Sándor erdélyi püspök rezümálta a nagyhét eseményeit s hívta fel a hitek figyelmét a nagyhéten megbeszélte eszmék értelmében való munkálkodásra. Makkai Sándor beszéde végeztével dr Bene Ferenc, a dési egyházmegye főgondnoka lelkes bevezető szavak után deklarációt olvasott fel, amit a nagygyűlés egy hangulag tett magáévá:

[A deklarációt lapunk első oldalán teljes egészében közöljük.]

A deklaráció elfogadása után Sulyok István püspök mondott záróbeszédet s aztán felzendült az erdélyi és királyhágómelléki reformátusság gyűnyörű nagyhetének záróéneke: Dicséret dicsőség, tisztesség és hála adat, A szentek Urának legyen örök magasztalás, kibem soha sincs elváltozás, Vagy ígéretről elhanyaglás, Tőle fejünkre szálljon áldás! [245. dics. 10]

A nagyhét vendégeinek ajkáról sokszor felhangzott az elismerés szava azért a szives, barátságos testvéri indulatért, amellyel Nagyváradon mindenütt találkoztak. Sokan már a vasárnap esti órákban elutaztak. Dr Makkai Sándor püspök és kísérete a hélfőn reggeli fél kilenc órai gyors

vonattal utazott el, az állomáson a rendező-bizottság nevében Csernák Béla lelkész vett tőlük búcsút.

A feledhetetlen napok hatása bőséges áldásokban fog megnyilvánulni egyházunk életében,

Nyilvános köszönet.

A Református Nagyhét előkészítésére kiküldött bizottság folyó évi október hó 8 ik napján tartott záró gyűlésében örömmel állapította meg, hogy városunk polgárai felekezeti különbség nélkül közreműködtek abban, hogy az ország minden részéből egybesereglett vendégek jólérezzék magukat közöttünk. A bizottság mindazoknak, akik szállások gyűjtése, vagy felajánlása által, a fogadás, a kalauzolás a beszállítás, a hírlapi tájékoztatás munkájával, a konferenciák helyén teljesített szives szolgálataikkal, a templomi ünnepélyeken, az irodalmi estén magas színvonalu művészetükkel elősegítették, hogy református egyházunknak 1931. évi Nagyhétéből minél gazdagabb áldások fakadjanak, hálás köszönetét nyilváníttja. Nagyváradon 1931 október 8. A Református Nagyhét Rendező-Bizottsága.

Zwilling Ulrik soáji reformátor, az evangélikom védelmében a kappeli csatában 1531 okt. 11-én hősi halált halt. Halálának négyszázados évfordulója alkalmából ifjuságunk is emlékünnepélyt rendez, amelyet — tekintettel a Református Nagyhét közeli napjaira — november hónapban fog megtartatni.

A Református Kör jubileumi díszközgyűlést tart 25 éves fennállása alkalmából folyó hó 11-én délelőtt fél 12 órakor, melyre tagjait ezuttal is meghívja és megjelenésüket kéri a *Kör Vezetősége*. — D szközgyűlés után rendes választmányi ülés.

Csak egy kis írás . . .

Mikor az ifju tiszteletes elvégezte itthon a teológiát, nekivágott a nagyvilágnak és három álló esztendeig szivta magába a tudományt német, francia, magyar angol egyetemen. Mindegyik nyelvet megtanulta. Már úgy, ahogy. A der die das-on némi kis sérelem esett ugyan néha-néha, becsületes lelke az orrhanggal sem kötött sirtartó barátságot és az angol beszédéből is kiültközött a hajdusági dialektus: de ezért megértették. És ez a fő. Odakünn kidolgozta a jövő tervét. Először tudományos értekezéssel tűnik fel, az után a teológia doktora lesz. Majd magántanár. És végül professzor Innen már csak egy ugrás az akadémiai tagság.

Rengeteg tudománnyal és két hatalmas láda könyvvel érkezett haza. Mielőtt azonban tervét megvalósításához kezdhett volna: jobbnak látta elfogadni egy icipici-kicsi faluban az adminisztrátorságot. Ami biztos: biztos. A professzorság meg nem olyan biztos. A falu néhány órányira van az állomástól, ahol a kurátor várta. Szegény majd meg szakadt, amíg a két láda könyvet felcipelte a szekérre, de

csak sikerült a művelet, mert a bakter is segítségül jött. Az ut hegyes völgyes vidéken vezetett keresztül. A kurátor egyetlen lova majd kiadta párját, mire hazaérkeztek. Nem csoda. Abrakot ritkán lát. Több rajta a csont, mint a hus. A két láda tudomány miatt meg kellett szenvednie, szegény nyomorultnak.

Másnap reggel már jelentkeztek az egyház hivatalos férfiai. A bemutatkozás megtörtént. Harmadnap pedig az öreg Törökné asszony jött látogatóba, aki arról nevezetes, hogy rendkívül élénk fantáziája és szúrós nyelve van. Ő a falu könyvomatosa. — Tekintély. Az első kérdése az volt, hogy az ifju tiszteletes ur hova valósi? Majd hogy: honnan jött? Mikor mindezekre választ kapott, aziránt érdeklődött, hogy megszokott-e már? Ezután körülnézett a szobában és megdöbbenve nyilatkoztatta ki, hogy ennyi rengeteg könyvet még nem látott egy rakáson. Rövid negyedóra telhetett el, amikor rátért arra, hogy miért is jött tulajdonképpen?

— Olyan nagy bajban vagyok, — sóhajtotta — mert a komaasszony irt megszállott területéről, hogy aszongya: a fiának váltsam ki a keresztelőlevelét. De nem az igaz! kell, hanem csak a másolatja. Ez

A királyhágómelléki református egyházkerület Nőszövetségének választmánya a Nagy-hét folyamán október 2-án délben tartotta első összejövetelét. Miután ez volt az első alkalom, amikor Csernák Béláné elnök az elnöki székből szólhatott munkatársaihoz, szeretettel kérte őket, hogy a Nőszövetségre váró feladatok teljesítésben mindnyájan egyetértéssel és buzgósággal fáradozzanak. Az ideiglenes ügyrend tervezetét Balajthy Jenőné titkár terjesztette elő. Kimondotta a választmány, hogy a pecsétet megcsináltatja; felhívta az egyes szakosztályokat, hogy működésüket kezdjék meg; megkereste az egyházmegyei tagozatokat, hogy a központ pénztárába adományokat küldjenek; a nagyvárad Református Árvaházat a vidéki tagozatok figyelmébe ajánlotta s elhatározta, hogy a legközelebbi egyházkerületi közgyűlés első napján templomi ünnepélyt tart Zwingli emlékére.

ÁLDOZATKÉSZSÉG

A) Egyházi célokra:

OLASZIBAN:

A Nagy hét alkalmával templomi célokra: Fenessy József 200, Gergelyfy Istvánné 100, Halmágyi Kornélné 100 Lei.

A Híradó pénztár javára; Földesi Imre 30, N. N. 40, Harmathy István 80, özv. Molnár Józsefné 60 Lei.

UJVÁROSON:

Templomfűtésre: Kovács József, Jászberényi Béla koszorúmegváltása címen 100 Leit.

VELENCÉN:

A Tokaji teleplimaház vételárához: Pázmány Gyula 100, Sipos Mihály 100 (II. r.), Horváth Lajos 50 (I. r.) Lei.

RÉTEN:

Orgonára: Incze András 500, N. N. 50 Lei.

is csak akkor, ha nem kerül pénzbe. Ha meg pénzbe kerül, akkor nem kell más, csak egy kis írás. Ingyen. Mert nagyon szegény. Nincs pénze. Oszd' aszongya, hogy ha valamibe kerül, fizessék ki. Majd megkűrdi. Már mint a költséget.

— Hogy hívják a komaasszonyának a fiát?

— Nagy Jánosok. De azt nem írja a komaasszony, hogy hány esztendő. Erre én csak úgy vélekszek.

— Jól van, lelkem. Megkeressük. Meglesz. Megírom magának ingyen. Megkapja a keresztlevelet.

— A viláért sem kell a keresztlevél, csak egy kis írás kell. A hatóság követeli.

— A kis írás a keresztlevél. Ragasztunk rá egy nyolcvan filléres bélyeget. Ennyi lesz a költség. Mert ingyen állítom ki. Mennyi idős az a bizonyos Nagy János?

— Olyan harminc esztendő lehet.

— Óh, akkor már nem én állítom ki az írást.

— Hát kicsoda?

— A jegyző ur.

A nagyobb bizonyosság kedvéért elővette az anyakönyvet és utánanézett. Hát persze, hogy a jegyző

HIREK

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje:

OLASZIBAN: délelőtt 10 órakor és este fél 6 órakor Csernák Béla, a Hegyén: (Papp Sándor szülőjében Nagysötétágon) délután 3 órakor Kiss Bertalan,

UJVÁROSON: délelőtt 10 órakor Sulyok István, délután 3 órakor, valamint az Össi-telepen (Bodó Imre házában) Sass Kálmán,

VELENCÉN: délelőtt 10 és délután 3 órakor Kiss Károly, a Tokaji-telepen (Tikos Bálint atyánkfia házában) délelőtt 10 órakor Szűcs István,

RÉTEN: délelőtt 10 és délután 4 órakor dr Szabó Lajos szolgál.

Oroszlán István

paptamási-ref. lelkész, aki előbb Élesden, Vadai Béla esperes, majd Nagyváradon Sulyok István püspök oldala mellett végzett segédlelkésszi szolgálatokat s úgy az élesdi, mint a nagyvárad gyülekezet osztatlan szeretetét megnyerte, s ez év tavaszán kezdette meg lelkipásztori működését a paptamási i egyházközségben, ahol néhány hónapi működése a gyülekezeti élet újjászületését munkálta. — e hó 7-én, néhány napi súlyos betegség után, a vármegyei kórházban édesanyja karjai között kilehelte nemes lelkét. Rövid pályafutására visszatekintve, abban megvalósulva látjuk az ígéket: Semmivel sem gondolok, még az én életem sem drága nekem, csak hogy elvégezhessem az én futásomat örömmel és azt a szolgálatot, melyet vettem az Úr Jézustól, hogy bizonyoságot tegyek az Isten kegyelmének evangéliumáról. (Csel. 20, 34.) Áldott legyen emlékezte. A fájdalmas szívű édesanyjának adjon vigasztalást az Úr, aki szólt: ahol én vagyok, ott leszen az én szolgálóm is. (Ján. 12, 26.)

ur állítja ki az írást. Mert 1900 január elsején született Nagy János, akkor pedig már az állami anyakönyv volt divatban.

— Ugyan, tiszteletes uram, legyen olyan nagyon szíves és állítsa ki azt a kis írást. Inkább megfizetem, amibe kerül.

— Nem állíthatom ki. Majd a jegyző ur.

— Hát én nem mászkálok többet. Megírom a komaasszonynak, hogy csináljon, amit akar.

Elbucuzott. Az ajtóból még egyszer visszafordult:

— Nem lehetne azt a kis írást valahogy mégis megcsinálni? De úgy, hogy hiteles legyen?

— Nem lehet, — szólt szelíden az ifju tiszteletes.

Az öreg Törökné duruzsolva ment végig a falu fő utcáján. Akivel találkozott, annak elmesélte a nagy ügyét és hozzátette:

— Az új tiszteletes urunk igen finom ember, de azért egy kicsit még gyenge a tudománya.

Mire a kurátor nagybölcsen megjegyezte:

— Majd beletanul.

Ez volt a nyitánya az ifju tiszteletes adminisztrátorságának.

Böszörményi Jenő.

Szabó Gyula az olasz-í paróchiális kör gondnoka, folyó hó 3-án, élete 64 ik évében néhány heti betegeskedés után elhunyt. Temetése október 5 én délelőlt nagy részvét mellett folyt le; benne egyházunk, s a Református Kör hűségese munkást veszített. Míg erejét bírta, nem volt az a nap, hogy a templomból hiányzott volna! Vallotta: Boldogok, akik lakoznak az Urnak házában és dicsérhetik őt szüntelen. (84. zsolt. 5. v.) Áldott legyen a hű munkás emlékezete!

A Református Kör jubileumi estje. A nagyváradai Református Kör 25 éves jubileumi ünnepségek alkalmából, 1931 október hó 11-én szombaton este 9 órai kezdettel műsoros estélyt rendez. Az egyes szindarabokban a Ref. Kör nemrég oly nagysikert aratott műkedvelői fognak újabb bizonyosságot tenni művészi tehetségük és színpadi rátermettségükről. Az est műsorán szereplő „Adósság“ c. 1 felv. színművet a szerző Zombori Sándor a Körnek adományozta, mely szindarabnak ez lesz első előadása. Az est műsorára még visszatérünk.

Vallásos Ünnepegy Belényesen. A nagyváradai ref. nagyhét áldásos hatásából a belényesi gyülekezet is ki akarta venni a maga részét s ezért okt. 2-án, pénteken délután Vásárhelyi János erdélyi püspök-helyettes és Kádár Géza szilágysági esperes részvételével szép templomi ünnepegyt rendezett. A templomot teljesen megtöltő gyülekezet éneke után Kádár Géza hirdette Isten ígését, a szőlőbéli munkások példázata alapján (Máté XX, 1—16.) Isten megtartó kegyelmének örök törvényét mutatta meg vizsgálatásul a haligatóknak. Vásárhelyi János megragadó beszédben tárta fel a mai világ nyomorúságát és írta be a szívekbe ref. egyházunknak és híveinknek e nyomorúsággal szemben való kötelességeit „Ha eddig a feleslegből adunk — mondotta — most már abból kell adnunk, amire magunknak is szükségünk lenne, ha kell, a falatunknak a felét is oda kell adni“... Az ünnepegy lefolyását változatossá tették és annak művészi keretet adtak Jakab Irénke, aki egy régi éneket (Irgalmazz Istenem, írta Stradella A.) énekeit szép n és meleg érzéssel, Balla Péter, aki Veracini Corti Largó ját hegedülte komoly művészetével és a Varga László kántortanító által vezetett vegyes kar, mely Kádár G: „Te vagy nap világon“ kezdetű hozsánna éneket adta elő kifogástalan betanulással. Az ünnepegy áldott hatásáért és eredményeiért Istennek legyen dicsőség!

Szeretettel felhívjuk egyházunk tagjait, hogy a keresztyén ifjusági és az iparos bibliaköri munka céljaira a rendelkezésünkre bocsátott szobák berendezéséhez régi, de még használható, vagy kevés javítással helyrehozható butorokkal (szekrény, szék, pad, lóca, ágy, fogas, stb.) járuljanak hozzá. Más országok ker. egyházai a ker. ifjusági munkára nagy összegeket áldoznak, csaknem minden nagyobb helyen hatalmas palotákat bocsát rendelkezésükre és rendez

be. Mi is reméljük, Várad ref. közössége megérti a ker. iparos ifjuság felhívását, egy pár olyan dologgal, — amely otthon ugyls csak a helyet foglalja — segítségére siet annak az ifj. egyesületnek ahol Krisztus szerető katonáivá, becsületes, társadalmi kötelezettségét tudó ifjusággá nevelik azt az ifjuságot, amelyre a multban nagyon kevés gond volt. Mutassuk meg, hogy a jövődőért áldozni is tudunk. Az adományokat az *ujvárosi telkészi hivatalhoz* jelentsék be.

Előfizetőinkhez. Már hónapokon át minden héten hallatjuk szavunkat előfizetőinkhez, hogy lapunk kiadási költségeit az egyházi pénztár nem tudja fedezni. Kiálló szavunkat néhányan meg is hallották és adományaikkal segítségére siettek a pénztárnak. A segítségre még mindig nagy szükség van s a további adományokat reménykedve várjuk!

Az Erdélyi Ref. Egyházkerület kórház-sorsjegyeinek eladása megkezdődött!

Minden református embernek kötelessége e jótékony célú akcióban résztvenni. — Huzások: november, december és január hónapokban.

Egy drb sorsjegy ára: 100 Lei.

Főnyeremény: Egymillió Lei.

Főbizományos: **TAKARÉKOSSÁG SEGÉLY- ÉS TAKARÉKSZÖVETKEZET**
Nagyvárad, Szent László-tér 5.

Vásároljon református kórházépítési sorsjegyet!

Kálvin könyvnyomda

Str. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 14. sz.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönbözőbb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb a legcsinósabb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kiadótulajdonos: a nagyváradai Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei
Egyes szám ára 4 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea—Nagyvárad.

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csornák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

Visszaemlékezés Zwingli városára Zürichre.

Mint valami csodaszép, színes álmra, úgy gondoltam vissza egész esztendőn keresztül arra az ősz reggelre, mikor Bazelbe menet, a vonat ablakából gyönyörködhettem a legelső s talán legszebb svájci panorámában a zürichi tó vidékében. Emlékszem, hogy gyermekként rohantam a vonat egyik ablakából a másikhoz s nem tudtam, mit nézsek inkább, a vizet, a várost vagy az Alpokat, Hajnali köd borult az egész tájra s az embernek az volt az érzése, mintha a vonat egy tejtengerben a felszín alá helyezett sín páron rohanna. De amint az Alpok mögül előbukkanó nap rátűzött a gyöngyházfényben csillogó, ködpalást alatt meghuzódó városra és tóra, a szívárvány ezer színpompájában tündöklőve bontakoztak ki a gyönyörű fekvésű város körvonalai. A háttérben hófedte csucok, a Drusberg, Clariden, Sommlistock s elől a kiterjesztett szárnyu pillangóhoz hasonló tó, lejtős partjain villák, fürdők végtelen sorával.

Svájc legdrágább állama Európának s még svájci

viszonylatban is különösen drága az egész országot behálózó elektromos vasút. Valószínű, nem is tudtam volna Zürichbe menni, ha egy hozzá közelben fekvő fürdőn tartott konferenciára meg nem hívnak. Schinznachbadtól vétek lett volna be nem utazni.

Érthető a hatalmas, fedett pályaudvar szédítő forgalma. Az ország legnépesebb 250 000 lakosu városában s a vasuthálózat gócpontjában vagyunk. A fekvésére jellemző a városnak, hogy az ásatások kétségtelen bizonyítékai szerint már a praehisztorikus korban emberlakta hely volt ez. A római sast Kr. e. 58-ban lengették itt meg először, (akkor Turicumnak hívták) s a légiók úgy tekintették, mint az egész Helvécia kapuját, ku'csát.

Különösen kedvenc helye lett aztán a középkorban a Karolingeknek, kik előnyök, kiváltságok nyújtásával megadták az előfeltételeket ahhoz, hogy Svájcnak vezető városa legyen. Minden számottevőbb szellemi mozgalom innen indul ki s a híres emberek egész sorának bölcsője ringott benne. Innen indítja meg Zwingli a svájci reformációt olyan erővel, hogy Svájc szinte teljesen református lesz s az is marad.

A kálvinizmus hatása a magyar nemzeti öntudat kifejlődésére.

Irtó: Papp Lajos.

I.

Abban az időben, midőn a reformáció világító mécsele szerte a világon kezdtek halvány derengést kelteni a lelkek komor éjszakájában, Magyarország történelmének egyik legkétségbeejtőbb korszakát élte. Az az idő volt az, melyről a legszentebb magyar imádság azt mondja: „Bujt az üldözött s felé Kard nyult barlangjában. Szerzte nézett s nem lelé Honját a hazában, Bércre hág és völgybe száll, Bu s kétség mellett, Vérözön lábainál, S lángtenger felette“.

Magyarország feste feldaraboltatott s a legfájdalmasabb az volt, hogy mint mindig, akkor is, a magyarság önkezelével ásta meg sírját nemzetének.

Tudni kell, hogy abban az időben áthághatatlan falak választották el egymástól a nemzet egyes társadalmi rétegeit. A főnemesség és főpapság, köznemesség és alsóbbrendűpapság, a polgárok és szabadosok, legalacsonyabb fokon pedig a jobbágyság, jogok és teherviselés tekintetében oly távol állottak egymástól, mintha nem is egy országban éltek volna. Minden jog és semmi teherviselés a kis számú főnemeseket és főpapokat illette, minden teher pedig

a rabszolgasorban sanyalódó jobbágyságra jutott, mely pedig számánál fogva a tulajdonképeni nemzet volt. Szenvedésteli történelmének is éppen a reformáció idején élte legsötétebb napjait, mert a Dózsa György-féle parasztlázadás retorziója éppen akkor tombolt legjobban.

Ma, a történelmi idők távlatából, tisztán látjuk hogy nem szolgál a jövő nemzedék javára, ha leplezni akarjuk, hogy az akkori főnemesség egyáltalán nem törődött a magyarságával. Nagyrésztük már származásánál fogva is idegen volt — német, olasz, görög, morva —, másrésztükben sem élt a nemzeti öntudat büszkesége, magyarul nem is beszéltek és aszerint csatlakoztak birtokaikkal és haderejükkel az osztrákokhoz, törökhöz, vagy magyar királyhoz, amint jobban, vagy rosszabbul fizették őket. A szegényebb sorban lévő köznemesség is, jobbágnak látszani nem akarván, csak latinul beszélt, aszerint forgatta köpenyegét, amint Bécs, Buda, vagy Sztambul felől fújt a szél. A nyelvet — amelyben pedig a nemzet él, — az állati sorban sanyalódó jobbágyság őrizte. Őrizte úgy, ahogy tudta, mint koldus szennyes tarisznyájában a finomszirmu, gyöngye virágot. Ápolni, nevelni, jali, dehogyan is tudta volna, hiszen az iskoláknak még közelébe sem juthatott, papjaitól csak latinszót, műveltebb uraitól pedig magyarul csak szidalmat hallott,

Híresek iskolái, vezet az iparban is. Különösen a szövő és gépgyárai állanak páratlanul. Nem kis jelentőségű a zürichi tőzsde sem, ahol pénz öfelségének pulzusán tartják kezüket a nem mindig hozzáértő orvosok.

Az állomásról rögtön a pár percre levő Landes-muzeumba vezetett utam, hiszen ez foglalja magában Svájc legjelentősebb gyűjteményét. Hatalmas építmény, középkori stílusban, amelynek már a kapujában a középkor lehelete csap arcunkba, a csarnokba kiállított ekvipázsok, postakocsik, főúri díszhintők méltóságteljes csoportjából. A történelem előtti idők-től a 19-ik századig Helvécia fejlődésének, alkotásainak minden részlete előttünk áll. Hetek kellenének az alaposabb áttekintéséhez.

A gazdag tartalmu fegyverterem egyik főbűszkesége a Zwingli fegyverzete.

Az állomás épületétől egész a tőig visz a város főutcája, amelyiknek két oldalán egymást érik a pompás banképületek. A Kreditanstalt, Kantonbank, a Börse, stb. Szépek az ut további felén a gyönyörű képekkel díszített gótikus Augusztinus-templom és a Péter temploma.

A románstílusú 900 esztendő Groszmünster, Zwingli temploma előtt állok. Freskókkal díszített keresztfolyósó, gótikus torony, rajta Nagy Károly ülőszobra. Nem találok sehohol senkit, aki a főajtót kinyissa s egy kis mellékajton keresztül jutok a templomba. Ellenállhatatlan erővel ejt rabul s szinte megremegtet annak elgondolása, hogy ezek a falak hallották a nagy puritán reformátor szavait. Élete végéig itt prédikált Zwingli s ebből a templomból úgy áradt a világosság, mint a sötét tengeren a világító toronyból.

A mohácsi vész rettenetes gyásza nem véletlen nemzeti tragédia volt, hanem természetes következménye, méltó büntetése egy olyan népnek, melyben nem élt fajának szeretete és nemzeti öntudata.

Köztudomású, hogy a római papság nem a krisztusi lelki királyságra, hanem mindég a világi hatalomra törekedett és az anyagiakat hajszolta. Még szent István törvénye szerint tizedet szedtek a jobbágy minden javai, földjei, szőlője, veteményei után és a jobbágy földjéről terményeit még haza sem hordhatta addig, ott kellett néha heteken át jó, vagy rossz időben tartania, míg a papság kegyetlen tizedszedői megjelentek a dézsmáért. Adót fizetett az ország ezenkívül még a pápának is, annaták, vagy census néven.

Nem csoda tehát, hogy messzeállt a kluzsorázott nép lelkétől, az odaférfközni nem is akaró, papság és papjával együtt a hite is. Mélységes áhitat és igazl átérés nem tudott gyökeretverni a nép szívében, minden csak külszin, ráeröltetett forma volt, ezért volt talaja mindég a kísérleteknek, melyek az ősmagyar pogány vallás visszaállítására történtek.

A nemzet összeomlása, a gyászos augusztus 26-ika előtt már jóval előbb megtörtént a lelkekben és ez volt az igazl Mohács.

II.

Ebben az időben a reformáció nagy apostola, Kálvin János, már kezdte maga körül gyujtogatni a

A közelben van a reformátor álló bronzszobra. A bronz híen adja vissza azt az emberfeletti erőt, hívő bátorságot, amely éppenugy ott tükröződik az arcon, mint az egész alaktartáson.

Gyönyörű a világhíres Politechnikum, az egyetem. Megragad a szemklinika, a közkórház tisztasága, rendje.

Nem tudok igazőbb látványt elképzelni, mint mikor az ember a várost keresztüliszelve Limmat hídján megállva, a deltátképező folyóról kitekint az ezer csólnak, tízezer fürdőző, rengeteg hajó tarka összevisszaságától mozgalmas, csodáásszepségű tóra.

A tó partján még megveszem potom áron az egyik antiqáriusnál a Höffding „Ethik“ c. munkáját s pár perc mulva egyik nagyszerű berendezésű uszodában élvezem a tó meglehetősen hideg vizét.

Feledhetetlen szép fekvésű Zürich. Maga a város gazdagságot, jólétet, kényelmet, rendezett viszonyokat tükröz. A svájci vagyon, munka, szorgalom, takarékoság ölelkeznek össze s öltenek testet e város intézményekben, kulturájában, művészi alkotásában. Zürich egy jellemző darabja a békésen dolgozó, szépen virágzó gazdag, boldog, szép, kicsiny országnak, Svájcnak. K.

Előfizelőinkhez. Már hónapokon át minden héten hallattuk szavunkat előfizetőinkhez, hogy lapunk kiadási költségeit az egyházi pénztár nem tudja fedezni. Kiáltó szavunkat néhányan meg is hallották és adományaikkal segítségére siettek a pénztárnak. A segítségre még mindig nagy szükség van s a további adományokat reménykedve várjuk!

Hétköznapi Isteniszületek tartunk a Réten október 22-én csütörtök délután 4 órakor a Heringoldalon, Kültüs Mihály házábanál.

fölvilágosodás lámpáit. Genfben már kezdi hirdetni az evangéliumi igazságot és megteremti ott azt a teokratikus államformát, amely azóta is eszményképül szolgálhat minden nemzetnek.

Kálvin egyik történetírója így nyilatkozik nagy reformátorunkról: Olyan volt, mint egy magas hegy-csucs. Rózsa nem nőtt rajta, de az örökkévalóság napjának fénye ragyog és világít róla évszázadokon át.

Ennek a minden időn és téren átragyogó reflektornak lelkeket ujtó fénye hamar bevilágított az akkori magyarság gyászos éjszakájába is.

A reformáció magyar apostolai már korán megkezdtek áldásos munkájukat hazánkban, De nagyobb eredményt ez a munkásság csak a mohácsi csata után ért el, úgy, hogy egy Szántó István nevű jezsuita fájó szívevel írja, hogy „... már csak három főur volt az országban katolikus, a nemesek között pedig alig találkozott egy is”. Ha ez az állítás kissé túlzott is, tagadhatatlan tény volt a reformáció óriási térhódítása, különösen az alsóbb osztályok sora között. Ennek az oka pedig az volt, hogy a református prédikátorok végre a nép által is érthető édes magyar nyelven szóltak hozzájuk és így hirdették az evangéliumi örömhírt, vigasztalást, isteni malasztot, gyógyító balzsamot az ezer sebből vérző szívekre.

ÁLDOZATKÉSZSÉG**A) Egyházi célokra:****OLASZIBAN:**

Egyházi célokra: Földessy Imre 50, Koszoru-megváltás címen Oroszlán István halála alkalmából N. N. 100 Lei.

UJVÁROSON:

Nőszövetségnek: Oroszlán István Koszoruja megváltása címen Vass Károly és neje 100 Lei. A Nagyhét alkalmából: Vass Károly és neje 100L.

VELENCÉN:

Szegényeknek: K. Nagy Lajos 50 Lei. Tokaji-telepi imaház vételárához: Nagy István 100, Patócs Sándor 100 (l. r.)

RÉTEN:

Orgonára: özv. Székely Gyuláné 60, Bokor István 50, Kálus Mihály 100, N. N. 40 Lei.

B) Az Árvaház céljaira:

Gondnoknőnél: Petrányiné 4 kgr. birsalma, Ince András 5 kgr. szőlő és 5 liter must, Jósán Károlyné fél kgr. paprika, Puskás Károly az árvaházi növendékek haját levágta.

Mikola (Szatmár m.) Magoss Ferenc ref. lelkész a Nagyvárad Ref. Árvaháznak 4000 Lei.

H I R E K**Vasárnapi istentiszteletek sorrendje:**

Olasziban: délelőtt 10 órakor Csernák Béla, este fél 6 órakor Kiss Bertalan, a Hegyen: (Papp Sándor szőlőjében Nagysötétágon) délután 3 órakor Kiss Bertalan,

Ujvároson: délelőtt 10 és délután 3 órakor, valamint az Össi-telepen (Bodó Imre házában) Sass Kálmán,

Velencén: délelőtt 10 és délután 3 órakor Szücs István, a Tokaji-telepen (Tikos Bálint atyánkfia házában) délelőtt 10 órakor Kiss Károly,

Réten: délelőtt 10 és délután 4 órakor dr. Szabó Lajos szolgál.

Szilveszter János magyar nyelvre fordította az új-testamentumot, hogy nekünk is megadassék az, amit a fordító egykori előszavában mond:

„Aki zsidóul és görögül és végre diákuul szól vala régen, szól néked az itt magyarul!”

1590-ben pedig megszűleltik Károlyi Gáspár fordításában — a még ma is forgalomban lévő — magyar biblia. Vele együtt föllendül a magyar nyelvű egyházi költészet és az egyre sikerültebb zsoltárok bátran csendülnek föl az izmosodó gyülekezetekben. 1607-ben Szenci Molnár Albert a francia Béza és Merot verseinek, továbbá Goudimel népies dallamainak felhasználásával megteremtí a magyar zsoltárkönyvet.

Fölbecsülhetetlenül értékes ajándék volt az, az elgyötört lelkű, reményevesztett népnek, hogy gyülekezetekben végre magyarul mondhatta el esdő imádságait egy jobb korért és az általa is megértett zsoltárok zengő szavával könnyíthetett lelkének gyászán. Magyarul, ahogy gügyögni tanította édesanyja, magyarul, azon a lenézett, megvetett nyelven, amelyen csak szidalom, káromlás jutott neki s ahogy addig csak sötét kunyhóiban szinte csak szégyenkezve beszélhetett. Magyarul. Hát van Isten, ki tud magyarul is, akihez bátran szállhat fohászkodunk a zsoltárok zengő szárnyán? Igen! S ha igen, akkor nincs többé miért

Esteli órákon: Hétfő: Boldogság a kísértésben. Jakab 1, 1—12. Kedd: A bűn. Jakab 1, 12—18. Szerda: Az igazi istentisztelet. Jakab 1, 19—27. Csütörtök: A személyválogatás bűne. Jakab 2, 1—13. Péntek: Az élettelen hit. Jakab 2, 14—26. Szombat: A nyelv bűnei. Jakab 3, 1—12.

A Tokaji-telepi imaház céljára a presbyteriumtól nyert felhatalmazás alapján, a Tikos Bálint atyánkfia Tokaji-telepen levő házát megvettük s ott minden vasárnap délelőtt 10 órakor istentiszteletet, istentisztelet végeztével pedig vasárnap iskolát tartunk. Kérjük a közeli telepeken lakó hűveinket, hogy úgy az istentiszteletet buzgón látogatni, mint gyermekeiket a vasárnapi iskolai órákra szorgalmasan eljárni sziveskedjenek. — Önkéntes adományokat az imaház vételárának fedezésére hálás köszönettel fogad és a „Református Híradó”-ban nyugtáz a *Velencei Lelkészi Hivatal*.

A Nagyvárad Református Nőr Jubileumi Ünnepe alkalmából 1931 október 17-én szombat este 9 órai kezdettel tartja meg estélyét a Kath. Kőr összes terméiben a következő kitűnő műsorral: 1. Jubileumi beszéd: dr. Szabó Lajos. 2. Adósság. Színmű 1 felvonásban. Személyek: Füleki Sándor; Tóth László. Fülekiné: Fekete Böske. Juliska, leányuk: Gáll Böske. Tiszteletes ur: Ifj. Kompán István. Tibor: Derecskey Lajos. Hagymási: Bancsik Barna. 3. Réti Református Vegyes Énekkar. Karnagy: Soós András. 4. Körmenet. Vigjáték 1 felvonásban. Személyek: Verőné: Bodnár Cuni. Toma: Derecskei Lajos. Fűredi: Bancsik Barna. Klára: Gáll Irén. Billitz: Bancsik Sándor. 5. Réti Református Énekkar. 6. Nyári estén furulyaszó. Színmű 1 felvonásban. Személyek: Bárdi Baba: Herlitska Ica. Eszti: Bodnár Cuni. Sími: Tóth László. Berta: Fekete Böske. Saroglya: Bancsik

aggodalmaskodniok, mert hiszen ismét él a magyarok Istene!

És a prédikátorok jártak szerte az országban, falvakban, városokban, kunyhóban, palotákban prédikáltak, tanítottak, könyveket nyomtattak, hirdették a meghamisítatlan evangéliumot, az örömhírt, a reményt, a vigasztalást és mindezt magyarul, magyarul.

Ma már ez nem elfogult megállapítás, mert a tárgyilagosan ítélő katolikus tudósok is elismerik, hogy a reformátoroknak köszönhető, hogy megszűnt az az iszonyatos kulturális szakadás, mely a nemeség és a jobbágyság között volt és az együttes szellemi megújulás volt az, mely életre hívta a nemzeti öntudatot.

A költészet és irodalom nyelve addig majdnem kizárólag csak latin volt, de ettől kezdve már mindig csak magyar. És talán nem is véletlen, hogy nemzetünk halhatatlan költői és írói, ma már világnagysággá vált lángelmék, mint Balassa Bálint, Csonka Vitéz Mihály, Petőfi Sándor, Arany János, Jókai Mór, Tompa Mihály, Ady Endre és még sokan, sokan, a magyar nemzeti szellem és öntudat harcossal, mártírjával, mind-mind kálvinisták voltak.

Évszázadoknak bizonyossága, hogy a magyarság és a kálvinizmus elválaszthatatlan egységbe forrott. Aki az egyiket elhagyja, a másikat is megtagadja.

Barna. Blumenthal: Karalyos Sándor. Szentirmay Derecskey Lajos. Barna Péter: ifj. Kompán István. Malvin: Gáll Irén. Béla, pincér: Baucsik Sándor. Konferál: Bodnár Cuni. A zenét az Ipartestület Zene-kara szolgáltatja. Táncrendező: ifj. Kompán István. Sugó: Boidizsár Imre.

Az ujoárosi Ref. Egyházi Énekkar október 24 én szombaton tartja szokásos szüreti mulatságát a Kath. Körben, melyre már ezuttal felhívja a közönség figyelmét a rendezőség. Részletes műsört legközelebbi számunkban közöljük.

Vetítéssel előadás a Hortobágyról. E hó 25-én, vasárnap délután fél 6 órai kezdettel természetrajzi földrajzi és néprajzi szempontból is nagyon érdekes, tanulságos és mégis szórakoztató előadást tart a Kath. Kör disztermében Jász Géza a budapesti Magyar Turista Egyesület alelnöke. A Hortobágy regényes világát mutatja be sok művészi vetített kép kíséretében. Az előadást melodramaszerűen énekkari számok teszik élvezetesebbé. Az eredeti hortobágyi népdalokat dr Szalay Elemér zenetanár írta át énekkarra és tanította be az NSE turisták kettős férfiquartettjét. Az előadást dr Tabéry Géza író nyitja meg, dr Popily János pedig Petőfinek néhány Hortobágyról szóló örökszép költeményét szavalja el. E komoly értékű előadás megtekintését mindenkinek ajánljuk. Beléptidíj nincs.

A „**Református Ifjúság**“, lapunk ifjúsági melléklete 6 oldalon jelenik meg. — Az eddigi példányonkénti eladás helyett az előfizetési rendszerre térünk át vele. Előfizetési ár egy negyedévre 10 Lei, egy félévre 20 Lei. Kérjük hivatkozni, hogy előfizetéseikkel támogassák a váradi ifjúsági munkának ezt a fontos szervét. A 6 oldalas példányszám ára 3 Lei.

Leánykonferencia. A Nagyhét utolsó napján, október 4 én a nagyhétre jött kiváló előadók vezetése mellett leányainknak konferenciája volt. E leánykonferenciát egészen helyi érdekkörben terveztük, de azért örömmel láttuk azon a szalontai, bihardíószegi s biharpüspöki leánybibliakörök tagjait is. A konferencia témái elsősorban az egyházi és felekezeti öntudat mélyítését szolgálták. Az előadások számára mind olyan lelkész urakat nyertünk meg, akik az ifjúsággal sokat és igen alaposan foglalkoznak. Szünni nem akaró, közvetlenebbnél közvetlenebb hozzászólások végtelen sora követett minden előadást. A kérdések és hozzászólások egyházunk komoly s fontos kérdéseivel alaposan foglalkozó leányifjúság lelkiéletének öröndetes tükröképpé mutatták. Sokan vádolják leányainkat felületességgel, közömbös nemöröndömséggel. Az a több mint 100 főnyi leánysereg, mikor a leg-súlyosabb s legmeggondolkozatóbb problémáktól nyugtalanítva, szinte a kérdések pergőtüzével ostromolta az előadókat, — ennek ellenkezőjéről győzhetett meg bennünket. Az előadásokat, illetve megbeszéléseket Debreczeni István szatmári lelkész, egyházker.

belmíssziói előadó (Egyház és ifjúság), Kovács Benedek a marosvásárhelyi diakónisszaképző vezető lelkésze (Leányszövetség), Arday Aladár gyantai lelkész, egyházker. aljegyző (Az ifjúság szociális problémái az egyházban), Vásárhelyi János erdélyi püspökhelyettes (Hitvallásaink) tartották.

Jelenkeztek a VIII. Református Nagyhétre 1931 szeptember 30—okt. 4 (folytatás): Balogh Ferenc lelk. Magyarcsaboly (Szalásadója: Kenyeres István Kertész-u. 5) György Ferenc, presb. Szalacs (Hágó-ut 64. Varga Józsefné). Gönczy Sándor lelk. Nagykároly (Lukács Gy.-u. 33. Hajnal József). Horváth Péterné nőszöv. elnökő Margitta (Kórház-u. 15. Domokos László), Kovács Zoltán s. lelk. Arad (Nilsesz-telep öv. Székely Gyuláné). Kuthy Paula tanítónő Érszakácsi (Szőlőhegy öv. Kuthy Józsefné). Kerekes Sándor géplak. Szászrégen (Áprills-u. 20. Binder Károly). Nagy Béláné nőszöv. elnökő Marosujvar (Árvaház-u. 5. Jégh Károly). Osváth Kálmán ny. jegyző Nyüved (Sztaroveszky-u. 11. öv. Herczeg Lajosné). Papp Lajos pr. Szilágysomlyó (Hágó ut 64. Huszár Istvánné) Székely Irma tanítónő Hk. ujlak (Lázár Gy. u. 11. Héder Gyuláné). Boros Juliska, Varga Anna, Mikó Lenke, Varga Irén, Jámor Erzs, Szentmiklósi Irén, Péntes Julia, Debreczeni Ica, Csepregi Mária, Csepregi Julia, Varga Sárka, Oláh Böske. Katona Ilus Szalontáról. Sebess N. gimn. tanár Kolozsvár (Metropol-szálloda). Magyar Lajos lelk. Ugra (Szent Jerom.-u. 4. Középepy Kálmán) Székely Sándor tanító Magyarcsaboly, id. Köteles József presb. Tenke, Antal Béla és neje Belényes. Ady Lajos lelk. Székelyföldvár. — Százakra megy azok neve, akik nem jelentették be jövetelüket, de itt voltak.

**! Vegyen református !
kórház-sorsjegyet !**

Főnyeremény: Egymillió Lei.

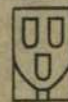
Kapható: a főbizományosnál

**„TANÁRÉKOSSÁG“ Szövetkezeténél
Nagyváradon és minden dobánytőzsdében**

Kálvin könyvnyomda

Str. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 14. sz.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindentéle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönfélébb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb a legcsinosabb modern kivitelben és a legjutányosabb árakon.

Kiadótulajdonos: a nagyváradai Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei
Egyes szám ára 4 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea—Nagyvárad.

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Czernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

Múlt és jövő.

Írta és elmondta a Nagyvárad Református Kör 25 éves jubileumi ünnepségén 1931 október 17-én
Dr Szabó Lajos ref. lelkész.

Ünnepet ünnepelünk! A Nagyvárad Református Kör negyedszázados fennállásának emlékünnepét! Elmerülünk a múltba, néhány rövid órára elejjük mindennapi munkánkat, — csak néhány órára — aztán élesebbé tesszük arcvonásunkat, keményebbé elhatározásunkat, úgy megyünk 25 évtől öröklött örökké új kötelességeink teljesítésére. Küzdelmünkben meg erősít az a bizonyosság: nem bebalzsamozott 25 év eseményeinek sirboltjánál gyűjtjük meg az emlékezés tűzét, hanem egy örökké élő és örökké munkálkodó vallási és kulturális igazság előtt hódolunk. Ez a nagy igazság negyed évszázad emlékein s négy esztendő rettenetes világdulásának romjain áttör, belenyul a jövőndöbe, belé az örökkévalóságba.

*

25 esztendővel ezelőtt 1906 március 25 ikén délután 5 órakor a Zöldfa szálloda kistermében tartotta meg Körünk első, alakuló közgyűlését. A szép számmal megjelentek egyhangú lelkesedéssel elnökké Sulyok István, akkori lelkész-esperest és Kiss Elek mérnököt választják. Elkészítik az alapszabályokat, mely szerint a Kör célja és munkaköre: a vallás-erkölcsi élet fejlesztése, a szellemi mű- elődés előmozdítása, a keresztyéni szeretet gyakorlása vallási és

Az ördög a templomban.

Egy francia protestáns lapban nemrég a következő kis történetet olvashattuk:

Egy ember, aki egy vasárnap reggel a templomba igyekezett, nagyon meg volt lepve, amikor az ördögöt a templom ajtó közelében találta.

— Mit csinálsz te itt? — kérdezte meglepetéssel.

— Éppen úgy megyek a templomba, — felelte a sátán — mint ti. Hiszen az emberek azért járnak oda, hogy ellenem imádkozzanak és prédikáljanak, ki védelmezne meg tehát engem, ha magam nem lennék ott?

— És hogyan védelmezted magadat? — kérdezte a templombajáró.

— Oh, erre a célra van nekem ezerféle eszközöm is! Először is tehát még jókor ellátogatok azokhoz a családokhoz, amelyek templomba akarnak menni és igyekszem egyenletlenséget szítani a férj és feleség, szülők és gyermekek között; úgy indítom fel a férjet,

nemzetiségi különység nélkül. A közgyűlés által elfogadott alapszabályokat a miniszter meghagyásából Kégl. miniszteri osztálytanácsos erősíti meg 1906 május 17-én.

Nincs már külső akadály sem, 200 lelkes taggal megindul a diadalmas munka: ápolni a hitet, védeni és fejleszteni a kulturát.

Az 1906. április 29 én tartott választmányi ülésen Sulyok István lelkész-elnök bejelenti, hogy a Kör helyiségül az Egyháztanács az újvárosi ref. templom udvarán levő bérhelyiséget ingyenesen átbocsátja, amely bérházat az egyház saját költségén a Kör céljainak megfelelően átalakít. A választmány kitörő lelkesedéssel veszi tudomásul a nemesen gondolkozó presbitérium határozatát.

Dr Várady Zsigmond indítványára népkönyvtár létesítenek. Gyűjtővek és körlevél útján kérnek könyveket, a Földművelésügyi Miniszter 100 kötetből álló könyvtárt adományozott. Lapokat rendelnek meg, több folyóiratot járatnak. A játékszobában billiárdasztalt állítanak fel és több nemes, szórakoztató játékról gondoskodnak. Számtalan kulturális, jótékony célú ünnepélyeket, estélyeket rendeznek, irodalmi, művészeti megmozdulásokat támogatnak, szegényekről, árvákról gondoskodnak.

Az 1906 szeptember 2-iki gyűlés titkári jelentése örömmel számol be arról, hogy a tagok száma állig fél év alatt 200-ról 401-re emelkedett.

hogy fölboszankodjék a keménygallér miatt, amelyiken nem akar keresztül menni a gomb és így annak feje lepattan. Ez által elveszti a jókedvét; a feleség pedig elveszti a jóhangulatát azért, mert valamelyik fiókban hiába keresi a keztyűjét.

— Ilyen eszközökkel megakadályozom azt, hogy a templomba menjenek, vagy elrontom a hangulatukat, hogy annak valami hasznát ne láthassák.

— Azoknak az embereknek a számára, — folytatta az ördög. — akik komolyan és magukba zárkozva indulnak el, más eszközöket használok: Mindig van ugyanis egy leány, vagy asszony a templomban, aki a figyelmet magára vonja. Ekkor az asszonyok pillantásait az ilyenek ruhájára irányítom; megvizsgálom velük pontosan a kalapját, a bluzát és a prédikáció elrepül a fejük fölé. Azok a férfiak pedig, akiknek egy kis irodalmi műveltségük van, a prédikációban itt és ott egy-egy kevésbé helyes kifejezést, vagy stilushibát fedeznek fel és így a formára

1908 január 26-án a Kőr homlokzatára kitűzött gyászlobogó szomoruan jelentette, hogy a Kőrnek első világi elnöke hirtelen elhunyt. Emlékét jegyzőkönyvben örökítik meg s helyébe a március 22-én tartott közgyűlésen egyhangú lelkesedéssel dr Thúry Kálmánt, a Kőr ügyészét választják meg.

1909. év utóján a nagyobb és kényelmesebb otthonába, a volt újvárosi lelkész lakba költözik át a Kőr, hogy itt folytassa tovább megkezdett nemes, áldásos munkáját.

A világháború, a forradalom s az ezt követő idők nyomorúságai bénaságra kényszerítették Kőrünket is. Az elnéptelenedés, a helyiség és engedély hiánya miatt nem folytathatta áldásos munkáját.

Esztenő-esztenő után mulik el s végre az 1925 január hó 6-án tartott közgyűlés örömmel veszi tudomásul, hogy a várva-várt engedély megérkezett, — a Népjóléti Minisztérium, majd a Törvényesség 4962—1924. sz. a. hozott végzésével elismerte a Kört és engedélyezte működését.

A Kőr otthona is megváltozott. Az újvárosi otthonból, — melyet iskolává alakítottak át, — az olasz-i részen fekvő, jelenleg a leánygimnázium internátus épületébe költözött át. Bizony az iskolai épülethezység házszabályai nagyon megkötik és szabályozzák a Kőr mozgási és életképességét, fejlődését, de hisszük és reméljük, hogy lesz saját, szép otthonunk és legközelebb már ott jubilálunk.

A január 6-iki ülésen új tisztikart is választottak melyet azonban a közben történt lemondások folytán 1926 márc. 20-án rendkívüli ülés keretében átalakították.

Sulyok István lelkész és dr Thúry Kálmán világi elnökök sok oldalú elfoglaltságukra tekintettel távoztak az elnöki székéből, hangsúlyozom, hogy csak a Kőr elnöki székét hagyták el, mert önzetlen szeretetök és támogatásuk Kőrünkkel szemben ma is ugyanaz, mint volt 25 évvel ezelőtt. A jó Isten áldja és éltesse őket még sokáig!

E rendkívüli ülés lelkész-elnökké Csernák Béla lelkészt, világi elnökké Szilágyi Géza volt alelnököt választotta meg.

tekintenek, a tartalomra pedig nem figyelnek. A templomból való távozás alkalmával azután megteszik a maguk kölcsönös észrevételeit és így minden hatás elvész.

— Az a másik hölgy meg, amott fél a meghűléstől; nos, tehát kioktatom, hogy itt, vagy ott, vala melyik ablak nyitva van és az egész istentisztelet alatt nem gondol másra, mint a légvonatra és az egészségét érintő veszedelemre...

— Na és a kereskedők! Ugy intézem a dolgokat, hogy az előző este, vagy reggel, az istentisztelet előtt, üzleteiket illetőleg rossz híreket halljanak. És így az egész istentisztelet alatt tele lesz vele a fejük.

— Egy padon egy anya ül. Gyermekeit hagyott otthon, aki a bőlcsőben alszik; gyorsan eszébe juttatom, hogy a kicsi fölébredt és most az a veszély fenyegeti, hogy ágyacskájából kiesik. És ez az asszony egész idő alatt nyugtalan lesz.

— Látok néhány jó megjelenésű urat, akik figyelmesen hallgatnak a papra. Rögtön figyelmessé teszem

Ismét 3 esztendő telik el. A Kőr kezd a letargiából, a bénaságból fölemelkedni, új életre kelni, amikor 1929 március 11-én (hirtelen halálai) elveszítjük világi elnökünket, a lelkés, ambíciós, munkás Szilágyi Gézát. Kőrünk nagytermében megfestett arcképe örökké fogja hirdetni közöttünk drága emlékét.

Az évi július 21-én tartott rendkívüli közgyűlés Szilágyi Géza helyébe egyhangú lelkesedéssel Kesztyűs János választmányi tagot választja meg.

Csernák Béla lelkész és Kesztyűs János világi elnökök tartják ma is Kőrünk kormánykerekét s az elmúlt évek kimagasló kultúreseményei, Petőfi, Arany, Balassa stb. estélyek, melyek nem csak a reformátuságnak de magyarságnak is felejthetetlen, áldásos órákat szereztek, — bizonyítják, hogy a kormánykerek jó kezekben vannak, hogy a Kőr jelenlegi elnökei a tisztikarral együtt biztosan eveznek, egy szebb, áldásokban gazdagabb, újabb 25 esztendő felé.

A tisztikar közül megemlítem különösképpen Nagy P. István alelnököt, a vigalmi bizottság agilis elnökét, ki 25 éven át, az első perctől kezdve küzd, fárad, önzetlenül dolgozik kőrünkért. A múlt héten tartott díszközgyűlésen ő mondotta azt, hogy „Kőrünk jövője az ifjuságtól függ!”

Igaza van! Egy újabb 25 évnek sorsa a ma élő ifjuságnak kezébe van letéve.

*

Református Magyar Ifjuság! Fiatal Barátaim!

Bethlen Gábor erdélyi fejedelem 1623 március 23-án kelt egyik levelében ezt üzeni az ifjuságnak „Arte et marte est dimicandum” (munkával és tudománnyal hadakozva).

Igen Fiatal Barátaim! Dolgozni kell, önmegtadással, minden tehetségünk latbavetésével, a munka és tudás megszentelt fegyverével kell kivívniuk boldogulhatásunk nagy diadalát. Te vagy hivatva, hogy édes anyanyelvünk jogát alapillérezd. Te kell, hogy kulturánk kiérdemelt magas szárnyalását kiküzdjed. A művelődés útjain te kell, hogy példamutatóan előretörj! Az iskolai tanulás akadályversenyén te kell

őket arra, hogy amit most hallottak az erre, vagy arra az emberre vonatkozik, aki szintén ott van a gyülekezésben. Ekkor rögtön elkezd János Péterre, Sándor pedig Józsefekre gondolni és elindulnak hazafelé, nagyon meglévéen elégedve a lelkipásztorral és önmagukkal.

— Ha pedig egy hallgatót az istentisztelet ideje alatt nem tudok elvonnai a figyeléstől, akkor megpróbálom őt hatalmamba keríteni a kijáratnál. Felindítom az embereket, hogy mindenféléről kezdjenek beszélni, aminek a templomhoz semmi köze. Ugy irányítom őket, hogy istentisztelet után olyan embereknél tegyenek látogatást, ahol csak világi dolgokról lehet beszélgetni és így kitörölök a lelkükből minden jobb benyomást, amelyre a templomban szert tettek.

Ezek voltak az ördögnek nyilatkozatal a kérdészködő számára, amikor a templom felé indult.

Mennyire így van ez csakugyan az életben is. Mindenki megtoldhatja ez adatokat a saját tapasztalataiból.

(Kálvinista Szemle. W.)

hogy győzelmi babért arass! Ne felejtsetek, hogy az egész romániai magyar nép sorsa függ attól, hogy ez az ifjuság megérti-e és teljesíti-e az idők szavát. Az összetartás, szeretet legyen jelszavunk. Faji, felekezeti és osztályi gyűlölet, különbséget nem ismerünk. Mi nem gyűlölni, hanem szeretni akarunk. Mi nem polttizálunk, hanem dolgozunk. Igen. Harcolunk a munka és tudomány nemes fegyvereivel. „Arte et marte est dimicandum! üzeni ma Bethlen Gábor a nagy fejedelem.

Mélyen tisztelt hölgyeim és uraim! Negyed évszázadot szárnyal be lelkünk. Végigtekintjük s azt mondjuk: van multunk, mert van elvégzett munkánk! Azután a ködbe rejtőzködő, bizonytalan jövődöt fűrkésszi szemünk. Beletekintünk a nagy sötétségbe, de érezzük: van jövődönk, mert van hivatásunk! Ez a mi hitünk. **Összetartani, hinni és szeretni!**

ÁLDOZATNÉSZSÉG

A) Egyházi célokra:

OLASZIBAN:

Egyházi célokra: a Nagyhét alkalmából Thúry Sándor 50 Lei.

Az egyházi adóhivatalban:

Híradóra: Földesi Lajos 30 Lei.

Árvaház céljaira: Tárnoki Lászlóné 146 L.

UJVÁROSON:

Urasztalára: a Nőszövetség tagjai egy kelim terítőt.

Templomfűtésre: Bányi Mihály 100 Lei

Micskei templomra: a Nőszövetség 200 L.

VELENCÉN:

Tokaji-telepi imaházra: Bezdédy József 100 (II. r.), Farkas Elek 50 (II. r.), Kiss Ferenc 100 (I. r.), Szűcs Károly 100 Lei.

Gyermekotthonra: Keresztesi Károlyné elhalálása alkalmával koszorúválság címen a Nőszövetség útján többben 220 Lei.

RÉTEN:

Orgonára: Nagy Lajos 100, Rácz Lajos 100 Lei.

Ruhaanyagot: dr Szabó Lajosné, Lőkös Béláné, Péntes Viktorné, Szilágyi Imréné, Szilágyi Gizzi Dézsi Ferencné, Puskás Jenőné, özv. Szilágyi Lajosné.

B) Az Árvaház céljaira:

Az olasz-i nőszövetség 702 Lei. Az olasz-i lelkész hivatalt perselyébe többben 146 Lei.

Életről a Leánybibliakör Oroszlán István halála alkalmából koszorúválság címen 300 Lei.

Szalmárról Nagy Endre presbíter 3 ifjusági könyv és 100 Lei.

Gondnoknőnél: Fazekas Lajos 5 kgr. cukor, 1 kgr. kávé, 1 kgr. pótkávé, Mónus Sándor 8 liter must, Erdőhátiné 1 kosár alma, 1 tál tészta.

Ujbori uroacsoraszítés november 1-én. A ránk jövő bűnbánati hét napjaiban készüljünk a szent vendégséghez. Az urasztalára szánt adományokat jeltessük be a lelkész hivatalkban.

Előfizetőinkhez. Már hónapokon át minden héten hallattuk szavunkat előfizetőinkhez, hogy lapunk kiadási költségeit az egyházi pénztár nem tudja fedezni. Kiáltó szavunkat néhányan meg is hallották és adományaikkal segítségére siettek a pénztárnak. A segítségére még mindig nagy szükség van s a további adományokat reménykedve várjuk!

HIREK

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje:

Olasziban: délelőtt 10 órakor Molnár Károly, este fél 6 órakor Csernák Béla, a Hegyén: (Papp Sándor szülőjében Nagysötétágon) délután 3 órakor Molnár Károly.

Ujvároson: délelőtt 10 órakor Sulyok István, délután 3 órakor, valamint az Össi-telepen (Bodó Imre házában) Sass Kálmán.

Velencén: délelőtt 10 és délután 3 órakor Kiss Károly, a Tokaji-telepen (Tikos Bálint atyánknál) délelőtt 10 órakor Szűcs István.

Réten: délelőtt 10 és délután 4 órakor dr Szabó Lajos szolgál.

Esteli órákon: Hétfő: Az Ur megváltja népét. Ézs. 40, 1—11. Kedd: A Megváltó jósága. Ézs. 42, 1—10. Szerda: Isten megbocsátja a bűnt. Ézs. 43, 1—2, 10—13, 21—25. Csütörtök: A kegyelem lelkének kitöltése, Ézs. 44, 1—3, 21—23. Péntek: Hívogatás az Isten szövetségébe. Ézs. 55, Isten beszédének hatása. Ézs. 55, 8—13.

Segédlelkész-válfózás. Az olasz-i parochiális kör segédlelkésze Kiss Bertalan, aki templomi szolgálataival és az ifjuság között végzett munkájával gyülekezetünk osztatlan nagyrabecsülését és szeretetét megnyerte, ismét külföldre megy, hogy a bázeli egyetemen tovább folytassa filozófiai és theológiai tanulmányait. Külföldi útjára e hó 22-én indult el. Kísérje mindnyájunk imádsága. Helyébe a püspöki hivatal Molnár Károlyt rendelte, aki Kolozsvárt a nyáron szerezte meg segédlelkész oklevelét. Isten áldása legyen közöttünk végzendő munkáján!

A Nagyvárad-ujvárosi Ref. Egyházi Ének-kar 1931. évi október hó 24-én a Kath. Körben este fél 9 órai kezdettel szüreti mulatságot rendez. Műsor: 1. Műdal, Énekl az Ujvárosi Református Ének-kar. 2. „Piros Bugyellár”. Népszimű 3 felvonásban. Irta: Csepregi Ferenc. Személyek: Török Mihály, tölgyesi bíró: Veress Mihály. Zsófi, a felesége: Telegdi Margit. Kender Julis, özvegyasszony: Vass Böske. Menci, a nevelt lánya: Viasza Manyl. Csillag Pál, manipuláns huszárörmester: Széles Gábor. Kapitány a huszároknál: Diószegi Lajos. Peták János öreg huszárkáplár: Szabó József. Boros Dani fiatal huszárkáplár: Veress István. Pennár Mukl, jegyző: Sommer Dezső. Hájas Mukl, ispány: Szilágyi Sándor. Kósa Gyurka, parasztleány: Ifj. Lakatos István. Leveles Misi, postásfiu: Petróczy Lajos. Suták Katala, kártyavető cigányasszony: Verebi Ica. Nép. huszárok. Történik Tölgyesen. Rendező Széles Gábor. 3. Népdalok: Énekl az Ujvárosi Református Ének-kar. 4. Magyar táncok. Toborzó: Osváth Ajci, Arnó Ferenc. Népdal-

lok és magyar tánc: Julier Cuni és Scherc Mundi. Körmagyar: Bódiss Emma — Kováts Lajos, Orbán Ilus — Borus József, Viasza Manyi — Petróczy Lajos, Denderle Nusi — Végső Sándor.

Utazás a Kálvinista Róma körül. Köztudomásu, hogy a reformáció hatalmas fészke és egyik legerősebb vára Debrecen. Ennek környékéről, a híres Nagy-Magyaralföldről fog tudományos és mégis nagyon szórakoztató vetítelőadást tartani a kiváló pesti tudós és közéleti férfiú: Jász Géza. De nemcsak a regényes Hortobágyot fogja színes képben bemutatni, hanem a hatalmassá fejlődött, virágzó Debrecent is, annak híres nagytemplomát és az előadás stílszerűen, a turista dalárda által előadott „Tebened bízunk eleitől fogva...” zengő igével fog befejeződni. Vonzóvá teszi az előadást még az is, hogy azt Tabéry Géza, a neves író szellemes konferánsza nyitja meg míg dr Popity János néhány Petőfi költeményt szaval el. A vetítés alatt NSE turisták dalárdája eredeti, hortobágyi népdalokat énekel. Karnagy: dr Szalay Elemér zenetanár. Az előadás most, vasárnap délután fél 6 órakor kezdődik a Kath. Kőr dísztermében. Műsor 10 és 20 lei. Gyermeknek fél ár.

A reformáció évfordulóján október 31-én szombaton, úgy református leánygimnáziumunk és elemi iskolánk, mint az állami és más jellegű középiskolába járó tanulóink, szép ünnepély keretében emlékeznek meg Istennek a reformációban nyert áldásairól. Templomainkban és imaházainkban délelőtt 10 órakor lesz az elemi iskolai, délután 6 órakor a középiskolai tanulók és bibliakörök ünnepélye. — Az ünnepélyek részletes műsorát a jövő számunkban közöljük.

A Református Kőr 25 éves jubileuma. Folyó évi október hó 18-án ünnepelte meg a Református Kőr fennállásának negyedszázados évfordulóját. A műsoros estély szónoka dr Szabó Lajos réli lelkész a gondviselő Isten iránti mély hálával eltelve emlékezett meg a Kőr magasztosan nemes feladatairól és céljairól, melyet a nehéz időkben és viszonyok között is a Kőr mindenkor teljesíteni igyekezett. Egy pillanatra sem szabad feledni egyetlen körli tagnak sem, hogy egyesülésük nagy célja a református öntudat s hitélet és a testvéries érzés ápolgatása, a közművelődés és felekezeti békeség előmozdítása és a társas szórakozás keresése. Az 1906 március 26-án a régi Zöldfaszálloda nagytermében Sulyok István lelkész és Kiss Elek világi elnökök vezetése mellett megtartott alakuló közgyűlés nagy buzgalommal indította meg a Kőr működését. Azonban a békés nyugodt körli életet is alapjában rendítette meg, forgatta fel és akasztotta meg a világháboru borzalma. A háboru kimenetele nagy változást jelentett a Kőrre nézve is. Tagjai szétszóródtak, Teleki utcai helyiségeiben református iskolánk nyert elhelyezkedést s működése néhány évig szünetelt, míg a presbitérium a leánygimnázium épületében engedett át két szobát a Kőr céljaira. Itt mű-

ködik a mai idők nehézségeivel küzdve Csernák Béla lelkész és Kesztyűs János világi elnökök kitűnő vezetése mellett. A Kőr jubileumi műsoros estélyét dícséretes buzgalommal és sok fáradozással készítette elő Nagy P. István alelnök és a Kőr műkedvelő ifjúsága. Önzetlen munkájuknak jutalma legyen a szép számban megjelent közönség elismerése és a Kőr vezetőségének és tagjainak köszönete. Szép sikerrel szerepeit az estélyen úgy a réli vegyes énekkar, mint a velencei férfikar. (—eon)

Nőszövetségi vasárnap esték rendezését tervezik az olasz-i és újvárosi tagozatok vezetői, kilenc ilyen közös estéről volna szó, amelyeken a keresztyén családot érintő kérdésekről értekezzenek az illusztris előadók, akiknek fölkérése folyamatban.

Az amerikai Toledo városban van egyik legszebben virágzó magyar református gyülekezetünk. A toledoi öt református egyház, melynek egyik tagja az ottani magyar református egyház, a toledoi református nők szövetségének elnökévé a magyar papnét, Ujlaky Ferencné nagytiszteletű asszonyt választotta. Ezt az örömhírt annak hozzáadásával közli amerikai lapjárunk, hogy az öt toledoi református egyház presbitériumai által alkotott szövetségnek is magyar az elnöke: Molnár István toledoi főgondnokunk. Amerikai magyar testvéreink megbecsültetése méltán tölt el igaz örömmel minket ó-hazaiakat is.

Piccard professzor, a nagyszerű légi kutató, buzgó tagja a belga protestáns missziói egyháznak.

**! Vegyen református !
kórház-sorsjegyet !**

Főnyeremény: Egymillió Lei.

Kapható: a főbizományosnál
„TAKARÉKOSSÁG” Szövetkezetnél
Nagyváradon és minden dohányfőzsdében

Kálvin könyvnyomda

Str. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 14. sz.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönbözőbb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb a legcsinósabb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kiadótulajdonos: a nagyváradai Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei
Egyes szám ára 4 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea—Nagyvárad.

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton.

Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

Reformáció napján.

A régék világa ősmér városokat, falvakat, amelyek valamikor régen tenger, mocsár alá merültek, de szép holdvilágos éjszakákon fölemelkednek a nagy mélységekből s mintha mi sem történt volna — lakóik ott folytatják életüket, ahol egykor abbahagyták. A mesemondók beszélnek nekünk hajdan erős várakról, amelyeket vad harcok döntöttek romba, — de ha út a varázslatos óra, újra épségben állnak régi helyükön s kivilágított ablakaik beleragyognak a sötét éjszakába.

Mindez mese, de annak a mély igazságának kifejezője, hogy vannak dolgok, amelyek ha eltűnnek is az emberek tekintete elől, s néha évszázadokig elfeledkeznek is róluk a világ és legfőlegb csak néhány lélek gondol rájuk: mikor Istentől rendelt órájuk út, a titokzatos mélységek rejtekéből ismét felszínre emelkednek, napvilágra jönnek, sir és halál felett győzedelmeskednek. Azok a nagyszerű lelki kincsek, amelyeket Isten az embernek ajándékozott, ideig-óráig elveszhetnek, az emberi értékek sorából kleshetnek, a forgalomból kimaradhatnak, de mikor Isten jön látja, megint elfoglalják méltó helyöket az emberiség lelki javai között.

Igy történt a hittel is.

E sok jelentőségű titokzatos szó ugyan mindig használatban volt a keresztyén egyházban, a lelkek tudatából a hit maga ki nem vezett, de kiveszett igaz értelme, igaz jelentése. Voltak évszázadok, amelyek előtt a hit mint valami holt kincs szerepelt, ott hevert a vallásos ceremóniák, formulák mocsarában nem jelentett egyebet, mint vallásos szokások, parancsok gépies betöltését, utáncsinálását, szolgálai engedelmességet. A külsőségek eltakarták a lényegét.

Akkor jött az Istentől rendelt idő s a reformáció. A hit kiszállt sirjából; rejtett forrásai hatalmas erővel buzogtak fel a lelkek mélyéből; az emberek boldogan tapasztalták, hogy a lélek világában egy új tavasz támadt; mintha Krisztus járt volna megint a földön; megérezték a hitnek áldott erejét, amely visszaállította az ember és Isten között a benső lelki közösséget; amely mindennél több és amely egyedül adja meg a bűneitől szorongatott szegény gyarló embernek a nyugalmat, az idvességet.

A reformáció újra felragyogtatta a sötétben bo-

torkáló ember előtt a hit világosságát, amely odavezette az embert Istenhez; jöjj mennyei Atyádhoz, hogy tőle magától hallj meg a boldogító hirt: „a te hited megtart tégedet!”

Köszönet

a királyhágómelléki ref. egyházkerület Nőszövetéségeinek és Nagyvárad vendégszerető családjainak.

Csak pár napja még, hogy Sulyok István püspök úr meleg szavai bezárták a református nagyhatót. Felfrissült lélekkel, erős bizakodással jöttünk haza, mi az erdélyi ref. egyházkerület asszonyai és elmondhatjuk, nemcsak lelkiekben volt számunkra gazdag ez a pár nap, de rendkívül sok tanulsága mellett, alkalmunk volt megtapasztalni, milyen testvérlelki melegséggel, gondoskodó szeretettel vettek körül minket a testvérkerület asszonyai.

Midőn ezt a meleg fogadtatást szívből megköszönjük, nem feledkezhetünk meg arról, hogy hálánkat kifejezzük azoknak a családoknak és egyéneknek is, akik bár más felekezeti tagjai, mégis vendégszeretettelükkel kedvessé és meleggé tették ott tartózkodásunk napjait. Boldog lélekkel emlékezünk a feledhetetlenül szép napokra és kérjük Istent, adja meg az alkalmat, hogy a vendégszeretettel mielőbb viszonzhassuk és meghálálhassuk.

A váradi nagyhatón megjelent erdélyi Nőszövetéségi tagok nevében

Makkai Sándorné.

A kolozsvári ref. kórház felépítése

érdekében az erdélyi egyházkerület sorsjegyeket bocsátott ki. Még alig indult meg a sorsjegyek terjesztésének teljes lendülete, már is biztató és lelkesítő tudósításokat olvasunk, amelyek a minden oldalról megnyilvánuló őszinte érdeklődésről számolnak be. Helyenként még csak a sorsjegyrendelésnél tartanak, máshonnan már beküldték az első eladott sorsjegyek árát is. Minden jel arra mutat, hogy református népünk és társadalmunk megértette keresztyén és magyar kötelességét. Egész kicsiny gyülekezetek, parányi egyházközségek váratlan, az egyházközség kötelékébe tartozó lelkek számára nyárhoz mérten meglepő eredményekről tesznek jelentést. Másfelől viszont sok népes, szép

és vagyonos gyülekezet még alig mozdult meg az eddigi felhívások hatása alatt. Pedig sokat várunk, sokat remélünk tőlük. Elképzelhetetlen, hogy a 700,000 főnyi romániai magyar reformátusság, ha már eddig késedelmeskedett is vele, most a sorsjátékakció révén tető alá ne tudja hozni a református kórházat. Meg kell látnia mindenkinek az égető szükségét, ami a kórházépítés továbbhalogatását nem engedi többé; hinnie kell mindenkinek, hogy Krisztus gyógyító parancsában Isten maga tette a romániai reformátusság feladatává e kórház létesítését; éppen ezért készen kell lennie mindenkinek a tette is, mely a gyönyörű tervet még szebb valósággá varázsolja. Igaz, hogy a száz lei, amibe egy kórházsorsjegy kerül, sok pénz a mai szűkös világban, de mikor egy ilyen ügyről van szó, akkor csak arra az emberre nézve sok, akinek nagyobb az önzése, mint a hite. Akinek elég erős a hite, annál a szeretet legyőzi a szegénységet. Ennek a győzedelmes szeretetnek a virágmagvait hinti mindenki, aki egy-egy kórházsorsjegyet vásárol. Az áldozata mindenképen megtérül. Aki nyer a sorsjátékon, annak készpénzben is, aki nem nyer, annak a jótétemény örömeiben és gyönyörűségében.

Október 31.

A reformáció napjának, 1517 október 31-ikének 414 ik évfordulóját méltóképen fogja megünnepelni gyülekezetünk. Elemi iskolás gyermekeink, középiskolába járó ifjúságunk, gyülekezetünk ünneplésének programját a következőkben adjuk:

OLASZIBAN:

Az olasz-i ref. elemi iskola október 31-én délelőtt 10 órakor tartandó ünnepélyének sorrendje: 1. Fennálló ének: 11. dicséret. Főének: 7-ik dicséret. 2. Ima. Tartja Csernák Béla lelkész. 3. XXV. zsolt. Szívemet hozzád emelem... 4. Október 31. Irta Soós Ferenc. Szavalja Fenesi Margit II. o. t. 5. Hitvallás. Szavalja Tóth Ferenc I. o. t. 6. 237. dics. Térj magadhoz drága Sion... 7. Október 31. Irta Oravecz Ernő. Szavalja Hidvégi István III. o. t. 8. Az evangélium. Szavalja Ozsváth Gizella III. o. t. 9. 283. dics. Nem hagyjuk el a bibliát... 10. Irás a biblíába. Irta Gárdonyi Géza. Szavalja Kernáts Melánia IV. o. t. 11. Luther. Irta Vajtkó Pál. Szavalja Kiss Katalin IV. o. t. 12. Erős vár a mi Istenünk. Irta Vajtkó Pál. Szavalja Nagy Margit II. o. t. 13. 236. dics. Erős várunk nekünk az Isten... 14. Gályarabok. Irta Váradí Antal. Szavalja Szőke Julia VI. o. t. 15. Az új reformáció. Irta Csathó Jenőné. Szavalja Csösz Erzsébet IV. o. t. 16. XC. zs. Tebened biztunk...

A református leánygimnázium s az állami és más jellegű középiskolai tanulók ünnepélye október 31. szombaton délután 6 órakor az olasz-i templomban: 1. Fennálló ének: 236. dics. 1. v. 2.

Közének: CV. zsolt. 1—2. v. 3. Imádkozik Molnár Károly s. lelkész. 4. Közének: 237. dics. 1. v. 5. Baja M.: A reformáció ünnepén. Szavalja Tóth Irma leánygimnázium II. o. t. 6. Ünnepi beszéd. Tartja Sarkady Zoltán főgimnázium VII. o. t. 7. „Jövel Krisztus hívő népe“. Énekli a református leánygimnázium Énekkara. 8. Varga Gy. né: Krisztus egyháza. Szavalja Bereczki Ilona tan. kép. III. o. t. 9. Vasvári B.: „Ima“. Énekli a tanítónőképző és középisk. tanulók vegyeskara. 10. Kozma A.: Ki volt Kálvin János? Szavalja Szikszay Sándor főgimn. V. o. t. 11. Záróbeszéd. Tartja Varga Gedeon vall. tan. lelkész. 12. Közének: XC. zsolt. 1. v.

UJVÁROSON:

Az elemi iskola reformációi ünnepélye október 31. éj délután 3 órakor következő sorrendben: 1. Kezdő ének: 63. dics. 2. Főének: 236. dics. 3. Imádkozik és bibliát magyaráz Sass Kálmán s. lelkész. 4. Ének: 290. dics. 5. Szaval Kádár László II. o. t. 6. Szaval Csőke Emil III. o. t. 7. Szaval Nemes Erzsébet IV. o. t. 8. „Közlebb Hozzád Uram“. Két szólamra énekli a gyermekénekkar. 9. Szaval Bojtor József III. o. t. 10. Szaval Somogyi József V. o. t. 11. Ének: 237. dicséret.

Nagy ünnepély. A gyülekezet reformációi emlékünnepélye október 31-én szombaton este 6 órakor a következő sorrendben: 1. Kezdő ének: 6. dics. 2. Főének: 236. dics. 1, 2, 3. v. 3. Imádkozik és bibliát magyaráz Sass Kálmán s. lelkész. 4. Énekel az Ujvárosi Ref. Énekkar. 5. Szaval Kelemen Etelka tanítónő. 6. Hegedű-szóló orgonakisérettel: Soós Andor karnagy és Vásárhelyi Sándor énekvezér. 7. Előadás: Papp Lajos író. 8. Szaval Kalla Gyula. 9. Gyülekezeti ének: 294. dics. 1, 4. v.

VELENCÉN:

a) Iskolai tanulók részére október 31-én szombaton délelőtt 9 órakor az imaházban: 1. Fennálló ének: 63. dics. 1. v. 2. Közének: 89. dics. 1. v. 3. Ima: Szücs István s. lelkész. 4. „Október 31“. Szavalja Osváth Géza. 5. „Mit ünneplünk a reformáció ünnepén?“ Előadja Hajdu Olga. 6. Ének: 236. dics. 7. „Reformáció ünnepén“. Szavalja Fodor Sándor. 8. „Jézus“. Szavalja Salánky Imre. 9. A reformáció magyar védelmezői. Előadás. 10. Ének: 237. dics. 1. v. 11. „Írás a biblíába“. Szavalja Szabó Ilonka. 12. „Az öreg zsoltáros“. Szavalja Harr Erzsébet. 13. Ének: XC. zs. 1. v.

b) Felnőttek részére a velencei imaházban november 1-én, vasárnap este 6 órakor: 1. Fennálló ének: 63. dics. 1. v. 2. Közének: CV. zs. 1. v. 3. „Reformáció emlékünnepén“. Szavalja Schittenhelm Rózsi. 4. „Szívünk egészen, hiven neked adjuk...“ Éneklik a biblikári leányok. 5. Emlébeszédet mond Kiss Károly lelkész. 6. Gyülekezeti ének: 237. dics. 1. v. 7. „Ki volt Kálvin János?“ Szavalja Kutassy Lajos. 8. „Üzen a mult“. Szabadelőadás. Tartja Burger Vilma. 9. „Jövel Krisztus hívő népe“. Énekli a Férfikar. 10.

„A hitvallók”. Szavalja Szilvássy Vilma. 11. Gyülekezeti ének: 236. dics. 1. v.

RÉTEN:

Október 31-én szombaton délelőtt 10 órakor a vasárnapi iskolás gyermekek reformáció ünnepélye az imaházban: 1. Fennálló ének: 65. zsolt. 1. v. 2. Gyülekezeti ének: 236. dics. 1—2. v. 3. Imádkozik és prédikál dr Szabó Lajos. 4. Gyülekezeti ének: 236. dics. 3. v. A vasárnapi iskolás gyermekek közül közreműködnek szavalatokkal és énekszámokkal: Nyisztor Olga, Móra Ica, Venter Ica, Laczák Irma, Nagy Lujzika, Huszár Duci, Kiss Böske, Lőkös Lajos. 5. Gyülekezeti ének: 236. dics. 4. vers.

*

A réti Ifj. Bibliakörök reformáció ünnepélye október 31-én délután 6 órakor az imaházban: 1. Fennálló ének: 63. dics. 1. v. 2. Gyülekezeti ének: 237. dics. 1—2. v. 3. „Erős várunk...” Éneklé a Leánykar. 4. Imádkozik és prédikál dr Szabó Lajos. 5. Emlékezzünk: Móra Erzsébet. 6. Ének-duó: Társi László és Kiss István. 7. Luther Márton (beszéd): Magyarai Sándor. 8. Luther beszéde a Wormsi gyűlésen (szavalat orgonakisérettel): Gerai K. Imán. 9. Kálvin Jánosról (beszéd): Magyarai Vince. 10. Szabolcska: „Kálvin”. Szavalja Laczák Erzsébet. 11. Hozsánna énekszóló: Szatmári Mihály. 12. Munkózi: „Gályarabok”. Vig Ilona. 13. Gyülekezeti ének: 90. zs. 1. v.

*

A Réti Ref. Nőszövetség és Ifj. Bibliakörök ünnepélye november 1-én vasárnap délután. Az ünnepségen résztvesznek az élesdi, szalárdi bihari, szaldobágyi, érabrányi és a margintai ifjúság kiküldöttjei és vezetői.

Ifjúsági bibliaórák délután 4 órakor: a) Leányknál: Az ó-szövetségi Eszter. Bevezeti dr Szabó Lajos lelkész. Az asszonyok és leányok szociális felelősségéről előadást tart Kenyeres Lajos szalárdi s. lelkész. Imádkozik Móra Erzsébet. b) Fiknál: A vakon született meggyógyítása. (Ján 9. 1—41.) Bevezeti Debreczeni László érabrányi lelkész. A „Réti Ifjúság kötelességeiről” előadást tart Ifj. Bokor Sándor bihari diószegi s. lelkész. Imádkozik Társi László.

*

Templomi ünnepély este fél 6 órakor: 1. Fennálló ének: 63. dics. 1. v. 2. Gyülekezeti ének: 237. dics. 1. v. 3. Előima: Debreczeni László érabrányi lelkész. 4. Dr Kovács: „Itt vagyok oh...” Éneklé a Réti Vegyeskar. Karnagy Soós András. 5. Imádkozik és prédikál Kulcsár Andor réti lelkész, egyházm. tanácsbíró. 6. Luther: „Erős várunk”. Éneklé a Leánykar. Karnagy Dézsi László. 7. Fogadalomtétel. Az ifjúsághoz beszédet mond dr Szabó Lajos lelkész. 8. Szólót énekel Gyökössy Józsefné urasszony. Orgonán kíséri Dézsi László. 9. Gyülekezeti ének: 236. dics. 4. v.

*

Szeretelvendégség este 7 órakor: a) Hozsánna ének (24). b) Imádkozik Bokor Sándor diószegi s. lelkész. c) Megnyitó beszéd az ifjúsághoz: Gyökössy

József szaldobágyi lelkész. d) Kölcsonős üdvözlések és beszámolók. e) „A Romlatlan szilvről” tart előadást Kenyeres Lajos szalárdi s. lelkész. f) Hozsánna ének (17) Szünet közben a vendég ifjúság ad elő szavaltokat és énekszámokat, nemkülönbén a réti Vegyeskar és Gyökössy Józsefné urasszony énekel. g) Záróbeszédet mond és imádkozik D. Kiss Lajos. h) „Isten velünk viszontlátásra...” Éneklé az ifjúság.

Részvételi (jelvény) díj 5 Lel.

ÁLDOZATKÉSZSÉG

A) Egyházi célokra:

UJVÁROSON:

Temp. omfűtésre: Kiss Nagy Lajos 100, Nagy Ferenc csizmadia 100, Kovács András 50 Lel. **Helyreigazítás.** Az úrasztalához a kellemes asztalterítő, valamint a keresztelőkészletre adott szép terítő nem az ujjvárosi Nőszövetség hanem Mónus Sandorné nőszövetségi tag adományozta.

VELENCÉN:

A Tokajitelepi imaházra: Szegő Imre 50, Nagy Károlyné 10, Káicsa Lajos 100, Tóth Gábor és fia 100 Lel.

RÉTEN:

Orgonára: Putnoki István 100 Lel.

Ruhaanyagot: Szűz Sandorné, Deák Józsefné, öz. Horváth Imrené, Nagy Julianna, Nagy Péterné 20 Lel.

B) Az Arvaház céljaira:

Gondnoknőnek: öz. Oroszlán Istvánné (Papjánási) burgonya 60 kgr., bab 10 kgr., liszt 20 kgr., Ujjvárosi szűz-tel. marhasárváról 5 gr, szőlő

Előfizetőinkhez. *Mar hónapokon át minden héten hallattuk szavunkat előfizetőinkhez, hogy tapunk kiadási költségeit az egyházi pénztár nem tudja fedezni. Kiáltó szavunkat néhányan meg is hallották és adományaikkal segítségére siettek a pénztárnak. A segítségre még mindig nagy szükség van s a további adományokat reménykedve várjuk!*

H I R E K

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje:

Olasziban: délelőtt 10 órakor Csernák Béla, délután 5 órakor Molnár Karoly, a Hegyén: (Papp Sándor szaldobágyi Nagysötétágon) délután 3 órakor Csernák Béla.

Ujjvároson: délelőtt 10 órakor Sulyok István prédikál, ágendázik Süss Kálmán, délután 3 órakor valamint az Összetűző (Bódó Imr. házában, aho vallásos ünnepély is lesz) Süss Kálmán.

Velencén: délelőtt 10 órakor Kiss Károly, délután 3 órakor, valamint a Tokajitelepi imaházban délelőtt 10 órakor Szűcs István.

Rétén: délelőtt 10 órakor dr Szabó Lajos, este fél 6 órakor Kulcsár Andor réti lelkész szolgál.

Délelőtt mind a négy helyen urvacsoaraosztás.

A ifjúságszabotóriumban szombaton délután 6 órakor urvacsoaraosztás.

Réti imaházunkban urvacsoaraosztáskor a Pérfikar énekel. Soós András karnagy vezényletével

Esteli órák: Hétfő: A felülről származó bölcsesség. Jakab 3, 1—18. Kedd: Irigység. Jakab 4, 1—12. Szerda: Az elbizakodottság. Jakab 4, 13—17. Csütörtök: A gazdagság családsága. Jakab 5, 1—7. Péntek: Türelmesség. Jakab 5, 8—11. Szombat: A könnyelmű esküvés. Az imádság. Jakab 5, 12—20.

Szeretelendőség nyitja meg azokat a vasárnap estéket, amelyeket az olasz- és újvárosi nőszövetségek közösen rendeznek a tél folyamán minden második vasárnap, még pedig november 8, 22, december 6, 20, január 3, 17, 31, február 14. és 28. napjain. A megnyitó előadást november 8-án este 6 órakor Sulyok István püspök úr tartja, míg dr. Thúry Kálmán főgondnok úr november 22-én fog előadni. Rajtuk kívül a nagyváradi társadalom legjobb erőit nyerték meg a nőszövetségek vezetői. Készülünk fel tehát ezekre a kedves testvéri találkozásokra. A november 8-iki megnyitó szeretelendőség programját következő számunkban közöljük.

A régi Református Nőszövetség és Ifjuság vasárnap a szárdobágyi Nőszövetség meghívására missziós napot tartott Szárdobágyon, melyen közel 100-an vettek részt, dr. Szabó Lajos lelkész és Jakab Imre, Dézsi Ferenc és Trombitás Gyula presbiterek vezetése mellett. Az istentiszteletet Gyökössy József lelkész végezte. Közreműködött az ifjuság énekszámokkal és szavallatokkal. Istentisztelet után nőszövetségi bibliaórát tartottak, melyen dr. Szabó Lajos lelkész a Nőszövetség elhivatásáról és munkáiról tartott előadást. Majd a fiubibliakört alakították meg 9 taggal. A szárdobágyiak hagyományos vendégszeretete után, délután 4 órakor indultak haza a váradiak egy kellemes és áldásokban gazdag nap emlékeivel. Istennek legyen érte a hála és dicsőség!

A református királynő vasárnapja. Mennél magasabb állást tölt be valaki künn a világban, annál kevésbé szokott „ráérni” arra, hogy vasárnap templomba menjen. A református államférfiaknak és általában vezető embereknek azonban itt is kivételt kellene tenni. De fájdalom, sokszor nem tesznek; ki jelentik, hogy „nem érnek rá”. Az ilyenek tehát tanulhatnak a világ egyetlen református királynőjének, Vilma holland királynőnek példájából, aki mint a lapok írják, még külföldi utazásai alkalmából sem mulasztja el a vasárnapi istentiszteletet és leányával, férjével, továbbá egész kíséretével hűségesen minden vasárnap hallgat prédikációt. Mikor az idén Párisban járt és meglátogatta a híres gyarmatügyi kiállítást, június 21-én, vasárnap résztvett az egyik párisi református istentiszteleten a Rue St. Antoine-ban. A világ nem tudta, hogy melyik templomba megy. Kiváncslkodók és fényképészek nem várták. Férjével, leányával és kíséretével úgy foglalt helyet a templomban, mint mások. Az ismert Gounelle lelkész prédikált a Róm. 5:5. v. alapján: „A reménység pedig nem szégyenít meg; mert az Istennek szerelme kitöltötte a mi szívünkbe a Szentlélek által, ki adatott nekünk...”

Az istentisztelet szép rendben folyt le. A távozáskor azonban már hatalmas tömeg gyűlt össze a templom előtt, mert akkorra elterjedt a híre annak, hogy a királynő a templomban van. A vasárnap délutánt az egész királyi család otthon töltötte. Nem mentek tehát „szórakozni” s az ilyen irányú programot nem fogadták el. Este a királynő vacsorára látta vendégül Gounelle lelkészt, a délelőtti igehirdetőt, továbbá Chevreuse polgármesterét Páris mellett, ahol az a kastély van, amely a királynőnek szállása volt, azután meghívták a királynő régi francia nyelvtanárát és a prefektust. Így telt el egy református királynő vasárnapja Párisban, 1931-ben. Szóval, ott is lehet komoly református keresztyén életet élni, ha valaki akar, még ha egyébként gazdag és hatalmas is.

A kolozsvári református nőszövetség szép ajándékhoz jutott. Özv. Stiegler Józsefné méltányolva a Nőszövetségnek a szegényügy érdekében megindított szép munkáját, egy felállítandó szegényház céljára hagyományozta végrendeletében házastelkét. Az egyházközség a nemes cél érdekében felcserélte ezt a telket egy másik, e célnak inkább megfelelő házával és telkével, melyet a Nőszövetség gyönyörűen rendbehozott és az új helyiségben az aggmenház meg is kezdte működését. E telken a gyermekek számára Napközi Otthont is nyitott a Nőszövetség. Ugyancsak a kolozsvári egyházközségben özv. Pünkösti Pálné egy telket adományozott arra a célra, hogy azon a külsőségeken lakó református hivek részére gyülekezeti házat építsenek.

**! Vegyen református !
kórház-sorsjegyet !**

Főnyeremény: Egymillió Lei.

Kapható: a főbizományosnál

**„TARARÉROSSÁG” Szövetkezetnél
Nagyváradon és minden dohányfőzsdében**

Kálvin könyvnyomda

Str. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 14. sz.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönbözőbb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinósabb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kiadótulajdonos: a nagyváradi Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 L.
Egyes szám ára 4 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea—Nagyvárad.

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányu néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

A nőszövetségi munka lényege.

A VIII-ik református nagyhéten Nagyváradon, Püder Mária erről a kérdésről az alábbi beszédet mondotta:

Az első hivatalos találkozáson elvileg tisztázni kell, hogy mi is a nőszövetség és mi annak igazi programja? Ezt három szó határozza meg: református, nő, szövetség.

A nőszövetség a nők tömörülése. A nők már nagyon közel voltak ahhoz, hogy a Biblia nélkül elfeledkezzenek Isten akaratáról. Az hát a kötelességük, hogy újra felismerjék Istennek éppen a nők adottságaira irányuló akaratát. A János evangélium husvéti történetében a Jézus üres sírjánál álló három személy közül kettő férfi, az egyik nő, Mária Magdaléna. A két férfi, megdöbbenve, tudomásul veszi, hogy a sír üres, Jézus teste nincs ott, azt se tudják, hol keressék, tehát szomorú szívvel hazamennek. De Mária Magdaléna, az asszony, aki mindazt és ugyanazt látja, amit Péter és János láttak, nem úgy tesz, mint azok, hanem ottmarad a sírnál. A könnyei hullanak, keservesen sir, de kitart. Nem tudja, mit vár, nem tudja, mit akar, csak azt tudja, hogy ő onnan nem mehet el. Igazi asszony. Lehet, hogy a lehetetlent, a csodát várja. És a csoda be is következett. A férfiak hazamentek, nem ők látták elsőnek a felámadott Krisztust, ő Máriaának, a nőnek jelentette meg először magát.

A férfinak ebből a történetből megállapíthatólag az az adottsága, hogy az ész szűrőjén áteresztett, annak kritikáját kiálló tényeket fogadja el. A nő Istentől kapott ajándéka viszont az ő szíve. Szívvel lát, érez, gondolkodik és cselekszik. A férfi elsősorban az értelem, azután a szív embere, a nőnél első szava a szívnek van, azután jut csak szóhoz az értelmé.

Isten ezt a két adottságot nagyon bölcsen rendezte így el, hogy egymást kiegészítsék. Ezért a két nemnek egymásban a két adottságot Isten szent ajándéka és megbízása gyanánt kell becsülnie és értékelnie. Nem lenne jó a világ, ha csak férfiakkól állana, mert hideg, rideg lenne, de nem lenne jó akkor se, ha csak nőkből állana, mert csupa logikálanság volna.

A mi magyar református egyházunk az utóbbi évtizedekben tulságosan a férfiak munkaterévé vált s be kell ismernünk, nagyon sivárrá is lett. Igazán Isten indítása volt, hogy végre sorompóba szolitották a nőket és a nők meghallva a hívó szót, meg is kezdték a munkát.

A tavasszal leégett Erdélyben Felsősfalva. A megyei prefektus sürgősen utasította a megyebeli férfilakosságot, hogy gyűjtést indítsanak. Egyik falu lelkésze el is küldött két presbitert, akik azonban alig értek el valami eredményt. Arra a megállapításra jutottak, hogy nép szegény, inkább neki kellene adni, minthogy ő adjon. Erre a tiszteletes asszony szeliden, halkán, a nőszövetséges asszonyokat indította gyűjtőutra s egy hét alatt a papi udvar tele volt élelemmel, ruhafélével a leégették számára. Mit tettek, mit nem tettek ezek a nők, senki sem tudja, de megpróbálkoztak a lehetetlennel is, mert a szívük hajtotta őket és az asszonyi szó, az asszonyi szeretet használt. Krisztus mindig felel a csodaváró asszonyszívek hitére.

Csak hogy ez az asszonyi szívjószág nem ok az elbizakodásra. A nőszövetség lényegét az szabja meg, hogy református. Ez azt jelenti, hogy csak a Krisztusban megváltott asszonyszív alkalmas nőszövetségi munkára és Istenország munkájára. Református nőnek lenni azt jelenti, hogy Isten igéjével mindennapi eledelként élő nőnek kell lenni, a Heidelbergi Kété szerint: életben, halálban, testestől, lelkestől az Ur Jézus Krisztus tulajdonának lenni. Tehát: Vissza a Bibliához. Mert messze estünk tőle nagyon. Pár év előtt egy utazás alatt két utitársat, akik a bibliáról beszéltek, egy harmadik avval a kérdéssel lepelt meg, hogy baptisták-e s mikor azt felelték, hogy ők reformátusok, azzal mentette magát, hogy ő még sohse látott református embert bibliát olvasni. Az igazi református embert, férfit és asszonyt egyaránt, arról kell ismerni és megismerni, hogy él a bibliával. Nemcsak, hogy megvan a bibliája, de rendszeresen olvassa is, táplálkozik is belőle. A református nőszövetségek első programpontja az legyen tehát, hogy bibliaköröket szervezzenek és az asszonyokat, leányokat visszazoktassák a

bibliához. Ha a nőtársadalom bibliás lesz, akkor ennek hatása meg fog mutatkozni a férfitársadalmon is.

Jól jellemezte egyszer egy öreg székely a nőszövetséget, akinek felesége sok házsártosság és patvarkodás után a nőszövetségbejárás hatása alatt elcsendesedett, mert megtanulta a bibliából, hogy „az asszonyok szó nélkül nyerjék meg férjeiket Istennek...” Az öreg székely tömören és velősen ezt állapította meg: „Jó Krisztusa van annak a nőszövetségnek, amelyikben az én feleségem megtanult hallgatni...”

Azt érje el mindenütt a nőszövetség, hogy tudják róla, milyen jó Krisztusa van.

Végül a nőszövetség: szövetség, nem egyesület. A szeretetmunka, a jócselekedet az egyleteknél program, a nőszövetségnél azonban a Krisztusban megváltott szívek hitének hálaadó gyümölcse. Először az egyéni asszonyi életekben kezdődik el a munka, azután folytatódik a családi körben, hogy a társadalomban a megváltott szívek bizonyágtétele gyanánt nyerjen kifejezést. Ébredjenek rá a nők arra, hogy Isten adott nekik megbízatást az ő szent munkáiban való serénykedésre.

Ötven biblia.

Hús falusi templomok padjaiban találunk még öreg zsolnárokat, Gazdái, régi. kegyes, zsolnáros, öregek vitték oda a nagybetűs könyvet, hogy a reggeli és estéli könyörgésben is kéznél legyen, megszokott helyen a zsolná, amelynek verseit pedig úgy is kívülről tudták az énekes öregek. Amint az első padok ritkultak, úgy vándoroltak az öreg zsolnárok is négy öt évenként egy paddal előbbre. Egyszer aztán gazdátlan maradt a zsolná. Aki forgatta, elment oda, ahol „több lesz énekünkben az erő és méltóság”. Az öreg zsolnárok pedig ott máladoztak a pad végében, egyre gyűltek egymás fölé. Leveleik összeragadtak, moly és penész kikezdte, nyirkos levegő dohossá tette. De azért senki sem bántotta, széthullott állapotban sem távolította el senki a templomból. A múlt kegyelete örködött felettük. A könyv tábláján rajta volt annak a neve, aki az öreg zsolnárból énekelt s ugyanaz a név egy korhadó fejfán volt felvéve a temetőben. Így láttam ezt gyermekkoromban sok falusi templomban és temetőben. Zsolnárkönyvet lehet találni ma is templomainkban, de Bibliát sehol sem láttam a padok között. Templomi istentiszteleti rendtartásunkban a bibliai Ige felolvasása a legünnepélyesebb aktus volt, melyet a gyülekezet felállva, szinte feszes állásban, arccal a lelkipásztor felé fordulva hallgatott meg. Biblia a templomban csak a „kathedrán”, a pap kezében forgott. Országszerte meghonosodott, hogy a második és harmadik harangzó között a gyülekezet az istentisztelet előtt énekelt, de nem hallottam róla, hogy ebben az időben, mint az pld. Hollandiában szokás, a presbiterek közül valaki Bibliát olvasna fel.

Egyik budapesti templomban, ahol öreg zsolnárok nem találhatók a padok között, egy vasárnap ötven teljes Szentírás volt kitéve a padokra. Egy buzgó és Isten igéjét törvénykönyvéül ismerő atyánkfia adományából, hogy az új liturgiába felvett bibliaolvasáskor alkalma legyen a hívőknek olvasva nyomon követni a felolvasott bibliai szakaszt. A hívők nagy örömmel is fogadták ezt az ajándékot, szívesen nyulnak a Bibliák után, sőt a korábban érkezők is el-elmerülnek az olvasásban. A gyülekezet bibliaolvasásra rászoktatásának igen praktikus és áldott eszköze az az ötven Biblia, különösen, ha a Bibliák száma megtízszereződik majd a templomban. Minden református templomban érdemes ez a példa az utánzásra.

Ma még sokakat próbára tesz, hogy hamarjában kikeresse a kétszer is kihirdetett bibliai helyet. Nem is mer ma még mindenki a Biblia után nyulni, de eljön az az idő, hogy a bibliai hely kikeresése éppen olyan magától értendő lesz, mint a zsolnávers kikeresése. Akkor majd megint két szárnya lesz a református léleknek, az Ige és a zsolná. Ugy kell a református embernek a Bibliát ismernie, mint a Zsolnárt, mert a zsolnárének is szárnyaszegett lesz, ahol a Biblia nem ihletl.

Szabó Imre.

Gyülekezeti ének.

A kálvinizmus az Isten Igéje kizárólagos uralmának a követelésében odáig ment, hogy a református liturgiában eredetileg csak azokat az énekeket tartotta helyénvalóknak, amelyeknek szövege a Szentírásból való. Kálvin első énekeskönyvében (1539) csak zsolnárokat és a Szentírásból vett szövegeket találunk. Sőt Kálvin a Marot és Béza zsolnárkönyvében odanyomatta az eredeti bibliai szövegeket is, hogy a hívők még énekükben is világosan érezzék, hogy istentiszteleti buzgóságukat a legapróbb részletekben is Isten kijelentett Igéjének kell át-meg átjárnia. Érezte, hogy a Szentírás zsolnárait és himnuszait isteni tekintély szentelte meg s adta a hívő lélek ajkára s bennük olyan gazdagságban jut kifejezésre az Istennel közösségben élő lélek egész világa, hogy hozzájuk képest minden emberi szó szegény és erőtlens.

Ma is vannak egyházak, melyek Kálvinhoz híven így gondolkoznak s énekeskönyveikben csak bibliai szövegeknek adnak helyet. De általában a református gyülekezetek idők folyamán egyre többet engednek ebből a princípiumból. Nálunk és egyebütt is, főként ahol a lutheri reformáció hatása érintették meg először a lelkeket, még a régi latin énekekből is megtartották azokat, amelyek nem hozták össze-űtközésbe a lelkeket Isten világossá lett evangélium igazságaival. Aztán az evangélium első bajvivóinak meggazdagodott lelkéből is kicsordult a bizonyágtévesek himnusza és — mintha az evangélium fényes csalogatta volna elő őket, — egymásután jelentek meg a XVI. század Énekeskönyvei.

A reformáció első századában nálunk is meg-

lepdő sok énekgyűjtemény látott napvilágot. Csodálatos, hogy az Ige érintésére hogy nyitak meg a hívők szívek. Amint Szegedi Gergely ajkán magyar versekben felcsendült az Ó-testamentum énekei, egyszerre új színben: a zsoltárok fényözönében tűnik fel előtte a magyar élet minden keserősége és bűne, minden reménye és jóra vezető útja és szála a Biblia akkordjában cantus firmus-szá válik magyar lelkének az Ige áldásait féltő a sötétség bűneit ostromozó költői ereje. Így a Szegedi zsoltárai (1569) már nem is lehetnek tisztán bibliai szövegek. Parafrázisok ezek, amelyekben a bibliai szöveget a magyar életképét néző lélek kesergő és bizakodó, ostromozó és reménykedő hangja fonja körül. (Kálvinista Szemle.)

Anyák daloljatok.

Egy neves német ujságban olvastuk ezt a felhívást. „Anyák daloljatok!” A német nevelés egyik apostola intézett felhívást ilyen cím alatt a német anyákhoz. Felhívásában elmondja, hogy boldog az a gyermek, akinek anyja énekel. Az anya énekével nemcsak a házba, a családba költözik be derű és nap-sugár, hanem jobban megy az anya munkája és a gyermek fejlődő lelke életörömmel telik meg. Az anya éneke ellátja orvossággal a gyermek lelkét azokra az időkre, mikor az élet gondjai minden örömbé bánatot vegyitenek.

Ezt a megállapítást egy 80 milliós tömegben élő nagy nemzet fia tette. Mennyivel inkább találunk reánk ezek a megállapítások. A dal, különösen az édesanya dala, nemzeti vonásaink megőrzésének egyik legbiztosabb szere. Ha pedig nemzeti vonásainkat megőrizzük, a nemzeti faj fennmaradása még sanyaru kisebbségi sorsunk mellett is biztosíva van.

Az anya dala szívből fakad! Szívből fakadó hangok kíséretében hallja a gyermek az édes anyanyelv szavait. Ma, mikor sok helyen a gyermek az iskolában alig hall magyar szót, az anya által elénekelt magyar szó mindig egy olyan ürességet tölt be, egy olyan hiányt pótol a család lelkében, ami a legdrágább lelki gyönyörűséggel felér.

Az édesanya dala a család titkos jó szelleme. Erőt merít belőle az anya, erőt merít az apa és különösen erőt merítnek belőle a jövőző nemzedék sarjadéka.

Ne gondoljunk művészi énekekre, ne gondoljunk iskolázott hangokra és nehéz zenedarabokra. Nem! Az anyának a nép lelkéből fakadt egyszerű dalokat és zsoltárokat kell énekelnie.

Magyar anyák! Szíveleljétek meg az elmondottakat: énekeljétek, mert ezzel nagy nemzeti kötelességet teljesítetek. (Magyar Nép.)

Istentiszteletek tartunk a Réten november 12-én, csütörtök délután 4 órakor a Fejföldi telepen (özv. Fazekas Andrásné házában).

ÁLDOZATKÉSZSÉG

A) Egyházi célokra:

OLASZIBAN:

Urasztalára: Erdős Mihályné 100, özv. Havassy Zsigmondné 100, Dormány Sándorné 50, Domján Istvánné 30, Konrad Jánosné 25, Molnár Demeterné 25, együtt 330 Lei. Kenyeret: Csígy Lajosné, özv. Havassy Zsigmondné. Bort: Kiss Antal és neje, Papp Sándor, Incze András.

UJVÁROSON:

Urasztalára: Szántai Sándorné 30, Tándor Lajosné 60, Bányi Vilma 40, Földesi Imre 100, Csöke Emilné 40, Nagy Jenőné 50, Joó Lajosné 50, ifj. Vargha László 100, együtt: 470 Lei. M. M. kenyér, özv. Pikó Jánosné 5 l. bor, özv. Nemes Lajosné 5 l. bor, Mester Mihály 5 l. bor, Tonk testvérek 5 l. bor.

Árvaháznak: Joó Lajosné 50 Lei.

Szegényeknek; Serbánné 100 Lei.

Nőszövetségnek: Papp Sándorné 100, Báthori Lajosné 50 Lei Oroszlán István halálának emlékére koszorúmegváltás címén.

VELENCÉN:

Urasztalára: özv. Gümő Jánosné 40, Zsigó Györgyné 20, X. Y. 40, Biró Albert 20, özv. Bereczki Istvánné 50 N. N. 25, Thuri Sándor 50, Barna Sámuel 40, Ludász Istvánné 20, özv. Schittenhelm Alajosné 20, Siebert Emilné 25, K. Nagy Lajos 20, együtt 360 Lei. Tóth Zsigmond bort, Szilvássy Istvánné és Papp Lajos (Közép u.) kenyeret.

Szegényeknek: Biró Albert 20 Lei.

Árvaháznak: Biró Albert 20 Lei.

Nőszövetség céljaira: Zsigó Györgyné 80 Lei.

RÉTEN:

Urasztalára: Balogh Sándorné 100 Lei, Kenyeret Dézsi Ferencné, Jankai Mihályné. Bort: Nagy Lajos, Incze András.

Orgonára: Mányi Ferenc 100, Györi Józsefné 100 Lei.

Ruhaanyagot: Jakab Imréné, Balogh Zsigmond.

B) Az Árvaház céljaira:

Gondnoknőnél: Kudor Jánosné zöldség, karalábé, cékla 30 kg. Fazekas Jánosné 7 drb süttők, Michis Lászlóné 5 és fél kgr. só, Bodó Imréné 5 kgr. hagyma, Csígy Lajosné kenyeret.

Esteli órákon: Ez a hét az Ifjúsági Kerésztvény Egyesületek világszövetségének Imahete. Vigyük Isten elé e héten mi is magunkat és ifjainkat, ifjúságunk szükségait, jelenét, jövőjét. Az egyes napokon olvassuk a következő bibliai helyeket: Hétfő: Az élet igazi értelme. Zsoltár. 8, 3—6, Máté 5, 3—6, János 16, 33, Róma 12, 1—2. Kedd: Fegyelmélet. Amos 2, 4, Zsoltárok 119, 34, Lukács 14, 27, Róma 6, 22—23, Zsid. 12, 12. Szerda: A gazdasági kérdések. Amos 2, 6, Mikeás 2, 1—2, Máté 25, 34—40, I. János 3, 17. Csütörtök: A béke. Ézs. 2, 1—4, 32, 17—18, János 14, 27, Efézus 2, 14—18. Péntek: A keresztyénség egysége. I. Kor. 12, 4—30, Kol. 1, 18, Eféz. 4, 4—6, János 17, 21. Szombat: A reménység lelke. Zsolt. 31, 25, Galat. 5, 5, Róma 8, 24, 25, 28, Zsid. 6, 18—19.

Előfizetőinkhez. Már hónapokon át minden héten hallattuk szavunkat előfizetőinkhez, hogy lapunk kiadási költségeit az egyházi pénztár nem tudja fedezni. Kiáltó szavunkat néhányan meg is hallották és adományaikkal segítségére siettek a pénztárnak. A segítségre még mindig nagy szükség van s a további adományokat reménykedve várjuk!

HIREK

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje:

Olasziban: délelőtt 10 órakor Molnár Károly, délután 5 órakor Csernák Béla, a Hegyén: (Papp Sándor szülőjében Nagysötétágon) délután 3 órakor Molnár Károly.

Ujvároson: délelőtt 10 és délután 3 órakor, valamint az Óssi-telepen (Bodó Imre házában) délután 5 órakor, Sass Kálmán,

Velencén: délelőtt 10 és délután 3 órakor Szücs István, a Tokaji-telepi imaházban délelőtt 10 órakor Tonk Vilmos,

Réten: délelőtt 10 és délután 4 órakor dr Szabó Lajos szolgál.

A Református Nőszövetség első szeretetvendégségét november 8-án este 6 órai kezdettel a református Leánygimnázium dísztermében tartja meg a következő műsrral: 1. Közének: 100. dics. 1. v. 2. Megnyitó beszéd. Tartja Sulyok István püspök. 3. Énekel: Haláty Bözsike, zongorán kíséri: Éles Joli. 4. Reményik költeményeiből szaval: Balajthy Jenőné. 5. Strauss J.: Die Fliedermaus. Előadja a Szimfonikusok Zenekara. Műsor befejeztével a nőszövetségi tagok teát szolgálnak fel. Teajegy egy személynek 15 Lei, egy családnak 30 Lei, a szegény és árva iskolás gyermekek téli felruházására. Szeretettel hívunk mindenkit.

A velencei nőszövetség műsoros estélyt rendez f. hó 8-án este 6 órai kezdettel a kulturteremben, melynek vonzóbbá tétele érdekében számos értékes kézimunkát fog a megjelentek között sorshuzás útján a szerencsés nyerőknek kiosztani. A kiosztott számok belépőjegyül szolgálnak. Önkéntes adományokat a szegény gyermekek karácsonyi segélyezésére köszönettel fogad a nőszövetség.

Mit a kelim kézimunkát, amelynek kisorsolása már a nyári fagyalt-délutánokon megkezdődött, a szerdai munkadélutánon sorsolták ki, amikor a munkadélután asszonyait meglátogatta néhai főgondnokunknak Ritoók Zsigmondnak külföldön élő leánya, aki a hiányzó számokat megtette s a kézimunkát megnyerte. A kedves vendég örömmel értesült nőszövetségeink eredményes munkájáról, amelynek emléke gyanánt a kézimunkát el is vitte.

A Nagyvárad-Réli nőszövetség és a bibliakörök a reformáció emlékét és a bibliakörös ifjúság fogadalomtételét az elmúlt vasárnap, november 1-én tartották meg. Az ünnepélyen megjelentek mindazok a vidéki bibliakörök (Érábrány, Élesd, Bihardiószeg,

Margitta, Szalárd, Száldobágy) kiküldöttel, amelyeket a nyár folyamán meglátogattak a réliek. Az ünnepségek délután 4 órakor bibliárával kezdődtek, ahol a leányoknál dr Szabó Lajos lelkész tartott bibliamagyarázatot az ószövetségi Eszterről, Kenyeres Lajos szalárdi segédlelkész pedig előadásában az asszonyok és leányok szociális felelősségéről beszélt, ugyanakkor a fluknál Debreczeni László érábrányi lelkész János ev. 9. 1-41. vers alapján fejtegette, hogy a lelki vakságban sanyalódó ifjúságon egyedül csak Krisztus segíthet. Az esti templomi ünnepélyen Debreczeni László imádkozott, ünnepi beszédet Kulcsár Andor révi lelkész mondott, az imaházat zsufolásig megtöltő hívek serege előtt. Imádság után következett az ifjak fogadalomtétele, amely előtt dr Szabó Lajos lelkész a magyar református ifjúság hivatását ecsetelte. A megható ünnepség után Gyökössy Józsefné énekelt szülőéneket Dézsi László karnagy orgonakiséréte mellett. Este a Nőszövetség rendezett az ifjúság és a vendégek részére a kulturteremben szeretetvendégséget. Éneklés után Ifj. Bokor Sándor bihardiószegei s. lelkész imádkozott s beszélt. A bibliakörök üdvözlése után Kenyeres Lajos szalárdi s. lelkész olvasott fel. Este kilenc óra után D. Kiss Lajos hálaadó imádságával ért véget a szeretetvendégség.

Református Keresztényen Dogmatika című könyvére előfizetést hirdet dr Tavaszy Sándor a kolozsvári református Theologia igazgatója. A 20 iv terjedelmű könyv ára 200 Lei.

**! Vegyen református !
kórház-sorsjegyet !**

Főnyeremény: Egymillió Lei.

Kapható: a főbizományosnál

**„TAKARÉKOSSÁG” Szövetkezetnél
Nagyváradon és minden dohányfőzsdében**

Kálvin könyvnyomda

Sír. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 14. sz.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönfélébb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legeslnosabb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kiadótulajdonos: a nagyváradai Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei
Egyes szám ára 4 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea—Nagyvárad.

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

A rádiós istentisztelet.

A mi korunkban az emberi elme csodálatosnál csodálatosabb találmányokat fedezett fel. Ezek közül legnevezetesebbek azok, amelyek az emberek között a távolságot szüntették meg. Régen egy fél esztendőbe tell, amíg valaki az Atlanti Óceánt áthajózta: ma már átrepülnek 25 óra alatt. A földet egy-két év alatt lehetett körülutazni: a nyáron két amerikai ifju 8 nap alatt körülrepülte. Tavaly az ausztráliai világkiállítás lámpáit egy gomb megnyomásával Marconi Génuból egy másodperc alatt gyújtotta fel.

Ezek a találmányok az embereket nem tették sem jobbakká, sem boldogabbakká, mert eddig még nem fordították Isten dicsősége szolgálatára. De van egy közöttük, melyet arra fordítottak s ezért mérhetetlen áldások forrásává válhatik, ha helyesen élünk vele. Ez a rádió, melyet az egész világon felhasználnak istentiszteletek, főképpen igehirdetés közvetítésére s ezzel sok százezer emberhez elviszik Isten igéjének világosságát, mézét és balzsamát. A könyvnyomtatást kivéve, nincs még más találmány, amelyik Isten országa építésére annyi szolgálatot tenne, mint a rádió.

„A hit hallásból van” mondja Pál apostol a rómabeliekhez írt levelében. Miután a rádió az ember érzékei közül egyedül a hallás kapuját nyitja fel, különösen alkalmas arra, hogy a „lélekben és igazságban való istenimádásban” eszköze legyen s a világ minden eldugott zeg-zugába és minden kavargó vásárába elvigye azt az evangéliumot, amely Istennek hatalma minden hívőnek üdvösségére. Lefoglalja, betölti a lelket, elszakítja a külső világ képítől s a titkos kamarácska csendjébe beleviszi az igehirdetés foglyulejtő erejét. Százezreket gyűjt egybe láthatatlan, de élő társasággá s a haldokló a betegágyon, a rab a börtönben, a tanyai ember az Isten háta megett, a külső országokban elrejtőzködött bujdosó egy szempillantás alatt olyan lelki egységgé alakul, mint a méhraj.

De ezzel a nagy ajándékkal Isten szerint kell élnünk.

Először is: bárhol hallgatjuk, gondoljunk arra,

hogy királyi vendégségben vagyunk s ha nem is látjuk egymást, lát a gazda. Megcsufolása az Igének, ha öltözetlenül, mosdatlanul, heverészve, egyszerűen méltatlan helyzetben várunk és fogadunk a királyt. A rádióistentiszteletet csak mint házi istentiszteletet lehet gyakorolni Ünnepi hangulatban, tiszta szobában gyűljön össze a ház aprajagyja, gazdája, cselédje; hívják meg a szomszédokat, ismerősöket, atyafiakat. Öltöztük, magukviselete olyan legyen, mintha Szentegyházban volnának, mert ott is vannak, egy láthatatlan templomban, amelynek sarka az a kis szoba, vagy fényes terem, ahol a rádió áll. Vegyenek részt az énekekben, keljenek, üljenek, ahogy a közvetítő gyülekezet teszi, mondják magukban utána az imádságot, hajtsák meg a testüket, midőn az áldást veszik s ami a legfontosabb: adakozzanak hű kezekhez, helyi célokért, Isten dicsőségére.

A másik, még fontosabb dolog: a rádió, mint háziistentisztelet eszköze, nem pótolja, sőt megkivántatja a gyülekezeti istentiszteletet. Az igazi református ember gyülekezet nélkül meg nem tud élni. Ki látott hangyát, méhet egyedül? Hitünk arra készítet, hogy azt nyilván meg valljuk, mások hitével szítsuk a magunkét s a magunkéval a másokét. Templomba nemcsak azért megyünk, hogy hallgassuk az igét, hanem, hogy néma bizonyágtétellel hirdessük az igét; példát adjunk alázatosságból, szomjuságból, bűnbánatból, megfrissülésből másoknak s mások ilyen példaadásából nagy nyereséggel épüljünk. Nemcsak érdekből kell templomba menni, hanem hálából is.

A rádiós istentisztelet azt a nagy szolgálatot tette, hogy megszázsorozta, megezerszerezte egy-egy igehirdető hallgatóit. Az lesz az igazán nagy szolgálata, ha minden igehirdető hallgatóit megsokszorozza, azokét is, akik nem rádiós istentiszteleten predikálnak.

(„Kis Levelek“.)

Dr. Ravasz László.

Esteli órákon: Hétfő: Nicodemus. János 3, 1—11. Kedd: A samariai asszony. János 4, 8—24. Szerda: Natanáel. János 1, 44—52. Csütörtök: A gazdag ifju. Márk. 10, 17—31. Péntek: A bűnös nő. Ján. 8, 1—11. Szombat: A gonosztevő. Luk. 23, 33—43.

ÁLDOZATKÉSZSÉG

A) Egyházi célokra:

OLASZIBAN:

Nőszövetségi szegényeknek: özv. Kiss Gyuláné férje halála évfordulója alkalmából 200 Lei.
Nőszövetségnek: Szilvásy Róza édesanya halálának évfordulóján 100 Lei.

UJVÁROSON:

Ref. Énekkar szüreti mulatságán felülfizettek: 500 Leit: Veiszlovits Lajos 260 Leit: Nemes Lajos ivén. 200 Leit: Sulyok István püspök, dr. Thúry Kálmán, báró Gerliczyné, N. N.

150 Leit: Magyar Általános Hitelbank. 140 Leit: Kálvin könyvnyomda. 130 Leit: Grász nővérek. 120 Leit: Szabó Dénes. 100 Leit: Csernák Béla, Magyar Dalkör, Szabó Zsigmond, Kovács József, Somogyi István, Birinyi Imre, Tóth Lajos, Balogh Eta, prof. Silaghi, N. N., Lukáts István, Sieber István, Major Ferenc, N. N., Drogueria Centrala, Waiszlovich Emil, id. Lakatos István, Péchy, Banca și Cassa de Economia, Andrányi Károly és Fiai, Harmathy István, Zalányi Gyula, Horváth Sándor, Kondor László dr. Bozsódy János, Fazekas Lajos, Szabó László, dr. Gyenge János, Biharmegyei Takarékpénztár és Gaz. Bank, Péter Gyula, N. N., Töttös Mihály.

80 Leit: Puskás Károly, Nagy János, N. N., Szöke László, Szabó Sándor, Horváth István, Horváth testvérek, Szentpétery Károly, Szolinger Lajos, Leó Mihály, Csathó János, Papp Sándor.

70 Leit: Névtelen Géza. 50 Leit: Dr. Szeghalmy Sándor, Papp Lajos, Kiss Károly ref. lelkész, Novomeszky cukrász. 40 Leit: N. N., N. N., N. N., N. N., özv. Széles Sándorné. 35 Leit: N. N., N. N., Szabó Sándor, özv. Molnár Imréné, Molnár Bözsike, Bánhegyessy. 30 Leit: N. N., Fazekas Gergely. 20 Leit: Nemes Lajos, N. N., N. N.

Templomfűtési berendezésre: Gróf Tisza Kálmán 200, Hegedűs József 100 Lei.

VELENCÉN:

A Gyermekotthon alaphól vett kölcsön visszafizetésére: Matkó Benjámín 50 éves tanítói működésének évfordulóján 100, ugyanez alkalmából Kiss Károly 100, özv. Szűcs Imréné 50 Lei.

Szegényeknek: K. Nagy Lajos 50 Lei.

Nőszövetség céljaira: Biró Mihályné 10, Szabó Irén 10, Hatvani Sándor 20, Többen 40 Lei.

Urasztalára: a Tokaji telepen kenyeret és bort Szűcs Károly és neje adományoztak.

RÉTEN:

Orgonára: Szász Mihály 100 Lei.

Ruhaanyagot: Papp Dezsőné, özv. Fazekas Andrásné, Szerző Józsefné.

B) Az Árvaház céljaira:

Nagykárolyból özv. Néma Gusztávné 100 Lei.

Előfizetőinkhez. Már hónapokon át minden héten hallatlak szavunkat előfizetőinkhez, hogy tapunk kiadási költségeit az egyházi pénztár nem tudja fedezni. Kiáltó szavunkat néhányan meg is hallották és adományaikkal segítségére siettek a pénztárnak. A segítségre még mindig nagy szükség van s a további adományokat reménykedve várjuk!

HIREK

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje:

Olasziban: délelőtt 10 órakor Csernák Béla, este 5 órakor Molnár Károly, a Hegyeny: (Papp Sándor szülőjében) délután 3 órakor Csernák Béla.

Ujvároson: délelőtt 10 órakor Sulyok István, délután 3 órakor, valamint az Össi-telepen (Bodó Imre házában) este 5 órakor Sass Kálmán.

Velencén: délelőtt 10 és délután 3 órakor Kiss Károly, a Tokaji-telepen délelőtt 10 órakor Szűcs István.

Réten: délelőtt 10 és délután 4 órakor dr. Szabó Lajos szolgái.

Az olasz- és ujvárosi Nőszövetségek közös vasárnap estéinek sorozatát november 8-án este 6 órakor a Református Leánygimnázium dísztermében Sulyok István püspök nyitotta meg, aki a közének elhangzása után magas szárnyalású beszédében meggyőző erővel hangsúlyozta ki azokat a nagy célokat, amelyeket a Nőszövetségnek munkálnia kell s amelyek megvalósításához vezető ut az erők összefogása, egyesítése. Haláthy Böske három kedves műdalt énekelt közvetlen előadásban, mély érzéssel. Énekszámait Éles Joli kísérte zongorán biztos tudással. Balajthy Jenőné tökéletes művészettel, elragadó hatással szavalta Reményik és Mécs egy-egy szépséges költeményét. A Szimfónikusok Szalon Zenekara Strausz „Börgeér” c. művéből játszott gyönyörű részletet harmónikus és erővel. A műsort szeretetvendégség zárta be. A legközelebbi Nőszövetségi vasárnap est november hó 22-én lesz, ugyancsak a szegény iskolás gyermekek javára.

A réti református Nőszövetség ez évben is megrendezi szokásos kulturstjeit és az első ilyen kultúrelőadást vasárnap, november hó 15-én este 6 órai kezdettel tartják meg a Püspöki uton levő kultúrtermében: 1. Fráter és Balázs dalok, Előadja a Réti Vegyeskar, karnagy Soós András. 2. „Érdemes-e élni” címen tart előadást Zagoni Dezső főszerkesztő. 3. Klasszikus magyar költőktől szavalnak Társi László és Dézsi Ella. 4. Ertsey Lajos ujvárosi presbiter magyar nótákat énekel a réti Zenecartette kísérete mellett. 5. D. Kiss Lajos az „Új honfoglalás előtt” című, a Magyar Párt kulturosztyája által kiírt elbeszélés-pályázaton dicsérrel kitüntetett elbeszélését fogja felolvasni. 6. Árvay Árpád költeményeiből fog előadni. 7. A réti ifjuság előadja D. Kiss Lajos „Están bá a bíróság előtt” című székely viglitékát. 8. Régi Magyar dalok. Éneklí a Vegyeskar. Belépődij nem lesz, csupán a műsor tetszésszerinti megváltását kéri a Nőszövetség.

A velencei nőszövetség és leánybiblikör folyó hó 8-án jól sikerült kedélyes estét rendezett a kultúrteremben, melynek műsorán Kincses Rózsi a nőszövetségi munka népszerűsítését célzó hangulatos

előszóval, Szűcs István segédlelkész a közönséget állandó derűtségben tartó humoros előadással, Matkó Mariska és Matkó Ilonka nagytetszéssel fogadott finom ízlésre valló énekduettjükkel, Fehér István sok reményre jogosító szép hegedűszámával járult hozzá az est sikeréhez. A nagyszámmal megjelent közönség között sorsolás után kiosztott kisebb-nagyobb kézimunkákat a következő számok nyerték: 4, 23, 25, 37, 38, 48, 51, 84, 89, 90, 135, 139, 153, 158, 165, 177, 187, 190, 215, 217, 223, 227, 236, 243, 269, 300. Az est sikerét jelölő minden közreműködőnek, valamint a résztvevőknek ezután is hálás köszönetet mond a rendezőség. Az est jövedelme részben a Tokaji-telepi Imaház árának törlesztésére, részben szegényeink karácsonyi segélyezésére fog fordíthatni.

Gyülekezeti munkáinkról leadott híreinkben, hogy kerülnünk kell mindent, ami a közleményeknek reklám ízt adna, azt a lélek szemérmessége diktálja. A csehszlovákiai Református Egyház és Iskola című lap november 1-i számában a munka apoteosisáról szólva a következőket írja: „A munkát önmagáért kell szeretni, mint a lelkek Istenhez való vezérlésének nélkülözhetetlen segédeszközét. Önmagában hordozza az értékét, ha sikere nem látszik is, ha jutalma a földön elmarad is. Nem önmagáért szereti az a munkát, aki legkisebb hitépítő tevékenységét is, az aluvó Bethesda tavára tett egyetlen szárnyacsapását is, melyet a köteles templomi szolgálaton kívüli, vagy felül végez, mindjárt hírlapilag szellőztetett. Ennek a riportszerű hírlapírózásnak régebben talán még lehetett minden éremlygőssége dacára is a jogosultságáról beszélni, mert másokat is több munkára ösztönző példa gyanánt szolgált, azonban ma már gyülekezeteink tulnyomó részében rendszeresített munkaág lett a belmisszió és így plakátírózása teljesen elvesztette alkalomszerűségét. Farizeusi sipolás és dobpergés hallatszik ki belőle, mely emberek dicséretére szomjazik.“

A háború után száz fiatal holland földműves vándorolt ki Franciaországba, hogy az elnéptelenedett falvakban a maguk számára otthont alapítsanak. A francia kormány is elősegítette a derék hollandok bevándorlását. Egyházi gondozásuk nagyon nehéz, mert ahhoz, hogy rendszeresen szabályozott közösségi életet kezdjenek, egymáshoz messze laknak. De ők vágyakoznak az igehirdetés és lelkigondozás után. Ezért Hollandiából és a belga református egyházból lelkészek mennek hozzájuk, hogy a szétszórtan lévő telepeken istentiszteletet tartsanak, amelyekre nagy távolságokról gyűjtik össze a hollandokat. Az egyik lelkész mondta róluk: „Sokszor egy órajárásnyira laknak egymástól és alig látják egymást, mégis bűnek a szétszóródottságban, a közös hit élteti őket és a szeretet szervezésében kívül semmi sincs, ami összekötné őket. Hű hollandok maradtak és becsületes kolonisták lettek; gyermekeik előtt beszélnek a távoli hazáról és dolgoznak azért az államért, amely őket mint vendégeket és idegeneket befogadta: mindenekelőtt az Is-

tent tisztelik és e földön is az Isten dicsőségét szolgálják“. (Reformierte Kirchenzeitung.)

A sárospataki református főiskola országra szóló fényes ünnepségek között ünnepelte meg 1931 szept. 30-án és a következő napokon fennállásának 400 éves jubileumát. Ez az ünnep valójában kettős. Szól a főiskolának, de vonatkozik ez a főiskola híres könyvtárára is. Ennek a könyvtárnak keletkezési ideje egybeesik a kollégium alapításával. Együtt fejlődött, együtt gyarapodott és együtt szenvedett a kollégiummal. Amikor II. Rákóczy György özvegye: Báthory Zsófia a kollégiumot minden értékével odaajándékozta a jezsuitáknak, akkor a pataki diákok egy októberi éjszaka híres professzoraikkal: Pósházi Jánossal és Buzinkay Mihállyal szekereken mentették Debrecenbe a könyvtár értékeit, 24 esztendővel később 1695-ben még mindig hontalan volt a főiskola és Göncön húzódott meg. De innen is tovább kellett menniük a diákoknak. Akik ládába rakták könyvtárukat — s ahogy a krónika feljegyezte, a Negyvenkettedik és Nyolcvannegyedik zsoltárt énekelve — elvitték Kaszára. Ez az oly sok viszontagságos időt átélő könyvtár, ma Magyarország egyik legértékesebb könyvtára. Hetvenezer kötet könyvet foglal magába. És e tekintélyes számú könyvek között 150 db műunkum, mely egyetlen példányban maradt meg az utókorra. Itten őrzik többek között Kazinczy Ferenc könyvtárát, valamint híres metszetgyűjteményét is. A Rákóczy-emlékek között, melyeket a főiskolai könyvtár őriz, első helyen szerepel I. Rákóczy György bibliája, amely Károli Gáspár Vizsolyban 1590-ben megjelent Új-testamentumát tartalmazza. A bibliát még értékesebbé teszi a fejedelem bejegyzése, amely következőképpen szól: „Anno 1619, 20 die decembris az én kegyelmes Istenemnek kegyelmes engedelméből végeztem el ez könyvnek olvasását Patakon, reggel 6 és 7 óra között“. A fejedelem a legszorgalmasabb bibliaolvasó volt, mert feljegyzések szerint az Ó-testamentumot tizenháromszor, az Új-testamentumot pedig harminckétszer olvasta el. Ott volt mindenütt vele a csaták tűzében éppen úgy, mint a Rákóczy vár családi tűzhelye mellett, ahol a reformátusok nagy fejedelemasszonya, Lorántffy Zsuzsanna volt a szerető hitves.

A református szeretetszövetség, melynek áldásos munkája elé igaz szeretettel és reménységgel néz az egész magyarországi református közvélemény, első árvaházát Tihanyban építi fel a kultuszminisztérium által adományozott 1 kat. hold területen. Az árvaház 3–6 éves gyermekek számára épül óvodával.

Luther Bibliája megkerült. Néhány évvel ezelőtt Luthernek 1522-ben kiadott, ritka és nagy értékű bibliája melyet Halléban őriztek, eltűnt. Hiába keresték, a 100.000 márkára becsült könyv nem került meg. Most megtalálták egy ejelli őrnelet, akit a könyvtárból elbocsátottak. Az őr magával vitte a Bibliát, elakarta adni, de mivel igazolásra szólították fel,

sehosem boldogult. A Biblia visszakerült helyére, a megtévedt őrt pedig fogságra vetették.

A japán kormány elhatározta, hogy ő fizeti azoknak a keresztyén misszionáriusoknak a költségeit, akik a japán birtokban lévő Marsall szigeteken működnek. A kormány semmiféle feltételt nem kötött ki a misszionáriusokkal szemben, csupán azt, hogy időről időre tegyenek jelentést a munkásságukról.

Németországban a thüringiai evang. egyház eisenachi közgyűlésén határozatot fogadtak el, amely szerint meghatározatotott, hogy a lelkészek politikai dolgokban miként viselkedjenek. A határozat elismeri, hogy a lelkészek ugyanolyan politikai jogai vannak, mint más német állampolgárnak és hogy alkalomadtán kötelességévé válik, hogy a politikai kérdésekről beszéljen. De a lelkésznek sohasem szabad elfelejtenie, hogy az egyház a legkülönbözőbb politikai csoportokhoz és meggyőződésekhöz tartozó tagok társasága és nem szabad személyes politikai viselkedésével az egyházat, a maga egészében és egységében veszélyeztetnie.

Snowden, a nagy angol pénzügyminiszter azon kérdésre, hogy: „külföldön Önt megtestesült elmékedőnek tartják, Ön azonban ugyebár valójában nem Marxnak a híve?“, a következőkben felelt: „Semmiképpen sem; sohasem voltam Marx elvei szerint szocialista, de az egész angol szocializmus sem volt soha az. A brit szocializmusnak mindig erősebbek voltak az erkölcsi alapjai, mint az anyagiak és mozgalmuk legkiválóbb embereit az erkölcsi hatások irányították. Mozgalmunk alapítói vallásos érzésektől voltak áthatva. Azért nem került szembe pártunk soha a vallással, sőt mélyhitű embereink voltak a vezetőink.“ Vanderveide belga szocialista beszélt el: „Egy nagygyűlés után a nemzeti szociáldemokraták Londonban ebédre gyűltek össze, ahol egy francia is résztvett. Mielőtt az étkezéshez fogtak volna, Henderson a jelenlegi angol külügyminiszter felemelkedett és imára kulcsolta a kezét. „Az Istenért mit akar ez?“ kérdezte a francia. „Imádkozik“ felelt Vanderveide mosolyogva. Azt gondoltam, szomszédomat megüti a guta“. Nálunk teljesen ki van zárva, hogy meggyőződéses keresztyén, aki Jézus Krisztust ismeri, egyszerű tagja is lehessen a szociáldemokrata klubnak, vezető tag pedig csak istentagadó elvekkkel lehet.

A kommunizmus és a Tízparancsolat. A szovjet gondoskodik ifjúsági irodalomról. A sajtó hatalmával faragják az új orosz generáció arcát. Elterjedt irodalmi termékeik közül nevezetesebbek: Az ifju gárda: A komszomol élete; Lenin és az ifjúság. stb. Tízparancsolat-magyarázatuk illusztrálására közlünk néhány felettebb „építő jellegű“ részletet. „Tiszteld atyádat és anyádat?“ Ne tiszteld! Mi azt ajánljuk az ifjúságnak, hogy csak azokat a szülőket tisztelje, akiknek határozott proletár-forradalmi álláspontja van, akik ezt megvallják és a proletár érdekeket védik. A többieket

neveljék meg a gyerekek. Az atyai tekintély alapelvét mi nem ismerjük el.“ „Ne öljd?“ Szó se róla; ez a parancsolat a burzsujok jámborkodási előírása. A proletáriátus az egyetlen szociális történelmi osztály, amely sohasem keresett menedéket a jámborkodás berkeiben. Ha egy egyén nagyon káros a forradalmi harc sikerére, jogod van habozás nélkül megölni, mert a proletár osztály legális parancsának engedelmeskedel. Nagy veszély esetén parancs se kell. Az ellenforradalmárok legyilkolása etikailag is legális gyilkosság, mert a kommunizmus az emberélet metafizikai értékét nem ismeri el.“ „Ne lopj?“ Ez a parancsolat a kizsákmányolók bibliájában van csak így. Lenin elvtárs egy más etikai formulát állapított meg: Lopd vissza, amit ugyis loptak.“ Ezt az erkölcsöt tanulják az orosz gyerekek. Minden etikai nevelésük alaptörvénye Lenin mondata: „Morál az, ami hasznos a kommunista pártnak.“

Semmi sincs vesző, ha Isten megmarad. Egy ausztráliai dúsgazdag ember épen reggelinél ült, mikor sürgőnyt kapott, melyből megtudta, hogy egész vagyonát elvesztette. Akkor lement a szomszéd szobába és így imádkozott: Uram, Te adtad, Te yitted el. Ezentul is Te fogsz gondoskodni rólam. És miután így Istenre bízta dolgát, visszament és nyugodtan reggelizett tovább. A nagy veszteség még csak az étvágyát sem rontotta el. Szegény volt, mint a templom egere, mégis boldog volt. Rendkívüli esetekben, rendkívüli módon tapasztalja meg az ember Isten dicsőségét.

Huzás: nov. 30-án.

Már csak 2 hét! Aki **református kórház-sorsjegyet** vesz, az jótékonyságot gyakorol!
De nyerhet 1,000.000 leif is!

Egy sorsjegy 100 lei „**TAKARÉKROSSÁG**“
segély- és takarékszövetkezeteinél Nagyvárad
és az összes dohányfőzsdéknél.

Kálvin könyvnyomda

Sír. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 14. sz.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönbözőbb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb a legcsinosabb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kiadótulajdonos: a nagyvárad **Református Egyház**

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei
Egyes szám ára 4 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea—Nagyvárad.

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányu néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

A presbiterium gyűlése.

A november 15 én délután 5 órakor tartott gyűlésen Sulyok István püspök lelkészelnök és dr Thúry Kálmán főgondnok elnökölték. Jegyző: Papp Lajos. Jelen volt 41 presbyter.

1. Lelkészelnök a gyűlést Imával nyitja meg. Aztán sajnálattal emlékezik meg egyik hűséges és nagybuzgóságu presbyterünknek Szabó Gyula olasz-igazgatóknak hirtelen haláláról.

A presbiterium Szabó Gyula emlékét, példaadó buzgóságát jegyzőkönyvében is megörökíti.

Az igazgatói tisztség ellátásával a választásig megbizta Molnár László presbytert.

2. Lelkészelnök bejelenti, hogy Kenéz András presbyter indokolt levélben kéri a presbiteriumot, hogy őt tisztségétől mentse fel.

A presbiterium a felmentést megadja és helyébe Szilvásy Jánost hívja be.

3. A nőszövetségek és biblikörök fűtési és világítási ügyében

a presbiterium kimondja, hogy ezt a kérdést mindegyik paróchiális körre egyformán kívánja megoldani és ezért a tényleges fogyasztás szerint mérsékelt megtérítést igényel mindegyik testülettől.

Az énekkarok a fűtésről maguk gondoskodnak, minthogy külön fűtőkamara áll rendelkezésükre.

4. Püspöki körlevél felhívja a presbiteriumot, hogy a nőszövetségek mintájára a férfiak szervezéséről is gondoskodják.

A presbiterium javaslatételre felkéri a lelkész kart.

5. Az igazgatótanács javasolja, hogy a Darvassy-alapítványból az alapítólevél rendelkezése szerint 3 nyugdíjas tisztviselő gyermekének adja ki az 1500 lei ösztöndíjat.

A presbiterium 500—500 lei ösztöndíjat kiutal Faragó Gizella, Tatár Gizella és Fráter Erzsébet gimnáziumi tanulóknak.

6. Igazgatótanács javaslatára a presbiterium 38 gimnáziumi tanulóknak 26,200 lei tandíjkezdvezményt szavaz meg.

7. A harangozási díjakat a presbiterium a vegyesházaknál is a rendes díj szabás szerint állapítja meg.

8. Elnökség jelenti, hogy a Tokaji-telepi imaház

épület vételárát a velencei hívek és presbyterek teljesen kifizették.

A presbiterium ezt örömmel veszi tudomásul és az átírási illetéket és költséget az egyházi pénztár terhére elvállalja.

Az idő tükrében.

A népek világa ma nagy forrongásban van. A földön soha nem látott erők mérkőznek egymással.

A háboru egyik öröksége a tulzó patrióta szellem, az egyoldalú, önző öncéluság politikája. A faji önzés méretele egyre nőnek, nemcsak Európában, hanem a világ minden táján. Az az amerikai elv: „Amerika az amerikaiaké” egyre több követőre talál. A 350 millió hindu nép maga akarja intézni sorsát. Kinában lobog a gyűlölet mindazzal szemben, ami idegen. Afrikában is ébred az öntudat a fehér emberrel szemben.

A nemzeti és faji öntudat azonban mennél dinamikusabb erővel próbálja kiélni lehetőségeit, annál jobban beleveri fejét a három nagy internacionális világhatalom vasökleibe. A nemzeti létért vívott küzdelemben hányszor találkoztunk ezekkel a láthatatlan vasöklökkel és mialatt egy-két jóakaratu patrióta elvérzik az elszigetelt harcban, kiderül a háboru utáni világ másik brutális ténye: a mérkőzés kilépett a nemzeti keretből és világhatalmak államfeletti és nemzetfeletti küzdelmévé vált. Ez ugyan annyit is jelent, hogy kis nemzetek hovatovább csak bábjátékosok lesznek a világ szinpadán, ez azonban olyan tény, amit csak a bekötött szemű nem lát.

Az első nemzetközi világhatalom, amely az egyes államok szívéren tartja a kezét — a pénz internacionáléja. Ez a hatalom a tőke világhatalma. Akinek pénze van, azt illeti a vállalat haszna, nem pedig azt aki a vállalatban dolgozik. Ez természetesen a vállalkozási kedv és a tőkeképzés fókusza: a munkanélküli jövedelem. A pénz felhalmozása viszont a hatalmat tömöríti. Akinek pénze van, hatalma van. A nagy pénz felszívja a kicsit. Így lett világhatalmasság a bank és bankvezér. A nyereség biztosítására a tőke mindent elkövet. A pénz előtt megnyílnak az ajtók. Szíve nincs, csak zsebe és érzéktelen sóvár keze. A nyereség biztosítására alakultak a trösztök és karte-

lek, amelyek átnyulnak az államok határán és érdekképviselőtükkel behálózják a világot. A nemzetközi pénzszervezettel szemben egy kis ország teljesen tehetetlen. Ennek az internációnálénak képviselői a szabadkőműves páholyok, mint világnézet, politikai arca a liberális zsidó demokrácia, középpontja New-York és Páris.

A másik nemzetközi hatalom az u. n. fekete nemzetköziség: Róma és a pápaság internációnáléja. Harcos katonái, titkos és nyilvánvaló rohamcsapata a jezsuita rend. Korunkban ez a államfeletti világszervezet valami csodálatos diplomáciai ügyességgel törtet céljaira és egyre hatalmasabb arányokban bontakozik ki világhatalmi tendenciája. A pápa újra elismert államfő lett. Hódolatot kíván és nyer a föld népeitől. Követői a diplomáciai karok doyenjei az államfők udvarában. A felekezet minden tagjától engedelmeséget követel — sicut cadaver — és ha egy állam elrendel valamit, amit ennek az internációnálénak a feje megtilt, nem az államhatalomnak, hanem neki kell engedelmeskedni. Keze ott van minden államok politikájában, elér a kis faluk életéig. Legújabb megmozdulása a kathollikus akció, melynek egységes szervezetében egy ember szavára mozdul minden kathollikus a föld két felén. A miniszterek a bársonyszékben, a képviselők a törvényhozás házában, a pénzverők a pénzverdében (Márlás-pénz), a történelírók az íróasztal mellett, a szavazók az urnánál. Ellehet gondolni, milyen sötét és milyen nagy hatalom ez.

A harmadik nemzetközi hatalom a vörös internációnálé. Mint egy szörnyű métely, ott van a levegőben, nem lehet elzárni előle az országhatárokat. Ma itt, holnap amott üti fel a fejét. Oroszországban tönkre tett mindent, amit az ember nagynak és szentnek ismert. Egy német író így jellemezte: a földön eddig ez a legnagyobb szabású kizsákmányoló kapitalista vállalkozás. Az egésznek Istengyűlölő karaktere van. Az embereket egyedül a vallás fogta össze és a vallás fékezi állati szenvedélyeit.

A szovjet gonoszság a maga irtózatossá tanált korunkban a pogány népek vad, kulturálatlan lelkébe csöpögteti és így akarja megdönteni a keresztyén kulturvilágot. Ennél nagyobb szabású gáztettre még nem volt példa a földön.

Ezen világrámlatokkal szemben mi, magyar reformátusok mozdulatlanok, fáradtak és közönyösek vagyunk. Pedig a legszentebb javaink forognak kockán. Mi nem állhatunk egyik internációnálé melé sem, mert nekünk egészen más igazságunk van. Nem mehetünk az arany internációnálé önző, erkölcstelen posvány gondolkozása után, sem a Róma sötétségbe vivő rabszolga diktatúrája után, sem Moszkva istentelensége után, mert állattá, barommá súlyosítja az embert. A református ideál a szabaddá lett krisztusi ember, aki Isten uralma alatt áll. Ez a legmagasabbrendűség és a legtökéletesebb emberprogram. Éppen ezért a reformátusok nem nézhetik öibetett kézzel, közömbösen a nagy párvialalt. Fel kell ébreszteni a

vak reformátusokat, meg kell mozdulni a mi táborunknak, fel kell kelni férfiaknak és asszonyoknak a harcra a világhatalmak seregei ellen.

(A Deutsches Gemeinschaftsblatt nyomán.)

Józan László.

ÁLDOZATKÉSZSÉG

A) Egyházi célokra:

OLASZIBAN:

Szegény és árvagyermeknek: Balogh Zsigmond 50 Lei.

Nőszövetségi szegényeknek: Vitz Viktorné 500 Lei.

UJVÁROSON:

Nőszövetségi szegényeknek és iskolás gyermekeknek ruhaanyagot: Tenkő Ferencné, Nagy Jolán.

VELENCÉN:

Tokaji-telepi imaházra: Szűcs Imre 50, Gyapjas Károlyné 100, Patócs Sándor 100 (II. r.)

RÉTEN:

Orgonára: Tamás László és neje 100, Rác Lajos 100 Lei.

Ruhaanyagot: Tamás Lászlóné, Bíró Lajosné, Csarnai Ferencné 50, Fazekas Andrásné 100, Pntnoki Istvánné 100 Lei.

B) Az Árvaház céljaira:

Olaszi lelkészi hivatalnál: Szeghalmy Julia 200 Lei.

Szalontáról: Ercsey Rózi 16 alsónadrág. Örvéndről: özv. Juricskay Dezsőné 100 kgr. buza.

Gondnoknőnél: Bodó Imréné 2 üveg paradicsom.

A Református Nőszövetség 1931 november 22-én este 6 órakor a Református Leánygimnázium dísztermében tartandó vasárnap-estjének programja: 1. Dr. Thúry Kálmán főgondnok előadása: Az ősmagyarok fényűzéseiről és mulatozásairól. 2. Schubert eredeti négykézre írt műveiből játszanak Fischer Margit és Macalik Ella zongoratanítványosok. 3. Szaval dr. Popity János. 4. R. Franz: Gyógyulás. Pergolese Teihetetlen. Énekli Czeglédy Ilonka. Kiséri zongorán Ées Jolán. Belépti díj nincs, adományokat a szegény iskolás gyermekek karácsonyi felruházására köszönettel fogad a Nőszövetség.

Bsteli órákon: Hétfő: E világ mulandó, Isten örökkévaló. Prédik. 2, 12—17. Kedd: Istené vagyunk. Préd. 3, 1—14. Szerda: Összetartás. Prédik. 4, 5—13. Csütörtök: Földi jók. Prédik. 5, 10—14. és 18—20. Péntek: Sokféle eszköz a boldogságra. Prédik. 7, 1—10. Szombat: A megvénhedés. Prédik. 12, 1—9.

Istenfiiszífeletet tartunk a Rétem november 26-án csütörtök délután 4 órakor a Felső Dorongosoldalon Rózsa János szólistjében.

A Református Ifjúsági Otthon megnyitása, a váradi Ifjúsági Keresztyén Egyesület megalakulása és az ifjúsági Olimpiász eredményének kihirdetése és jutalmazása alkalmából vasárnap, november 22-én délelőtt 11 órakor Teleky-utca 31. sz. a. tartandó

Ifjúsági Nagygyűlés programja:

Közös ének a CXXII. zs. 2. verse.

Imádkozik: Kiss Károly, lelkészelnök.

Megnyitóbeszédet tart: Sulyok István, püspök.

Az ifjúsági Olimpiász eredményét kihirdeti:

Papp Lajos, író.

Az olimpiász nyerteseinek a jutalmat kiosztja: Vargha László, bankigazgató.

Az egyesülés szükségességét és jelentőségét ismerteti: Sass Kálmán s.-lelkész.

Az Ifjúsági Ker. Egyesület alapszabálytervezetét felolvassa: Sass Kálmán s.-lelkész.

Az ifjúsági munkát körvonalazza:

Lelki munka téren: Molnár Károly s.-lelkész;

Szellemi munka téren: Perédy György, író.

Szociális munka téren: Dr Szabó Lajos lelkész.

Sport munka terén: Papp Lajos, író.

A „Ref. Ifjúság” c. lapot ismerteti: Varga Gedeon, vallásánár.

Elnöki bezárás.

Imádkozik: Csernák Béla, lelkész.

Ének: Munkára fel, munkára fel...

A bibliakörös ifjúság részére ugyanott délután 4 órai kezdettel szeretetvendégség lesz.

Előfizelőinkhez. Már hónapokon át minden héten hallattuk szavunkat előfizelőinkhez, hogy lapunk kiadási költségeit az egyházi pénztár nem tudja fedezni. Kiálló szavunkat néhányan meg is hallották és adományaikkal segítségére siettek a pénztárnak. A segítségre még mindig nagy szükség van a további adományokat reménykedve várjuk!

H I R E K

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje:

Olasziban: délelőtt 10 órakor Molnár Károly, este 5 órakor Csernák Béla, a Hegyén: (Papp Sándor szőlőjében) délután 3 órakor Molnár Károly.

Ujvároson: délelőtt 10 és délután 3 órakor valamint az Óssi-telepen (Bodó Imre házában) este 5 órakor Sass Kálmán.

Velencén: délelőtt 10 és délután 3 órakor Szűcs István, a Tokaji-telepen délelőtt 10 órakor Kiss Károly,

Réten: délelőtt 10 és délután 4 órakor dr Szabó Lajos szolgái.

A velencei református kultúrteremben 1931 november 22-én este 6 órakor tartandó kultúrest mű-

sora: 1. Magyar dalokat énekel a réti ref. vegyeskar Karnagy Soós András. 2. Megnyitó beszéd: Móra Erzsébet a réti ref. Nőszövetség tagja. 3. „Mátyás diák”. Kisfaludi Károly színjátéka 1 felvonásban. Szereplők: Vig Ilonka, Garay Kálmán, Kertész Károly, Szatmáry Mihály. 4. Magyar költőktől szavalnak Dézsi Ella és Társy László. 5. „Kiskirály”. Daljáték 1 felvonásban. Szereplők: Lukács Emma, Laczak Erzsébet, Szilágyi János, Venter Ilus, Nagy József. Udvarhölgyek, koldusok. 6. Zárószó: D. Kiss Lajos. 7. Magyar dalokat énekel a réti ref. vegyeskar. Az ünnepséget a réti ref. nőszövetség rendezi. Belépő díj nincs, a műsor megváltásából befolyó adományokat a szegény iskolás gyermekeink téli segítézésére fordítjuk.

Presbíter társalmat kerestem az olasz- és újvárosi Nőszövetségek vasárnap-estéinek sorozatát megnyitó szeretetvendégségen. Alig volt szerencsém kettővel-hárommal találkozni azon a feledhetetlen kedves estén; pedig ha a két kerület presbíterei mind megjelentünk volna, negyvenen lettünk volna együtt és gyönyörködhattunk volna lelkes asszonyaink egyszerű munkájában és épülhettünk volna Püspök urunk szívreható tanításán. Vajjon vasárnap este hányan leszünk a negyven közül?! *Egy presbítertárs.*

A Nagyváradi Református Kör november 29-én vasárnap este fél 9 órai kezdettel rendezt műsoros teaestélyét. Az estélyen a Ref. Kör rövid — de sikerekben annál gazdagabb — multtal rendelkező műkedvelő gárdája fogja az est közönségét szórakoztatni. A műsor ismertetésére jövő heli számunkban visszatérünk. Beléptidíj nincs. Teajegy ára 20 lei.

Keresztési József, aki az ujonnan életre támasztott váradi református eklézsia első pásztora volt, Naplójában feljegyz, hogy 1787 március 5-én végezte el a váradi gyülekezetben a szent bibliának egész olvasását, melyet 1784 március 14-én kezdett el.

Akinek még nincsen, slessen beszerezni, akinek már van, vásároljon még egy Református Kórház-Sorsjegyet! Jézus Krisztus legfelségesebb csodái a beteggyógyítások voltak. Tőlünk is elvárja, hogy magyar református kórházunk létesítésére meghozzuk áldozatunkat. Kalvin Janos házában mindig volt egy két beteg diák, vagy vándor, akiket ő maga gyógyított. Kalvinista hitűnknek tartozunk azzal, hogy hozzájáruljunk a református kórház felépítéséhez. Még ha nehézségekbe ütközik is a sorsjegy-vételhez szükséges 100 Lei előteremtése, akkor sem szabad kivonnunk magunkat az áldozat alól. Éppen azért kell még erőnkön felül is áldoznunk, mert ilyen nehéz időket élünk. Most kell összetartanunk, most kell egyet akarnunk, mert csak a hívő összefogás segíthet át a nehézségeken. A 100 Lei befektetéssel szemben ezeket, vagy még többet kapjuk vissza minden sorsjegyvevő. Mindjárt csökkenni fognak a gondjaid, mindjárt könnyebb lesz az életed! A nyereseményeket az erdélyi ref. egyházkerület pénztára készpénzben fizeti ki. Az első húzás november 30-án lesz, a

második december 22-én, a harmadik 1932 január 20-án. Minden sorsjegy mind a három húzáson játszék. A főnyeremény egy millió lei. Összesen három és fél millió leit sorsolnak ki. *Vegyen Református Kórház sorsjegyet!*

Viseltes gyermek, férfi és női ruhákat a szegények karácsonyi felségélyezésére elfogad az olasz-í református nőszövetség (Emlék-tér 28. Árvaház); a javításra szorult darabokat az olasz-í leányszövetség tagjai megfoltozzák, kijavítgatják s úgy kerülnek kiosztásra a szegények között. Ócska ruháinkból amit nélkülözhetünk, adjuk oda a szegények segítségére.

A modern képrombolók. E cím alatt teljes öntudatossággal száll síkra a Szekfü féle átértékelő, vagy revíziós történelem szemlélet ellen dr. Polónyi Dezső az ismert ügyvéd és publicista, hogy annak veszedelmeire rámutasson. Annál érdekesebb ez a cikk, mert Polónyi maga is római katolikus és mégis függetleníteni tudja magát az egész átértékelő gondolkodás eszmevilágától. Hallgassuk csak meg, hogy hogyan mutatja be Szekfüket, amikor róluk a következőket írja: „A háboru után megszületett legújabb magyar skolasztika egyik terméke: Szekfü Gyula Politikal történetírás című tanulmánya készített ilyen gondolatok felvetésére. Szekfü nyíltan hirdeti, hogy az egész eddigi magyar történetírás csak szabadság-frazeológia, függetlenségi romantika, „kismagyar” történeteszemlélet volt, ami a liberalizmus betörése óta nem ismert mást, mint „erdélyi szabadsághóstit és nyugati aulikust” s ezért az új iskola a nemzeti mezbe öltözött demagóglának rettenetesen vissza utasítása mellett, igazi nacionalista történetet ír, aminek mottója: „nyugati, királysági és katolikus”. Mentségül felhozza, hogy a fennálló emberi közösségek alól teljesen szabadulni tudó objektivitás a történetírás terén elképzelhetetlen, de az ekként bejelentett elfogultságot ügyes fordulattal nemzeti színűre festi és igéri, hogy a „humanisztikum magaslatára emelt nacionalizmus” szemléletével fogják az erdélyi szabadsághóstit és nyugati aulikust valódi „nagy-magyar” szintézisbe összegyúrni. Az új iskola dogmája, oltár és trón szövetsége, az elmerült Habsburg-csme restaurációja. Ezt kell a tudomány fegyvereivel igazolni és pedig a látszat szerint mindenáron, mert valami újkori képrombolók kímélet nélkül sárba rántanak mindent, amit a nemzeti génusz ideálként tisztelt”. Ime tehát az újfajta történetírás mottója. „Nyugati, királysági és katolikus”. Hogy azután ebben az eszmevilágban hogyan találhatják meg helyüket a reformátusok, az mindaddig retély marad a számukra, míg azt az illetők maguk meg nem magyarazzák. Ha ugyan tudják; mert ebben mégis csak kételkedünk.

Ki lehet egyházilag? Erre a kérdésre adót igen komoly és az óházában is megszívlelendő választ az amerikai flinti református egyház presbitériuma, amikor határozatot hozott arra nézve, hogy

kiket tekint egyháztagnak? Kimondották, hogy a jövőben csak azokat tekintik ilyenekül, akik az egyház fenntartásából anyagilag is kiveszik részüket, akik a templomi istentiszteleteket lehetőség szerint látogadják, gyermekeiket a keresztség szentségében részesítetik, s annak idején megkonfirmáltatják, házasságukra Istennek áldását kérik, s évenként legalább egyszer Urvacsorával élnek. Ha valaki nagy szegénység vagy betegség miatt nem részesítheti egyházát anyagi segélyben, az ilyenekkel szemben elnéző lesz az egyház. Aki azonban a hitéleti követelmények bármelyikét megszegi, azt egyszerűen kiközösíti az egyházból s öt semmiféle egyházi kiszolgálásban nem részesíti. Aki nek nem kell az egyház, annak ne kelljen az egyházi szolgálat sem.

A francia protestáns misszióknak 257 európai és 3000 benszült munkása, lelkésze, evangélistája és tanítója van.

Kérem visszaküldeni a következő könyveket: A mi vallásunk. Dr. Kun Béla: Egyháziógtan. Raffay Sándor: Újszövetségi Apokrifusok. Kenessey: A Biblia nőalakjai. Reviczky: Költeményei (Magyar Remesírók). Lagerlöf Zelma; Legendák. Mátyás Ernő: Pál misztikája. Vásárhelyi József: Pál apostol.

Gyűjtsünk előfizetőket lapunk részére!

Huzás: nov. 30-án.

Már csak 1 hét! Aki **református kórház-sorsjegyet** vesz, az jótékonyt gyakorol!
De nyerhet 1,000.000 leit is!

Egy sorsjegy 100 lei a „**TAKARÉKOSság**” segély- és takarékszövetkezetnél Nagyvárad és az összes dohányfőzsdéknél.

Kálvin könyvnyomda

Str. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 14. sz.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindentéle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönbözőbb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinosabb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kiadótulajdonos: a nagyváradai Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei.
Egyes szám ára 4 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea—Nagyvárad.

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton.

Felölős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

A református iparos ifjuság Otthonának megnyitása.

Közel hét esztendeje annak, hogy 1925 február 1-én tartott presbyteri gyűlésünkön egyik presbyterünk, aki már régóta kitartóan foglalkozik az ifjuság nevelésének nagyjelentőségű ügyével, javaslatot terjesztett a presbyterium elé, amelyben rámutatott, hogy a középiskolai tanulóifjuság mellett a több, mint 600 iparos tanuló nevelésére és lelki művelésére is gondot kell fordítanunk és nem szabad megelégedni a hetenként kötelező egy vallástani órával. Bibliakörökbe kell őket tömöríteni, ahol a biblia olvasásán kívül zenével, énekkel, szavalatokkal, felolvasásokkal kell általános műveltségét pótolni, amit az iskolában nem szerezhettek meg. Javaslatában azt a megoldást ajánlotta, hogy minden paróchiális körben külön kell összehozni az ifjuságot, külön fiú- és leánycsoportokban s mindegyik paróchiális körben egy-egy segédlelkész legyen a vezető, akiknek segítségére lennének az iparos presbyterek és olyan egyháztagnak, akik az ifjuság vallásos nevelésének szép munkáját örömmel vállalnák, amint ez az olasziai paróchiális körben már 1923-ban megvalósult.

A presbyterium a javaslatot egészében elfogadta és mindjárt gyakorlatba is vette. Az olasziai paróchiá-

lis körben a presbyterium előkelő iparos tagjai is nagy buzgósággal látogatták az iparostanulók bibliakörait, amelyeket eleinte egy kisebb, majd néhány év múlva egy nagyobb tanteremben tartogattak, végül két tágas pincszobában helyezkedtek el az iparos tanulók, ahol kis konyhát is rendeztek be maguknak; gondoskodtak játékszerekről, ping-pong asztalról, s már mindjárt kezdetben könyvtárt alapítottak. Hasonló szép eredménnyel folyt a munka a többi egyházzrészekben is, 1929-ben a réti, 1930-ban a velenzei paróchiális kör kap alkalmas helyiséget az ifjusági munkára; előbbi az imaház alatti szép helyiségekben, utóbbi pedig a régi lelkészlakásban. Újvárosban a paróchiális ház pincéjének két szobájában szorongott az ifjuság, míg a folyó év nyarán előnyös feltételek mellett sikerült megszerezni a Teleki-utca 31. számú nagy épületet, amely 18 szobájával és 70 méter hosszú udvarával kiválóan alkalmas nemcsak a különféle belmissziói alakulatok elhelyezésére és szolgálatára (nőszövetség, énekkar, vasárnapi iskolák, bibliakörök, inasotthon, napközi melegedő stb), hanem a testedzés és gyermekjátékos hely céljaira is.

Kevés átalakítással a tervbevert célokra teljesen alkalmassá tettük ezt a régi, de szilárd épületet amelynek ünnepélyes átadása az Otthon nagyter-

Tábittha.

Irtó: Gróf Haller Gábor.

A hajnal pírulva, gyáván kuszott az ég alján, a hempergő felhők közt. Felfele törekedett. Újában rámosolygott Joppéra is. Joppé a szegények és gazdagok szeszélyes és érdekes városa volt...

*

Tábittha már felkelt. Hollófekete haját csinostija. Elkészült vele. Alabástromfehér kezére illatos olajat hint és bedörzsöli vele karját és haját. Szépnek érzi magát. Ez a tudat megvidámitja. Karjait széttárja és csattanó jókedvvel üdvözlí a hajnalt. Tábittha szép leány volt, igazi zsidó szépség, Karcsu, mint a gazella, mint az őz. Fekete-fehér szímlahéja, ami kecskebőről volt, formás alakját maradék nélkül érvényesítette. Lábához selyemmel díszített bőrpapucs simult. Szép volt Tábittha, különösen most, amikor a hajnal bíborban lángolt Joppé fölött.

Kimegy kertjébe. Megnézi a terebélyes, vastaglevelű fügeket. Kíváncsi, nőttek-e az éjjel? Az egyik-

hez lehajol. A legcsenevészebbhez. Hajolása közben kihull füléből kigyómintás arany függője. Felveszi, visszat teszi. Most a ház előtt örköd, nyílt oszlop-sorokat kerüli meg. A kut mellé igyekszik egy fiatal datolyapálmához. Megsértett levele beheggedt — állapította meg. Mosoly futotta be arcát. Ez a tény boldogságot okozott neki, mert Tábittha nemcsak szép volt, hanem jó is. Szeretett mindenkit. Legjobban az Istent és szüleit, de Menahemet is, ha nem beszélt az Isten és a szegények ellen. Most is ezen a hajnalon úgy látta már jónak, hogy munkához fogjon. Viaszament leányszobájába, amely zsidó szokás szerint alig volt négy-öt lépés. Padlója, azonban cédrusdeszkából volt és elefántcsontok díszítették. A díszítés keleties mintái felkuszta egész az ablakáig, amelyet rostélyok szoros sorai védtek. Ezek a rostélyok megvédték szobáját az utca szemetes, piszkos látványától és porától. A gazdagok kiváltsága volt ez és Tábittha gazdag volt. De nemcsak vagyonban dúsult Tábittha, hanem nemes lelkivonatokban is. Szerette a szegényeket és ez a tény most is munkához látta. Felment tehát vallása legszentebb

mében november 22-én délelőtt volt az istentisztelet után. Az érdeklődők száma olyan nagy volt, hogy még a folyosókon és az előtérben sem fértek el.

Az ünnepély énekkel és imával kezdődött. Püspökünk imája és mély gondolatokkal teljes megnyitó beszéde hálaadás volt a Mindenhatóhoz, aki megadta érnünk azt az örömet, hogy ifjuságunknak olyan hajlékot bocsáthattunk rendelkezésére, ahol minden alkalmat megtalálhat lelki művelésére. Most már megvan a lehetőség, hogy mindnyájan résztvegyünk az Ifjuság nevelésének nagy munkájában, és ezt meg is kell tennünk, mert „akié az ifjuság, azé a jövő”.

Azután az újvárosi segédlelkész körvonalazta az ifjusági munkának feladatait és felolvasta az IKE — Ifjusági Keresztény Egyesület szabályzatát, amely az egész egyházkerületre egységesen lesz megalkotva.

A nyár folyamán a „Református Ifjuság” című kiadványok által rendezett versenyeknek (ugy az irodalmi pályázatnak, mint a sportversenyeknek) eredményeit hirdette ki a bíráló-bizottság elnöke, amelynek díjaira készpénzben és jutalomkönyvekben 3000 lelt juttatott az ifjusági munkába újabban bekapcsolódott egyik presbyterünk áldozatkészége.

Az ifjusági munkának lelki, művelődési, szociális és testedzési feladatait, valamint a „Református Ifjuság” c. lapnak jelentőségét ismertették röviden a felkért előadók.

Az ünnepélyt főgondnokunk zárta be nagyhatású beszéddel, kiemelve, hogy a meginduló lelki munkában nemcsak az ifjuságra vár feladat, hanem nagy és szent kötelesség hárul a szülőkre is. Apostoli kötelesség a buzdítás, az intés, bátorítás, mindennekfelett a jó példaadás! Ifjaknak, szülőknél szól a hívó szó: „Munkára fel!”

Délután pedig nagy örömmel és boldogsággal gyülekezett össze a minden rendű és rangú ifjuság az Otthonba, hogy vidám és nemes szórakozással és utána szeretetvendégséggel ünnepelje azt a

helyére, a háztetőre. Gyönyörű arcát ég felé fordítva, hajnal imát mondott. Aztán maga elé helyezte szövő székét. Ez a szerszáma örököül maradt rá, ezért egyszerű volt. Nem állott egyébből, mint egy függőleges keretből, amelynek tetején keresztbe fektetve a zugolyfáról békésen csüngtek alá a nehezéktől megterheit fonalak. Ezt a békéfontalát Tábittha aztán vetéző segítségével húzta át, Dalolt is munkájához, hogy könnyebben menjen.

... Este elégedetten látta, hogy elkészített ma is egy kuttónét.

*

Ez így ment mindennap.

Amint a hajnal megjelent az ég alján, ő is munkához látott. De alkonyatkor nem feküdt le vele. Önkéntes dolgát jókedvvel végezte, de az arca napról napra mégis fakóbb lett és szeme fénytelenebb. Menahemet sem várta már olyan izgalommal, mint azelőtt. Ez a fekete szakállu ifju pedig Tábitthát nagyon szerette. Tábittha pedig azért nem szerette most annyira, mert Menahem a szegényeket nem szerette

napot, amelyen bevonulhatott saját otthonába, ahol bibliával kezében fog készülni az igazi keresztyén életre, hogy egyházának hűséges, önfeláldozó munkása legyen — Isten dicsőségére.

ÁLDOZATKÉSZSÉG

A) Egyházi célokra:

OLASZIBAN:

Templomba keresztelő edény alá: a Nagyhét alkalmával egy fillet terítőt Kőrössy Gizella.

UJVÁROSON:

Urasztalára: Gaál Szabó Istvánné 3 darab asztalkendőt kehely törülésére.

A Nőszövetség szegényeinek: Fazekas Lajosné 10 kgr. lisztet és a gyermekeknek ruhaanyagot.

Az újvárosi ref. templomfűtési alapjára újabban Harmati István ivén a következők adakoztak: N. N. 500, N. N. 200, Papp Sándor 100, N. N. 100 Lei.

VELENCÉN:

A Tokaji-telepi imaház vételárához: Gyapjas Károlyné 50, Barna János 40 Lei (V. részlet).

Szegénygyermek karácsonyfájára: Rollinger Vilmosné 50 Lei.

Árvaházi gyűjtőívén: Rollinger Vilmosné 300 Lei.

A Nőszövetség szegényeinek: Rollinger Vilmosné 300 Lei.

Velencei templomalapra: özv. Szabó Mihályné Bérczi Sára 1000 Lei.

RÉTEN:

Orgonára: Ravasz Miklós 500, Gáll Bálint 40 Lei.

Szegényeknek: N. N. 110 Lei.

Ruhaanyagot: Móra Vilma.

B) Az Árvaház céljaira:

Gondnoknőnél: Bodó Imréné 6 liter paradicsom. Ősi telep református hívei 61 kgr. liszt, 15 kgr. derce, 6 kgr. griz. Papp Károlyné ujan Schneider és Mihály cég 3 drb sapka.

és szívében pogány oltár volt. Több izgalmat és kielégítőbb jutalmat kapott és talált ő a szegények örömkönyveiben és őszintén felbukkanó hálaszavukban, ha például egy ruhát nyújtott át nekik. Több volt ez szemében, mint a szerelem minden tövise és virága...

Egy nap Tábittha beteg lett. Munkáját abbahagyta. Ez volt legnagyobb szomorúsága. Láz gyötörte. Ajkai szederjések lettek. Hőgött, köhögött. Néha vért is. Mig egy hajnal elvitte.

Szülei, rokonai jaigatva, hajjártépvé üvöltöttek halála miatt. Tábittha pedig csendes, megbékélt halott volt. Arca jószágos volt és éppen olyan mosolyt hagyott rajta a halál, mint amilyen akkor szepítette, amikor egy ruhát ajándékozott valamelyik szegénynek. A rokonokat emésztő bánat gyötörte, nem tudtak sehogysem beenyugodni halálába. Befogták ugyan szemét, de a felházban azért imádkoztak, hogy valamilyen visszaadja az Isten közéjük. S ekkor, amikor az imádság monoton muzsikája pergett ajkukon, megszólalt egy az imádkozók közül: Testvérek,

A nagyváradi ifjúsági leány- és fiú-bibliakörök f. évi november hó 29-én, vasárnap délután 5 órakor az olasz-l templomban Zwingli Ulrik vértanu reformátor halálának 400 éves fordulójára alkalmából **közös Zwingli emlékünnepélyt** rendeznek a következő sorrenddel:

I. A templomban: 1. Felálló ének: 1. dics. 2. Közének: XXXV. zs. 1. és 3. v. 3. Imádkozik és predikál Csernák Béla lelkész. 4. Közének: 236. dics. 1. v. 5. Szigeti F.: Zwingli. Szavaija András László főgimn. VII. o. t. 6. Bognár I.: Isten dicsérete. Énekli a ref. leánygimnázium énekkara. 7. János Z.: Zwingli szobra előtt. Szavaija György Róza leánygimn III. o. t. 8. Gyóni G.: Hittért. Szavaija Dézsi Ella, a réti bibliakör tagja. 9. Dürner Gy.: Viharban Énekli a tanítónőképző és a középiskolai tanulók vegyeskara. 10. Csengel G.: Zwingli halála. Szavaija Lovász Róza tanítónőképző tan. 11. Közének: XC. zsoltár 1. v.

II. A díszteremben: Templomi ünnepély után a Leánygimnázium dísztermében Sass Kálmán segédlelkész vetítettképes előadást tart Zwingli Ulrik életéről és a svájci ifjúsági keresztyén egyesületek munkájáról.

Persely- és önkéntes adományok a bibliakörök céljaira.

A réti Református Nőszövetség november hó 29-én, vasárnap délután 5 órai kezdettel kulturdélután rendez az imaház kulturtermében a következő műsorról: 1. Énekel a Vegyeskar, karnagy Soós András. 2. Bevezetőt mond Daróczy Kiss Lajos. 3. Szaval Tarsy László. 4. Magyar nótákat énekel Ertsey Lajos. 5. Szaval Kósa Erzsébet. 6. Szavai Tarsy László. 7. Magyar nótákat énekel Ertsey Lajos. 8. Szaval Magyar Vince. 9. Szaval Tarsy László. 10. Magyar nóták, énekel a Vegyeskar. A kulturstélyre beléptéij nincs megállapítva, csupán önkéntes adományokat kérünk.

rokonok, istenfélők vagyunk, akkor mért nem hívjuk át a szomszéd Liddából Pétert, az Úr kedves szolgájár és prófétáját?...

A rokonok egyszerre felelték: Hívjuk át!...

Kettő tüstént fel is szedelőzködött és átment Liddába, Péterért.

Már az alkony szitált Joppé felett, amikor Péter megérkezett. A rokonok és a halott körül levők hozsánával fogadták. Péter csodálatos erőt érzett szívében, amint Tábitára, erre a jószágos halottra vetette pillantását. Amint a rokonok jajveszékelt hangjal és a szegények nyöszörgései füléhez csapódtak, Péter így szólott, miközben kezeit imádságra kulcsolta:

— Tábita kelj fel!... Tábita kelj fel!...

Tábita pedig Péter szavaira felnyitotta szemét.

A szülők és rokonok és istenfélők, kik tanúi voltak Tábita feltámadásának, térdrogytak és megköszönték a mindenható Istennek eme csodáját. Menahem pedig, aki szintén jelen volt, megtért. (Vasárnap.)

Előfizetőinkhez. Már hónapokon át minden héten hallattuk szavunkat előfizetőinkhez, hogy lapunk kiadási költségeit az egyházi pénztár nem tudja fedezni. Kiáltó szavunkat néhányan meg is hallották és adományaikkal segítségére siettek a pénztárnak. A segítségre még mindig nagy szükség van s a további adományokat reménykedve várjuk!

HIREK

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje:

Olasziban: délelőtt 10 órakor Sass Kálmán, este 5 órakor Csernák Béla, a Hegyén: (Papp Sándor szülőjében) délután 3 órakor Molnár Károly.

Ujvároson: délelőtt 10 órakor Sulyok István, délután 3 órakor, valamint az Össi-telepen (Bodó Imre házában) este 5 órakor Sass Kálmán.

Velencén: délelőtt 10 és délután 3 órakor Kiss Károly, a Tokaji-telepen délelőtt 10 órakor Szűcs István.

Réten: délelőtt 10 és délután 4 órakor dr Szabó Lajos szolgál.

Esteli órákon: Hétfő: Megromlott ország. Ézs. 7, 10—19. Kedd: Krisztus királysága. Ézs. 9, 2—7. Szerda: A Messiás békés országlása. 11, 1—9. Csütörtök: A szabadulás. Ézs. 12, 1—6. Péntek: Istenországának eljövetele. Ézs. 35, 1—10. Szombat: A csüggedők vigasztalása. Ézs. 40, 1—8.

A Nagyváradi Ref. Kör műsoras fejeletjé

1931 november 29-én vasárnap este fél 9 órai kezdettel rendez meg a Kör Nagy Sándor utcai helyiségében az alábbi műsorról: 1. Nyitány. Előadja: a Kör tagjaiból alakult zenekar. 2. Bevezető beszéd: Nagy P. István. 3. Monológ: Gáll Böske. 4. Aranyóra. Vigjáték 1 felv. 5. Magyar nóták: Herlitska Ilonka. 6. Szavalt: Gáll Irén. 7. Hegedűszóló: Gerber Károly. 8. Mi van a vízzel. Vigjáték 1 felv. 9. Magyar nóták: ifj. Kompán István. 10. Zenekar. Konferál: Boldizsár Imre. Az egyes szindarabokban: Tóth László, Derecskey Lajos, Bancsik Barna, Bancsik Sándor, Csete József, Kovács József, Karalyos Sándor lépnek a közönség elé. Egy teajegy ára 15 lei, mely belépőjegyül is szolgál.

A velencei kultúrteremben a réti református nőszövetség által november 22-én rendezett kulturst a nőszövetség, bibliakörök helyes irányban folyó, összhargzatos munkáikodásáról tett újabb bizonyosságot. A szórakozva építő, szívet, lelket, kedélyt egyaránt nemesítve foglalkoztató darabok megválasztása már magábanvéve is biztosította az elmaradhatatlan sikert; ha pedig gondolunk arra a teljesen befejezett készütségre valló otthonosságra, biztosságra, melyet úgy az énekkar, mint a szavalók s az egyes darabok előadói egyenként és összesen tanusítottak: a legteljesebb elismeréssel kell adoznunk úgy az előkészítők, mint a szereplők minden-

kének. Bírha az anyagi eredmény nincs is arányban a befektetett áldozatos nagy munkával, hisszük, hogy Isten országának a templom falain kívül is építését célzó, szórakozásaiban is evangéliomi keresztyén lelkületet formálni akaró magvetésük annál dusabb aratást hoz a lelki és erkölcsi élet mezején. Vajha buzgó fáradozásuk s közöttünk való szíves megjelenésük a Krisztusban való hit és életesség áldott eszközének bizonyulna. Adja Isten, hogy így legyen!

Fejedelmi adományt juttatott a szegedi református egyházközségnek Csorja Zsuzsanna özv. Lichtenegger Gyuláné. Messzi Háromszékből hetven évvel ezelőtt egy árva székely lányka indult el s talált otthon Szegeden. A szegény árvából Szeged egyik leggazdagabb asszonya lett, akinek gyermekei nem maradván, vagonát — többek között két nagy házát — a szegedi református egyháznak hagyományozta azzal, hogy annak jövedelméből internátust létesítsenek református egyetemi hallgatók befogadására. Példája világít. Emlékezete áldott!

A Nőszövetségek második vasárnap estéje is, amelyet november 22-én tartottak a leánygimnázium dísztermében, szép közönséget gyűjtött egybe, amelynek soraiban ott láttuk Püspök urat is. Ez alkalommal dr. Thúry Kálmán főgondnok tartott nagyon érdekes előadást az ősmagyarok fényűzéseiről és mulatozásairól. A magas színvonalu est minden számát Macalik Gabriella és Fischer Margit zongoraművésznők játékát, Czeglédy Ilonka-jénekét és dr. Popity szavaltatát a legmelegebb elismerés kísérte. A harmadik vasárnap estén — dec. 26-án — Berde Mária irónő fog előadást tartani.

A hazugság ereje. Ennek a hanyatló világnak egyik legjellemzőbb kórtünete a Massigli népszövetségi delegátus ürügye, mellyel az olasz lefegyverzési indítvány ellen a hazugság útjeiből röpitett fel egy érvet. Nem lehet a lefegyverzést végrehajtani, mert nagyon nővelné szerinte — a munkanélküliséget... Ezzel az okfejtéssel a legjobb volt a háború, mert akkor csakugyan nem volt munkanélküli a világon. A gyárak teljes gözzel dolgoztak és mindenkinek megvolt a beosztott helye. Hányszor vetődnek fel ezek a hazugságok egy bomló világ tartógerendáit odaállítva: manapság mulatni kell, mert ezáltal költenek az emberck, manapság fegyverkezni kell, mert ezáltal munkát adunk az embereknek... Igen, csak hogy egyszer már meg kellene tanulni a világnak, van minőségi különbség a költelezésben és a munkában. Volt egy magyar nemzedék, mely cigány-muzsika mellett vidáman költött és mielőtt bevonult volna a hivatalokba, a vármegyeházi íróasztalok mellé, megmaradt öröksége törmelékeit a cigány arcába vágta. Volt egy nemzedék, mely lázasan ásta a lövészárkokat és izzadtan tömte az éhes harminc és felesek... ez is nagyon kemény munka volt...

Kölneni és dolgozni kell, ez a nagy igazság ebben a mi gazdasági rendünkben kétségbevonhatatlan, de éppen úgy fontos kérdés: mire kölneni és mit dolgozni?... Mit várjunk attól a világtól, melyet előkelő diplomáciai üléseken is csak hazugságok papirgerendáival próbálnak megtámogatni?

Felhívás.

Kérjük hiveinket, hogy úgy az egyházi adó, mint a „Református Híradó” előfizetési díj hátralékaikat és f. évi tartozásaikat, vagy a pénzbeszedőknél, vagy az egyházi adóhivatalban (Str. I, Vulcan, volt Nagy Sándor-utca 14. sz. a., bejárat a Béres nyomdánál) sürgősen befizetni sziveskedjenek, hogy iskoláink fenntartása és a nyomdaköltségek kifizetése körül zavar be ne álljon. Az egyházi adók számozott nyugtakönyvben kiállított és indigóval irt nyugták ellenében fizetendők.

A Híradó díjak nyugtalapjainak mindkét része egyformán állítatik ki s jobbfele a nyugtás más nyugtás érvénytelenek.

Az egyház elnöksége.

Gyűjtsünk előfizetőket lapunk részére!

Huzás: nov. 30-án.

Már csak 1 hét! Aki református kórház-sorsjegyet vesz, az jótékonyt gyakorol! De nyerhet 1,000.000 lejt is!

Egy sorsjegy 100 lejt a „TAKARÉKROSSÁG” segély- és takarékszövetkezetnél Nagyvárad és az összes dohánytörszékénél.

Kálvin könyvnyomda

Str. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 14. sz.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönbözőbb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinosabb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kiadótnalajdonos: a nagyvárad Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Le
Egyes szám ára 4 Lejt.

Kálvin könyvnyomda, Oradea—Nagyvárad.

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

Zwingli emlékünnepe.

A történelem az élet tanítómestere.

Ez a tanítómester az emberiség történetének eseményeiben örökkévaló igazságokat tár fel előttünk; de ezeket az igazságokat sehol sem láttatja meg velünk olyan világosan, mint anyaszentegyházunk történetében.

Mikor ma lábai elé telepedünk, hogy szavát hallgassuk, beszélhetne nekünk arról, hogy immár tíz esztendeje, hogy a nagy világkatasztrófa által összetört ősi tiszántúli egyházkerület ideszakadt darabjaiból megalakult a királyhágómelléki egyházkerület; ötven esztendeje annak, hogy az 1881-iki debreceni zsinat megalkotta a magyar református egyház egységes szervezetét, száz esztendeje annak, hogy a reform-kornak megnyitásával megindultak a vallásügyi tárgyalások a pozsonyi országgyűléseken; százötven esztendeje annak, hogy II. József, a kalapos király kiadta türelmi parancsát, s ezzel örök hálára kötelezte a protestáns egyházakat; kétszáz éve annak, hogy megjelent a carolina resolúció, III. Károly király rendelete, amely egy tollvonással eltörölte a protestáns egyházak még megmaradt csekély szabadságát; kétszázötven éve annak, hogy az 1681-iki soproni országgyűlés, mikor a magyar protestantizmus mögött nem állott már ott az erdélyi fejedelem védő hatalma, a protestáns egyházak szabadvallásgyakorlatát a XXVI. törvénycikkben vármegyénként megjelölt két-két helyre korlátozta.

Mindezekről beszélhetne ma nekünk a történelem tanítómestere és méltán emlékezhetnénk meg mindezekről, hogy aztán alázatos szívvel mondjunk hálát a mi jószágos Istenünknek, aki annyi balszerencse közt, oly sok megpróbáltatás után megtartotta a mi magyar református egyházunkat.

Azonban ez a mi tanítómesterünk ma nem a magyar református egyház multjának egyik vagy másik kimagasló eseményét akarja emlékezetünkbe idézni, hanem a svájci hős reformátor Zwingli Ulrik halálát, aki ezelőtt négyszáz évvel 1531- október 11-én a kappeli csataterén esett el.

Amennyiben pedig a halál hozzátartozik az

élethez, nem emlékezhetünk meg Zwingli haláláról anélkül, hogy ne szóljunk életéről is.

Zwinglivel az utókor meglehetősen mostohán bánt el. A világ-protestantizmus egyik nagy ága Luther, másik nagy ága Kálvin nevét irta zászlójára, míg Zwingli neve alig több kegyeletes emléknél. Pedig Zwingli méltó arra, hogy neve ott ragyogjon a másik két reformátoré mellett, épen nem halaványabb fényel. Ő ugyan nem vezet minket tanításaival valami misztikus világba; nem is hagyott reánk örökségül vaslogikával megalkotott dogmatikai rendszert; de századokkal előbb olyan célokat tűzött maga elé, amelyek különösen a mai kor gyermekeit foglalkoztatják erősen. Hirdeti a hit és élet, a vallás és társadalom, az egyház és állam szükséges harmóniáját, amelyben a hit az életnek minden viszonylatát megszenteli, a családot, a barátságot, a munkát, a tudományt, a hazát. Az egyházi és polgári életnek evangéliumi szellemű megreformálásával akarja népét a pusztulástól megmenteni és egy új, Istennek tetsző életre elvezetni; azt a népet, amelyet kapzsisága vérenek könnyelmű elfecsérelésére ragad; amely nép míg multjának dicsőségével kérkedik, addig zsoldért a többet fizelőnek eladja magát; azt a népet, amelyet ő még büneiben is szeret, mert testileg, lelkileg beletartozandónak érzi magát. Életét, egyéniségét, munkásságát ennek a népnek szolgálatába állítja, hogy az evangéliom erejével a mélységből kiemelje és erkölcsi s anyagi magasságok felé vezesse. Azt mondhatjuk róla, hogy szociális reformátor volt, akinek eszméit, törekvéseit, tanításait egy kor sem érthette meg úgy, mint épen a mi korunk.

Mint élete, úgy halála is egy nagy szolgálat. Jóllehet Luther, aki neheztelt Zwinglire, mert vele vitába szállni mert, mikor halála hírért vette, így szólt: „Aki fegyvert fog, fegyver által vesz el”, mégis megállapíthatjuk, hogy halála nem büntetés, nem egy káros, elhibázott élet kiengesztelése, hanem egy nagyszerű áldozat: a hit és vallás-szabadság oltárán hozott áldozat.

A három reformátor közül ezt az áldozatot épen ő hozza meg, aki közöttük a legszelidebb. A vértanúságot elkerüli Luther, aki szenvedélyes hanggal kiáltja bele a világba: „Hadd jöjjön, aminek jönnie kell; omoljon bár össze az egész világ, égjen lobogó lánggal; jöjjön a vérontás vagy akármi, mit törődöm én azzal“. Elkerüli a vértanúság Kálvint is, akinek lelkébe valaki egyszer belenézett, az olyan férfiut ösmert meg benne, aki kiválasztottságának tudatában sohasem habozott, hanem merészen, bátran tette lendült. Zwingli lelke ott tükröződik abban a könnyben, amely szemében ragyog, mikor Luther Marburghan visszautasítja a feléje nyújtott békejobbot. A kappeli síkon is akkor éri a gyilkos parittyakő, mikor elesett bajtársa fölé vigasztalva hajol. A pacifistának vére abba a vérfolyamba omlik bele, amelyet a tizenhatodik század első felétől a tizenkilencedik század második feléig a hit és vallásszabadság martirjainak kiömlő vére táplál. Megölhették, testét felnegyelhették, máglyán elégethették, hamvait a szelekbe beleszórhatták, de ahova a szelek szárnyain hamvaiból csak néhány szemecske is eljutott, ott a szent magból a hit és vallásszabadság vetése sarjadt fel.

* * *

Itt nálunk, Nagyváradon is.

Mikor Nagyváradon a híres vésőklü barát: Fráter vagy Martinuzzi György volt az ur, minden hatalmával azon munkálkodott, hogy a reformációnak Váradra bejutását megakadályozza. Hiába hegyellenkedett Zwinglinek szelekbe szórt hamvaiból ide is jutott s a zordon barát egyszer csak tapasztalni volt kénytelen, hogy a reformációnak Váradon is vannak barátai. Szükségét látta annak, hogy egy hitvitát rendezzen, amelyet 1544 július 20-ára tűzött ki. Azok a tételek, amelyeket a protestánsok erre az 1544-iki váradai hitvitára benyújtottak, a Zwingli hatása alatt készen születtek; az urvacsoráról szóló 22-ik cikk teljesen Zwingli értelmében tanít, bizonyosságul annak, hogy itt voltak Zwinglinek hívei. Zwingli értelmében tanítottak azok is, akik 1552-ben, Varkoch Tamás néhány hónapi főkapitányságának idején jelentek meg Nagyváradon, hogy az evangéliumot hirdessék, köztük Lippai Kristóf, aki előbb Temesvárott a helvétirányú reformáció pártfogójának, Petrovics Péternek oltalma alatt munkálkodott. Ezek a Zwingli szellemében végzett munkák készítették elő Nagyváradot a reformáció befogadására, amely 1557-ben meg is történt.

* * *

A nagyváradai református egyházközség ifjúsága egy szent kötelességet teljesít, mikor Zwingli Ulrik életéről és haláláról templomi ünnepség keretében hálaadások között emlékezik meg.

De az nem elég. Meg is kell teljesednie azokkal az igazságokkal, amelyeket Zwingli éle-

téből és halálából tanul. Meg kell tanulnia Zwinglittől, hogy hite ne csak valami vásárnapi ruhadarab legyen, amelyet vasárnap este levét és ünneplő ruhájával szekrénybe zár el a hétköznapi idejére, hanem legyen benne élő, eleven erő, amely áthatja, megszenteli egész életét és munkáját.

Ha ifjúságunk lelkében kialakul a hit és élet ez a harmoniája, akkor alkalmassá lesz a mai társadalmi és szociális feladat elvégzésére; azoknak a kérdéseknek, problémáknak szolgálatára, amelyeknek Krisztus evangélioma szellemében megoldásától függ a világ megújulása. Alkalmassá lesz Krisztus követésére, az élet bajai, megpróbáltatásai, szenvedései között is, hogy sem halál, sem élet, sem angyalok, sem fejedelemségek, sem hatalmasságok, sem jelenvalók, sem következők, sem magasság, sem mélység, sem semmi más teremtmény el ne szakíthassa Isten szerelmétől, mely vagyon a mi Urunk Jézus Krisztusban!

Csernák Béla.

ÁLDOZATRÉSZSÉG

A) Egyházi célokra:

OLASZIBAN:

Református Híradóra: Székely Sándorné 200, dr Bige Géza Debrecen 240, Töttös Mihály 50 Lei.

Szegény gyermekek felruházására: Budai Tibor 2 pár női cipő, N. N. 150 Lei, Balogh Zsigmond 50 Lei.

UJVÁROSON:

Nőszövetség szegényeinek az össi-telep református hívei Bodó Imréné fáradozására: 200 kgr lisztet. A buza vásárláshoz adakoztak: Nagy Béláné, Török Albertné, Rada Ferencné, özv. Nánásiné, Gyarmati Ferencné, Molnár Albertné, Varga Károlyné (postás), Simon Lajosné, Ludvig N. né, Lénárd Lajosné, Pailag Lajosné, Técsi Józsefné, Lévai Sándorné, Szilágyiné, Floricza Györgyné, Magyar Mancsi, Tóth Józsefné, Várad Albertné, Mócz Pálné, Bodó Imréné. A fuvarozást Kendi Albert végezte díjmentesen. Nagy Sándorné (Timár-u.) egy női téli kabátot adott. Popovits N. né 5 kgr. liszt, 5 kgr. griz, Molnár Albertné 10 kgr. liszt, Sezlingerné 6 kgr. liszt, 2 kgr. bab, Magyar Mancsi 10 kgr. zöldség, Szilágyiné borsó, káposzta, kalarabé, Simon Lajosné borsó, kalarabé, Pálné krumpli, zöldség, Bodó Imréné 6 üveg paradicsom, 6 kgr. vöröshagyma, 5 kgr. zöldség, 3 kgr. lencse. Mindezekért hálás köszönet úgy a gyűjtőnek, mint az adakozóknak. Az ujbárosi Nőszövetség.

VELENCÉN:

A temetőben létesített vízvezetékre: özv. Bánffy Sámuelné 20, Katona Ferencné 20, özv. Kovács Istvánné 20, Nagy József 20, Back János 20 Lei.

RÉTEN:

Orgonára: Szabó Lajos 250, Trombitás Gyula 200, Nagy Lajos 100 Lei.

Ruhaanyagot: Incze Andrásné, Sz. S. né, Bitó Lajosné, — Huszár Istvánné 100, özv. Felvincziné 100, Nagy Lajos 50 Lei.

B) Az Árvaház céljaira:

Gondnoknőnél: Bodó Imréné 2 kgr. lencse, Kiss Antalné egy zsák zöldség, Karácsonyiné 3 liter tej. Puskás Károly az árvákat ingyen megnyírta.

Vidék az Árvaházért.

Megint csak Nagyszalonta az első, ahol Árvaházunknak — Gyémánt Elekné alelnökő buzdítózkodása folytán — tekintélyes, csaknem egész félesztendei kenyérszükségletet ellátó buzaadomány gyűlt össze: Gróf Tisza Kálmán Csegőd 4 q. Miskolczy Jenő Illye 1 q. özv. Ercsei Ernőné Szalonta 1 q. Sternthal Artur Szalonta 1 q. Balogh Ferenc Szalonta 1 q. Kemény Testvérek Szalonta 500 Lei, Molnár Mihály Szalonta 1 q. Niste Jakab 1 q. Gyémánt Elek és Ernő Szalonta 1 q.

Az adományokat hálásan köszöni a **Lorántffy Zsuzsanna Protestáns Jótékony Egyesület Elnöksége.**

Az olaszí-l és ujjvárosi református nőszövelségek harmadik közös vasárnap-estijüket a református leánygimnázium dísztermében december 6-án este 6 órakor tartják meg a következő műsorral:

1. Nyitány. Suppe. Dichter und Bauer. Előadják zongorán Ottilie de Bont és Thúry Klára.
2. Berde Mária előadása: Lagerlöf Zelma evangéliuma.
3. Tchalkowszky: Andante, Raff: Die Mühle, Vonós-négyes. Játsszák: I. hegedű: Daniberg György. II. hegedű: Török Lajos. Viola: Fein József. Gordonka: Schmidt Béla.
4. Énekel: Harsányi Anna.
5. Az én apám. Irta Berde Mária. Szavalja Szabó Ilona.
6. Magyar népdalok. Révffy és Szeghő átiratában. Énekl a Magyar Dalárda Andrassy Ede kar-nagy vezetése mellett.

Belépti díj nincs. Adakozzunk a szegény iskolás gyermekek karácsonyi felruházására!

Előfizetőinkhez. Már hónapokon át minden héten hallattuk szavunkat előfizetőinkhez, hogy lapunk kiadási költségeit az egyházi pénztár nem tudja fedezni. Kiáltó szavunkat néhányan meg is hallották és adományaikkal segítségére siettek a pénztárnak. A segítségre még mindig nagy szükség van s a további adományokat reménykedve várjuk!

H I R E K**Vasárnapi istentiszteletek sorrendje:**

Olasziban: délelőtt 10 és este 5 órakor Csernák Béla, a Hegyén: (Papp Sándor szülőjében) délután 3 órakor Molnár Károly.

Ujjvárosban: délelőtt 10 órakor Molnár Károly, délután 3 órakor, valamint az Össi-telepen (Bodó Imre házában) este 5 órakor Sass Kálmán.

Velencén: délelőtt 10 és délután 3 órakor Szűcs István, a Tokaji-telepen délelőtt 10 órakor Kiss Károly,

Réten: délelőtt 10 és délután 4 órakor dr. Szabó Lajos szolgálat.

Esteli órákon: Hétfő: Izrael szabadulása. Ézs. 41, 1—14. Kedd: Az Ur szolgája. Ézs. 42, 1—13. Szerda: Az Urnal a szabadítás. Ézs. 45, 18—25. Csütörtök: A nép megszabadulása. Ézs. 49, 14—23. Péntek: Az Ur szolgájának szenvedése. Ézs. 53. Szombat: Isten gondviselő jósága. Ézs. 55

A Havassy Zsigmond kápolnát, melynek kriptájában Havassy Zsigmond földi maradványai pihennek, a megboldogultnak özvegye a református egyház használatába bocsátotta át azzal, hogy a helyiséget az egyház a református halottak felravatalozása céljából a temetkező feleknek átengedheti. A kápolnát a közhasználatnak vasárnap (dec. 6.) délelőtt fél 12 órakor a helyszínen (Olaszi-l temető) Csernák Béla lelkész felavató imádsága után adjuk át.

Ujjvárosban december 6-án, vasárnap délután 4 órakor az Ifjusági Otthon nagytermében (Teleki-utca 31.) a vasárnapi iskolás gyermekek számára vig-mikulás délutánt tartunk, amelyre hiveinket és az érdeklődőket szeretettel meghívjuk. Műsor: 1. Közsének: Kövesd a Jézust... 2. Imádkozik Sass Kálmán. 3. Gyermekkarének Szekernyés Rózsika vezetésével. 4. Mesél Lázár Mártonné tanítónő. 5. Szaval Dézsi Irén. Kocsis Rózsa. 6. Szindarab Vékony Irén rendezésében. 7. Szaval Súlyom Margit, Popovics Klári. 8. Mikulás ének. 9. Mikulás jelenet: Bodó Imre. 10. Gyermekkarének. 11. Ima. 12. Ének: Felbarátim.

Vallásos estélyt rendezünk velencei imaházunkban folyó hó 6-án, este 6 órakor a következő műsorral: 1. Fennálló ének: 28. d.c.s. 2. Gyülekezeti ének: 77. dics. 1, 3. v. 3. Imádkozik és bibliát magyaráz Szűcs István segédlelkész. 4. Gyülekezeti ének: 5. v. 5. „Féljétek az Istent“. Szavalja Nagy Ferenc. 6. „Tudom az én Megváltóm éi“. Énekl az iparos tanulók. 7. „Terjesszük az evangéliumot erőköt“. Előadja Milotay Margit. 8. „Mit adok“. Szavalja Fehér János. 9. „Nagy vagy te Isten“. Énekl a leánybibliakör énekkara. 10. „Krisztus mindenütt“. Szavalja Zöldi Erzsébet. 11. Gyülekezeti ének: LXXXIX. zs. 1. v. Perselyadományokat szegény iskolás gyermekek karácsonyi segélyezésére köszönettel fogadunk.

Mesé-délután a Réten. Szombaton, Mikulás napján délután fél 3 órai kezdettel a gyermekek számára Mesédélután rendez a Nőszöveltség a réti imaház kultúrtermében. Mesét mond Csathó Jenőné a Nőszöveltség alelnökője.

A réti nőszöveltségnek Tunyogi János nagyszántól lelkész vasárnap dec. 6-án este fél 6 órakor előadást tart „Mit vár az egyház tagaitól s mit várnak a tagok az egyháztól“ címen. Előadás után a „Kis király“ című zenés játékot ismétlik meg a műkedvelők.

Istentiszteletet tartunk a Réten december 10-én, csütörtök délután 4 órakor a Felföldi-telepen (özv. Fazekasné házában)

Az 1932 évi Református Árvaházi Répes Haptár egyetlen család asztaláról se hiányozzék!

A türelmi parancs 150-ik évfordulója alkalomból jubileumi ünnepséget rendez a Lorántffy Zsuzsanna egyesület december 20-án este 6 órakor az olasz-i templomban, amikor Sulyok István püspök mondja a hálaadó imádságot. A nagyvárad református egyházra a türelmi parancs megjelenése sorsdöntő hatással volt. Nagyváradon t. i. a református egyház megszűnt 1660-ban, mikor a török elfoglalta a várost. A magyar impérium 1692-ben újra életre támadt ugyan, de a város új ural, a r. kath. püspökök nem engedték, hogy a városban a magyar reformátusok istentiszteletet tartsanak s így ezeknek a szomszédos falvakba kellett templomba menniök, míg végre II. József (kalapos király) 1781-ben kiadta híres türelmi parancsát, amelynek alapján a nagyvárad reformátusok is újra egyházzá szervezkedhettek és templomot építhettek. Illendő, hogy a nagyvárad reformátusok erről hálaadások között megemlékezzenek.

Zwingli Ulrik vértanu reformátor halálának 400 éves fordulóját méltó kegyelettel ünnepelte meg gyülekezetünk és ifjuságunk november 29-én, vasárnap az olasz-i templomban. Csernák Béla lelkész Róm. XIV. 7. v. alapján történeti vonatkozásokban teljes egyh. beszédében mutatta fel, hogy Zwingli életében és halálában hiven szolgált a Krisztust. György R., Dézsi E., Lovász R., András L. szép szavatokkal, a leánygimnázium, valamint az ifjúsági vegyeskar gyönyörű énekükkel járultak hozzá a kegyeletes emlékünnepegy bensőségének és a szép számban megjelent gyülekezeti tagok áhítatának emeléséhez. Az ünnepély második része a leánygimnázium dísztermében folyt le, ahol Sass Kálmán segédlelkész és Papp Lajos egyháztanácsi jegyző sikerült vitetett képekben mutatták be Zwingli szülőhelyét, szobáját, családját, paróchiáját, a hatalmas zürichi templomot, az értekezletet, melyen Zwingli tételeit vitálták, Zwingli elesésének helyét stb. szobrát, emlékművét stb. sok tanulsággal gazdagítva a megjelent kicsinyek és nagyok lelkét. A Svájcban folyó ifj. munka vitetett képes előadása később fog megtartatni.

Az ujuvárosi református nőszövetség tagjai november 29-én vasárnap délután kedves testvéri közösségben találkoztak a Teleki-utcai új Otthonban. Megnyitó beszédet mondott Sulyok István püspök, aki közvetlen szívességgel és szeretettel karolta fel a nőszövetség ügyét. Utána Benczik Márta szavalt nagyon ügyesen, majd az ujuvárosi dalárda zenekara játszott magyar dalokat jó készültséggel. Végül Gyenge Márta adott elő egy nagyszabású költeményt komoly átérzéssel és tudással. A résztvevők jó érzéssel és megelégedéssel távoztak el a kedves vendégségről. A begyűlt szeretetadományokat a szegény gyermekek karácsonyi felruházására fordítja a Nőszövetség.

Karácsonyi ajándéknak legalkalmasabb egy szép énekeskönyv vagy biblia. Kapható a lelkész hivatalokban.

A várad ref. nőszövetségek és mindkét nembeli ifj. egyesületek karácsonyivásárt rendeznek a Teleki u. 31. sz. alatti Otthonban e hó 13-tól kezdődőleg. Kérjük ref. testvéreinket, hogy karácsonyi ajándékaikat tőlünk vásárolják be. Mi igyekszünk olcsón és nagy választékban oly tárgyakat a vevőközönség rendelkezésére bocsátani, amellyel mind magunknak, mind másoknak nagy meglepetést és örömet szerezhetnek. Gyermekekjátékok és más értékes tárgyakban nagy választék.

Vetítelőadás a Bakonyról. Emlékezetes még az az óriási érdeklődés, amely Jász Géza, a kiváló pesti tudós „Hortobágy” c. előadása iránt megnyilvánult, amikor is, mintegy 2000 főnyi közönség töltötte meg a Kath. Kör dísztermét. December 12-én, este fél 9 órai kezdettel ismét előadást tart, ezuttal a „Bakony”-ról. Kiséretében jön a világhírű „Koronás Budai Dalárda” solo quartettje, mely a múlt évben Londonban az angol király előtt és még több külföldi uralkodó előtt hangversenyezett nagy elismerés mellett. A kiváló énekesek bakonyvidéki népdalokat fognak előadni. Beléptidij nincs, de a multkori óriási tolongás elkerülése végett az olcsó számozott műsorok előre válthatók, Papp Lajosnál („Unicum” áruház.)

Öcska ruhádai, amit már nem viselsz, add a nőszövetségnek, hogy ossza ki a szegények között.

Huzás: dec. 20-án.

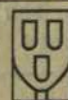
Már csak 2 hét! Aki **református kórház-sorsjegyet** vesz, az jótékonyt gyakorol! **De nyerhet 1.000.000 leit is!**

Egy sorsjegy 100 lei a „**TAKARÉKOSSÁG**” segély- és takarékszövetkezetnél Nagyvárad és az összes dohányüzsdéknél.

Kálvin könyvnyomda

Str. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 14. sz.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönfélébb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb a legcsinósabb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kiadótulajdonos: a nagyvárad Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei
Egyes szám ára 4 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea—Nagyvárad.

ROMÁNUS HIRADÓ

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

Zwingli Ulrik gondolataiból.

„Az evangélium nem egyéb, mint az Isten kegyelméről szóló jó hír. Erre tegyük rá szívünket, az az oly bizonyossággal és készséggel ismerjük meg az evangéliumi kegyelmet és úgy bizzunk benne, hogy más tudományokkal ne tápláhhjuk szívünket és ne bizzunk az eledelokban, vagyis egyik-násik étel megévésében, illetve az attól való tartózkodásban.“

„Hát én azoknak a kezéből kiragadjam oltalmukat, akik az Íráshoz ragaszkodnak, amelyet én megam prédikáltam és visszavonjam az Írást és azt a porba heverni hagyjam? És az Isten bölcseségének kulcsát a kezembe tartva ne nyissam meg az ajtót a tudatlanok előtt, sőt az ismeretre eljutottak előtt is bezárjam azt?“

„Nem azt akarom mondani, hogy az ételektől való tartózkodás önmagában rossz dolog volna. Ha az Isten lelke vezetéséből és indításából jön, kétség-telenül jó dolog. De ha csupán emberi parancsolattól való félelemből támad, úgy, hogy azt isteni parancsként értékeljük és abban bizzunk... nem jó, hanem káros.“

„Ha valami tévedést valaki rám bizonyít, az ó- és újtestamentumi irások által mindenkor helyes utra engedem magam vezetténi.“

„Minden kegyes Istent bensőséges imában hívja segítségül, hogy Ő hallgasson meg és jobbitson meg minket. Nem baj, ha az ellenkezők száma nagy: Isten erősebb, mint ők mindannyian. Ha nem szününk meg meg Őt buzgó imában segítségül hívni: Ő bizonyára ad nekünk helyes értelmet és gondolkodást és rossztól a jóhoz térít.“

„Halljátok-e, hogy mi az az egy, ami az üdvösséghez szükséges? Helyesebben' ki az az egy? Krisztus. Helyesen ítéltek: ragaszkodjatok Hozzá és ne hagyjátok el Őt!“

„Krisztus igazi harcosai azok, akik nem szégyenlik magukat, még ha a fejüket is szétmorzsolják az ő urokért.“

„Isten ígéjével tartjátok meg a hazát, bárhogy fáj is az az ördögnek.“

„Ha nekünk és másoknak megtiltanák az evangélium hirdetését, ép úgy hódítana továbbra is diadalmasan, mert mi is azt mondanánk, amit egykor a

tanítványok mondtak: Istennek inkább kell engedni, mint az embereknek!“

„Nem abban áll az ember keresztyénsége, hogy a dogmák felől nagyot tud mondani, hanem abban, hogy minden időben nagy és nehéz dolgokat visel véghez Istennel.“

„Keresztyénnek lenni annyi: teljes szívvel készek lenni minden nagy tetre, vidám lélekkel viselni el mindent, odaszentelni magunkat a népnek segítségben és tanácsadásban, röviden: Isten példája nyomán jószágosnak lenni mindenki iránt, bölcsnek lenni mindenben, megőrizni mindenütt az állhatatosságot, a bátorságot és arra törekedni, hogy annak engedelmeskedjünk, aki felettünk áll, nem az embereknek.“

Vidék az Árvaházéri.

A bihari egyházmegye esperese meleg hangú levélben hívta föl a lelkészi hivatalokat, presbitériumokat, nőszövetségeket, hogy adományaikkal ebben az évben is támogassák árvaházunkat. Már-már úgy látszott, hogy a mai súlyos gazdasági viszonyok között hiábavaló volt az esperes úr nemes fáradozása, mikor Fugyi, amely pedig egyike legkisebb gyülekezeteinknek s amelyet a nyáron a jég is erősen sújtott, egy szekér adományt küldött be, bizonyosságot tévén ezzel arról, hogy ahol Isten lelke működik, ott még ma is juttatnak az árváknak.

A fugyi-i ref. egyházközség tagjai Danka József lelkész irányítása mellett Rév Ferenc gondnok és Vári Gáspár egyházi buzgólkodása folytán a következő adományokat ajándékozták a nagyváradai Református Árvaház részére:

Buzát adtak: özv. Andó Jánosné, Képes László, Rigó Mihály, Szilágyi Józsefné, Perei József, ifj. Andó János, Rév Ferenc, Szabó Imre, am. Szatmári Sándor, özv. Szatmári Józsefné, Bakró Imre, Szatmári Márton, Batári Sándor, Könyves Gáspár, Borsos József áll. tanító, összesen 190 kgr.

Krumplit adtak: özv. Andó Jánosné, Rév Ferenc, özv. Szabó Lajosné, Szabó Lajos, Szabó Sándor, Szabó Miklós, Bakró Gáspár, Enyedi József, Szabó Gergely, Hevesi Eszter, Takács Imre, Béli József, Mészáros Lajos, Kovács Károly, Hevesi Sándor,

Kovács Imre, Balogh Lajos, Kovács Sándor, Székely Gáspár, Könyves Károly, Kiss József, Somogyi Imre, Somogyi Mihály, összesen 200 kgr.

Paszulyt adtak: Könyves Lajos, Kabódi Istvánné, Bakl Mihály, Vékony Károly, am Szatmári Sándor, öz. Szatmári Jánosné, Szabó Miklós, Molnár Sándor, Béltéki József, Könyves István, Szakács Lajos, Hevesi Sándor, Kovács Imre, Bakró Ferenc, Kiss József, Somogyi Imre, mz. Szatmári Sándor, Somogyi Mihály, öz. Rácz Istvánné, Erdődi Lajos, Danka Józsefné, összesen 50 kgr.

Tengerit adtak: Enyedli József, Mészáros Sándor, Ujfalusi Sándor, Szatmári Ferenc, Batári Gáspár, Mészáros István, öz. Vári Gáspárné, Székely Imre, Batári István, mz. Szatmári Sándor, Danka József, összesen 70 kgr.

Borsót adott: öz. Andó Jánosné.

Zöldséget adtak: ifj. Andó János, Danka Józsefné, Könyves Károly, összesen 40 kgr.

Káposztát: Rév Ferenc, Könyves Gáspár, Danka Józsefné, összesen 21 fő.

Tojást: Erdődi Lajos, Könyves Gáspár, Szabó Sándor, összesen 14 drb.

Lisztet: Borsos József malommester.

Az adományokért köszönetet mond a
Lorántffy Zsuzsanna Egylet Elnöksége.

ÁLDOZATKÉSZSÉG

A) Egyházi célokra:

OLASZIBAN:

A nőszövetség szegényeinek: dr. Sebess Lajosné 100, N. N. 100 Lei, Iczke Andrásné ruhaanyag, egy férfinarág, Török Margitka használt ruha, két ing, hócipő, Szeghalmy Julia női ruha, Havassy Zsigmondné többféle ruha,

Szegény iskolásgyermeknek ebédjére az olasz-i elemi iskola tanuló Mikulásnap perselypénze 440 Lei.

Az olasz-i lelkész hivatalt parochiális könyvtárának: Dr. Sebess Lajos és családja egy "Várad-i Bibliá"-t, amely 1720 óta van a család birtokában.

Szegényeknek: Megyeri Imréné édesapja halála évfordulóján 100 Lei és ruhaneműk.

Úrasztala kerítésére: egy himzett társongy terítőt öz. Maklári Kiss Gyuláné.

Híradóra adomány: Tóttós Mihály 50 Lei

UJVÁROSON:

Szegényeknek: Kovács Lajos 60 Lei,
Közszükségletre: N. N. 100 Lei.

VELENCÉN:

A nőszövetség szegényeinek: Magyar János 25, Vadas Lajosné 100 Lei, Kiss Karolyné használt ruha, cipő.

A nőszövetség céljaira: Bartha Jánosné 1 kézimunka rokolóbaba, Kiss Karolyné névnapmegváltás címen gobelinképet hozzávaló anyaggal.

Iskolásgyermek karácsonyi segélyezésére: December 6-iki vallásos-estélyen 281, Vékony Jolán 20 Lei.

Tokaji-telepi imaházra: Babuczai István 50 Lei.

RÉTEN:

Orgonára: Bokor István 50 Lei.

Szegényeknek: Puskás Szilárdné ruhaanyagot, Gál Piroska cipőt, Szabó Sándorné 100, E. G. 50 Lei.

B) Az Arvaház céljaira:

Gondnoknőnél: Czifra Kálmánné 50 kgr. krumpli, 6 kgr. dió, 20 kgr. lencse, 3 kgr. mák, 9 drb. tök, Szentpály Gyuláné 4 kgr. dió, 10 fej káposzta.

Szalontáról: Balogh Ferenc 13 kgr. háziszappan.

Előfizetőinkhez. Már hónapokon át minden heten hallattuk szavunkat előfizetőinkhez, hogy lapunk kiadási költségeit az egyházi pénztár nem tudja fedezni. Kiáltó szavunkat néhányan meg is hallották és adományaikkal segítségére siettek a pénztárnak. A segítségre még mindig nagy szükség van s a további adományokat reménykedve várjuk!

HIREK

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje:

Olasziban: délelőtt 10 órakor Csernák Béla, este fél 6 órakor Molnár Károly, a Hegyén: (Pápp Sándor szülőjében) délután 3 órakor Csernák Béla.

Ujvároson: délelőtt 10 és délután 3 órakor, valamint az Óssi-telepen (Bodó Imre házában) este 5 órakor Sass Kálmán.

Velencén: délelőtt 10 és délután 3 órakor Kiss Károly, a Tokaji-telepen délelőtt 10 órakor Szűcs István.

Réten: délelőtt 10 és délután 4 órakor dr. Szabó Lajos szolgál.

Esteli órákon: Hétfő: Könyörgés megváltásunkért. Ézs. 49, 13—21. Kedd: Az evangélium terjedéséért. Ézs. 61, 1—2, 6—11. Szerda: Családi békeért. Ézs. 65, 17—25. Csütörtök: Istenországa eljöveteleért. Ezék. 36, 24—28, 33—36. Péntek: Bűnbetó tévedt testvéreinkért. Mal. 3, 1—2, 5—7, 17—18. Szombat: Könyörgés bűnbánatért. Ézs. 64, 1—8.

A nagyváradi biblikörök december 13-án a Telek-utcai ifj. otthonban leánynapot rendeznek, melyre az összes váradi református leányokat szeretettel meghívják. A leánynap programja a következő: 8-tól fél 9-ig megnyitás. Fél 9-től fél 10-ig bibliaóra csoportokban. (Luk. 10: 38—42.) 10—11-ig Istentisztelet az ujvárosi templomban. Fél 12-től fél 1-ig előadás megbeszéléssel: a) Képzősöknek: Jövendő munkaterem. b) Többi csoportoknak: Krisztusi egyenlőség. Délután fél 3-tól fél 4-ig játék és énekóra. Fél 4-től fél 6-ig előadás megbeszéléssel: a) Képzősöknek: Önkepzési lehetőségek (falun). b) Többi csoportoknak: Egyéni szabadság. 6-tól fél 8-ig műsoros vetített képi előadás. Fél 8-kor záróének.

Az olasz-i háziartásbelli leányok bibliköre barátságos teadélután tart vasárnap (dec. 13) délután 4 órakor.

Vetített képes előadást tartanak az ifjúsági egyesületek vasárnap délután 6 órai kezdettel a ref. leánygimnázium dísztermében, a svájci ifjúság életéről szóló előadásra ezúton is felhívjuk gyülekezetünk és ifjúságunk figyelmét, Beléptidj nincs, adományokat az ifjúság munka céljaira köszönettel fogadunk.

Gyermekistenünnepély s vele kapcsolatban gyermekünnepélyt tartunk folyó hó 13-án délután 3 órakor velencei imaházunkban a következő műsorral: 1. Fenálló ének: 31. dics. 2. Közének: XXV. zs. 1. 2. v. 3. Predikáció és ima. 4. Közének: 70. dics. 5. v. 5. „Drága advent köszöntünk”. Előadja Mező Imre IV. o. t. 6. 76. dics. 1. 2. v. Éneklük az állami iskolába járó tanulók. 7. Karácsony táján. Szavalja Auer Zsuzsika III. o. t. 8. Adventben. Szavalja Fluérás János III. o. t. 9. XXXV. zs. Éneklük az állami iskolába járó tanulók. 10. Templomban. Szavalja Piskován Magda II. o. t. 11. Vártad-e már őt? Szavalja Sebestyén Ilona. 12. 81. dics. 1. 2. v. Éneklük az állami iskolába járó tanulók. 13. Advent Szavalja Osváth Olga IV. o. t. 14. Adventi ének. Szavalja Kósa László IV. o. t. 12. XC. zs. 1. v.

Az ujoárosi ref. énekkar és a kebelében lévő működő ifjúság és zenekar folyó hó 13-án műsoros estét rendez 6 órai kezdettel a Telekyutca 31. sz. kulturház nagytermében, melyre ezúton hívja meg az érdeklődőket. Beléptidj nincs, szíves adományokat köszönettel fogad az Énekkar. Műsor: 1. Énekkar: Megkondult a kecskeméti... 2. Szavaltat: Széles Andor. 3. Zenekar: Magyar dalokat játszik Puskás Károly vezetésével. 4. Énekszám. Előadja Nagy János. — Szünet — 5. „Ibolya”. Vigjáték 1 felvonásban. Személyek: Igazgató: Széles Gábor. Zeneszerző: Lakatos István, Ibolya: Kozma György, Sobri Ilona: Balázs Manci, Márkus k. a.: Gáll Ilonka, Rakolnoki k. a.: Orbán Ilonka, Thus k. a.: Amlgó Böske. 6. Énekkar: Ezer csillag...

Velencei kulturházunkban kulturesztélyt tartunk folyó hó 13-án fél 6 órakor a következő műsorral: 1. Ének: a Férfikar. 2. 1 diófa. Dialog. Előadja Fehér János és Bálint István. 3. Népdalokat énekel Németh Mária. 4. „Finom házikoszt”. Bohózat Előadják: Volentik Endréné, Szilvássy Vilma, Solyom Eszter, Kálmán Ilus, Boros József, Oláh György. Kutassy Lajos. 5. Magyar nóták: Bornemissza-Zenekar. 6. A vándorlegény. Szavalja Balogh Sándor. 7. Szóló-ének: Mészáros Lajos. — Műsor megváltása (10 Lei) kötelező. A befolyó jövedelem karácsonyi segélyezésre fordítatik.

Vetített előadás a „Bakony”-ról. E hó 12-én, szombaton este fél 9 órai kezdettel Jász Géza a MTE alelnöke tart vetített előadást a Bakonyról a Kálh. Körben. Énekkíséretet szolgáltat a világhírű „Buda” Dalárda” szóló-kvartettje. Beléptidj nincs. műsor 10 és 20 lej. Tekintettel az előadás kulturális, oktató és nevelő értékére, szombaton délután 5 órakor a tanuló-

ifjúság és gyermekek részére külön előadást rendeznek 5 lejes műsormegváltással.

A türelmi parancs másfél százados jubileumi ünnepségén, amelyet december 20-án este 6 órakor tartunk meg az olaszli templomban, a művészi részt Horthy Dezsőné Csighy Ella hangversenyének vezetője, a Lorántffy Zs. Egylet egyik alelnöke rendezte.

Az olaszli- és ujoárosi református nőszövetség harmadik kulturesztélyét december 6-án délután 6 órakor tartotta meg előkelő és nagy közönség jelenlétében, mely szorongásig töltötte meg a leánygimnázium dísztermét. Fényes bizonyosságát adta ezzel az ünnepélyével is a nőszövetség magas, kulturális törekvésének. Az est középpontjában Berde Mária író nő szabadelőadása állott, ki meleg közvetlenséggel, lebilincselő művészettel ismertette Lagerlöf Zelmának, a világhírű svéd író nőnek munkásságát, föltárva az áhitattal figyelő közönség előtt azokat a tiszta evangélikumi eszméket, amelyek a világhírű író nő munkáin keresztül ellenállhatatlan erővel ragadják meg nemcsak az európai, de az ázsiai népek lelkét is. Az előadó példákkel bizonyította, hogy Lagerlöf Zelma világnézete szociális, csak hogy krisztusi alapon. A gazdag műsort Ottilie de Bont és Thury Klárka négykezes zongora-játéka nyitotta meg, elismerést aratva készítségükkel. Majd Harsányi Anna a gyönyörű hangú művésznő nagy hatással énekelte két bájos műdalt jeles iskolázottsággal. Az ifjú filharmónikusok kitűnő vonósnégyese: Daniberg Gy., Török L., Fein I., és Schmidt B., Tchaikovszki Andante tételét s elégius hangulatu intonációját finom játékkal tették élvezetessé. Berde Mária „Az én apám” című bensőségteljes költeményét Szabó Ilonka szavalt mély átérzéssel. Az ünnepélyt a Magyar Dalárda dalai fejezték be Andrassy Ede karnagy vezetésével. A szebbnél szebb dalok művészi előadása sok gyönyörűséget szerzett a hálás hallgatóságnak, amely örömmel látta, hogy a református ifjúság is nagyszámban siet a kiváló dalárda zászlaja alá.

Az Olaszli-templom értékes terítőikkel gyarapodott az utóbbi hónapokban. A szerdai munkadélutánok szorgalmas asszonyai egy nagy futószőnyeget, az urasztala alá pedig egy szép mintás szőnyeget szereztek; egy régebben repatriált nőtestvérünk ajándékából pedig három izléses netz terítőt készítettek: a szószékre, az urasztalára és a papi székre. Ezekon kívül a keresztelő edény alá Körössy Gizella készített egy új netz terítőt; míg az urasztala kerítésére egy nagyon értékes himzett bársony terítőt ajándékozott özv. Maklári Kiss Gyuláné. A jószívű ajándékozókön és buzgó munkásokon legyen Isten bőséges áldása.

A református nőszövetségek, ifjúsági bibliaörök karácsonyi vására. A nőszövetségek, leány- és ifjúsági bibliaörök és iparos ifjak a karácsonyi ünnepek alkalmából karácsonyi nagyvásárt rendeznek

a Teleky utca 31. sz. alatt levő Otthonban. E vásár rendezésével azt akarjuk elérni, hogy egyházunk tagjainak módjában álljon kézimunkáikat kiállítani, azokat értékesíteni és a tiszta jövedelemből egyházunk szegényelt segíteni. A vásár kezdete december 15-én kedd délután négy órakor lesz ünnepélyes keretek között. Egyházunk tagjai, különösen a nőszövetség, leány- és fiubibliakörök és iparos tagjaink mindzoktat a tárgyakat, amiket e karácsonyi vásárra értékesítés céljából beszolgáltatni szándékoznak, legkésőbb december 14-én hétfő este 7 óráig az ott lévő bizottságnak átadni szíveskedjenek, elismervény ellenében. Kérjük egyházunk tagjait arra, hogy mielőtt karácsonyi ajándéktárgyakat óhajtának vásárolni családtagjaiknak meglepetésképpen, tekintsek meg előbb karácsonyi vásárunkat, mert ha ott szerzik be ajándéktárgyaikat, akkor egyházunk tagjain kétszeresen segítenek a mai nyomoruságos időkben.

A „Váradi Biblia“ a Károlyi Gáspár Bibliájának legnagyobb magyarországi kiadásáról bővebb ismertetést hoztunk lapunk 1925. évi 37-ik számában. Akkor kérdeztük, kinek van Nagyváradon abból a bibliából? Sebess Gyula úr értesítette szerkesztőnket, hogy az ő családi bibliájok „Váradi Biblia“. Ezt a példányt ismertettük lapunk 1925. évi 38-ik számában. Azóta a „Váradi Biblia“ egy második példánya is Nagyváradra került, amelyet egyházunk pénzen vásárolt meg egy erdélyi esperes urtól. Ezt a példányt a lelkész-elnöki hivatal őrzi. Most a Sebess-család nevében dr. Sebess Lajos presbiter úr a család öreg bibliáját az olasz i lelkészi hivatal paróchiális könyvtárának ajándékozta. Ezzel egyházunk tulajdonában két Váradi Biblia is van. E bibliák emlékeztesse nekünk egyházunk hajdani nagyságára, az itt virágzott hirneves kollégium tudós professzoraira, akik a bibliának ezt a kiadását sajtó alá rendezték. Az ajándékozó család fogadja egyházunk hálás köszönetét.

A szegény iskolás gyermekeket minden nap megebédeltetik az olasz-i leánybibliakör tagjal, akik Papp Károlyné nőszövetségi titkárnő vezetése alatt a nőszövetségi tagok támogatásával végzik ezt a krisztusi munkát; új helyiségekben (a leány-internátus alatti szuterénhelyiség két szobájában) az összegyűjtött ételneműt magok főzik és osztják ki az ebédre összeseregülő gyermekeknek. A szeretet háztartása ez, amelynek minden munkáját szolgálatkészséggel teljesítik napról-napra, egymást felváltva. Eddig egy hét alatt több mint 200 ebédet osztottak ki. Aki teheti, segítse a könyörületességnek ezt a munkáját adományával.

A leányok lealázónak tekintik a háztartási munkát — Angliában; mindenik gépirónő, vagy legalább is gyári munkásnő akarna lenni. Angliában nagy a munkanélküliség s a munkaügyi miniszter hirdeteményt tett közzé, hogy ötvenezer nő találna el-

helyezést jó családok körében, jó fizetés mellett háztartási munkára. Csak az a baj, hogy nem jelentkeznek, a fiatal nők huzódoznak a háztartási munkától. Az angol munkaügyi minisztérium kívánatosnak tartja, hogy értesék meg a fiatal nőket, hogy „cseléd“-nek lenni nem dehonosztáló s az ipari munkásnőnek nincs jobb dolga, mint a háztartási alkalmazottnak.

Régi egyházi énekek felfedezése a debreceni Nagykönyvtárban. Dr. Nagy Sándor debreceni vallásnár történelmi kutatásai között a kollégiumi Nagykönyvtárban az „Estvéli könyörgés“ című, 1672. évből származó régi kötet lapjain kéziratos kottajegyekre bukkan, amelyekről kitűnt, hogy azok 38 régi egyházi ének szöveggel ellátott kottái. Azt is meg lehetett állapítani, hogy mind a 38 ének mintegy 400 éves. Tizenegy melódiának eddig a szövege ismeretes volt, de a dallama csak ezzel a felfedezéssel került napvilágra; a többi huszonehétnek sem szövegét, sem dallamát nem ismerte eddig a zenetörténet. A 38 ének, melyek közül nem egy meglepően eredeti dallamvezetést mutat, rendkívül becses anyagot ad a XVI. századbéli magyar egyházi zene történetéhez.

Az 1932 évi Református Árvaházi Népes Naptár egyetlen család asztaláról se hiányozzék!

Karácsonyi ajándéknak legalkalmasabb egy szép énekeskönyv vagy biblia. Kapjato a lelkész hivatalokban.

Ócska ruhádat, amit már nem viselsz, add a nőszövetségnek, hogy ossza ki a szegények között.

Huzás: dec. 20-án.

Már csak 1 hét! Aki református kórház-sorsjegyet vesz, az jótékonyt gyakorol! De nyerhet 1,000.000 leif is!

Egy sorsjegy 100 lei a „TAKARÉKOSSÁG“ segély- és takarékszövetkezetnél Nagyvárad és az összes dohányfőzsdéknél.

Kálvin könyvnyomda

Str. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 14. sz.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönfélébb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinosabb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kiadótulajdonos: a nagyvárad Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei
Egyes szám ára 4 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea—Nagyvárad.

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton
Felelős szerkesztő: Czornák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

Térjetez meg, mert elközeliített a mennyeknek országa...

Mi is csak annyit mondhatunk: elközeliített — és nem mondhatjuk, hogy már itt van! Az emberek nagy tömegéről, sőt a keresztyének nagy tömegénél sincs még itt a mennyeknek országa.

Szomoru valóság ugyan, de valóság. Szomoru valóság, hogy sok tanult okos, művelt ember, akinek van bőséges ösmerete Jézusról, nem sokra értékeli az Urat; látja őt, de nem látja meg benne az Idvezítőt; álmélkodik tanításain, de nem engedelmekezik neki; csodálja hatalmát, de nem adja oda neki magát, hogy vele is, benne is vigye végbe kegyelmi munkáját. Mintha a Jézus Krisztustól, az élet Fejedelmétől valami láthatatlan fal választaná el a mai emberiséget, amelynek helyzete hasonlatos a Hágáréhoz, aki haldokló fi felett ott gyötrődik a pusztaságban s nem látja az életadó forrást, amely közvetlen közelében buzog.

Mennyi alkalom a mai nemzedék számára, hogy oda találjon az örökélet vizének forrásához! Templomainkban — csak itt Nagyváradon — évente legalább is kétezer alkalommal hirdetjük Isten Igéjét; tartunk évente vagy ötezer hittanórát: van egy sereg bibliakörünk kisebb, nagyobb fiúk és leányok, asszonyok,

presbiter férfiak számára; vannak különféle konferenciáink, nagyheteink. Mind ez nem elég.

Térjetez meg... kiáltja felénk Keresztelő János. A mennyek országa csak akkor lesz számotokra járhatóvá, reális, örvendetes, boldog valósággá, ha levetkezték a ti óembereleket s új teremtményekké lettek a Jézus Krisztusban. Ha az emberek tapasztalni fogják, hogy van bennetek szeretet, jóság, hűség, áldozatkészség; ha tapasztalni fogják, hogy nem magatokért futtok, fáradtok, nem a magatok érdekeit, személyét toljátok előtérbe, hanem másokért cselekedtek önzetlen indulattal; akkor csakugyan valósággá lesz bennetek a mennyeknek országa, s akkor nemcsak így szólhattok majd: elközeliített a mennyeknek országa, hanem azt mondhatjátok: itt van közöttünk is! Áldott legyen az Úr, aki megépíti országát mibennünk!

Esteli órákon: Hétfő: Az eljövendő jó pásztor. Ezék. 34, 16—23. Kedd: A mi világosságunk jön. Ézs. 60, 1—6. Szerda: Az élet megjelent. I. Ján. 1, 1—4. Csütörtök: Ő szabadít meg a bűntől. I. Ján. 3, 1—5.

Bűnbánati hetet tartunk. Akik az urasztatát jó adományokkal megajándékozni akarják, jelentsék a lelkészi hivatalokban.

APRÓ TÖRTÉNETEK.

Bocsássatok meg, amig nem késő!

Ismertem egy házaspárt, amelynek története mindig élénken él az emlékezetemben. A férj egy napon valamivel magára haragította a feleségét. Valami csekélység volt az egész s már magam sem tudom, hogy mi csoda. A férfi munkába indult. Az nap éppen hatalmas fatörzseket kellett vágnia az erdőn. Már kiindult a házból, amikor egy pillantra megállt, elgondolkodott, majd visszatért és így szólt: „Kedves feleségem, bánom a hibámat. Bocsáss meg. Válgjunk el jó barátságban! Csókollj meg:” Az asszony hidegen fordult el férjétől. Kemény, dacos szívében nem volt egy megbocsátó szó, szemében nem volt szelid mosolygás a férje számára. Mikor a férj már messze volt, erősen bánta, hogy nem bocsátott meg neki. Egész nap azt sugta valami neki belől a keblében: „Meg kellett volna bocsátanod, amig nem késő”. A férfi soha sem tért vissza élve. Négy férfi hozta hord-

ágyon este felé kihült tetemét. Az egyik hatalmas fatörzs munkaközben rádől, egy pillanat alatt végzett vele. Óh, ki tudná leírni az asszony bánatát! Szívesen oda adta volna a fél világot is, ha reggel megbocsátott volna az urának. Amig nem késő, bocsássatok meg még az ellenségeiteknek is. A halottaknak már késő megbocsátani.

A vak madárfiak.

Szadhu Szundar Szing beszéli el a legujabb könyvében: „Egyszer a hegyek közt utaztomban fáradtan ültem le egy sziklára. A szikla alatt volt egy bokor, amelyből hallottam a rajta lévő madárfészkek-ből a madárfiókák kiáltozását. Láttam azután jönni az anyát, éledellel a csőrében. Amikor a fiak hallották az anya szárnya suhogását, erősebben kiáltoztak, de miután megkapták az éledelt s az anya elrepült, elcsendesedtek. Ekkor lementem a fészkekhez és láttam, hogy a madárfiókák még nem látnak, oly fiatalok és mégis, bár nem látták anyjukat, valahányszor megjött.

Karácsonyi ünnepélyek.

Csak röviden emlékezhetünk meg azokról az ünnepségekről és a szeretet ama munkáiról, melyek egyházunkban karácsony ünnepének közelgetésével végbemennek. Fakadjon áldás e szép munkák nyomán

Az olasz-i ref. elemi iskola december 20. án délután 3 órakor tartandó karácsonyi ünnepélyének műsora (mely alkalommal a Loránffy Zs. Egyesület ruhakiosztása is történik):

1. Közének: 82. dics. Az Istennek szent anyala...
2. Imádkozik Kernáts Melánia IV. o. t.
3. Beszédet mond Molnár Károly segéd-lelkész.
4. Ének: Ünnepe a földön...
5. Állami isk. növ. szavalata.
6. Legenda. Szavalja Debreczeni Ilona IV. oszt. t.
7. Ének: 288. dics.: Fel barátim...
8. Aranymondások. Mondják: Guj Ilona, Kanalas Gyula, Boros Ilona, Tóth Margit, Högye Irma, Papp Irén, Osváth Gizella, Kutasi Ferenc, Kocsis Lajos, Kulcsár István, Ocsay József, Tolvaj Gyula, Takács Lajos, Tarr Julia, Halász Lívia, Szőke Julia, Sipos Ilona, Debreczeni Erzsébet, Jonda László, Mada Magda, Kovács József, Fráter Lóránd, Fazekas Zoltán, Gurcsó Vilma, Szántó Erzsébet, Széplaki Kálmán, Hidvégi István, Boldizsár Kató, Horváth András, Főző György.
9. Ének: 293. dics.: Egyetlen forrása...
10. Pásztor jelenet. Pásztorok: Ujvárosi Imre, Gönczi Sándor, Kiss B. László, Kondor Viktor, Kovács Andor, Halász Tibor.

Angyalok: Marozsán Rózsi, Bodó Emilia, Korbucz Márta, Bányai Magda, Erdei Erzsébet, Kiss Irén, Szalay Ilona, Craveczi Juci, Bahil Magda, Tolnai Ilona, Borbély Erzsébet Fekete Éva, Nagy Valéria, Bakos Erzsébet, Műchstein Dóra, Kiss B. Gizella, Nagy Edit, Koch Mária,

kinyitották szájukat. Ha azt mondták volna: „Mivel nem láttunk és nem látjuk, hogy anyánk-e az, aki hozzánk közelít, vagy ellenség, eredet, vagy mérget hoz-e számunkra, nem nyitjuk ki szánkat”, akkor, mielőtt láttak volna, elpusztultak volna. De ők nem kétkedtek anyjuk szeretetében — Gondolkozzunk rajta, hogy mi, akik a teremtés koronáit vagyunk, nem vagyunk-e alábbvalók ezeknél a jelentéktelen madárkánál, mert mi gyakran kétkedünk mennyei Atyánk léteiben és szeretetében. Boldogok, akik nem látnak és hisznek.“

Jó módszer.

Franklin Benjámin, az amerikai Egyesült Államok nagy államférfiát az tette mind tisztább és tökéletesebb életűvé, hogy ujhegyre szedte fogyatkozásait, bűneit s azokat öntudatos harc útján egyenként semmisítette meg — Kalvin János, a nagy reformátor este soha sem aludt el s reggel soha sem kelet felé anélkül, hogy az elmúlt napon elkövetett cselekedeteit még egyszer emlékezetébe ne idéze volna. — Mindkét történelmi személynek ez tette frissé

Erdőssy Emma, Kiss Andrea, Barátki Ilona, Ravasz Gizella.

11. A három bölcs. Szavalják: Sarkady István, Dimitrovics Imre, Molnár Dezső és Fekete László.

12. Ének: Kicsiny Bethlehemben...

13. „Egy szegény család karácsonya. Szindarab 3 felvonásban. Irta Csathó Jenőné. Szereplők: Bárczyné: Varga Margit IV. o. t., Klári, leánya: Üveges Rózsi IV. o. t., özv. Kovácsné: Tóth Gizella VI. o. t., Gyermekai: Juliska: Sütő Ilona IV. o., Ica: Hajdu Anna II. o., Jankó: Sárac Sándor I. o., Kati, szobalány: Rózsa Margit IV. o., Tanítónő: Szabó Erzsébet IV. o., Sári néni: Bittó Juliska, Első osztályos gyermek: Degovics Klári I. o., Harmadik osztályos gyermek: Fenesi Margit II. o. t., Gazdag leány: Sebesi Erzsébet III. o. t., Gazdag fiú: Nagy András III. o. t., Tanulók: Észényi Ilona, Baranya Julia, Fodor Péter, Koós Gyula, Sipos Anna, Bányai Elemér, Szabó Erzsébet, Berkesy Zoltán, Gáll József, Balogh Sándor, Kulcsár Ilona, Fábian Mihály, Szücs Magda, Szilágyi Magda, Harmati Magda, Pázmány Gyula, Bahil Jolán, Oláh Erzsébet, Kiss Irén, Bóna Imre, Güye Margit, Tóth Alajos.

14. Karácsonyfa Irta Vargha Gyuláné. Szavalja Juhász Rezső IV. o.

15. Ének: Csendes éj...

16. Beszédet mond a szegény gyermekekhez Nemethy Klára IV. o.

17. Köszönetet mond a szegény gyermekek nevében Sipos Teréz IV. o.

18. Ének: 245. dics. 10 vers. Dicséret, dicsőség...

19. A vasárnapi iskola növendékeinek a szeretetsomagot hozó jelenetben beszél Csányi Sándor, Román Károly és Csorba Etelka.

Belépődij nincs. Tanítói nyugdíj-alapra adományokat köszönettel fogadunk.

naponként öntudatát s ez tette őket képessé a bűnök elleni eredményes harcra. Próbáld meg még ma!

Az érem két oldala.

Hogy a nyomor rettenő és fokozódó, azt mindenki érzi; de hogy a nyomor, éppen úgy, mint a szociális kérdés is, sok tekintetben erkölcsi kérdés, azt már kevesebben tartják elismerni. Az ilyenek „A Szív” uság nyomán hallgassák meg a következő történetet: „A budapesti szerviták hetente 400 embert részesítenek természetbeni segélyben. A rendház ebben az évben téli tüzfeszültségét nem föl-aprítva rendelte meg, hanem hasábjában hozatta. Az egyik páternek ugyan az az ötlete támadt, hogy azt a pénzt, amiért a szállító főváros és főaprija a fát, juttassák a szegényeknek. „A következő héten ki is hirdették ezt. Azoknak, akik a fátvágásra vállalkoznak, kiosztot és napi három pengőt (80 Lei) ígérték. „A 400 szegény közül az asszonyok és a beteges, idő-dött férfiak száma körülbelül 200 lehetett, 200 azonban rubezzus férfi, „nincs a nélkül” és azért szorult rá a segítségre. És ebből a 200 munkaerős férfiből a

A Lorántffy Zsuzsanna Egyesület ruhakiosztása december 20-án délután 3 órakor a leánygimnázium dísztermében lesz; az Egyesület tagjait és érdeklődőket szeretettel meghívjuk.

A réli vasárnapi iskolások karácsonyfa-ünnepélyét december 20-án, vasárnap reggel 9 órakor tartjuk meg; az előadást a felnőttek részére ugyanaz nap délután 5 órakor megismételjük.

A Lorántffy Zsuzsanna Jótékony Egyesület Árvaházában a karácsonyfa ünnepélyt december 21-én, hétfőn délután fél 7 órakor tartjuk, melyre az egyesület tagjait és az érdeklődőket szeretettel hívjuk.

A szegények részére kenyérkiosztás, valamint a fogházban a református rabok részére, ugyancsak a kórházi betegek részére karácsonyi szeretetadományok kiosztása 24-én, csütörtökön délután 3 órakor lesz.

A Református Nőszövetség és Ifjúsági Bibliakörök Jótékonycélu Karácsonyi Vására megnyílt. A Teleky-utca 31. szám alatti Otthon helyiségben folyó hó 15-én, kedden délután 4 órakor nyílt meg a Nőszövetségek és az Ifjúsági Bibliakörök által rendezett jótékonycélu karácsonyi vásár. A Nőszövetség és Bibliakörök tagjai hetekkel ezelőtt hozzá kezdtek a nagy munkához, hogy a vásár anyaga a kívánságokat kielégítse. Meg is látszik az eladás céljából beszolgáltatott nagy kézimunka anyagon a dolgozó munkás kezek szorgalma. A megnyitás előtti napon egymásután sorakoztak fel egyházunk női és ifju tagjai és hozták nagy mennyiségben a gyönyörű kézimunkákat, melyek között feltalálható a legszebb perzsa és csipke munkáktól kezdve a legapróbb és csinos játékszerekig. Sőt még karácsonyfa díszek és cukorkák is beszerezhetők. Mindenki igyekezett a körülményekhez képest olcsó áron felajánlani eladás céljaira a beszolgáltatott tárgyakat és

favágásra csupán három ember ajánkozott. A páterek úgy gondolták, hogy így legalább ennek a három embernek huzamosabb ideig jó pár hétig akad e nehéz napokban munkája. A három jelentkezőt értesítették és kitűzték az időpontot, amikor a munkát meg kell kezdeni. Reggel ott is volt a tett színén: egyetlen egy ember Hozzáfogott a favágáshoz. Huzta is a fűrész a délig. Délben megette az ebédjét és ebéd után hiába keresték a szervita atyák a favágó munkásukat, megszökött az is." Ez a hiteles történet, amelyhez hasonló különben sajnós, mindenki ismer a maga élete köréből is, napnál világosabban mutatja, hogy itt nem csak nyomor van, amit esetről-esetre kell orvosolni, hanem nagy erkölcsi baj, bűn is és a bűn, szövetkezve a nyomorúsággal, kitenyészti a nyomor elősdijeit, parazitáit, akik megszokván és élvezvén a munkátlanságot, még akkor sem akarnak dolgozni, ha alkalmuk lenne rá és hasznuk lenne belőle. Ezért veszedelmes a munkaalalmak nyújtása nélkül való u. n. munkanélküli segély bevezetése is, mert tönkre teszi lelkileg és erkölcsileg azokat, akik azzal élnek.

ennek meg is volt az eredménye már az első nap, mert igen sok tárgy talált vevőre. A jótékonycélu vásár rendezését éppen az a cél hívta életre, hogy egyoldalról egyházunk nő tagjainak módjukba álljon gyönyörű kézimunkáikat értékesíteni és ezzel kapcsolatban szabadidejüket gazdaságosan felhasználni, másoldalról pedig egyházunk nyomorgó szegényein a tiszta jövedelemből segíteni. Eppen ezért arra kérjük egyházunk tagjait, tekintsek meg a vásárt és mielőtt a kellemes meglepetésül szolgáló ajándéktárgyakat a karácsonyi ünnepek alkalmából megvásárolnák másutt, itt érdeklődjenek és lehetőleg itt szerezzék be is ajándéktárgyaikat. A vásár előre láthatólag december 23-ig, vagyis szerda délig lesz nyitva és az árusítás naponként délelőtt 10—1 ig és délután 4—7 ig tart. A vásár eredményéről részletesen beszámolunk és egyben közölni fogjuk azoknak neveit is, akik munkáikkal annak sikerét előmozdították. A csinos rendezést Széles Kálmán úr végezte a legnagyobb megelégedéssel. A rendezőség a 2 lei es belépőjegy alapján a vásár utolsó napján több ajándéktárgyat kisorsol és éppen ezért a belépőjegyek megtartandók.

Vidék az Árvaházért.

A köröskisjenői nőszövetség a váradi Árvaház részére a következő adományt gyűjtötte: paszuly 85 kiló, liszt 68 kiló, krumpli 116 kiló, tengeri 127 kiló, kendő 3 darab, zöldség 8 kiló. Az adományt Debreczeni Imréné szállította be.

Mezőtelkiből a következő adományok érkeztek: **Törülközőt adtak:** ifj. Lukács Gáspárné, Bulzán Mihályné, Lázár Erzsébet, Domján Ferencné és Czégényi-Jánosné 5 darab.

Lisztet adtak: Debreczeni Lajos, özv. Pál Imréné, id. Géczli Ferenc, ifj. Lukács Gáspár, id. Lukács Gáspár, Pál Ferenc, Fábrián József, Fekete Juliánna (Imre leánya), özv. Nagy Ferencné, Domján Dániel, Sorbán János, id. Pies Mihály, id. Lukács András, Lukács Imre (András fia), Czégényi János és Nyeste István. Összesen 75 kgr.

Krumplit adtak: Batári Sándor, Debreczeni Lajos, özv. Pál Imréné, id. Lukács Gáspár, Sólyom Bálint, Fekete Juliánna (Imre leánya), Berecz János, Sorbán János, ifj. Kovács István, Lázár János, Székely Lajos, Lukács Imre (András fia) és Lukács György. Összesen 103 kgr.

Paszulyt adtak: Oláh András, ifj. Sós Lajos, Sólyom Bálint, Kozma István, Szabó Lajos, Berecz János, Nemes Imre, ifj. Kovács István, K. Kovács Imre, Lázár János, id. Lukács András és Nyeste István. Összesen 40 kgr.

Zöldséget adott: id. Géczli Ferenc 5 kilót.

Diót adtak: id. Lukács András, K. Kovács Imre és özv. Nagy Ferencné. Összesen 4 kgr.

Pénzt adtak: Nagy Ferenc 25 Lukács Imre (József fia) 20 és ifj. Lukács Gáspár 10, összesen 55 Leit. A gyűjtést Nyeste István ref. lelkész nejének irányítása mellett végezték Domján Karolin és Fekete Juliánna (Imre leánya).

Ugy a gyűjtésben fáradozóknak, mint a nemes-szívű adakozóknak köszönetet mond a **Lorántffy Zsuzsanna Egyesület Elnöksége.**

Karácsonyi ajándéknak legalkalmasabb egy szép énekeskönyv vagy biblia. Kapcsoló a lelkész hivatalokban.

A TÜRELMI PARANCS MÁSFÉL SZÁZADOS ÉVFORDULÓJA ALKALMÁBÓL

a Lorántffy Zsuzsánna Egyesület által a Nagyvárad-olaszi-i templomban 1931. évi december hó 20-án vasárnap délután 6 órakor

RENDEZENDŐ ÜNNEPSÉG SORRENDJE:

1. Fennálló ének: 236. dics 1. v.
2. Gyülekezeti ének: LXXVIII. zsoltár 1., 2. v.
3. Imádkozik: Sulyok István, püspök.
4. Éles Joli: Ima. Énekl: Horthyné Csighy Ella. orgonán kíséri: Éles Joli.
5. Ünnepi beszédet mond: Csernák Béla.
6. Händel: Largo. Recitativ és ária. Énekl: Horthyné Csighy Ella, kíséri orgonán: Éles Joli, hegedűn: Radó László.
7. Vallásos költeményeket ad elő saját szerzeményeiből: Papp Lajos.
8. Raff: Cavatina. Hegedűszóló. Játssza: Nesselowskyné Ambrózy Irén. Orgonán kíséri: Juhász Károly.
9. Gyülekezeti ének: XC. zs. 1. verse.

Az ünnepély jövedelmét a nőszövétségek a szegény iskolásgyermek karácsonyi felruházására fordítják.

ÁLDOZATKÉSZSÉG

A) Egyházi célokra:

OLASZIBAN:

Templomfűtésre: Szabó Károly presbyter 100 Lei.

Szegényeknek: özv. Havassy Zsigmondné 50, T. I. né 80, Dragics Jánosné 100 Lei.

Árva iskolásgyermeknek: özv. Havassy Zsigmondné 150 Lei.

Urasztalára: Dragics Jánosné 100 Lei.

UJVÁROSON:

Az újvárosi templomfűtésére: id. Horváth Lajos 120, ifj. Horváth Lajos 40, özv. Zichné 40 L. Legátusnak: 50 Lei.

VELENCÉN:

Szegényeknek: K. Nagy Lajos 50 Lei, Kiss Lajos adománya Kállai Pál koszorúmegváltása címén 100 Lei.

Micskei ref. egyháznak: a nőszövétség 200 L.

A máramarosszigeti templomra: a nőszövétség s a lelkész hivatal gyűjtése 600 Lei.

RÉTEN:

Szegényeknek: Venter Jánosné, Alexa Simonné ruhaanyagot, Kudor Jánosné, Szilágyi Lajosné kész ruhát, Taricska Gergely 140 Lei.

B) Az Árvaház céljaira:

Gondnoknőnél: Dragics Jánosné 50 Lei, Pézses Ferencné paszulyt és lisztet.

Előfizetőinkhez. Már hónapokon át minden héten hallattuk szavunkat előfizetőinkhez, hogy lapunk kiadási költségeit az egyházi pénztár nem tudja fedezni. Kiálló szavunkat néhányan meg is hallották és adományaikkal segítségére siettek a pénztárnak. A segítségre még mindig nagy szükség van s a további adományokat reménykedve várjuk!

HIREK

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje:

Olasziban: délelőtt 10 órakor Molnár Károly, a Hegyén: (Papp Sándor szülőjében) délután 3 órakor Molnár Károly, este 6 órakor ünnepély.

Ujvároson: délelőtt 10 és délután 3 órakor, valamint az Össi-telepen (Bodó Imre házában) este 5 órakor Sass Kálmán.

Velencén: délelőtt 10 és délután 3 órakor Szűcs István, a Tokaji-telepen délelőtt 10 órakor Sarkadi Zoltán.

Réten: délelőtt 10 órakor Szabó Pál, délután 4 órakor Szabó Lajos szolgálat.

Velencei kulturházunkban f. hó 13-án rendezett estélyünk a termet zsufolásig megtöltő közönség jelenlétében folyt le. A férfi énekkar ének számai a Németh Mária, majd Mészáros Lajos szóló éneke, Fehér János és Bálint István tanulságos dialógusa, Balogh Sándor vig szavalata, a „Finom házi koszt” c. bohózat megszemélyesítői, valamennyien derékasan hozzájárultak a sikerhez, Anyagi tekintetben is megvalósította a hozzáfűzött reményeket. Felülfizettek: Bartha János 50, Rollingerné 20, Zsigóné 20, Többen 5—10 leit.

A Nagyvárad Református Nőr szilveszteri műsoros estjét a Leányinternátus disztermében tartja meg 9 órai kezdettel, kitűnő műsorról, melynek ismertetésére legközelebbi számunkban visszatérünk.

Vasárnap a leánygimnázium vetítelőadásán elveszett egy kulcsosomag láncsal. Kérjük beadni a Béres irodába.

Huzás: dec. 20-án.

Már csak 1 nap! Aki **református kórház-sorsjeggyel** vesz, az jótékonyt gyakorol! **De nyerhet 1,000.000 leit is!**

Egy sorsjegy 100 lei a „**TAKARÉROSSÁG**” segély- és takarékszövetkezetnél Nagyvárad és az összes dohányfőzsdéknél.

Kálvin könyvnyomda

Sír. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 14. sz.

a Református Leánynevelő-intézet épületében. Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönfélébb magán- és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinósabb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kiadótulajdonos: a nagyvárad Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei. Egyes szám ára 4 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea—Nagyvárad.

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányu néplap. — Megjelenik minden szombaton
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész (Emlék-tér 32).

Imádság.

A türelmi parancs kiadásának másfélszázados emlékünnepe
1931 december hó 20-án a nagyvárad-olaszi-i templomban
mondotta: Sulyok István, püspök.

Mélységes alázattal hajtjuk meg fejünket Előtted
kegyelmes Isten, szerető mennyei Atyánk! Szívünk
mélyéről feltör ajkainkra a hálának magasba szárnyaló
imádsága és diadalmas hymnusza és dicsekedve hir-
detjük minden nép előtt, hogy könyörülő és meg-
szabadító Isten vagy, aki csodás cselekedeteiddel Irod
tele az égnek kárpitját, népednek és anyaszentegy-
házad történetének lapjait. Valahányszor sőtét, csillag-
talan éjszaka borult reánk, s mikor úgy tetszett nekünk,
hogy hitünk elfáradt és a reménység szálat szaká-
dozni kezdenek, váratlanul felénk fordult orcádnak
fényessége és a temető bus romjai között vezető
utunk az életnek ragyogó világosságában új forduló-
hoz ért.

Te akartad Urunk és Istenünk, hogy a látások-
nak idején, mikor az első pünkösthöz hasonlóan a
Te lelkedből kitöltöttél minden testre és tettel csodá-
kat az égben odafent és jeleket e földön lde alá, —
itt ezen a helyen a reformációban megtisztult és
diadalmas evangélium mint egy magas hegyen építse
meg anyaszentegyházadat, amely óriás fáklyaként
sugárkéveit messze délre eladdig vetítse, hol a Maros
szöke vize öntözi a magyat Kanaánnak tejfel-mézzel
folyó földjét és hogy innen széles e hazába papok és
levíták keljenek utra, vállaikon az isteni Mester pa-
rancsával: tanítsatok és kereszteljétek a szentháromság
egy örök Istennek dicsőséges nevében. De Te akartad
azt is, hogy földindulás legyen, s amit a gyorsan
iramló Körös partján a Lélek csodás ereje alkotott:
temetővé változzék, az evangéliumnak százhárom év
alatt gazdag virágzásba borult fája gyökerestől ki-
tépessék, szent templomodot, mint hajdanta Sionnak
ormán, pogány ellenség fundamentumostól dulja fel
és a fekete romok közelében ne maradjon élő, aki
könybe borult szemmel sirassa e nagy gyászt.

Urunk és Istenünk! Ha kibocsátod lelkednek
lehelletét, mindenek megújulnak és megújítod e föld-
nek színét. Kibeszélhetetlen nagy kegyelmességed
százhusz esztendőnek hideg tele után elhozta a

tavaszt, s erős kezed széttördelve a kemény tilalomfát,
amely utját állta itt az örök ígének. A haza trónjára
erős akarattal, ragyogó elmével királyt állítottál, aki
igazságot szolgáltatott a föld nagy hatalmasságával
szemben a sebektől borított Lázár evangéliumi
egyháznak. Gazdag királyi tarsolyból csak egy mor-
zsát adott, türelmi parancsot, de ennek nyomában
valóra váltódtak a nagy prófétának látományai. A négy
szelek felől lélek szárnyalt újra; száraz, barna csontok
életre támadtak. Nem a régi, fényes helyen többé,
hanem a zugó Körösnek elhagyatott partján ismét
kálvinista templom épült, homlokán a nagy ígérettel:
nagyobb leszen a második háznak dicsősége, mint az
első volt.

Atyánk és Istenünk, mint választott néped Misna
és SÉN kösziklái között, a jelen idők mindent össze-
tördelni látszó ezer nyomoruságnak viharaiiban az
apák rendületlen hitével állunk meg Előtted, bátorítással
a jövődre, a kemény sziveknek táblájára vessük föl
letörölhetetlenül: mindedig segítségül volt az Ur
nekünk! Óh ne törd derékba hitünknek és bizodal-
munknak árbocát. Maradj velünk, s védő szárnyalddal
a vészek kemény csapásai ellen védelmezd meg a
Meváltóért anyaszentegyházadat, ne törd ketté örök
törvényeidnek érc-tábláját és oltároddnak gyertyatartói-
ban lobogtassad igéd drága fényét, amely megmarad
akkor is, mikor az ég és föld oszlopai összetörede-
nek. Hallgass meg minket, Fiad az Úr Jézus Krisztus
nevében kérünk. Ámen.

Urvacsoraosztás karácsony elsőnapján
mind a négy körben, másodnapján csak az
olaszi-i és ujjvárosi templomban.

Az állami kórházakban urvacsorát oszt ka-
rácsony harmadnapján Csernák Béla.

Régi énekkaraink ünnep első és másodnap-
ján Soós és Dézsi karnagyok vezényletével énekelnek.

Esteli órákon: Hétfő: Könyörgés gyerme-
keinkért. Máté 2, 13—23. Kedő:
Elkötelezés az isteni hivatásra. Máté 3, 13—17.
Szerda: Kitartás a kísértésekben. Máté 4, 1—11.
Csütörtök: Könyörgés bölcs szívért. 90-ik zsolt.
1—12. v. Szombat: Könyörgés Krisztus egyházának
növekedéséért. Máté 16, 13—19.

Emlékezés a türelmi parancsra.

78. zsolt. 1—7. v.

A felvilágosodás, az emberiség történetének az a hatalmas folyamata, amely az egész XVIII-ik századra rányomta a maga bélyegét, sok értékkel, drága javakkal gazdagította az emberiség szellemi kincstárát; de ezek között a javak között egy sincs, amely oly közvetlenül érintené a nagyváradi református egyházat, mint II. József császárnak, a kalapos királynak, 1781. október 29-én megjelent türelmi parancsa...

A vértelen, de annál pusztítóbb üldöztetésnek szomorú esztendei után, amelyeket a magyar református egyház III. Károly és Mária Terézia uralma (1711-1781) alatt élt át, amely időt egyháztörténet íróink méltán nevezik egyházunk babiloni fogságának, egy jobb kor hajnalát hirdette a felvilágosodás eszméinek hódoló nagy uralkodó parancsa. Azhangoztatja ebben, hogy „kártékony minden kényszer, mely az emberek lelkiismeretén erőszakotkodik; viszont a keresztyén kegyességből fakadó türelem úgy a vallásnak, mint az államnak nagy hasznot hajt.”

A királyi parancs rendelkezései között a legáldásosabb az vala, hogy a protestánsok bárhol építhetnek templomot, ahol legalább is 100 család található s elégséges anyagi erővel rendelkeznek.

A protestánsok mindenesetre jobban szerették volna, ha jogaikat nem fejedelmi kegy, de országos törvény adja vissza; mégis hálásan fogadták II. József rendelkezését. A hamu alatt pislogó parázs minden felé lánggra lobbant; megmozdultak a szétszórt csontok, megszáradt tetemek; az árva eklézsiák romjaiból megépültek; pár év alatt 1015 anya és leány egyház kelt életre: közöttök a nagyváradi ősi eklézsia is.

A nagyváradi egyház a fejedelmek korában egyike volt a legvirágzóbb magyar református egyházaknak. A tudományosságának és hitnek messze világító-tornya, amelynek világossága beragyogta az egész Alföldet. És ez a nagyszerű világító-torony egyetlen napon, 1660. augusztus 27-én omlott össze, mikor a török elfoglalta Nagyváradot s romjaiból akkor sem épülhetett meg, mikor 1692-ben a török ismét kitakarodott. Az újra fejlődésnek induló városban egyre növekedett ugyan a református lakosok száma, de tilos volt templomot építeniök; istentiszteletre a szomszédos falvakba kellett fáradniok.

Ilyen állapotban találta a türelmi parancs a nagyváradi reformátusokat, akik azt gondolták, hogy „Istennek órája együtt jár az emberek órájával” s felindultak a reménységtől, hogy árva eklézsiájukat kiemelhetik régi gyászából.

Mindenek előtt Igehirdetőről gondoskodtak; meghívták Keresztesi Józsefet, a jeles énekszerzőt és krónikáírót, aki éppen akkor jött haza külföldről.

Majd benyújtották kérvényüket a vármegyéhez a templomépítés tárgyában. A vármegye egy bizottságot küldött ki, hogy megvizsgálja, vajjon megvannak-e

Nagyváradon a királyi parancsban kívánt feltételek; van-e száz református család s van-e azoknak elégséges anyagi erejük? A bizottság 1782. szeptember 28—29. napjain ejti meg a vizsgálatot s szeptember 30-án jelenti, hogy 141 gazda és 54 zsellér családot talált.

A váradiak kérvénye a helytálló tanács elé került, ahova tömegesen érkeztek a folyamodványok az ország minden részéről. A protestantizmus ősi ellenége minden követ megmozgatott, hogy a templomépítési engedélyt a király meg ne adja; elhítette vele, hogy a sok templom építésével meggyengül az adózó nép. Sikerült Józsefet rávennie oly rendelet kibocsátására, hogy amely árva eklézsiához egy óra jársnyira templom van, ott nem szükséges építeni. A váradiak kérvényét e címen utasította el a kormány. József azonban szereteit utána járni a dolgoknak és rájött az igazságtalanságra, melybe belevitték s az órai járó földre vonatkozó rendeletet megsemmisítette.

Ujból folyamodnak tehát a nagyváradiak. Most már gyorsan megjött a kedvező válasz, amelyet a vármegye alispánja 1783. december 30-án nagy sokaság előtt hirdetett ki. A templom építését ellenző földesur azzal a kifogással élt, hogy a reformátusok száma egy év alatt lepadt; a megye ezért — a reformátusok beleegyezésével — új vizsgálatot rendelt el, melynek eredményeképen az előző évinél több család található, mégpedig 142 gazda és 65 zsellér család. Ezt a bizottság másnap jelentette a közgyűlésnek, amikor a reformátusok tudomásaira hozzák a vármegye közönségének, hogy a nyilvános istentiszteletek tartását — ha magánháznál is — de már addig is megkezdik, míg a templom fölépül.

Másnap, 1784. január 1-én meg is tartották az első istentiszteletet a Tisza-ház udvarán. Keresztesi József e nappól ezeket jegyzi fel Napiójába: „1784. január 1-én felette igen sok népek és uraknak és minden renden és valláson levőknek összegyűlt ropant serege előtt az istentisztelet Váradon is elkezdett tizedfél órakor délelőtt tek. Tisza urak udvarán, ahol az előtt levő nap este felé egy nagy görög sátor vonatott, melynek vonásában a görögök (kereskedők) magok igen serényen munkálkodtak ezen sátor alatt tehát az istentisztelet elkezdődött... Ezen első istentiszteletet új esztendő első napján reggel nagy örömmel és sirással elvégződött délután fél (egy) órára... Így ment véghez Váradon az istentiszteletnek elkezdése 123 esztendő és 4 hónapok után...”

A romjaiból új életre kelt egyházra még nehéz hónapok váraoztak. Majd megemlékeznek ezekről azok, akik templomnak 150 éves jubileumát megérik. Ma csak örvendezzünk és áldjuk Istent, hogy törvényt rendelt az ő népének, amely felől megparancsolta atyáinknak, hogy megtanítsák azokra fiaikat, hogy megtudja azt a jövő nemzedék, a fiak, akik születnek, felkeljenek és hirdessék azokat fiaiknak.

Mindent pedig azért, hogy Istenbe vessük reménységünket, aki ad az emberek szívébe új törvényt, a türelemnek amaz új törvényét, hogy ne csak a vallási tételek és formák ne válasszák el egymástól az embereket s ne tegyék egymás ellenségeivé, hanem a nemzeti eszmények, igazságok, a nemzet célok se válasszák el egymástól az embereket, a népeket és nemzeteket, ne tegyék egymás ellenségeivé, gyilkosaivá, sőt inkább egymás ezeresztendő eszményeit, igazságait megbecsüljék s egymás mellett békességesen munkálkodva fáradozzanak azon, hogy megvalósuljon e földön Istennek országa.

Csernák Béla.

Egyházi adókövetés.

Az 1932. évi egyházi adókövetés Olasziban az egyházi adóhivatal helyiségében [Str. Lazar Aurel (v. Nagy Sándor utca) 14. szám (bejárat a Béres-nyomdánál)], a következő napokon történik mindennap délelőtt 9 órai kezdettel:

Olaszi:	1932 január 2.
Olaszi-i hegy:	1932 január 5. délelőtt
Olaszi:	1932 január 5. délután
Ujváros:	1932 január 6-8.
Velence:	1932 január 9. és 12-13.
Rét:	1932 január 14-16.
Rét-hegy:	1932 január 19.

A mai rendkívül súlyos időkre és megpróbáltatásokra tekintettel, hogy iskoláink, intézményeink s azáltal fajunk fennmaradását erőssé és biztossá tegyük, kérjük hűveinket, hogy önkéntes egyházi adó megajánlásait, mely az eddig fizetett összegnél kevesebb nem lehet, *öntudatos* református megérzéssel az adókövető bizottság előtt szóbelileg, vagy a kiadott ivenken írásban, jelzett napokon tegyék meg s mindenki nagyobb mérvben érdeklődjék az egyházi adókövetés iránt, hogy iskoláink fenntartására szolgáló adózásunk biztos alap lehessen és fajunk állandó erősödését jelense.

Az áldozatkészségen alapszik a jövő.

Az Egyház Elnöksége.

H I R E K

Ünnepi istentiszteleték sorrendje:

Karácsony elsőnapján (december 25.):

Olasziban: délelőtt 10 órakor Csernák Béla, este 5 órakor Thuróczy László legátus, a Hegyen: (Papp Sándor szőlőjében) délután 3 órakor Molnár Károly.

Ujvároson: délelőtt 10 órakor Sulyok István, délután 3 órakor Melovankovics József legátus, Óssi-telepen (Bodó Imre házában) délután 5 órakor Sass Kálmán.

Velencén: délelőtt 10 órakor Kiss Károly, délután 3 órakor Szücs István, a Tokaji-telepen: délelőtt 10 órakor prédikál Melovankovics József legátus, urvacsorát oszt Szücs István,

Réten: délelőtt 10 órakor Thuróczy László, legátus, délután 4 órakor dr. Szabó Lajos szolgálat.

Karácsony másodnapján (december 26.):

Olasziban: délelőtt 10 órakor Molnár Károly, este 5 órakor Csernák Béla.

Ujvároson: délelőtt 10 órakor Melovankovics József legátus, délután 3 órakor Sass Kálmán.

Velencén: délelőtt 10 órakor Szücs István, délután 3 órakor Thuróczy László, a Tokaji-telepen: délelőtt 10 órakor Kiss Károly.

Réten: délelőtt 10 órakor dr. Szabó Lajos, délután 4 órakor Melovankovics József legátus szolgálat.

Vasárnap (december 27.):

Olasziban: délelőtt 10 órakor Melovankovics József legátus, este 5 órakor Molnár Károly, a Hegyen: (Papp Sándor szőlőjében) délután 3 órakor Csernák Béla.

Ujvároson: délelőtt 10 órakor Sass Kálmán, délután 3 órakor Melovankovics József legátus, az Óssi-telepen: délután 5 órakor Sass Kálmán.

Velencén: délelőtt 10 órakor Kiss Károly, délután 3 órakor Thuróczy László legátus, a Tokaji-telepen: délelőtt 10 órakor Szücs István.

Réten: délelőtt 10 órakor Thuróczy László legátus, délután 4 órakor dr. Szabó Lajos szolgálat.

Lapunk előfizetőinek és olvasóinak, minden jó keresztyén embernek boldog karácsonyi ünnepet kívánunk.

A tűrelmiparancs másfélszázados évfordulója alkalmából a nagyváradi református egyház főemelő emlékünnepelet tartott az olaszli templomban. A hálaadó imádságot Sulyok István püspök, az emlékbeszédet Csernák Béla lelkész mondta. Az ünnepély művészi szárait Horthyné Csilgy Ella, a Lorántffy Zsuzsána egyesület tb. alelnöknője rendezte, aki maga két énekszámot adott elő. A gyülekezet áhitattal hallgatta a művésznő gyönyörű épeket, akit Éles Joli kísért orgonán, Radó László pedig hegedűn, Neselovskyné Ambrózy Irén jeles hegedűművésznő elragadó hegedűjátéka, melyet Juhász Károly kísért orgonán, komoly ünnepi hangulatot kelteit a lelkekben. Papp Lajos egyik szép vallásos költeményét adta elő mély átérzéssel. Az ünnepély jövedelmét a szegény iskolásgyermek felruházására fordítja a Lorántffy Zsuzsanna egyesület.

Karácsonyi ünnepélyt tartunk velencei imaházunkban az ünnep másodnapján dec. 26-án fél 6 órakor a következő műsorral: 1. Közének: 82. dics. 1. 2. v. 2. „Jöjj el szép karácsony“. Szavallja Nyéki Róza. IV. o. t. 3. „Karácsonyi emlékek“. Szavallja Nagy Gyula IV. o. t. 4. Énekelnek a vasárnapi iskolások. 5. „Béke ünnepén“. Karácsonyi családi jelenet. Előadják: Keresztessy Margit, Schittenhelm Rózsai.

Hatvani Jolán, Keresztessy Irén, Mazsuly Jolán, Vékony Joli, Nagy János, Mikó Imre, Nagy Pista, Kiss Bélus. 6. „A Megváltó ma született”. Szavalja Szilágyi Piroska III. o. t. 7. „Karácsony táján”. Szavalja Biró Mariska III. o. t. 8. „Karácsonyi mese”. Játék. Előadják: Zöldi Böske, Hatvani Jolán, Kincses Róza, Keresztessy Gizli, Kulcsár István, Bancsik Vali, Pakó Sándor, Vadas Zsuzsi, Kiss Kató, Nemes Emmi, Auer Zsuzsi, Magyar Gabi, Kiss Bélus, Végh Eszter. 9. Gyülekezeti ének: 82. dics. 11. v. — Műsor megváltása (felntteknek 10 Lei, gyermekeknek 5 Lei) szegény gyermekek valástani kézikönyvel és zsolttárral ellátására fog fordítottatni.

A réti református nőszövetség 1931. évi december hó 25-én és 26-án délután fél 6 óral kezdettel karácsonyfa-ünnepélyt tart a Püspöki-uti kultúrteremben a következő műsorral: 1. „Karácsony.” Énekl a Réti Férfikar. Karnagy Soós A. 2. Ünnepl meynyftó: Móra Erzsébet. 3. „Karácsony.” Színmű 1 felvonásban. Kiss István, Szathmári Mihály, Nagy József, venter Ilus. 4. Költemények: Dézsi Ella, Végh Ilona. Szünet. 5. A legboldogabb karácsony. Szabolcska Mihály versel ufán. — Színmű 2 felvonásban. Rendezi D. Kiss Lajos. Semélyek: Dr Szántó, orvos: Magyar Sándor, Dr Szántóné: Laczák Erzsébet, Mádi, részeges: Magyar Vince, Mádiné: Gaál Piroska, Ángyalok: Móra Jolán, Lukács Emma, Lőkös Piri, Szabó Erzsébet, Máté Mária, Szolgálók: Barabás Margit, Szilágyi Gizella, Gyermekek: Szilágyi János, Mezel Sándor, Venter Anai, Nagy Lujzi, Dézsi Laci, Móra Ila, Tamási: Kertész Károly. Történik fa háboruelőiti években. 6. „Hozaánna.” Énekl a Réti Vegyeskar. Szünet közben a kézimunka- osztály tart sorsolást.

Az olasz-i református iskolás gyermekek e hó 22-én délután 3 órakor tartották karácsonyfa-ünnepélyüket a mult számunkban közölt program szerint.

Az ujbórosi református iskolás gyermekek december 23-án délután 3 órakor tartották karácsonyi ünnepélyüket ruhakiosztással egybekötve a következő műsorral: 1. Közének: 81. dics. 1. v. 2. Imádkozott Sarkadi Mária. 3. Beszédet mondott Sulyok István püspök. 4. Szavalt Goga Anna. 5. Párbeszéd: Bodó László, Tóth István. 6. Karének Szekernyés Rózsika vezetésével. 7. Szavalt Kocsis Ilona. 8. Szavalt Szücs Gizella. 9. Karácsonyi szindarab. Előadták a vasárnapi iskolások. 10. Szólóének: Ellenés Margit. 11. Szavalt Borbély Rózsli. 12. Szavalt Cser Róza. 13. Szindarab: Török Lajos, Bodó László, Kohn Imre. 14. Imádkozott Ellenés Margit. 15. Záróének: 82. dics. 1., 2. vers.

Az olasz-i családleányok biblikőre Kiss Antalné, nőszövetségi alelnöknő vezetése alatt meghítt tea-délutánt rendezett december 13-án, amelyen a nőszövetség asszonyai közül többen résztvettek. A leányok néhány éneket szép összhangban adtak elő, amelyet nekik buzgó vezetőnőjük tanított be;

ezenkívül legjelesebb költőink vallásos költeményeiből szavalgattak elismerésre méltóan. A tea-estén résztvettek az ujbórosi háztartásbéli leányok is vezetőikkel s ez a kedves látogatás igen jó hatással volt a családi otthonukból kiszállt idegenben szolgáló leányokra.

A hangjegyekel ismerő zenekedvelők figyelmét felhívjuk a Teleki utca 31. sz. alatti Otthonban 1932 január 2-án, szombaton este 8 órakor tartandó alakuló közgyűlésre. A filharmónikus zenekar karnagya Soós Andor úr, aki már eddig is szép jelét mutatta e téren való kiváló készségének. Minden református zenekedvelő jelenjék meg az alakuló közgyűlésen.

Áldozatkészség helyszüke miatt a jövő számban közöljük.

Cegléden október 31-én avatták fel az új gyülekezeti nazat, melynek nagyterme 500 ülőhelyes.

Vasárnap a leánygimnázium vetítelőadásán elveszett egy kulcscsomag láncsal. Kérjük beadni a Béres Irodába.

Előfizetőinkhez. Már hónapokon át minden héten hallattuk szavunkat előfizetőinkhez, hogy lapunk kiadási költségeit az egyházi pénztár nem tudja fedezni. Kiáltó szavunkat néhányan meg is hallották és adományaikkal segítségére siettek a pénztárnak. A segítségre még mindig nagy szükség van s a további adományokat reménykedve várjuk!

Huzás: jan. 20-án.

Már csak 4 hét! Aki református kórház-sorsjegyet vesz, az jótékonytágot gyakorol! De nyerhet 1,000.000 leif is!

Egy sorsjegy 100 lei „**TAKARÉKOSSÁG**” segély- és takarékszövetkezetnél Nagyvárad és az összes dohányfőzsdéknél.

Kálvin könyvnyomda

Str. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 14. sz.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönfélébb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinósabb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kiadótulajdonos: a nagyvárad Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei
Egyes szám ára 4 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea—Nagyvárad.